Ordu'nun dereleri

ORDU TÜRKÜLERİ

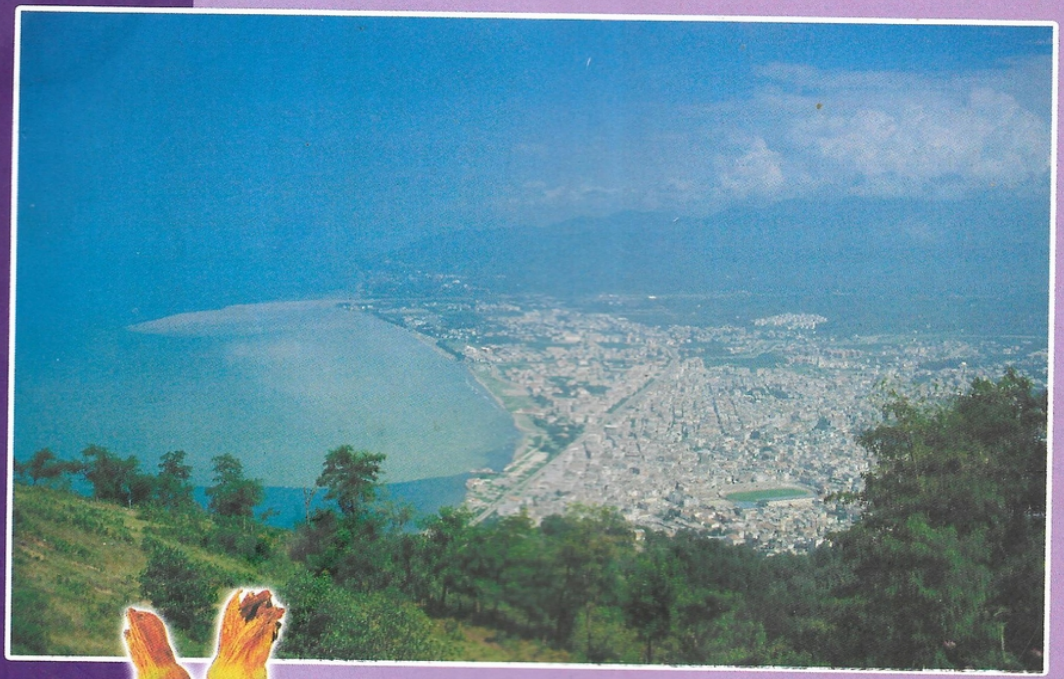

Taner CAN
Salih TURHAN

Ordu Belediyesi Kültür Yayınları

ORDU BELEDİYESİ KÜLTÜR YAYINLARI

ORDUNUN DERELERİ
ORDU TÜRKÜLERİ

HAZIRLAYANLAR

Taner CAN
Salih TURHAN

ANKARA, 2006

Bilgisayarla Nota Yazımı
Cengiz KURT

Metin Dizgi
Özcan KIZILASLAN

Kapak Tasarım
Abdullah GÜNDÜZ

Grafik
Yasin KAVLAK

Baskı
Çetin Ofset / Ankara

SUNUŞ

Ordu, maviyle yeşilin buluştuğu; sisli, yeşil dağlarla, hırçın, mavi denizin birbirine kavuştuğu bir yerde; doğanın her şeye cömert davrandığı bir noktada yaşayan insanların yöresidir.

Dağların yeşiliyle, denizin mavisi olağanüstü bir kültür birikimiyle de kendini gösterir. Ordulular, kültürel nitelikleri bakımından da şanslı insanlardır. El sanatları, tarihten beri gelen müzik kültürü ve birikimi, kültürel özelliklerimizin başında gelir.

Ordu türküleri, yukarıda sözünü ettiğim dağları, denizi ve dağla deniz arasında olağanüstü bir yaşam süren insanlarımızı anlatır. İnsanımızın yaşam tarzını, sevdasını, özlemini, ayrılık kederini, hasretini, gurbetini ve sılasını, kısaca bütün duygularını anlatır. Dilden dile kuşaktan kuşağa sözün ve müziğin büyüsüyle kendini aktarır insanımız. Gün olur, Düz mahalle içinde dolaşır; gün olur Tabyabaşı'nda gezer sevgilisini görme umuduyla; gün olur Çambaşı'na çıkar sılasının sevgisiyle.. Ordu'nun ışıkları, neredeye gitse yanar onun için; düşsel de olsa Ordu'da hisseder kendini.

Ordulların yüzlerce yıllık duygularını taşıyan türkülerimize sahip çıkmak, onları korumak ve bizden sonraki kuşaklara taşımak Ordu Belediyesi olarak görevimizdir, diye düşündük. İnsanımızın sadece bu kente ilişkin yaşam kalitesini artırmanın yeterli olmayacağı düşüncesindeyiz. Ordulların kültürel birikimkini de olabildiğince kucaklayıp korumak birincil görevimizdir. Uygar bir kentin çağdaş insanlarına bu yolla da hizmet etmekten Ordu Belediyesi olarak mutluluk duymaktayız.

Ordu halk müziği külliyatını derleyip kitaplaştıran değerli hemşehrimiz Kültür ve Turizm Bakanlığı T.H.M Sanatçısı Taner Can ve aynı kurumda görev yapan meslektaşı Salih Turhan'a Ordulular adına teşekkürlerimi bildiriyor, sizi, Ordu'muzun güzelim türküleriyle baş başa bırakıyor, bu güzellikleri yaratanlara ve yaşatanlara saygılarımı sunuyorum.

Seyit TORUN
Ordu Belediye Başkanı

ORDU ŞEHRİNE SESLENİŞ

Füsünkâr yüzünün hüsnü sevdası,
Beni de gönülden bağlasın Ordu,
Gel ey, bu yerlerin nazlı Leyâsı,
Mecnun'un dizinde ağlasın ORDU.

Ses versin rüzgârın yanık sesime,
Ortak olsun CİVİL sonsuz ye'sime,
MELET'in acıyıp, son nefesime,
İçli mersiyeler söylesin ORDU.

Bu yerlerin yeşil mehtabı mısın?
Yoksa, sen bir şiir kitabı mısın?
Avâre ruhların mihrabı mısın?
Kalp sana arz-ı hal eylesin ORDU.

Ömründe bir bahar başlasın şanlı,
Kalmasın yüreği böyle hicranlı,
Mavi sahilinde garip HAVZANLI,
KARADENİZ gibi çağlasın ORDU.

Cem HAVZANLI

ÖN SÖZ

Ülkemizin her bir şehrinin birbirinden farklı, ancak güzel yanları olduğu muhakkak. Ordu ilimiz ise denizi, yeşilliği, fındığı ve kültürel zenginliği ile bir başka özelliğe ve güzelliğe sahiptir.

Kültürün dışındaki varlıklar doğal olarak tabiatın bir lütfudur. Ancak kültürel varlık, zenginlik ise yöre insanına mahsus kıymetlerdir.

Kültür denilince akla çok geniş bir saha gelmektedir. İnsanoğlunun maddi ve manevi tüm yaşantısını kapsamakta. Ancak biz bu çalışmamızda başta, yörenin halk müziği olmak kaydı ile buna bağlı olarak halkoyunlarından, bahsedeceğiz.

Bunu yaparken, Ordu ilini, bu çalışma için merkez kabul edip, halk müziğinin kendi kurallarını esas alarak etkileşim (etkileme ve etkilenme) sahası içerisinde geçmişten günümüze yapılmış resmi, özel derlemelerle, kendimizin yapmış olduğu araştırma ve derleme çalışmalarını bir araya getirmek suretiyle, somut bir kaynak oluşturmayı amaç edindik.

Ordu ilinde ilk derleme çalışması Ankara Devlet Konservatuvarı tarafından 19-24.07.1943 yılında yapılmıştır. 100 civarında ezgi derlenmiştir. O günden bu güne 63 yıl geçmiş, bir çok Ordulu sanatçı yetişmiş, çalmış, söylemiş, buna rağmen 2006 yılı itibarı ile Ordu'ya ait TRT Kurumunca tescil edilmiş notalı türkü, oyun havası, karşılama, uzun hava sayısı toplam 55'dir.

Bırakalım sonradan yapılmış derlemeleri, 1943 yılında yapılan derleme sayısının dahi yarısı civarındadır ki bu sayı hiçde övünülecek bir sayı değildir.

Aslında bu durum bir çok ilimiz için geçerlidir. Bu günahın ağırlıklı kısmı, önceden adı Ankara Devlet Konservatuvarı idi şimdi Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, TRT Kurumu ile Kültür ve Turizm Bakanlığınındır. Çünkü o yıllarda binbir eziyetle yapılan bu derlemeler başta Konservatuvar olmak üzere (ses kayıtlarının orijinal nüshaları hâlen burada) diğer iki kurumun arşivlerinde çürütüldü, kullanılamaz hale getirildi. Bunların bir kısmını TRT Müzik Dairesi nisbeten değerlendirdi.

Tüm illerimize ait derlenmiş yaklaşık 5.000 ezgi yazılabildi. Dolayısı ile bir çok türkü, ezgi hafızalardan silindi, kayboldu.

İşte bu genel endişeden hareketle, Ordu ilinin halk müziği külliyatını oluşturmak için böyle bir çalışma yapmayı düşündük.

Mevcut olan TRT Kurumu Arşivindeki 55 ezgiyi esas alıp, ezgi sayısını yine notalı olmak kaydı ile 180'e çıkardık. Bunlardan bir kısmı o eski derlemelerle örtüşmekte isede bir kısmı onlardan farklı ezgilerden oluşmakta.

Ayrıca bazı türkülerin hikâyesi de notası ile birlikte verildi.

Kitapta yer alan eserlerin büyük çoğunluğu anonim (sahibi var, ancak bilinmeyen) eserlerden oluşmakta. Ancak bunun yanında Ordulu bazı sanatçıların özgün eserlerine de azda olsa yer verilmiştir.

Yine komşu illerde, özellikle çokça etkileşim içerisinde olduğu Tokat, Giresun türkülerine benzer türkülerin görülmesi yadırganmamalı. Bu durum Halk Biliminin tabiatı gereğidir. Çünkü halk kültürü sınırları ile mülki ve siyasi sınırlar parallellik arzetmez.

Kitapta yer alan ezgiler 4. bölümde tasnif edilmiş 5. bölümde ise branş farkı gözetmeksizin, ancak Ordulu olmak kaydı ile sanatçıların özgeçmiş ve resimleri verilmiştir.

Kuşkusuz, Ordu iline ait sözlü ve sözsüz ezgi sayısı bununla sınırlı değil. İleride yapılacak araştırma ve derleme çalışmaları ile bu sayı tabi olarak artacaktır.

Kitapta Ordu türkü ve oyun ezgilerinin notaları ile birlikte yine Ordulu Sanatçıların sesinden Ordu Türkülerinden iki CD verilmektedir. Bu CD lerden birinde, Ordulu mahalli sanatçı ve kaynak kişilerin sesinden sazından ezgiler yer almakta. Diğerinde ise TRT ile Kültür ve Turizm Bakanlığı gibi resmi kurumlarda görev yapan ya da dışarıda serbest çalışan profesyonel Ordulu sanatçıların Ordu ili ezgilerini kapsayan icraları yer almaktadır.

Söz konusu bu çalışma, takdir edileceği üzere zengin Ordu Müzik ve Oyun kültürü açısından aynı zamanda bir milad sayılacaktır.

Çünki bugüne kadar nitelik ve nicelik açısından böyle bir çalışma ilk kez yapılmaktadır.

Başta Ordu olmak üzere ülkemiz ve dünya genel kültürüne faydalı olması arzu ve dileği ile...

Hazırlayanlar Adına
Salih TURHAN

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ 3
ÖN SÖZ 5
ORDU ÜZERİNE 12
ORDU HALK MÜZİĞİNE TOPLU BİR BAKIŞ
Ordu Türküleri 13
Ordu'da Halk Müziği Araştırmaları (Sıtkı Çebi'den İktibas) 15
ORDU İLİ HALK MÜZİĞİ VE EFİLO (EFİL AĞA) HAVALARI ÜZERİNE
(Mehmet Öcal'dan İktibas) 20
ORDU İLİ HALK OYUNLARI (Selim Cihanoğlu'ndan İktibas) 31

I. BÖLÜM: (SÖZLÜ ANONİM TÜRKÜLER)

1. A Gız Sana Bi Donluk Alayım mı? (Değişme) / *Kumru – Ortaca* 43
2. Al Aşşaya Vur Dizi (Simitçi Kol Havası) 45
3. Al Tavandan Belleri 47
4. Aldım İmanımı Gapına Geldim (Deyiş - Sırdaşi'den) /*Gürgentepe* 49
5. Aldır Aldır Mukaddes /*Mesudiye–Köşe Köyü* 53
6. Armudun İrisine /*Mesudiye–Köşe Köyü* 55
7. Aşağıdan Gelir Yaylı Makine/*Mesudiye* 56
8. Aşşaki Camide Gördüm Boyunu 57
9. Aybastı'nın Dağları /*Aybastı* 58
10. Bahçalarda Mor Meni/*Fatsa* 59
11. Bahçalarda Pırasa /*Gölköy* 61
12. Bahçe Bağa mı Gider? 62
13. Bahçeye Gel Bahçeye 63
14. Başındaki Yazmanın / *Mesudiye–Köşe Köyü* 64
15. Ben Bu Yaylalara Yayla mı Derim? 65
16. Ben Sürüye Yol Verdim (Torunoğlu) *Hikâyeli Türkü* 67
17. Beşiğimin Altı Bakır/*Ünye* 69
18. Bir Sigara Ver Bana (Efilo Havası) *Akkuş* 71
19. Boztepe'nin Başında (Gürcü Horonu Havsı) 72
20. Boztepe'nin Başında (Karşılama Havası) 74
21. Bu Dert Niye Bitmiyor / *Korgan* 75
22. Bütün Ümidim Sende (Fındık) *Uzunmusa Köyü* 76
23. Cafere Derlerde Bir Yiğit Uşak (Cafer'im) 77
24. Canikiden Dutdum Darı/*Mesudiye* 78

25. Çaldığım Bağlama (Çiftetelli Çeşitlemesi) / *Korgan* 79
26. Çalılıktan Bir Su İçtim /*Mesudiye–Yeveli, Köşe Köyleri* 80
27. Çambaşı'nın Evleri (Gelin Ağlatma Havası) 82
28. Çambaşına Çıktım Çıram Yanmadı (Gelin Havası) 84
29. Çıktım Fındık Dalına 86
30. Çıktım Kocatepe'ye 87
31. Çukuryaylasının Yolu Düz Gider 88
32. Dağdan Duttum Bir Cücük Fadime'm /*Gölköy* 89
33. Dalda Fındık Kalmasın 90
34. Dam Ardına Gelsene /*Aybastı* 91
35. Deniz Üstü Piyade 92
36. Derdimin Davası Suyu havası (Ordu Güzellemesi) / *Topaloğlu'ndan* 93
37. Dere Kenarında Duzak Kurdular /*Aybastı* 94
38. Dertliyim Dereliyim /*Mesudiye* 96
39. Düz Mahalle İçinde 98
40. Düz Tarlanın Ekini (Findoğli – Havva Gız) /*Mesudiye–Köşe Köyü* 99
41. Ekini Biçe Biçe (Ekin Biçme Havası) /*Mesudiye* 101
42. Emine'm Pazar'mısın? /*Mesudiye* 103
43. Entarim Vardır Sarı 105
44. Entarisi Aktandır 106
45. Enterim Aktur Benim /*Mesudiye–Köşe Köyü* 107
46. Eski Cami Direk İster (Ramazan Manisi) 108
47. Evleri Garşumuzda /*Mesudiye–Köşe Köyü* 109
48. Evlerinin Önü Akar (Kına Havası) /*Ünye* 110
49. Evlerinin Önü Limon Portakal/*Ünye* 111
50. Ey Tırabuzan Tırabuzan 113
51. Fasülyeyi Kuruttum/*Aybastı* 114
52. Fındık Toplayan Kızlar 115
53. Fırın Üstünde Fırın / *Ünye* 117
54. Gelir misin Gelmez misin Ayva Dibine /*Akkuş* 118
55. Geminin Ambarına/*Ünye* 119
56. Gidemem Şiraz'a Ben /*Mesudiye* 120
57. Gidiyom Gidemiyom-I /*Mesudiye–Köşe Köyü* 121
58. Gidiyom Gidemiyom-II /*Gölköy* 123
59. Gidiyom Giresun'a / *Korgan* 124
60. Gine Yeşerdi Fındık Dalları 125
61. Girebi Alayım mı Fadime'm? /*Perşembe* 126

62. Görünür Melet Çayı 128
63. Gümüş Ucu Mercanım /*Mesudiye* 129
64. Ha Buradan Aşşaya /*Perşembe* 130
65. Hanım Senin Ne Güzel Gaşların Var/*Mesudiye* 131
66. Hatipoğlu Nam Verür-I /*Aybastı* 132
67. Havalarda Tayyare 133
68. Hekimoğlu Derler Benim Aslıma /*Fatsa/Hikâyeli Türkü* 135
69. Hey Kemençeci Dayı /*Mesudiye–Köşe Köyü* 136
70. Irmak Kenarında Üç Ağaç İncir 137
71. Irmak Kıyında Tarla (Şükriye'm) /*Hikâyeli Türkü* 138
72. İki Durnam Gelmiş Yolda Yorulmuş /*Mesudiye* 139
73. İmeciler Geliyor Eli Kara Kazmalı 141
74. İncir Koydum Sepete/*Ünye* 142
75. İstanbul Evrülesin /*Mesudiye – Kışlacık Köyü* 144
76. İşte Geldim Kapınıza (Ramazan Manisi) 145
77. Kâmilim'in Belinde Kama Parlıyor (Kâmil'im) /*Perşembe* 146
78. Kar Yağar Boran Boran /*Mesudiye* 147
79. Karanfil Ektim Düze (Hanım Gelin)/*Perşembe* 148
80. Kasap Etin Pek Yağlıdır (Kasap) 150
81. Kayalarda Karınca /*Mesudiye–Köşe Köyü* 151
82. Keçi Saldım Bayıra 152
83. Keltepe'nin Taşlarını Koyun mu Sandın? /*Akkuş, Aybastı - Niksar* 154
84. Kemençemin Başına/*Perşembe* 155
85. Kemençemin Başında /*Mesudiye* 156
86. Kemençenin Telleri 157
87. Kestim Kestane Dalı /*Gölköy* 158
88. Kırmızılım Tutam Tutam 159
89. Kız Saçların Urgandır 161
90. Kim İster İse Ulu Türk Milletine Ermek (Milli Türkü – Tıflı'dan) 162
91. Koyun İndi Dereye /*Perşembe* 163
92. Köprüyü Dolanma Köprü Yıkıktır (Kına Havası) /*Ünye* 164
93. Mehmet Derler Adına 167
94. Melet Irmağını Atlayamadım (Cafer'im) 168
95. Nazmiyem'de Seni Vermem Ellere 169
96. Ne Durursun Oralarda Gelsene Yanıma /*Akkuş* 170
97. Ne Uzundur Şu Fatsa'nın Yolları (Mustafa'm) /*Ünye* 172
98. Ocağa Koydum Kazan /*Mesudiye* 173
99. Oğlan Beni Sudan Aşır (Deyişme) /*Mesudiye - Köşe Köyü* 175

100.Ordu'nun Dereleri /*Hikâyeli Türkü* 177
101.Ordu'nun Sokakları 178
102.Otomofil Geliyor 180
103.Oy Gemici Gemici 181
104.Oy Kemençe Kemençe 182
105.Oy Kestene Kestene /*Akkuş* 183
106.Oynayın Gız Oynayın /*Mesudiye-Köşe Köyü* 184
107.Pencereden Bah Beni /*Mesudiye–Köşe Köyü* 185
108.Pencereden Bakıyor /*Gölköy* 187
109.Perşembe'nin Düzleri (Sürmeli Çeşitlemesi) /*Perşembe* 188
110.Sabah Güneşi Doğdu /*Ünye* 190
111.Sahipsiz Evlerde Baca Tüter mi? /*Aybastı* 191
112.Samsun'a İndimde Güneş Batıyor 192
113.Sana Uyu Diyemedim (Bebek Ağıtı) /*Mesudiye–Köşe Köyü* 194
114.Sanduğu Eşemedim /*Mesudiye – Köşe Köyü* 198
115.Sarıldım Limerine /*Uzunmusa Köyü* 200
116.Sert Kara Yel Esiyor (Hamsici Kolu) 201
117.Sevdiğime Varamadım /*Aybastı* 202
118.Sıçan Gelir Taka Tukla 203
119.Sigaramı Yandırdım /*Uzunisa Köyü* 204
120.Sildirge Sildirge Yağan Yağmurlar /*Mesudiye* 205
121.Sisdağının Ardında (Horon Havası) 206
122.Şu Akkuş'un Gürgenleri /*Akkuş* 207
123.Şu Derenin Boyuna /*Ünye* 208
124.Tabakamda Tütün Az /*Gölköy* 210
125.Taşlıdere Yolunda / Akkuş 211
126.Tepeköy'ün Başında/*Fatsa* 213
127.Terekde Darı Gördüm – I /*Mesudiye–Topçam, Şıhdere Köyü.* 214
128.Terekde Darı Gördüm – II 215
129.Tinyaba'nın Daşları – Şemsi Kız (Çeşitleme) /*Aybastı- Akkuş* 216
130.Uzun Kavak Ne Uzarsın Boyuna 217
131.Ünye'den Çıktım da Başım Selamet /*Ünye* 219
132.Yar Çiçeğim Çiçeğim /*Mesudiye* 221
133.Yar Sana Beşik Alayım mı? /*Mesudiye* 222
134.Yarimin Giydiği Yeşil Entari 223
135.Yavadı'dan Çıktım Yıldız Piyade /*Mesudiye Yeşilce Köyü* 224
136.Yayla Yaylaya Bakar – I (Çeşitleme) /*Akkuş* 225
137.Yayla Yaylaya Bakar – II (Hatipoğlu) 227
138.Yaylanın Çimenine 228
139.Yazı Yazarım Yazı /*Akkuş* 229

140. Yeni Çiftlik Derler de Çölün Düzünde 230
141. Yeni Yolun Bükmeleri 232
142. Yeni Yolun Bükmesini Dolaşamadım (Gülizar) 235
143. Yıkırga'nın Armudu /*Akkuş* 238
144. Yola Yolladım Seni (Çeşitleme) 239
145. Yüce Dağ Başında Bir Ulu Çınar/*Fatsa* 240
146. Yüksek Odalarda Kur'a Çekilir /*Alınca Köyü* 242
147. Zalutların Alçağı 244

II. BÖLÜM (ÖZEL BESTE TÜRKÜLER)

148. Adın Türkülerde Adın Dillerde (Arguvan) *Özel Beste* 249
149. Akşam Vakti Gelip Beni Sordular (Şükrünün Destanı) /*Özel Beste* 251
150. Bağbandım Gül Deremedim (Seneler) / *Özel Beste* 254
151. Bahçalarda Pırasa / *Özel Beste* 256
152. Bana Ne Yazdan Bahardan (Yolun Sonu Görünüyor) / *Özel Beste* 258
153. Bellidir Köyümüz /*Özel Beste* 261
154. Bulanık Kızılırmak / *Özel Beste* 262
155. Çıktım Yayla Düzüne (Olmadı Yar Olmadı) /*Özel Beste* 264
156. Dağda Kızıl Ot Biter – Halil İbrahim /*Özel Beste* /*Hikâyeli Türkü* 265
157. Dayadım Sırtımı Yamaçlarına (Derdime Dermansın Dağlar) / *Özel Beste* 267
158. Fındığın Potağından (Oy Kader) / *Özel Beste* 269
159. Gemi Geliyor Gemi de /*Özel Beste* 271
160. Gonca Güller Talan Olmuş / *Özel Beste* 272
161. Gök Gubbe Altında Yerin Üstünde (Sefil Selimi'den) /*Özel Beste* 274
162. Gökte Uçan Huma Kuşu (Hoşmudur) *Özel Beste* 276
163. Gönül Vurgun Yedi Perişan Halim (Mızrap Tetik Çekti) /*Özel Beste* 277
164. Göv Kesdene Üçer Beşer (Şahsen Irmağı) /*Özel Beste* /*Hikâyeli Türkü* 279
165. Gülün Kokusunu Seher Yeline /*Özel Beste* 280
166. Güzel Senin Sevdan Düştü Serime (Zar Eyler Gönül) /*Özel Beste* 282
167. Hasretinden Deli Oldum Gezerim (Oğula Hasret) /*Özel Beste* 285
168. Havada Çiğse Duman (Hele Gel) *Özel Beste* 287
169. Hey Gidi Köşeobası (Yayla Havası) *Özel Beste* 289
170. Köşe'nin Altı Tarla (Parla Fadime'm) /*Özel Beste* 292
171. Melet'in Gızları /*Özel Beste* 295
172. Sallan Yeşil Cami Sallan (Yaslı Bayram) /*Özel Beste* 297
173. Şu Ordu'nun Fındığı (Hergele Karşılaması) /*Özel Beste* 298
174. Turnam Başım Darda Benim *Özel Beste* 303
175. Uyansın Allı Turnam Uyansın /*Özel Beste* 304

III. BÖLÜM (UZUN HAVALAR)

176. Çukuralan'dan Çıktım Sağ Selamet (Sırrı Pehlivan Destanı) /*Mesudiye–Köşe Köyü* 309
177. Seferberlik Çıktı Gelin Dediler (Ağıt) /*Mesudiye* 313
178. Soytaroğlu'nun Askeri Bir Ordu Bozar (Ağıt) 315
179. Yaylam Senin Başına Duman Almış (Yaylalar) /*Aybastı –Niksar* 316
180. Yedi Yerde Oğul Vermiş Arı'm (Ağıt) / *Korgan* 318

IV. BÖLÜM (KARŞILAMA, SALLAMA, HORON VE OYUN HAVALARI)

181. Bolaman Horonu Havası 321
182. Dik Horon Havası /*Mesudiye* 322
183. Gürcü Sallaması Havası 323
184. Hobi Oyunu Havası /*Mesudiye – Köşe Köyü* 324
185. Hoş Bilezik Oyun Havası /*Mesudiye* 325
186. Karadeniz Karşılaması Havası 326
187. Keman Açış Havası (Çeşitleme) /*Mesudiye* 327
188. Kız Horonu Havası 328
189. Kol Bastı Havası 329
190. Kol Oyunu Havası 331
191. Kol Horonu Havası 332
192. Köçek (Tek) Oyun Havası /*Mesudiye* 333
193. Lazutlar Salkım Saçak (Oyun Havası) 334
194. Mesudiye Karşılaması Havası /*Mesudiye – Köşe Köyü* 335
195. Mesudiye Sallaması Havası /*Mesudiye* 336
196. Mısırlı Horonu Havası 337
197. Ordu (Gürcü-Boztepe) Sallaması Havası 338
198. Ordu Karşılaması Havası 339
199. Ordu Karşılaması Havası (Sık Karşılama) 340
200. Perşembe Horonu Havası – I 346
201. Perşembe Horonu Havası – II 347
202. Rize'nin Pazarı (Oyun Havası) /*Mesudiye – Köşe Köyü* 347
203. Sarhoş Karşılaması 348
204. Temirağa Oyunu Havası (Çeşitleme) /*Mesudiye* 350
205. Tulum Horonu Havası 351
206. Üç Ayak Oyun Havası / *Gölköy* 352
207. Yanık Kerem (Tek) Oyun Havası /*Mesudiye* 353

– **TÜRKÜ HİKÂYELERİ** 355

– **YARARLANILAN KAYNAKLAR** 363

V. BÖLÜM (ORDULU SANATÇILAR) 371

ORDU ÜZERİNE

Ordu ilinde yerleşim M.Ö. XV. Yüzyılda başlamıştır. M.Ö. [illegible] yıllarında Doğu Anadolu'nun iç kesimlerinden, Karadeniz Bölgesi'ne gelen Halipler yörenin dağlık kesimlerine yerleşmişlerdir. Eski adı KOTYORA olan Ordu'ya M.Ö. 756 yılında Milletli Kolonisiler yerleşmişlerdir. Bununla birlikte Eskipazar Bölgesinde, "Bayramlı" ismi verilen Selçuklu Devleti dönemi yerleşmesinin adı, 1398 yıllarında "Halipia" adı ile anılmaktadır.

Osmanlı Sultanlarından Yıldırım Bayezid'in Samsun'u ele geçirmesi ile Halipia emiri Giresun fatihi Hacı Emirzade Süleyman Bey, Osmanlı Devletinin Egemenliğini kabul ederek, bölgeyi Osmanlılara bırakmıştır. Eski Kotyora'nın Bayramlı civarında Delikkaya ve yöresinde olduğu bu bölgede çok sayıda yapılan arkeolojik kazı sonuçlarından anlaşılmaktadır. Ordu ili daha önce Hititlilerin, Medlerin, Perslerin de hakimiyetine girmiştir.

Ordu şehri bugünkü belediye sınırlarında kalan ve Bozukkale adıyla bilinen mevkiide ve deniz kenarındaki mezarlığın bulunduğu yerde "Kotyora" adlı ile, daha sonra şehrin kuzeydoğusundaki Eskipazar Köyü"nde "Bayramlı", XIV. Yüzyılın ikinci yarısında ise bugünkü yerinde önce bucak, sonrada "Ordu" adıyla üç ayrı yerde kurulmuştur. 1871 yılında yapılan idari teşkilatlanmada; Ordu kasabası merkez olmak üzere Vona (Perşembe), Bolaman, Aybastı. Gölköy, Ulubey bucaklarıyla bir kaza teşkilatı haline gelmiştir. 1883 yılında ise Ordu şehir merkezinde büyük bir yangın olmuştur.

Ordu ilçesi 1920 yılına kadar Trabzon vilayetine bağlı bir kaza iken, 17.04.1920 tarih ve 69 sayılı "Ordu Müstakil Livası Teşkililine Dair Kanunla" Ordu merkez olmak üzere Canik Sancağı'na bağlı olan Fatsa kazası da Ordu'ya bağlanmış ve müstakil Ordu Livası teşkil edilmiştir. 1923 yılında ise Sancak adı Vilayet olarak değiştirilmiştir.

ORDU HALK MÜZİĞİNE TOPLU BİR BAKIŞ

Sıtkı ÇEBİ*

Ordu Türküleri

Türkü, insanların çeşitli olaylar karşısında, içten gelen bir arzuyla söylemek ihtiyacını duydukları sözlerin, halk şairi ölçüleriyle bestelenmiş, bir biçimde ifadea edilmesidir.

Toplum içinde yaşayan insanların hasret, gurbet, aşk, sevdalık, dostluk, kahramanlık, mertlik gibi konuları ölçülü ve sade bir dille şiirleştirmesi; türkü'nün ana unsurunu teşkil eder.

Şiirleşen sözleri, söyleyenin duygularını dile getirecek bir ahenkle okuması da, türkünün kulaktan kulağa duyurulmasıdır. Buna da 'türkü yakmak' denilir.

Türküler, anlamlı bir ifadeyle birlikte, o anlama uygun bir müziğe de sahipse, o türkü artık geniş bir çevrenin malı olarak benimsenmiş demektir. Ordu türkülerinin pekçoğu, büyük bir ilgi görerek, bu şekilde tanınmıştır.

Ordu, folklor bakımından zengin bir ildir. Yeşillikler diyarı Ordu'nun türkülerinde, 'Ordu ağzı' kadar, mahallî özellikler de geniş yer tutar. Bu türküleri dinleyenler, kulağa hoş gelen 'bağlama' nağmeleri arasında Ordu'nun tepelerini, derelerini, fındık bahçelerini, yayla yüzlerindeki öbek öbek koyun sürülerini, yeşilliklerle örtülü ıssız koy'larında hafif şıpırtılı dalgalarının sahilleri okşayan mavi denizini hayal etmekten kendilerini alıkoyamazlar.

Ordu türkülerinde tabiat sevgisi, dostluk, sıla konuları; samîmi bir dille anlatılmağa çalışılan gönül acıları, sitemler ve arzular yer alır.

Ordulu duyguludur, içlidir ve gururludur.. Diyeceğini karşısındakini kırmadan, incitmeden ve fakat kendi gururunu da çiğnetmeden ifade etmek ister. Onun için kıymetli olan şey, 'Gönül çalma' değil, 'Gönül alma'dır.

Türkülerimizin en açık özelliği, hemen pekçoğunda 'Ordu ağzı'na ait kelimelerin ve ifadenin kullanışıdır." Mal sahibi saymasın" ifadesindeki" saymasın" tabiri, 'azarlamasın, paylamasın' anlamlarında çok yaygın olarak kullanılır. 'Tekleme' tabiri, dal üzerinde, içinde tek fındık bulunan potaklar için kullanılır. 'Gidiyom', gidiyorum' yerine genel olarak konuşmalarda çok yaygın bir ifade tarzıdır.

---

* Mahalli araştırmacı, yazar.

Bağlama eşliğinde çalınıp söylenen Ordu türkülerinin güfte ve bestelerini hazırlayanlar Ordunun amatör ruhlu san'atkâr evlatlarıdır. Her biri çeşitli mesleklere sahip olan san'atkârlar arasında, kusursuz denecek kadar 'bağlama' çalmasını bilenler vardır.

Ordu türküleri, bir süreden beri televizyon ve radyolarda sık sık duyulur olmuştur. Bunda, şüphesiz, türkülerin güfteleri kadar bestelerinin de büyük payı vardır. Ayrıca, bu türküleri, okuyan san'atkârların hemen hepsinin bu İl'in çocukları oluşunun da, Ordu türkülerinin yurt çapında yayılmasında ve tanınmasında önemli bir yer aldığına şüphe yoktur.

Ordu türküleri, Radyolarımızda ilk defa, II. Cihan Harbi'nin başladığı yıllarda duyulmağa başladı. Kemençeci Yunus diye tanınan meşhur türkücümüzün sesinden yapılan bu yayın 1940-1941 yıllarındaydı.

Bir başka sanatkârımız olan Bağlamacı Yunus Ağa veya Baba Yunus da aynı yıllarda, Ordu şehrinde, Keçiköyündeki kır kahvesinde gençlerle başbaşa çalıp söylüyordu. Fakat o henüz sesini radyodan duyuramamıştı.

Bu iki Yunus'lara ait türküler halkın dilinde yaygın bir hal aldıkça, bu san'atkârlar, çoklukla, güftelerini de kendilerinin yazdıkları bestelerini, evvelâ dost-ahbab toplantılarında, sonra da şehirde sık sık sürdürülen toplu eğlencelerde ve Halkevi'nin düzenlediği 'gecelerde' okumaya başlamışlardır.

1942-1949 yılları arasında, Ordu şehrinde geniş çapta faaliyette bulunan (Ordu Musıkî Cemiyeti), gençlerin yetişmesinde çok büyük hizmetlerde bulunmuştur.

Bu cemiyet, yaz aylarında hemen her 15 günde bir, Belediye Parkı'nda 'konser' düzenlerdi. Halka açık olan bu konser gecelerinde, Ordulu genç besteciler türkülerini okur veya bir başkasına okuturlardı. Tamamen amatörce yapılan bu çalışmalar sonunda, halkın benimsediği Ordu türküleri Ankara Radyosu'na da geçmiş, bu suretle yurt çapında yayılmaları, tanınmaları mümkün olmuştur.

Bu suretle, Türk Halk musıkîsinde 'Ordu Türküleri'nin de var olduğu kabul edilmiştir.

Türkülerimizin bir kısmı, çok eski yıllardan gönümüze kadar gelebilmiştir. Bunları derleyen kişiler hakkında fazla bir bilgi sahibi değiliz. Yaygın olan bazı rivayetlere göre, sahibi bilinmeyen türkülerimizin güfte ve besteleri de aynî kişilere aittir. Bu adsız kişiler, eserlerinin kendi dar çevrelerinden çıkarak, dalga dalga yurt sathına yayılacağını elbette tahmin edemezlerdi.

Fethi Gemuhluoğlu üstad Türk Diline, Türk Folkloruna, kısaca Türk olan her şeye sevdalıydı. Elbette Türkülerine de... O, 'Türkülerle Merhaba' başlıklı bir yazısında, bakınız ne güzel anlatıyor türkülerimizi:

"... İnsanoğlu türküsüz kaldığı zaman gurbettedir diyeceğiz. Türküler bitip tükenirse hâtırasız, sevdâsız ve yalnız kalır diyeceğiz. Türküler ve şarkılar var. Türküler ve şarkılarda halk var. Millet var. İnsan var.

"... Türkülerde ve şarkılarda şiir var, hikmet var, yaşama kuralları var. Türkülerde va şarkılarda ahlâk var, töreler var, gelenekler var. Ve asıl en mühimi yüreğimiz ve gönlümüz var.

"... Ağıtımsıları, kan basmış olanları, gözyaşında yıkanmışları, kıvrakları, oyun dolu olanları... bir başına kalanları, tenhalarda dolananları, başını alıp-alıp gidenleri var...

"... Sonra kıskançlıklar var, şüpheler var, takibler var, tecessüsler ve teredütler var...

"... Türkülerde aşklar var. Sûretlere aşk var. Siyretlere aşk var. Tabiat ana var. Dört unsur var: Toprak, su, ateş ve hava'ya çıkmıştır nâmları.

"... Sözü uzatmamak için diyelim ki, türkülerde insan var. Türkülerde HAKK var.."

Yazarların ilave notu:

Merhum Sıtkı Çelebi'nin Ordu Türküleri hakkında anlattıklarının üzerine fazlaca bir şey ilave edemeyeceğimizin idrakı ile onun bu giriş mahiyetindeki yazısını hayatta iken müsaadesini alarak burada aynen kullandık. Ancak kendisi kitabın yayınlanmış halini göremedi. Görseydi Ordu ve Ordulular adına çok mutlu olurdu herhalde.

Ancak son paragraflarında Ordulu sanatçılara, gençlere nasihhati olan "... Ordu türküleri bu kadar değil, karanlıklara gömülü unutulmaya yüz tutmuş bu kültür hazinelerini bulun çıkarın.." arzusunu kısmende olsa tatbik ederek daha önceki mevcut repertuarı yaklaşık üç misli artırdık. Yine Ordu halk müziğine emeği geçmiş bir çok sanatçı, musikîşinas, halk oyuncu vb. kişilerin resim ve özgeçmişlerini vererek, mahalli musikî tarihi açısından önemli bir hizmeti yerine getirdiğimize inanmaktayız.

Ordu'da Halk Müziği Araştırmaları

Ordu'nun müzik folkloru yıllar öncesine uzanır. Ancak, bu folklora ait tessbit çalışmaları yakın zamanlarda başlamıştır. Bu yüzden, geçmişe ait müzik ve oyunların büyük bir kısmını derlemek mümkün olamamıştır.

Ordu halk müziğiyle ilgili ilk resmi çalışma Ankara Devlet Konservatuvarı tarafından 1943 yılında başlatıldı. 1943 yılının Temmuz ayında Ordu'ya gelen Muzaffer Sarısözen, Halil Bedîî Yönetken ve teknisyen Ali Rıza Bey'lerden kurulu derleme ekibi, Ordu Halkevi Başkanı Dr. Yekta Karamustafaoğlu'ndan Ordu müzik folkloru hakkında bilgi aldıktan sonra, Dr. Yekta Karamustafaoğlu'nun hazırladığı programa göre, Ordu şehrinde çalışmalarını sürdürdü.

Halkevi'ne çağırılan bazı kişilerden türküler ve mahallî oyunlar derlendi. Bu arada, kır âlemlerindeki kadın oyunlarına ait figürleri ve türküleri de, bu gibi eğlencelere katılan 'Eğercekçi'nâmı ile anılan Fatma adındaki yaşlı bir kadın, bizzat oynayarak, ekibe göstermiştir. Bu suretle tesbit çalışmaları en gerçekçi bir şekilde yapılmıştır.

Ordu'nun bazı ilçelerini de ziyaret eden derleme, ekibi buralardan topladığı türküleri notaya alarak, Radyo Evi arşivine koymuşlardır. 1945'ten sonra, bu türkülerden bazıları Radyonun 'Yurttan Sesler' programlarında çalınıp söylenmeğe başlamıştır.

1938 -1947 yılları arasında, Ordu şehrinde çok hareketli bir kültür faaliyeti mevcuttu. Halkevi'nde sık sık piyesler oynanıyor, yaz aylarında da Belediye Parkı'nda kalabalık bir amatör saz ve ses ekibi tarafından, hemen her 15 günde bir, konserler veriliyordu. Millî Bayramlarda da kemençe ve bağlama eşliğinde mahallî oyunlar oynanıyor, türküler söyleniyordu.

Mahallî çalgılardan olan 'bağlama' ve kemençe eşliğinde, Halkevi Salonunda sık sık horonlar, Metelik, Çifte Telli, Karşılama gibi yine Ordu yöresine ait oyunlar oynanıyor; Kemençeci Yunus'un ve bağlamacı Aga Yunus'un türküleri hemen her toplu eğlencelerde çalınıp, okunuyordu.

Bazı Ordulu gençlerin samimi ve sade bir ifadeyle güftesini yazdıkları besteleri, Ordu'ya ait yeni yeni türküleri ortaya çıkıyordu.

Bu türküler, kısa zamanda yayılıyor; Halkevi'nde yapılan bazı gece'lerde, kır gezilerinde, Tiyatro'da, düğünlerde Belediye Parkı'ndaki konserlerde, güfte sahipleriyle bestekârlarının da katılarak bizzat çalıp söylemeleriyle, büyük bir ilgi topluyordu. Bu ilgi, gençler arasında, âdeta bir türkü besteleme yarışına dönüşmüştü.

6-9 Mayıs 1983 tarihinde Zümrüt Nahya, İsmet Doğan, Salih Turhan, Kâzım Güner den oluşan Milli Folklor Araştırma Dairesi Folklor Araştırmacıları ile yine Ordulu mahalli araştırmacılardan Reha Medin (merhum), Tayfun Güney'den oluşan derleme ekibi Ordu merkez ve tüm ilçelerini dolaşarak oyun, müzik, gelenek ve görenek konularında önemli folklor malzemesi derlemişlerdir.

Ankara Devlet Konservatuvarının 1943 yılında yapmış olduğu Halk müziği derlemeleri yazının devamında tablo halinde verilmiştir.

Ankara Devlet Konservatuvarının 1943 yılı gezisinde derlenen ezgilerin dökümü şöyledir (Elçi 1997; 190-208).

Ezgi Adı	Kaynak Kişi	Derleme Tarihi	Derlenen Yer	Düşünceler
Şinanay	İsmail Soysal	19.07.1943	Ordu / Ünye	
İncir koydum sepete	" "	"	" "	
Evlerinin önü	" "	"	" "	
Mustafa	" "	"	" "	
Sabah güneşi doğdu	" "	"	" "	
Gül ezerler	" "	"	" "	
Bakkaldan aldım	Ahmet Sezer			
Metelik oyun havası	" "	"	" "	
Maloğlu	Abdullah Eğlence	"	" "	
Kara tavuk kanadı	Azem Çelik	"	" "	
Kalk gidelim Hanife'm	Ahmet Biberci	"	" "	
Hürmüz gelin	Agâh Gürsoy	"	" "	
Azmi efendi	" "	"	" "	
Sen bu eve gelemezsin (Kına havası)	" "	"	" "	
Beşik ürüme	" "			
Babamın hocası (Kına ilahisi)	Burhan Hanhan	"	" "	
Dolama	Sinem Güney	"	" "	
Giresun kayıkları	" "	"	" "	
Yakup	Şaban Mani	20.07.1943	Ordu / Fatsa / Ağcaalan	
At koşturma havası	" "	"	" "	
Güreş havası	" "	"	" "	
Gelin bindirme	" "	"	" "	
Yol havası, (gelin giderken)	" "	"		
Eski çadır is mi tutar?	Dursun Karaduman	"	Ordu / Fatsa	
Punarın başında	" "	"	" "	
Hekimoğlu	Şükrü Şenses	"	" "	
Kanaryam	Dursun Karaduman	"	" "	
Bozuktur-tekrar numarası	" "	"	" "	

Ezgi Adı	Kaynak Kişi	Derleme Tarihi	Derlenen Yer	Düşünceler
Iraz ve Haticem	" "	"	" "	
Kemençedeki tezene tertibi yaya dikkati celbetmek	" "	"	" "	
Bahçalarda mor meni	" "		" "	
Aşağıdan gelir	" "	"		
Kız oyunu	İsmail Yıldız	"	Ordu / Boladlı	
Gelin bindirme	" "		" "	
Savdıç havası	" "	"	" "	
Ordu karagöl havası	" "	"	" "	
Eski yuvarlama horonu	" "	"	" "	
Karşılama	" "	"	" "	
Güreş havası	" "	"	" "	
Çandır oyun havası	Ahmet Özkan	21.07.1943	Ordu / Vona ky.	
Misilli horon havası	" "	"	" "	
Al tavandan belleri	" "	"	" "	Sallama
Kara olsun	İbrahim Kurtul	"	Ordu / Keçiköy	
Sürmelim	" "	"	" "	
Vardım baktım	" "	"	" "	
Türmen kızı	" "	"	" "	
Kına gecesi "Çanı başına"	Ziya Özova	"	Ordu / Kaleyıka	
Bolamun	Talip Kalafut	"	Ordu / Talip	İnce hava
Kemençenin başına	Ahmet Özkan	22.07.1943	Ordu / Perşembe	
İmeci türküsü	Ziya Özova	"	Ordu	
Ordu'nun dereleri	İbrahim Kurtul	"	Ordu / Keçiköy	
Metelik (kolbasdı'	" "	"	" "	
Yenge kızı	Hüseyin Akagündüz	"	Ordu / Anaç	
Haburdan aşağı	" "	"	" "	
Gülüm türküsü	" "	"	" "	
Şirilim havası	" "	"	" "	
Oturdum ha buraya	Ahmet Özkan	"	Ordu / Vona	
Çandır sözsüz oyun havası	" "	"	" "	
Hapishane	Osman Oğuz	"	Ordu	
Kırmızılım	Fatma Ercek	"	" "	
Çakır kız	" "	"	" "	
Fadimem	" "	"	" "	
Kalenin dibi	" "	"	" "	
Sacayak bacağı	" "	"	" "	Kına havası
Tifledim parça: Ey gülfidan	Yunus	"	" "	
Erzincan	Reşit Arslan	23.07.1943	Ordu / Mesudiye / Yastıra	
Ayvandan ayvana	" "	"	" "	

Ezgi Adı	Kaynak Kişi	Derleme Tarihi	Derlenen Yer	Düşünceler
Maya	" "	"	" "	
Dumalar	Rüştü Tuncalı	"	Ordu / Mesudiye / Y.Fallıca	
Rum horonu	" "	"	" "	
Çevirdim eteğimi (Gelin kına havası)	" "	"	" "	
Düz horon	" "	"	" "	
Düz oyun	" "	"	" "	
Vurulan bir geline	İbrahim Tokluca	"	Ordu / Mesudiye / Bayraklı	
Sarı kız	" "	"	" "	
Çiçeğim (toplu oyun havası)	Rüştü Tuncalı	"	Ordu / Mesudiye / Y.Fallıca	
Ayalık havası	" "	"	" "	
Dik horon	" "	"	" "	
Halay havası	" "	"	" "	
Güllüm	Mutlu Işık	"	" "	
Ekin biçme havası	Rüştü Tuncalı, İbrahim Tokluca	"		Çifte havası
Gülmüde geydir (Halay havası)	Hüsnü Kahraman	"	" "	
Ekinden dönme	" "	"	" "	
Kara koyun	Mehmet Işık	"	Ordu / Mesudiye / Parçı	
Kara koyun sözleri	" "	"	" "	
Oyun havası	" "	"	" "	
Halay havası	" "	"	" "	
Gelin ağlatma	" "	"	" "	
Kara Ahmet	" "	"	" "	
Alim türküsü	Mutlu Işık	"	" "	
Ağlamayın bana	Salim Yılmaz	"	Ordu / Mesudiye / Belseki	Ağıt
Bülbül	Ali Bektaş	24.07.1943	Ordu / Gölköy / Ağızlar	
Ey felek (Emrah'tan)	" "	"	" "	
Salıç (Saliha)	Ahmet Genç	"	Ordu / Gölköy / Könküt	
Fadime'm	Ahmet Kırtkan	"	Ordu / Gölköy	
Mavilim	" "	"	" "	
Dönümoy	Ahmet Sarıbaş	"	" "	
Kerime'm	" "	"	" "	
Sarı yıldız	" "	"	" "	
Yağmur yağar	Ramazan Taş	"	" "	
Dağdan dutdum	Mustafa Genç	"	" "	
Pehlivan havası	İbrahim Coşkun	"	Ordu / Gölköy / Nari	
Eğin	Hüseyin Taş	"	Ordu / Gölköy	

ORDU İLİ HALK MÜZİĞİ VE EFİLO (EFİL AĞA) HAVALARI ÜZERİNE

Mehmet ÖCAL*

Orta Karadeniz Bölgesi içerisinde yer alan Ordu yöresi geleneksel halk müziği bakımından hayli zengin bir yöre olma özelliğini hala korumaktadır. Musikî açısından zengin olan bu yöremizin, halk oyunları bakımından durumunun pekte iç açıcı olmadığı görülmüştür. Yörede; daha çok civar il, ilçe, köy ve kasabalara ait oyunların oynandığı tespit edilmiştir. Yörenin geleneksel halk müziği karakterini incelerken Cumhuriyet'in ilanından önceki dönemlere kısaca bir göz atmak gerekmektedir.

Bilindiği üzere Kurtuluş Savaşından önce ve sonrasında Anadolu'nun birçok yöresinde her milletten topluluklar kültürleriyle, yaşayış tarzlarıyla bulundukları yörenin kültürüne uyum sağlayarak halk müziği ve gelenekleriyle birlikte hayatlarını sürdürmekteydiler.

Bu toplulukların bir kısmı Anadolu insanıyla aynı kültürü benimseyerek beraber yaşamışlardır. (*Bunun en bariz örneği "Hekimoğlu"* Türküsünün bir başka hikaye versiyonundaki Abaza kızı** Narin'in Anadolu delikanlısı Hekimoğlu *ile yaşadığı aşk hikayesidir.")* Bu ortak yaşamlan Anadolu insanının hayatıyla birlikte günlük yaşamdaki her alanına etki etmiştir. Adeta ortak bir evlilik paylaşmışlardır. Bu ortak evlilik özellikle Anadolu yerel halk müziğinde bariz bir biçimde kendini göstermektedir.

YÖRE KÜLTÜRÜNÜ ETKİLEYEN UNSURLAR

Ordu ili ve buraya bağlı yerleşim yerlerindeki kültürler genellikle civar illerin kültürlerinden etkilenmekle birlikte, sosyal etkileşimden kaynaklanan nedenlerden dolayı (evlenmeler, göçler, alışverişler v.b) ortaya çıkan birliktelikler nedeniyle kozmopolit bir yapı içerisine girmiştir.

Bununla birlikte; cumhuriyetin ilanından önce Anadolu'nun yerel halk müziğinin geleneksel yaşam tarzı ve bu yaşam tarzı ile beraber gelen bazı dinsel ve çevresel baskılar nedeniyle yoğun olarak icra edilemediği, yaşanmadığı veya çok fazla hayat hakkı bulamadığı bir çok yöremiz gibi Ordu ili ve civan da geleneksel halk müziğindeki çekingenliğini bir ölçüde bu yöre ve civarında yaşayan gençler ile orta yaştaki insanların bağ evleri ve orman evlerinde düzenlemiş oldukları "Toplu Çalma-Söyleme Geleneği" veya Oturak Alemleri, Kol Bastı Toplantıları *(Bu tarz toplantılar genellikle*

* Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü Folklor Araştırmacısı.
** 1985 yılında 125 yaşındayken Fatsa-Sayaca köyünde vefat etmiştir.

Giresun yöresi ağırlıklı olmakla birlikte, bu yöreyi de etkisi altına almıştır.) sayesinde atmış ve dışa açılmayı başarmıştır.

Ordu ilinin genel müzik yapısı incelendiği zaman, diğer yöre kültürlerinin etkisinde kaldığı görülmüştür. Genellikle Tokat, Sivas ve hatta Orta Anadolu'dan Yozgat ve Kayseri'ye kadar uzanan bir kültür alışverişinin olduğu görülmektedir. Bu nedenle Ordu ilinin geleneksel halk müziği açısından zengin bir yapısı olduğu görülmektedir.

Bununla birlikte, Ordu ilinin bütün bu etkileşimler sonucunda diğer yörelere nasip olmayacak bir kültürel zenginliğin varlığını da inkâr etmemek gerekmektedir.

Bu zenginliklerin başında geleneksel halk müziğinde icra edilen türküler gelmektedir. Bu türkülerden belli başlı göze çarpanlar ise; Başta Efilo Havaları, Fingil Havaları, Sürmeliler, Kol Bastı Havaları, Zeybekler ve Bozlaklardır.

Ordu ili ve bu ile bağlı Akkuş İlçesinde yapılan alan araştırması sonucunda; bu yörelerde okunan türkülerin çoğunun anonimleşme sürecini tamamlamakla birlikte, çeşitli dönemlerde yapılan resmi ve ferdi alan araştırması çalışmalarında derlenerek Halk Müziği Repertuarına kazandırıldığı görülmüştür.

Yöre türküleri daha çok mahalli sanatçılar tarafından icra edilmekle birlikte, yeni derlenen bir çok türkü THM Repertuar İnceleme Kurulları tarafından incelenerek Türk Halk Müziği Repertuarına kazandırılmıştır.

YÖRE HALK MÜZİĞİNİN GELENEKSEL YAPISI:

Yörenin geleneksel halk müziği yapısını incelediğimiz zaman, farklı karakterde birbirinden bağımsız olmakla birlikte birbirinden kopmayan, sürekli beraber icra edilen bir müzik kültürünün karşımıza çıktığı görülmektedir. Bunun yanında Ordu iline bağlı bulunan bazı ilçelerin (özellikle de Akkuş İlçesi) Tokat İline yakın olan bölümlerindeki coğrafi yapıdaki benzerliğin yanı sıra bu yakın yerlerdeki yörelerin müzik kültüründe de bariz benzerliklerin olduğu görülmektedir.

Bu yörelerin birbirlerine olan yakınlıklarının yanı sıra; pazarları ve yaylaları birdir. Perşembe yaylası ortak alış-veriş pazarlarının kurulduğu bir mekân olarak bilinmektedir.

Özellikle de Tokat'ın Niksar, Almus, Reşadiye ile Ordunun Akkuş, Korgan ve Kumrudan gelen yöre insanlan alış-verişlerini hep buralardan

yapmakla birlikte, Pazar alış-verişinin dışında kültürel anlamda alış-verişlerde söz konusu olmaktadır. Bu benzerliklerin en yoğun olduğu ilçelerden birisi de Akkuş İlçesidir. Akkuş ilçesi yerel halk müziğindeki farklılıklarının yanı sıra; geleneksel yaşayış tarzını halâ koruyan ve bu yaşayış tarzı ile birlikte geleneksel değerler içerisinde halk müziğini günümüze kadar getirmesi nedeniyle incelemeye değer yurt köşelerimizden birisidir.

Yapılan inceleme ve alan araştırmalarında elde edilen bilgiler sonucunda Ordu ilinin geleneksel halk müziği başlıca üç ana bölgeye ayrılmakta ve bu bölgeler içerisinde farklı karakterlerde icra edilmektedir. Bu üç ana bölge içerisinde okunan türküler seyir ve makam olarak birbirlerine uzak mesafededirler. Bu bölgelerin musikî karakterlerini kısaca şu şekilde açıklayabiliriz;

1) Sahil kesim
2) Orta kesim
3) İç Kesim (Orta Anadolu Bölgesine yakın olan kesim) diye üç bölgeye ayırmak mümkündür.

1. Sahil Kesimi

Bu kesimde genellikle "Sürmeli Havaları" adıyla bilinen havalar çalınıp söylenmektedir. Bu kesimde okunan türkülerle civar illerde okunan türküler karakter ve yapı olarak birbirleriyle icra yönünden benzerlikler göstermekle birlikte, ortak icra edilen türkülerin de olduğu görülmektedir.

Aynca Ege Bölgesi türkülerinde görülen ve zeybek türküleri olarak da bilinen efe türkülerinden ya da benzerlerinden bazılarını Ordu ilimizde görmek mümkündür.

Sürmeli Havaları :

Bu tarz türküler genellikle Ordu yöresinin karakteristik yöresel tavırlarından olan geleneksel çalma-söyleme biçimini en güzel dile getiren türkülerdir. Ordunun sahil kesiminde çok okunmaktadır. Diğer yörelerde olduğu gibi, bu tarz havalarda bir ağırlık, bir hüzün teması vardır. Adeta bir ırmak gibi akar gider.

Türküler, genellikle Yozgat yöresinde olduğu gibi tarama mızrabı ile icra edilir. Adının nereden geldiği bilinmemekle beraber, türkülerin içerisinde "Sürmelim" kelimesinin geçmesi nedeniyle bu tarzda okunan türküler genellikle " Sürmeli Havalan" adıyla bilinmektedir

Bu tarz havalara örnek olarak; "Ordunun Dereleri" "Perşembenin Düzleri, "Kahve Koydum Fincana (Mican)" adlı türküleri örnek olarak verebiliriz. Bu tarz türkü örneklemelerinde çok fazla türkü olmasa bile; makamsal yönden zenginlik arz eden türküler de bulunmaktadır.

Bunların yanı sıra bu bölümde karşılama tarzında türküler bulunmakla birlikte, Gürcü Sallamaları veya Gürcü Karşılamaları adıyla bilinen oyunlu türküler de bulunmaktadır.

Örneğin; Uşşak, Hüseynî Dizileri yanında Hicaz dizisinden seyreden Sürmeli havalan da bulunmaktadır.

Perşembenin Düzleri
Yaman Olur Sözleri
Pınar Olmuş Akıyor (Güzelim Yörü)
Nazlı Yarin Gözleri (Sürmelim Oy Oy)

Yörü güzel yörü Saçlarını sürü
Dostun geçmiş karşına güzelin kızı
Biraz edalıca yörü (Sürmelim Oyna)

Derenin gıyısına
Su verdim patlıcana
Canlanm gurban olsun (Güzelim yörü)
Sendeki datlı cana (Sürmelim oy oy)

Yörü güzel yörü Saçlarını sürü
Dostun geçmiş karşına güzelin kızı
Biraz edalıca yörü (Sürmelim Oyna

Zeybek ve Eşkıya Havaları

Anadolu'nun bütün yörelerinde olduğu gibi kahramanlıkları, iyilikleri ve aşklarıyla nam salmış bir sürü halk kahramanı vardır. Ordu yöresinde de bu tarz kişilere yakılmış türküler bulunmaktadır. Bunlardan en önemlileri Mican, Torunoğlu ve Hekimoğlu'dur.

Bu tarz türküler genellikle yöreye has bir tavırla çalınsa bile; türkü içerisinde bir efelik, zeybeklik ve eşkıyalık olgusu kendisini özellikle de ezgilerin nağmelerinde ve bağlamanın tezenesinde kendini göstermektedir.

2. Orta Kesim

Orta Kesime gelindiği zaman diğer kesimlerden farklı olarak; *Fingil Çeşitlemeleri* adıyla bilinen kıvrak ve oynak havalar, türküler okunmakta ve çalınmaktadır.

Fingil Havaları :

Adı üzerinde genellikle hareketli ve kıvrak tarzda okunan, oyunları olan havalara *Fingil Havaları* denilmektedir. Fingil Havaları daha çok yirmi yaşına gelen bıçkın delikanlıların (Bu tür delikanlılar yörede gözü kara, köşe başlarında sevgilisini bekleyen, tabanca belde sevgilileri için 15-20 sene mahpusu göze alan insanlar olarak tanınır ve bilinirler.)söyledikleri havalardır. Bu tür havalara *Sokak Başı Havaları'* da denmektedir.

Bu havalar özellikle evlilik çağına gelmiş gençlerin sevgilileri için söylemiş oldukları havalar olarak bilinmektedir. Bu tarz türküye *Sokak Başı Meyhan*e adlı türküyü ömek olarak verebiliriz.

Sokak başı meyhane
Asmadandır gapısı
Ben gözüme aldırdım
On beş sene mapusu

Hanımı oynasın oynasın
Sür cezveler kaynasın
Hanımı da saran doymasın
Saran da murad almasın

Bu tarz türkülere;

Lazutlar salkım saçak
Alçak boylusun ancak
Seni dediler Güçük
Sen söndürürsün ocak

Aldılar gızımızı
Çaldılar sazımızı

Türküsü ile;

Merekte sarı saman
Sallanalım bir zaman

Adlı türküleri de örnek olarak verebiliriz.

3. İç Kesim

İç kesim diye tabir edilen ve Orta Anadolu bölgesi ve bu bölgeye yakın olan kesimlerde icra edilen türküler incelendiği zaman, Ordu ilinin Sahil ve Orta kesimlerinde okunan türkülerle karakter ve seyir açısından bazı farklılıkların olduğu görülmektedir.

Bu kesimde okunan türkülerde Tokat, Reşadiye, Niksar, Almus türkülerinin dizi ve seyirleri daha çok görülmekle birlikte, yöre türkülerinde bu il ve ilçelerin etkileri yoğun bir biçimde kendini göstermektedir.

Bunun en büyük sebeplerinden birisi de, yörelerin birbirlerine olan yakınlıkları ve alış verişler nedeniyle bu yörelere gidip gelmelerdir. Ayrıca; bu yörede özellikle Bozlak tarzı havaların varlığını da göz ardı etmemek gerekmektedir.

Bozlak Havaları :

Genellikle Orta Anadolu'ya yakın kesimlerde, bu tarz havalar olmasına rağmen çok fazla örnek bulunmamaktadır. Bu tarz türkülerin ezgi ve ritimsel özelliklerinde Orta Anadolu Bölgesinde bulunan bazı illerin genel müzik karakterlerinden esintiler bulmak mümkündür.

Bu tarz türkülere önemli örnek olarak *Ova Garibi* adıyla bilinen ve söylenen türküdür. Bu türkünün yapıları araştırmalar ve incelemeler sonucunda isim olarak yanlış söylendiği ancak; ezgisinin doğru icra edildiği görülmektedir.

Bu türkü yörenin geleneksel halk müziği karakterine pek benzemese de yöre halkı bu türküyü sevmiş ve kendi geleneksel türkülerinin içerisine katmıştır.Genellikle kırık hava ile başlayan ve daha sonra uzun havaya dönen bir yapısı vardır. Bu tarz okuma biçimleri bilindiği üzere Urfa, Kerkük, Elazığ, Erzincan ve Diyarbakır türkülerinde kendini daha çok göstermektedir.

Türkünün aslı *Uva Garibi* ve sözleri ise; *Aşık Garip*'e aittir. Bilindiği üzere Karadeniz bölgemizde, özellikle de Ordu ilimizde ova bulunmamaktadır. Cümlelerin yerel ağız ile söyleyişleri sırasında; yerel konuşma tarzlarındaki kelime vurgularının değişmesiyle birlikte kelimelerin anlamları da değişmektedir.

Kelimenin asıl anlamı; Ulaşılması imkansız, zor olan tepeler anlamına gelmektedir. Mesela; Ordunun Karagöl yaylası vardır, yüksek yerdedir. Ulaşılması zordur. İşte ulaşılması zor, erişilmesi güç olan yerlere yörede

"Uva" denilmektedir. Ayrıca şehirden uzak yaşamış modern hayatı çok fazla tanımamış, yüksek ve dağlık yerlerde yaşamış insana da yörede "Ha bu adam uvalı, yüksekli"denir. Ordu ilinin geleneksel halk müziği içerisinde seyreden ancak; hiçbir bölgeye bağımlı olmayan havalarda bulunmaktadır. Bu havalar; "Kol Bastı veya Kolcu Havaları", "Yol Havaları", bu tarz havalar genellikle iç kesimle orta kesim arasında kalan yerlerde daha çok okunmakla birlikte; bu tür havaları bazen sahil kesiminde de duymak mümkün olmaktadır.

Kol Bastı (Kolcu) Havaları :

Yapılan araştırmalar sonucunda *Kol Bastı* veya *Kolcu Havaları'*nın iki türlü anlatımdan dolayı ortaya çıktığı söylenmektedir.

1. Rivayet

Yörenin ormanlık bölgesi olması nedeniyle ağaç kesen, kaçakçılık yapan ve kanundan kaçan kişilerin saklanması bu tür yerlerde kolay olmaktadır. Bu nedenle devlet buralarda ağaç kesilmesini önlemek ve buralara saklanan kaçakçıları yakalamak amacıyla orman bekçilerini yerleştirmişti. Burada ağaç kesen arkadaşlarına haber vermek amacıyla odun kaçakçıları tarafından gözcü yerleştirilmekteydi. Bu gözcü; orman bekçisi geldiği zaman, seslenerek haber vermezmiş. Başlarmış türkü söylemeye arkadaşının türkü söylediğini duyan diğerleri orman bekçisinin geldiğini anlarlarmış. Bir tür askeriye görevi gören bu kişilere halk zamanla korucu anlamına gelen kolcu adını takmışlardır. Bunların yanında ise müzik açısından bakmak gerekirse pekde farklı bir durumla karşılaşmamaktayız.

2. Rivayet

Cumhuriyetin ilk kurulduğu yıllar ve daha önceki yıllarda Anadolu'nun diğer yörelerinde olduğu gibi Ordulu gençler de rahatça türkü söyleyip hareket edebilecekleri yerler olan ormanlık alanları, bağ evleri ve buna benzer yerleri seçerek buralarda bir nevi *Oturak Alemleri* adı altında sohbetli ve birazda içkili alemler düzenlemektedirler.

Yöre gençlerinin kötü alışkanlık olarak düşünülen bu tarz toplantılarına izin verilmemek amacıyla haber aldıkları bu tür toplantıların basılması sonucunda bu tür havaların ortaya çıkması kaçınılmaz olmuş ve bu tür türkülere de kolcu baskınlarından dolayı da *Kol Bastı Havaları* denmiştir.

Bu tür havalara örnek olarak ;

Dere boyu kavaklar
Açtı yeşil yapraklar
Ben sana doyamadım
Doysun gara topraklar
Hadi gülüm yandan yandan yandan
Biz korkmayız ondan bundan

Veya;

Yaylanın çimenine
Kuzu yayılır kuzu
Günde bu gün ki gündür
Sallan yosmanın kızı, oyna yosmanın kızı
Aman gizi çeçen gızı
Sen allar giy ben gırmızı
Çıkalım dağların başına
Sen gül topla ben nergizi

İmece Türküleri :

Genellikle iş türküleri olarak ta bilinmektedir. Bu tarz türküler; tarlada, bağda, bahçede çalışan genç kız ve oğlanların çalışma sırasında birbirlerine atmış oldukları manilerin zamanla ezgiye dönüşerek aşklarını-sevdalarını dile getirmeleri sonucunda ortaya çıkmıştır.

Zaten Karadeniz Bölgesi ve Ordunun köyleri karşılıklı yamaç yamacadır. Karşı yamaçtan bir imeci bir başka yamaçtaki imeci kızı seyrediyor ve beğenerek başlıyor türkülü mani atmaya.. Bu şekilde karşılıklı atışmalarla imeci türküleri sevdalılar arasında gidip gelmiş oluyor. Bu tarz türkülere örnek olarak;

İmeciler geliyor
Eli gara gazmalı
Ban yarimi tanımm
Başı sarı yazmalı
Açma da amman kapıları esmesin yeller
Pencereden gaçta gel duymasın eller

adlı türküyü verebiliriz.

ORDU TÜRKÜLERİNDE GÖRÜLEN MAKAMSAL VE RİTİMSEL ÖZELLİKLER

Ordu ili ve civarındaki yerlerde okunan türküler genellikle 9/8, 2/4, 9/16'lık ritimler içerişidde seyretmekle birlikte, bazı türkülerin giriş kısımlarında serbest ritimle okunan bölümler de bulunmaktadır. (Uva veya Ova Garibi türküsü).

Yöre türkülerinin makamsal seyirlerine bakıldığı zaman Türk Halk Müziğinde Müstezad Ayağı adıyla bilinen ancak Klasik Türk Sanat Müziğinde ise; tam karşılığı olmasa bile Çargâh ve Rast dizisine benzeyen "Do" kararlı diziler oldukları görülmektedir.

Türkü dizilerinin aldığı arızaların hemen hemen hepsi; Mi, Mi bemol, Fa, Fa diyez, natürel Do ve Sibemol (3) arızalarıdır. Bu arızaların yanında natürel seslerle icra edilen türküler de bulunmaktadır.

EFİLO HAVALARI VE EFİLOĞLU (EFİL AĞA MUSTAFA

Efilo Kelimesinin Etimolojisi:

İlk etapta Efilo kelimesini çıkış noktası ve kelimenin anlamına baktığımız zaman karşımıza iki sonuç çıkmaktadır. Yörede yapılan araştırma ve yöre kültürünü araştırmış uzman, sanatçı ve kaynak kişilerle yapılan çalışmalar sonucunda *Efilo* dendiği zaman, (O) lakap sonundaki "... oğlu" kelimesinin kısaltılmış hali olarak kullanılmakta.

Karadeniz Bölgesinin özellikle de **Ordu, Giresun, Tokat** illeri ve civarlarında çeşitli sülalelere mensup olan insanlara lakaplarıyla hitap edilmektedir. Mesela; Mehmedoğlu hitabı yerine işaret sıfatı niteliğinde olan (O) kelimesi kullanılmaktadır. Yani Mehmedoğlu'nun yerine **Mehmed** O derler. Mesela; Ordu yöresinde Göv Memed oğulları derler ama! Kısaca Göv **Memedo** denilmektedir.

Yani yeşil gözlü Mehmedoğlu sülalesinin adı kısaca bu şekilde anılmaktadır. Göv yeşil rengin yörede kısaltılmış şekli veya sülaledeki bütün insanların gözlerinin yeşil olması nedeniyle sülale bu lakabı almıştır. Bu tarz kısaltmalar yöredeki hemen hemen bütün sülalelerde görülmektedir.

EFİL AĞA çeşitli yörelerden öğrenmiş olduğu mani dörtlüklerinin üzerine bizzat kendisi tarafından bestelenen ezgi kalıplarını döşeyerek türkülere kendi adını vermiştir. Yörede okunan bu tarz türkülere Efilo Havaları denmesine rağmen, "Yüksek Havalar" da denilmektedir. Bunun en önemli sebeplerinden birisi de, türkülerin dik seslerde okunmasıdır. Yerel

halkın ve kaynak kişilerin halk, müzik bilgisi olsun olmasın hemen hepsi türküleri dik seslerde okumak için özel bir çaba sarf etmektedirler. (Bilindiği üzere, bu okuma tarzına yurdumuzda özellikle de Doğu ve Güneydoğu Anadolu ile Doğu Kara Deniz Bölgelerimizde daha çok rastlanmaktadır.)

EFİLOĞLU MUSTAFA 'nın gitmiş olduğu yörelerin başında **Tokat** ilinin olduğu söylenmektedir. **EFİL AĞA,** bu yörede bulunan **Almus, Niksar ve Reşadiye** ilçelerini de ziyaret ederek buranın ağaları ve beyleri tarafından düzenlenen *Oturak* ve *Meşk* Alemlerine misafir olmuştur. Yapmış olduğu dört evliliğinden birisi **Tokat İli'nde** yapmış olduğu dördüncü evlilik olduğu söylenmektedir. Bu evlilik ile yöre halk müziğine ne derecede ilgi duymuş veya etkilenmiş bilinmez, ancak! Her iki yörenin geleneksel halk müziği ve yaşam tarzları incelendiği zaman, bariz benzerliklerin olduğu görülmektedir. (özellikle yerel müzikte göze çarpan icra tarzındaki şaşırtıcı benzerlik ve etkileşim bazı noktaları açıkça ortaya koymakla birlikte, Efil Ağa veya Efiloğlu Mustafa'nın bu konu üzerindeki etkisinin araştırılmasının ayrı bir inceleme konusu olduğu düşüncesindeyiz.)

Akkuş İlçesindeki **Efilo Havaları,** gayet ağır ritimler, özel gırtlak vibrasyonlarıyla birlikte, keman ve bağlama eşliğinde okunmaktadır, Kemanların genellikle diz üstünde çalındığı görülmektedir. (Yörede bu tarz çalma biçiminin geçmişten beri bir çalma biçimi olduğu ve özellikle de Ermenilerin yıllar önce kemanı bu biçimde çaldıkları kaynak kişilerle yapılan derleme çalışması sırasında tespit edilmiştir.) Bu tarz çalma biçimi Anadolu'nun bazı yörelerinde yaygın olmakla birlikte özellikle; Kırşehir, Kaman, Kayseri ve Silifke gibi yörelerimizde daha yoğun olarak görülmektedir.

Bu türkülere örnek olarak**; Gelaylama yada Gel Eyleme Havası veya bilinen** adıyla, **Şu Akkuş un Gürgenleri , Oy Bir Sigara Ver Bana , Dere Kenarında Babam Tuzak Kurdular v.b türküleri** örnek olarak verebiliriz.

Bu gün diğer hanımlarıyla birlikte Akkuş'un bir kilometre uzağında bulunan yayladaki ve gene kendisine ait olan eski bağ evine yakın mezarlıkta yan yana mezarı bulunan Efil Ağa, Akkuş ilçesi'nde hala sevilmekte ve türküleri okunmakla birlikte, kendi yöresine ait ve kendisi tarafından bestelenmiş bir çok türküyü de beraberinde Karadeniz

Bölgesi'nin diğer illeri olan Giresun, Amasya, Samsun ve Tokat gibi yörelere götürmüş, oralardan öğrendiği birçok mani ve türküleri de yurdun çeşitli yerlerindeki toplantılarda okuyarak duyulmasını sağlamış, aynı zamanda da bu yörelerdeki musikî ortamlarının bir parçası olan oturak alemlerinde çalıp - söyleyerek yöre türkülerinin duyulmasını, yayılmasını sağlamakla birlikte, kendi adıyla da anılmasına vesile olmuştur.

İçkiyi çok sevdiği sürekli katıldığı oturak alemlerine olan düşkünlüğünden bahsedilen **Efiloğlu,** yörede ağa olmasına rağmen çok sevilen sayılan ve fakirlere sürekli yardım etmesiyle tanınan fakir babası, babayiğit, halk arasında hürmet edilen ve sevilen bir kişi olduğu söylenmektedir.

Türkülerini özellikle at üzerinde ve çeşitli yörelerden öğrenmiş olduğu manilerin üzerine belirli ezgi kalıplarını ekleyerek saz eşliğinde okuduğu söylenmesine rağmen, kemanı çaldığı ve bu sazla birlikte kendi adıyla anılan *Efilo Havaları*'nı da söylediği kaynak kişilerce belirtilmektedir.

Halk bir süre sonra kendi adını vererek bestelediği türkülerinden, iyilik sever kişiliğinden dolayı kendisini türküleriyle özdeşleştirerek, bütünleştirerek artık **EFİLO** demeye başlamış. Daha sonra (Yani Anonimleşme sürecinde) da gene kendisi tarafından bestelenen türkülerin halk tarafından sevilmesi ve bu isimler altında yani; kendi adıyla anılıp okunması, yöreye has özel gırtlak yapısının da yerel okuma tarzına karışmasıyla birlikte, okuduğu türkülere " EFİLO HAVASI " veya " EFİL AĞA TÜRKÜLERİ " demiş ve onu adeta ölümsüzleştirmiştir. EFİL AĞA, türkülerinin konularını genellikle; aşk,sevda,ayrılık üzerine yazılmış olan mani dörtlüklerinden seçmiştir.

Yörede yapılan alan araştırması ve kaynak kişilerden alına bilgilere göre; EFİLOĞLU MUSTAFA veya EFİL AĞA' nın Alevi kökenli olduğu ve Alevi geleneklerini çok iyi bildiğini belirtilmektedir. Aynı kaynak kişilerin anlattıklarına göre; **Ordu** ili Akkuş İlçesinde 1960 lı yıllardan önce Alevilik geleneği yoğun bir biçimde yaşatılmış ancak; 1960 lı yıllardan sonra bu gelenek yöre halkının geçim derdi nedeniyle başka yörelere göç etmesinden dolayı, yavaş yavaş yok olmaya başlamış. Ancak; Aleviliğe ait bazı geleneklerin çok az da olsa yörenin yerleşik düzendeki bazı aileler tarafından yaşatılmaya çalışıldığı. bazı düğünlerde ise; zaman zaman hala SAMAH dönüldüğü söylenmektedir. (Özellikle; Ünye,Gürgentepe İlçesi, Akkuş İlçesi'nin Tokat İli'ne yakın bazı köylerinde)

ORDU İLİ HALK OYUNLARI

Selim CİHANOĞLU*

Ordu ve çevresinin halk oyunlarını incelerken Ordu halkını etnolojik açıdan gözönüne almak gerekmektedir.

Odu ve Çevre Halkı;

Yerli halk

1877-1878 öncesi ve bu zamanlarda Gürcistan'dan gelen (1893 harbinde) göç ederek gelen Gürcü Türkler.

1910 ve daha sonrası Selanik'ten buradaki Rumlarla mübadele (karşılıklı yer değiştirme) edilen Selanik Türkleri

1917 öncesi I. Dünya Savaşı sırasında Rus istilası sonrasında göç edip . gelen, daha sonra da geriye dönmeyen Rize, Artvin ve Trabzonlular.

Tokat'ın ve Sivas'ın Ordu iline yakın ilçelerinden ve köylerinden göçüp gelenler, Batum'dan ve Gümüşhane'den gelip yerleşenlerden oluşmaktadır.

Göç edip gelen halk ve yerli halk arasında kendiliğinden oluşan bir kültür alış - verişi olmuştur. Buradan da anlaşılacağı üzere Ordu Folkloru; içinde bulunduğu Doğu Karadeniz Bölgesinin ve İç Anadolu Bölgesinin Folklorunu yaşatmaktadır. Tabii ki Ordu yerleşik kültürüyle yoğrulmuş, yöreye özgün bir Halk Müziği ve Halk Oyunları oluşmuştur.

a) Ordu İlinde Yapılan Halk Oyunları Çalışmaları :

**Fehmi Köken'le yapılan kişisel görüşmede o günleri şöyle anlatır. "1983 tarihinde Yusuf Kenan, Cemal Çol, Osman Turgay ile birlikte, Anaç, Saray, Çayeli, Çandır, ve Yumurtaş köylerine, Gölköy, Perşembe, Akkuş, Mesudiye ilçelerine ve Ordu Merkezde derleme çalışmaları yaparak Oyunlar ve oyunlar arasındaki figür farklılıklarını tesbit ettik, oyunların temel figürlerini bozmadan sıraya koyduk." (CİHANOĞLU, 2004)

---

* Halk Oyunları Eğitmeni, Araştırmacı, yazar.

** Emekli öğretmen

b) Oyunlarının Adları Ve Oynandığı Yerler

1- Dik Horon - Laz Horonu - Düz Horon - Sık Horon(Sıksara): Akkuş, Fatsa, Kumru, Mesudiye ve Ordu merkezde oynanmaktadır.

2- Gürcü Horonu - Eşkıya Horonu: .Akkuş, Fatsa, Gölköy, Kumru , Perşembe ilçelerinde ve Ordu merkezde oynanmaktadır.

3. Kız Horonu: Gölköy ilçesinde oynanmaktadır.

4. Melet Horonu: Gölköy ilçesinde oynanmaktadır.

5. Sallama: Kumru ve Perşembe ilçelerinde oynanmaktadır.

6. Mısırlı Horonu: Perşembe ilçesinde oynanmaktadır.

7. Perşembe Horonu: Perşembe ilçesinde oynanmaktadır.

8. Tulum Horonu: Perşembe ilçesinde oynanmaktadır.

9. Nalcı Horonu: Ünye ilçesinde oynanmaktadır.

10- Ordu Karşılaması (Sallama): Akkuş, Fatsa.Kumru, Mesudiye, Perşembe. Ünye ilçelerinde ve Ordu merkezde oynanmaktadır.

11- Lazutlar: Fatsa ve Perşembe ilçelerinde oynanmaktadır.

12- Su Sızıyor Sızıyor: Gölköy, Kumru, Perşembe ilçelerinde ve Ordu merkezde oynanmaktadır.

13- Miralay(Karşılama): Perşembe ilçesinde oynanmaktadır.

14- Temur Ağa: Aybastı ve Gölköy ilçelerinde oynanmaktadır.

15- Hoynare: Aybastı ilçesinde oynanmaktadır.

16- Üç Ayak : "Bahçelerde Pırasa Türküsüyle":Gölköy ve Mesudiye ilçesinde oynanmaktadır.

17- Tamzara: Mesudiye ilçesinde oynanmaktadır.

18. Kürt Ali: Fatsa ilçesinde oynanmaktadır.

19. Hoşbilezik: Mesudiye ilçesinde oynanmaktadır.

20- Pıtık:Yörede çiftetelliye verilen ad. Fatsa, Gölköy, Kumru, Mesudiye. Perşembe ve Ünye ilçelerinde oynanmaktadır.

21- Mesudiye Horonu: Mesudiye ve Perşembe ilçelerinde oynanmaktadır.

22- Samah: Gölköy ve Ünye ilçelerinde oynanmaktadır.

c) Ordu İlinde Oynanan Oyunlar :

Sahil kesiminde, Horonlar ve Kol Oyunları - Metelik olarak da bilinen karşılama türü oyunlar oynanmaktadır. İç kesimlerde Akkuş, Aybastı. Gölköy ve Mesudiye ilçelerinde ise Tokat ve Sivas'ın etkisi (bilhassa düğünlerde bu yörelerden müzisyenlerin getirilmesi) sonucu bu ilçelerde yukarıda belirtilen halay türü oyunlara rastlanmaktadır.

Bu gün bu oyunların (özellikle halay türü) bir çoğu unutulmuş yada tarafından fazla ilgi görmediği için oynanmamaktadır.

Aşağıda belirtilen oyunlar bugün hala Ordu'da oynanmaktadır. Bu da gösteriyor ki, Ordu'da yaşayan insanların genel karakterini bu oyunlar (Horon ve Karşılama) yansıtmaktadır.

Yörede oynanan Horonlar kadın ve erkekler tarafından ayrı ayrı oynanmaktadır. Ancak yakın akraba kız ve erkekler birlikte oynamaktadırlar.

Bütün horonlarda olduğu gibi oyun, yavaş başlar giderek hızlanır. Kız Oyunu (Horonu) yalnız kızlar tarafından , Dik Horon - Laz Horonu - Düz Horon -Sık Horon (Sıksara) horon da yalnız erkekler tarafından oynanır.

Oyundan oyuna geçişlerde "Al Aşağı", "Aldanma" ve "Hop HOP" komutları kullanılır.

Ordu yöresi oyunlarına eşlik eden sazlar: Kemençe, Davul – Zurna, 1940 lardan itibaren kaval ve bağlama da çalınmaktadır.

Ordu ili sözlü ve sözsüz halk oyunu ezgi ritimleri sırasıyla şunlardan müteşekkildir.

2/4, 4/4, 5/8, 6/8 7/8, 7/16, ve 9/8, 9/16 zamanlı basit ve bileşik usullerden oluşmaktadır.

d) Horon Türünde Oynanan Oyunlar :

1. Mısırlı (Mısıroğlu) Horonu : "Ekini Biçe Biçe" türküsüyle oynanır.

2. Dik Horon – Laz Horonu – Düz Horon – Sık Horon (Sıksara : Oyuna davul, zurna ve kemençe eşlik eder. Derinkaya'da klarnet eşliğinde de oynanmaktadır. Usulü: 7/8'lik ve 7/16'tır.

3. Perşembe Horonu: Perşembe ilçesinde oynanmaktadır. Daire ve düz formda oynanmaktadır. Oyuna Davul - Zurna , Kemence ve Bağlama eşlik eder. Üç bölümlü bir oyundur. Oyun içerisinde yerinde saymalar yapılır buna dinlenme ya da *Siye Siye* denir. *Aldanma Hop Hop* Komutları verilerek yörede en çok oynanan "Diz Kırma" şeklindeki aşağı alma yapılır ve bu esnada omuzlar sallanır. Çapraz, Sağ - Sol topuk,Yana topuk, Üçlü ve Çökme figürlerinden oluşur. Usulü: 7/8,7/16'lık tır.

4. Mesudiye Horonu (Mesudiye Sallaması): Mesudiye ve Perşembe ilçelerinde oynanmaktadır. Öne - arkaya gidiş geliş ve çökme figürleri vardır. Kollar yukarıda "Hey" haykırışıyla biter. Usulü: 7/8 ,7/16'lıktır.

5. Gürcü Horonu - Eşkıya Horonu: Artvin'in Batum ilçesinden göç ederek Ordu'ya yerleşen halk tarafından oynanan bir oyundur. Artvin'in *Şavşat Barı* müziğiyle oynanır. Usülü: 6/8'liktir.

6. Tulum Horonu - Nalcı Horonu - Melet Horonu: Bu oyunlar oynanış olarak diğer horonlara benzer. Eşlik eden çalgıya, kişiye ve oynandığı yere göre adlar almışlardır.

7. Kız Horonu (Oyunu): Osman Turgay tarafından derlenen bir oyundur. "Boztepeye Çıktımda Anam" türküsüyle oynanır. Oyunun usulü: 7/8,716'lıktır.

KARŞILAMA TÜRÜNDE OYNANAN OYUNLAR

1- Ordu Karşılaması-Miralay-Ordu Sallaması: Kızlar ve Erkekler tarafından ayrı ayrı oynandığı gibi karıma olarak da oynanmaktadır. Karşılama , Kol Havası, Fındık Toplarım Fındık, Ordu'nun Sokakları, O Miralay Miralay adlı türkülerinin ezgileriyle, kimi zaman da sözleriyle oynanmaktadır.

"Karşılamanın Oynandığı Yerler ve Oynanış Biçimi" adı altında anlattığımız tarzda oynanır ve icra edilir. Aynı figürün daha seri yapılması "Ordu Sallaması" olarak adlandırılır. Usulü:9/8'lik ve 9/16'lıktır.

2- Lazutlar (Mısırlar): Yörede oyun mısır toplamayı anlatır. İmecelerde kadın - erkek birlikte oynadıkları gibi yalnız kızlar tarafından da oynanmaktadır. Usulü: 4/4 'lük tür.

HALAY TÜRÜNDE OYNANAN OYUNLAR

Hoynare - Uç Ayak - Tamzara gibi oyunlar her ne kadar Tokat, Sivas, Gümüşhane , Bayburt ve Trabzon illerinde oynanan oyun adlarıyla benzeşse de çalınan müziğe ve oynanan oyun figürlerine ilaveler ya da tamamen yöre insanının ortak bir sentezi olarak farklı bir biçimde ortaya çıkmış oyunlardır.

Bu gün yörede yaygın olarak *Üç Ayak* oynanmaktadır.

1- Üç Ayak: Ordu'nun Gölköy ilçesinde Osman Turgay tarafından derlenmiş Oyunun ezgi notası Fehmi Köken'in söylediği tarzda yazılmıştır. Oyunda karşılıklı (Kız - Erkek) türkü söylerler. "Bahçalarda Pırasa" türküsüyle oynanır. Usul: 4/4'tür.

BAR TÜRÜNDE OYNANAN OYUNLAR

"Temur Ağa ve Hoş Bilezik" oyunları Ordu'nun Mesudiye, Aybastı ve Gölköy ilçelerinde oynanmaktadır.

ORDU YÖRESİNDE GİYİM KUŞAM

KADIN GİYİMİ :

Çember

Yörede başa etrafı pullu beyaz renkli bez bağlanır. Bunun üzerine alında üçgen görünümlü etrafı boncuk oyalı, koyu renkli ikinci bir çember bağlanır.

Keşan

Yörede Keşan atkı yerine başa alınır. Bu durum Giresun,Trabzon,Rize ve Artvin'in sahil kesimlerinde de böyledir. Kesinlikle bele bağlanmaz.

Yelek

Beyaz patiskadan yapılan yelek; yuvarlak yakalı, önden düğmeli, kolsuz ve bele pensle oturtularak giyilir.

Gömlek

Beyaz renkli keten dokumadan yapılmıştır. Dik yakalı ve uzun kolludur. Kol ağzı manşetlidir ve tek düğme ile iliklenir. Önü bele kadar açık olup gümüş düğmelidir. Önde, her iki tarafı dikişli pileli (kırma) süs vardır.

Fistan

Gömleğin üzerine giyilir. İnci ve çoğu çiçekli pamuklu kumaştan beden kısmı, kolları astarlı ve beli büzgülü veya serbest pilelidir. Kolu manşetli ve kırma süslüdür. Devrik yakalı olup üzeri kırma süslüdür. Önü (V) şeklinde açık olup belde tek düğme ile iliklenmektedir. Arkada ve önde, omuzlardan gelip belde birleşen düz şerit süsler vardır. Boyu, dize kadardır.

İşlik

İşlik, fistanın kumaşından olup rengi değişiktir. Trabzon yöresinde giyilen yeleğin aynısıdır.

Don

Dizin hemen altına kadar inen sade ve desenli ince çiçekli bezlerden dikilir. Basma ve divitin kumuş kullanılır.

Dolama

Siyah ve beyaz koyun yününden dokunmuş olup, dikdörtgen şeklindedir. Öne gelen etek ucuna ve kalça üzerine gelen ek yerine boncuk ve renkli ipliklerle dikiş süsler yapılmıştır. Ön etek ucunda, yine aynı malzemelerle yapılmış üçgen şeklinde süs vardır. Bazılarının etrafı saçaklıdır.

Kuşak

Daha çok yüksek kesimlerde oturan kadınların bellerine sardıkları kalınca bir kuşaktır. Kuşak, sırtında yük taşıyan kadının belinin incinmemesi bakımından bir yastık görevi görür.

Çorap

Yün ve ince sağlam pamuk ipliğinden dokunmuş , uzunca örülmüş çoraplar giyilir. Örgü desen ve motiflerine göre değişik adlar alırlar. Değişik renk ve motiflerde örülen bu çoraplara *Ala çorap* adı verilir.

Çarık

Ayakkabı olarak yörede inek derisinden yapılan çarık giyilir. Çarıkların uçları sivridir.

Kara Lastik

Trabzon lastiği adıyla bilinir. Kendinden topuklu, bir çok renk ve çeşidi bulunan lastik ayakkabı.

Para Kesesi

Boncuktan örülmüş olup kuşakla dolamanın arasına sokulur. Altına da mendil konur.

Lira

Kurdeleye dizilmiş altın liralar boğaza asılır.

ERKEK GİYİMİ :

Başlık

Önceleri fes giyilirmiş. Şimdilerde "Başlık(Kabalak)" giyilmektedir. İçi kırmızı bez astarlı ve üzeri balık sırtı tarzında sarı sim ile süslüdür. Tepesinde püskülü vardır.

Aba

Şayak kumaştan yapılır. Haydarî yaka ve uzun kolludur. Her iki tarafta ve sol göğüs üzerinde üstten konulmuş birer cep vardır. Sırtta ve önlerde, yukarıdan aşağıya doğru inen ve kendi kumaşından yapılmış fitil gibi bir parça vardır. Etek ucuna ve kol ağzına bir parmak ara ile geçirilmiş sarı simler vardır. Cep ağzına ise bir sıra dikilmiştir. Göğüs cebine para kesesi konur ve üzerinden biraz sarkıtılır.

Yelek

Yeleğin yakası (V) şeklinde olup önü kruvazedir. Önünde birbirine paralel beşer düğme bulunur. Yanlarda ve ayrıca sol göğüs üzerinde cep bulunur. Önü kruvaze olmayan dört cepli yelekler de bulunmaktadır. Yeleğin boyu bele kadardır.

İç Gömlek

El tezgahlarında ketenden dokunan , parmak yakalı önü bele kadar açık ve tek düğmelidir. Üzerine entari denilen mintan (gömlek) giyilir. Hakim yaka ,kolları manşetli ve önden düğmelidir.

Zıpka

Şayak kumuştan yapılan, beli uçkurlu, arkası kırmalı(körüklü) , paçaları aşağıya doğru daralarak inen ve üzerene (pantolondaki ütü yarine) sarı sim geçirilmiş bir tür pantolondur.

Siyah Kayış

Çerkez kemeri olarak da bilinen her iki tarafında dörder tene gümüş şapşak (gümüşten yassı sallantı süs) bulunan kemerin sağ tarafına tabanca sol tarafına da kama sokulur.

Tombul Köstek

6-8 sıra zincirden oluşur. Bir tarafı sağ omuzun biraz altına takılar. Kösteğin diğer ucuna ise saat takılarak sol üst cebe konur.

Hamayil

Gümüşten yapılmış nazar, göz değmesin diye içine muska ve bazı ayetler koyulur. Üzerine çiçek, ay-yıldız, cami resmileri, padişah arması ve turası işlenen, sigara tabakası büyüklüğünde zarif bir kutudur. Hamayil, gümüş zincirle birlikte sağ omuzdan sol koltuk altında doğru çaprazlama asılır.

Nuska - Muska

Üçgen şeklinde olan nuska gümüşten yapılır. Üzerinde çiçek ve ay-yıldız gibi işlemeler bulunur. Boyuna gümüş zincirle asılır.

Çorap

Yün ve ince sağlam pamuk ipliğinden dokunmuş , uzunca örülmüş çoraplar giyilir. Örgü desen ve motiflerine göre değişik adlar alırlar. Değişik renk ve motiflerde örülen bu çoraplara *Ala çorap* adı verilir.

Çarık

Ayakkabı olarak yörede inek derisinden yapılan çarık giyilir. Çarıkların uçları sivri, boğazları açıktır.

Çapula

Deriden yapılmış burun kısmı mübalağalı şekilde kalkık yemeni giyilir. Demir ökçeli ve alt kısmı demir puntalıdır.

Çizme

Boğaz kısmı yumuşak deriden ve meşinden yapılan, altı kösele, alçak topuklu, ince dikimli ve sivri burunlu siyah bir çizmedir. Boğaz kısmı katlanarak da giyilir.

I. BÖLÜM

SÖZLÜ ANONİM (TÜRKÜLER)

A GIZ SANA Bİ GOLLUK ALAYIM MI?
(DEYİŞME)

Yöresi: Ordu-Kumru-Ortaca
Kaynak: Celal Yelkovan
Mustafa Calgıç

Derleyen: MİFAD
Notalayan: Salih Turhan

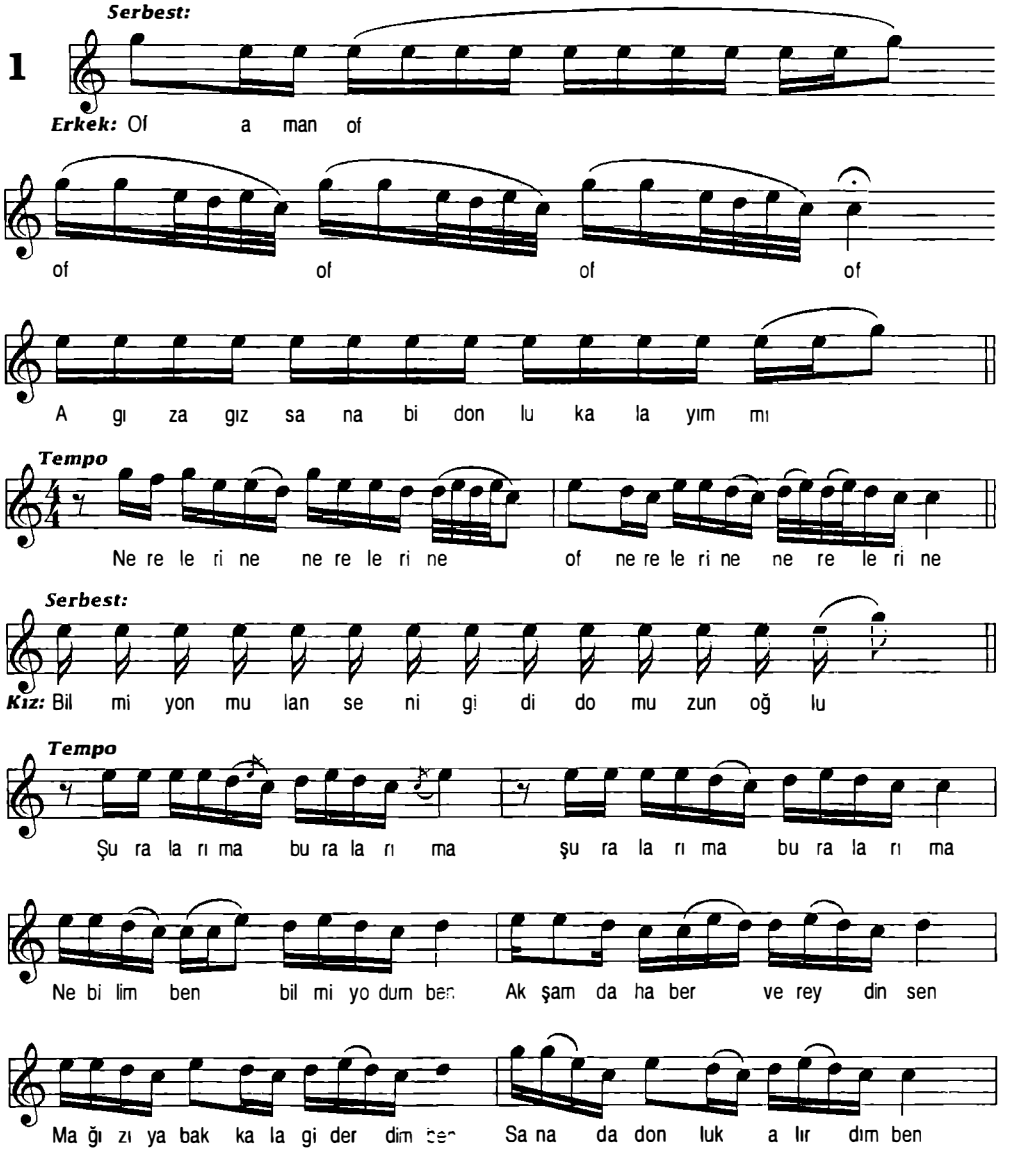

"Ordu Türküleri"

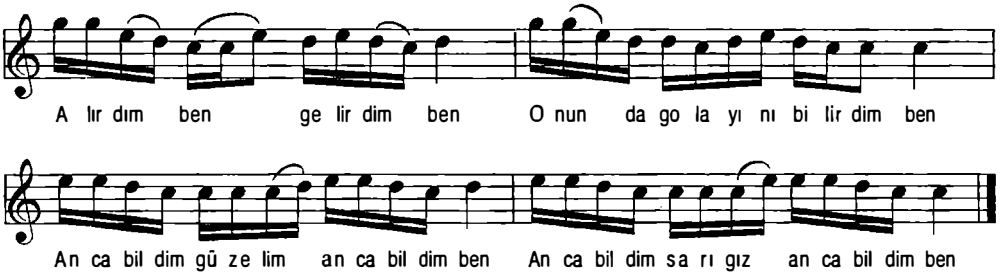

2.
Erkek: Of aman of of of of of
A gız şu memelerine bi memelik alayım mı?
Nerelerine nerelerine of nerelerine nerelerine?

Kız : Bilmiyon mu lan seni gidi domuzun oğlu?
Şuralarıma buralarıma şuralarıma buralarıma

Erkek: Ne bilim ben bilmiyodum ben
Akşam da haber vereydin sen
Mağızıya bakkala giderdim ben
Sana da memelik alırdım gelirdim ben
Onun da golayını bilirdim ben
Anca bildim güzelim anca bildim
Anca bildim sarı gız anca bildim

3.
Erkek: Of aman of of of of of
A gız şu yanaklarına bi boyalık alayım mı?
Nerelerine nerelerine of nerelerine nerelerine?

Kız : Bilmiyon mu lan seni gidi domuzun oğlu?
Şuralarıma buralarıma şuralarıma buralarıma

Erkek: Ne bilim ben bilmiyodum ben
Akşam da haber vereydin sen
Mağızıya bakkala giderdim ben
Sana da boyalık alırdım gelirdim ben
Onun da golayını bilirdim ben
Anca bildim güzelim anca bildim
Anca bildim sarı gız anca bildim

"Ordu Türküleri"

AL AŞŞAYA VUR DİZİ
(SİMİTÇİ KOL HAVASI)

Yöresi: Ordu
Kaynak: Sevim Akdeniz

Derleyen: Vesile Baran
Notalayan: Vesile Baran

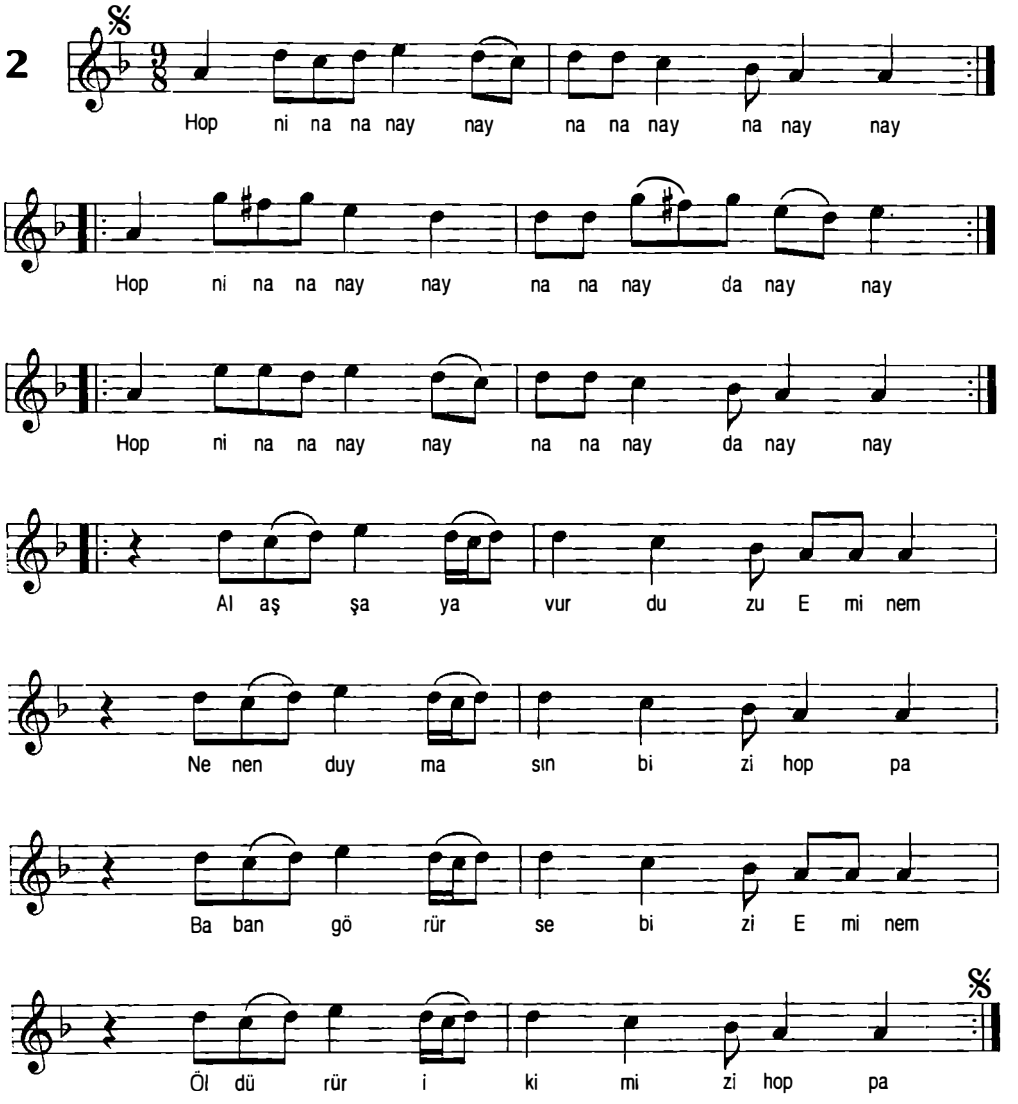

"Ordu Türküleri"

1.
Hop ninananay nay nananay nanay nay
Hop ninananay nay nananay da nay nay
Al aşşaya vur dizi Emine'm
Nenen duymasın bizi hoppa
Baban görmesin bizi Emine'm
Öldürür ikimizi hoppa

Hop ninananay nay nananay nanay nay
Hop ninananay nay nananay da nay nay
Emine'm tutar mısın, Emine'm
Şeftali satar mısın hoppa
Uzun uzun gecede Emine'm
Benimle yatar mısın hoppa

"Ordu Türküleri"

AL TAVANDAN BELLERİ

Yöresi: Ordu
Kaynak: Ahmet Özkan
İbrahim Kurtul

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
Notalayan: Muzaffer Sarısözen

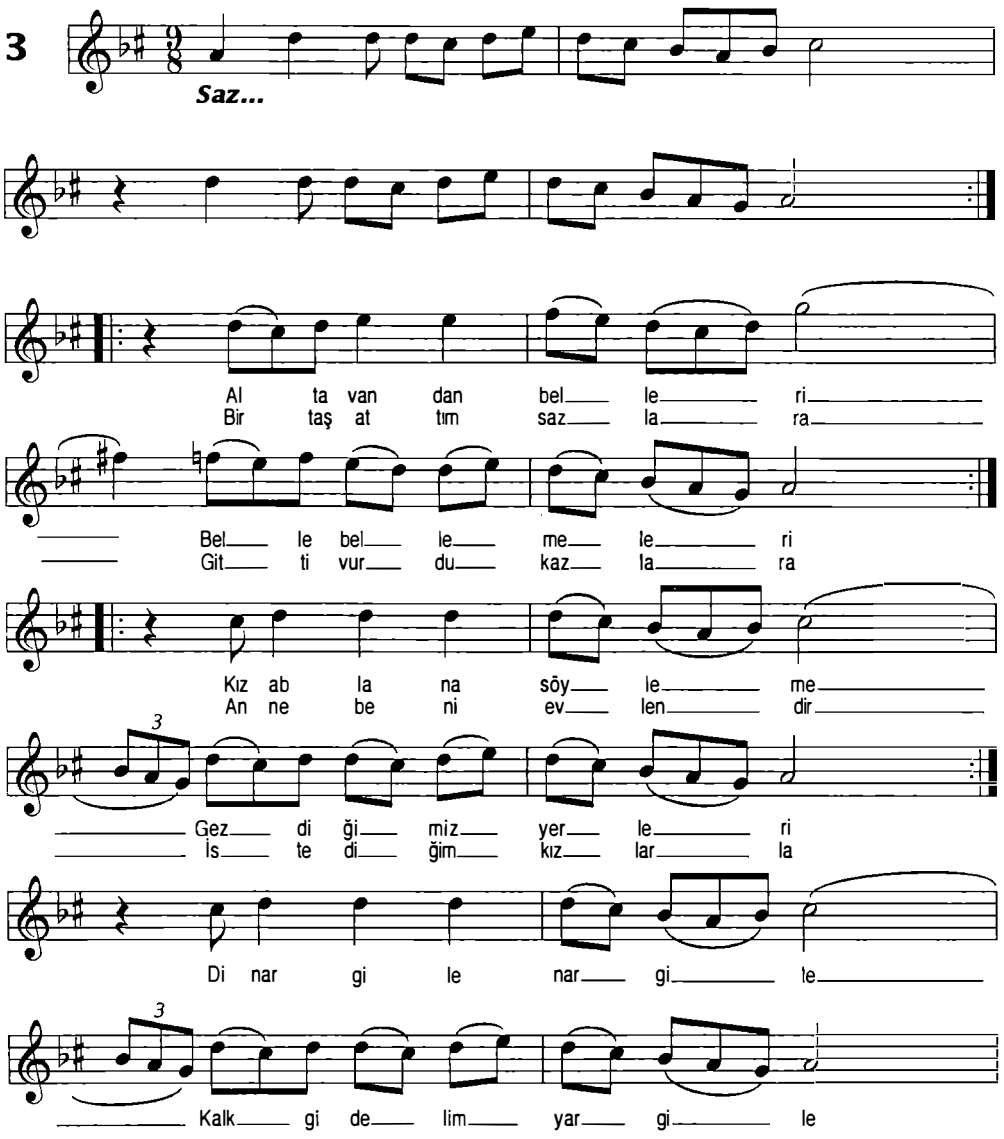

"Ordu Türküleri"

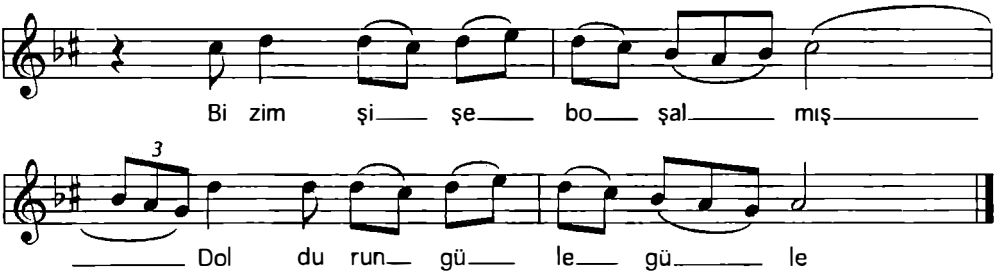

1.
Al tavandan belleri
Belle bellemeleri
Kız ablana söyleme
Gezdiğimiz yerleri
Di nargile nargile
Kalk gidelim yar gile
Bizim şişe boşalmış
Doldurun güle güle

2.
Bir taş attım sazlara
Gitti vurdu kazlara
Anne beni evlendir
İstediğim kızlarla
Di nargile nargile
Kalk gidelim yar gile
Bizim şişe boşalmış
Doldurun güle güle

"Ordu Türküleri"

ALDIM İMANIMI GAPINA GELDİM
(DEYİŞ - SIRDAŞÎ'DEN)

Yöresi: Ordu-Gürgentepe
Kaynak: Mehmet Bıçakçı

Derleyen: Nacmi Kıran
Notalayan: Nacmi Kıran

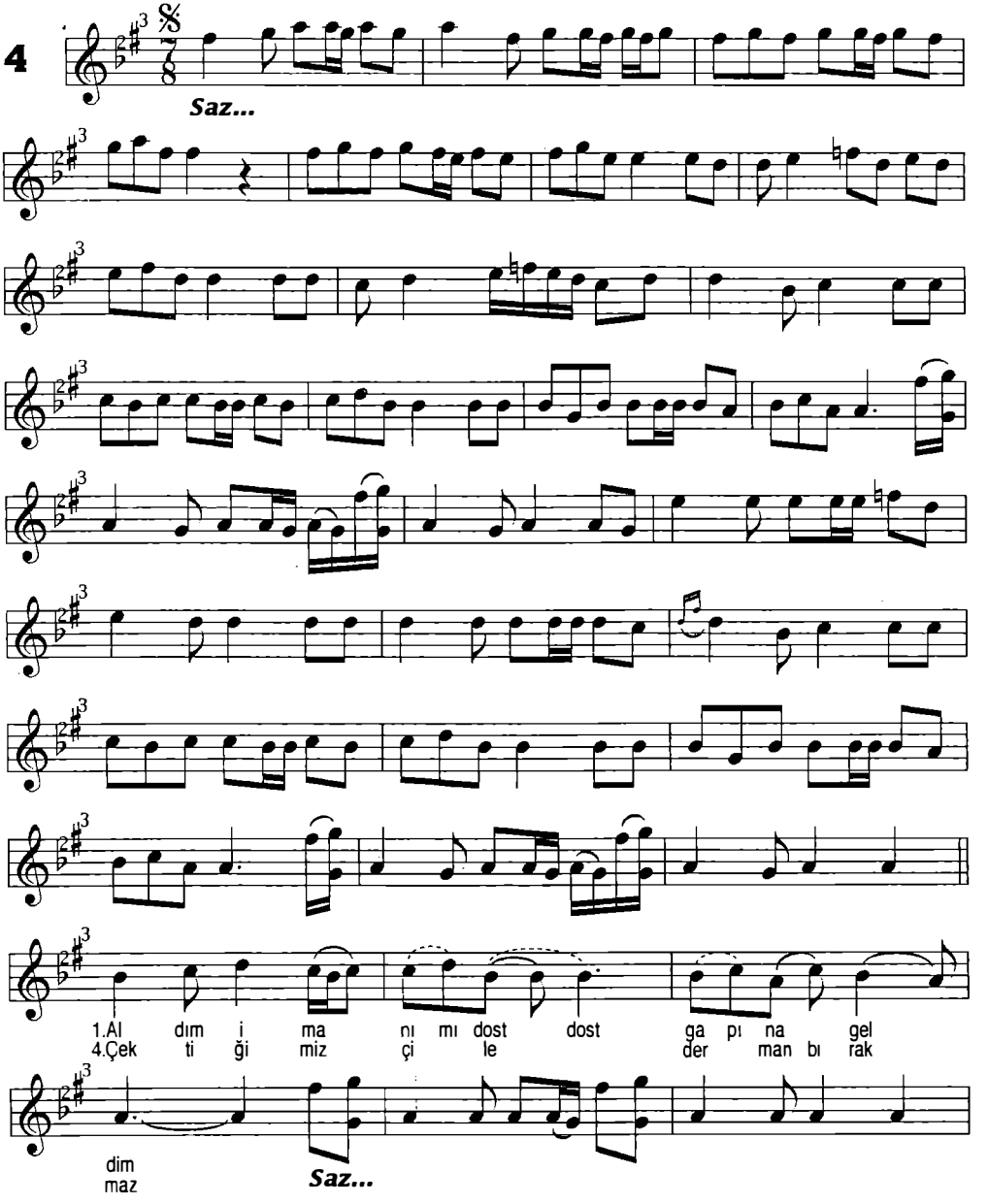

"Ordu Türküleri"

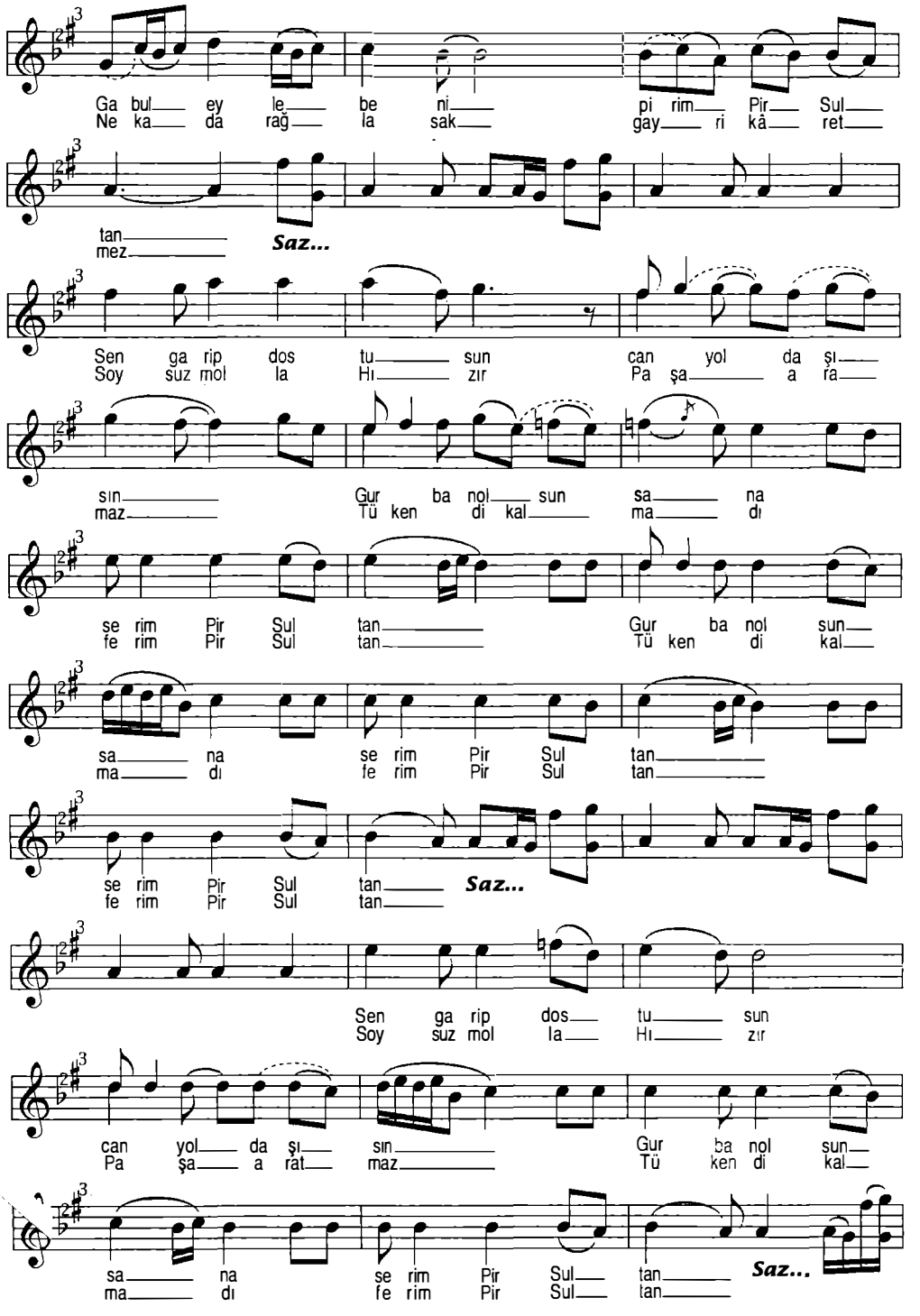

"Ordu Türküleri"

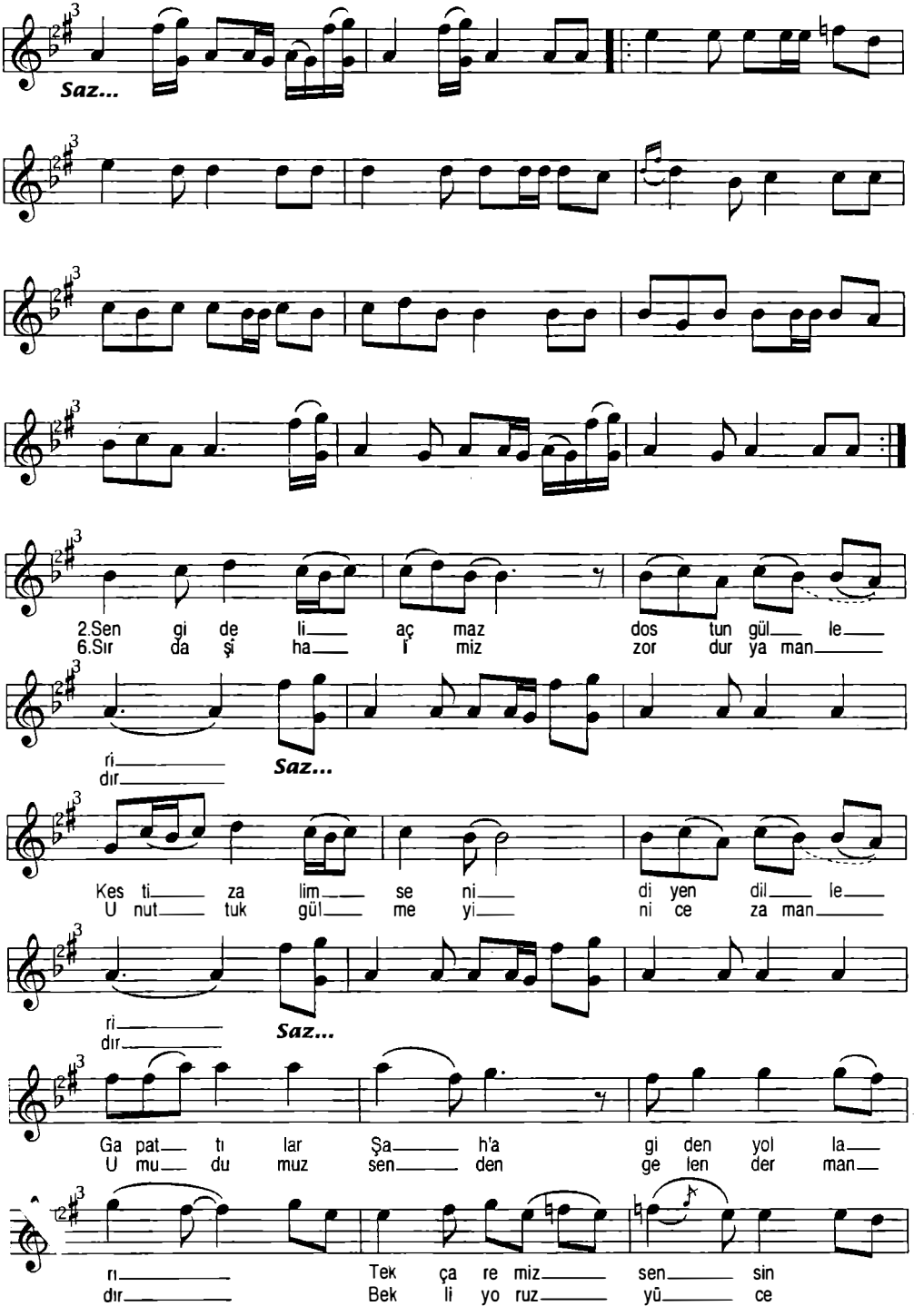

"Ordu Türküleri"

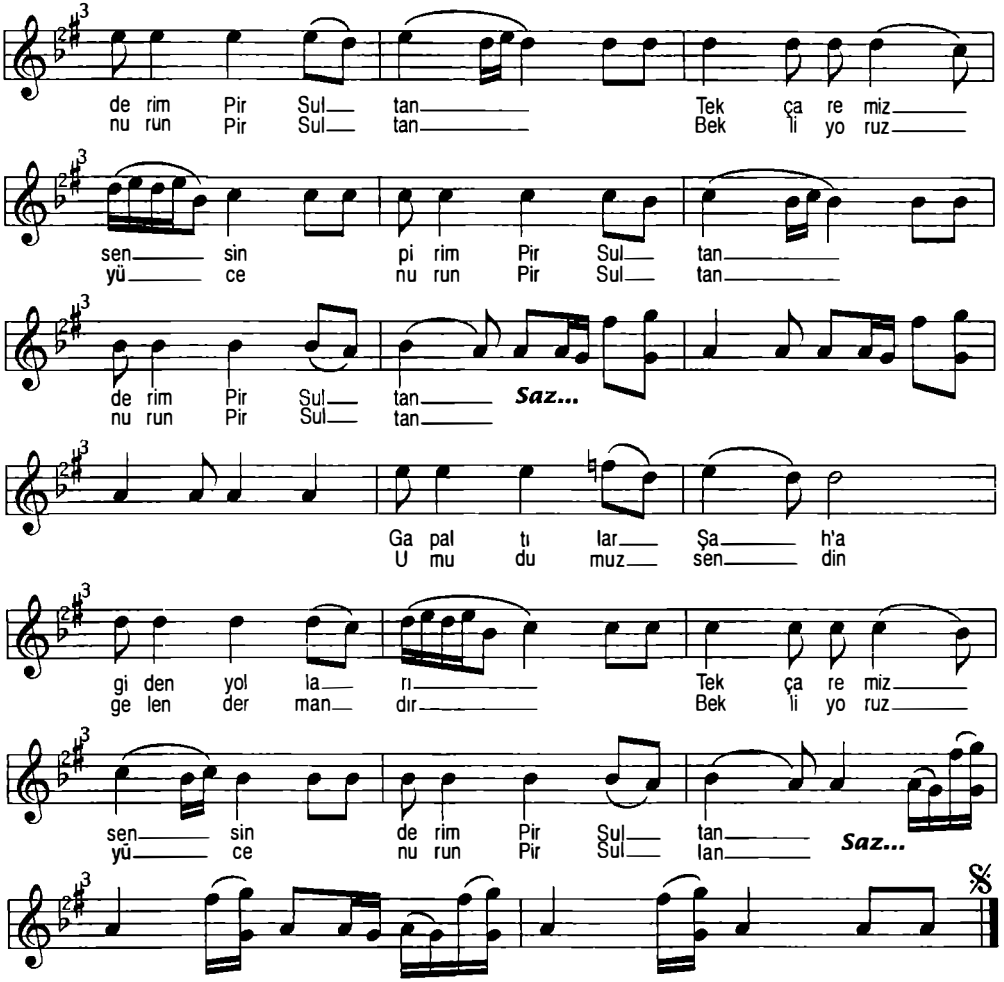

1.
Aldım imanımı gapına geldim
Gabul eyle beni pirim Pir Sultan
Sen garip dostusun can yoldaşısın
Kurban olsun sana serim Pir Sultan

2.
Sen gideli açmaz dostun gülleri
Kesti zalim seni diyen dilleri
Gapattılar Şah'a giden yolları
Tek çaremiz sensin derim Pir Sultan

3.
İsyan dolu her tavrımız sözümüz
Kışa döndü baharımız yazımız
Kırdılar telini çalmaz sazımız
Zulüm deryası çok derim Pir Sultan

4.
Çektiğimiz çile derman bırakmaz
Ne kadar ağlasak gayri kâr etmez
Soysuz molla Hızır Paşa aratmaz
Tükendi kalmadı ferim Pir Sultan

5.
Bu kara yazımız silinir bir gün
Bu zulmün sonuna gelinir bir gün
Sazlar kılıfından alınır bir gün
İşte o gün Allah Kerim Pir Sultan

"Ordu Türküleri"

ALDIR ALDIR MUKADDES

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Köşe Köyü
Kaynak: Kemancı Ali Kıran

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

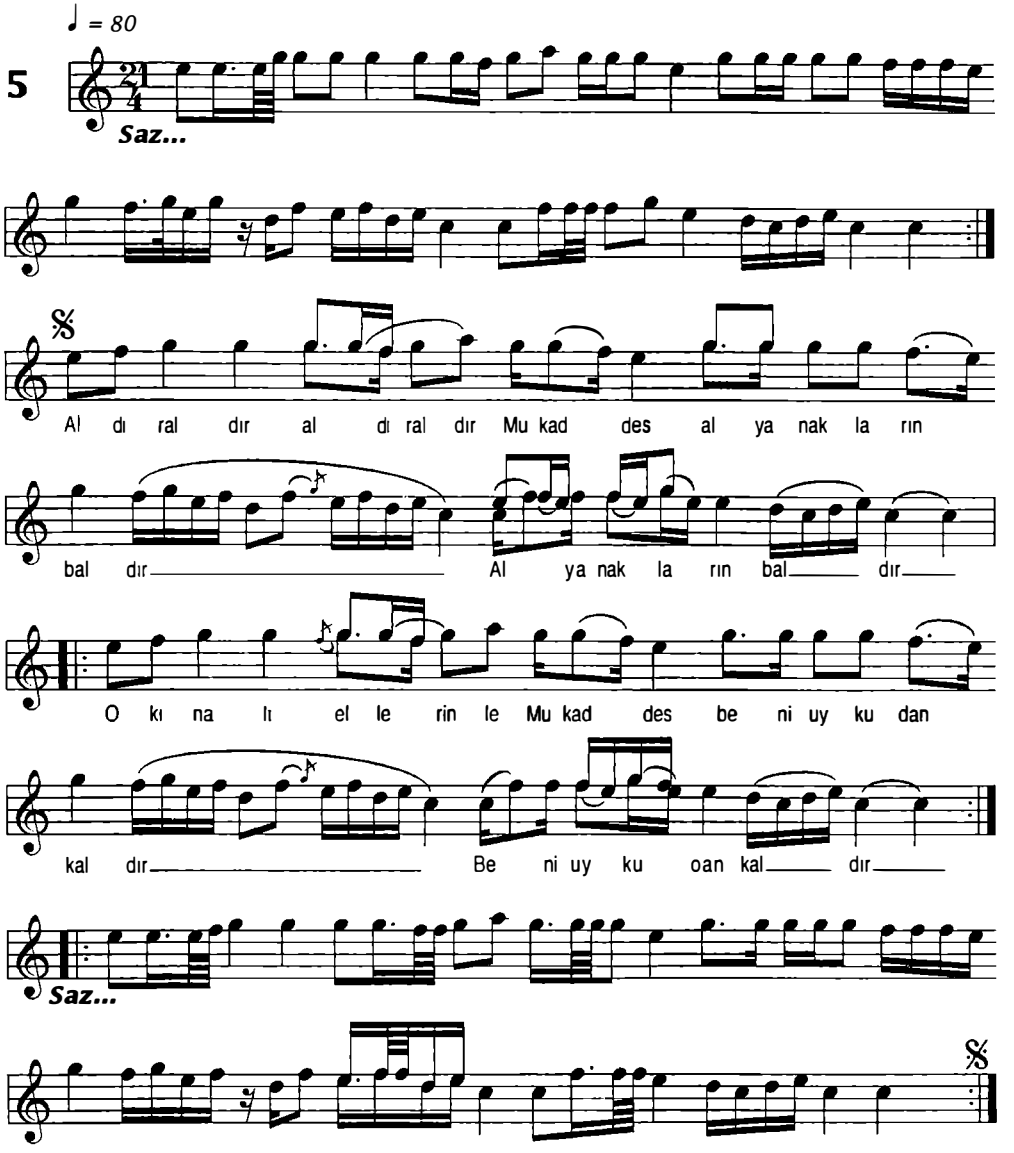

"Ordu Türküleri"

1.
Aldır aldır aldır aldır (Mukaddes)
Al yanakların baldır
O kınalı ellerinle (Mukaddes)
Beni uykudan kaldır

2.
Çam dibine yaslandım (Mukaddes)
Yağmur yağdı ıslandım
Ben o yarin yanında
Badem ile beslendim

"Ordu Türküleri"

ARMUDUN İRİSİNE

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Köşe Köyü
Kaynak: Ayşe Aybastı

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

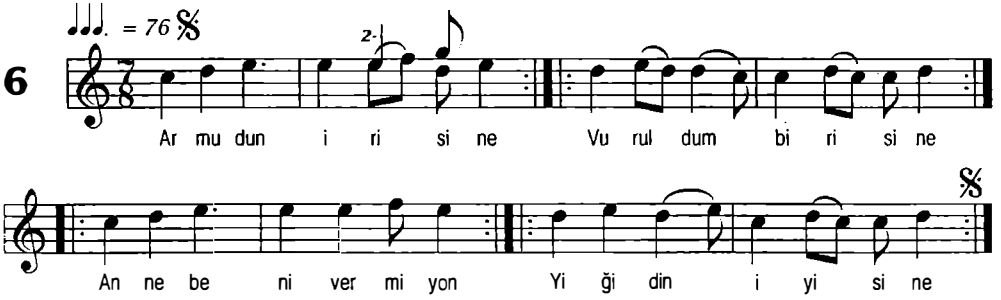

1.
Armudun irisine
Vuruldum birisine
Anne beni vermiyon
Yiğidin iyisine

2.
Armut dalda daldasın
Sevgülüm ne haldasın
Geliyor habarların
Sakın beni aldasın

3.
Terekte gezelerim
Ağrıyor azalarım
Yari bana verseler
Kesülür fizalarım

4.
Başındaki yazmanın
Yandalları solmasın
Gız söyle gardaşıan
Böyle inad olmasın

"Ordu Türküleri"

AŞAĞIDAN GELİR YAYLI MAKİNE

Yöresi: Ordu - Mesudiye
Kaynak: Cengiz Dilaver

Derleyen: Ümit Tokcan
Notalayan: Ümit Tokcan

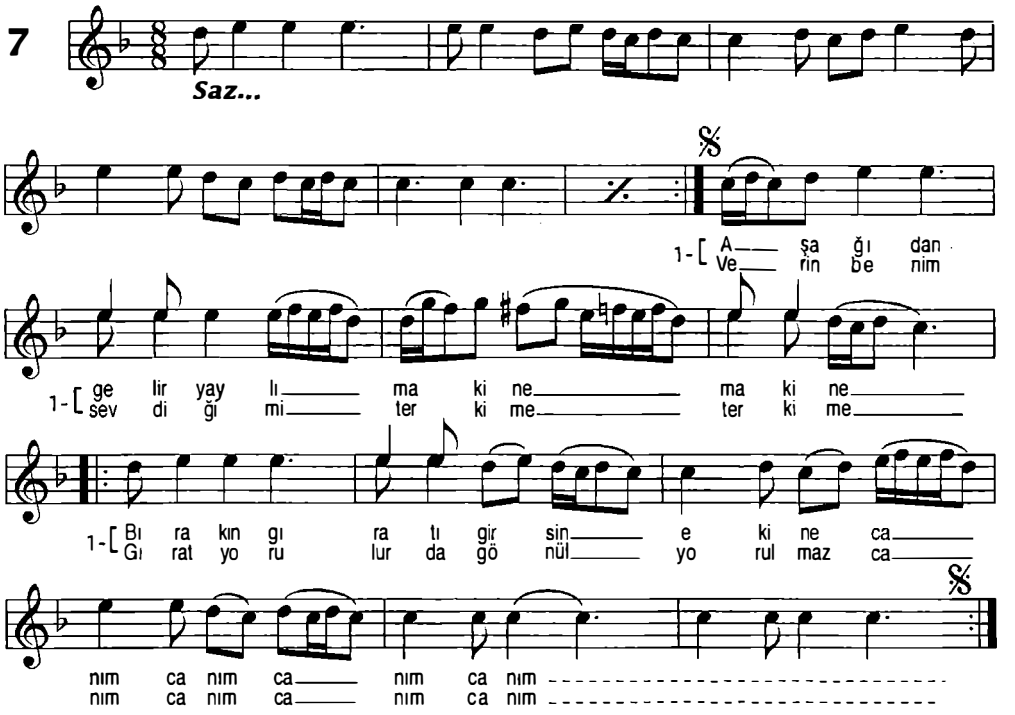

1.
Aşağıdan gelir yaylı makine makine
Bırakın gıratı girsin ekine canım canım canım canım
Verin benim sevdiğimi terkime terkime
Gırat yorulur da gönül yorulmaz canım canım canım canım

2.
Dere kenarında yayılan gazlar ya gazlar
Uzatmış boynunu sılayı gözler canım canım canım canım
Ekmek yediğimiz gelinler gızlar
Gelin birer birer helallaşalım canım canım canım canım

"Ordu Türküleri"

AŞŞAKİ CAMİDE GÖRDÜM BOYUNU

Yöresi: Ordu
Kaynak:____

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

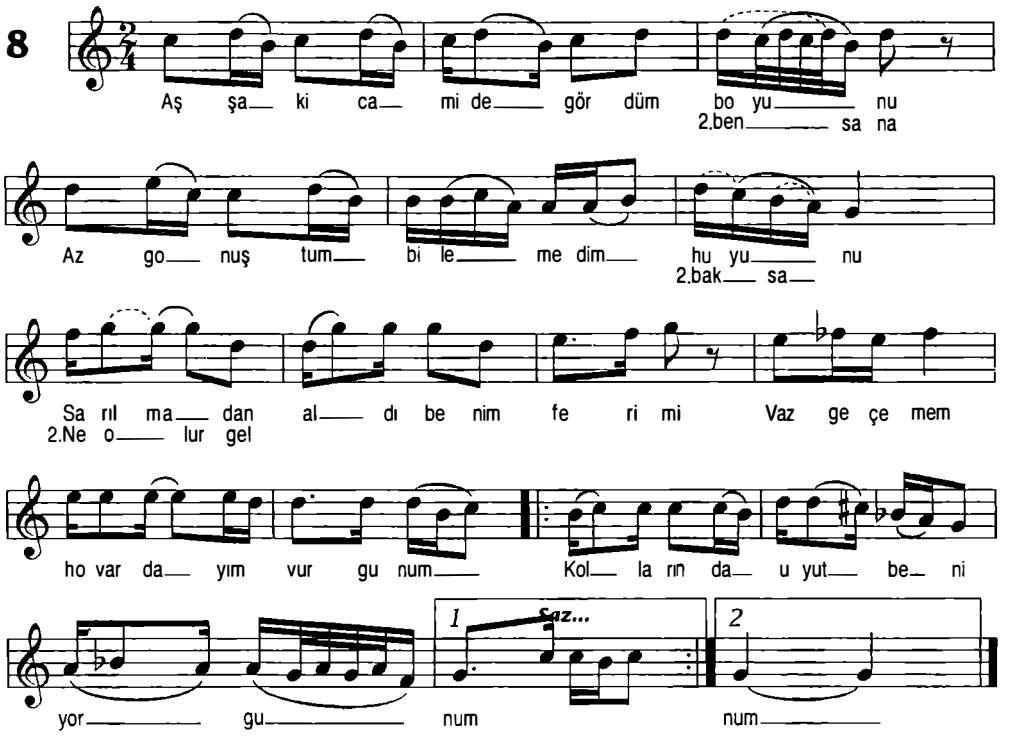

1.
Aşşaki camide gördüm boyunu
Az gonuştum bilemedim huyunu
Sarılmadan aldı benim ferimi
Vazgeçemem hovardayım vurgunum
Gollarında uyut beni yorgunum

2.
İçtim içtim gönül verdim ben sana
Sarhoş oldum şu halime baksana
Ne olur gel oturalım yan yana
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

AYBASTI'NIN DAĞLARI

Yöresi: Ordu - Aybastı
Kaynak: Olgun Gönül

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

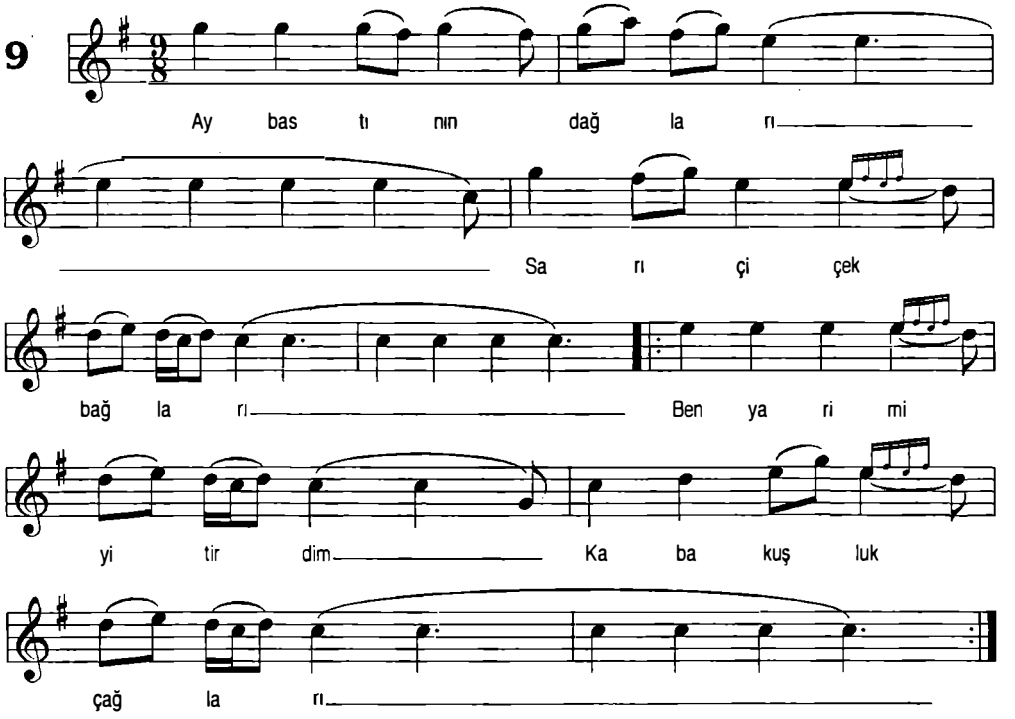

2.
Dağlarda meşe gibi
Kırıldım şişe gibi
Ben yarimden ayrıldım
Soldum menevşe gibi

3.
Armut dala asılsın
A sevdiğim nasılsın
İkimizin hasreti
Bir gazeteye basılsın

4.
Yeşil çeşme akmıyor
Yarim küsmüş bakmıyor
Çok gülleri kokladım
Onun gibi kokmuyor

5.
Dağlara fener geldi
Başıma neler geldi
Daha yaşın küçücük
Aklına neler geldi

"Ordu Türküleri"

BAHÇALARDA MOR MENİ

Yöresi: Ordu-Fatsa
Kaynak: Dursun Karaduman

Derleyen: Ank. Dev. Kons.
Notalayan: Hale Gür

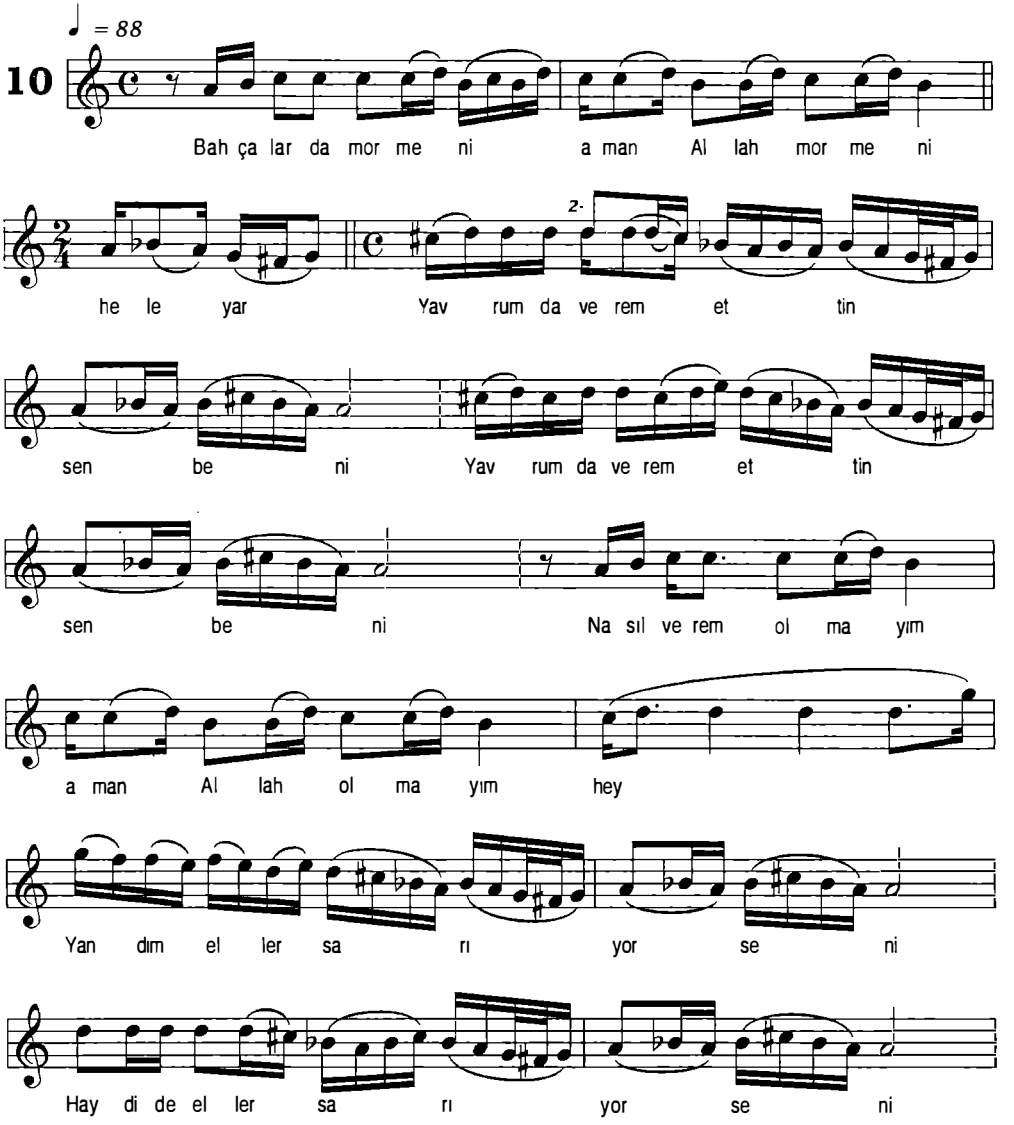

"Ordu Türküleri"

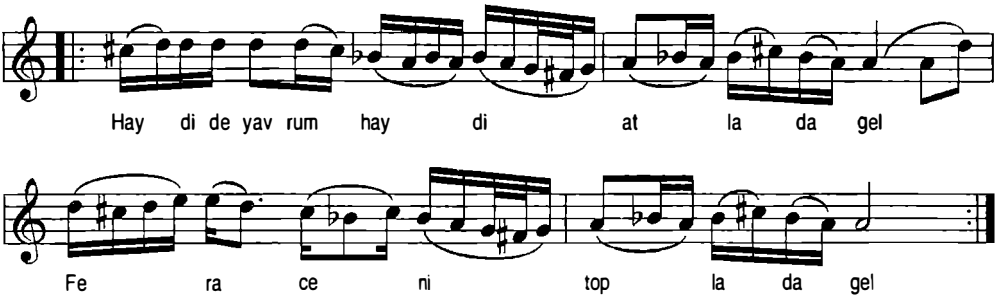

1.
Bahçalarda mor meni
Verem ettin sen beni
Nasıl verem olmayım
Eller sarıyor seni
Haydi de yavrum haydi atla da gel
Feraceni topla da gel

2.
Karanfili boyarlar
Gizli söyle duyarlar
İki gönül bir olsa
Bize nikâh kıyarlar
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

BAHÇALARDA PIRASA

Yöresi: Ordu - Gölköy
Kaynak: Osman Turgay

Derleyen: Şener Gök
Notalayan: Coşkun Gök

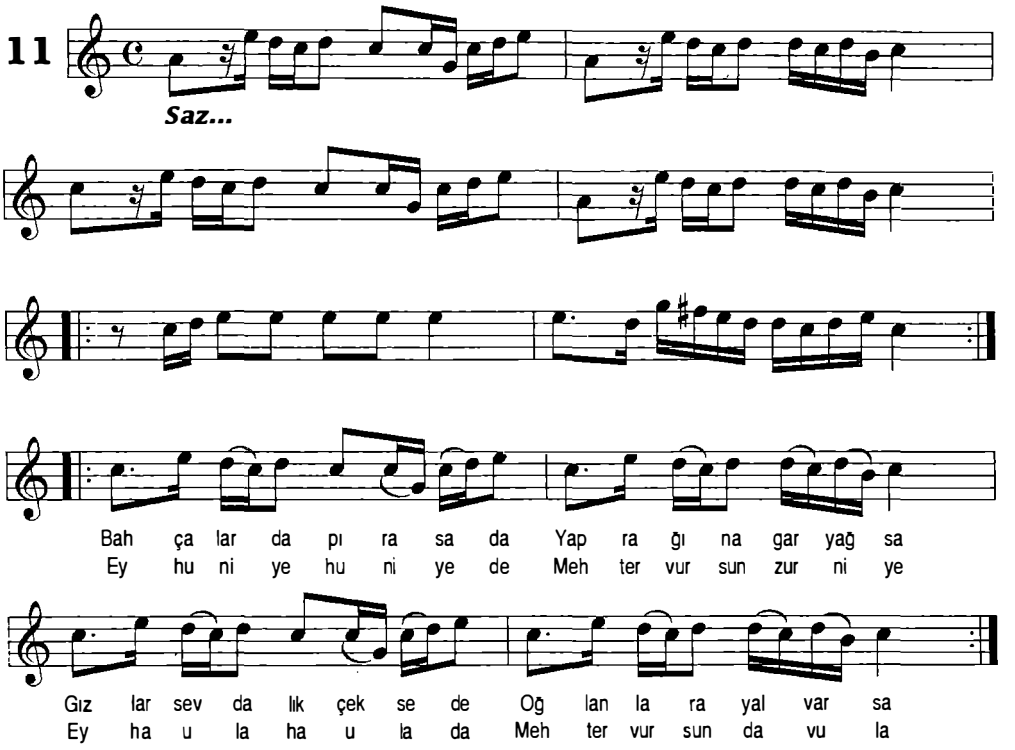

2.
Bahçalarda hıyarsın da
Sen ne biçim bir yarsın
Şimdiden bir şey değil di
Ayrılınca duyarsın
Ey hu niye hu niye de
Mehter vursun zurniye
Ey ha ula ha ula da
Mehter vursun davula

3.
Bahçalarda kara pancar
Yaprağına kar damlar
Genç gızların cilvesinden
Oğlanlar yanar ağlar
Ey hu niye hu niye de
Mehter vursun zurniye
Ey ha ula ha ula da
Mehter vursun davula

"Ordu Türküleri"

BAHÇE BAĞA MI GİDER?

Yöresi: Ordu
Kaynak: Hamdi Tanses

Derleyen: Taner Can
Notalayan: Taner Can

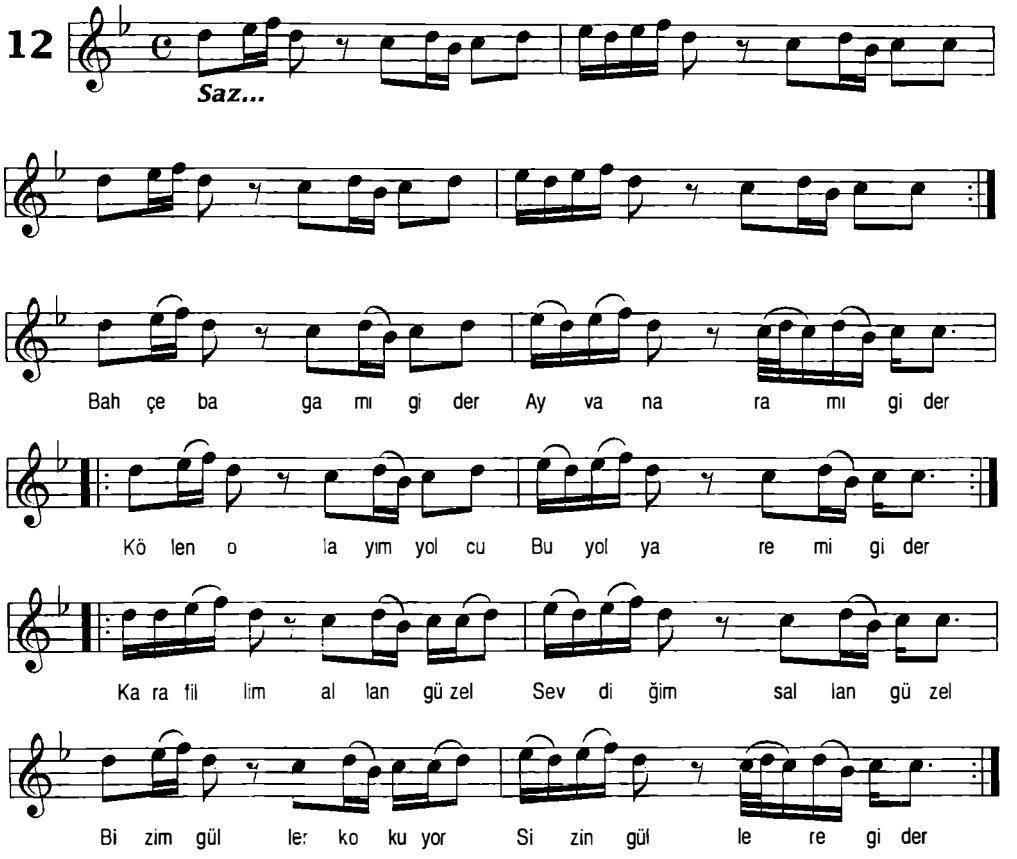

1.
Bahçe bağa mı gider?
Ayva nara mı gider?
Kölen olayım yolcu
Bu yol yare mi gider?
-Bağlantı-

2.
Bahçenizde kalem var
Arkamızdan gelen var
Eski yar şöyle dursun
Yeni yardan haber var
-Bağlantı-

3.
Su gelir millendirir
Çayırı çimlendirir
Öyle bir yar sevdim ki
Dilsizi dillendirir
-Bağlantı-

Bağlantı:
Karafillim allan güzel
Sevdiğim sallan güzel
Bizim güller kokuyor
Sizin güllere gider

"Ordu Türküleri"

BAHÇEYE GEL BAHÇEYE

Yöresi: Ordu
Kaynak: _____

Derleyen: Tuncer İnan
Notalayan: Tuncer İnan

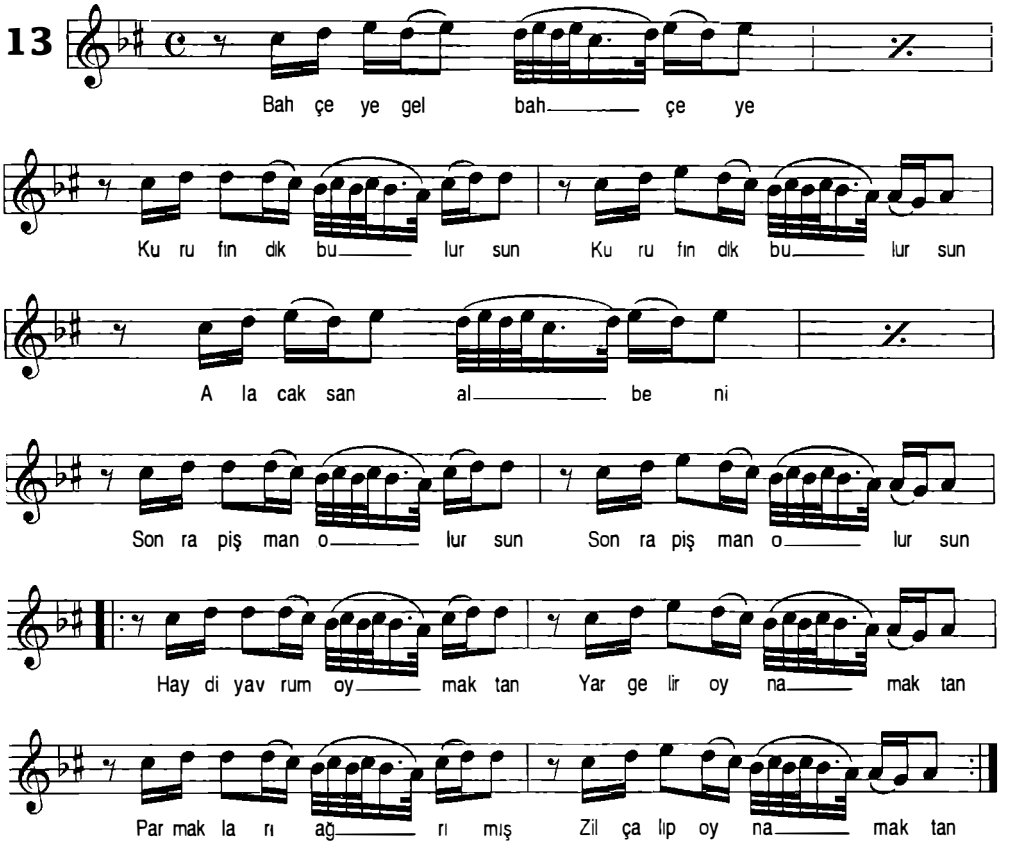

2.
Boztepe'ye çıkmalı
Şu Ordu'ya bakmalı
Böyle güzel kızları
Saz çalıp oynatmalı
Haydi yavrum oymaktan
Yar gelir oynamaktan
Parmakları ağrımış
Zil çalıp oynamaktan

3.
Fındık dalda tekleme
Kız saçların ekleme
Gidiyorum Ordu'dan
Gelir diye bekleme
Haydi yavrum oymaktan
Yar gelir oynamaktan
Parmakları ağrımış
Zil çalıp oynamaktan

"Ordu Türküleri"

BAŞINDAKİ YAZMANIN

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Köşe Köyü
Kaynak: Nuriye Aybastı

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

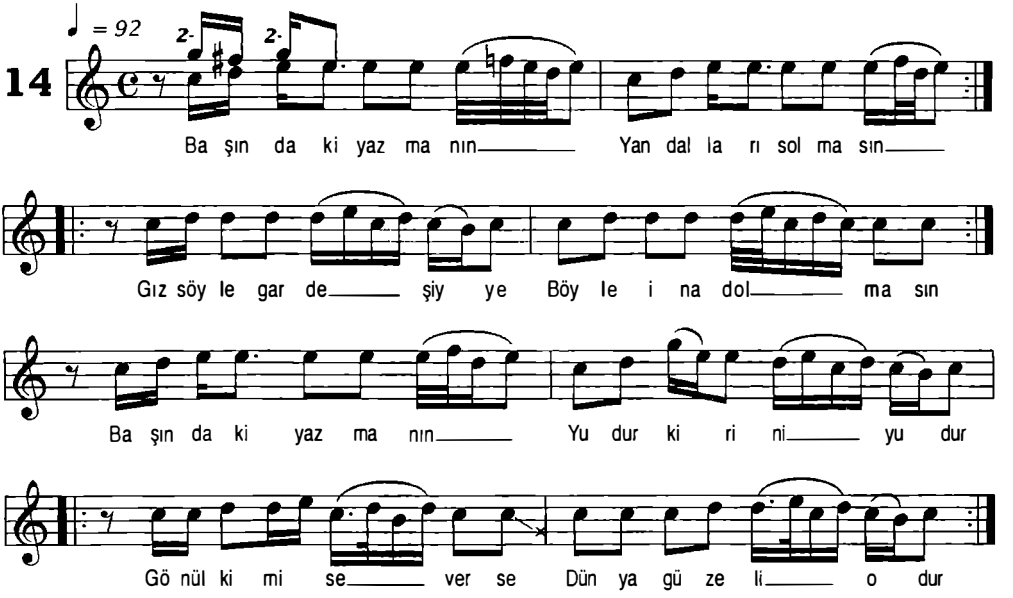

1.
Başındaki yazmanın
Yan dalları solmasın
Gız söyle gardeşiyye
Böyle inad olmasın
Başındaki yazmanın
Yudur kirini yudur
Gönül kimi severse
Dünya güzeli odur

2.
Başındaki yazmanın
İşlemeli oyası
Çok dolandım peşine
Göremedim doyası
Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

BEN BU YAYLALARA YAYLA MI DERİM

Yöresi: Ordu
Kaynak: Olgun Gönül

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

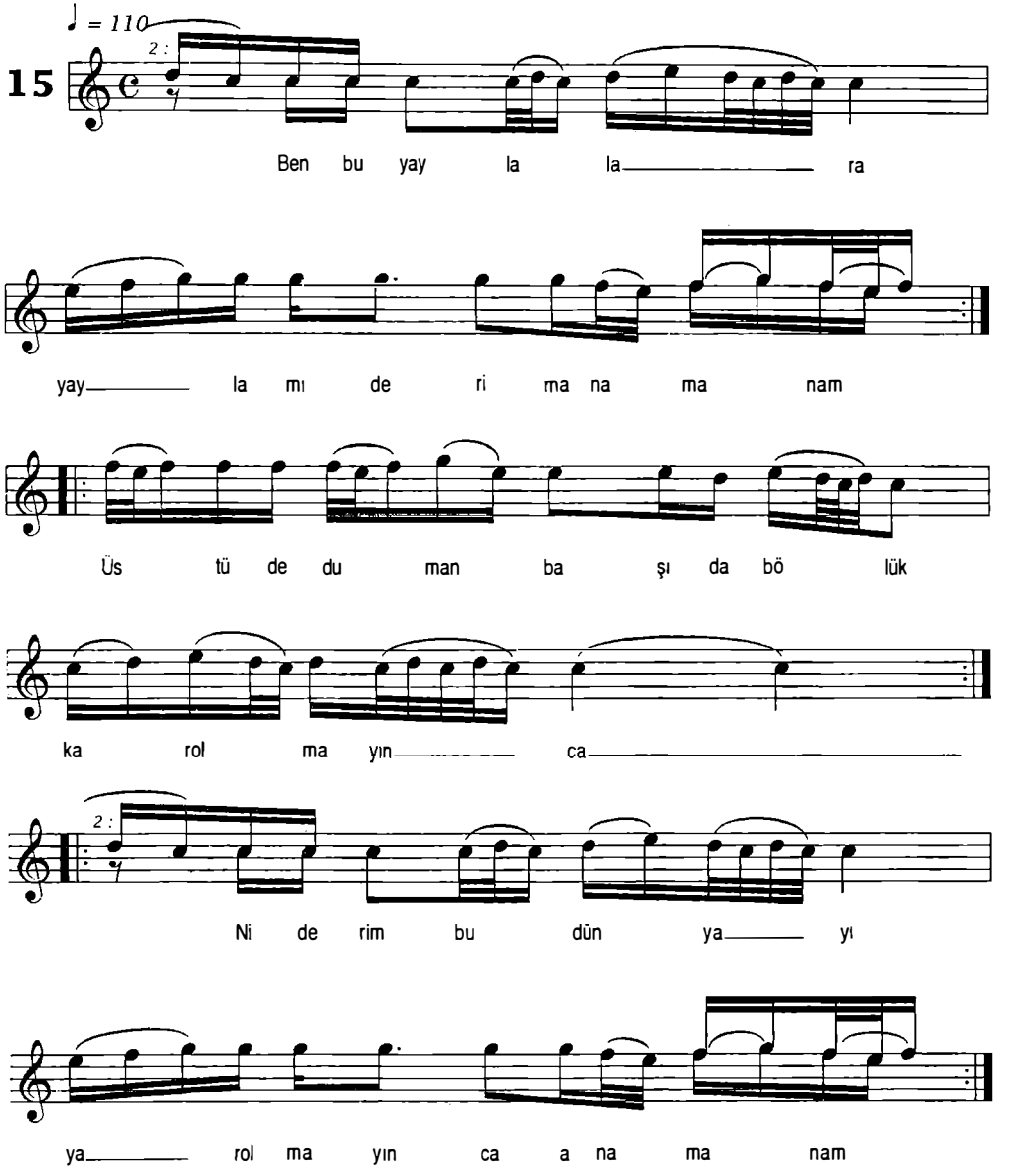

"Ordu Türküleri"

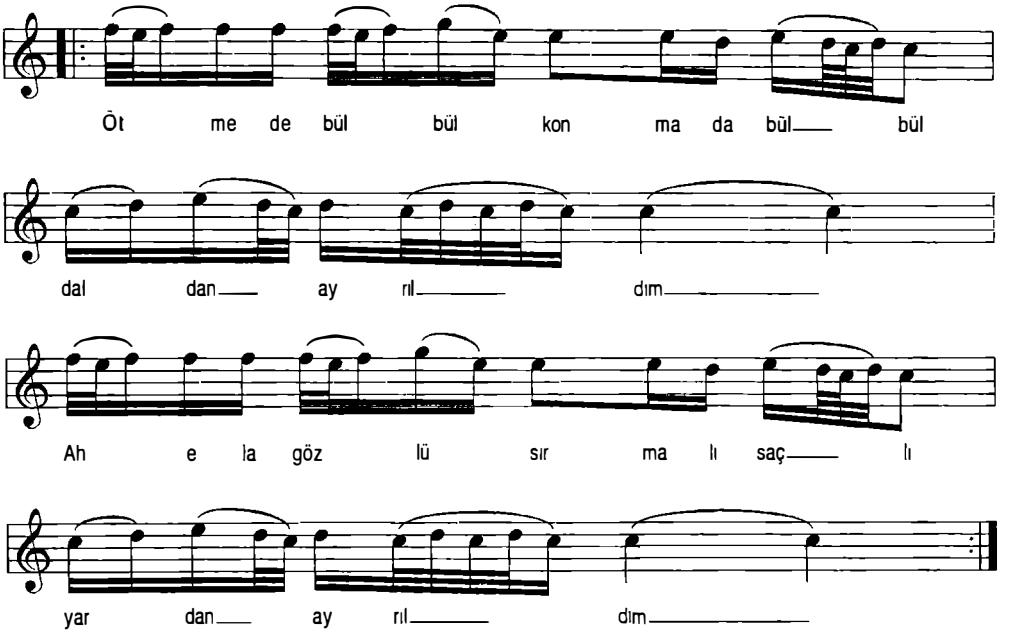

1.
Ben bu yaylalara yayla mı derim anam anam
Üstü de duman başı da bölük kar olmayınca
Niderim bu dünyayı yar olmayınca anam anam
Ötme bülbül konma da bülbül daldan ayrıldım
Ah ela gözlü sırmalı saçlı yardan ayrıldım

2.
Ben bu yaylaları gece de geçtim anam anam
Melet de uşağına da yar karıştım geçtim
Ela gözlü yar için her yolu seçtim anam anam
Ötme bülbül konma da bülbül daldan ayrıldım
Ah ela gözlü sırmalı saçlı yardan ayrıldım

"Ordu Türküleri"

BEN SÜRÜYE YOL VERDİM
(TORUNOĞLU)

Yöresi: Ordu-Aybastı
Kaynak: Yusuf Aydın

Derleyen: Ahmet Çoban
Notalayan: Şener Gök

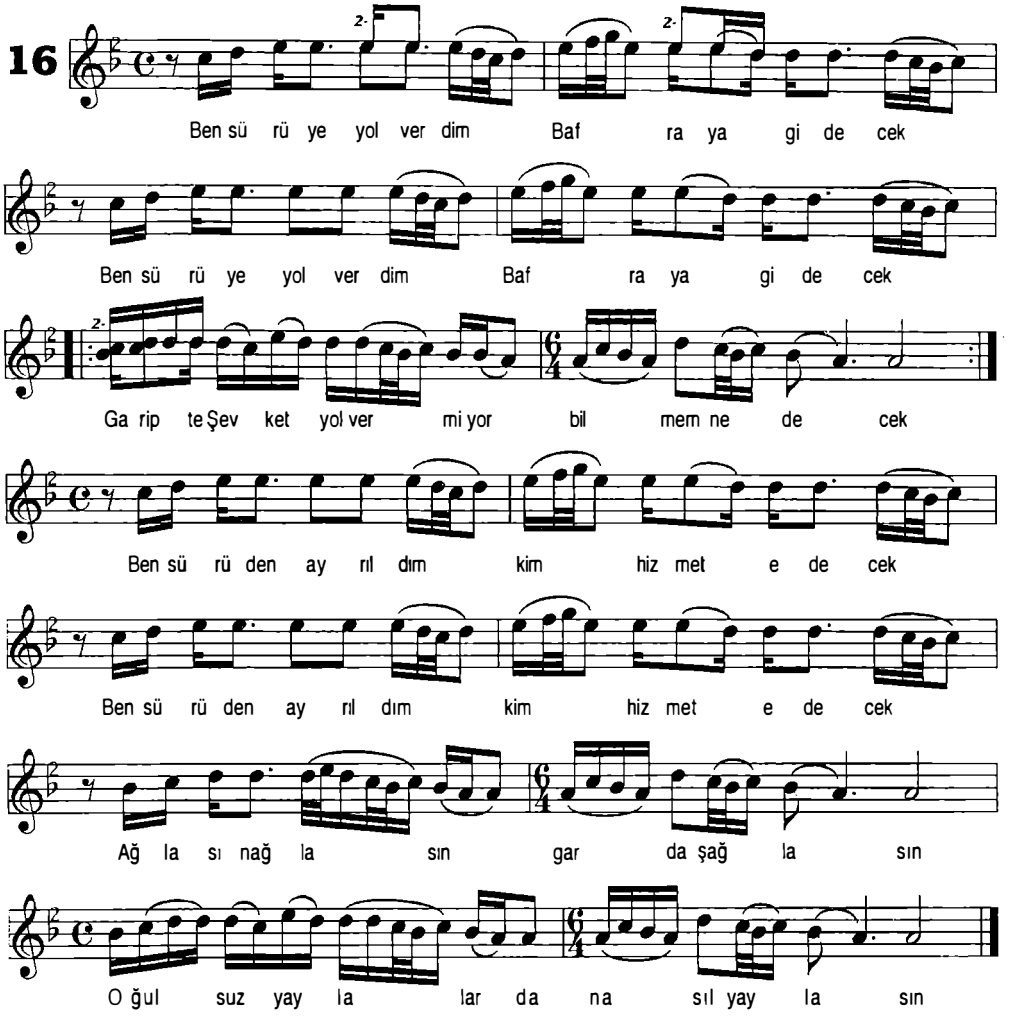

NOT: Türkünün hikâyesi için bkz. s.364.

"Ordu Türküleri"

1.
Ben sürüye yol verdim, Bafra'ya gidecek
Garip te Şakir yol vermiyor, bilmem nedecek
Ben sürüden ayrıldım, kim hizmet edecek
Ağlasın ağlasın kardaş ağlasın
Kardaşsız yaylalarda nasıl yaylasın

2.
Perşembe'nin önünde uzun da uzun yazılar
Ancah da yetim kaldı babam, körpe kuzular
Kuzuları gördükçe bağrım sızılar
Ağlasın ağlasın kardaş ağlasın
Kardaşsız yaylalarda nasıl yaylasın

3.
Bir gardaşım var da Ilgaz'da yaylar
Sürülerim galdı yolda kimler de heyler
Dursun'a ağladı ağalar beyler
Ağlasın ağlasın kardaş ağlasın
Kardaşsız yaylalarda nasıl yaylasın

4.
Telgraf ettim babama, babam gelecek
Atınan gettin babam, salın gelecek
Kim derdi ki oğlun Dursun ölecek
Ağlasın ağlasın kardaş ağlasın
Babasız yaylalarda nasıl yaylasın

"Ordu Türküleri"

BEŞİĞİMİN ALTI BAKIR

Yöresi: Ordu-Ünye
Kaynak: Agâh Gürsoy

Derleyen: Ank. Dev. Kons.
Notalayan: Hale Gür

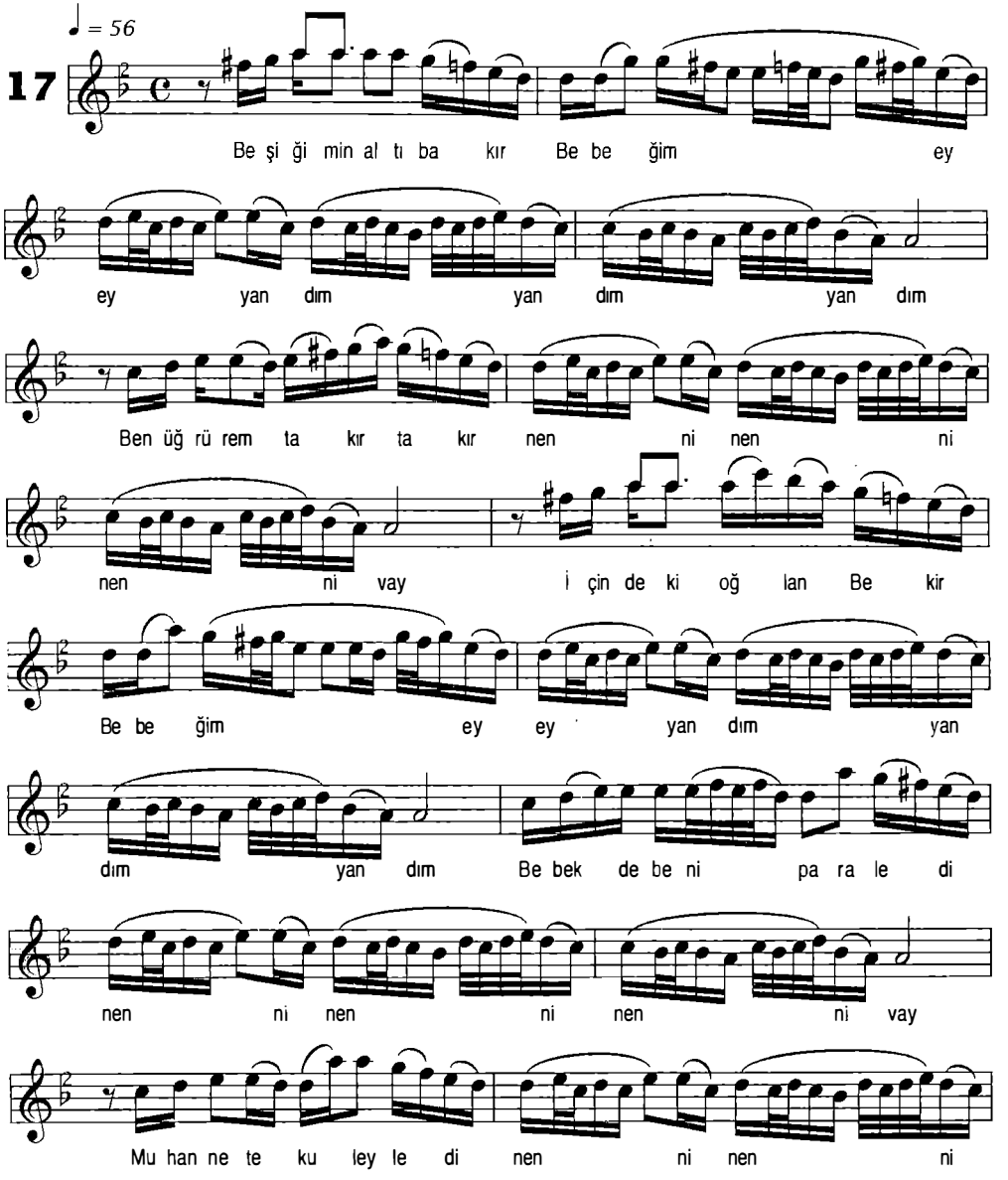

"Ordu Türküleri"

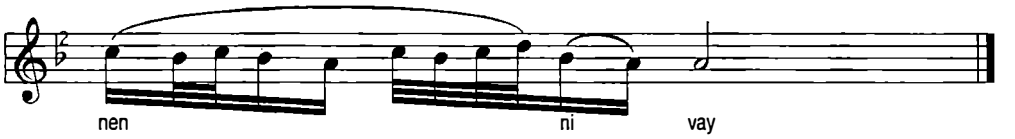

1.
Beşiğimin altı bakır ey ey (yandım)^3
Ben üğrürem takır takır (nenni)^3 vay
İçindeki oğlan Bekir
Bebeğim ey (yandım)^3

Bebek beni pareledi (nenni)^3 vay
Muhannete kul eyledi (nenni) vay

2.
İnc'elekten elediğim
Al beşiğe beledigim
Seni haktan dilediğim
Bebeğim ey (yandım)^3

Bebek beni pareledi (nenni)^3 vay
Muhannete kul eyledi (nenni) vay

"Ordu Türküleri"

OY BİR SİGARA VER BANA
(EFİLO HAVASI)

Yöresi: Ordu - Akkuş
Kaynak: Ümit Tokcan

Derleyen: Tuncer İnan
Notalayan: Tuncer İnan

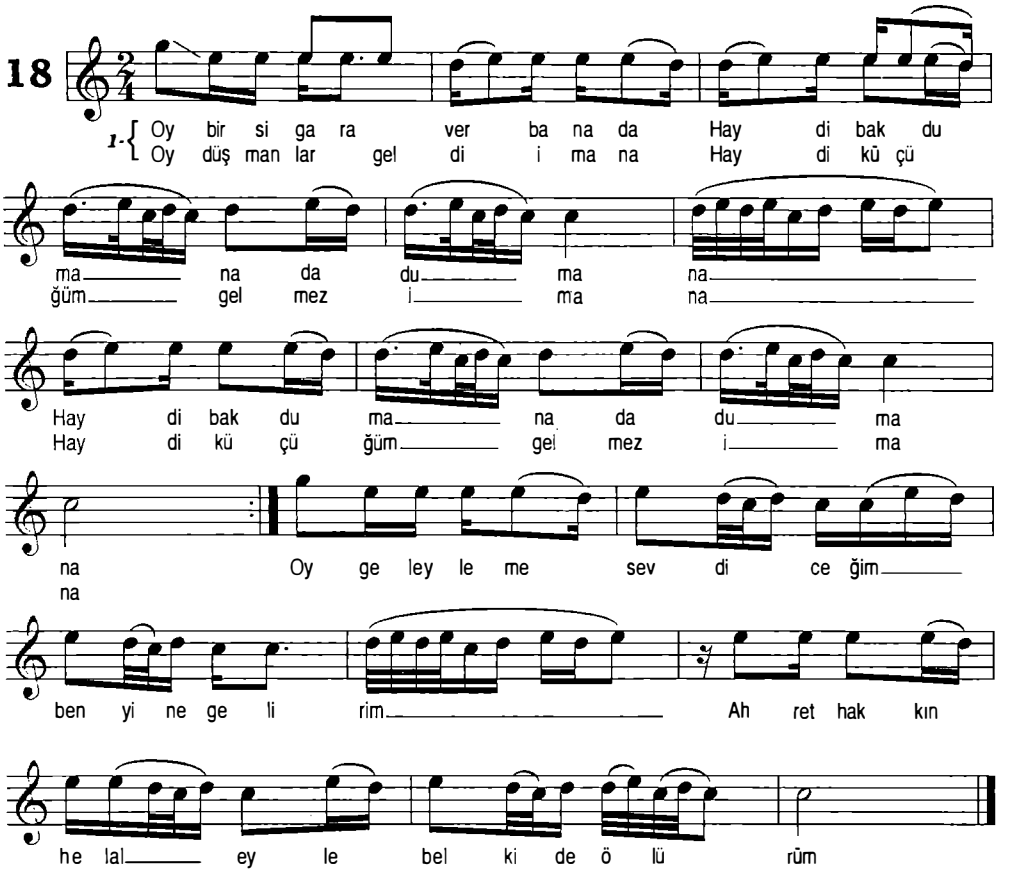

1.
Oy bir sigara ver bana da
Haydi bak dumana dumana
Oy düşmanlar geldi imana
Haydi küçüğüm gelmez imana
Oy gel eyleme sevdiceğim ben yine gelirim
Ahret hakkın helal eyle belki de ölürüm

2.
Oy kayalardan kayarım da
Haydi yoktur benim ayarım
Oy ben bu dertten ölür isem
Haydi kaderime sayarım
Oy gel eyleme sevdiceğim ben yine gelirim
Ahret hakkın helal eyle belki de ölürüm

"Ordu Türküleri"

BOZ TEPENİN BAŞINDA
(GÜRCÜ HORONU HAVASI)

Yöresi: Ordu
Kaynak: Muhsin Tercan

Derleyen: Ahmet Yamacı
Notalayan: Ahmet Yamacı

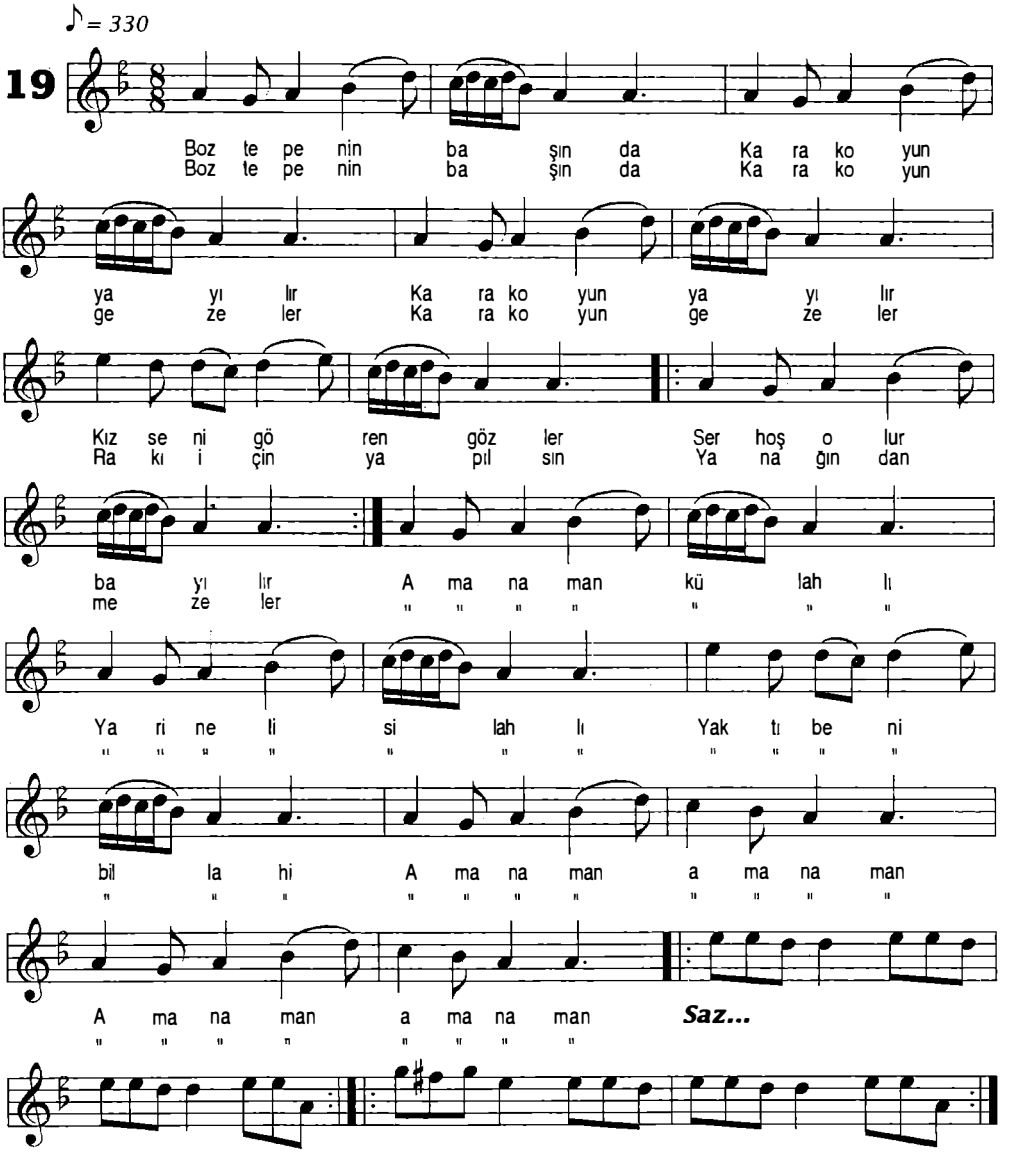

"Ordu Türküleri

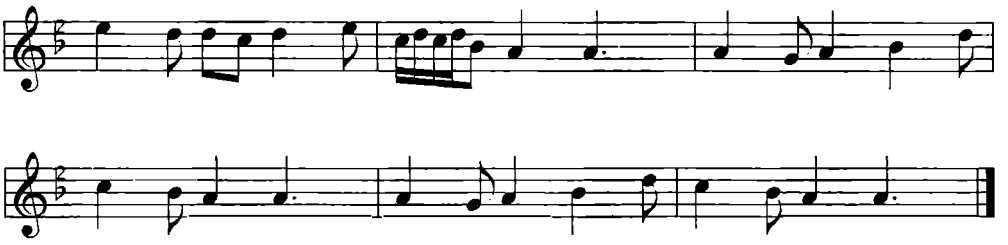

1.
Boztepenin başında
Kara koyun yayılır
Kız seni gören gözler
Serhoş olur bayılır
Aman aman külahlı
Yarin eli silahlı
Yaktı beni billahi
Aman aman aman aman da aman aman

2.
Boz tepenin başında
Kara koyun gezeler
Rakı için yapılsın
Yanağından mezeler
Aman aman külahlı
Yarin eli silahlı
Yaktı beni billahi
Aman aman aman aman da aman aman

3.
Boz Tepe'nin başında
Esiyor serin yeller
Karşıdan el ediyor
İnce belli güzeller
Aman aman külahlı
Yarin eli silahlı
Yaktı beni billahi
Aman aman aman aman da aman aman

"Ordu Türküleri"

BOZTEPE'NİN BAŞINDA
(KARŞILAMA HAVASI)

Yöresi: Ordu
Kaynak: Halk Oyunları Ekibi

Derleyen: Şener Gök
Notalayan: Şener Gök

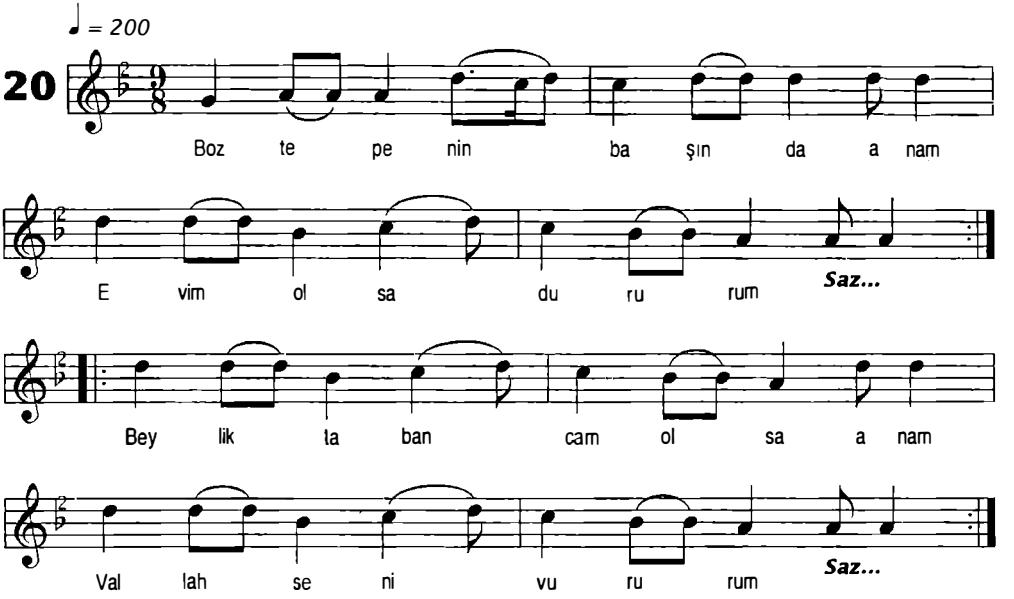

1.
Boztepe'nin başında anam
Evim olsa dururum
Beylik tabancam olsa anam
Vallah seni vururum

2.
Boztepe'nin başında anam
Yar oturmuş saz çalar
Allah ben nasıl edim anam
Dar geliyor gopçalar

3.
Boztepe'nin başında anam
İnek yayarım inek
İnen senin yüzünden anam
Yedim yüz elli deynek

4.
İstanbul'da terziler anam
Dike dike bezdiler
Kalk gidelim Fadime'm anam
Bizden şüphe sezdiler

5.
Karşıdan gel karşıdan anam
Bizim evin başından
Mayıs dumanı gibi anam
Sevda kalkmaz başımdan

6.
Boztepe'nin başında anam
Yuvarladım boncuğu
Ne dertlere düşürdün anam
Benim gibi çocuğu

"Ordu Türküleri"

BU DERT NİYE BİTMİYOR

Yöresi: Ordu-Korgan
Kaynak: Cemal Şahin

Derleyen: MİFAD
Notalayan: Salih Turhan

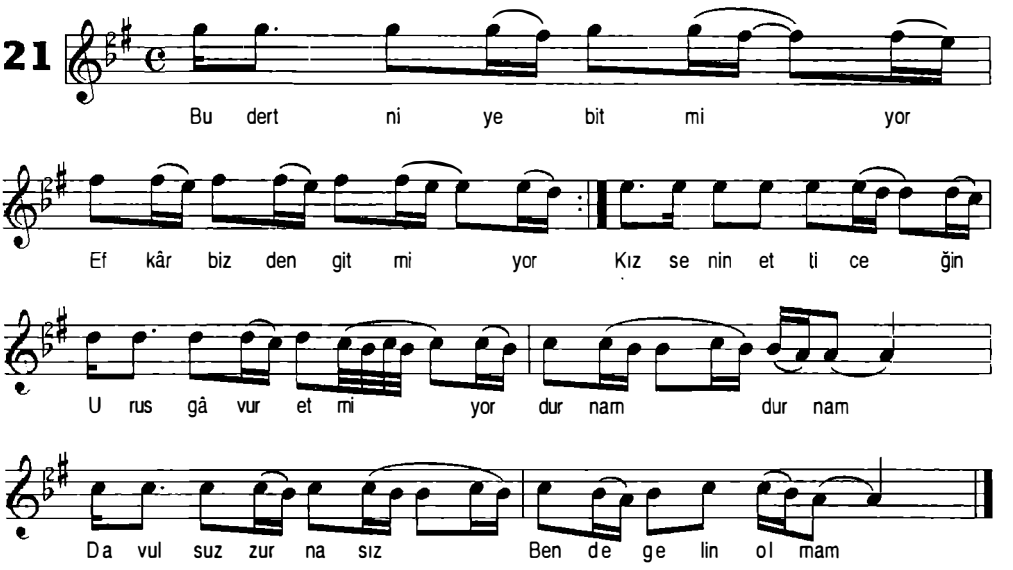

1.
Bu dert niye bitmiyor?
Efkâr bizden gitmiyor
Kız senin etticeğin
Urus gâvur etmiyor (durnam durnam)
Davulsuz zurnasız
Ben de gelin olmam

2.
Gidiyom gidemiyom
Al yeşil giyemiyom
Gaybetine vuruldum
Yüzüne diyemiyom (durnam durnam)
Davulsuz zurnasız
Ben de gelin olmam

"Ordu Türküleri"

BÜTÜN ÜMİDİM SENDE
(FINDIK)

Yöresi: Ordu-Uzunmusa Köyü
Kaynak: Aşık Mehmet Ziya Tanrıver

Derleyen: Şener Gök
Notalayan: Şener Gök

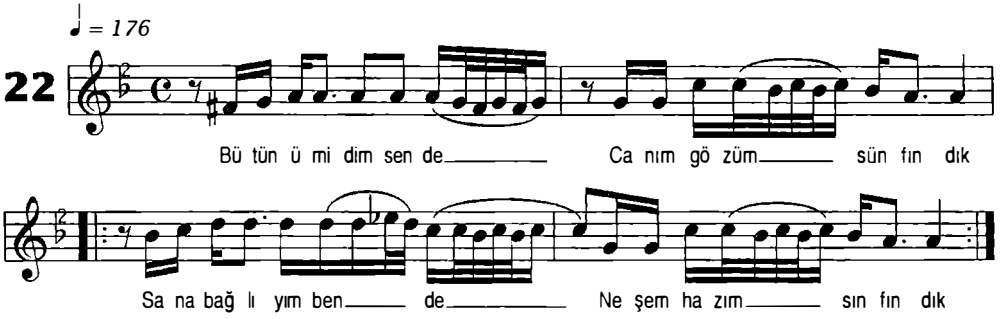

1.
Bütün ümidim sende
Canım gözümsün fındık
Sana bağlıyım ben de
Neşem hazımsın fındık

2.
Sabrınla hiç taşmayan
Bildiğinden şaşmayan
Dillerimden düşmeyen
Tatlı sözümsün fındık

3.
Sensin benim çıkarım
Hem gelirim akarım
Elbet sana bakarım
Sevgim hazımsın fındık

4.
Sensiz olmaz diyarım
Gölgende bahtiyarım
İlkbahar sonbaharım
Kışım yazımsın fındık

5.
Tarlalarda boy atar
Ocak ocak soy atar
Tenceremi kaynatan
Aşım tuzumsun fındık

6.
Yapraklarını eğme
Aşık Mehmed'e değme
Türkülerimde nağme
Elde sazımsın fındık

"Ordu Türküleri"

CAFERE DERLERDİ BİR YİĞİT UŞAK

Yöresi: Ordu
Kaynak: Şaziye Tatlıcan

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

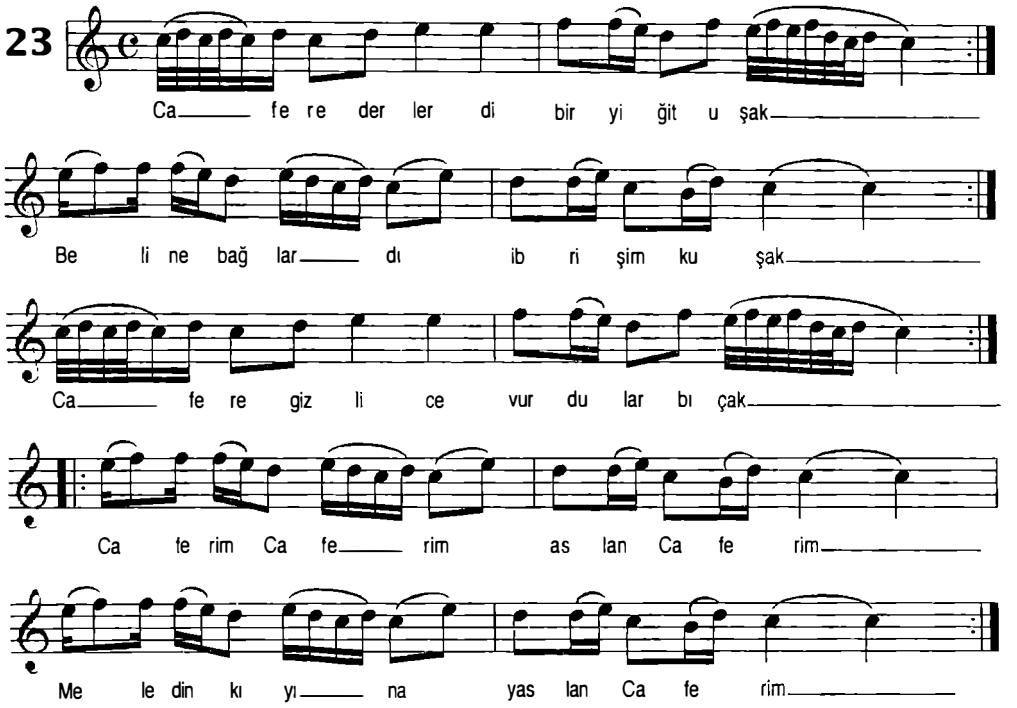

1.
Cafere derlerdi bir yiğit uşak
Beline bağlardı ibrişim kuşak
Cafer'e gizlice vurdular bıçak
Cafer'im Cafer'im aslan Cafer'im
Melet'in kıyına yaslan Cafer'im

2.
Caferin ölüsü yerde yatıyor
Burma bıyıkları kana batıyor
Cafer'i vuranlar çalım satıyor
Cafer'im Cafer'im aslan Cafer'im
Melet'in kıyına yaslan Cafer'im

"Ordu Türküleri"

CENİKİDEN DUTDUM DARI

Yöresi: Ordu.- Mesudiye
Kaynak: Ramazan Erbaş

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

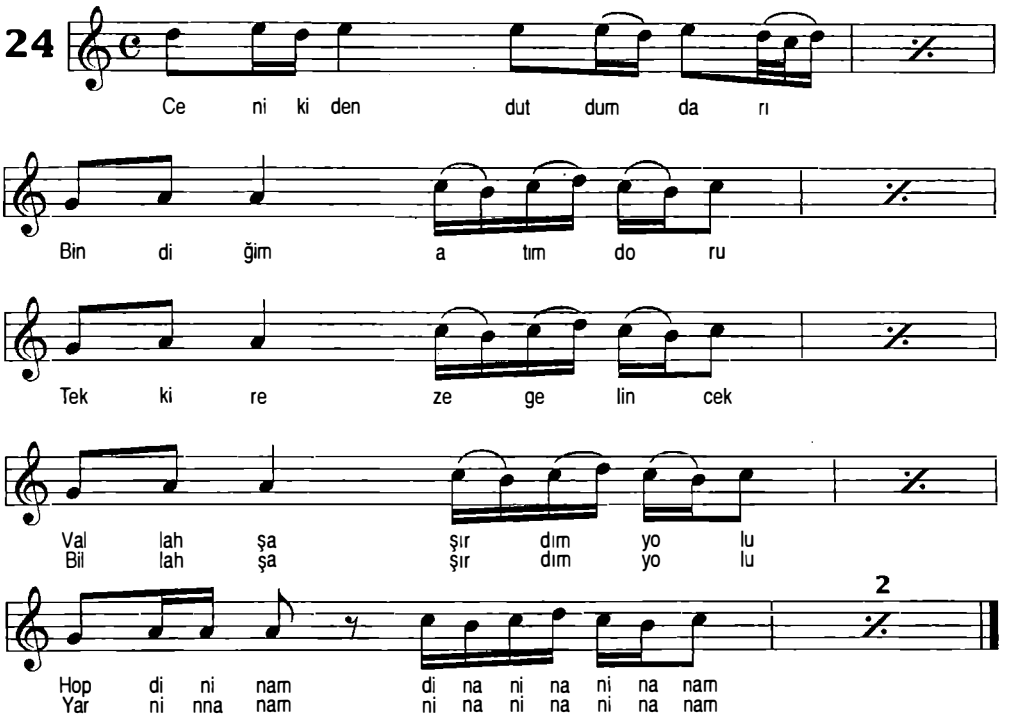

2.
Mendilden bohçası var hop dini nam dina nina nina nam
Bir zalım kocası var yar nina nam nina nina nina nam
Kaldır kolların indir yar nina nam nina nina nina nam
At boynuma dolandır hop nina nam nina nina nina nam
Hop dini nam dina nina nina nam
Yar nina nam nina nina nina nam
Hop dini nam dina nina nina nam
Yar nina nam nina nina nina nam

"Ordu Türküleri"

ÇALDIĞIM BAĞLAMA
(ÇİFTETELLİ ÇEŞİTLEMESİ)

Yöresi: Ordu-Korgan
Kaynak: Cemal Şahin

Derleyen: MİFAD
Notalayan: Salih Turhan

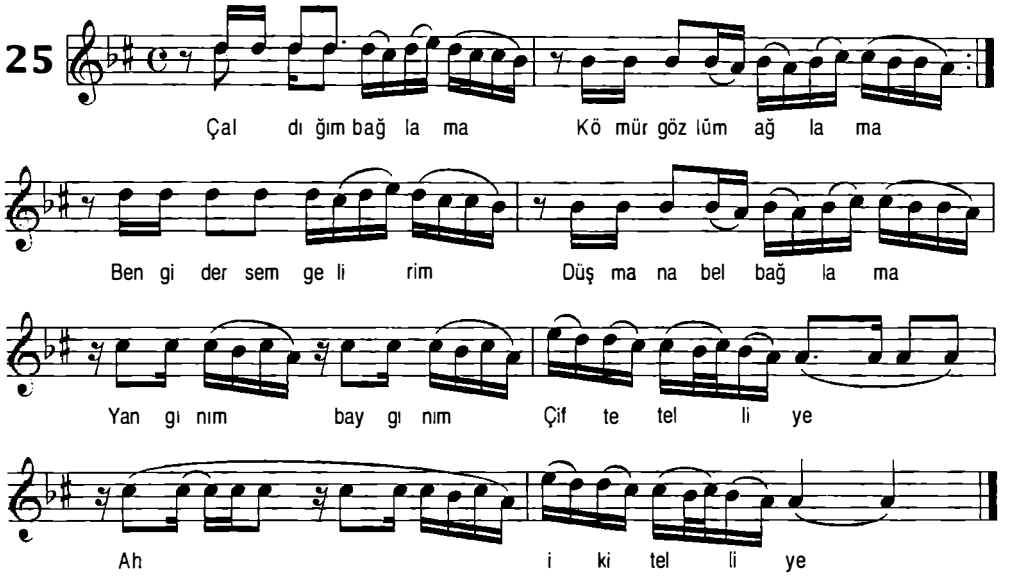

1.
Çaldığım bağlama
Kömür gözlüm ağlama
Ben gidersem gelirim
Düşmana bel bağlama
-Bağlantı-

2.
Çaldığım keman
Hallarım yaman
On iki yar sevdim
Biri birinden yaman
-Bağlantı-

3.
Gökte yıldız elli
Ellisi de hem belli
Bir yar sevdim çok güzel
O da Urum elli
-Bağlantı-

Bağlantı:
Yanıgınım baygınım
Çiftetelliye
Ah... İki telliye

NOT: Anadolu'da sözlü ve sözsüz olmak üzere, bir çok çeşitlemesi olan bu eserin, yakın çeşitlemesi ise Erzincan - Kemaliye yöresinde mevcuttur.

"Ordu Türküleri"

ÇALILIKTAN BİR SU İÇTİM

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Köşeli ve Yeveli Köyleri
Kaynak: Amil Karabulut

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Sabri Yener

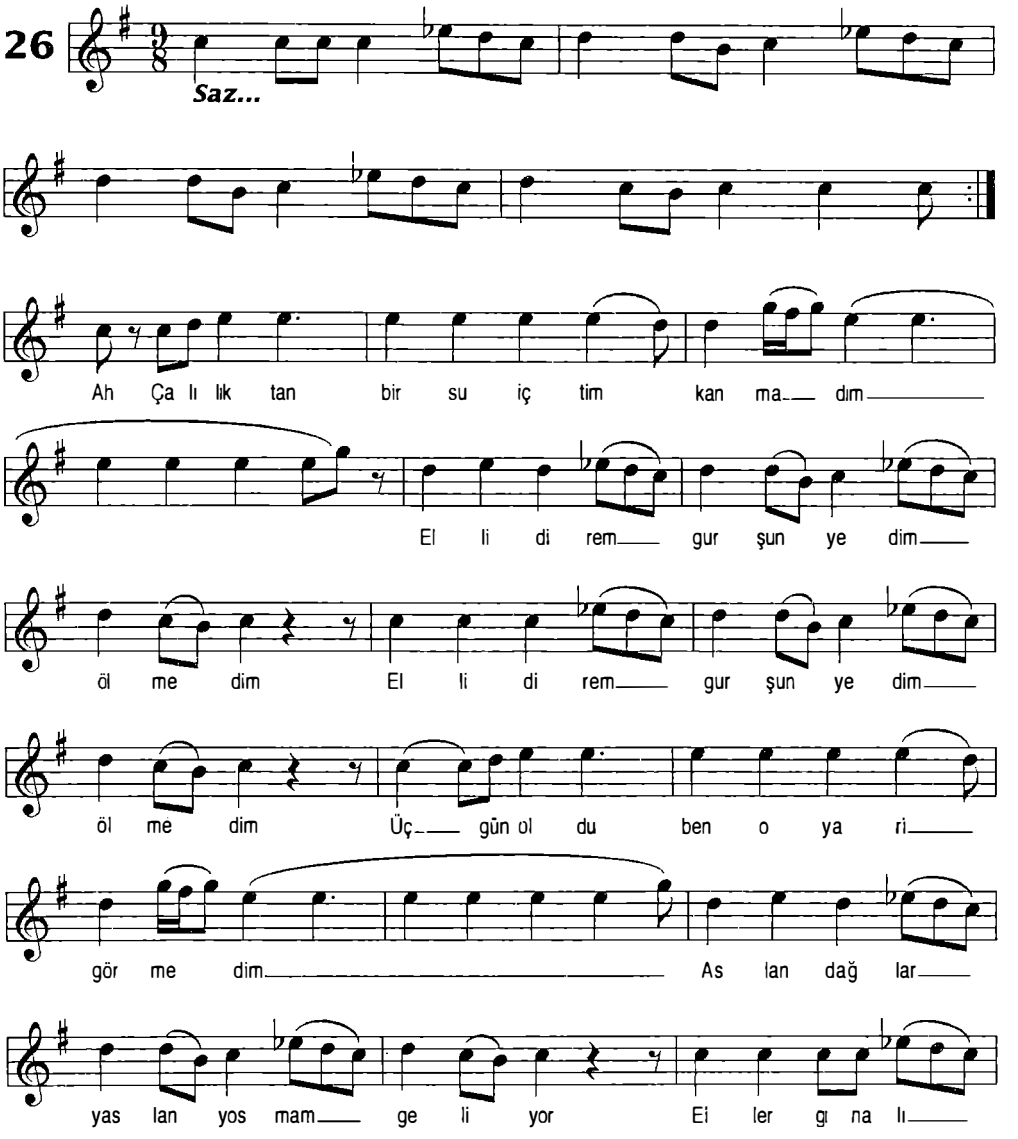

"Ordu Türküleri"

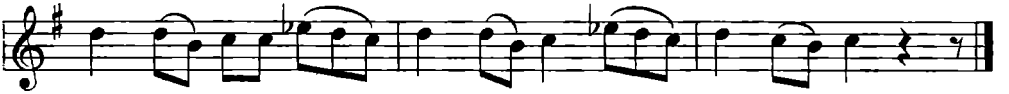

İlave Notaları

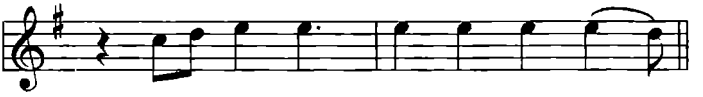

1.
Çalılıktan bir su içtim kanmadım
Elli direm gurşun yedim ölmedim
Üç gün oldu ben o yari görmedim
Aslan dağlar yaslan yosmam geliyor
Eller gınalı gollar sıvalı sandım dostum geliyor

2.
Tepeler tepeler yüksek tepeler
Orda yağmur yağar burda sepeler
Sandıkta çürümüş elmas küpeler
Aslan dağlar yaslan yosmam geliyor
Eller gınalı gollar sıvalı sandım dostum geliyor

"Ordu Türküleri"

ÇAMBAŞI'NIN EVLERİ
(GELİN AĞLATMA HAVASI)

Yöresi: Ordu
Kaynak: İhsan Gürdal

Derleyen: MİFAD
Notalayan: Taner Can

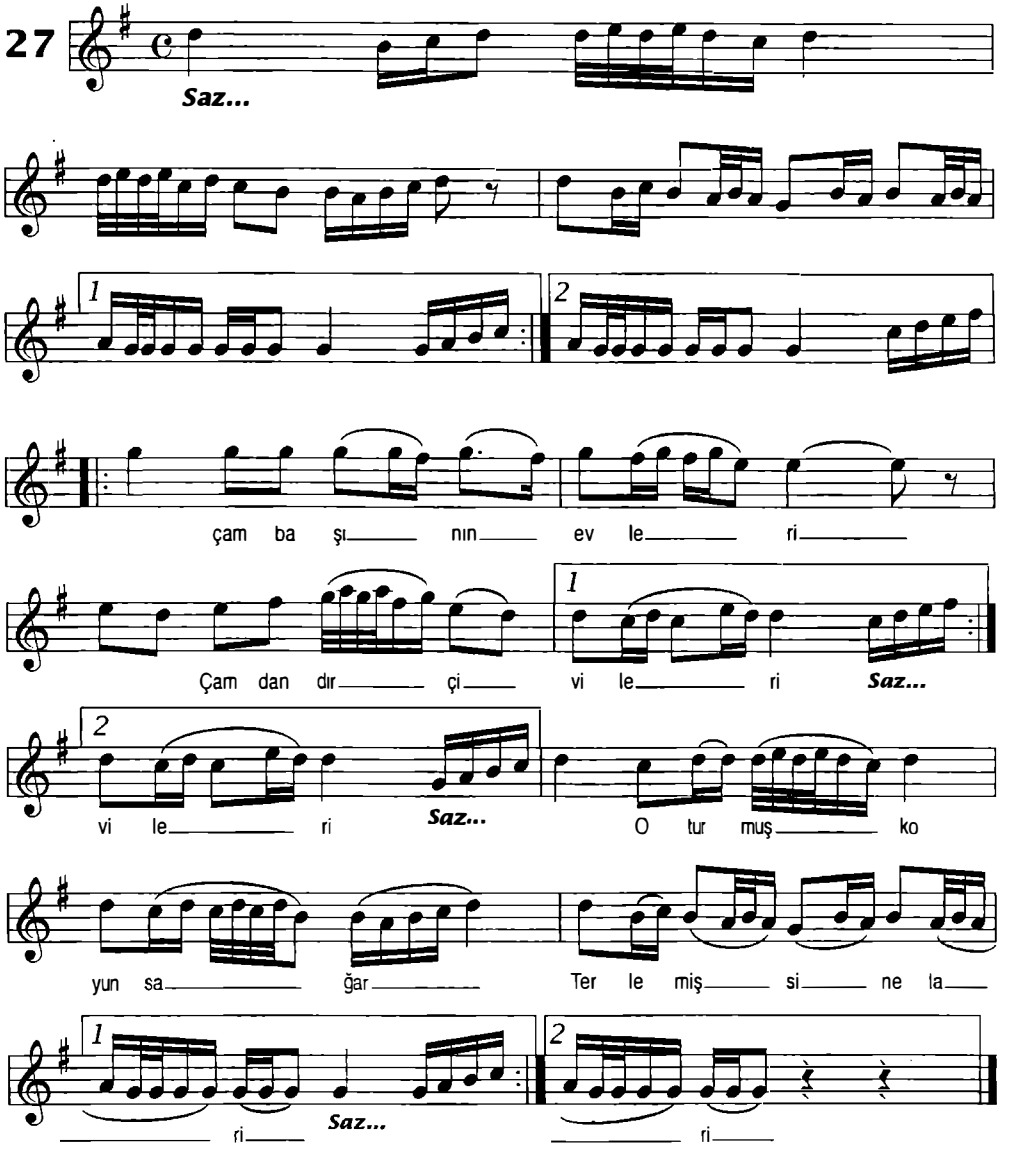

"Ordu Türküleri"

1.
Çambaşı'nın evleri
Çamdandır çivileri
Oturmuş koyun sağar
Terlemiş sineleri

2.
Çambaşı'nda çarşılar
Yarim koyun karşılar
Yedi yıldır seviyom
Size n'oldu komşular?

3.
Çambaşı'nda çam biter
Yarim gözümde tüter
Yar yayladan gelsene
Hasretlik artık yeter

"Ordu Türküleri"

ÇAMBAŞINA ÇIKDIMÇIRAM YANMADI
(GELİN HAVASI)

Yöresi: Ordu
Kaynak: Ziya Taşova

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
Notalayan: Muzaffer Sarısözen

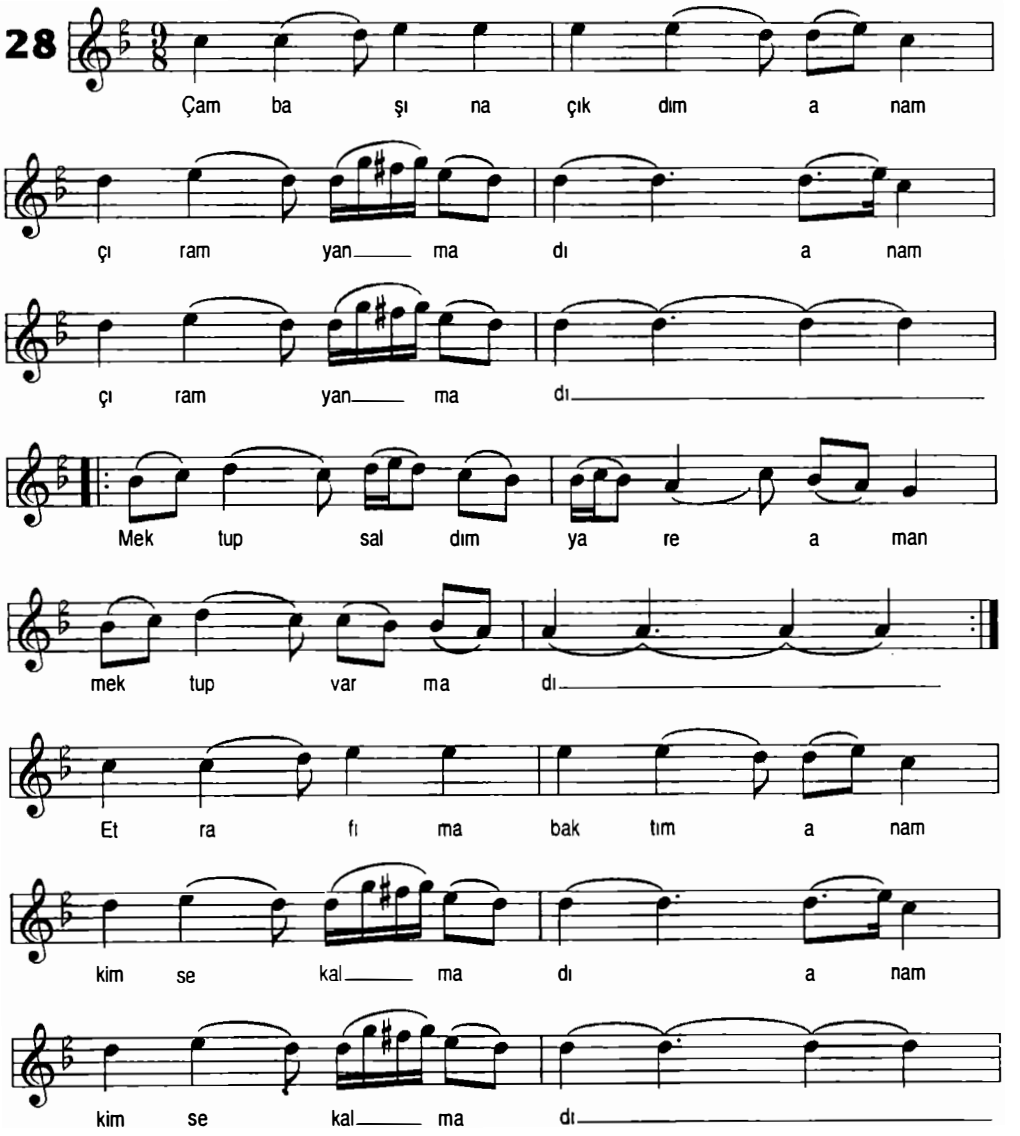

"Ordu Türküleri"

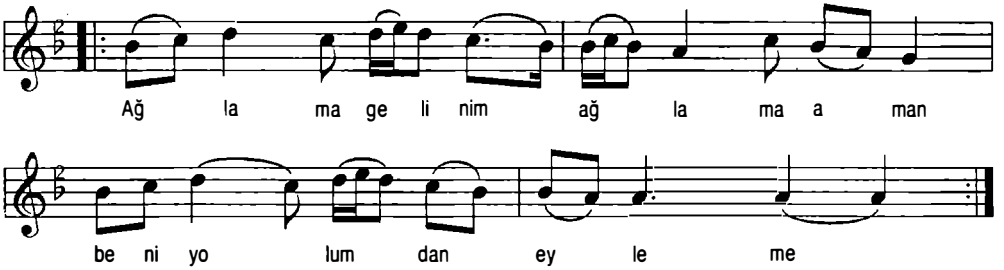

1.
Çambaşına çıkdım anam çıram yanmadı
Mektup saldım yare aman mektup varmadı
Etrafıma baktım anam kimse kalmadı
Ağlama gelinim ağlama aman beni yolumdan eyleme

2.
Sazaklara ev yapma anam o batar gider
Uzaklara kız verme aman o yiter gider
El kadarcık ekmeğin anam o bana yeter
Ağlama gelinim ağlama aman beni yolumdan eyleme

"Ordu Türküleri""

ÇIKTIM FINDIK DALINA

Yöresi: Ordu
Kaynak: Faik Okutken

Derleyen: Kemal Karasüleymanoğlu
Notalayan: Mansur Kaymak

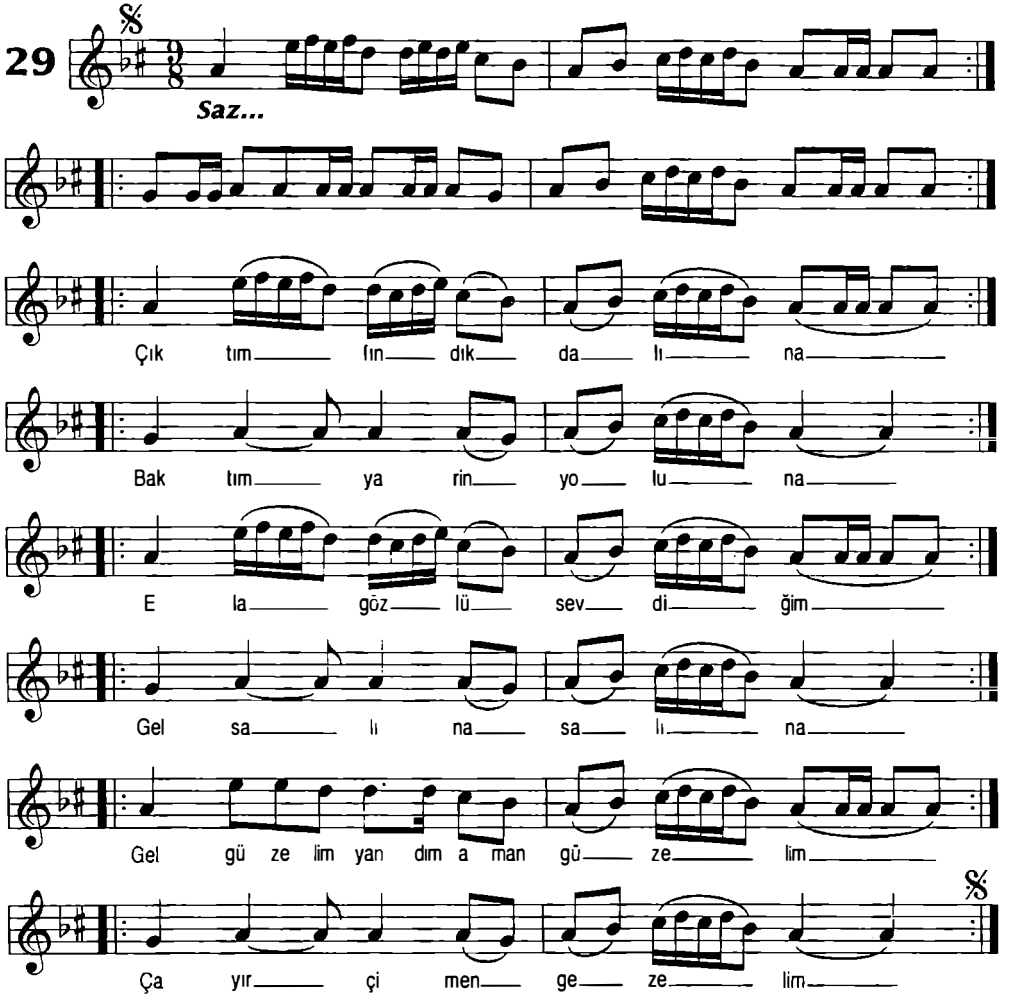

1.
Çıktım fındık dalına
Baktım yarin yoluna
Ela gözlü sevdiğim
Gel salına salına
Gel güzelim yandım aman güzelim
Çayır çimen gezelim

2.
Fındık dalı büyücek
Asıldım eğilecek
Dün gece düşte gördüm
Benim yarim gelecek
Gel güzelim yandım aman güzelim
Çayır çimen gezelim

"Ordu Türküleri"

ÇIKTIM KOCATEPE'YE

Yöresi: Ordu
Kaynak: Kemençeci Yunus

Derleyen: Sıtkı Çebi

30

Çıktım Kocatepe'ye
Yağmur değil, kar iken
Türk Milleti hiç yılmaz
İsmet, Fevzi sağ iken

Kemençemin teline
Biraz kuvvetli tokan
Donanmanın başında
Yaşasın Şükrü, Osman

Aldık ele çapayı
Bahçeleri kazarız
Emir ver Fevzi Çakmak
Vatan için hazırız

Kılıncı vurdum taşa
Yarıldı baştan başa
Askerinle ordunla
İsmet Paşa çok yaşa

Hiç kırılmaz kırılmaz
Çiftçilerin yabası
Mareşal Fevzi Çakmak
Türk askeri babası

NOT: Ezgisi bilinmiyor.

"Ordu Türküleri"

ÇUKURYAYLASI'NIN YOLU DÜZ GİDER

Yöresi: Ordu
Kaynak: Nevzat Kılıç

Derleyen: Ahmet Sezgin
Notalayan: Ahmet Sezgin

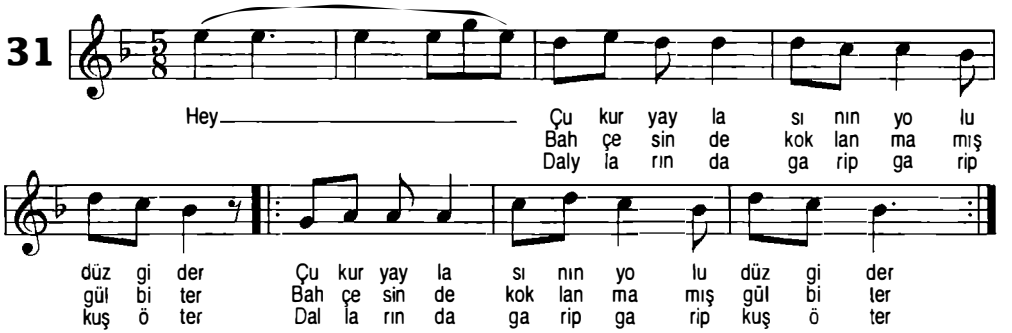

1.
Hey... Çukur yaylasının yolu düz gider
Bahçesinde koklanmamış gül biter
Dallarında garip garip kuş öter

2.
Hey... Çukur yaylasının suyu içilmez
Güzelleri çoktur nazı çekilmez
Sevip sevip yardan ayrı geçilmez

3.
Hey... Gız senin ellerin tutmaz mı kalem
Kır testiyi yar kapında kul olam
Avcı ol da tuzağını ben kuram

"Ordu Türküleri"

DAĞDAN DUTTUM BİR CÜCÜK FADİME'M

Yöresi: Ordu - Gölköy
Kaynak: Mustafa Genç

Derleyen: Ank. Devlet Kons.
Notalayan: Ateş Köyoğlu

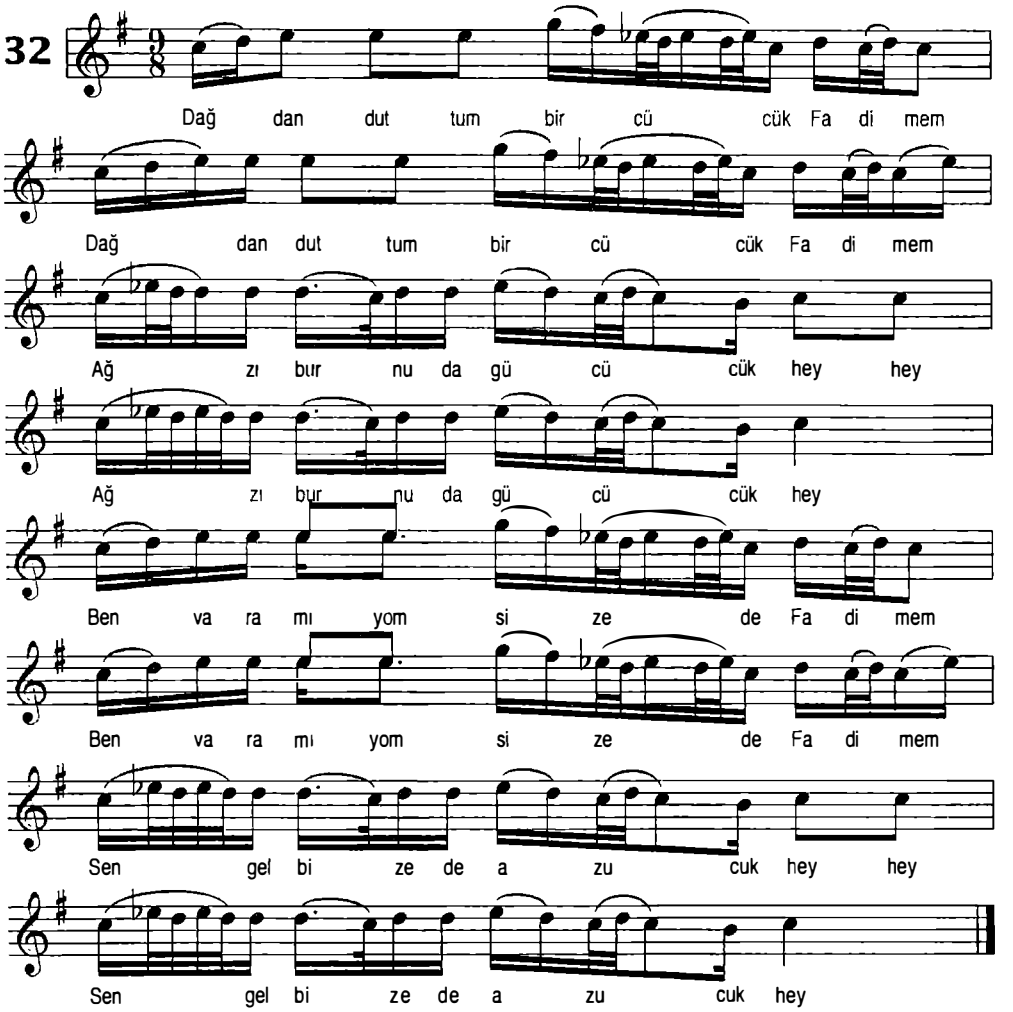

1.
Dağdan duttum bir cücük Fadime'm
Ağzı burnu da gücücük hey hey
Ben varamıyom size de Fadime'm
Sen gel bize de azıcık hey

2.
Dağdan kestim dikeni Fadime'm
Koyver gelsin keçiler hey hey
Az mı da oldu sevdiğim Fadime'm
Gönderdiğim elçiler hey hey

"Ordu Türküleri"

DALDA FINDIK KALMASIN

Yöresi: Ordu
Kaynak: Harut Erman

Derleyen: Neriman Tüfekçi
Notalayan: Neriman Tüfekçi

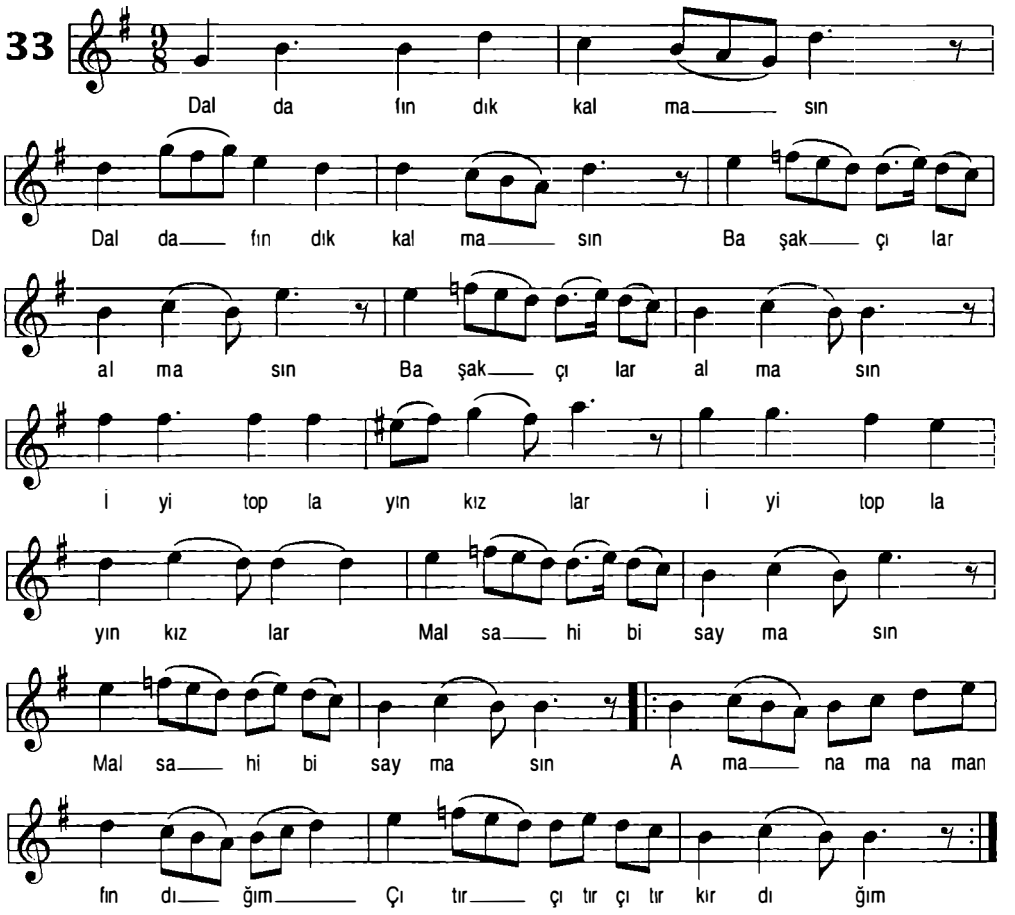

2.
Dalda fındık tekleme
Derdime dert ekleme
Ben buradan gidersem
Yar sen beni bekleme
Aman aman aman fındığım
Çıtır çıtır çıtır kırdığım

3.
Bir fındığın içini
Yar senden ayrı yemem
Bu gün gördüm yarimi
Öldüğüme gam yemem
Aman aman aman fındığım
Çıtır çıtır çıtır kırdığım

"Ordu Türküleri"

DAM ARDINA GELSENE

Yöresi: Ordu-Aybastı
Kaynak: Hakkı Özkan

Derleyen: Şener Gök
Notalayan: Şener Gök

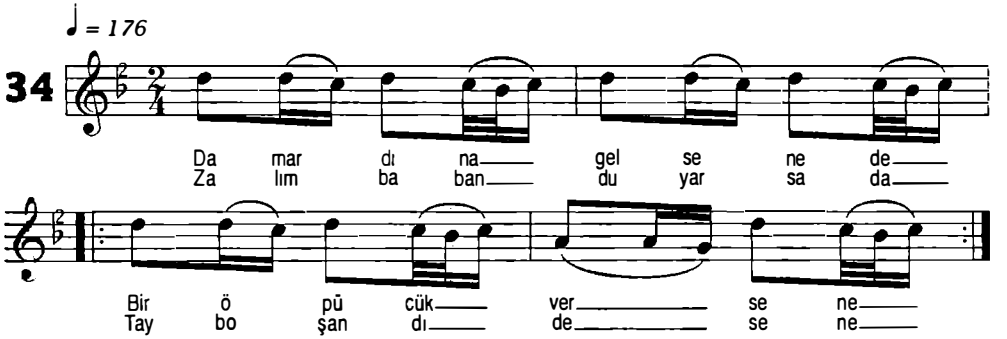

1.
Dam ardına gelsene de
Bir öpücük versene
Zalım baban duyarsa da
Tay boşandı desene

2.
Ekin ektim çorağa da
Vardı çattı kurağa
Gızlar nasıl dayansın da
Bu sıcakta orağa

3.
Ak dutun altı guzdur da
Suyun soğuğu buzdur
Eller ne derse desin de
Seni seven bu gızdır

4.
Ata vurdum dizgini de
Su üçürdüm yaz günü
Gel beraber gaçalım da
Ne edecen düğünü

"Ordu Türküleri

DENİZ ÜSTÜ PİYADE

Yöresi: Ordu
Kaynak: Şaziye Tatlıcan

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

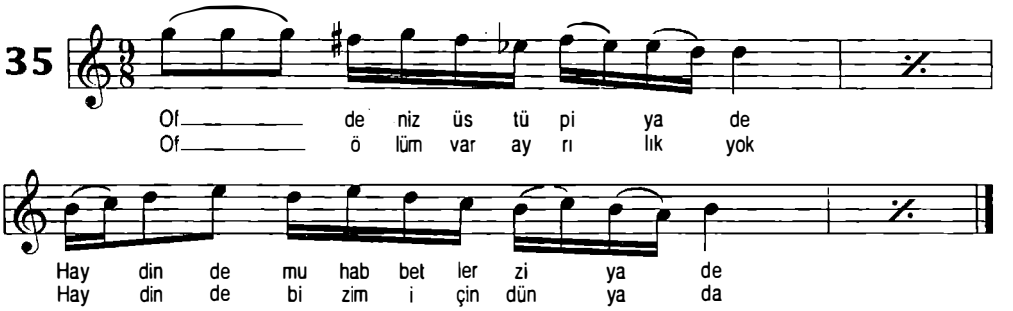

1.
Of deniz üstü piyade
Haydin de muhabbetler ziyade
Of ölüm var ayrılık yok
Haydin de bizim için dünyada

2.
Of kuş konuyor serene
Haydin de şükür olsun verene
Of sevdalık kolay değil
Haydin de aşkolsun becerene

3.
Of deniz üstü gezerim
Haydin de sarı çiçek dizerim
Of ben ablamdan güzelim
Haydin de böyle nazlı gezerim

4.
Of sarmaşık bülbülleri
Haydin de severim o dilleri
Of açtı yeşil yapraklar
Haydin de tam muhabbet gülleri

"Ordu Türküleri

DERDİMİN DEVASI SUYU HAVASI
(ORDU GÜZELLEMESİ)

Söz: Topaloğlu

36

Derdimin devası, suyu havası
Güllük, gülüstanlık, bülbül yuvası
Bir bitmez tükenmez gönül hevesi
Dumanlı dumanlı başı Ordu'nun
Cevherdrir toprağı taşı Ordu'nun

İrem bağı sanki fındık bahçesi
Doğrusu hoş, şu Ordu'nun lehçesi
Yar geliyor elde fındık bohçası
Beti bereketi boldur Ordu'nun
Ezelî derdi yoldur Ordu'nun

Duman gibi dağ başında tozarım
Yaylalardan yaylalara gezerim
Yazar olsam ben Ordu'yu yazarım
Keçiköy alemi başka Ordu'nun
Büyüktür hürmeti aşka Ordu'nun

Ordu'nun dağları sıra sıraya
Melet'liler Canik derler buraya
Gözyaşım çoğaldı döndü dereye
Irmakları coşkun akar Ordu'nun
Güzelleri canlar yakar Ordu'nun

Yayla yollarında sefa sürdün mü?
Çamların dibinde postu serdin mi?
Manzaranın böylesini gördün mü
İç suyunu kana kana Ordu'nun
Oyn'etti güzeli bana Ordu'nun

Yaz geldi Çambaşı vurdu aklıma
Rastlamadım ben böyle bir iklime
Atladın mı doru taya bekleme
Yaylaları duman duman Ordu'nun
Dilberleri pek de yaman Ordu'nun

NOT: Ezgisi bilinmiyor.

"Ordu Türküleri"

DERE KENARINDA DUZAK KURDULAR

Yöresi: Ordu - Aybastı
Kaynak: Ramazan Çetin

Derleyen: Tuğrul Şan
Notalayan: Tuğrul Şan

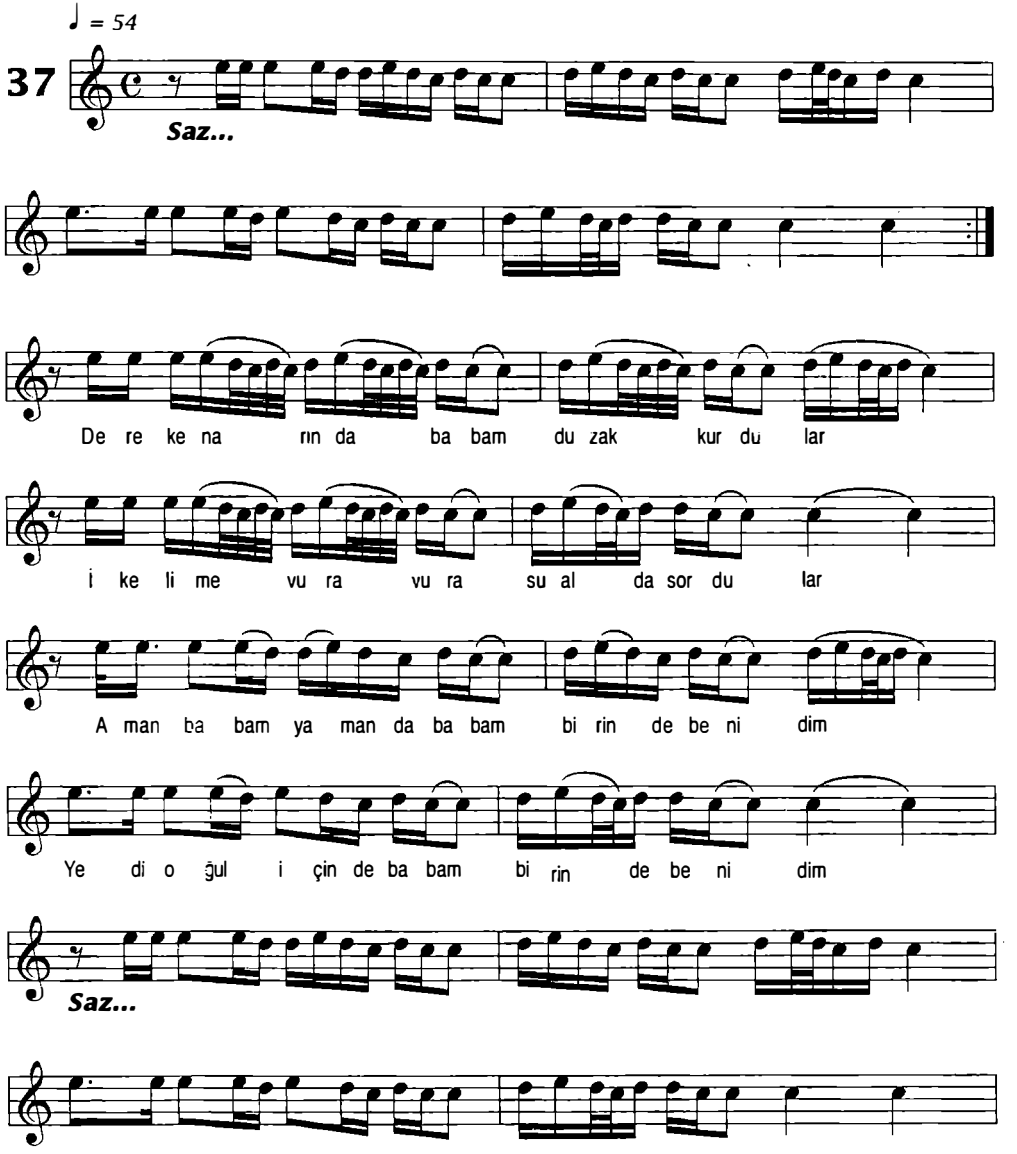

"Ordu Türküleri"

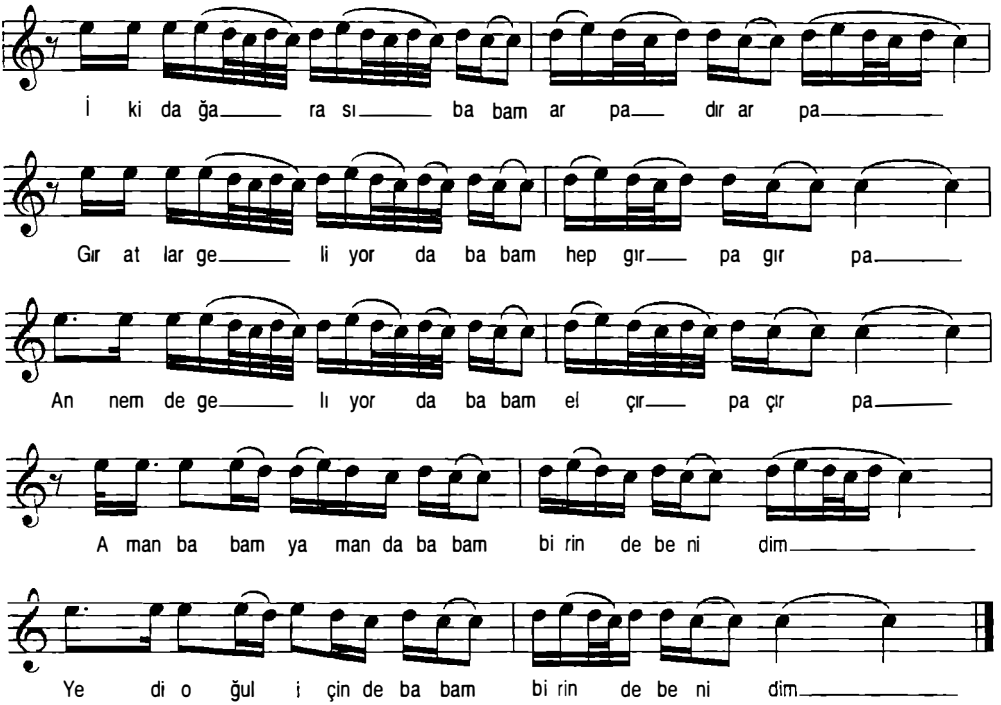

1.
Dere kenarında babam duzak kurdular
İk'elime vura vura da sual sordular
Aman babam yaman da babam birin ben idim
Yedi oğul içinde babam birin de ben idim

2.
İki dağ arası babam arpadır arpa
Gır atlar geliyor babam hep gırpa gırpa
Annem geliyor da babam el çırpa çırpa
Aman babam yaman da babam birin ben idim
Yedi oğul içinde babam birin de ben idim

"Ordu Türküleri

DERTLİYİM DERELİYİM

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Kaynak: Çakır Şenol

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

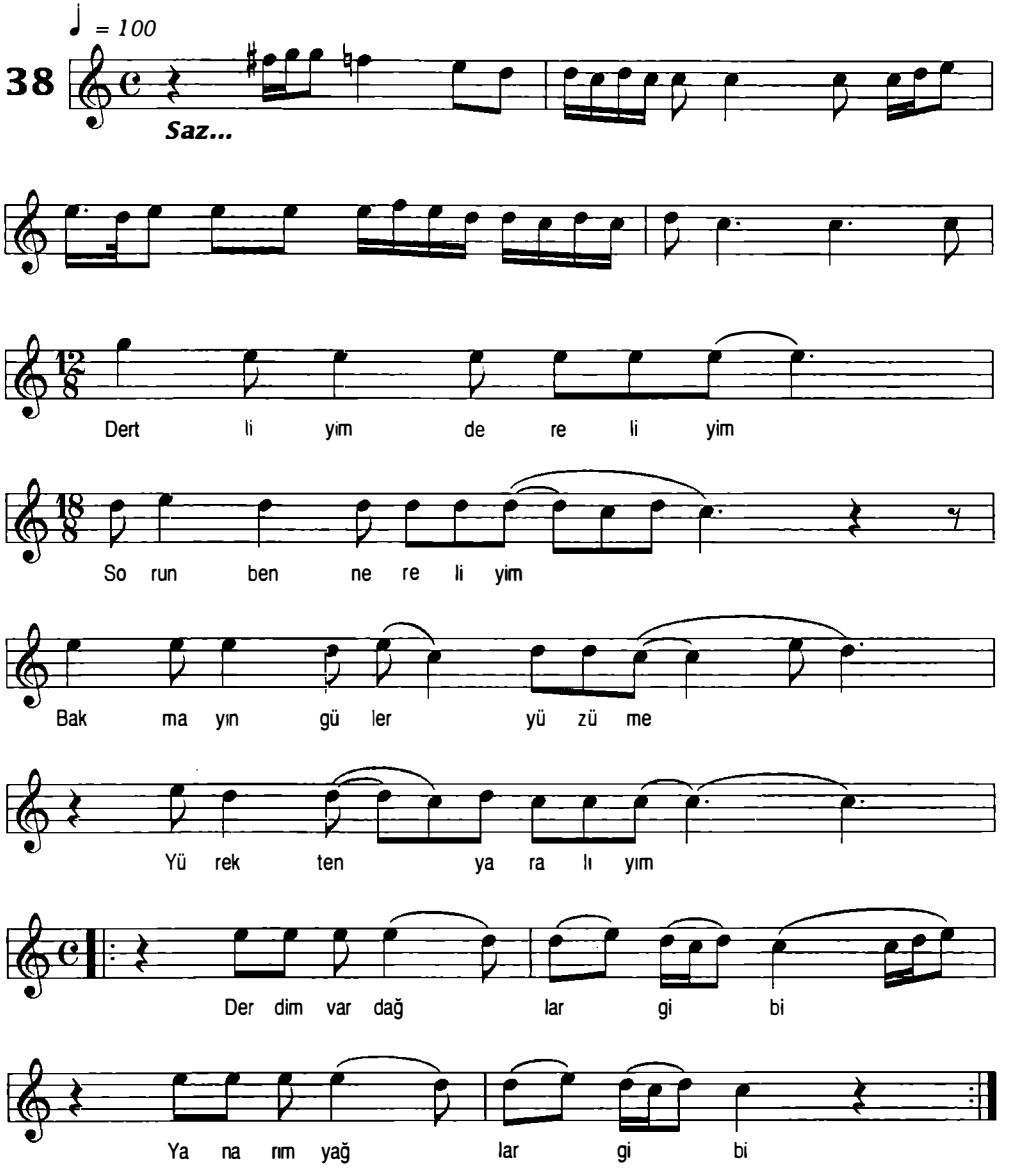

"Ordu Türküleri"

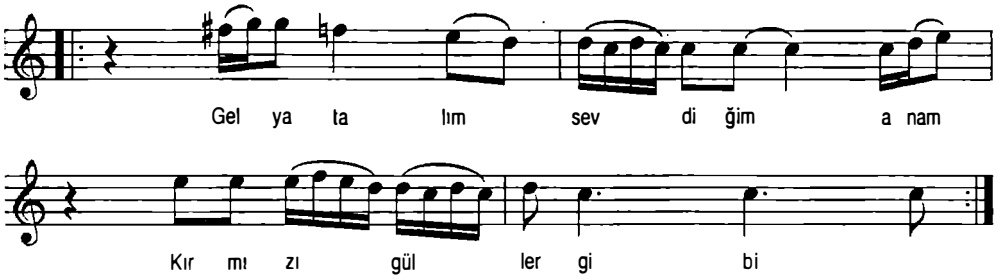

Bağlantı:
Dertliyim dereliyim
Sorun ben nereliyim
Bakmayın güler yüzüme
Yürekten yaralıyım

1.
Derdim var dağlar gibi
Yanarım yağlar gibi
Gel yatalım sevdiğim anam
Kırmızı güller gibi
-Bağlantı-

2.
Gidiyom dur diyen yok
Kebap oldum yiyen yok
Ayrılık gömleğini anam
Benden gayrı giyen yok
-Bağlantı-

3.
Hey duman deli duman
Kalksana yollarımdan
Düştüm yolun altına anam
Tutsana ellerimden
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

DÜZ MAHALLE İÇİNDE

Yöresi: Ordu
Kaynak: Muhsin Tercan

Derleyen: Yıldız Ayhan
Notalayan: Yıldız Ayhan
Altan Demirel

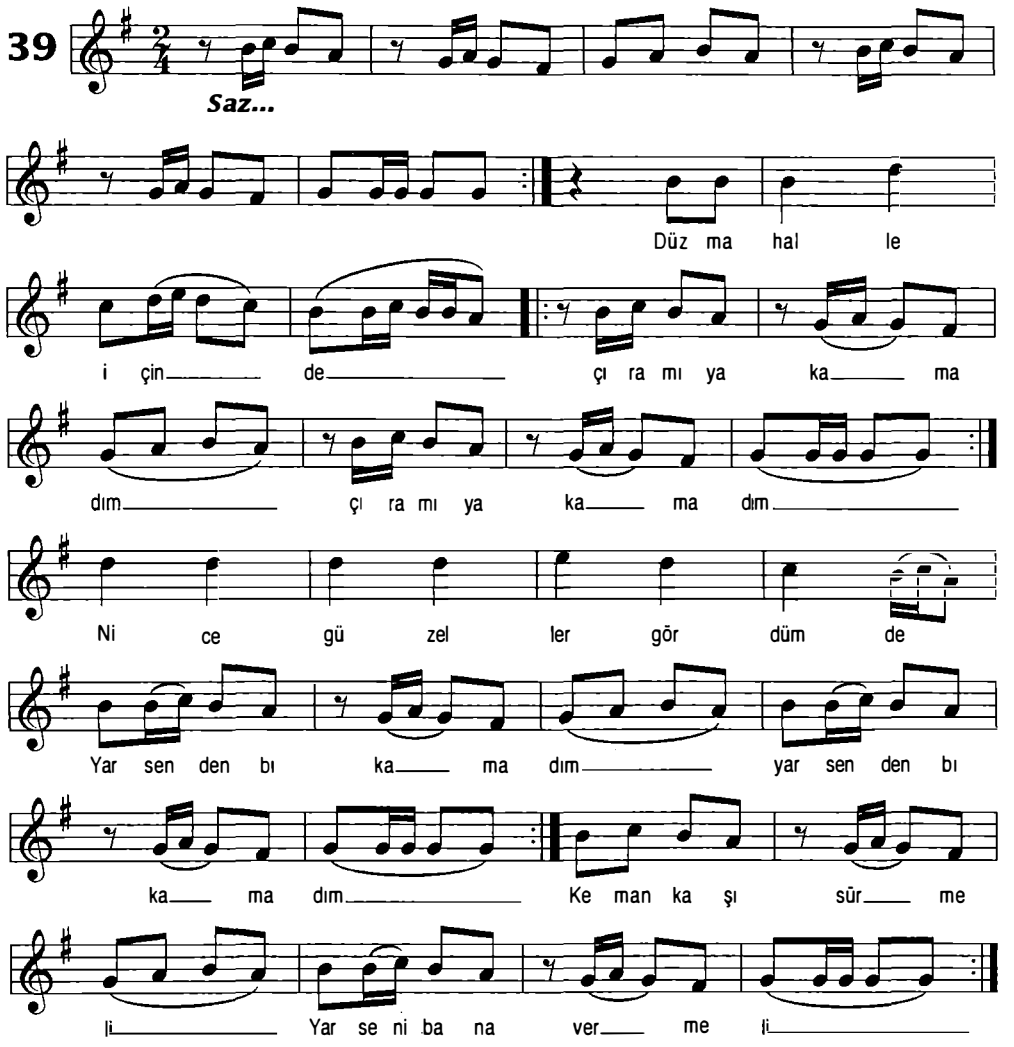

2.
Düz mahalle içinde deli gezerim deli
Benim yarim vallahi de Ordu'nun en güzeli
Keman kaşın sürmeli yar seni bana vermeli
Aman baban duymalı yar senin baban duymalı

3.
Düz mahalle içinde düştüm alem diline
Baba darılma bana da gönül verdim birine
Keman kaşın sürmeli yar seni bana vermeli
Aman baban duymalı yar senin baban duymalı

"Ordu Türküleri

DÜZ TARLANIN EKİNİ
(FİNDODĞLİ - HAVVA GIZ))

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Köşe Köyü
Kaynak: Kemancı Ali Kıran

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

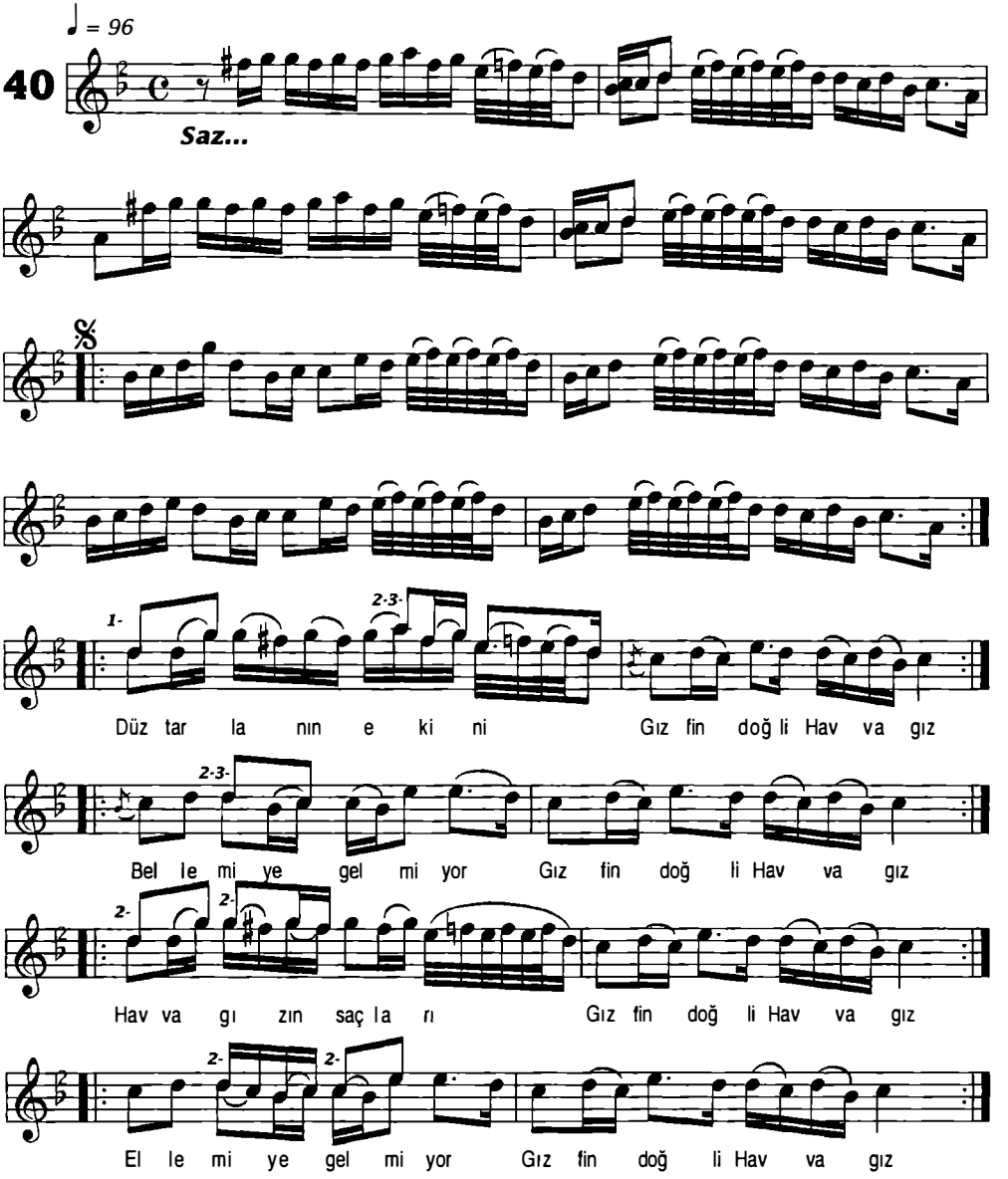

"Ordu Türküleri"

1.
Düz tarlanın ekini (Gız Findoğli Havva gız)
Bellemiye gelmiyor " " " "
Havva gızın saçları " " " "
Ellemiye gelmiyor " " " "

2.
Dere geçtim daşı yok (Gız Findoğli Havva gız)
Yüzük buldum gaşı yok " " " "
Oniki gelin sevdim " " " "
Havva gızdan başı yok " " " "

3.
Irmak daştı gum saçtı (Gız Findoğli Havva gız)
Havva'm gocaya gaçtı " " " "
Havva gızı sorarsan " " " "
Köprü başından aşdı " " " "

"Ordu Türküleri"

EKİNİ BİÇE BİÇE
(EKİN BİÇME HAVASI)

Yöresi: Ordu - Mesudiye
Kaynak: Ümit Tokcan

Derleyen: Tuncer İnan
Notalayan: Tuncer İnan

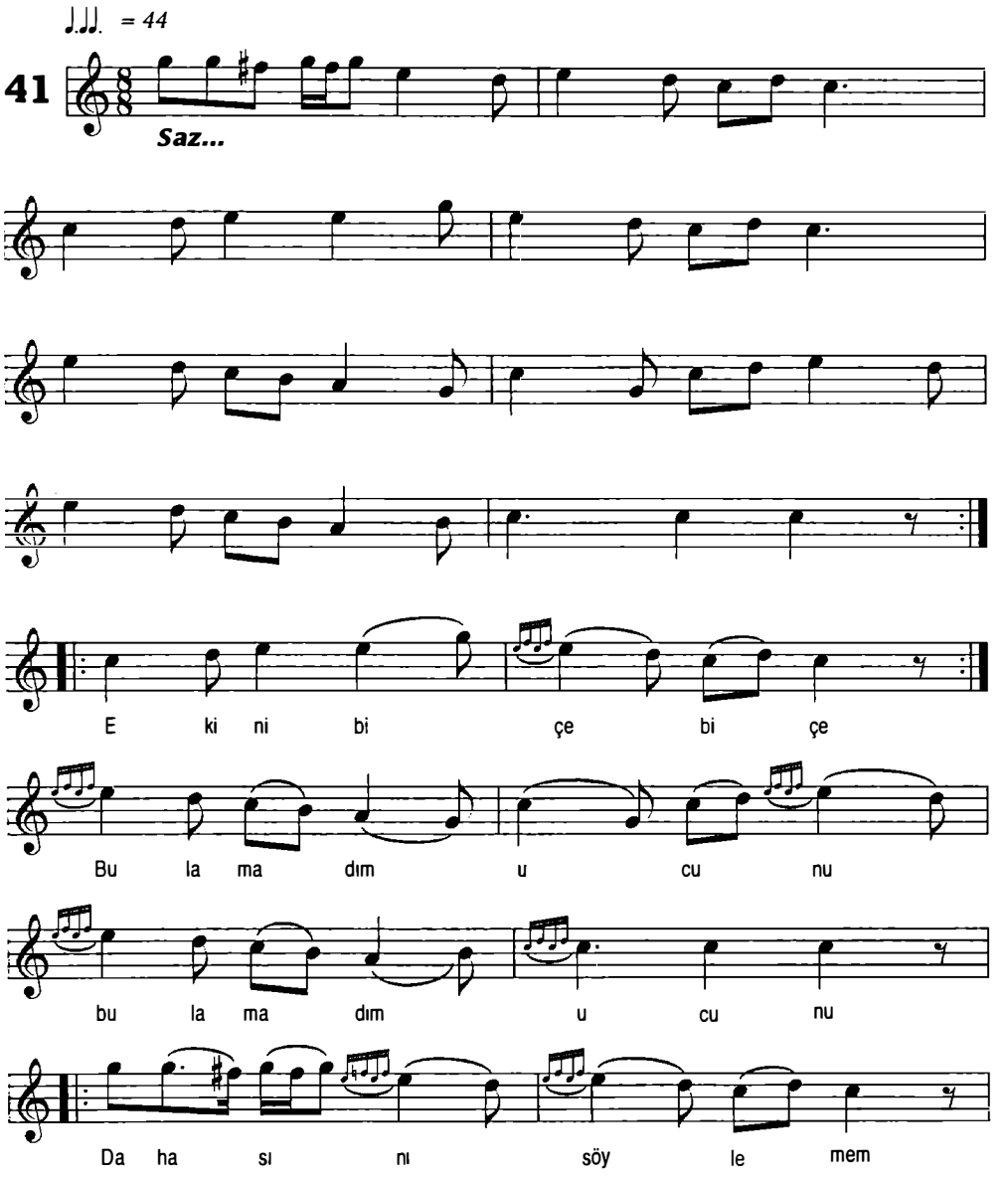

"Ordu Türküleri

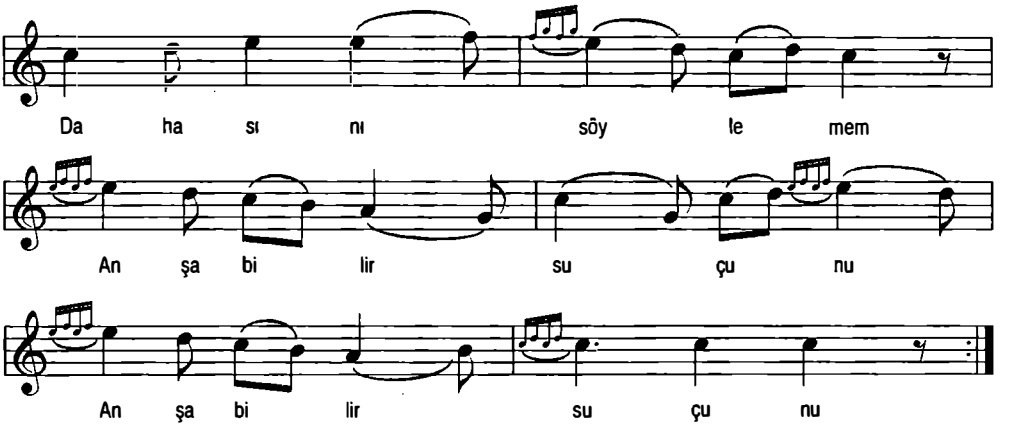

1.
Ekini biçe biçe
Bulamadım ucunu
Dahasını söylemem
Anşa bilir suçunu

2.
Ekin biçtim göğüdü
Nerden aldın öğüdü
Ben üstüne vardıkça
Senin göynün büyüdü

NOT: Bu eser, aynı şekilde Tokat repertuarında da bulunmakta.

"Ordu Türküleri

EMİNE'M PAZAR MISIN?

Yöresi: Ordu - Mesudiye
Kaynak: Cengiz Dilaver

Derleyen: Tuğrul Şan
Notalayan: Tuğrul Şan

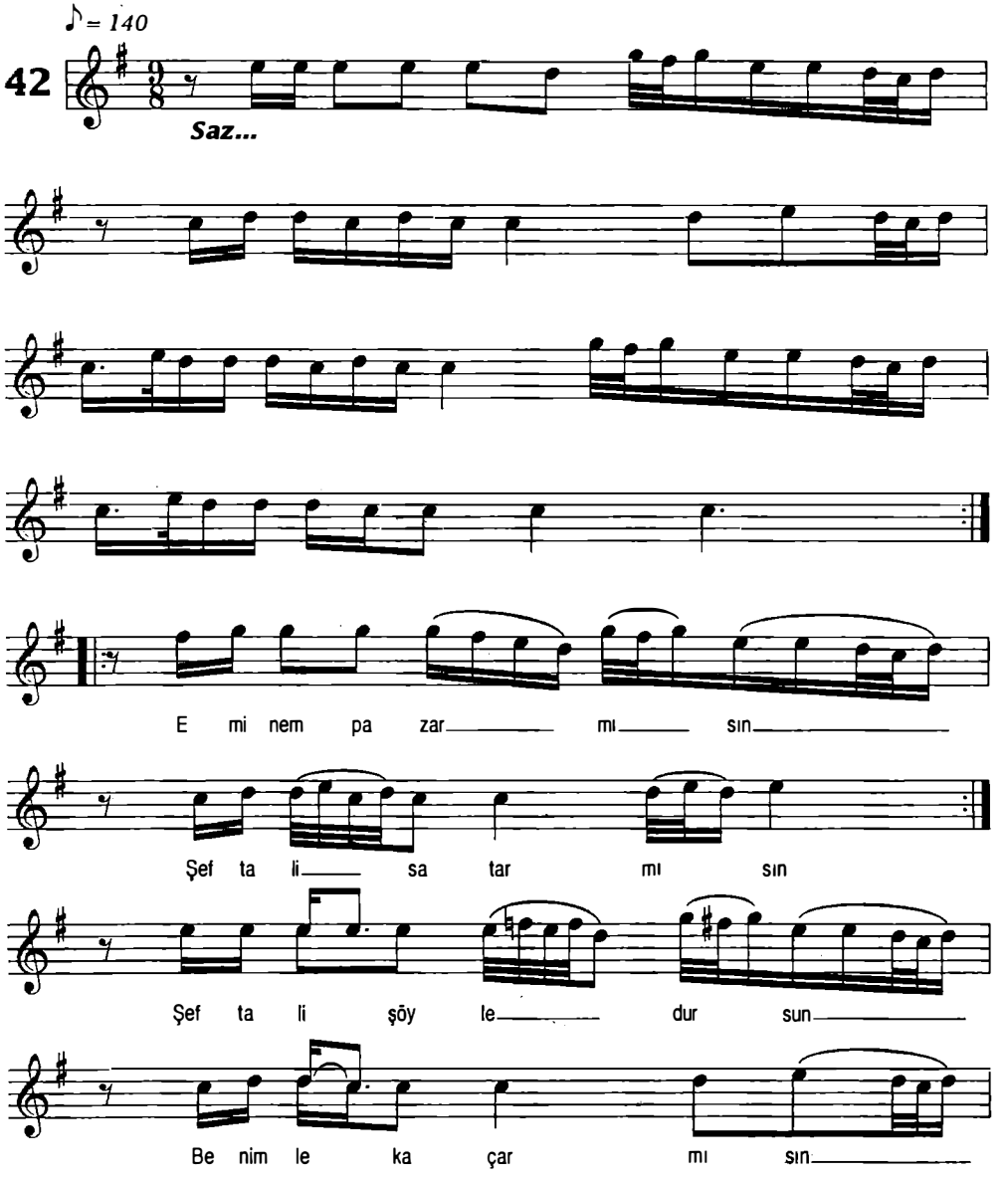

"Ordu Türküleri"

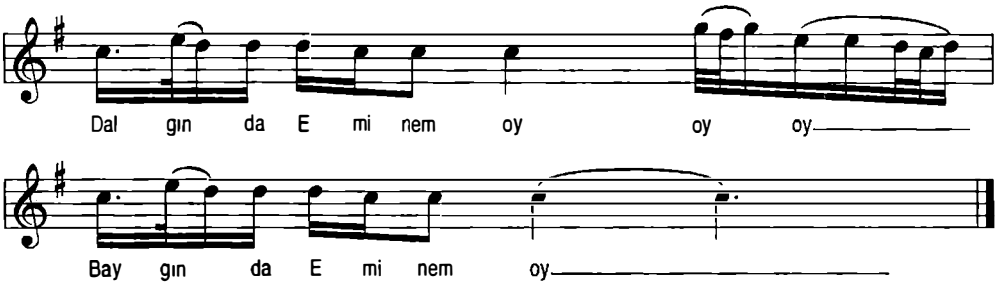

1.
Emine'm pazar mısın
Şeftali satar mısın
Şeftali şöyle dursun
Benimle kaçar mısın
Dalgın da Emine'm oy oy oy
Baygın da Emine'm oy

2.
Emine'm gonca mısın
Çayırda yonca mısın
Kaçıracağım seni
Kalır da gelmez misin
Dalgın da Emine'm oy oy oy
Baygın da Emine'm oy

3.
Emine'm ince belin
Güllü anama gelin
Kaçıracağım seni
Olacaksın sen benim
Dalgın da Emine'm oy oy oy
Baygın da Emine'm oy

"Ordu Türküleri"

ENTARİM VARDIR SARI

Yöresi: Ordu
kaynak: Fitnat Gönül

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

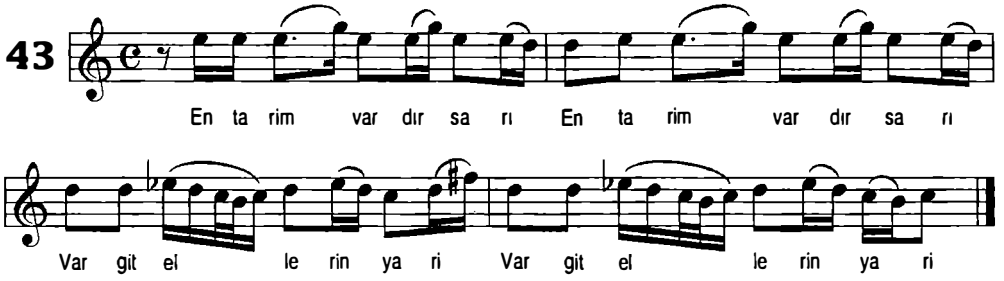

1.
Entarim vardır sarı
Var git ellerin yari
Senden bana yar olmaz
Yüzüme gülme bari

2.
Akardım çağlamazdım
Gülerdim ağlamazdım
Bileydim ayrılık var
Sana bel bağlamazdım

3.
Kesme taş kenar imiş
Ayrılan yanar imiş
Seviyordum ben yari
Onunki yalan imiş

"Ordu Türküleri"

ENTARİSİ AKTANDIR

Yöresi: Ordu
Kaynak: Yöre Ekibi

Derleyen: Şener Gök
Notalayan: Şener Gök

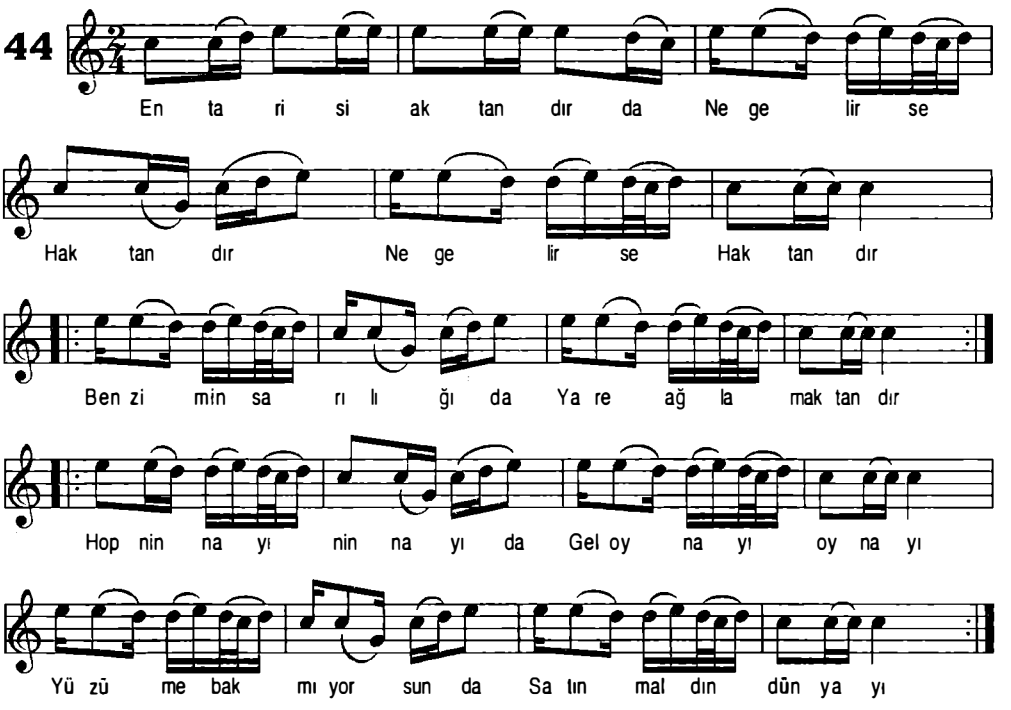

1.
Entarisi aktandır da
Ne gelirse Hak'tandır
Benzimin sarılığı da
Yâre ağlamaktandır
Hop ninnayı ninnayı da
Gel oynayı oynayı
Yüzüme bakmıyorsun da
Satın m'aldın dünyayı

2.
Entarisi ak yarim de
Çık kapıya bak yarim
Şen orada ben burda
Ölüm bize hak yarim
Hop ninnayı ninnayı da
Gel oynayı oynayı
Yüzüme bakmıyorsun da
Satın m'aldın dünyayı

"Ordu Türküleri"

ENTERİM AKTUR BENİM

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Köşe Köyü
Kaynak: Fikriye (Hanım) Okutan

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

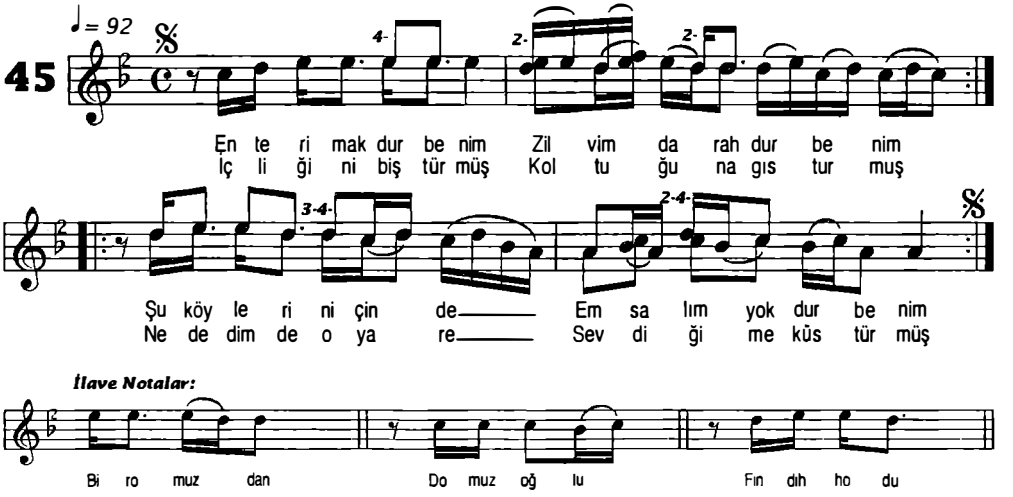

1.
Enterim akdur benim
Zilvim darahdur benim
Şu köylerin içinde
Emsalim yoktur benim

2.
İçliğini biştürmüş
Koltuğuna gısturmuş
Ne dedim de o yare
Sevdiğime küstürmüş

3.
Gız saçını örmüşler
Bir omuzdan bir omuza
Seni nasıl verdiler
Domuz oğlu domuza

4.
Ben yanamam yanamam
Fındık odunu gibi
Gızlar aşmış geliyo
Şeer hatunu gibi

"Ordu Türküleri"

ESKİ CAMİ DİREK İSTER
(RAMAZAN MANİSİ)

Yöresi: Ordu
Kaynak: İhsan Gürdal

Derleyen: İrfan Gürdal
Notalayan: İrfan Gürdal

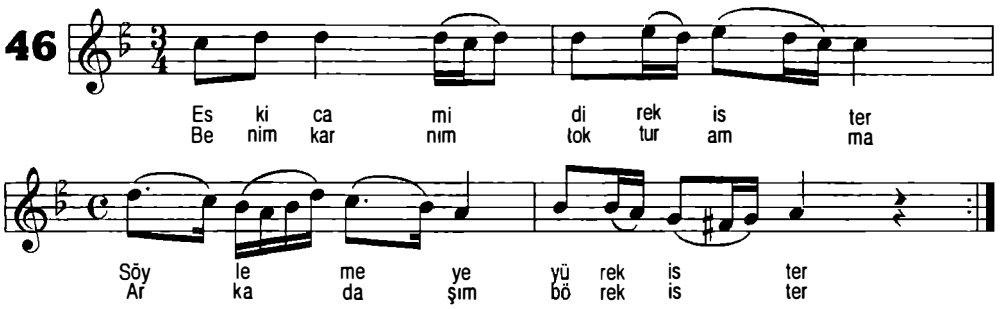

1.
Eski cami direk ister
Söylemeye yürek ister
Benim karnım tokdur amma
Arkadaşım börek ister

2.
İstanbul'un minaresi
Doksandokuz penceresi
Hanım uykulara dalmış
Yandı pilav tenceresi

3.
Şekerim var ezilecek
Tülbentlerden süzülecek
Verin benim bahşişimi
Çok yerim var gezilecek

"Ordu Türküleri"

EVLERİ GARŞUMUZDA

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Köşe Köyü Sıhdere Mah.
Kaynak: Altun ve Metin Okutan

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

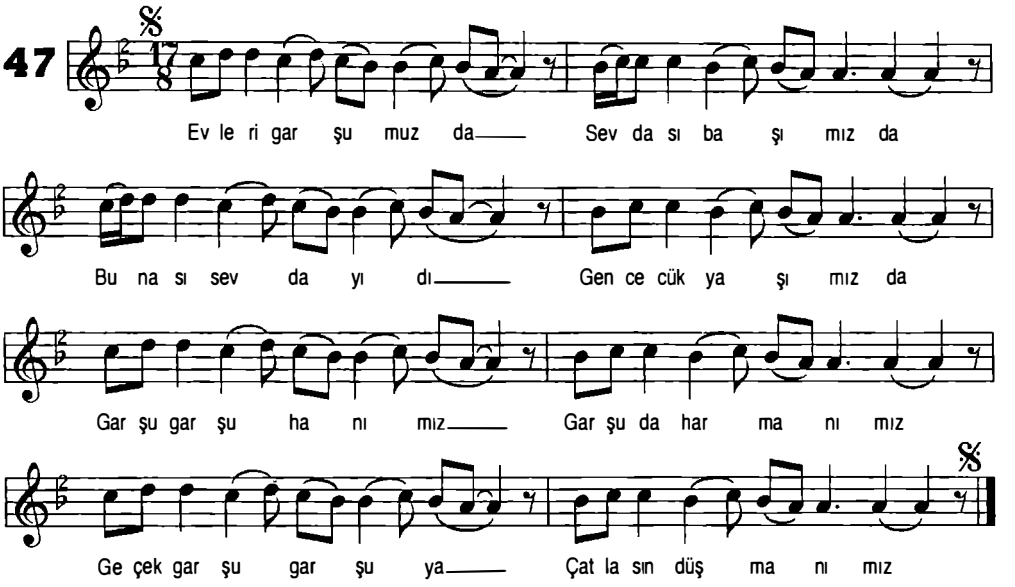

1.
Evleri garşumuzda
Sevdası başımızda
Bu nasıl sevdayidi
Gencecük yaşımızda
Garşu garşu hanımız
Garşuda harmanımız
Geçek garşu garşuya
Çatlasın düşmanımız

2.
Garşunun çıraları
Işıdır buraları
Ah yarim bize gelmiş
Ayrılık sıraları
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

EVLERİNİN ÖNÜ AKAR
(KINA HAVASI)

Yöresi: Ordu - Ünye
Kaynak: Olgun Gönül

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

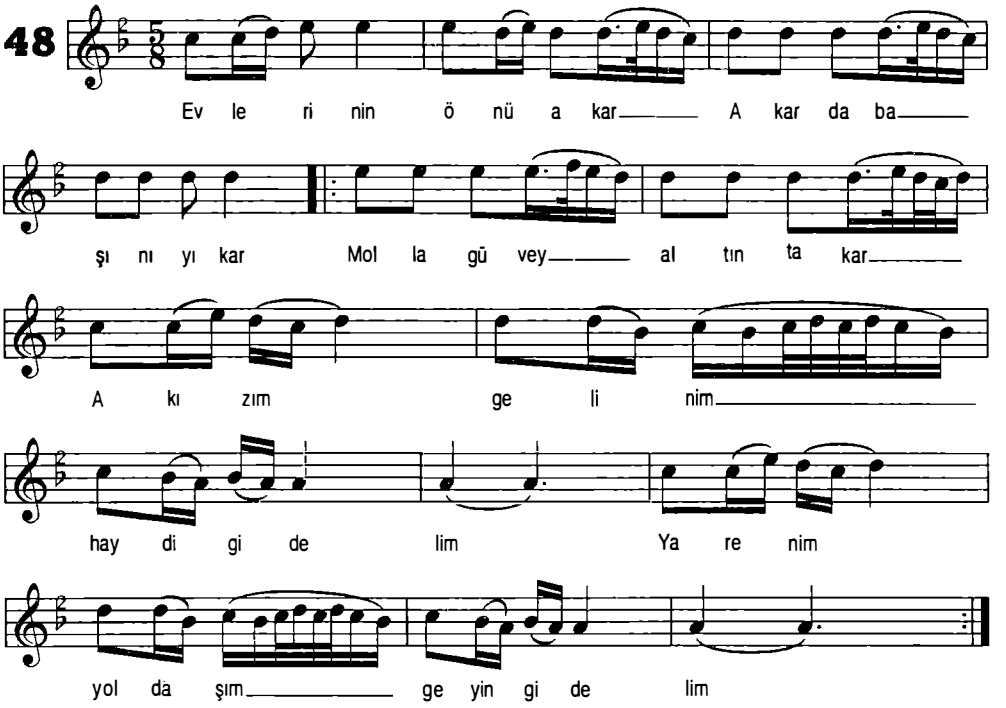

2.
Evlerinin önü pelit
Pelide takarlar kilit
Bir güzele aslan yiğit
A kızım gelinim haydi gidelim
Yarenim yoldaşım geyin gidelim

3.
Baban evi demir kapı
Vardıcağın altın kapı
Elin sözü taştan katı
A kızım gelinim haydi gidelim
Yarenim yoldaşım geyin gidelim

"Ordu Türküleri

EVLERİNİN ÖNÜ LİMON PORTAKAL

Yöresi: Ordu-Ünye
Kaynak: İsmail Soysal

Derleyen: Ank. Dev. Kons.
Notalayan: Hale Gür

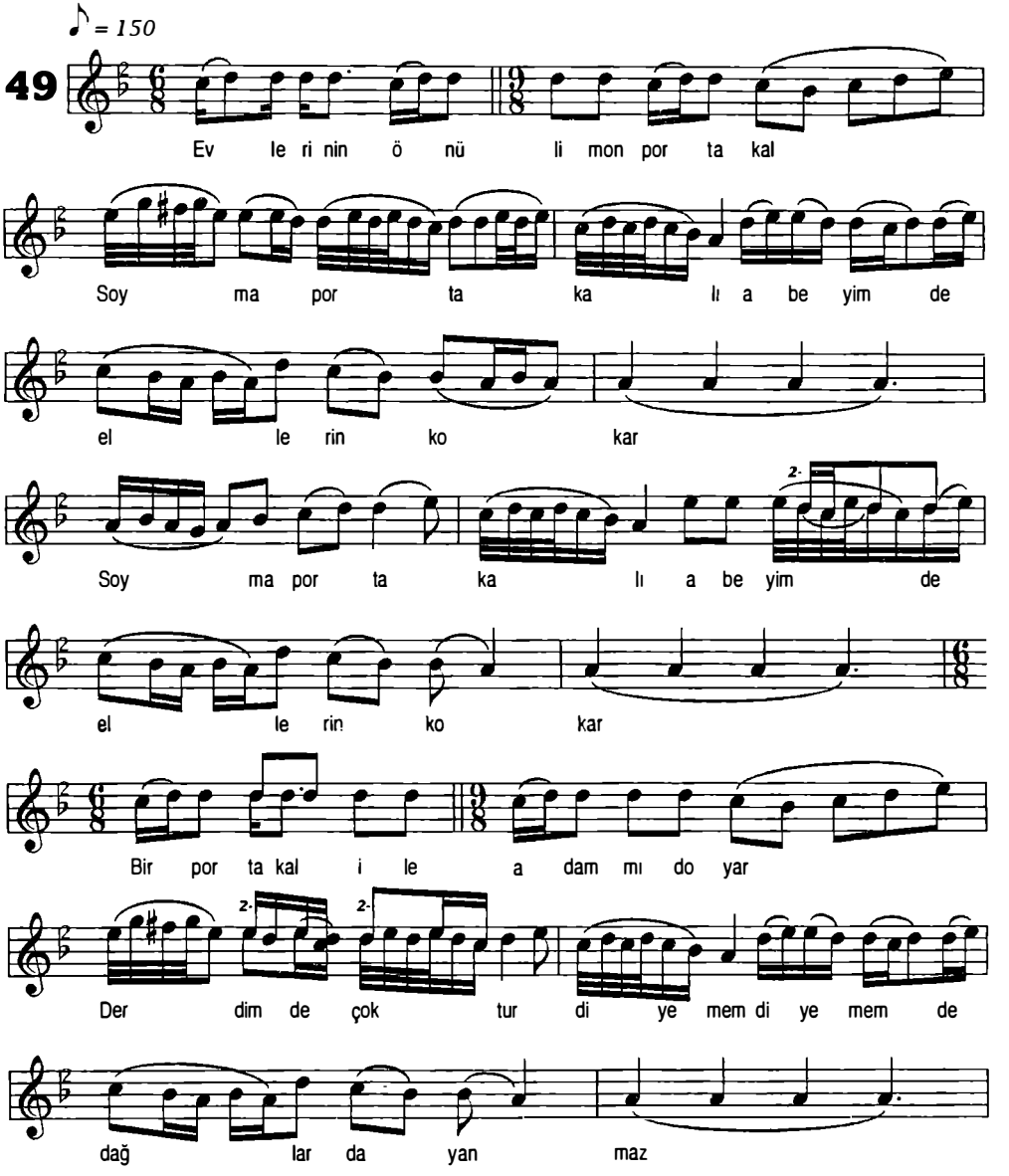

"Ordu Türküleri"

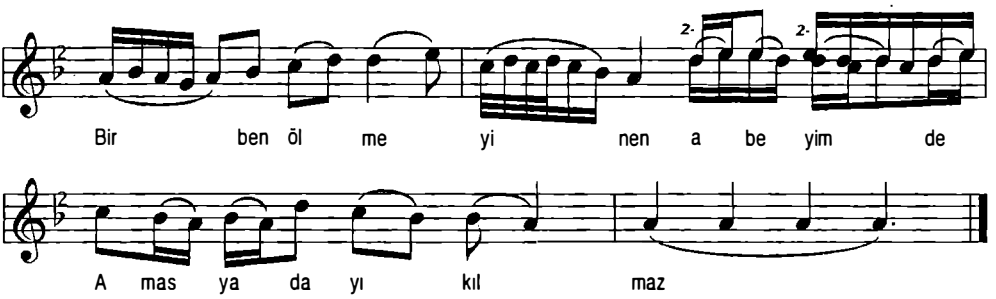

1.
Evlerinin önü limon portakal
Soyma portakalı ellerin kokar
Bir portakal ile adam mı doyar
Bağlantı:
Derdim çoktur diyemem
Diyemem dağlar dayanmaz
Bir ben ölmeyinen Amasya yıkılmaz

2.
Evlerinin önü nane maydanoz
Siz bizim haneye gelmez oldununz
Tanrı selamını vermez oldunuz
-Bağlantı-

3.
Evlerinin önü taş değil diken
Kör olsun dikeni yollara döken
Hasretlik değil mi belimi büken
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

EY TIRABUZAN TIRABUZAN

Yöresi: Ordu
Kaynak: Bilal Yılmaz

Derleyen: Sabri Yener
Notalayan: Sabri Yener

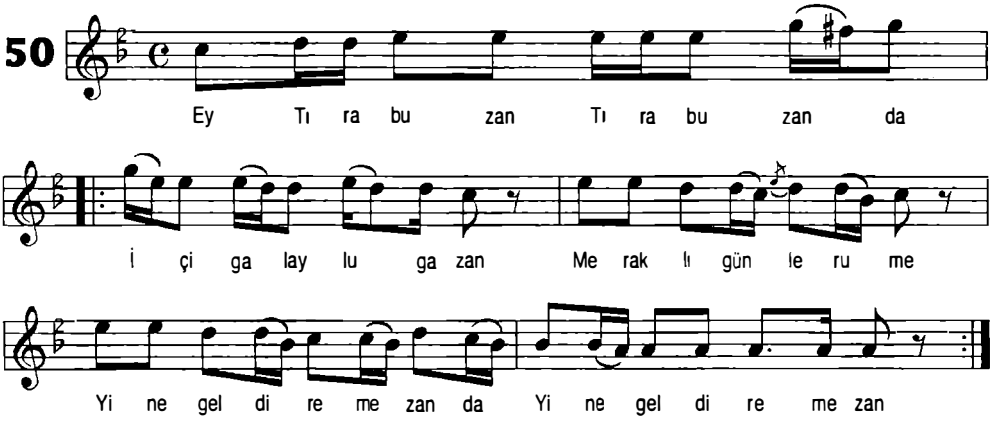

1.
Ey Tırabuzan Tırabuzan da
İçi galaylu gazan
Meraklı günlerume
Yine geldi remezan

2.
Haydin gidelim dağa da
Karışalım yaprağa
Yaprakların altında
Neler söylerim sağa

3.
Köprünün altı ırmak ta
Akıyor parmak parmak
Evvelden icat olmuş
Güzellere yalvarmak

4.
Dabancamın gaytanı da
Dolaşıyor yakamı
Bazı bazı gızlar var
Öldürüyor adamı

"Ordu Türküleri"

FASULYEYİ KURUTTUM

Yöresi: Ordu-Aybastı
Kaynak: Hayrettin Şengül

Derleyen: Taner Can
Notalayan: Taner Can

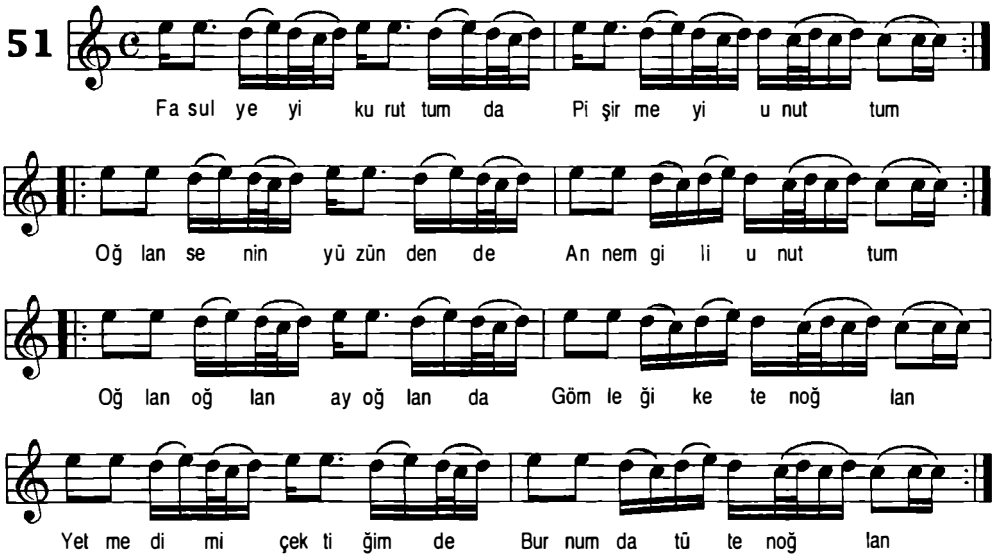

1.
Fasulyeyi kuruttum da
Pişirmeyi unuttum
Oğlan senin yüzünden de
Annem gili unuttum
Bağlantı:
Oğlan oğlan ay oğlan da
Gömleği keten oğlan
Yetmedi mi çektiğim de
Burnumda tüten oğlan

2.
Kabağım köken attı da
Dibinde yılan yattı
Kör olasıca babam da
Beni gurbete attı
-Bağlantı-

3.
Cam cama eklenir mi de
Cam dibi beklenir mi
Doğru söyle ay oğlan da
Üç sene beklenir mi
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

FINDIK TOPLAYIN KIZLAR

Yöresi: Ordu
Kaynak: Nevzat Kılıç

Derleyen: Ali Rıza Gündoğdu
Notalayan: Bülent Aslan

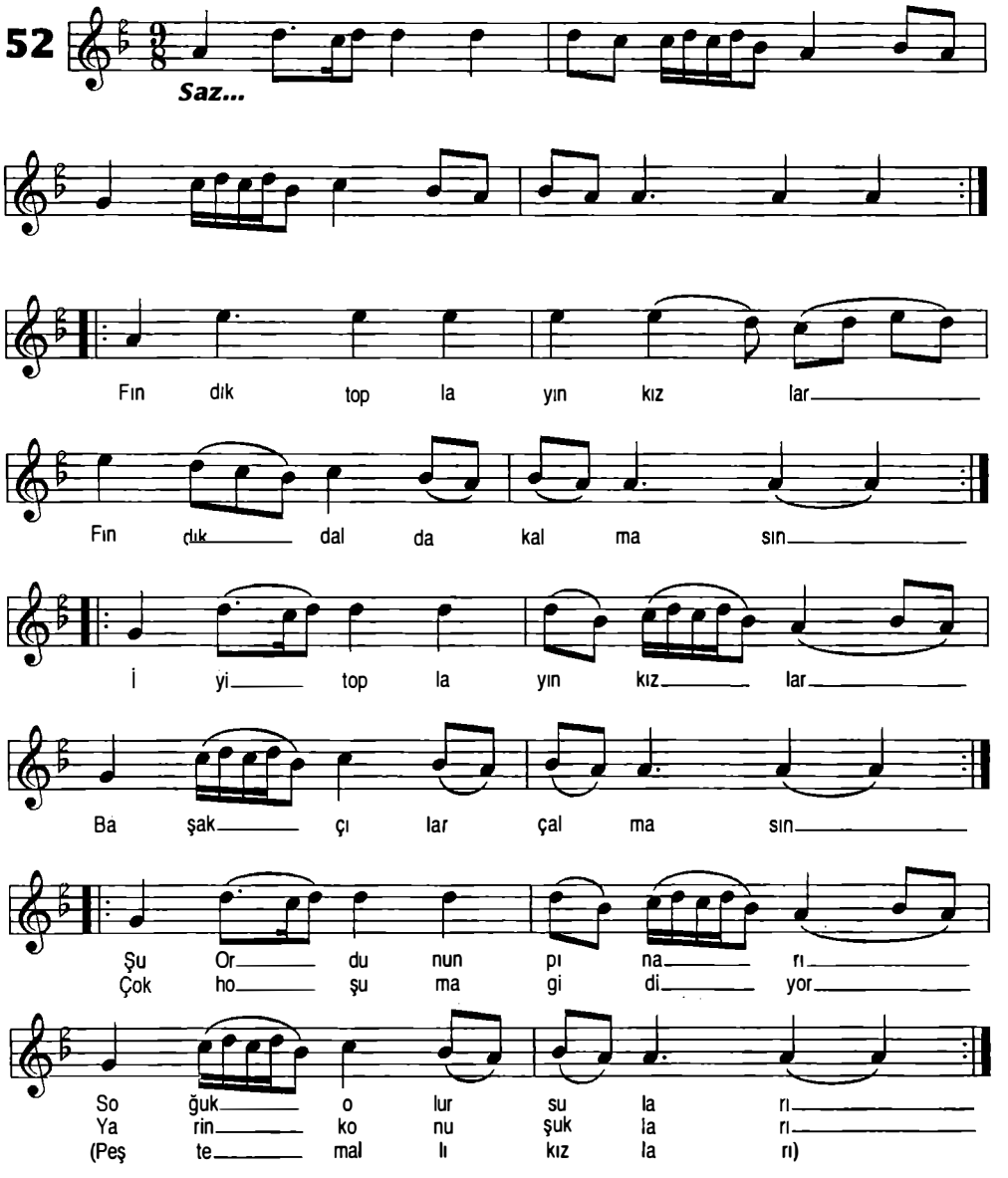

"Ordu Türküleri

1.
Fındık toplayın kızlar
Fındık dalda kalmasın
İyi toplayın kızlar
Başakçılar çalmasın
Şu Ordu'nun pınarı
Soğuk olur suları
Çok hoşuma gidiyor
Yarin konuşukları
(Peştemallı kızları)

2.
Fındık dalda tekleme
Kız saçlarım ekleme
Gidiyorum Ordu'dan
Gelir diye bekleme
Şu Ordu'nun pınarı
Soğuk olur suları
Çok hoşuma gidiyor
Yarin konuşukları
(Peştemallı kızları)

3.
Fındık toplayın kızlar
Dallarını kırmadan
Alır kaçarım seni
Anan baban duymadan
Şu Ordu'nun pınarı
Soğuk olur suları
Çok hoşuma gidiyor
Yarin konuşukları
(Peştemallı kızları)

"Ordu Türküleri"

FIRIN ÜSTÜNDE FIRIN

Yöresi: Ordu-Ünye
Kaynak: Hayrettin Şengül

Derleyen: Taner Can
Notalayan: Taner Can

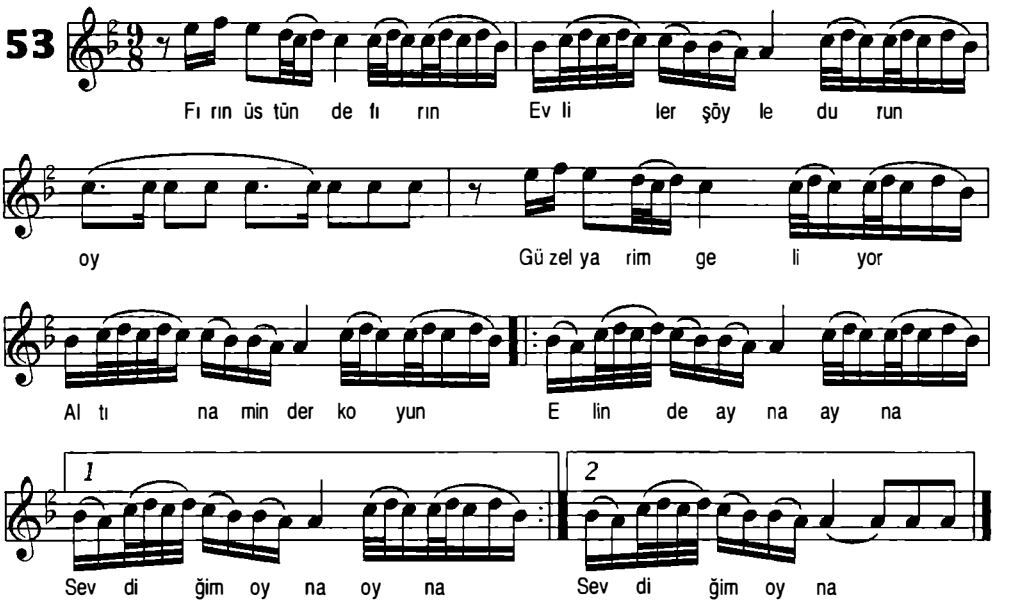

1.
Fırın üstünde fırın
Evliler şöyle durun oy
Güzel yarim geliyor
Altına minder koyun
Bağlantı:
Elinde ayna aynı
Sevdiğim oyna oyna

2.
Fırın üstünde kürek
Yine yandı bu yürek oy
Her dertlere katlandın
Buna da katlan yürek
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

GELİR MİSİN GELMEZ MİSİN AYVA DA DİBİNE

Yöresi: Ordu - Akkuş
Kaynak: Mevlüt Yörük

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

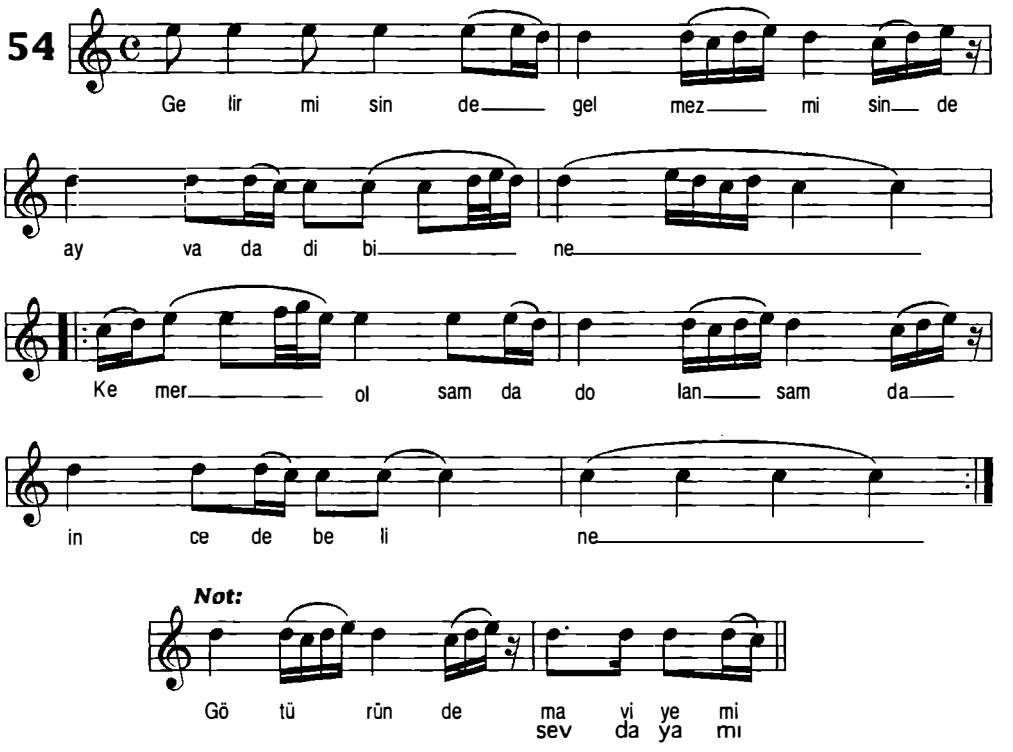

1.
Gelir misin de gelmez misin de ayva dibine
Kemer olsam da dolansam da ince beline

2.
Alçaklardan da götürün de benim salımı
Kimseler duymasın canım benim de halımı

3.
Başındaki yazmaları da maviye mi boyadın
Sararmışsın da solmuşsun da sevdaya mı uğradın

4.
Irmaklardan da geçemiyom da taştan da geçerim
Şu köyün kızlarını canım baştan da seçerim

"Ordu Türküleri"

GEMİNİN AMBARINA

Yöresi: Ordu-Ünye
Kaynak: İsmail Soysal

Derleyen: Ank. Dev. Kons.
Notalayan: Tuncer İnan
Hale Gür

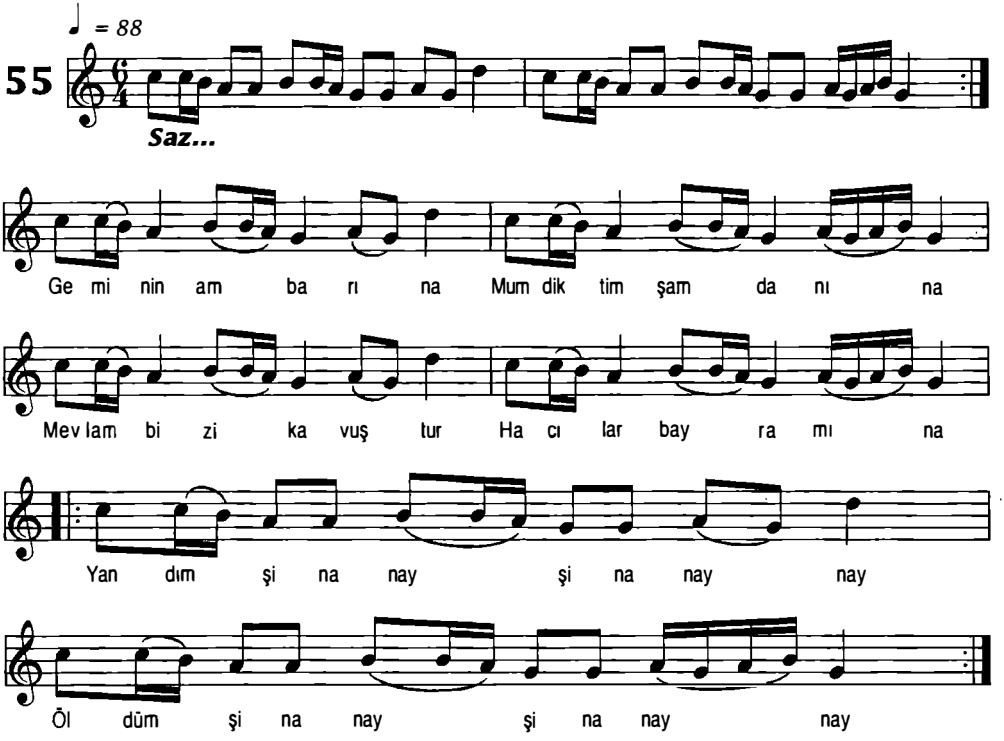

1.
Geminin ambarına
Mum diktim şamdanına
Mevlam bizi kavuştur
Hacılar bayramına
-Bağlantı-

2.
Gemi gelir yanaşır
İçi dolu çamaşır
Mor fistan geyinmişsin
Gören gözler kamaşır
-Bağlantı-

Bağlantı:
Yandım şinanay şinanay nay
Öldüm şinanay şinanay nay

"Ordu Türküleri"

GİDEMEM ŞİRAZ'A BEN

Yöresi: Ordu - Mesudiye
Kaynak: İbrahim Tokluca

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
Notalayan: Muzaffer Sarısözen

56

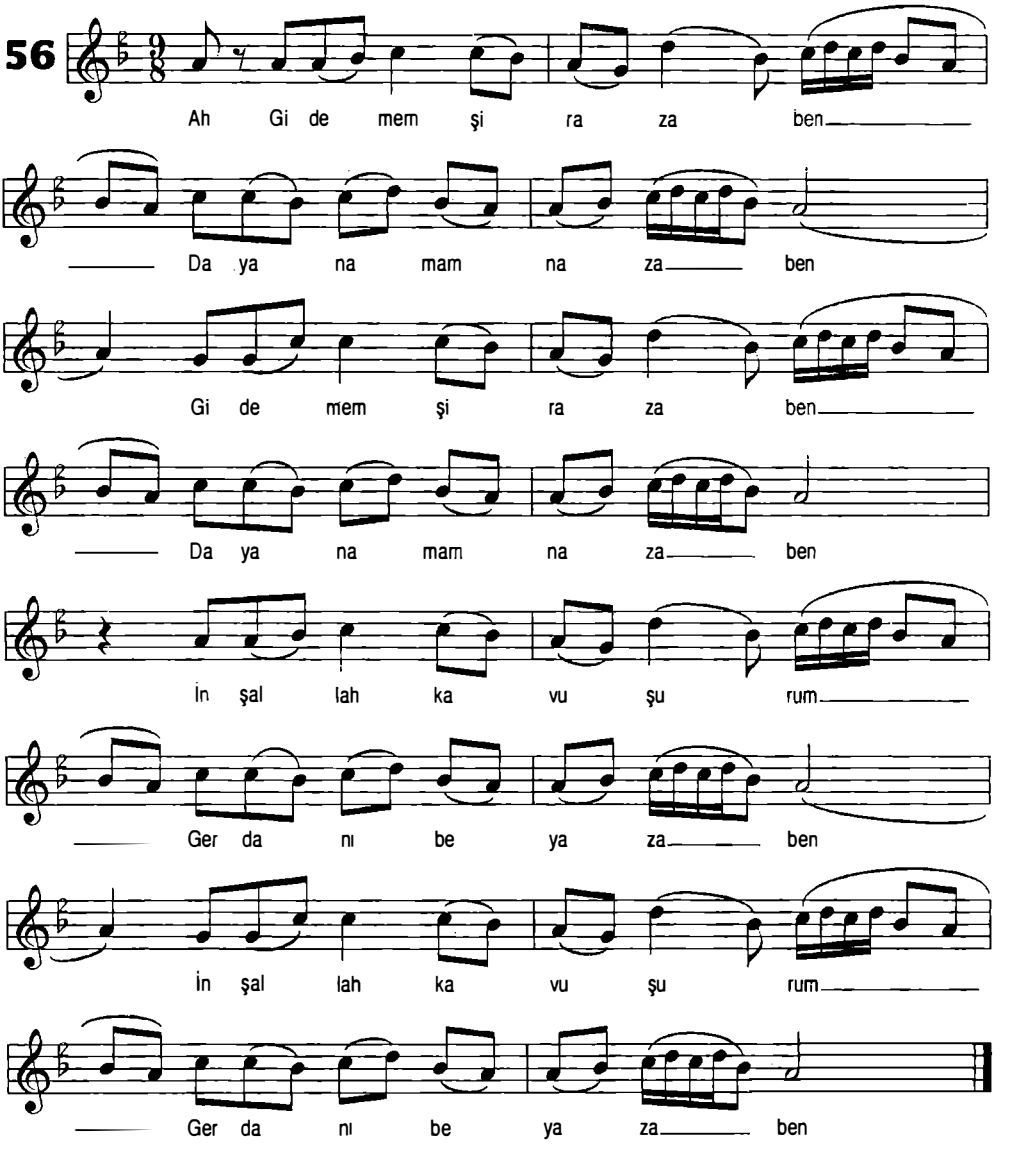

"Ordu Türküleri

1.
Gidemem Şiraz'a ben
Dayanamam naza ben
İnşallah kavuşurum
Gerdanı beyaza ben

2.
Giderim Şiraz üstü
Mendilim suya düştü
Mendilimi ararken
Meylim bir kıza düştü

3.
Kanve içtim fincandan
Kenarları mercandan
Kız ben seni severim
Hem yürekten hem candan

"Ordu Türküleri"

GİDİYOM GİDEMİYOM -I-

Yöresi: Ordu - Mesudiye - Köşe Köyü
Kaynak: Çakır Şenol

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

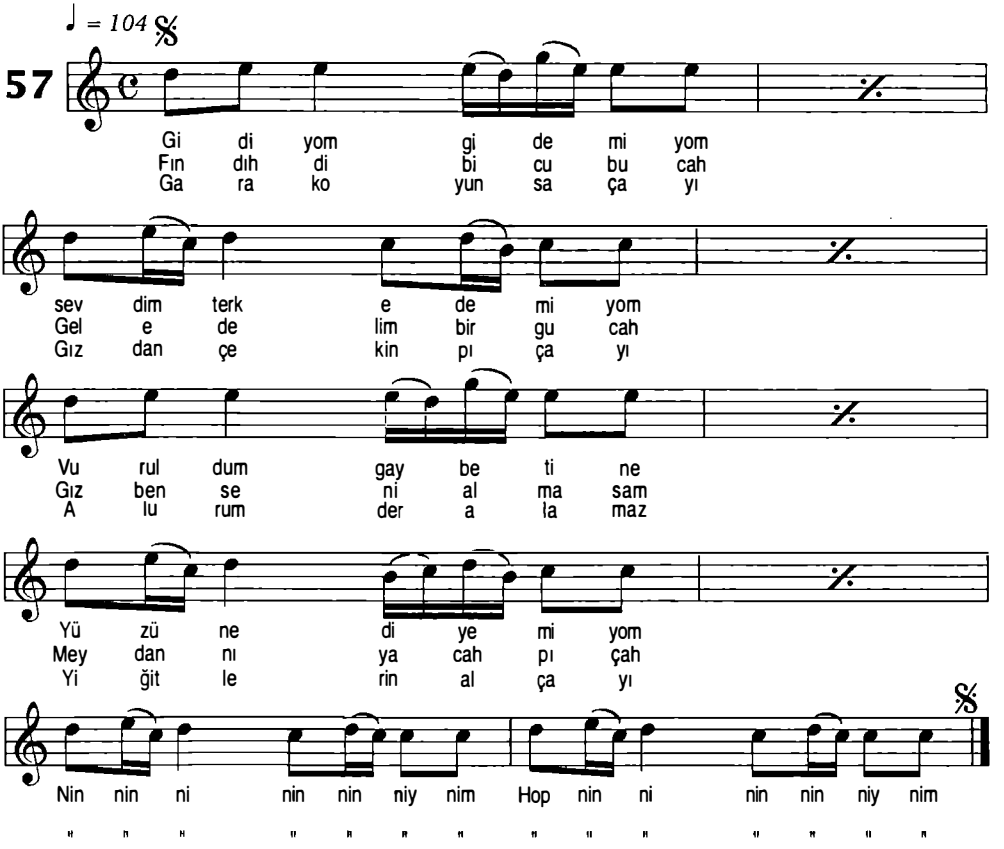

1.
Gidiyom gidemiyom
Sevdim terk edemiyom
Vuruldum gaybetine
Yüzüne diyemiyom
-Bağlantı-

2.
Fındıh dibi cubucah
Gel edelim bir gucah
Gız ben seni almazsam
Meydanı acah pıçah
-Bağlantı-

3.
Gara goyun saçayı
Gızdan çekin pıçayı
Alurum der alamaz
Yiğitlerin alçayı
-Bağlantı-

4.
Dalma göller deründür
Gölün dibi seründür
Yiğit senin eylencen
Orta boylu gelündür
-Bağlantı-

5.
Irmak sıra gum sıra
Yarim gitti Mısır'a
Goyun olsam yayılsam
Yarimin ardısıra
-Bağlantı-

Bağlantı:
Nin nin ni nin nin niy nim
Hop nin ni nin nin niy nim

"Ordu Türküleri"

GİDİYOM GİDEMİYOM -II-

Yöresi: Ordu - Gölköy
Kaynak: Olgun Gönül

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

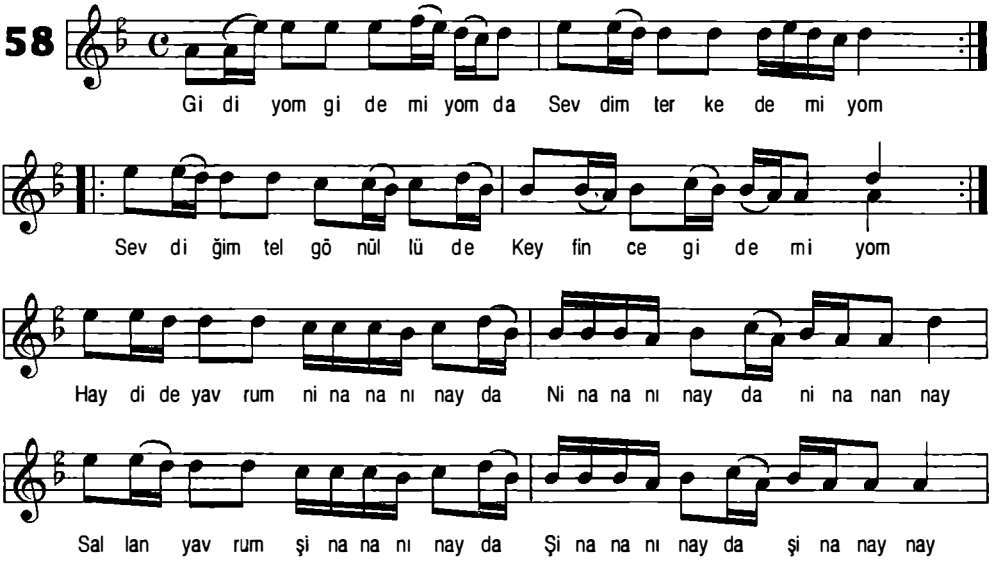

1.
Gidiyom gidemiyom da
Sevdim terkedemiyom
Sevdiğim tel gönüllü de
Keyfince gidemiyom
Haydi de yavrum ninananı nay da
Ninananı nay da ninanan nay
Sallan yavrum şinananı nay da
Şinananı nay da şinanan nay

2.
Gidiyom deme bana da
Hatırım kalır sana
Üç günün ayrılığı da
Yedi yıl gelir bana
Haydi de yavrum ninananı nay da
Ninananı nay da ninanan nay
Sallan yavrum şinananı nay da
Şinananı nay da şinanan nay

3.
Gülüm kurutmam seni de
Evde çürütmem seni
Senelerce görmesem de
Yine unutmam seni
Haydi de yavrum ninananı nay da
Ninananı nay da ninanan nay
Sallan yavrum şinananı nay da
Şinananı nay da şinanan nay

"Ordu Türküleri"

GİDİYOM GİRESUN'A

Yöresi: Ordu-Korgan
Kaynak: Cemal Şahin

Derleyen: MİFAD
Notalayan: Salih Turhan

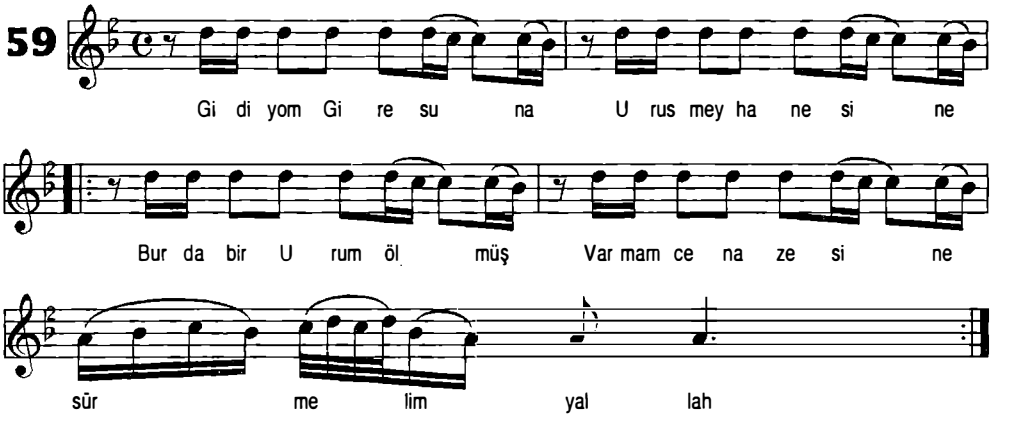

1.
Gidiyom Giresun'a
Urus meyhanesine
Burda bir Urum ölmüş
Varmam cenazesine (sürmelim yallah)

2.
Yaylaların yoğurdu
Seni kimler doğurdu?
Seni doğuran ana
Balilen mi yoğurdu? (sürmelim yallah)

"Ordu Türküleri"

GİNE YEŞERDİ FINDIK DALLARI

Yöresi: Ordu
Kaynak: Mahallî Ekip

Derleyen: TRT Müzik Dairesi
Notalayan: Sadettin Gürhan

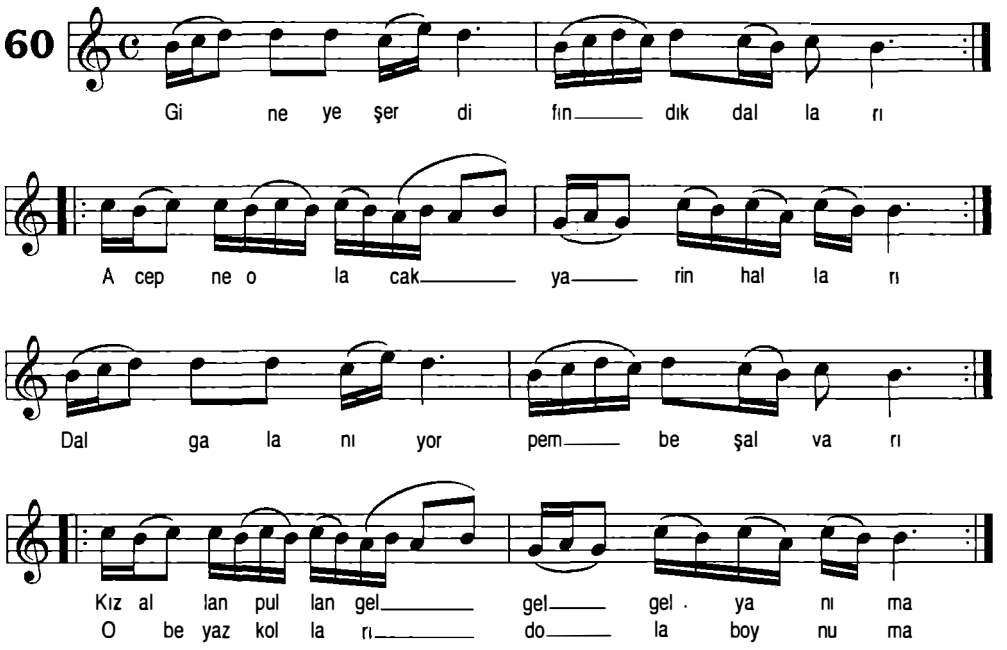

1.
Gine yeşerdi fındık dalları
Acep ne olacak yarin halları
Dalgalanıyor pembe şalvarı
Kız allan pullan gel gel yanıma
O beyaz kolları dola boynuma

2.
Tabya başında kızlar yan yana
İçlerinden biri göz etti bana
Nur olsun seni doğuran ana
Kız allan pullan gel gel yanıma
O beyaz kolları dola boynuma

"Ordu Türküleri"

GİREBİ ALAYIM MI FADİME'M

Yöresi: Ordu - Perşembe
Kaynak: Kadir Önel

Derleyen: Erdem Çalışkanel
Notalayan: Erdem Çalışkanel

61

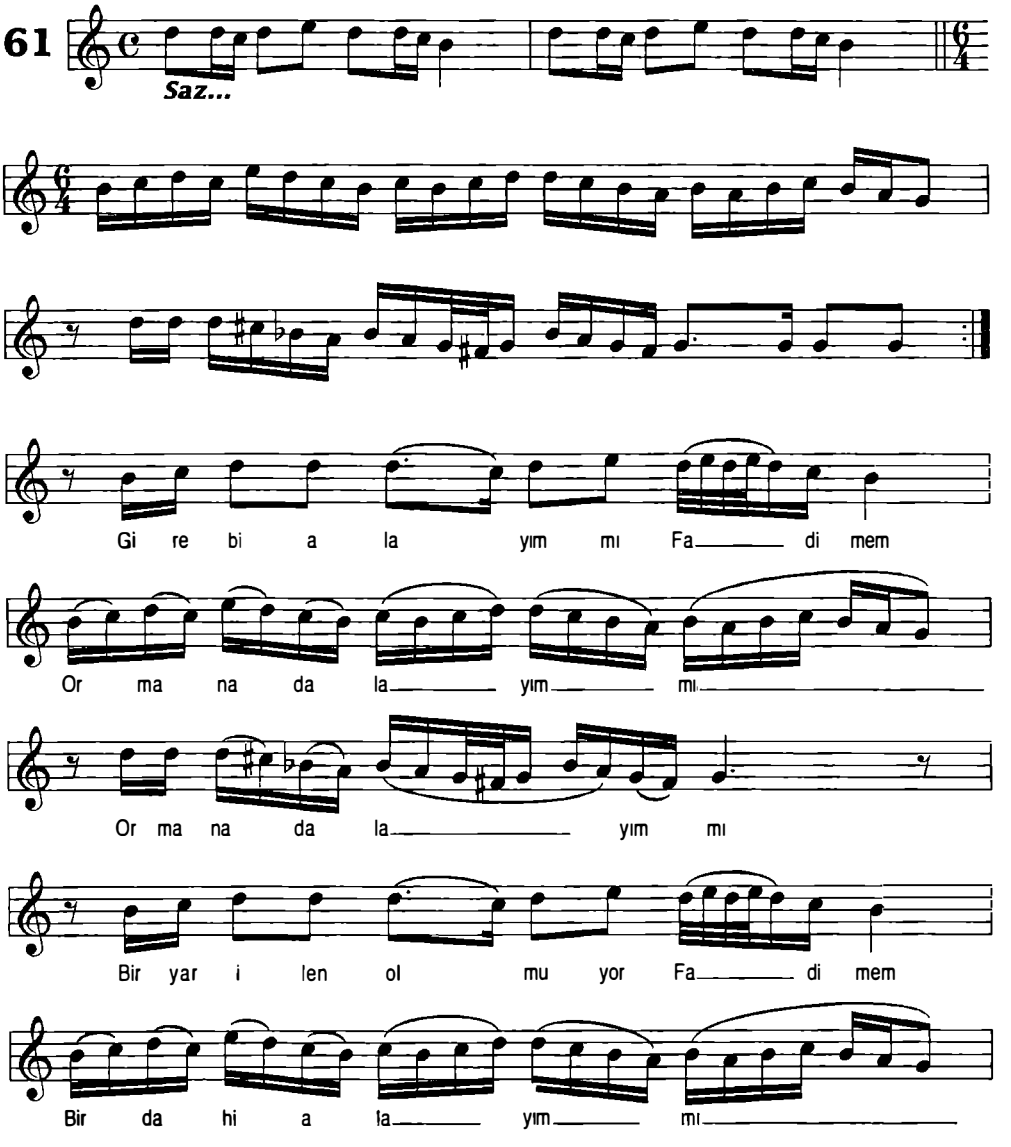

"Ordu Türküleri"

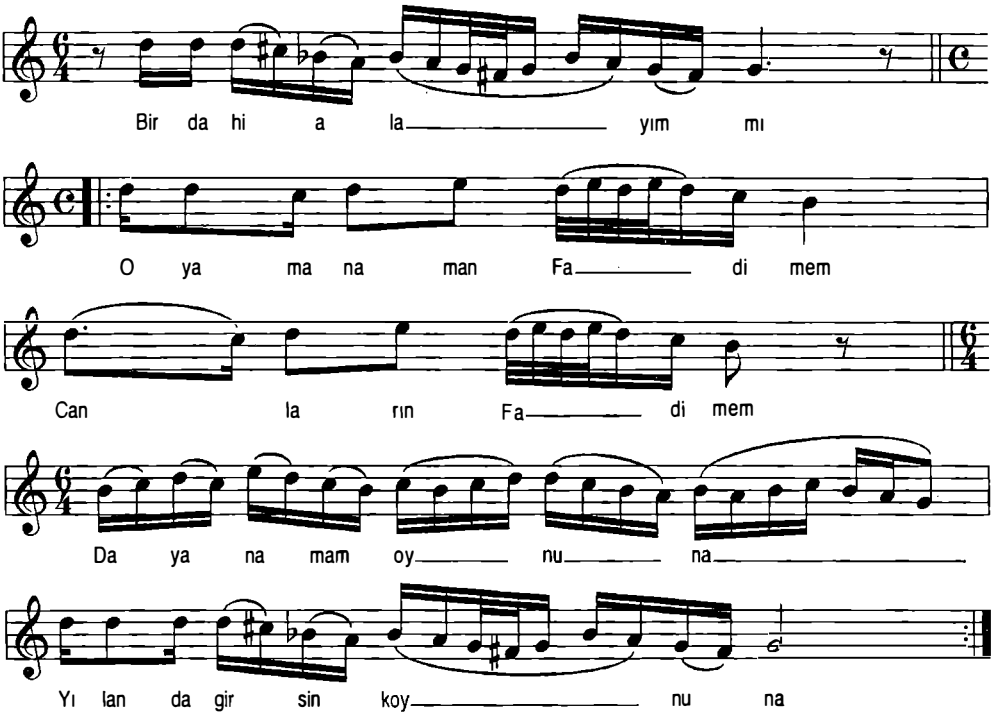

1.
Girebi alayım mı Fadime'm
Ormana dalayım mı
Bir yar ilen olmuyor Fadime'm
Bir dahi alayım mı
Oy amman Fadime'm
Canların Fadime'm
Dayanamam oyununa
Yılan da girsin koynuna

2.
Bir yüzük yaptırdım da Fadime'm
Giresun ustasına
Mevlam sabırlar versin Fadime'm
Sevdalık hastasına
Oy amman Fadime'm
Canların Fadime'm
Dayanamam oyununa
Yılan da girsin koynuna

"Ordu Türküleri"

GÖRÜNÜR MELET ÇAYI

Yöresi: Ordu
Kaynak: Mahallî Ekip

Derleyen: Erkan Sürmen
Notalayan: Erkan sürmen

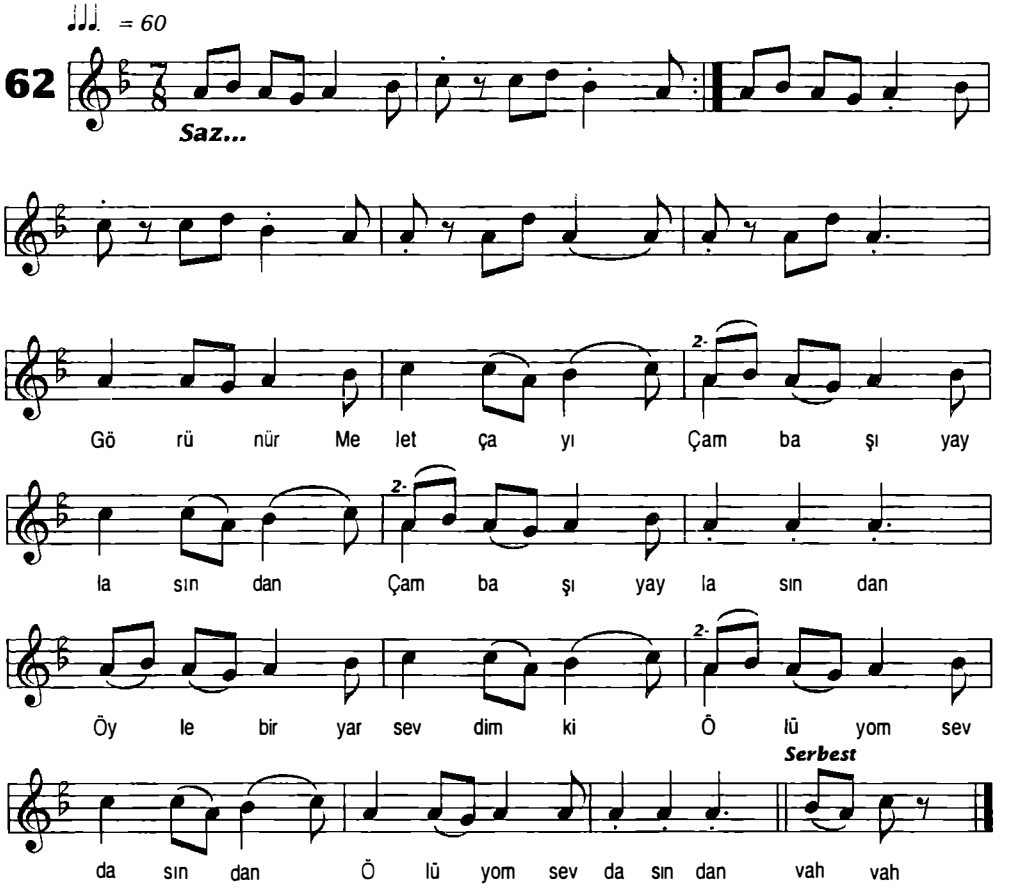

1.
Görünür Melet çayı
Çambaşı yaylasından
Öyle bir yar sevdim ki
Ölüyom sevdasından

2.
Ateşim sönük yanar
Yürek durmadan yanar
Yarin gönlü çok ince
Her güleni dost sanar

3.
Geldim damat olmaya
Gız duvağın almaya
Yarim gelin oluyor
Başlarım ağlamya

"Ordu Türküleri"

GÜMÜŞ UCU MERCANIM

Yöresi: Ordu - Mesudiye
Kaynak: Hüsnü Kahraman

Derleyen: Ank. Devlet Kons.
Notalayan: Ateş Köyoğlu

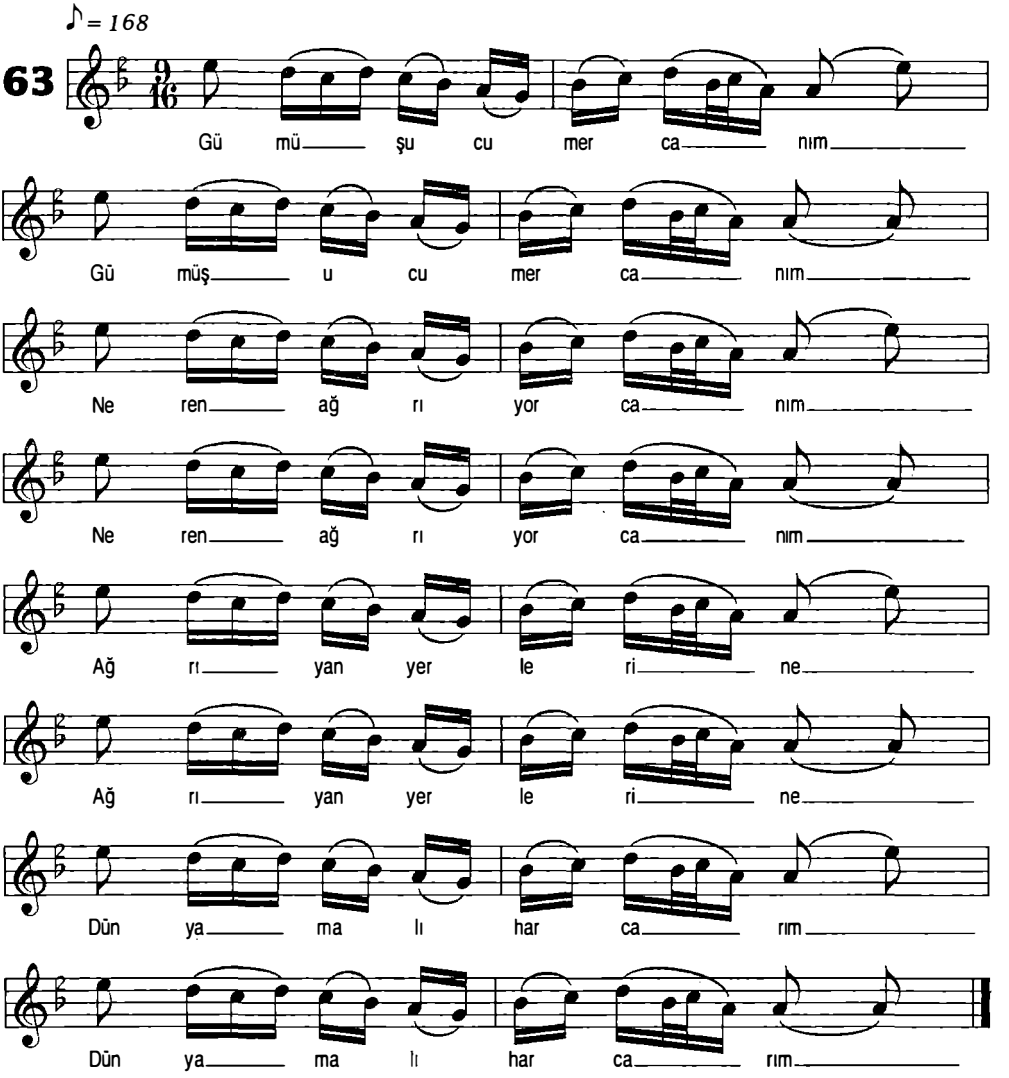

2.
İplik çözdüm üçürdüm
Yari sudan geçirdim
Eller yar yar dedikçe
Ben göksümü geçirdim

3.
Karşıdan oturanlar
Az derdim artıranlar
Bize de öğüt verin
Sevdadan kurtulanlar

"Ordu Türküleri"

HA BURADAN AŞŞAYA

Yöresi: Ordu - Perşembe
Kaynak: Şaziye Tatlıcan

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

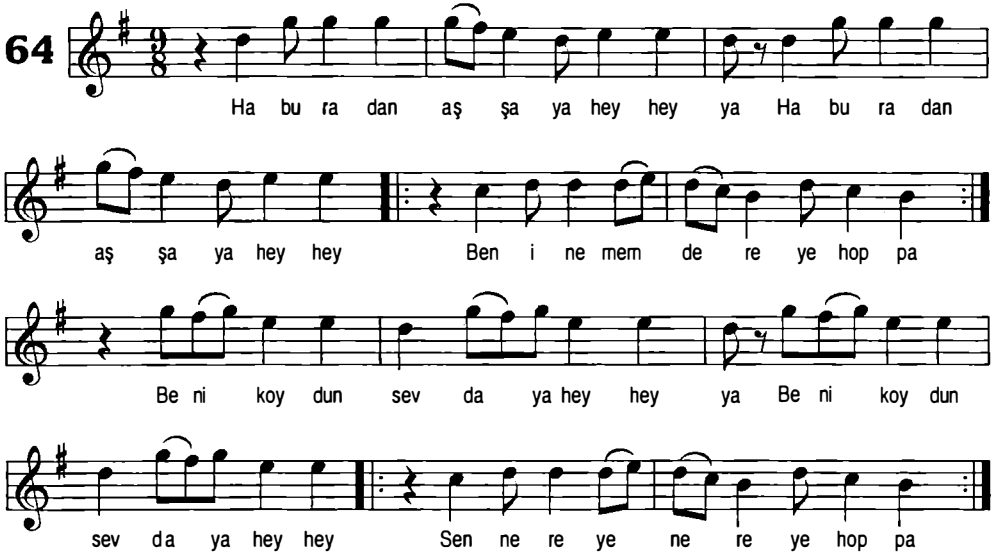

1.
Ha buradan aşşaya hey hey ya
Ben inmem dereye hoppa
Beni koydun sevdaya heyya
Sen nereye nereye hoppa

2.
Kuş konuyor serene hey hey ya
Şükür olsun verene hoppa
Sevdalık kolay değil hey hey ya
Aşkolsun becerene hoppa

"Ordu Türküleri

HANIM SENİN NE GÜZEL GAŞLARIN VAR

Yöresi: Ordu - Mesudiye
Kaynak: Rüştü Tuncalı

Derleyen: Ank. Devlet Kons.
Notalayan: Ateş Köyoğlu

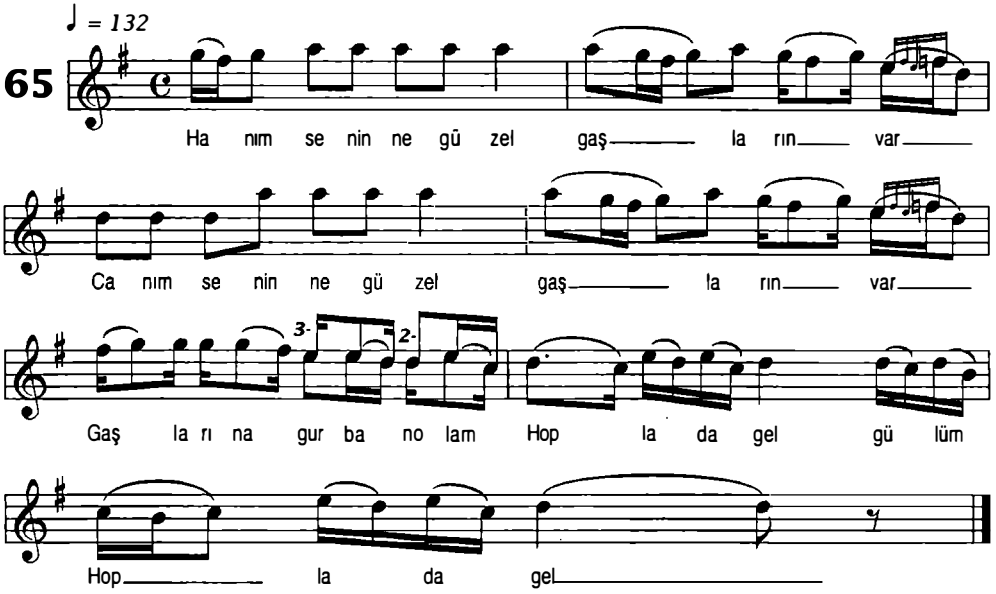

1.
Hanım senin ne güzel gaşların var
Gaşlarına gurban olam hopla da gel güllüm hopla da gel

2.
Hanım senin ne güzel saçların var
İnci gibi dişlerin var hopla da gel güllüm hopla da gel

3.
Hanım senin ne güzel ayağın var
Ayağına çapul alam hopla da gel güllüm hopla da gel

4.
Hanım senin ne güzel ellerin var
Ellerine gına yakam hopla da gel güllüm hopla da gel

"Ordu Türküleri"

HATİPOĞLU NAM VERÜR

Yöresi: Ordu - Aybastı
Kaynak: Sabahattin Kaçmaz

Derleyen: Tuğrul Şan
Notalayan: Tuğrul Şan

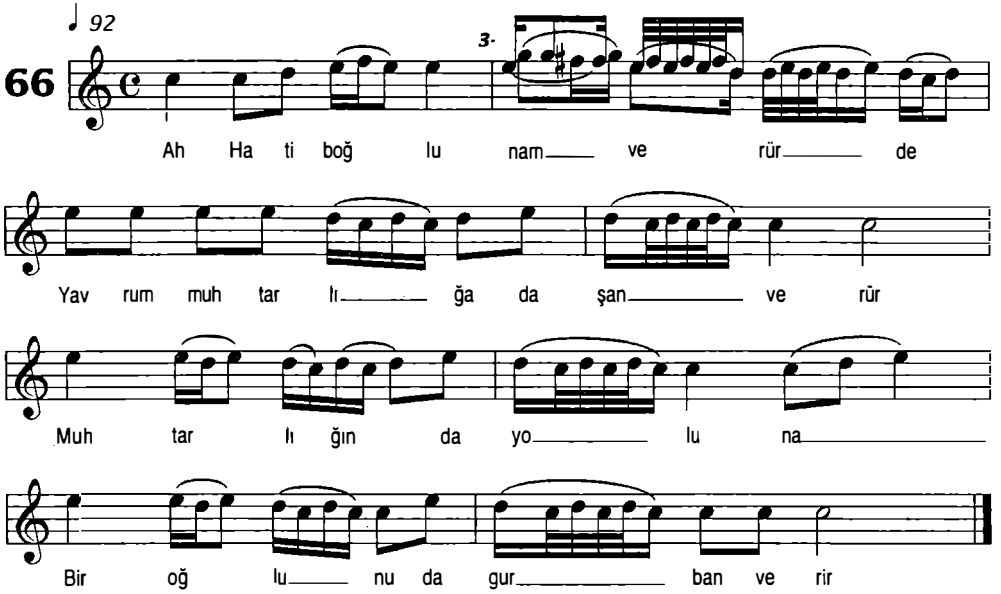

1.
Ah Hatiboğlu nam verür de
Yavrum muhtarlığa da şan verür
Muhtarlığın da yoluna
Bir oğlunu da gurban verür

2.
Ah Hatiboğlu'nun evleri de
Yavrum kirezdendür de direği
Guş gadar da galmış
Mehmed'imin de yüreği

3.
Ah yaylaya giden atlı
Yavrum ne gayretlü de gayretlü
Söyleyin Nazile'me
Ağlasın dertlü dertlü

4.
Ah yaylaya gideceğim
Yavrum yaylayı nedeceğim
Getürün arabamı
Vuruldum öleceğim

5.
Ah yayla yaylaya bakar
Yavrum yayla suyu da yan akar
Vurma da beni de çal oğlan
Bacın da evde de yol bakar

6.
Ah yayla yaylaya karşı
Yavrum yayla olmuş da bir çarşı
Vurma beni de çal oğlan
Dosta düşmana karşı

"Ordu Türküleri"

HAVALARDA TEYYARE

Yöresi: Ordu
Kaynak: İhsan Gürdal

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

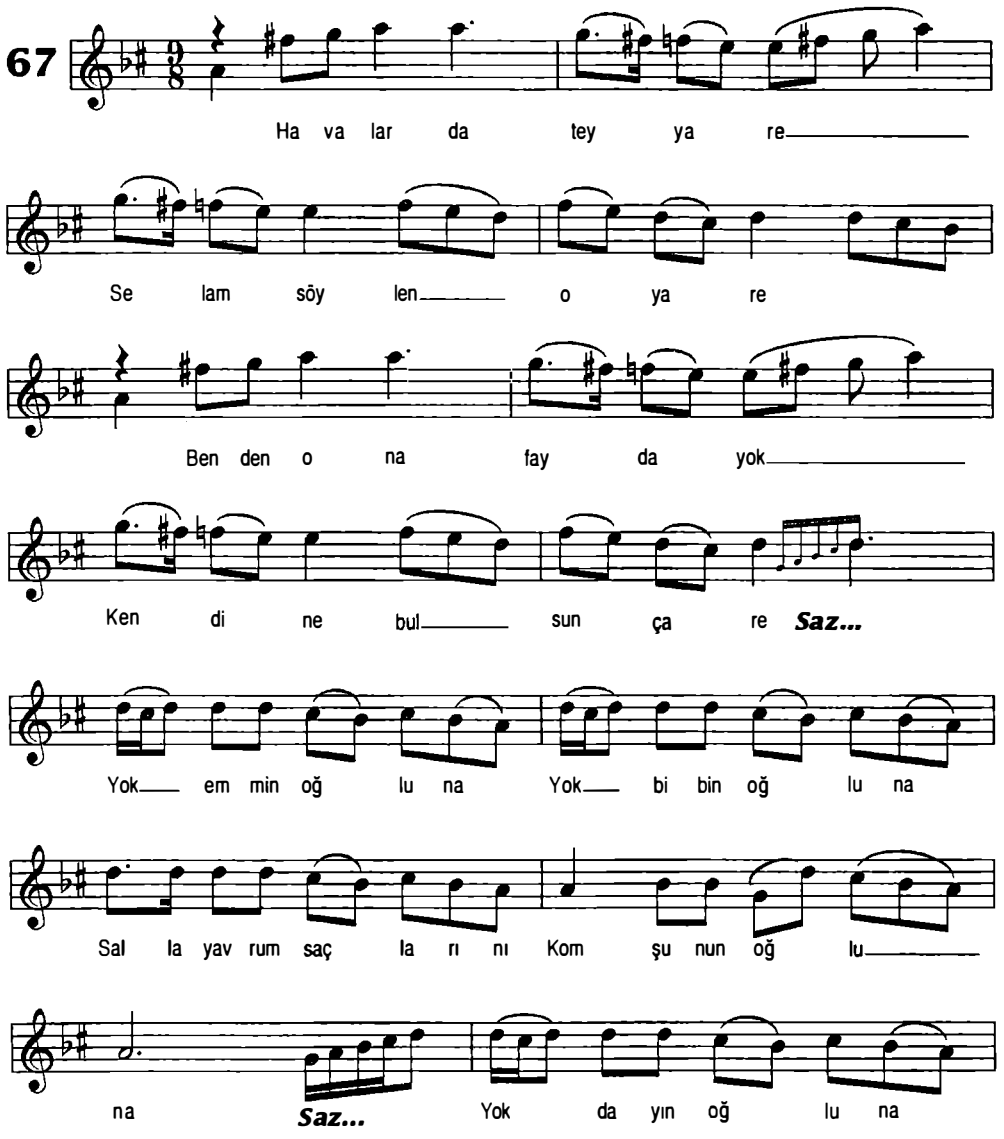

"Ordu Türküleri"

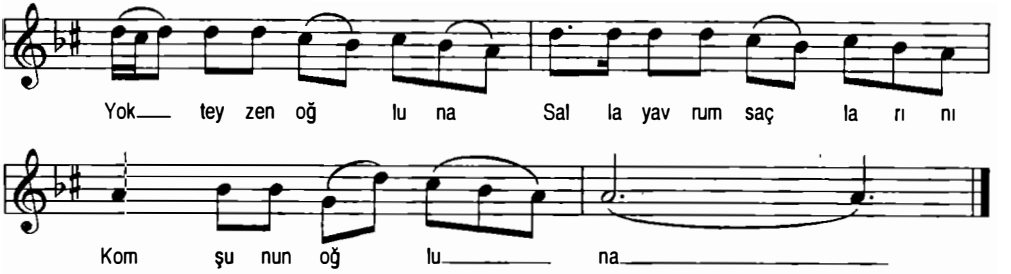

1.
Havalarda teyyare
Selam söylen o yare
Benden ona fayda yok
Kendine bulsun çare
Yok emmin oğluna
Yok bibin oğluna
Salla yavrum saçlarını
Komşunun oğluna

Yok dayın oğluna
Yok teyzen oğluna
Salla yavrum saçlarını
Komşunun oğluna

2.
Deniz üstü mülayim
Söyle kimi alayım
Nazlı yarin evine
Nasıl güvey olayım
Yok emmin oğluna
Yok bibin oğluna
Salla yavrum saçlarını
Komşunun oğluna

Yok dayın oğluna
Yok teyzen oğluna
Salla yavrum saçlarını
Komşunun oğluna

"Ordu Türküleri"

HEKİMOĞLU DERLER BENİM ASLIMA

Yöresi: Ordu - Fatsa
Kaynak: Kadir İnanır

Derleyen: Ümit Tokcan
Notalayan: Ümit Tokcan

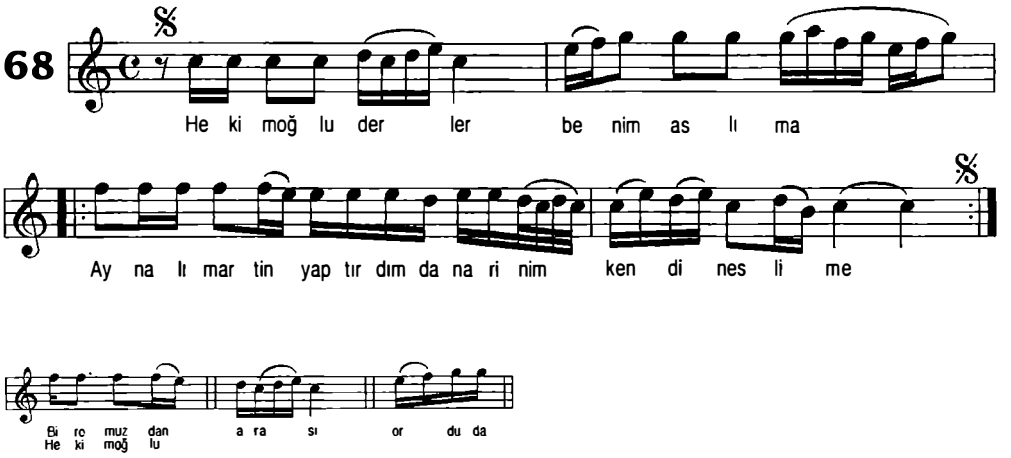

1.
Hekimoğlu derler benim aslıma
Aynalı martin yaptırdım da narinim kendi neslime

2.
Hekimoğlu derler ufak bir uşak
Bir omuzdan bir omuza narinim on arma fişek

3.
Konaklar yaptırdım mermer direkli
Hekimoğlu dediğin de narinim aslan yürekli

4.
Konaklar yaptırdım döşetemedim
Ünye Fatsa bir oldu da narinim başedemedim

5.
Ünye Fatsa arası Ordu'da kuruldu
Hekimoğlu dediğin narinim o da vuruldu

NOT: Türkünün hikâyesi için bkz. s. 360.

"Ordu Türküleri"

HEY KEMENÇECİ DAYI

Yöresi: Ordu-Mesudiye-Köşe Köyü
Kaynak: Temel Eribol

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

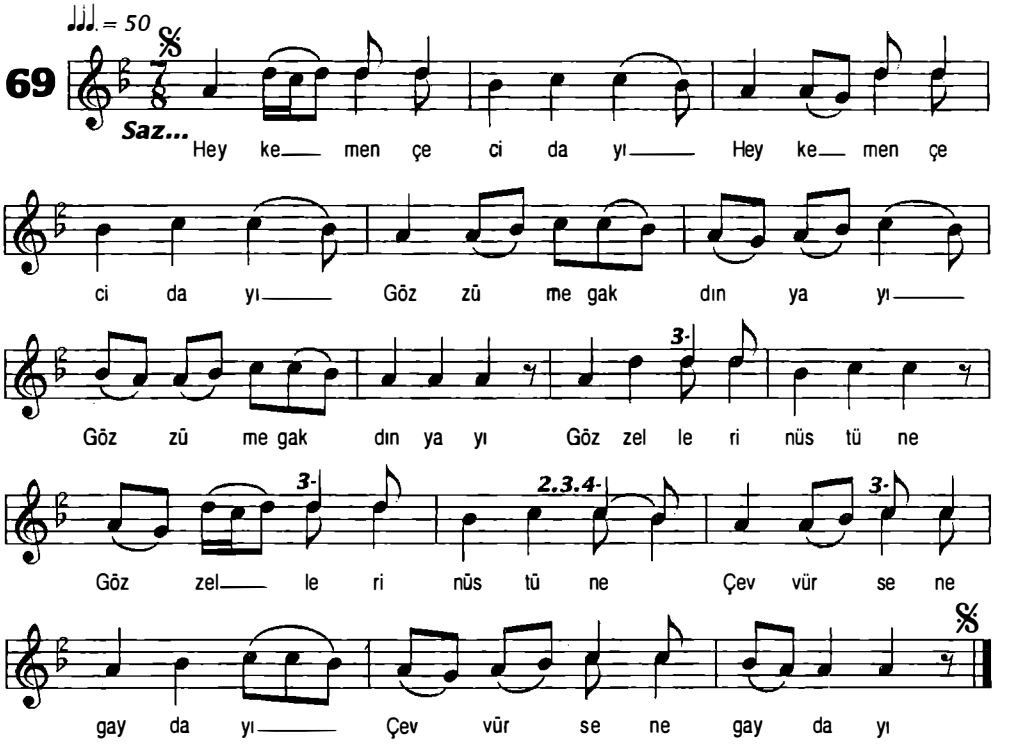

1.
Hey kemençeci dayı
Gözzüme gakdın yayı
Gözzellerin üstüne
Çevvürsene gaydayı

2.
De(r)re(n) akıyor dere
Iki dere bir yere
Başımı bağladılar
Istemedüğüm yere

3.
Gi(d)diyorsun o yana
Bakmıyorsun bu yana
Yat kolumun üstüne
Dön o ya(n)na bu ya(n)na

4.
Bahça pezik değil mi
Ciğer ezik değil mi
Ben sevdim eller aldı
Bana yazık değil mi

"Ordu Türküleri"

IRMAK KENARINDA ÜÇ AĞAÇ İNCİR

Yöresi: Ordu
Kaynak: Hamdi Tanses

Derleyen: Taner Can
Notalayan: Taner Can

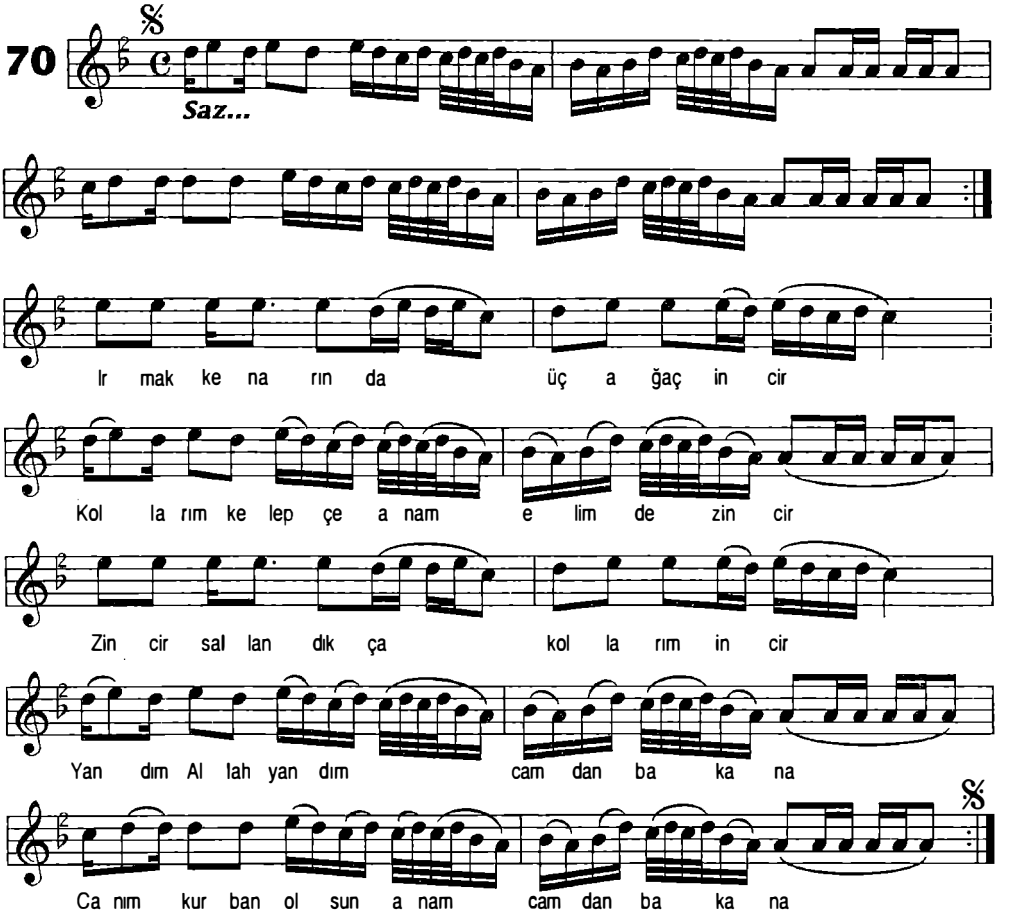

1.
Irmak kenarında üç ağaç incir
Kollarım kelepçe (anam) elimde zincir
Zincir sallandıkça kollarım incir
Yandım Allah yandım camdan bakana
Canım kurban olsun (anam) camdan bakana
Yandım Allah yandım şu giden kıza
Yanakları al al olmuş benzer kiraza

2.
Irmak kenarında çalınır sazlar
Geçti altı aylar (anam) gelmedi yazlar
Başıma toplandı gelinler kızlar
-Bağlantı-

3.
Irmak kenarında bittim büyüdüm
Güzeller içinde (anam) gittim yürüdüm
Gıymetimi bilene bir top gülüdüm
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

IRMAK KIYINDA TARLA
(ŞÜKRİYE'M)

Yöresi: Ordu
Kaynak:____

Derleyen: Nihat Taytaş
Notalayan:_____

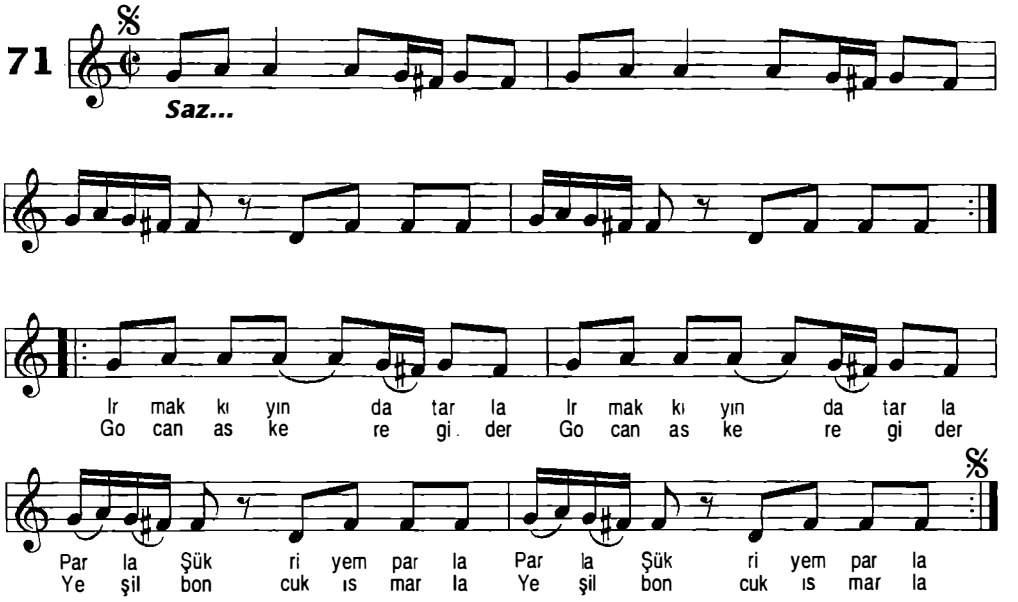

1.
Irmak kıyında tarla
Parla Şükriye'm parla
Gocan askere gider
Yeşil boncuk ısmarla

NOT: Türkünün hikâyesi için bkz. s. 363.

"Ordu Türküleri"

İKİ DURNA GELMİŞ YOLDA YORULMUŞ

Yöresi: Ordu - Mesudiye
Kaynak: Rüştü Tuncalı

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
Notalayan: Muzaffer Sarısözen

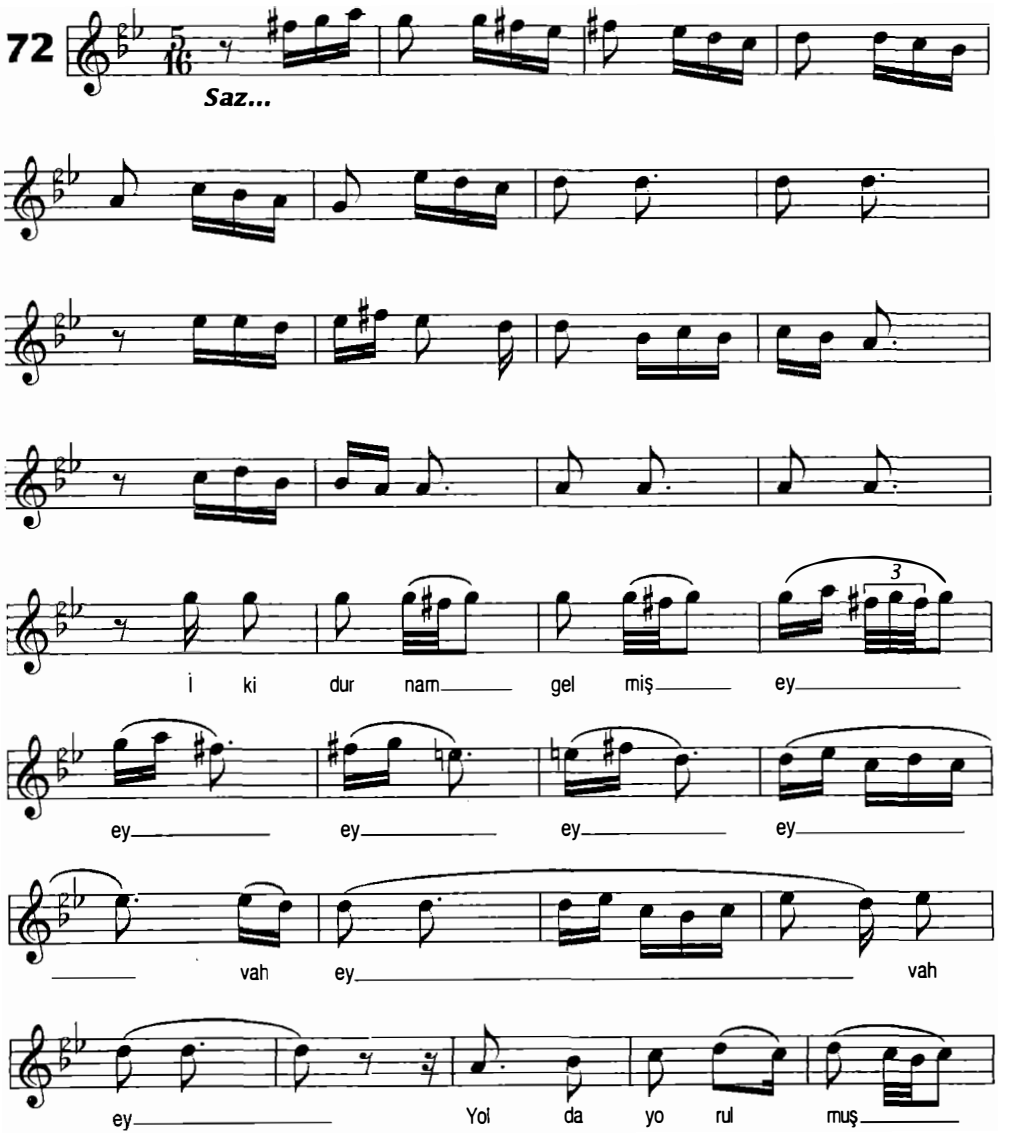

"Ordu Türküleri"

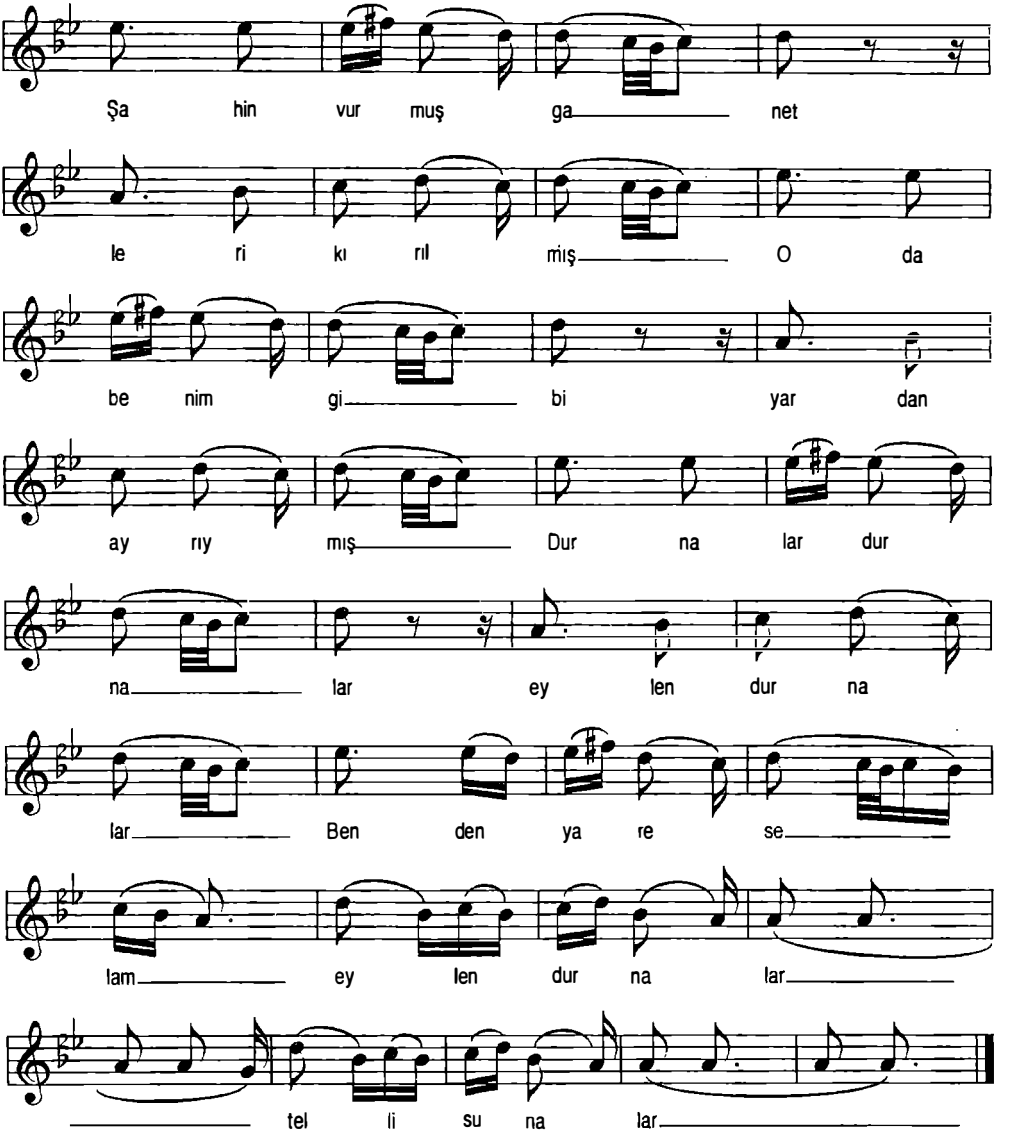

2.
Durnam nerden gelir ey eyvah ey arştan Maraştan
Kanadın ıslanmış yağmurdan yaştan
Durnam korkmaz mısın alıcı kuştan
Durnalar durnalar eylen durnalar
Benden yare selam eylen durnalar telli sunalar

3.
Durnamın kanadı ey eyvah ey bir karış telden
çekerim ayrılık ne gelir elden
Garip bülbül gibi ayrıldım gülden
Durnalar durnalar eylen durnalar
Benden yare selam eylen durnalar telli sunalar

"Ordu Türküleri"

İMECİLER GELİYOR ELİ KARA KAZMALI

Yöresi: Ordu
Kaynak: Ziya Özova

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
Notalayan: Muzaffer Sarısözen

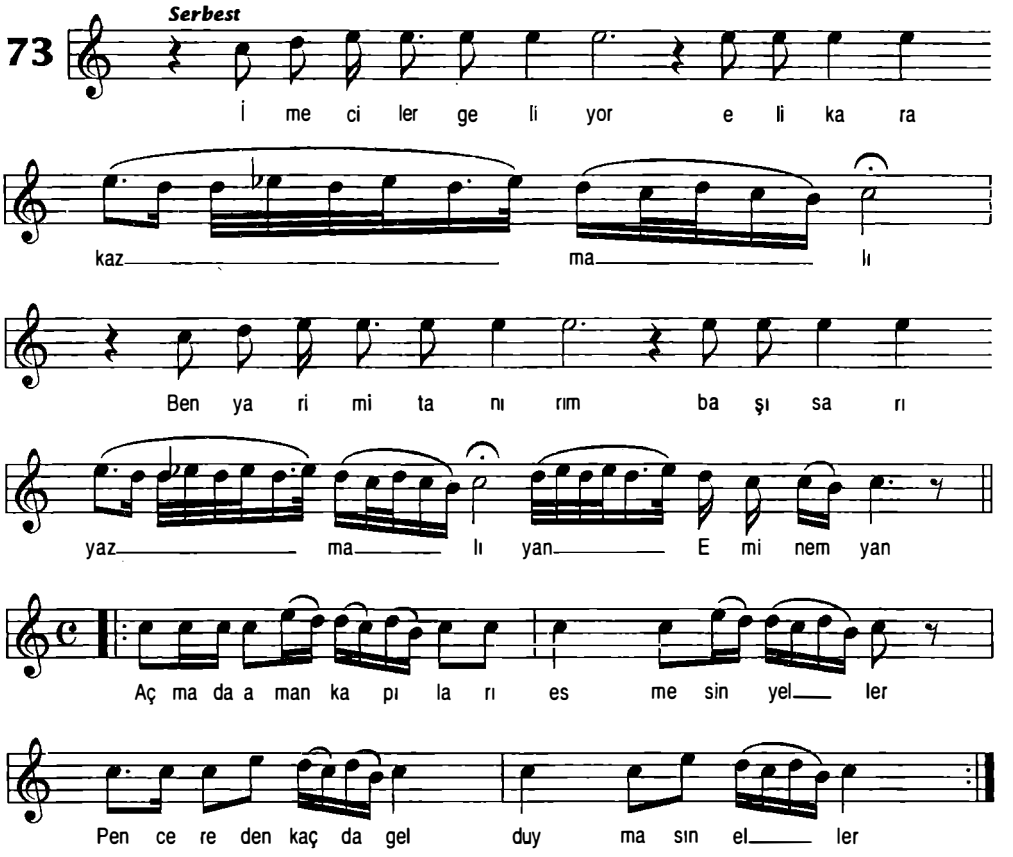

2.
Emine'm huylu musun, minare boylu musun
Her gelen seni sorar, altın hamaylı mısın, yan Emine'm yen
Açma da aman kapıları esmesin yeller
Pencereden kaç da gel duymasın eller

3.
Aşma kırandan aşma, ben seni tanıyorum
Her kırandan aşanı Emine'm sanıyorum, yan Emine'm yan
Açma da aman kapıları esmesin yeller
Pencereden kaç da gel duymasın eller

"Ordu Türküleri"

İNCİR KOYDUM SEPETE

Yöresi: Ordu-Ünye
Kaynak: İsmail Soysal

Derleyen: Ank. Dev. Kons.
Notalayan: Hale Gür

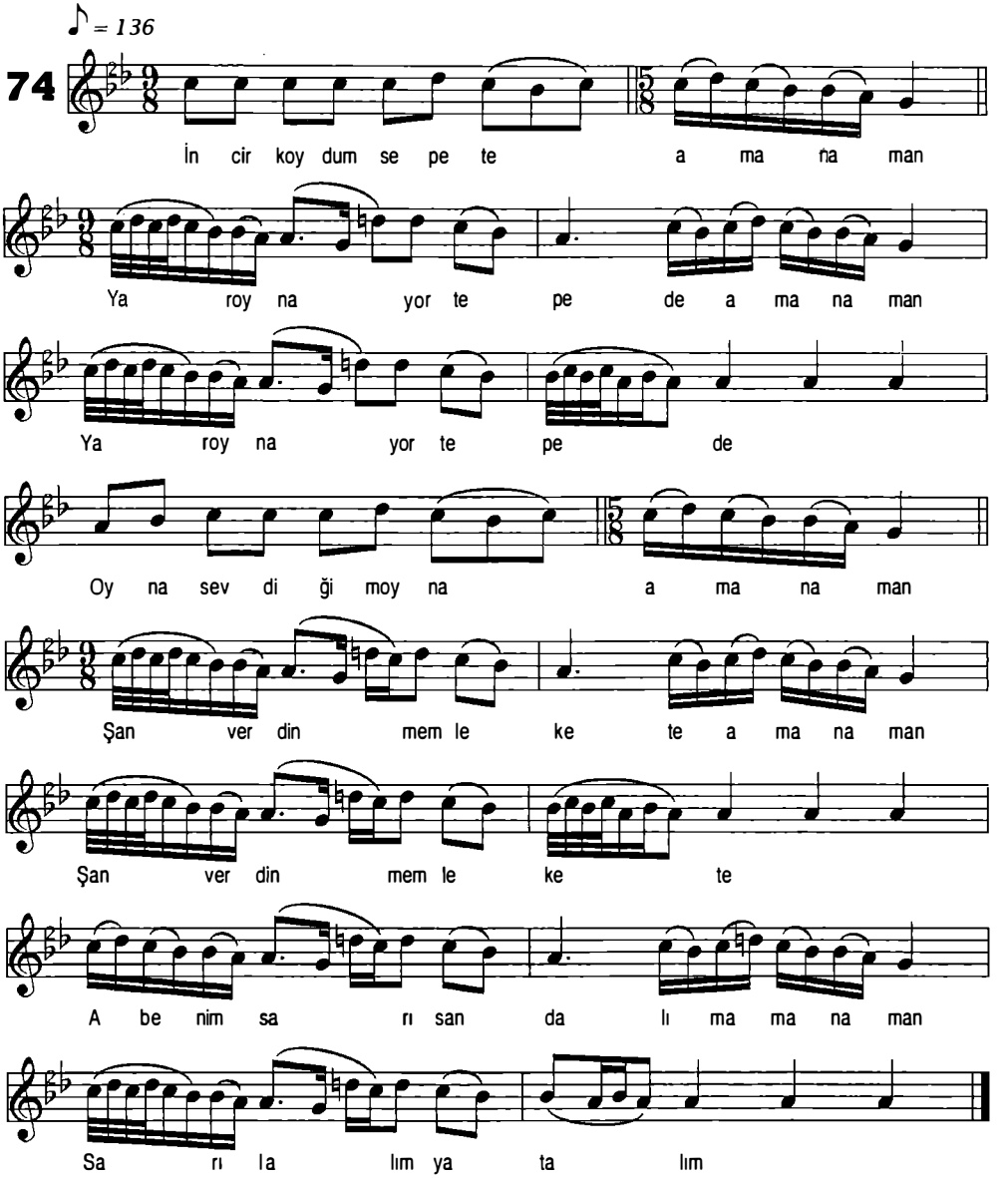

"Ordu Türküleri"

1.
İncir koydum sepete
Yar oynayor tepede
Oyna sevdiğim oyna
Şan verdin memlekete
Bağlantı:
A benim sarı sandalım
Sarılalım yatalım

Odada yeşil sandık
Oynadık da usandık
Herkes ahrette yanar
Biz yeryüzünde yandık
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

İSTANBUL EVRÜLESİN

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Kışlacık Köyü
Kaynak: Mithat Baş

Derleyen: Şener Gök
Notalayan: Şener Gök

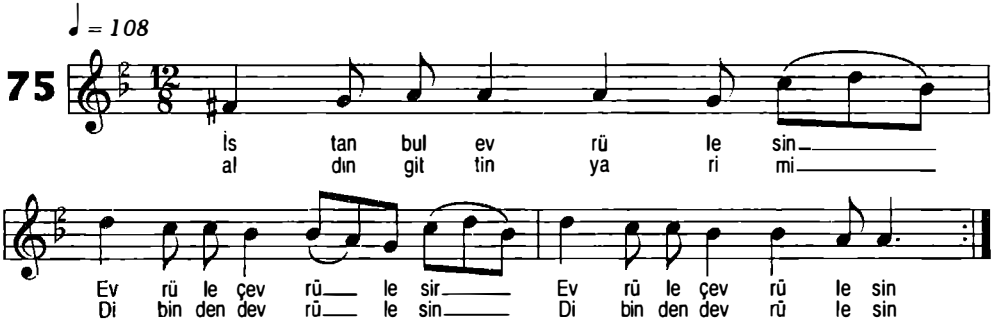

1.
İstanbul evrülesin
Evrüle çevrülesin
Aldın gittin yarimi
Dibihden devrülesin

2.
İstanbul'dan kaz yolla
Kanedini yaz yolla
Kurban olayım Allah
Şu yarimi tez yolla

3.
Susadım su isterim
Su yolunu gösterin
Su yolunu göstermen
Yar yolunu gösterin

4.
Entari dürüyorlar
Yüzüme gülüyorlar
Sevdam yok diyom ama
Benzimden biliyorlar

5.
Yaylanın çiçekleri
Yayılır inekleri
koyun yağına benzer
Yarimin bilekleri

6.
Et yerük direminen
Derdimiz vereminen
Geldi gezti ömrümüz
Bir kuru selamınan

"Ordu Türküleri"

İŞTE GELDİM KAPINIZA
(RAMAZAN MANİSİ)

Yöresi: Ordu
Kaynak: Taner Can

Derleyen: Taner Can
Notalayan: Taner Can

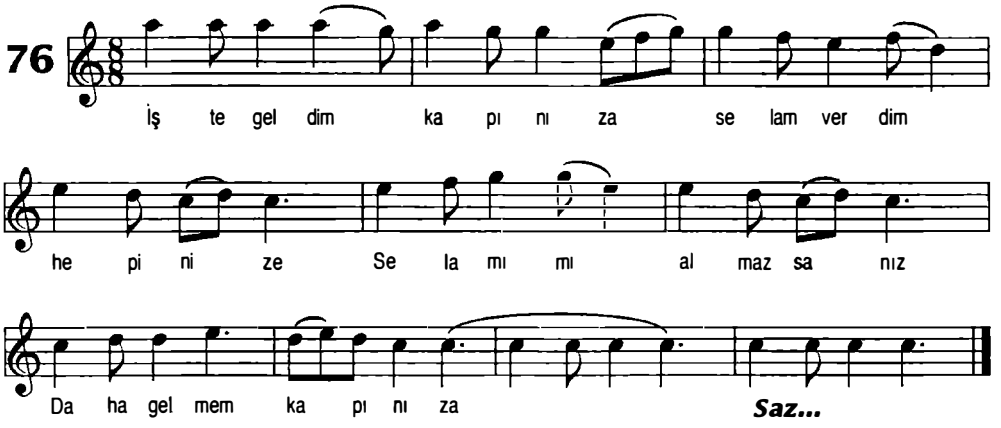

1.
İşte geldim kapınıza
Selam verdim hepinize
Selamımı almazsanız
Daha gelmem kapınıza

2.
Mezarlıktan geçerkene
Fenerimi taşladılar
Ben kapıya varınca da
Uyumaya başladılar

3.
Bey(e)fendiyi uyandırın
Gül yastığa dayandırın
Küçükten nazlı büyümüş
Kahve fincan kullandırın

4.
Eski cami direk ister
Söylemeye yürek ister
Benim karnım toktur ama
Arkadaşım börek ister

5.
Şekerim var ezilecek
İnce bezden süzülecek
Daha çok söylerdim ama
Çok yerim var gezilecek

6.
İstanbul'un minaresi
Doksan dokuz penceresi
Verin ağalar bahşişimi
Yandı pilav tenceresi

7.
Davulumun ipi gevşek
İçi dolu minder döşek
Arkadaşımı sorarsan
Dik kulaklı bir boz eşek

8.
Davulumun içi pekmez
Çalarım çalarım ötmez
Bahşişimi vermezseniz
Bu davulcu burdan gitmez

"Ordu Türküleri"

KÂMİL'İN BELİNDE KAMA PARLIYOR
(KÂMİL'İM)

Yöresi: Ordu-Perşembe
Kaynak: Hayrettin Şengül

Derleyen: Taner Can
Notalayan: Taner Can

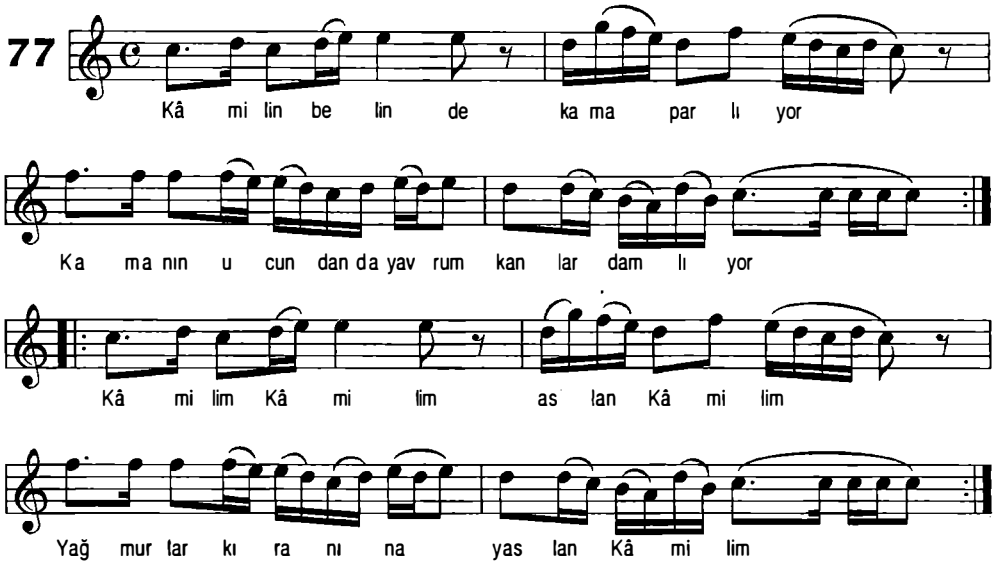

1.
Kâmil'in belinde kama parlıyor
Kamanın ucundan da (yavrum) kanlar damlıyor
Kâmil'im Kâmil'im aslan Kâmil'im
Yağmurlar kıranına yaslan Kâmil'im

2.
Kâmil'im Kâmil'im alınan oldu
Kâmil sana bu kahpelik dayından oldu
Kâmil'im Kâmil'im aslan Kâmil'im
Yağmurlar kıranına yaslan Kâmil'im

"Ordu Türküleri"

KAR YAĞAR BORAN BORAN

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Kaynak: Zekeriya Tomakin

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

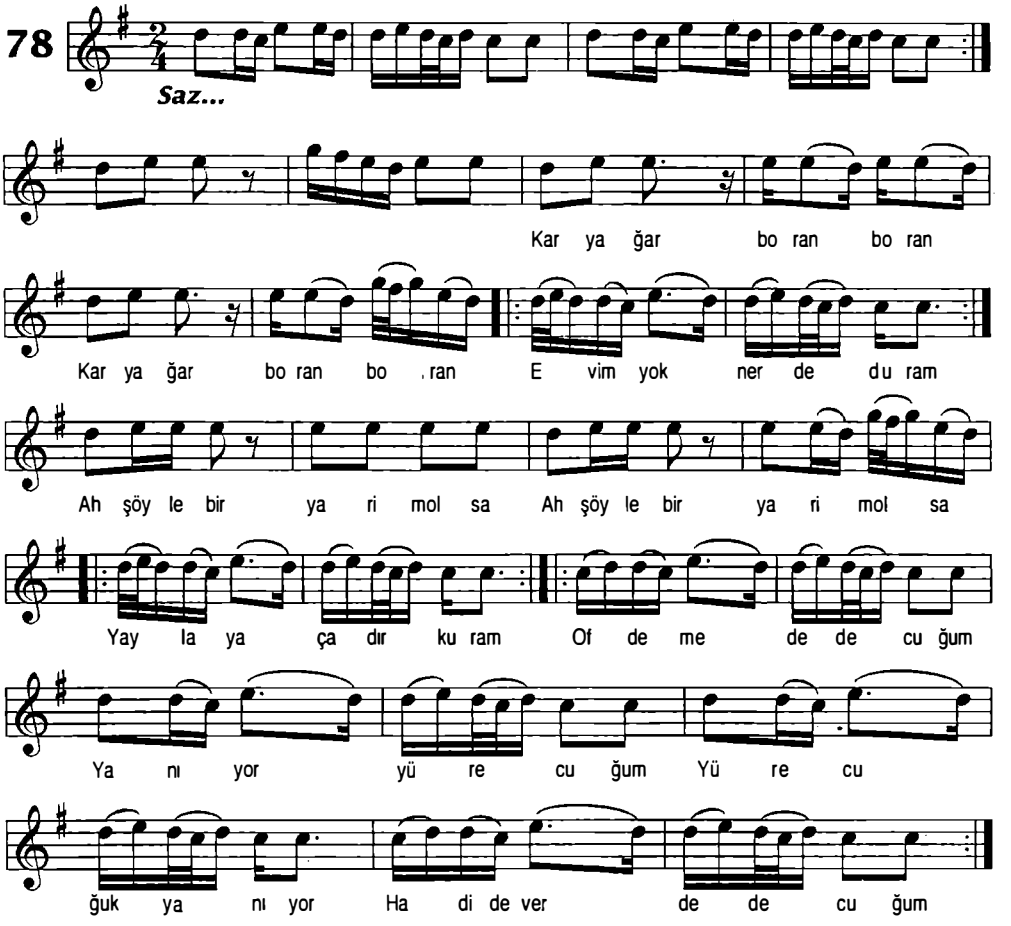

1.
Kar yağar boran boran
Evim yok nerde duram
(Ah) Şöyle bir yarim olsa
Yaylaya çadır kuram
Of deme dedecuğum
Yanıyor yürecuğum
Yürecuğum yanıyor
Hadi de ver dedecuğum

2.
Ay doğar sini sini
Sevmişim birisini
(Ah) Ben birisin neyleyim
Gönderin sürüsünü
Of deme dedecuğum
Yanıyor yürecuğum
Yürecuğum yanıyor
Hadi de ver dedecuğum

"Ordu Türküleri"

KARANFİL EKTİM DÜZE
(HANIM GELİN)

Yöresi: Ordu-Perşembe
Kaynak: Hayrettin Şengül

Derleyen: Taner Can
Notalayan: Taner Can

79

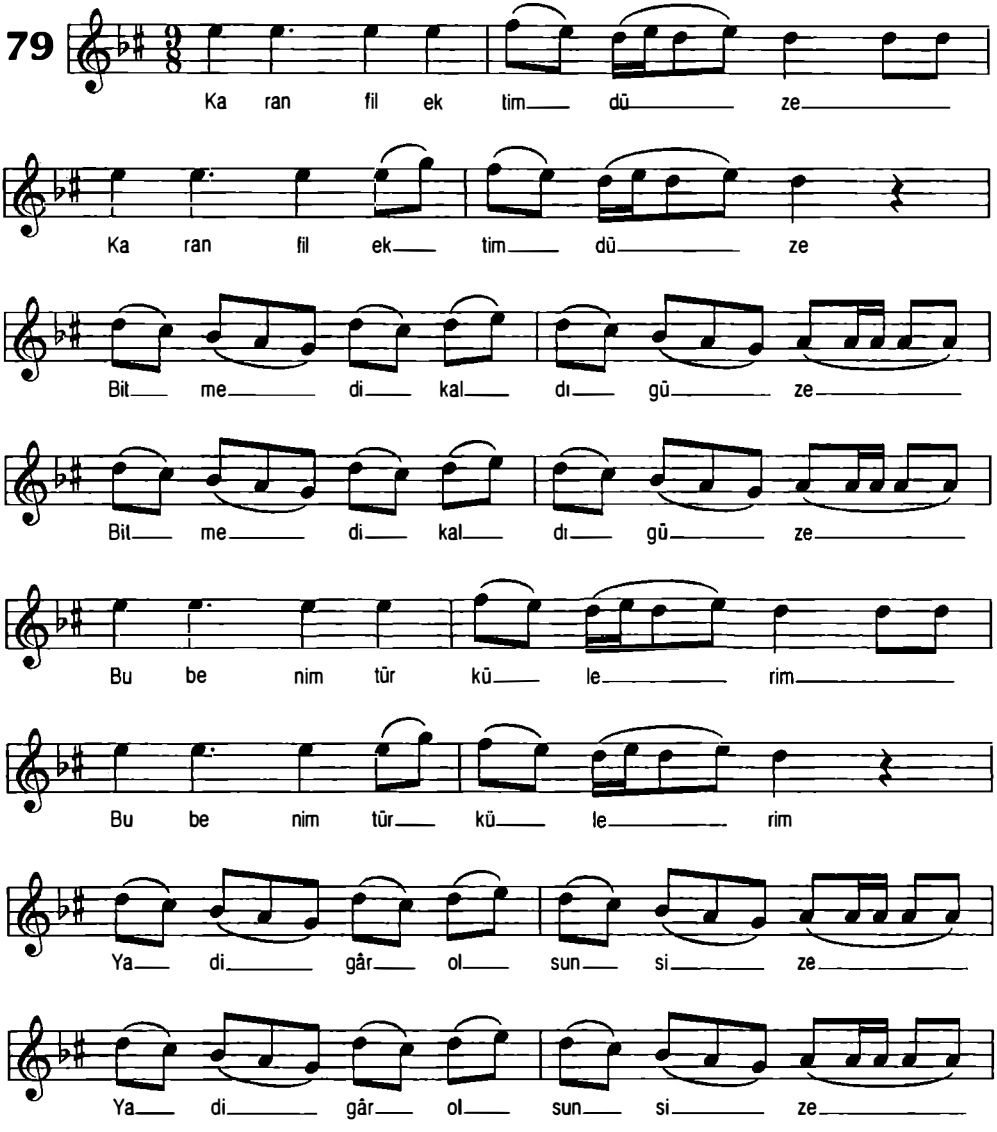

"Ordu Türküleri"

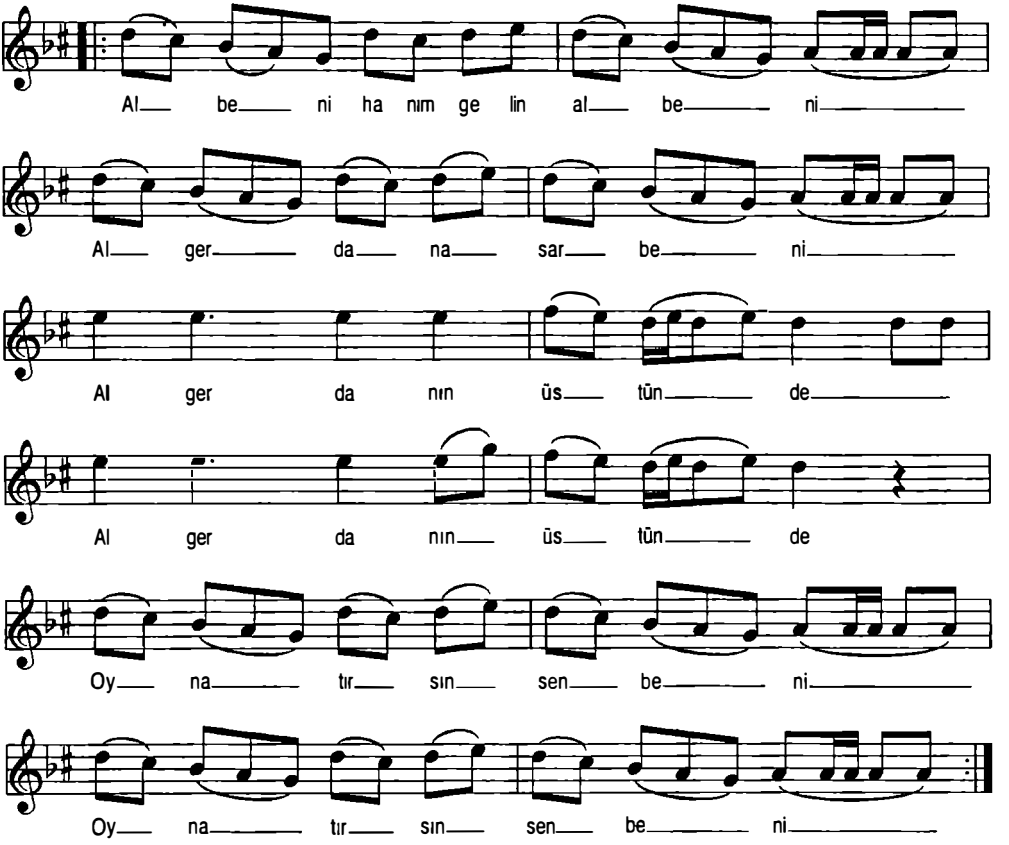

1.
Karanfil ektim düze
Bitmedi kaldı güze
Bu benim türkülerim
Yadigâr olsun size
Bağlantı:
Al beni hanım gelin al beni
Al gerdana sar beni
Al gerdanın üstünde
Oyşnatırsın sen beni

2.
Al mendilin hasını
Mavi boyalısını
Tabip iyi edemez
Gönlümün yarasını
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

KASAP ETİN PEK YAĞLIDIR
(KASAP)

Yöresi: Ordu
Kaynak: Şaziye Tatlıcan

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

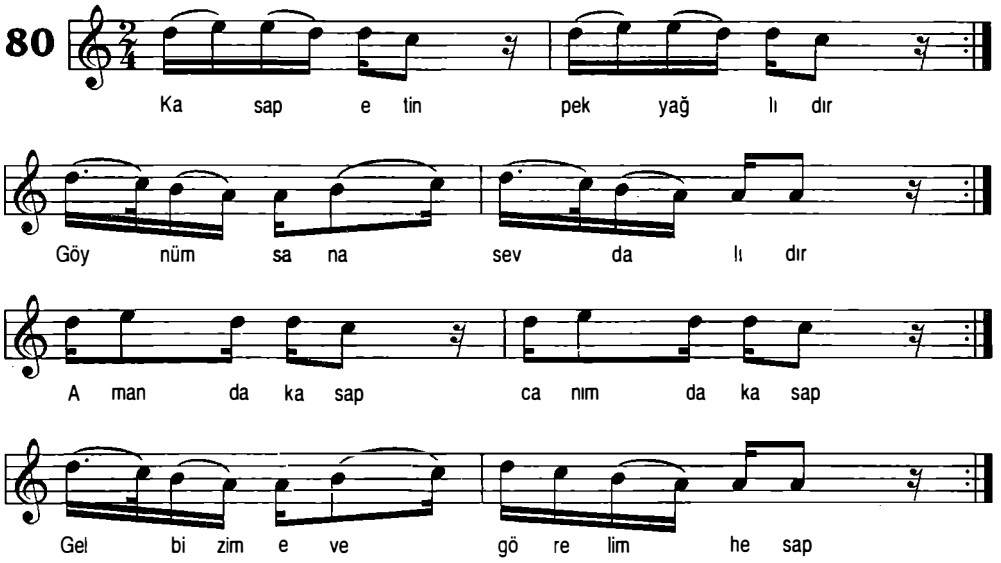

1.
Kasap etin pek yağlıdır
Göynüm sana sevdalıdır
Aman da kasap canım da kasap
Gel bizim eve görelim hesap

2.
Kasabımın kaşı kare
O sineme açtı yare
Aman da kasap canım da kasap
Gel bizim eve görelim hesap

3.
Entarisi som sırmadan
Aç kapıyı cam kırmadan
Aman da kasap canım da kasap
Gel bizim eve görelim hesap

4.
Kasap bıçak elindedir
Sevdamız el dilindedir
Aman da kasap canım da kasap
Gel bizim eve görelim hesap

NOT: Rumeli, Trakya ve Anadolu'nun bir kısım illerinde sözlü ve sözsüz olmak üzere yakın versiyonlar şeklinde "Kasap Havaları" mevcuttur.

"Ordu Türküleri"

KAYALARDA KARINCA

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Köşe Köyü
Kaynak: Fikriye Okutan

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

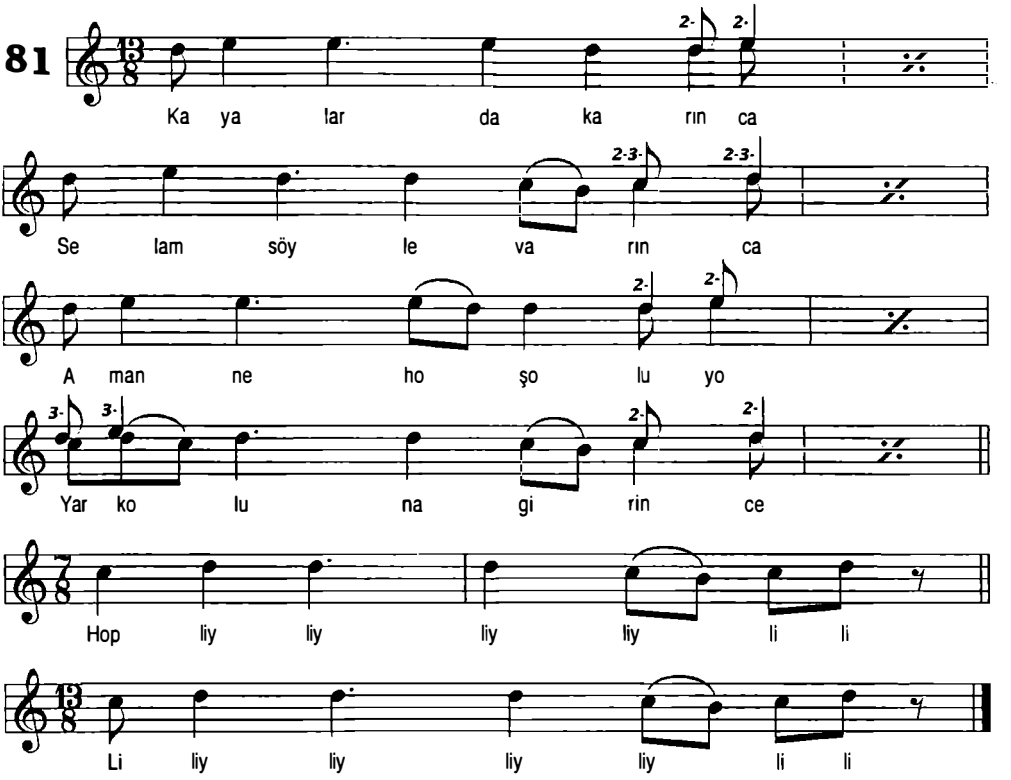

1.
Kayalarda karınca
Selam söyle varınca
Aman ne hoş oluyo
Yar koluna girince
Hop lil liy liy liy li li
Li liy liy liy liy li li

2.
İki peştemballılar
Bahar biri birine
Yetti canıma yetti
Dalacağum birine
-Bağlantı-

3.
Buvazında boncuhlar
Yılan olu yer seni
Mehil verme görüme
Eve varu der seni
-Bağlantı-

4.
Enteresi gökyollu
Bir yar sevdim çok zorlu
İsmini bilmiyordum
Gendisi çubuh boylu
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

KEÇİ SALDIM BAYIRA

Yöresi: Ordu
Kaynak: Ümit Tokcan

Derleyen: Tuncer İnan
Notalayan: Tuncer İnan

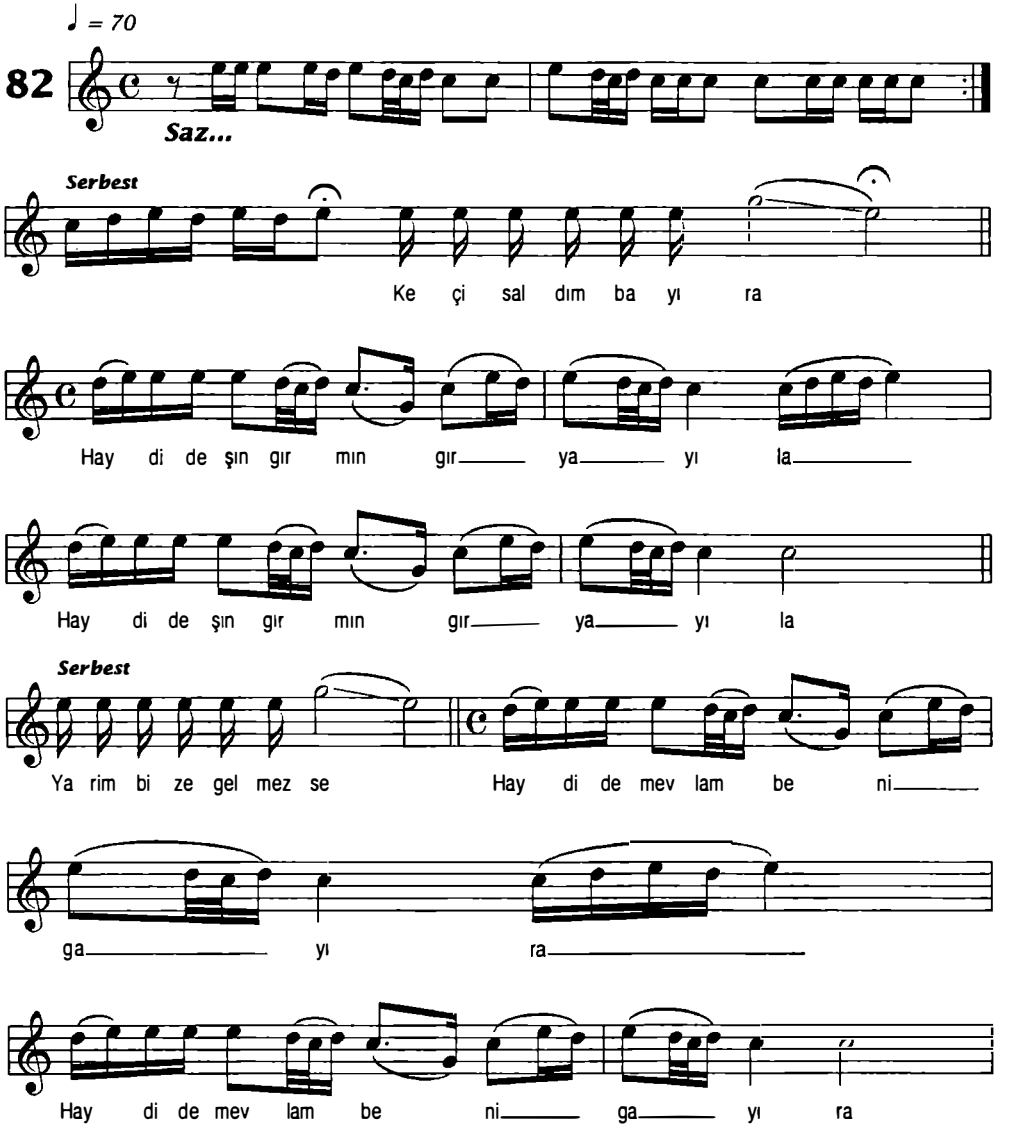

"Ordu Türküleri"

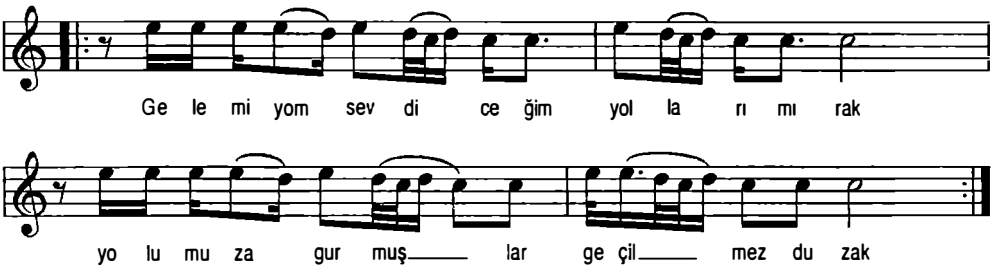

1.
Keçi saldım bayıra
Haydi de şıngır mıngır yayıla
Yarim bize gelmezse
Haydi de Mevlam beni gayıra
Gelemiyom sevdiceğim yollarım ırak
Yolumuza gurmuşlar geçilmez duzak

2.
Aşma gırandan aşma
Haydi de ben seni tanıyorum
Her gırandan aşanı
Haydi de ben seni sanıyorum
Gelemiyom sevdiceğim yollarım ırak
Yolumuza gurmuşlar geçilmez duzak

"Ordu Türküleri"

KELTEPE'NİN TAŞLARINI KOYUN MU SANDIN?

Yöresi: Ordu-Akkuş, Aybastı, Niksar
Kaynak: Rıza Dalgı

Derleyen: İrfan Gürdal
Notalayan: İrfan Gürdal

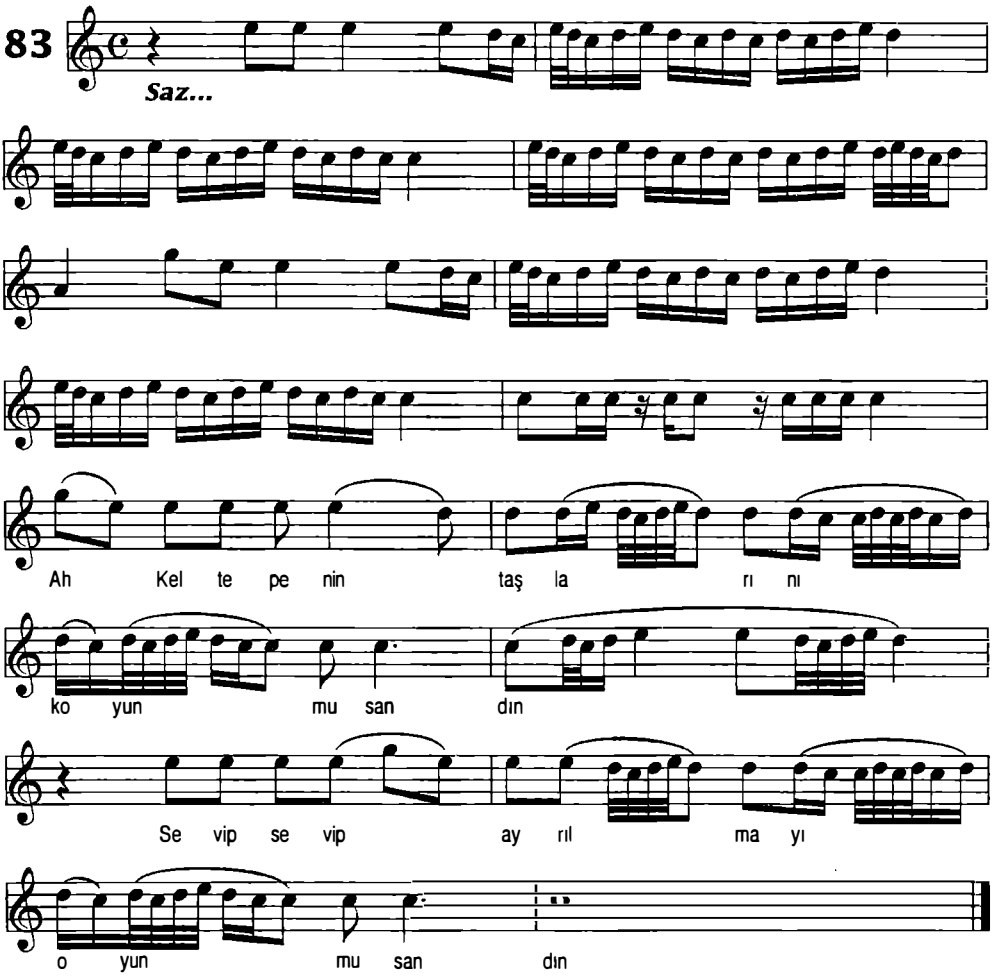

1.
(Ah...) Keltepe'nin taşlarını koyun mu sandın
Sevip sevip ayrılmayı oyun mu sandın

2.
(Ah...) Şu Akkuş'un gürgenleri yıkılmadı mı?
Yar üstüne yar sevmeye sıkılmadın mı?

3.
(Ah...) Gelir misin gelmez misin ayva dibine
Kemer olsam sarılsam incecük beline

4.
(Ah...) Çal dağının başlarına aşar da giderim
İskefsir yollarına düşer de giderim

"Ordu Türküleri"

KEMENÇEMİN BAŞINA

Yöresi: Ordu-Perşembe
Kaynak: Ahmet Özkan

Derleyen: Ank. Dev. Kons.
Notalayan: Hale Gür

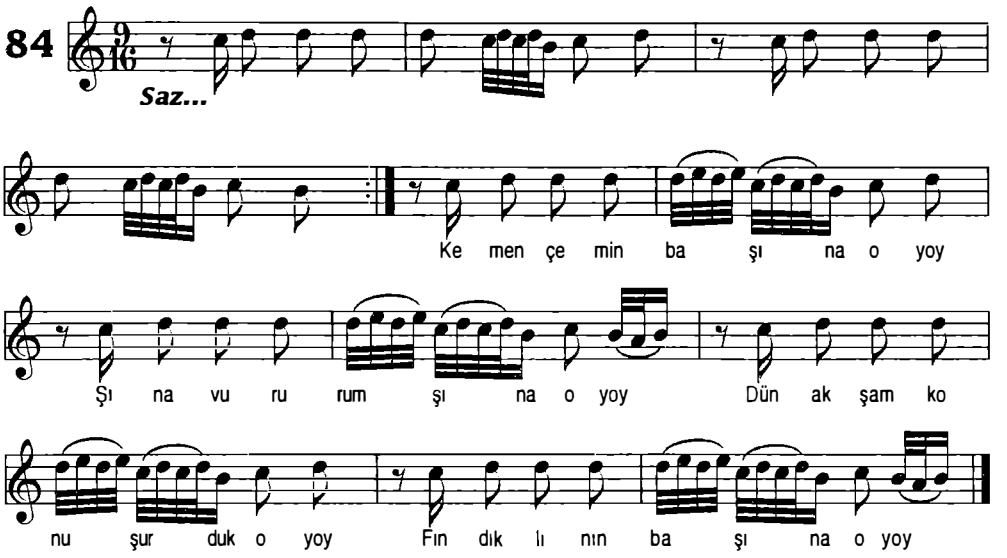

1.
Kemençemin başına oy oy
Şına vururum şına oy oy
Dün akşam konuşurduk oy oy
Fındıklı'nın başına oy oy

2.
Çapulamın altı oy oy
Üstünde yün bağları oy oy
Dolan Fadime dolan oy oy
Gaba guşluk çağları oy oy

3.
Çapulamın altında oy oy
Yedi sıra gabara oy oy
Alacak mısın beni oy oy
Gine geldim habara oy oy

"Ordu Türküleri"

KEMENÇEMİN BAŞINDA

Yöresi: Ordu - Mesudiye
Kaynak: Rüştü Tuncalı

Derleyen: Ank. Devlet kons.
Notalayan: Ateş Köyoğlu

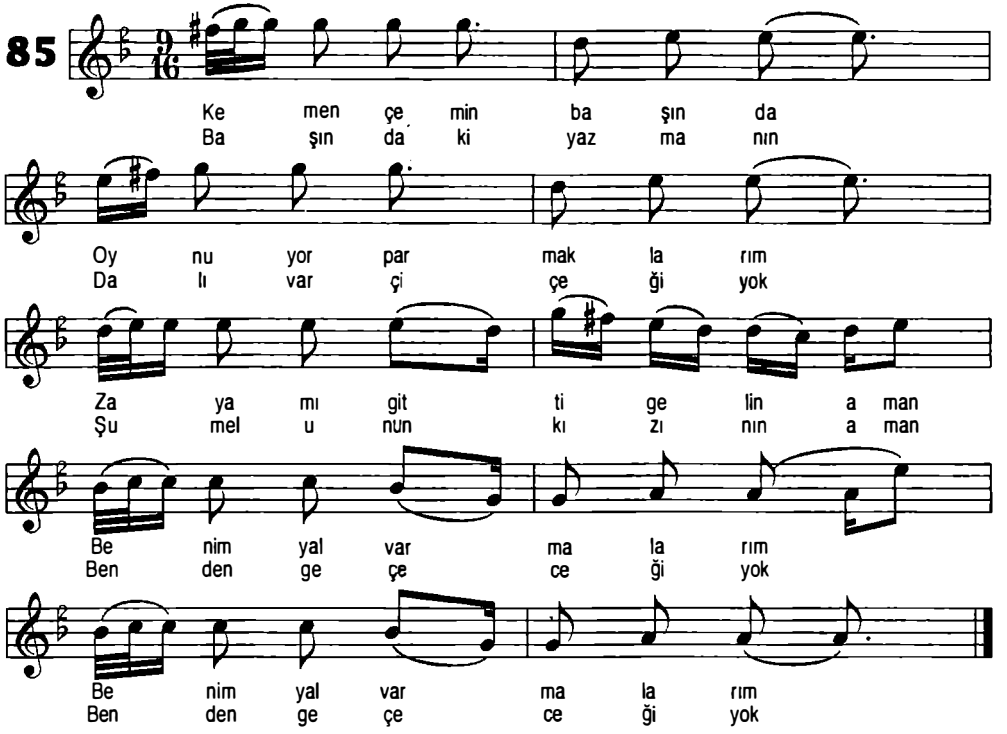

1.
Kemençemin başında
Oynuyor parmaklarım
Zaya mı gitti gelin aman
Benim yalvarmalarım

2.
Başındaki yazmanın
Dalı var çiçeği yok
Şu melunun kızının aman
Benden geçeceği yok

3.
Gel pınara pınara
Suyu doldur destine
Bu benim türkülerim aman
Hep güzeller üstüne

"Ordu Türküleri"

KEMENÇEMİN TELLERİ

Yöresi: Ordu
Kaynak: Beytullah Şanlıyurt

Derleyen: Ahmet Yamacı
Notalayan: Ahmet Yamacı

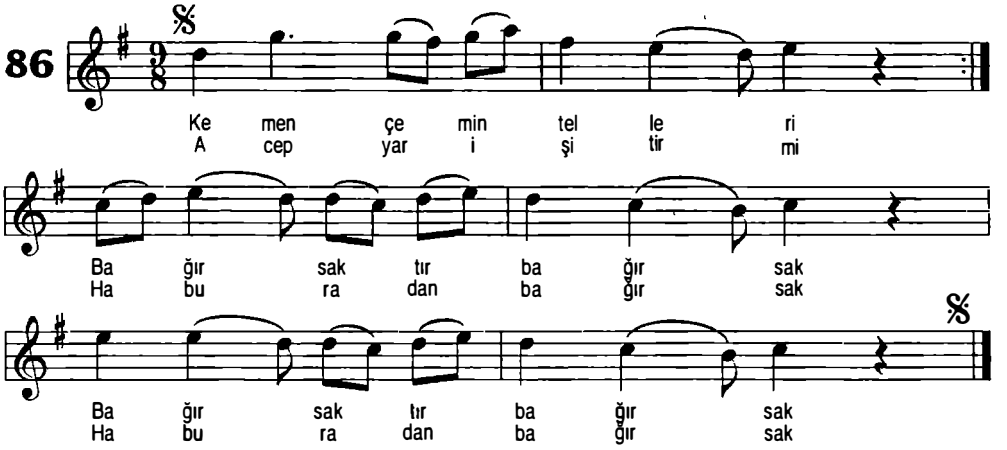

1.
Kemençemin telleri
Bağırsaktır bağırsak
Acep yar işitir mi
Ha buradan bağırsak

2.
Kemençemin tasarı
Eriktendir erikten
Yar ben nasıl ayrıldım
Senin gibi ferikten

3.
Kemençemin telini
Kim bağladı elimi
Hoca kitapta görmüş
Sevdalığın yerini

4.
Kemençemin yayına
Süreceğim reçine
Yaz gelince sevdiğim
Benzersin güvercine
(Dönersin güvercine)

"Ordu Türküleri"

KESTİM KESTANE DALI

Yöresi: Ordu - Gölköy
Kaynak: Mevlüt Benli

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

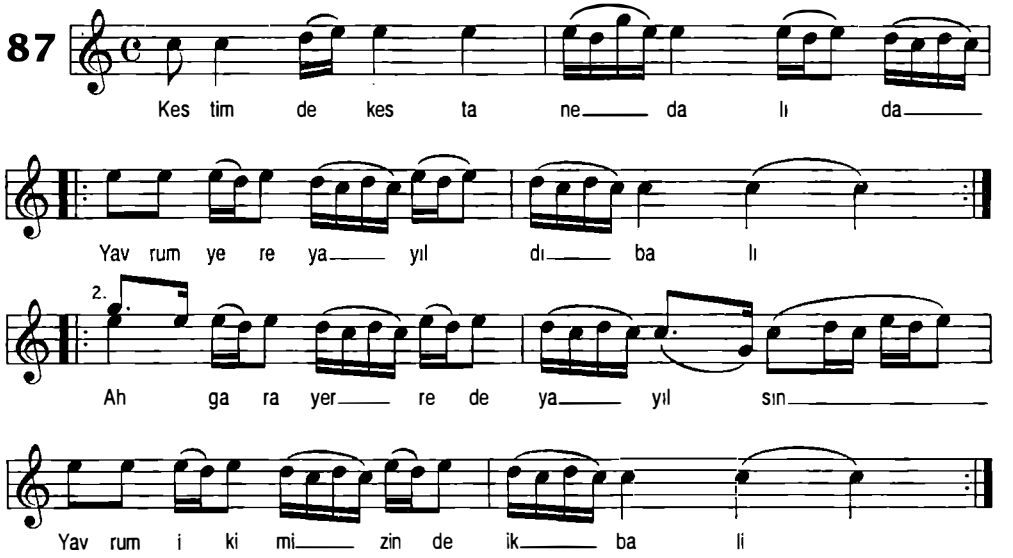

1.
Kestim kestane dalı da
Yavrum yere yayıldı balı
Ah gara yere de yayılsın
Yavrum ikimizin de itbali

2.
Sevdalık da ince maraz da
Yavrum yürek yakar da can almaz
Ah sevda halından bilen
Yavrum gızından para almaz

3.
Dereye indim de akrap da
Yavrum ağzında yeşil yaprak
Ah sarılalım da gaçalım
Yavrum sonumuz gara toprak

"Ordu Türküleri"

KIRMIZILIM TUTAM TUTAM

Yöresi: Ordu
Kaynak: Muhsin Tercan

Derleyen: Ahmet Yamacı
Notalayan: Ahmet Yamacı

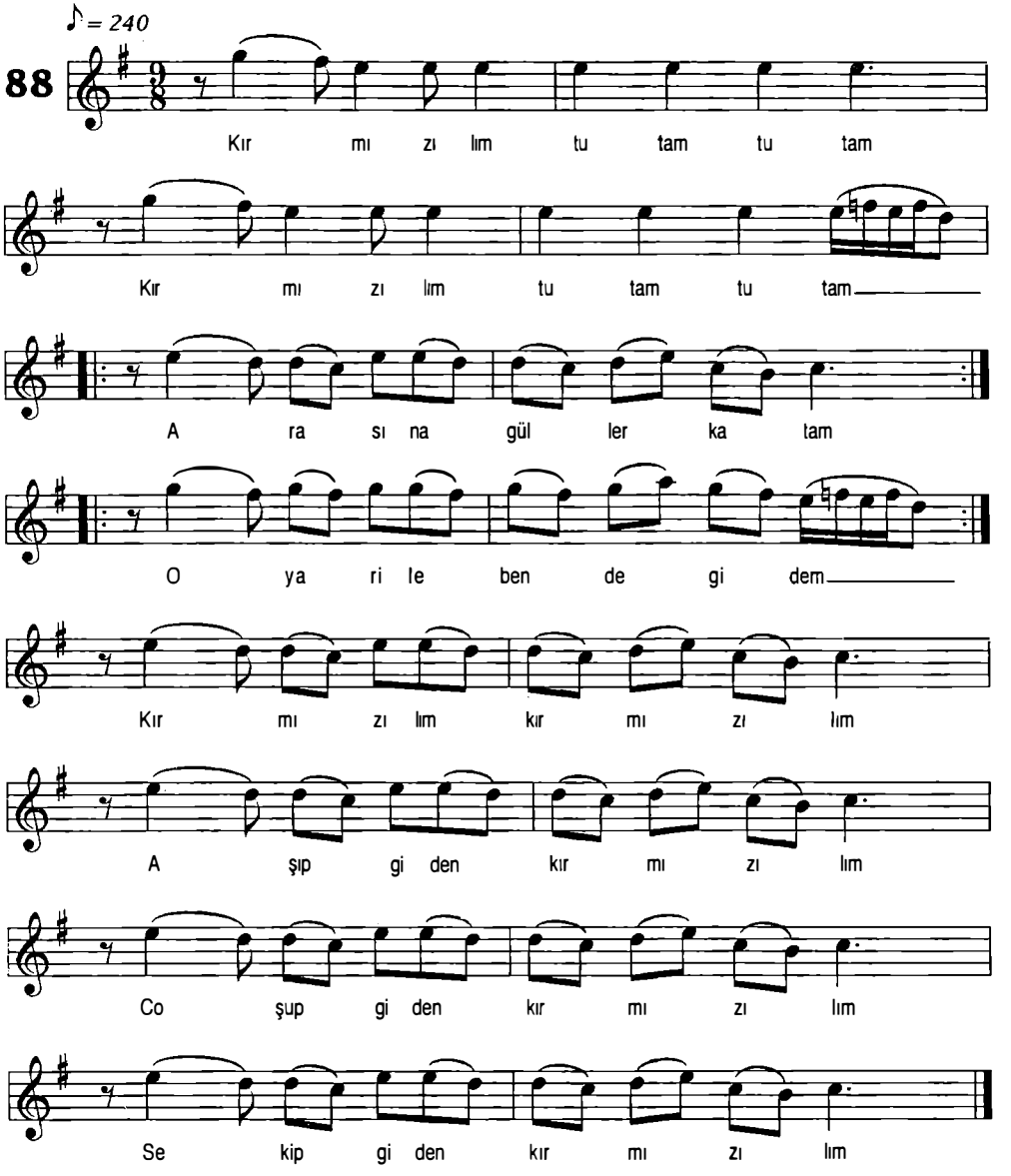

"Ordu Türküleri"

1.
Kırmızılım tutam tutam
Arasına güller katam
O yar ile ben de gidem
Kırmızılım kırmızılım
Aşıp giden kırmızılım
Coşup giden kırmızılım
Sekip giden kırmızılım

2.
Kırmızısı başındadır
On üç on dört yaşındadır
Âşıkları peşindedir
Kırmızılım kırmızılım
Aşıp giden kırmızılım
Coşup giden kırmızılım
Sekip giden kırmızılım

3.
Kırmızısı baştan başa
Keklik seker taştan taşa
Kavuşmamız kaldı kışa
Kırmızılım kırmızılım
Aşıp giden kırmızılım
Coşup giden kırmızılım
Sekip giden kırmızılım

"Ordu Türküleri"

KIZ SAÇLARIN URGANDIR

Yöresi: Ordu
Kaynak: Mustafa Çalgıç

Derleyen: Taner Can
Notalayan: Taner Can

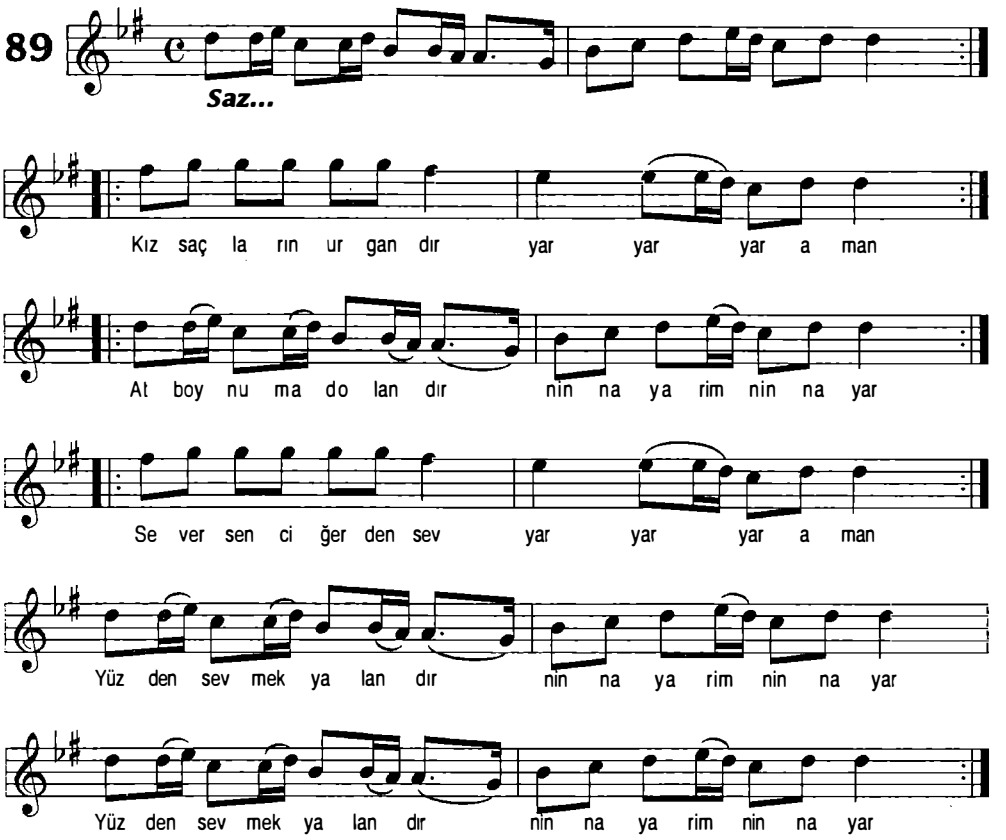

1.
Kız saçların urgandır (yar yar yar aman)
At boynuma dolandır (ninna yarim ninna yar)
Seversen ciğerden sev (yar yar yar aman)
Yüzden sevmek yalandır (ninna yarim ninna yar)

2.
Kız saçların iki kat (yar yar yar aman)
Bir katını bana sat (ninna yarim ninna yar)
Git annenden izin al (yar yar yar aman)
Bir akşam da bizde kal (ninna yarim ninna yar)

NOT: Aynı söz, yakın ezgi ve usülle Konya repertuarında da mevcuttur.

"Ordu Türküleri"

KİM İSTER İSE ULU TÜRK MİLLETİNE URMAK
(MİLLÎ TÜRKÜ - TIFLF'DAN)

90

Kim ister ise ulu Türk Milletine urmak
İşte leşi hem köprü olun kanları ırmak
Toprağımıza eğri bakan gözlere parmak
Biz ulu Türküz fahrederiz ceng ü cidelle
Hak yardım eder baş ederiz cümle düvelle

Şahin gibi Tıflı dahi gavgaya süzülsün
Düşmanımızın dizlerinin bağı çözülsün
Varsın nereden ince ise oradan çözülsün
Biz ulu Türküz fahrederiz ceng ü cidelle
Hak yardım eder baş ederiz cümle düvelle

NOT: Ezgisi bilinmiyor.

"Ordu Türküleri"

KOYUN İNDİ DEREYE

Yöresi: Ordu - Perşembe
Kaynak: Şaziye Tatlıcan

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

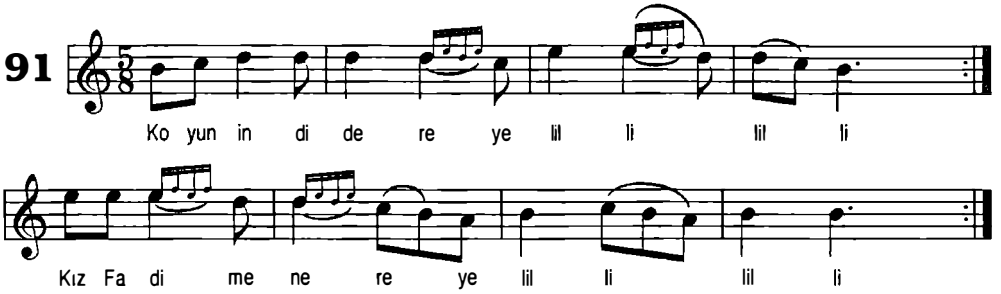

1.
Koyun indi dereye lil li lil li
Kız Fadime nereye lil li lil li
Adam böyle yanar mı lil li lil li
Kara yüzlü Ali'ye lil li lil li

2.
Ha burası ne bayır lil li lil li
Gülü dikenden ayır lil li lil li
Ayırırsan tez ayır lil li lil li
Yanıyom cayır cayır lil li lil li

3.
Ayağı mesli yarim lil li lil li
Kırmızı fesli yarim lil li lil li
Acep nerde geziyor lil li lil li
Güvercin sesli yarim lil li lil li

"Ordu Türküleri"

KÖPRÜYÜ DOLANMA KÖPRÜ YIKIKTIR
(KINA HAVASI)

Yöresi: Ordu - Ünye
Kaynak: Fehim Canal

Derleyen: Sadi Yaver Ataman
Notalayan: Adnan Ataman

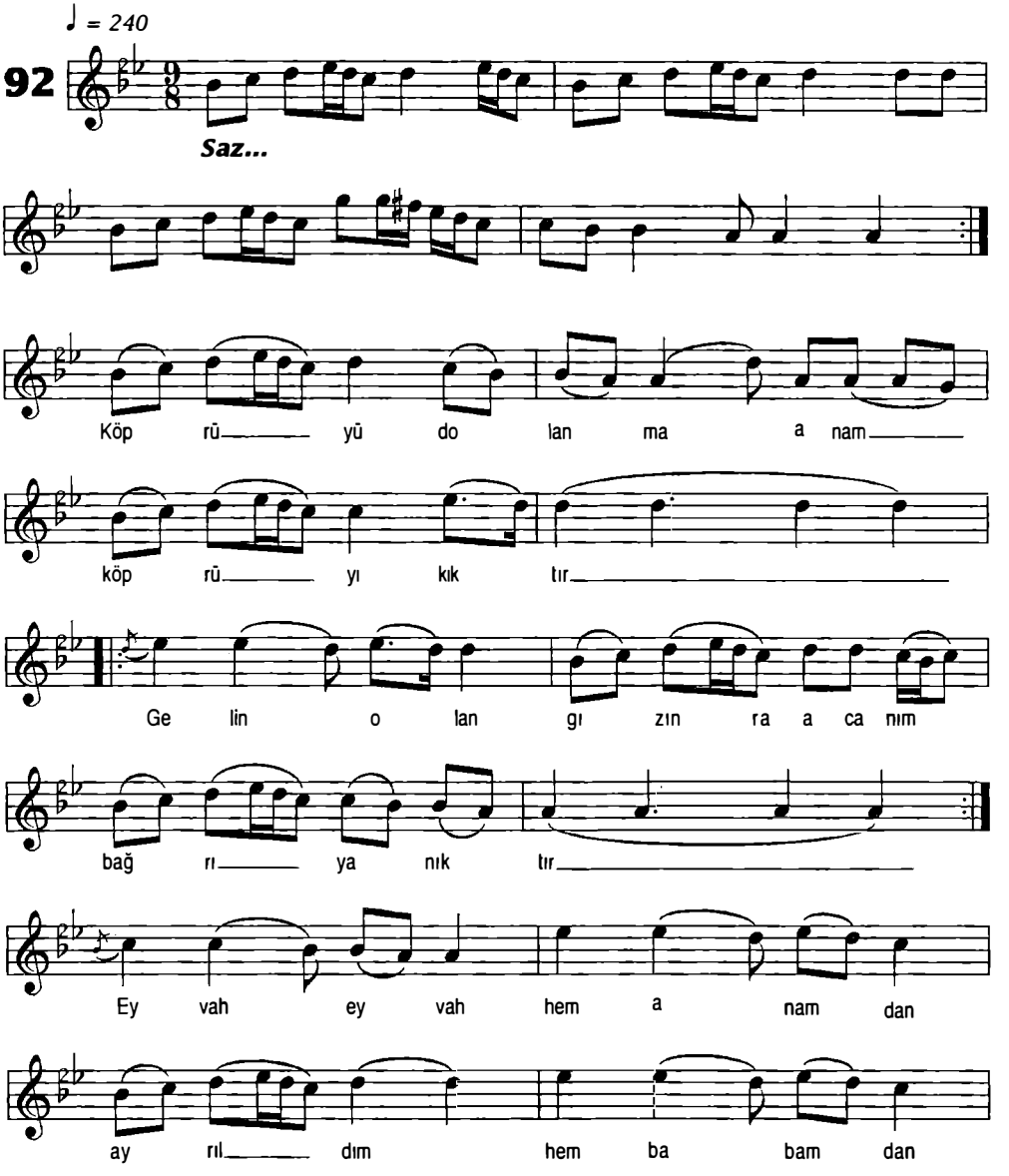

"Ordu Türküleri"

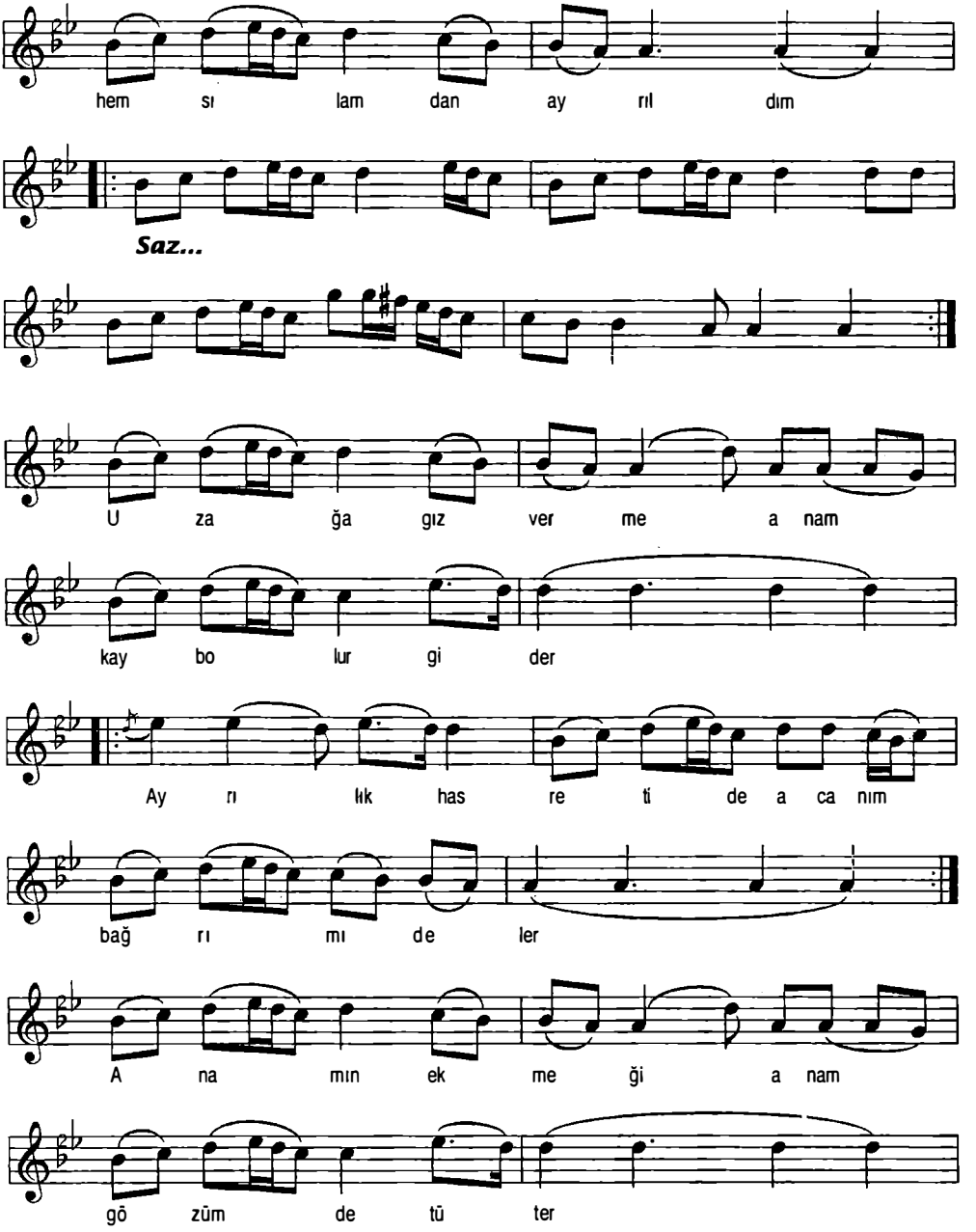

"Ordu Türküleri"

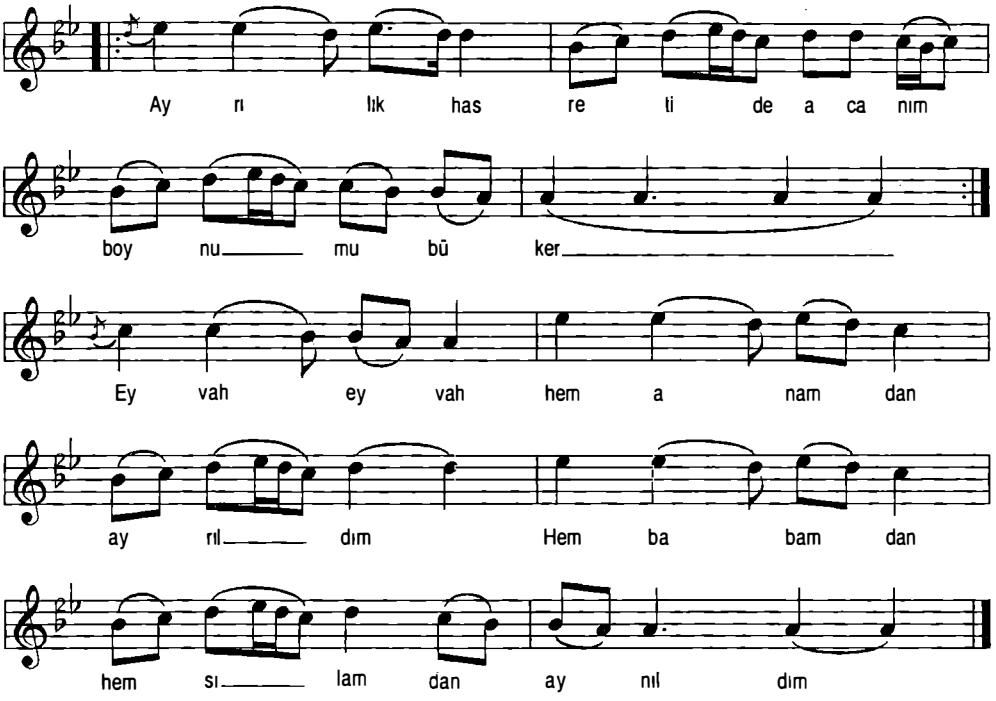

1.
Köprüyü dolanma anam köprü yıkıktır
Gelin olan gızın da a canım bağrı yanıktır
Eyvah eyvah hem anamdan ayrıldım
Hem babamdan hem sılemden eyrıldım

2.
Uzağa gız verme anam kaybolur gider
Ayrılık hasreti de canım bağrımı deler
Eyvah eyvah hem anamdan ayrıldım
Hem babamdan hem sılemden eyrıldım

3.
Anamın ekmeği anam gözümde tüter
Ayrılık hasreti de canım boynumu büker
Eyvah eyvah hem anamdan ayrıldım
Hem babamdan hem sılemden eyrıldım

"Ordu Türküleri"

MEHMET DERLER ADINA

Yöresi: Ordu
Kaynak: İhsan Gürdal

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

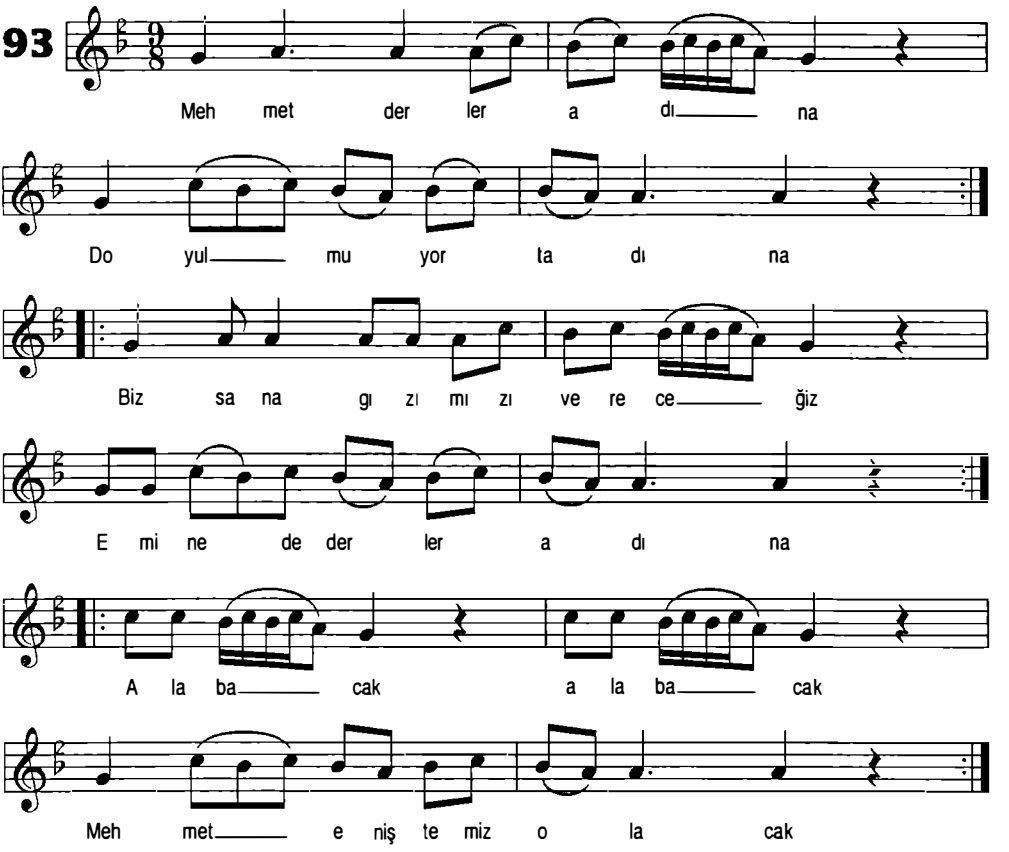

1.
Mehmet derler adına
Doyulmuyor tadına
Biz sana gızımızı vereceğiz
Emine de derler adına
Alabacak alabacak
Mehmet eniştemiz olacak

2.
Mehmet armut yer misin
Şu Ordu'da bir misin
(Köy içinde bir misin)
Biz sana Emine'yi vereceğiz
O'na da hatunum der misin
Alabacak alabacak
Mehmet eniştemiz olacak

"Ordu Türküleri"

MELET IRMAĞINI ATLAYAMADIM

Yöresi: Ordu
Kaynak: Abdullah Özdemir

Derleyen: Taner Can
Notalayan: Taner Can

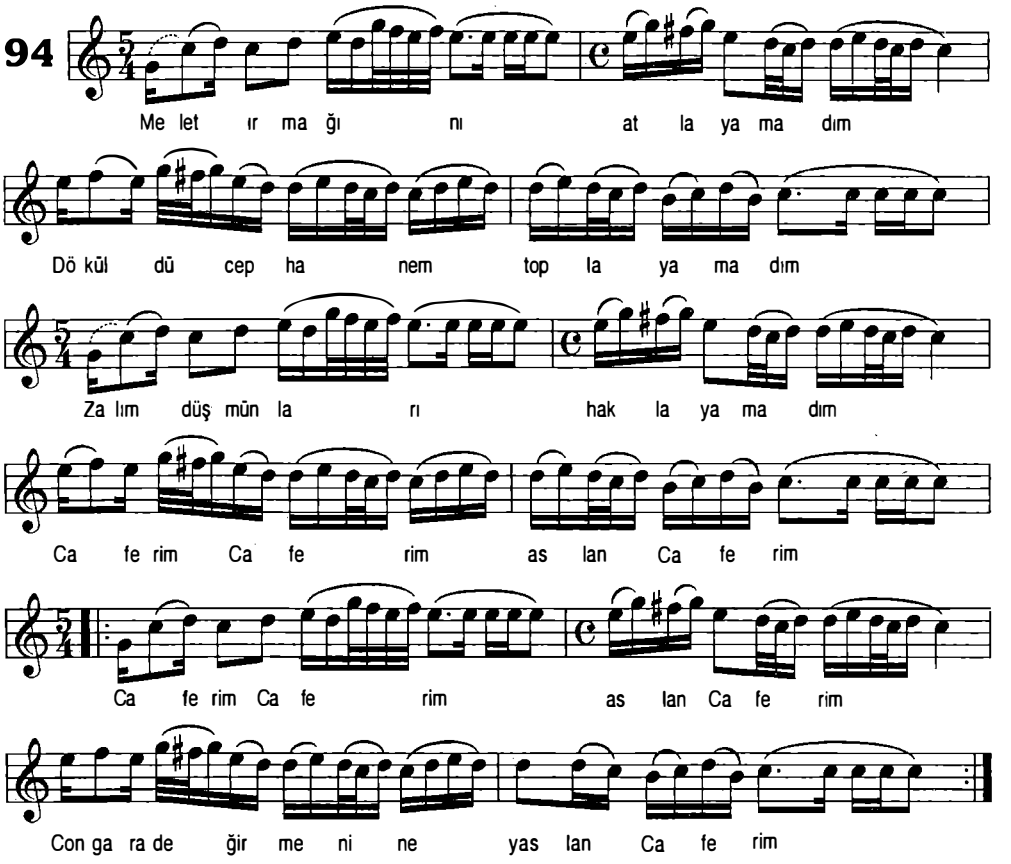

1.
Melet ırmağını atlayamadım
Döküldü cephanem toplayamadım
Zalım düşmanları haklayamadım
-Bağlantı-

2.
Cafer'in belinde kama parlıyor
Kamanın ucundan kanlar damlıyor
Cafer'in karısı perçem tarıyor
-Bağlantı-

3.
Cafer'im oturmuş taşın üstüne
Zülüfün toplamış kaşın üstüne
Her ne söyler isen başım üstüne
-Bağlantı-

4.
Cafer'in belinde Urus bombası
Cafer'e ağlıyor evde anası
Cafer'im nasılmış adam vurması
-Bağlantı-

Bağlantı:
Cafer'im Cafer'im aslan Cafer'im
Congara değirmenine yaslan Cafer'im

"Ordu Türküleri"

NAZMİYE'M DE SENİ VERMEM ELLERE

Yöresi: Ordu
Kaynak: Olgun Gönül

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

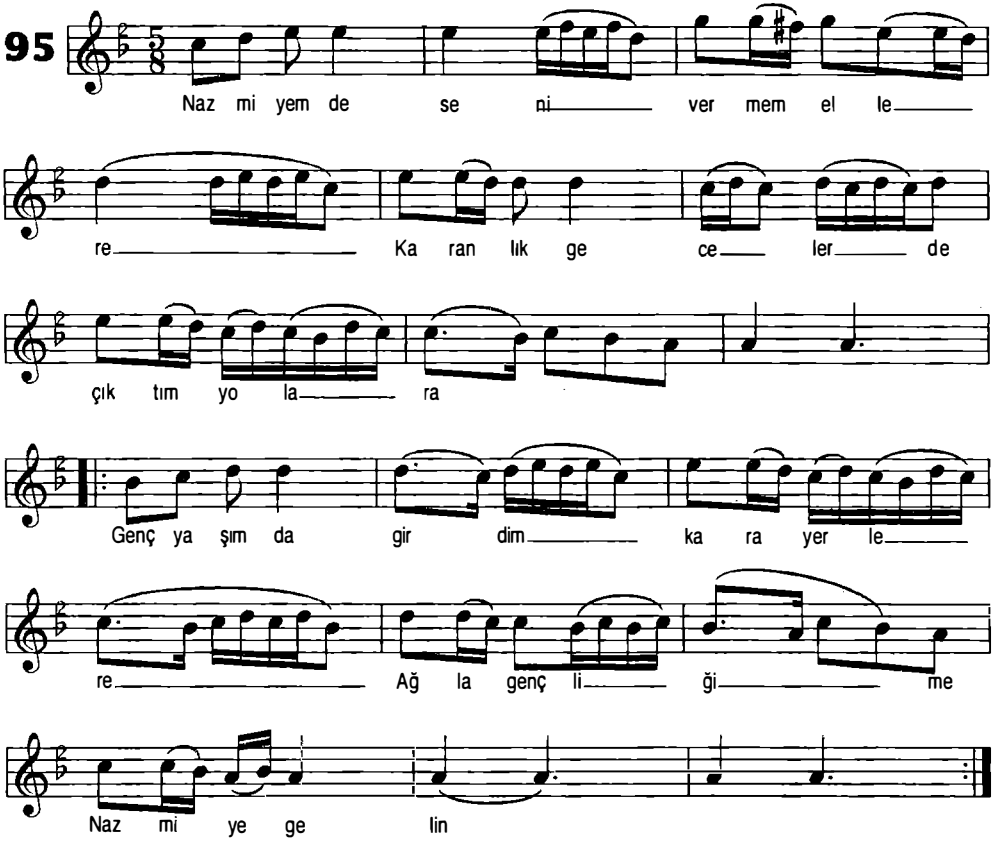

1.
Nazmiye'm de seni vermem ellere
Karanlık gecelerde çıktım yollara
Genç yaşımda girdim kara yerlere
Ağla gençliğime Nazmiye gelin

2.
Kışada dururken mektubum geldi
Mektubu elimden de çavuşum aldı
Kıymetli Nazmiye'm ellere kaldı
Ağla gençliğime Nazmiye gelin

"Ordu Türküleri"

NE DURURSUN ORALARDA GELSENE YANIMA

Yöresi: Ordu - Akkuş
Kaynak: Kâni Coşkun

Derleyen: Hamdi Tanses
Notalayan: Tuncer İnan

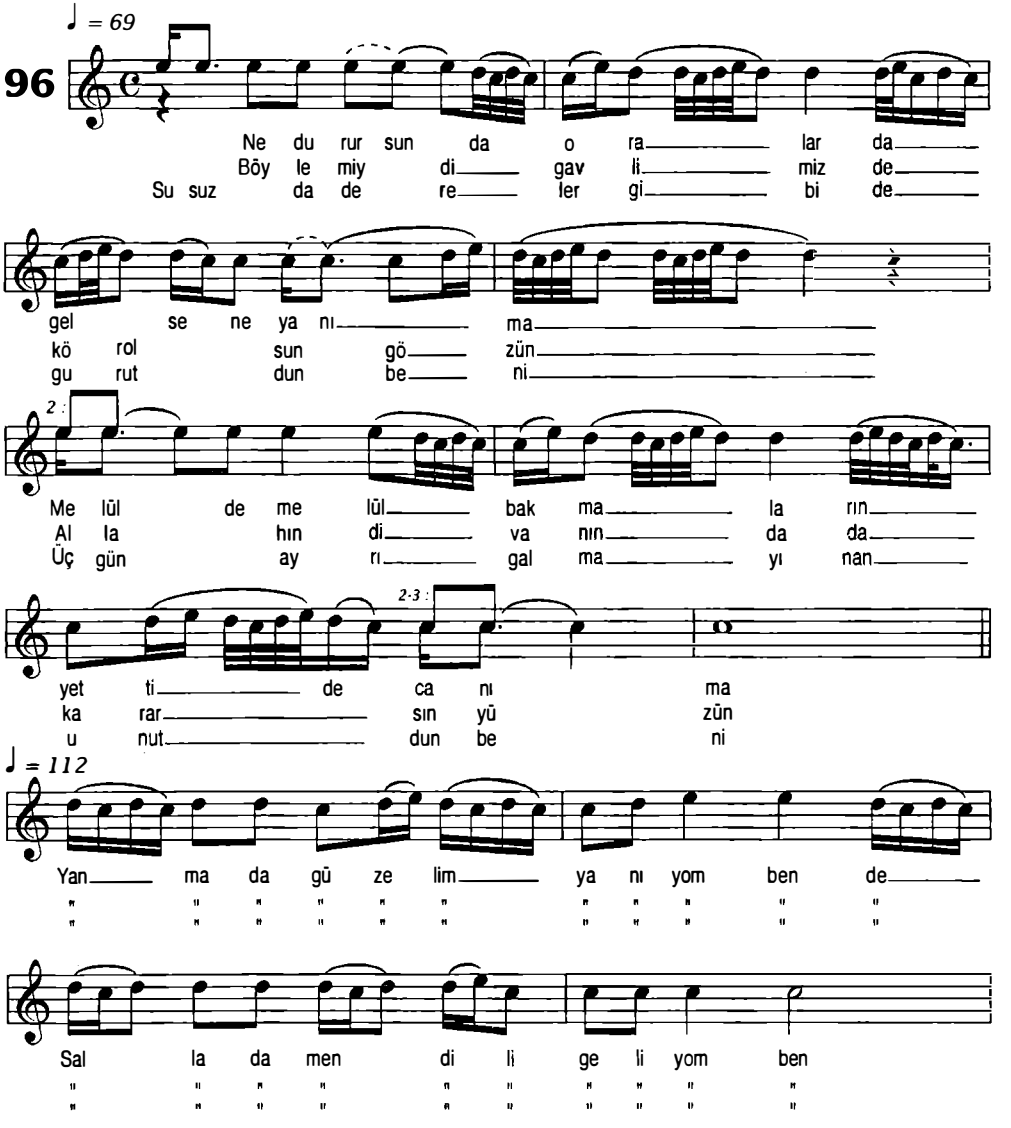

"Ordu Türküleri"

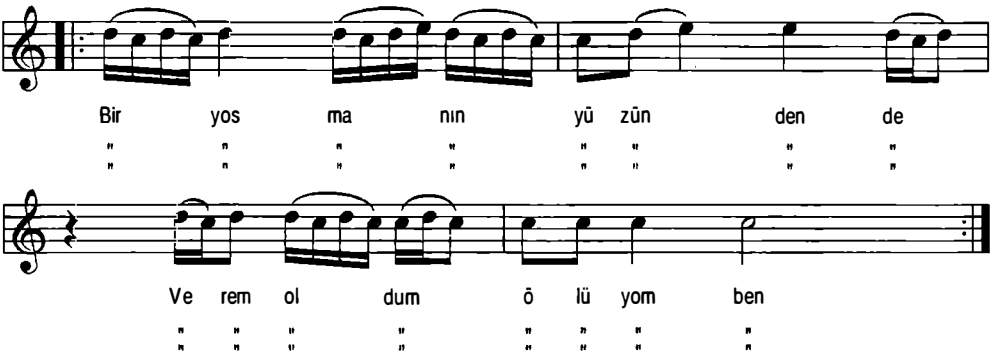

1.
Ne durursun oralarda gelsene yanıma
Melül melül bakmaların yetti de canıma
Yanma da güzelim yanıyom ben de
Salla da mendili geliyom ben
Bir yosmanın yüzünden de
Verem oldum ölüyom ben

2.
Böyle miydi gavlimiz de kör olsun gözün
Allah'ın divanında da kararsın yüzün
Yanma da güzelim yanıyom ben de
Salla da mendili geliyom ben
Bir yosmanın yüzünden de
Verem oldum ölüyom ben

3.
Susuz da dereler gibi guruttun beni
Üç gün ayrı galmayınan unuttun beni
Yanma da güzelim yanıyom ben de
Salla da mendili geliyom ben
Bir yosmanın yüzünden de
Verem oldum ölüyom ben

"Ordu Türküleri"

NE UZUNDUR ŞU FATSA'NIN YOLLARI
(MUSTAFA)

Yöresi: Ordu - Ünye
Kaynak: İsmail Soysal

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
Notalayan: Muzaffer Sarısözen

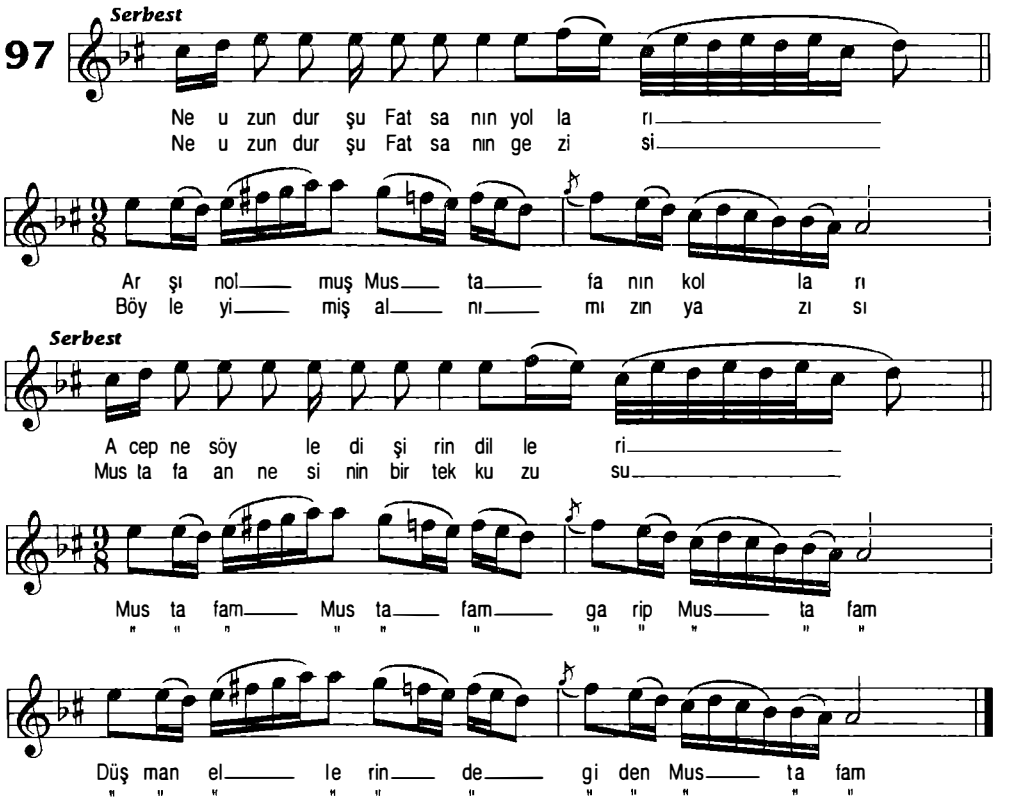

1.
Ne uzundur şu Fatsa'nın yolları
Arşın olmuş Mustafa'nın kolları
Acep ne söyledi şirin dilleri
Mustafa'm Mustafa'm garip Mustafa'm
Düşman ellerinde giden Mustafa'm

2.
Ne uzundur şu Fatsa'nın gezisi
Böyleyimiş alnımızın yazısı
Mustafa annesinin bir tek kuzusu
Mustafa'm Mustafa'm garip Mustafa'm
Düşman ellerinde giden Mustafa'm

"Ordu Türküleri"

OCAĞA KOYDUM KAZAN

Yöresi: Ordu - Mesudiye
Kaynak: Ramazan Erbaş

Derleyen: Ahmet Yamacı
Notalayan: Ahmet Yamacı

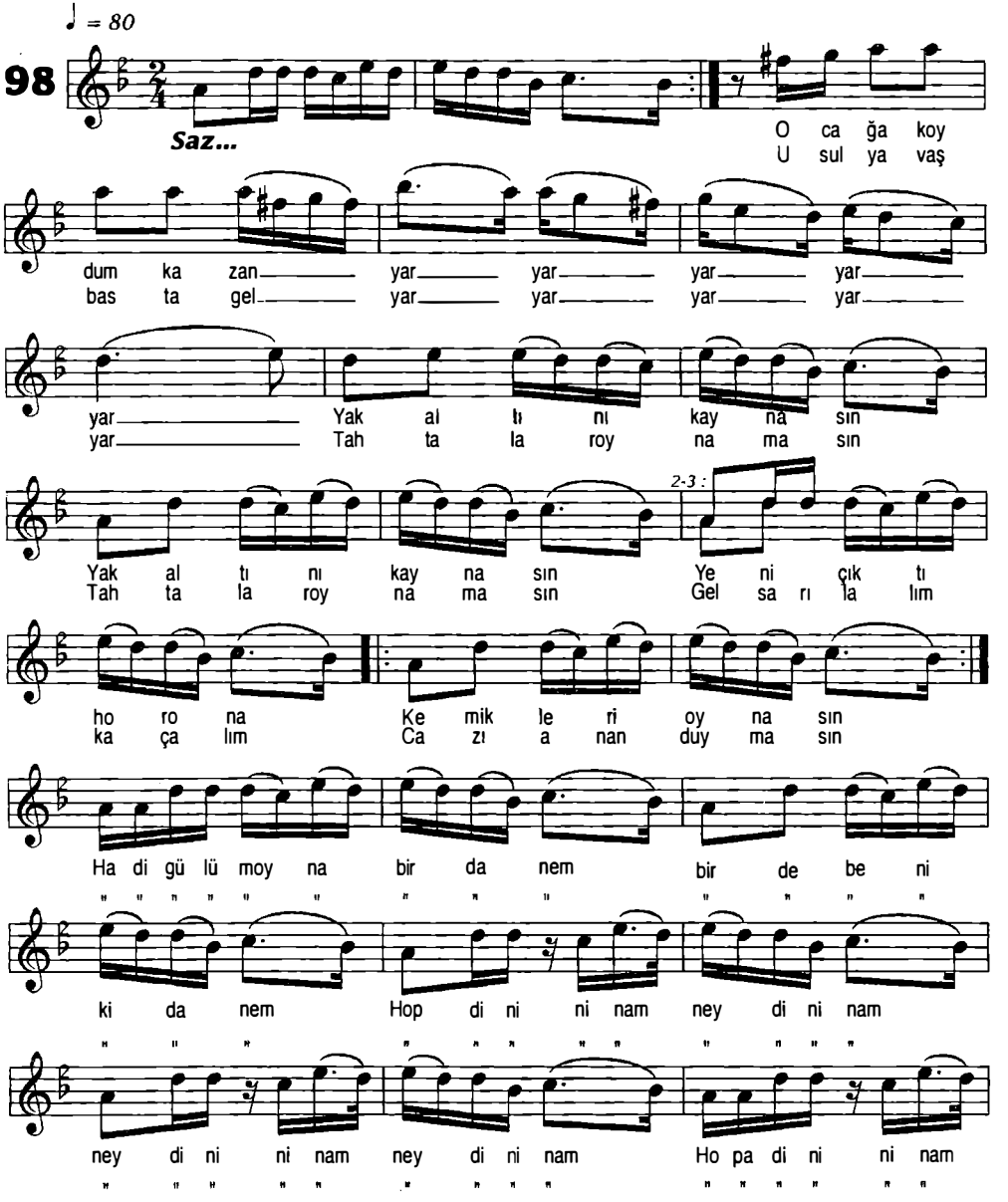

"Ordu Türküleri"

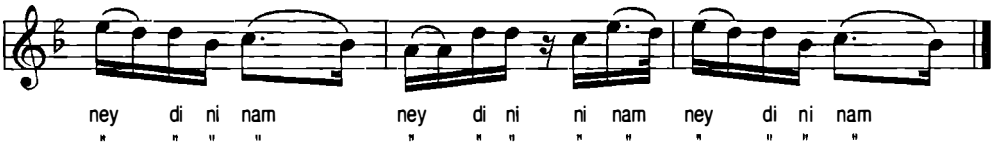

1.
Ocağa koydum kazan yar yar yar yar yar
Yak altını kaynasın
Yeni çıktı horona
Kemikleri oynasın
Haydi gülüm oyna bir danem
Bir de ben iki danem
Hop dini ninam neydini nam
Ney dini ninam neydini nam
Hop dini ninam neydini nam
Ney dini ninam neydini nam

2.
Usul yavaş bas ta gel yar yar yar yar yar
Tahtalar oynamasın
Gel sarılalım kaçalım
Cazı nenen duymasın
Haydi gülüm oyna bir danem
Bir de ben iki danem
Hop dini ninam neydini nam
Ney dini ninam neydini nam
Hop dini ninam neydini nam
Ney dini ninam neydini nam

3.
Omuzundan aşağı yar yar yar yar yar
Tel tel olmuş saçların
Kız senin sarı perçemin
Kalem olmuş kaşların
Haydi gülüm oyna bir danem
Bir de ben iki danem
Hop dini ninam neydini nam
Ney dini ninam neydini nam
Hop dini ninam neydini nam
Ney dini ninam neydini nam

"Ordu Türküleri"

OĞLAN BENİ SUDAN AŞIR
(DEYİŞME)

Yöresi: Ordu - Mesudiye
Kaynak: Kemancı Ali Kıran

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

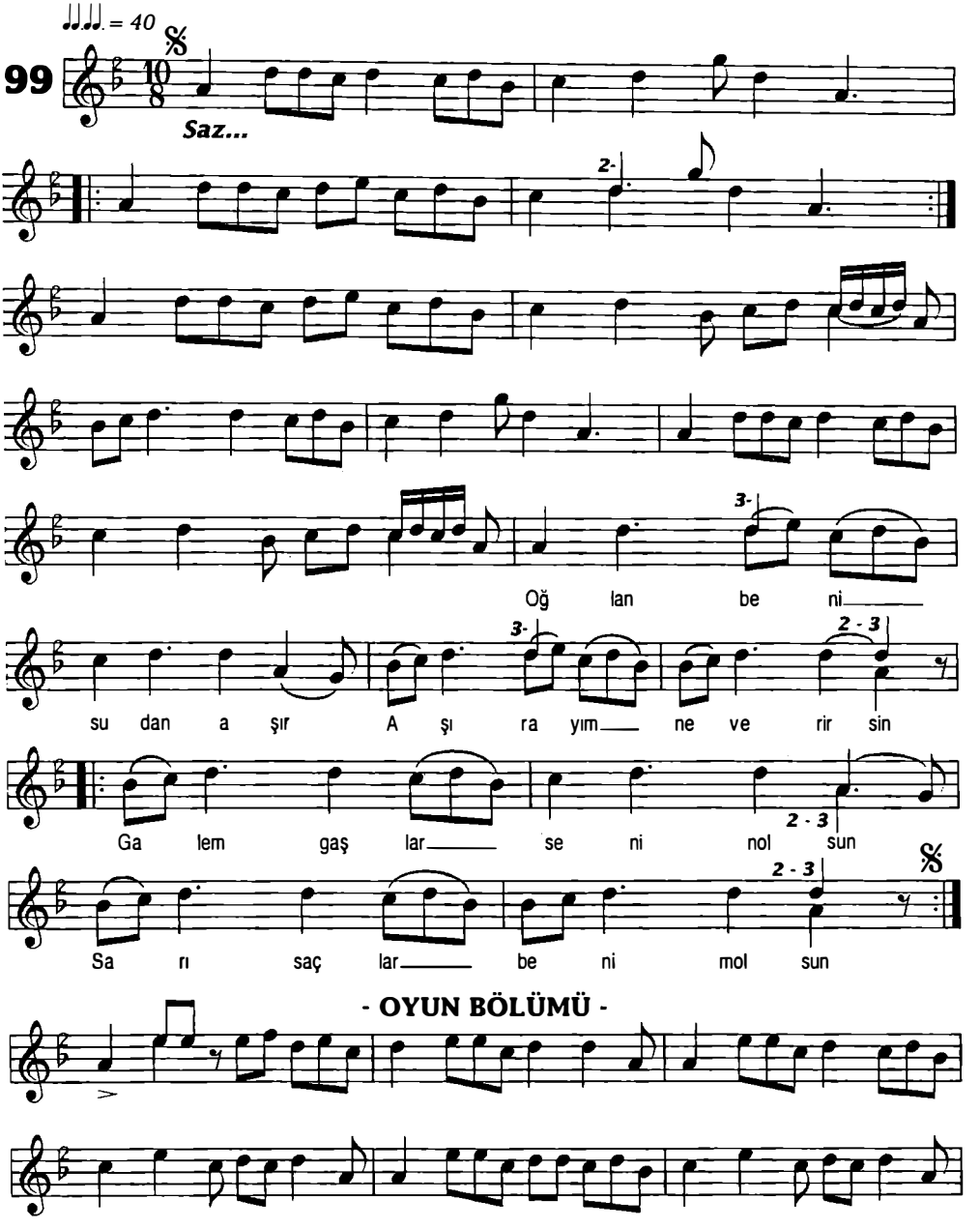

"Ordu Türküleri"

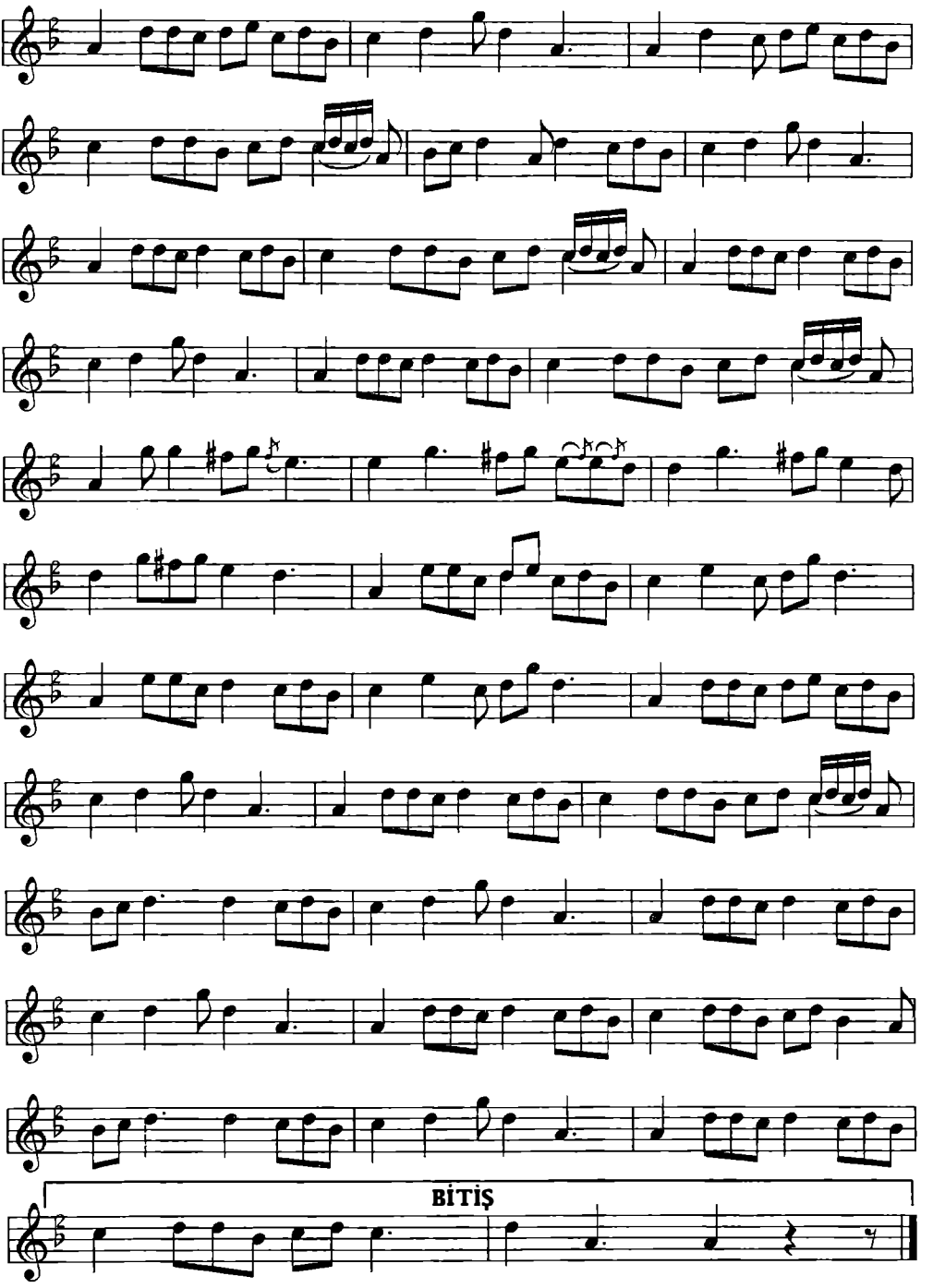

"Ordu Türküleri"

ORDU'NUN DERELERİ

Yöresi: Ordu
Kaynak: Kadir Üstündağ

Derleyen: Ahmet Yamacı
Notalayan: Ahmet Yamacı

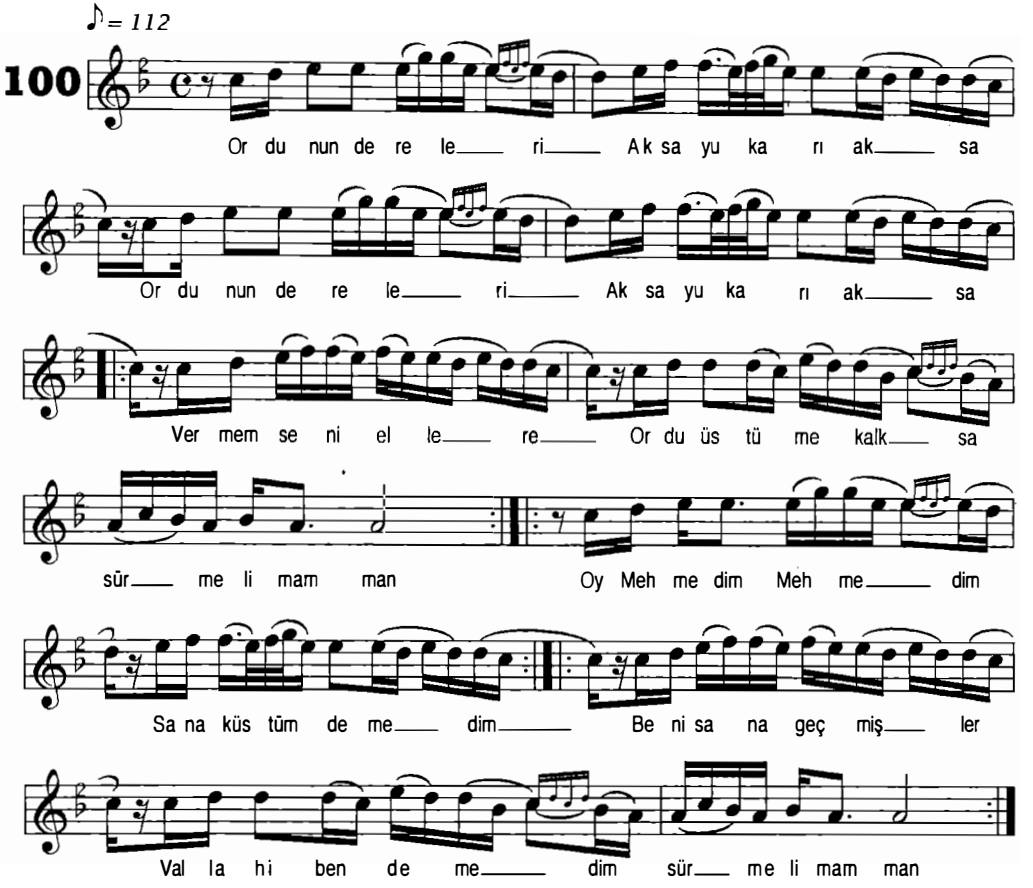

1.
Ordu'nun dereleri
Aksa yukarı aksa
Vermem seni ellere
Ordu üstüme kalksa sürmelim amman
Oy Mehmedim Mehmedim
Sana küstün demedim
Beni sana geçmişler
Vallahi ben demedim sürmelim amman

2.
Ordu'nun dereleri
Derin derin çağlıyor
Kalk gidelim sevdiğim
Annem evde ağlıyor sürmelim amman
Oy bağlamam bağlamam
Zerdali dalı mısın
Garip garip çalarsın
Benden sevdalı mısın sürmelim amman

NOT: Türkünün hikâyesi için bkz s. 362.

"Ordu Türküleri"

ORDU'NUN SOKAKLARI

Yöresi: Ordu
Kaynak: Muhsin Tercan

Derleyen: Ahmet Yamacı
Notalayan: Ahmet Yamacı

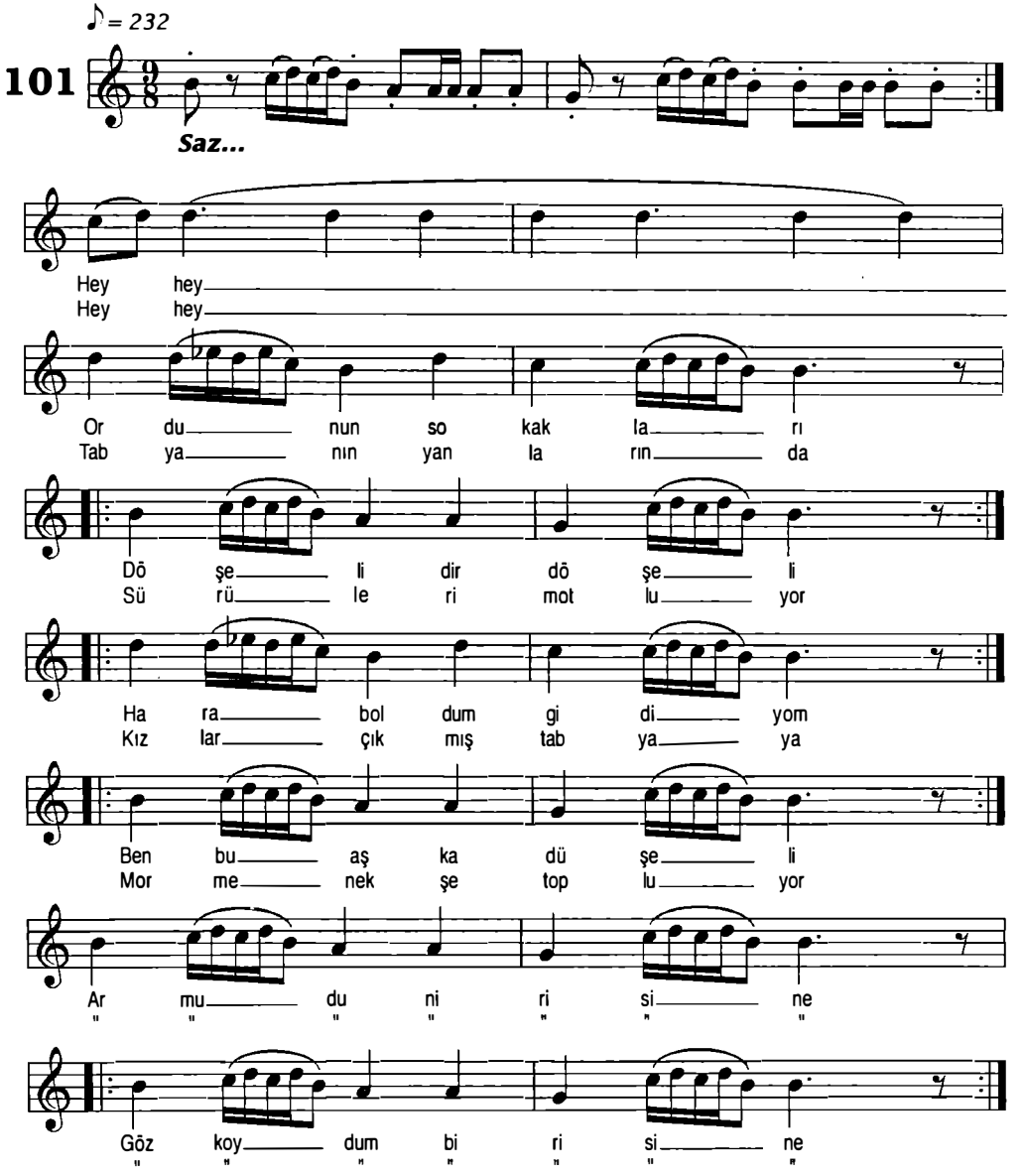

"Ordu Türküleri"

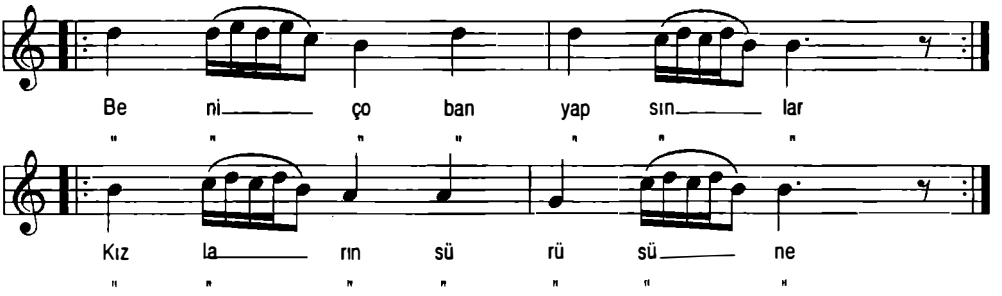

1.
Hey hey...
Ordu'nun sokakları
Döşelidir döşeli
Harab oldum gidiyom
Ben bu aşka düşeli
Armudun irisine
Göz koydum birisine
Beni çoban yapsınlar
Kızların sürüsüne

2.
Hey hey...
Tabyanın yanlarında
Sürülerim otluyor
Kızlar çıkmış tabyaya
Mor menekşe topluyor
Armudun irisine
Göz koydum birisine
Beni çoban yapsınlar
Kızların sürüsüne

3.
Hey hey...
Tabyanın yanlarında
Geze geze yoruldum
Anne (baba) beni evlendir
Bir güzele vuruldum
Armudun irisine
Göz koydum birisine
Beni çoban yapsınlar
Kızların sürüsüne

"Ordu Türküleri"

OTOMOFİL GELİYOR

Yöresi: Ordu
Kaynak: Şaziye Tatlıcan

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

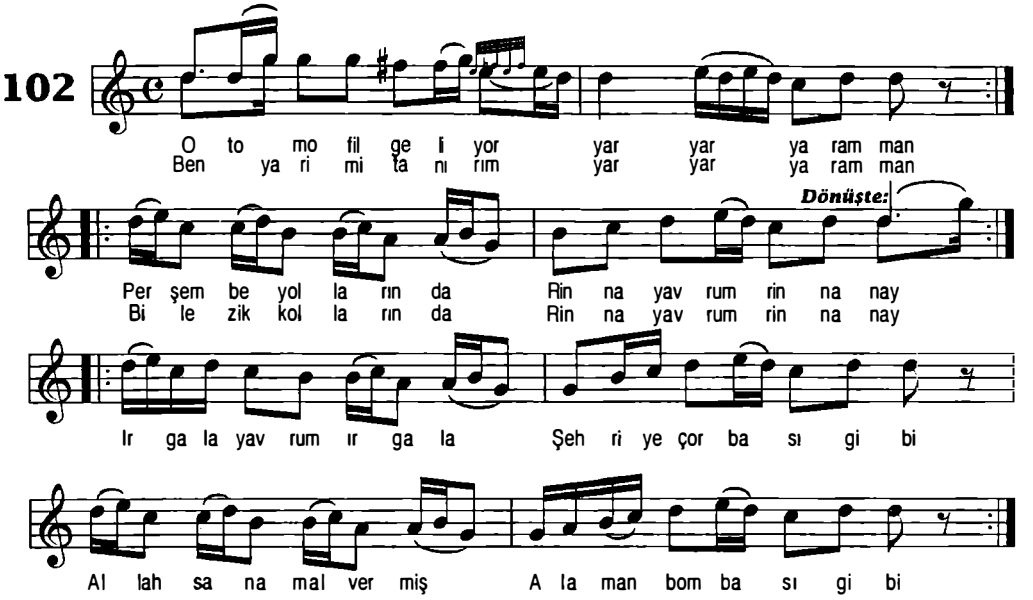

2.
Yar saçların saçların yar yar yar amman
Oynar omuz başların rinna yavrum rinnan nay
Alır giderim seniyar yar yar amman
Darılır gardaşların rinna yavrum rinnan nay
Irgala yavrum ırgala
Şehriye çorbası gibi
Allah sana mal vermiş
Alaman bombası gibi

3.
Gız saçların iki kat yar yar yar amman
Kes birini bana sat rinna yavrum rinnan nay
Annenden git izin al yar yar amman
Bir gece de bende yat rinna yavrum rinnan nay
Irgala yavrum ırgala
Şehriye çorbası gibi
Allah sana mal vermiş
Alaman bombası gibi

NOT: Aynı yörede ve Konya repertuarında bulunan "Kız Saçların Saçların" adlı türkü ile benzerlik arzediyor.

"Ordu Türküleri"

OY GEMİCİ GEMİCİ

Yöresi: Ordu
Kaynak: Muhsin Tercan

Derleyen: Ahmet Yamacı
Notalayan: Ahmet Yamacı

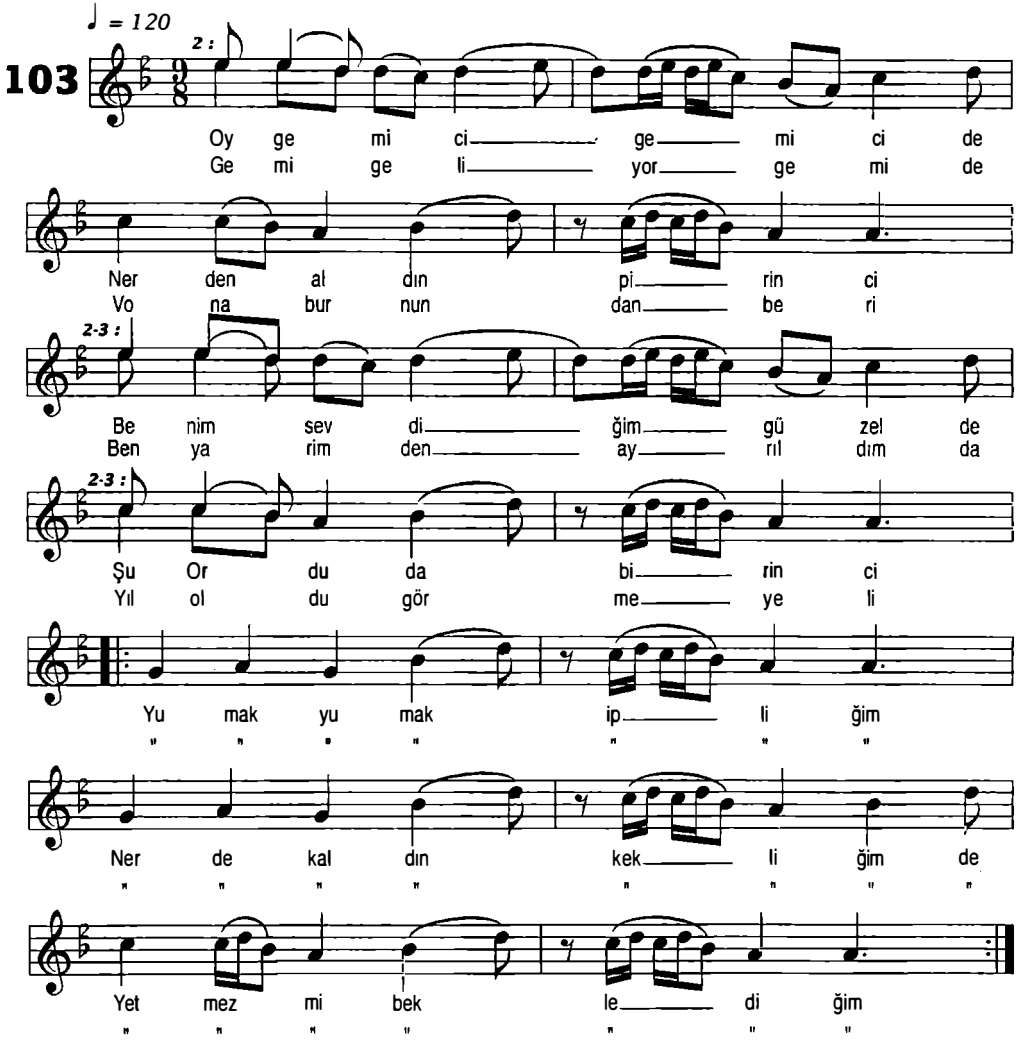

3.
Oy pınar kara pınar da
Hep kuşlar ona konar
Yarimden ayrı düştüm de
yanar yüreğim yanar

Bağlantı:
Yumak yumak ipliğim
Nerde kaldın kekliğim
Yetmez mi beklediğim

"Ordu Türküleri"

OY KEMENÇE KEMENÇE

Yöresi: Ordu
Kaynak: Muhsin Tercan

Derleyen: Ahmet Yamacı
Notalayan: Ahmet Yamacı

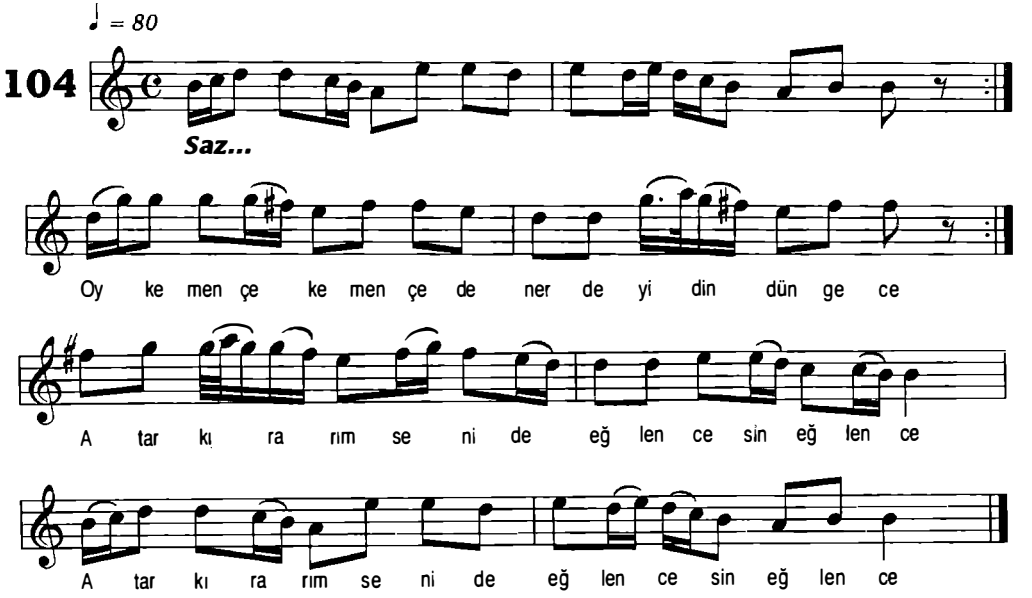

1.
Oy kemençe kemençe de
Nerde idin dün gece
Atar kırarım seni de
Eğlencesin eğlence

2.
Ben kemençe çalamam da
On parmaktan olamam
Bana Ordu'lu derler de
Ordu'dan ayrılamam

3.
Akşam oldu yanıyor da
Ordu'nun ışıkları
Yaktı yandirdı beni de
Kibar konuşukları

"Ordu Türküleri"

OY KESTANE KESTANE

Yöresi: Ordu - Akkuş
Kaynak: Olgun Gönül

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

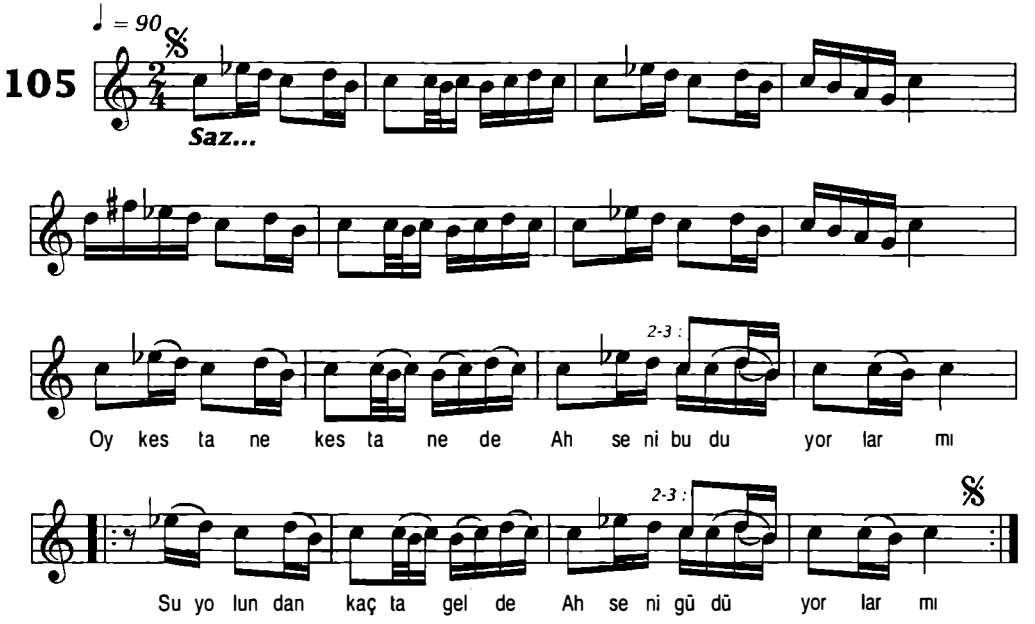

1.
Oy kestane kestane de
Ah seni buduyorlar mı
Su yolundan kaç ta gel de
Ah seni güdüyorlar mı

2.
Kestane biçim biçim de
Ah yanıyom senin için
Dostlarım düşman oldu da
Ah seni sevdiğim için

3.
Kestaneyi budarlar da
Ah ışkın vermesin diye
Beni burdan kovarlar da
Ah seni sevmesin diye

"Ordu Türküleri"

OYNAYIN GIZ OYNAYIN

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Köşe Köyü
Kaynak: Fikriye Okutan

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

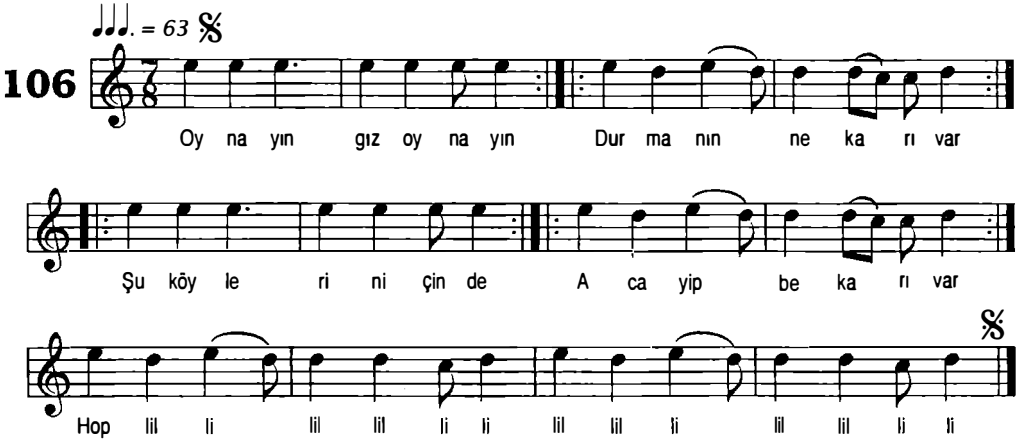

1.
Oynayın gız oynayın
Durmanın ne karı var
Şu köylerin içinde
Acayip bekarı var
Hop lil li lil lil li li
Lil lil li lili lil li li

2.
Dutun uşak vuralım
Tahtaları gıralım
Bu bizüm evimüzdür
Yeğniden yapduralım
-Bağlantı-

3.
Penceresi üç dutam
Altun atam guş dutam
Sevdiğimi alusam
Atmış gün oruç dutam
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

PENCEREDEN BAH BENİ

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Köşe Köyü
Kaynak: Ayşe Kıran

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

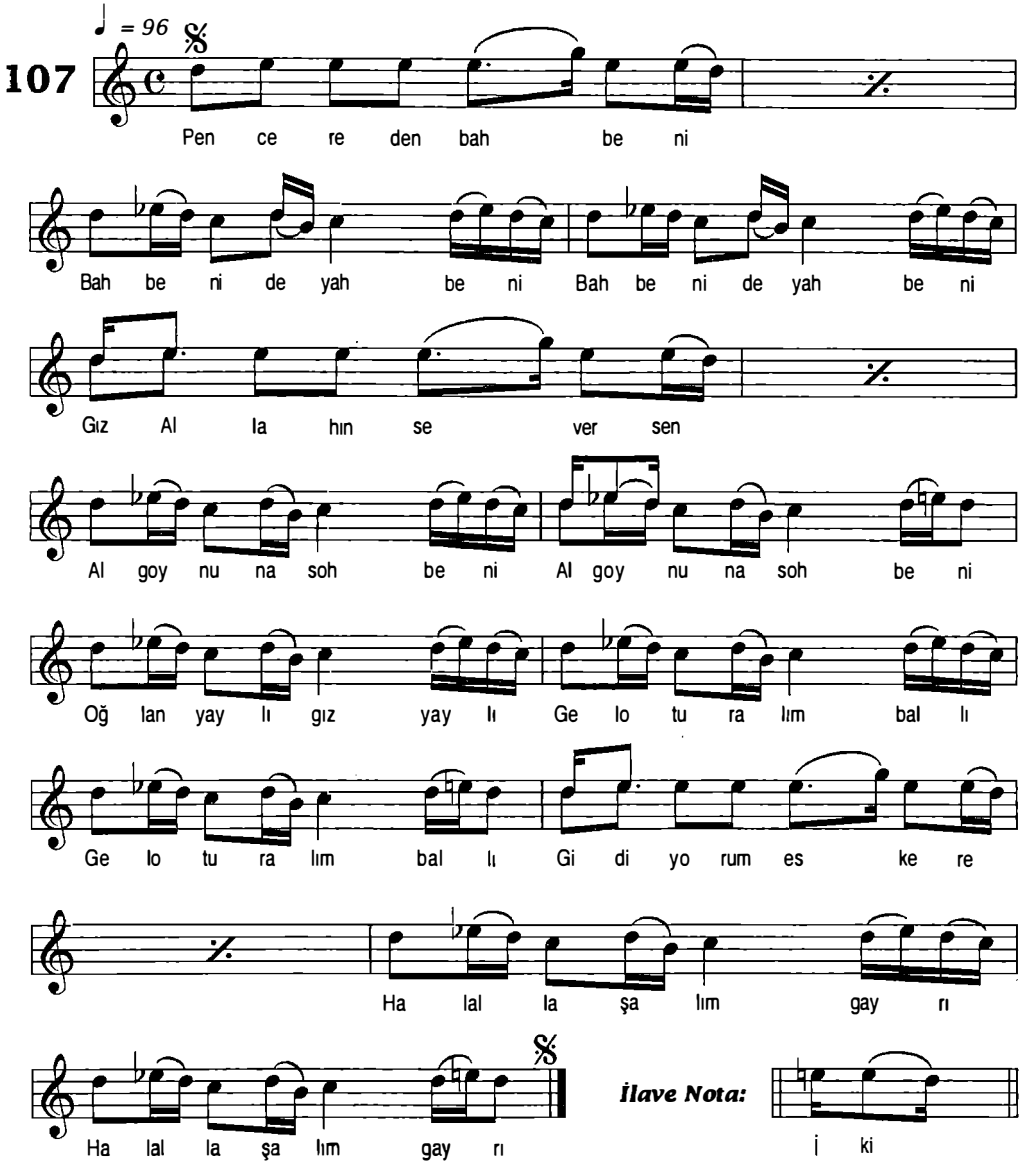

"Ordu Türküleri"

1.
Pencereden bah beni
Bah beni de yah beni
Gız Allah'ın seversen
Al goynuna soh beni
Oğlan yaylı gız yaylı
Gel oturalım ballı
Gidiyorum eskere
Halallaşalım gayrı

2.
Pencereden bahanlar
Hep de gardaşım olsun
Garezinen bahanın
İki gözü kör olsun
-Bağlantı-

3.
Garşuda gelenlere
Gaz goydum teneklere
Annem beni sahlıyor
Eskerden gelenlere
-Bağlantı-

4.
Yayla yaylaya bahar
Aradan sular ahar
Nere gidiyon baldız
Ablan evde yol bahar
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

PENCEREDEN BAKIYOR

Yöresi: Ordu - Gölköy
Kaynak: Sait Tunç

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

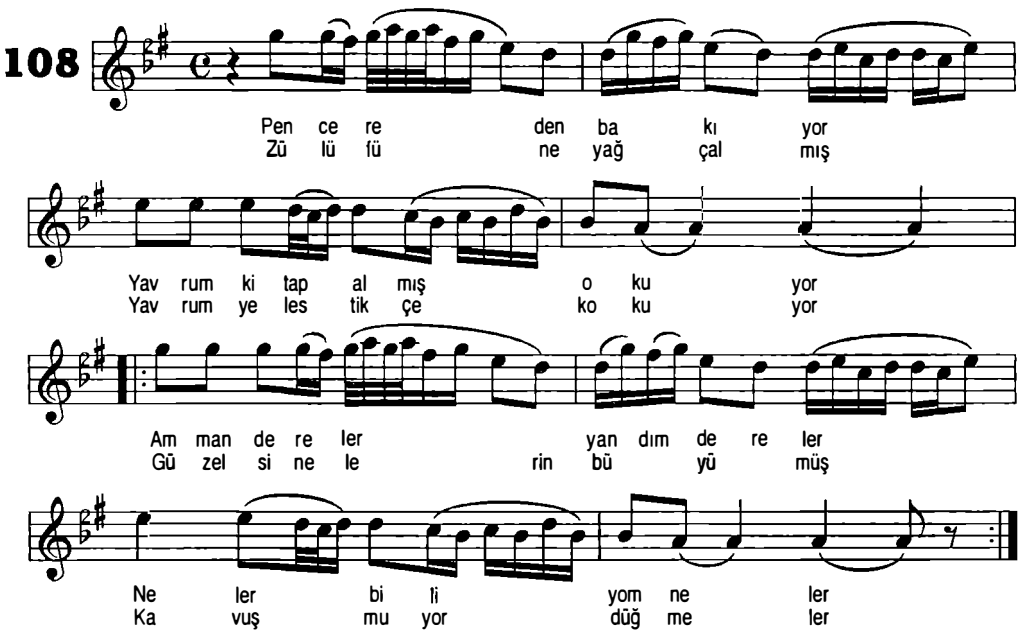

2.
Yaylanın çimeninde
Yavrum ben bir idim bir idim
Ben böyle değil idim
Yavrum sevdalıktan eridim
Amman dereler, yandım dereler
Neler biliyom neler
Güzel sinelerin büyümüş
Kavuşmuyor düğmeler

3.
Gidiyom yol ayrıldı
Yavrum boynum geri bayıldı
Ne bayılıyon boynum
Yavrum can ciğerden ayrıldı
Amman dereler, yandım dereler
Neler biliyom neler
Güzel sinelerin büyümüş
Kavuşmuyor düğmeler

"Ordu Türküleri

PERŞEMBE'NİN DÜZLERİ
(SÜRMELİ ÇEŞİTLEMESİ)

Yöresi: Ordu
Kaynak: Muhsin Tercan

Derleyen: Ali Canlı
Notalayan: Ali Canlı

109

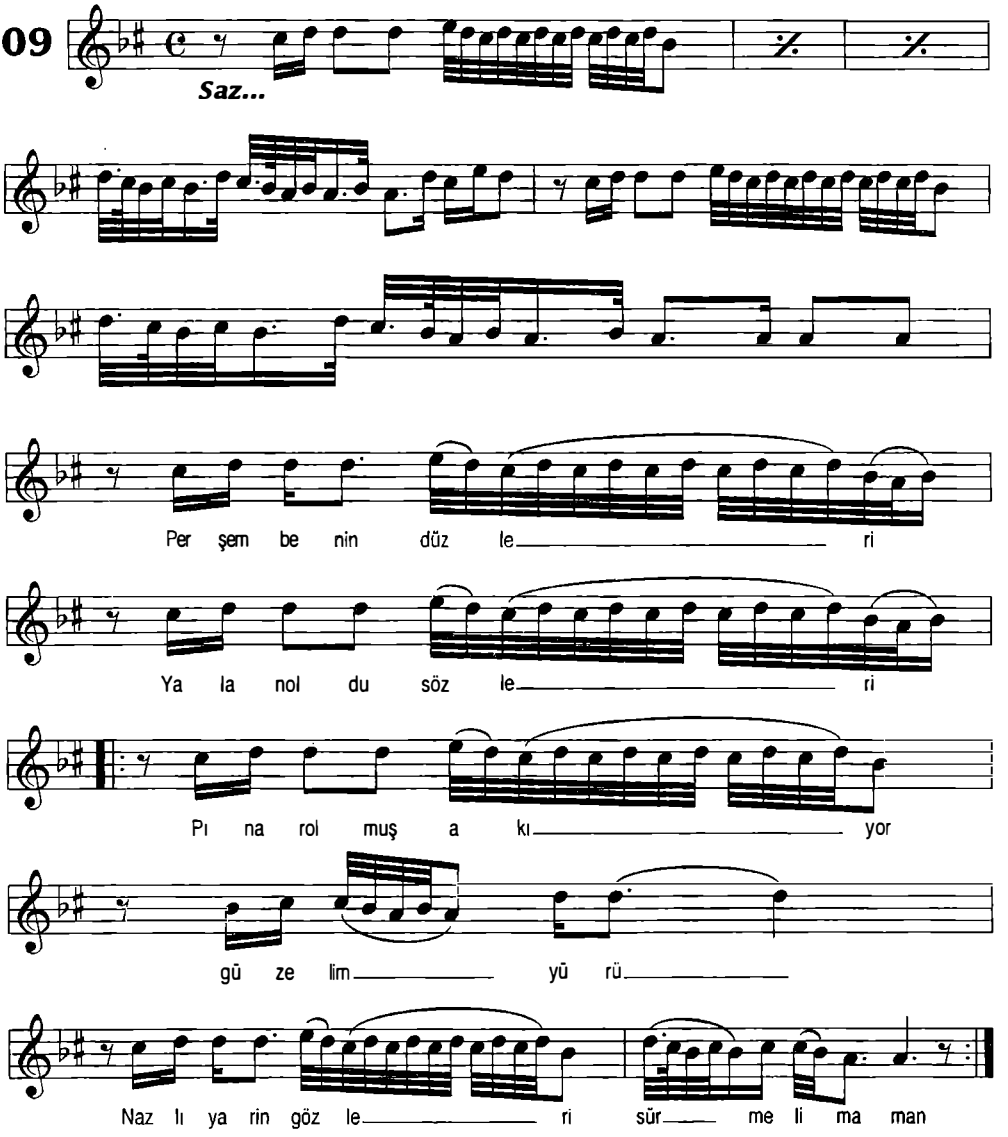

"Ordu Türküleri"

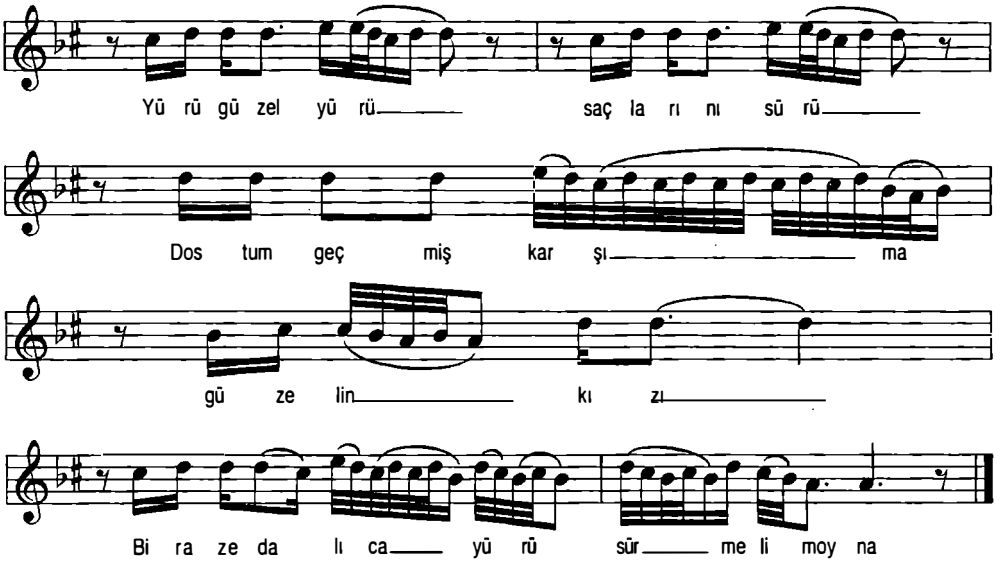

1.
Perşembe'nin düzleri
Yalan oldu sözleri
Pınar olmuş akıyor güzelim yürü
Nazlı yarin gözleri sürmelim amman
Yürü güzel yürü
Saçlarını sürü
Dostum geçmiş karşıma güzelin kızı
Biraz edalıca yürü sürmelim oyna

2.
Asmada üzüme bak
Kaşıma gözüme bak
Ne kadar kırgın isen güzelim yürü
Gülerek yüzüme bak sürmelim amman
-Bağlantı-

3.
Derenin kıyısında
Su verdim patlıcana
Bu canım kurban olsun güzelim yürü
Sendeki tatlı cana sürmelim amman
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

SABAH GÜNEŞİ DOĞDU

Yöresi: Ordu - Ünye
Kaynak: İsmail Soysal

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
Notalayan: Muzaffer Sarısözen

110

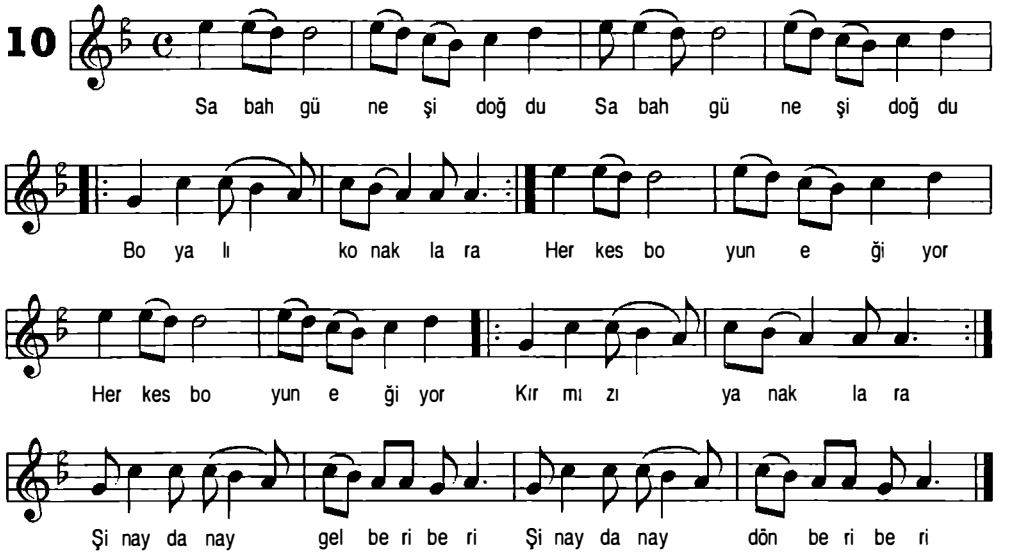

1.
Sabah güneşi doğdu
Boyalı konaklara
Herkes boyun eğiyor
Kırmızı yanaklara
Şinay da nay gel beri beri
Şinay da nay dön beri beri

2.
Yeni çarık yaptırdım
Üstündedir bağları
Senin için dolandım
Şu dumanlı dağları
Şinay da nay gel beri beri
Şinay da nay dön beri beri

"Ordu Türküleri"

SAHİPSİZ EVLERDE BACA TÜTER Mİ?

Yöresi: Ordu-Aybastı
Kaynak: Salih Uygun

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

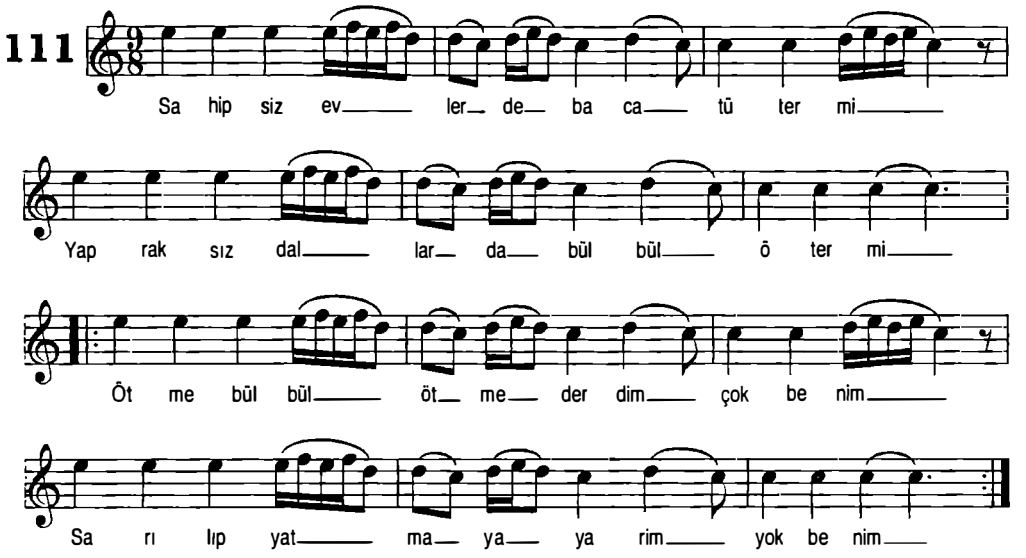

1.
Sahipsiz evlerde baca tüter mi?
Yapraksız dallarda bülbül öter mi?
Ötme bülbül ötme derdim çok benim
Sarılıp yatmaya yarim yok benim

2.
Peştemal diktirdim bir yüzü kara
Doktora göründüm ciğerim yara
Söyle doktor söyle ölecek miyim-
Ölmeden yarimi görecek miyim?

"Ordu Türküleri"

SAMSUN'A İNDİM DE GÜNEŞ BATIYOR

Yöresi: Ordu
Kaynak: Hamdi Tanses

Derleyen: Taner Can
Notalayan: Taner Can

112

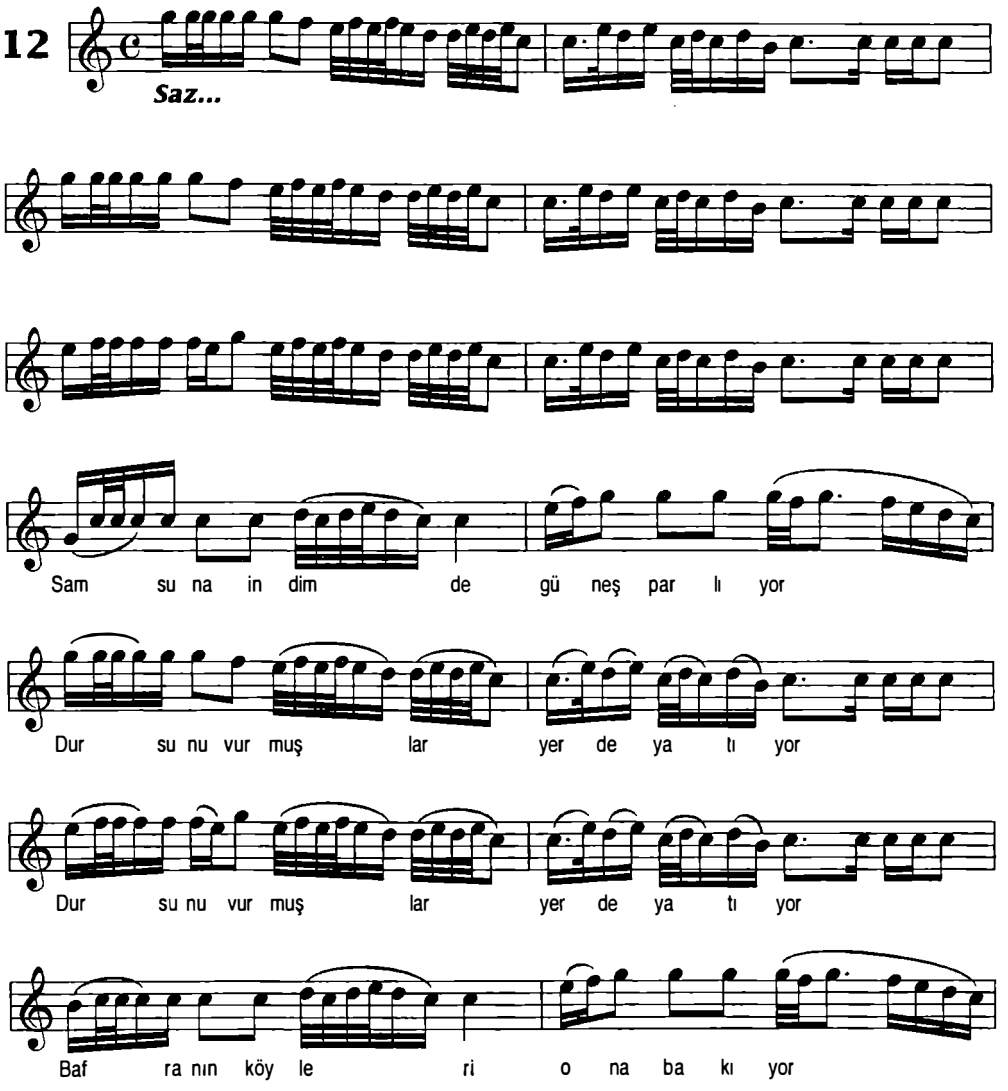

"Ordu Türküleri"

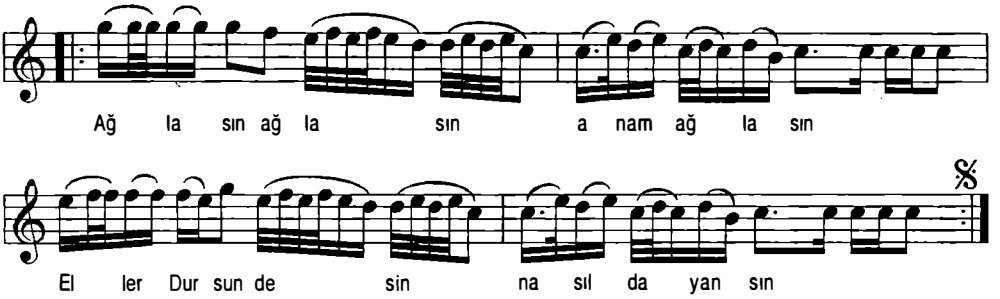

1.
Samsun'a indim de güneş batıyor
Dursun'u vurmuşlar yerde yatıyor
Bafra'nın beyleri ona bakıyor
Ağlasın ağlasın anam ağlasın
Eller Dursun desin nasıl dayansın

2.
Seyid'e vardım da buyur sayılmaz
Dursun'um olmayınca koyun sayılmaz
Bafra'nın beyleri haber anlamaz
Ağlasın ağlasın anam ağlasın
Eller Dursun desin nasıl dayansın

"Ordu Türküleri"

SANA UYU DİYEMEDİM
(BEBEK AĞITI)

Yöresi: Ordu-Mesudiye-Köşe Köyü
Kaynak: Ali Kıran

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

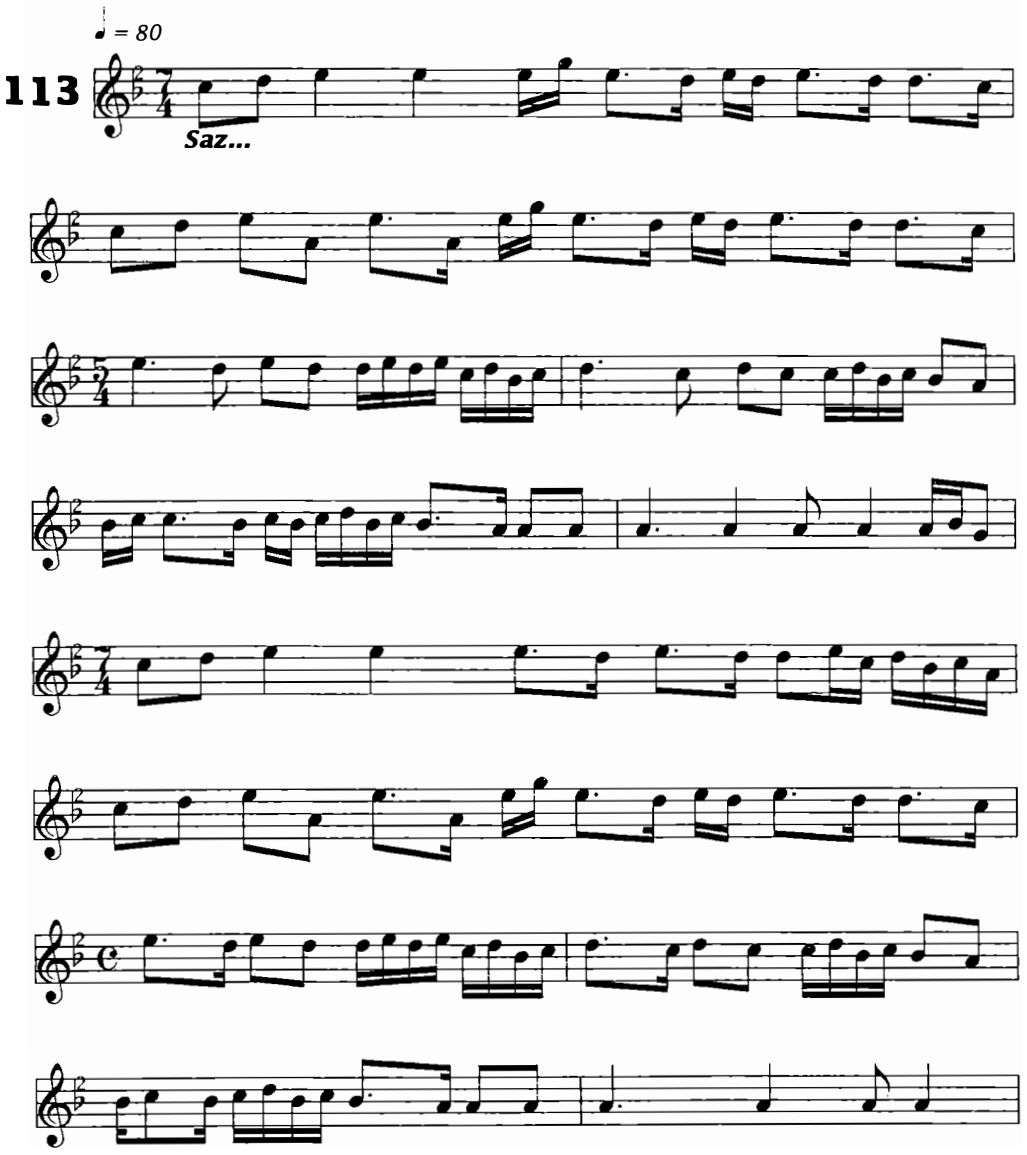

"Ordu Türküleri"

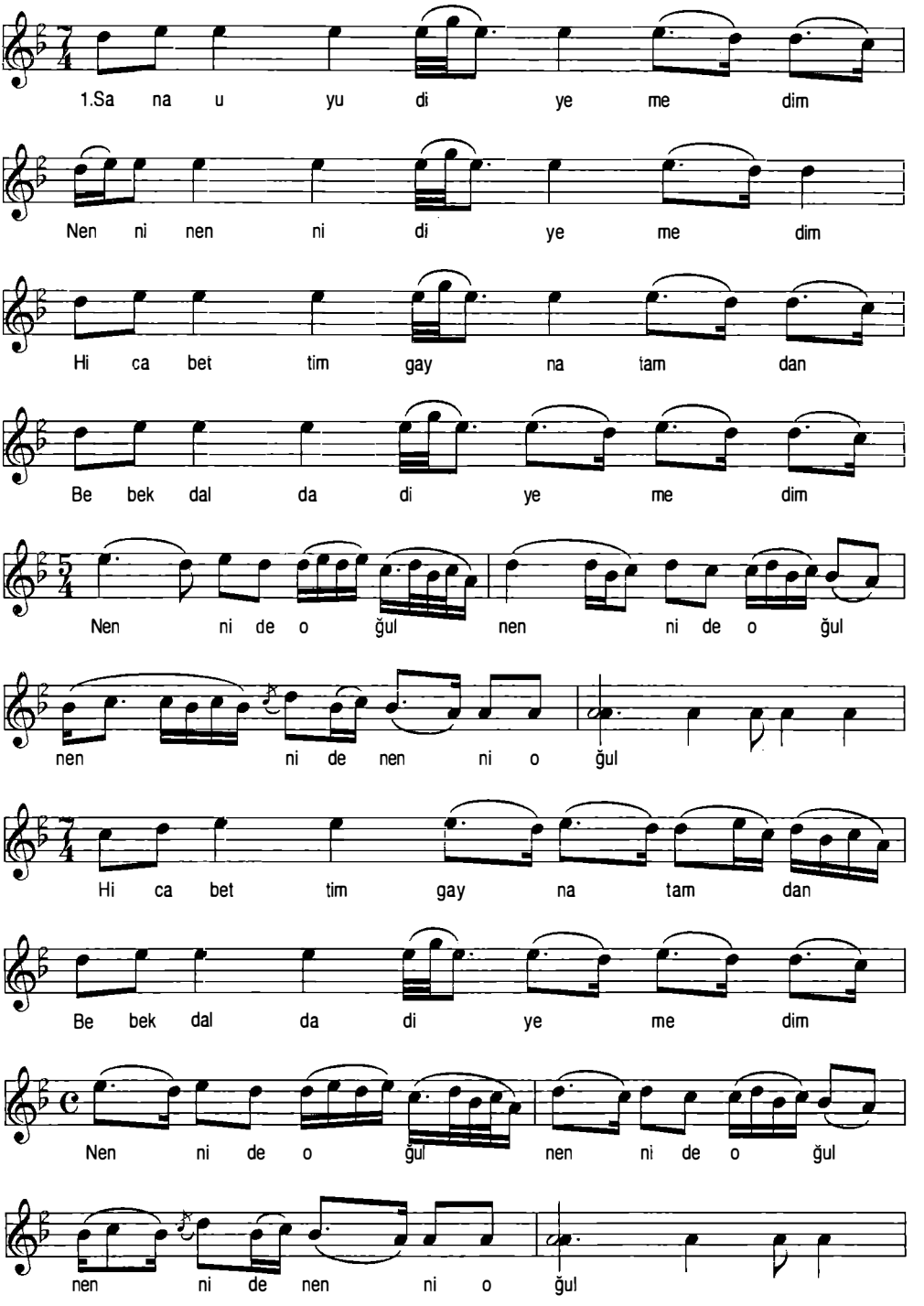

"Ordu Türküleri"

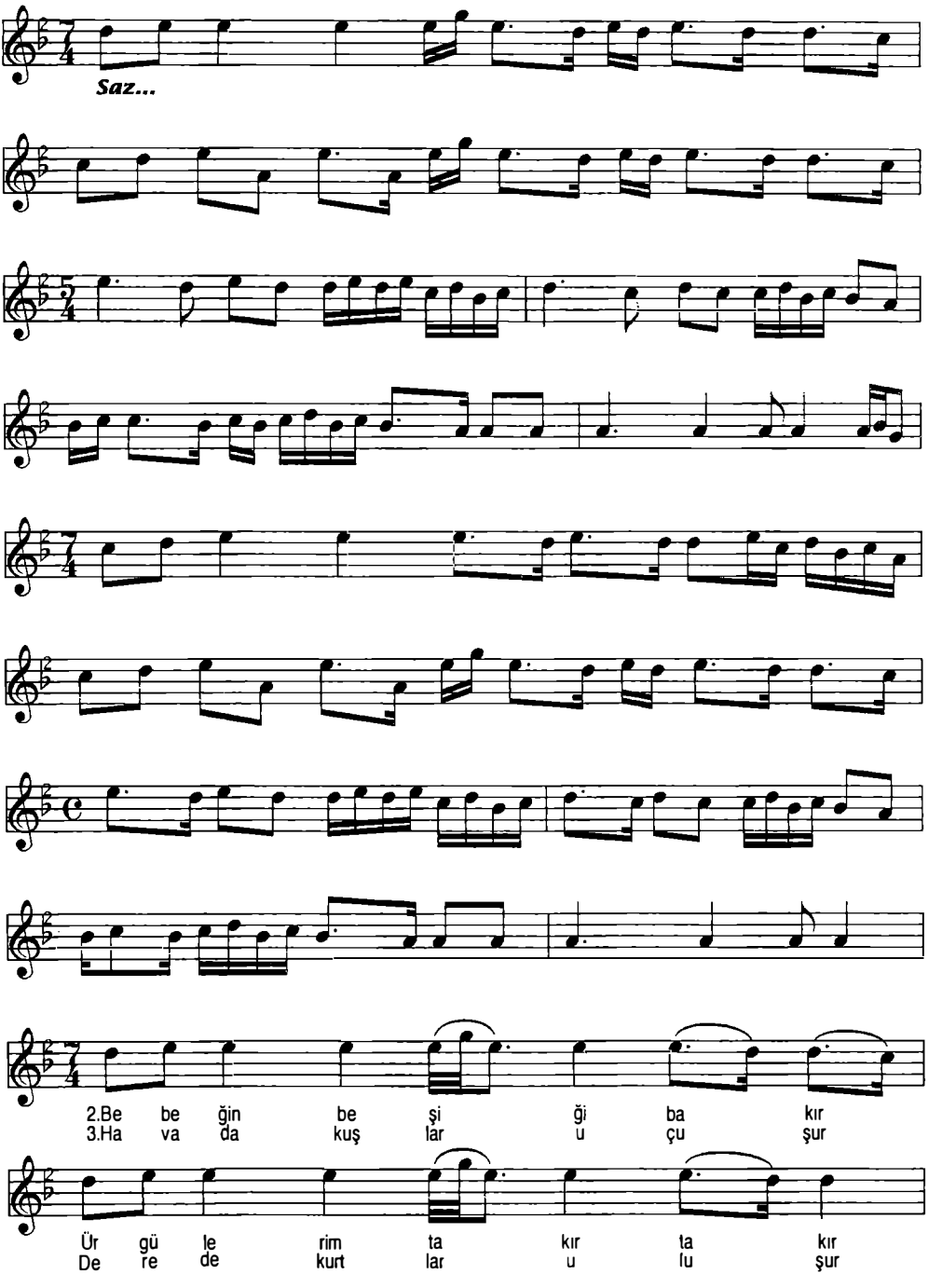

"Ordu Türküleri"

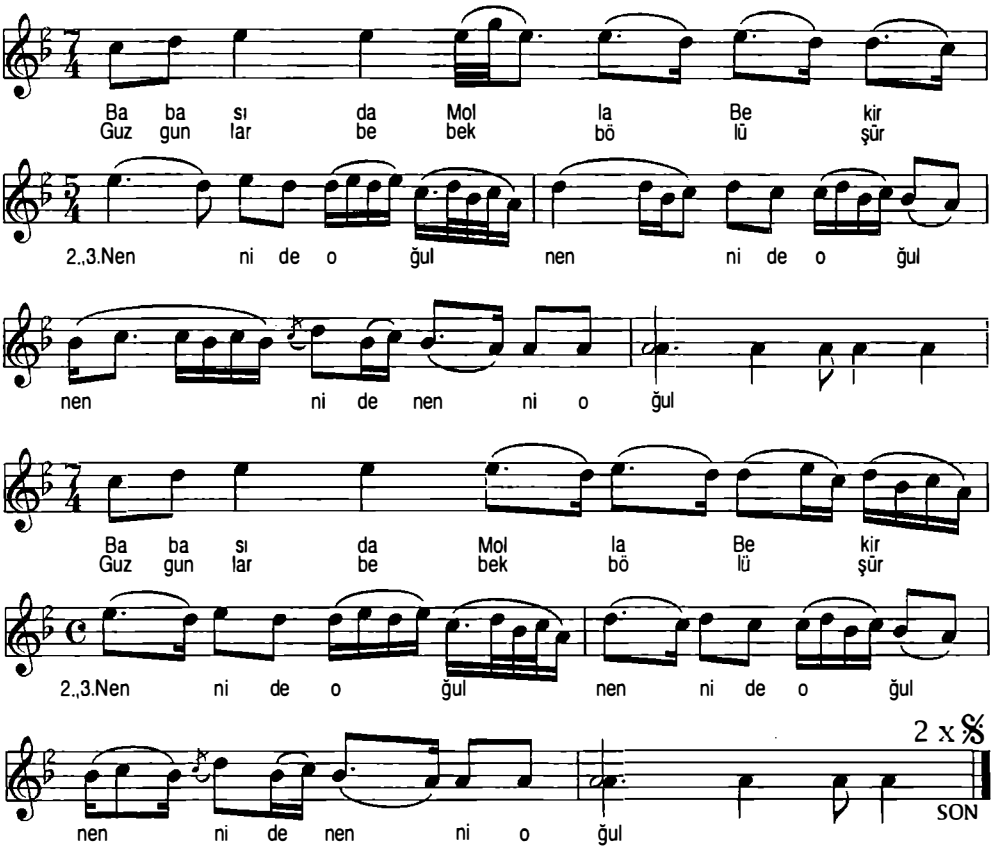

1.
Sana uyu diyemedim
Nenni nenni diyemedim
Hicab ettim gaynatamdan
Bebek dalda diyemedim
Nenni de oğul nenni de oğul
Nenni de nenni oğul

2.
Bebeğin beşiği bakır
Ürgülerim takır takır
Babası da Molla Bekir
Nenni de oğul nenni de oğul
Nenni de nenni oğul

3.
Havada kuşlar uçuşur
Derede kurtlar uluşur
Guzgunlar bebek bölüşür
Nenni de oğul nenni de oğul
Nenni de nenni oğul

"Ordu Türküleri"

SANDUĞU EŞEMEDİM

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Köşe Köyü
Kaynak: Şeker Kıran

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

114

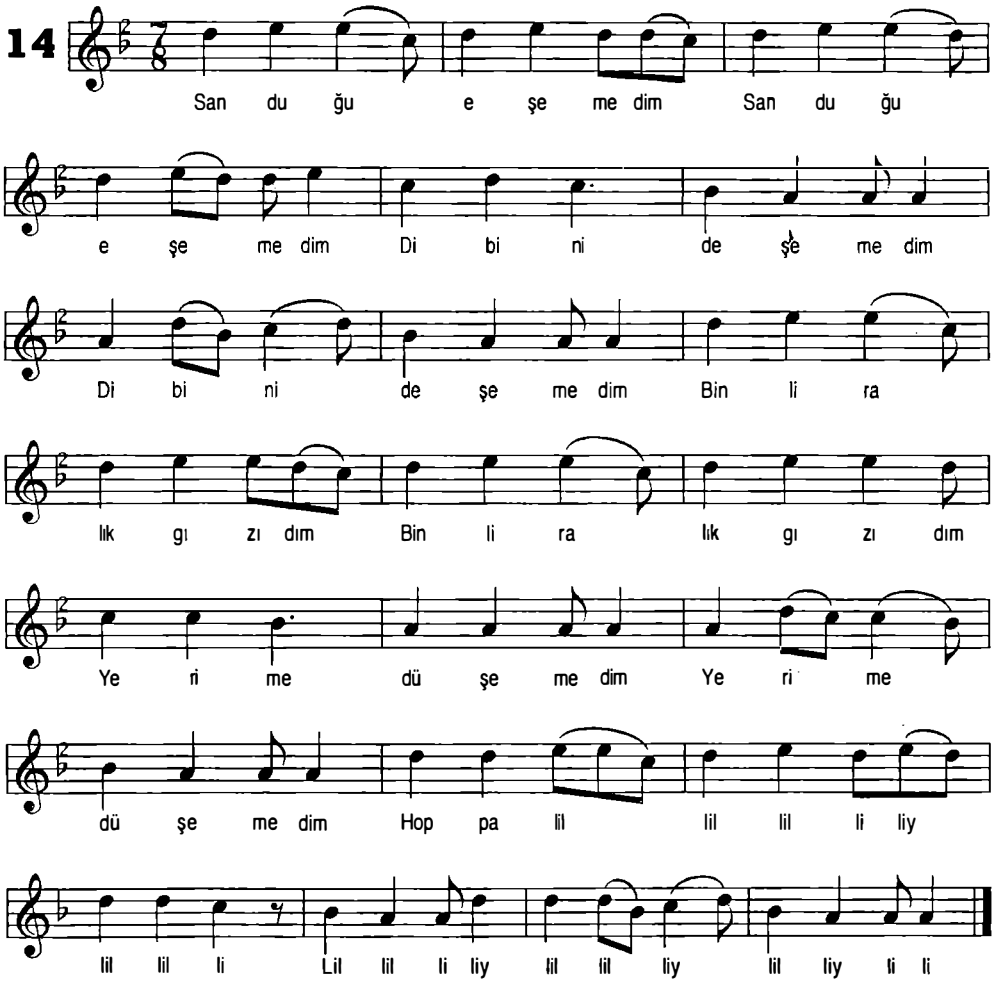

"Ordu Türküleri"

1.
Sanduğu eşemedim
Dibini deşemedim
Bin liralık gızıdım
Yarime düşemedim
Hoppa lil lil liy lil lil li
Lil liy li liy lil lil liy li li

2.
Dutun gızlar oynıyak
Bu horona doymıyak
Dışardan gelenleri
Bu horona goymıyak
-Bağlantı-

3.
Ocak başı daş değil
Ibruk dolu boş değil
Eller gülip oynuyor
Benim gönlüm hoş değil
-Bağlantı-

4.
Ocak başında guşum
Düşün sevdiğim düşün
Eller yuva yapıyor
Ben bir yuvasız guşum
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

SARILDIM LİMERİNE

Yöresi: Ordu-Uzunmusa Köyü
Kaynak: Mehmet Ziya Tanrıver

Derleyen: Şener Gök
Notalayan: Şener Gök

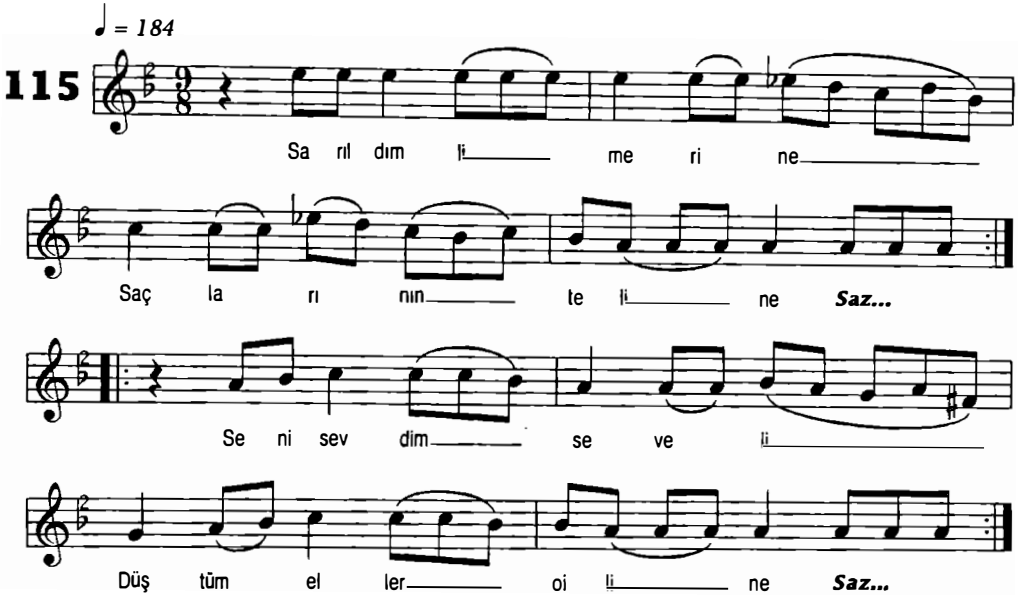

1.
Sarıldım limerine
Saçlarının teline
Seni sevdim seveli
Düştüm eller diline

2.
Bu nasıl sevgi idi
Yedi beni bitirdi
Ne kadar çile varsa
Aldı bana getirdi

3.
Vazgeçmedi çalımdan
Arlamadı halımdan
Benim bu çektiklerim
Zannederim dilimden

4.
Gel bana gel sen yarim
Gözünü süzen yarim
Beni yolda bırakıp
Dostluğu bozan yarim

5.
Verilen söz tutulur
Sanma ele satılır
Ayrı kalınca insan
Gönülden unutulur

6.
Ahımı alacaksın
Kimsesiz kalacaksın
Ziya'nın (aşıkın) sorumlusu
Elbet sen olacaksın

"Ordu Türküleri"

SERT KARA YEL ESİYOR
(HAMSİCİ KOLU)

Yöresi: Ordu-Perşembe
Kaynak: Yöre Ekibi

Derleyen: Taner Can
Notalayan: Taner Can

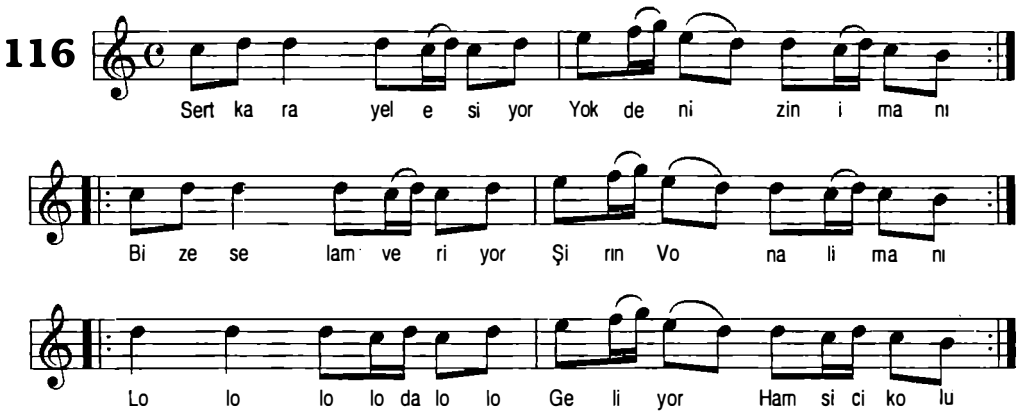

1.
Sert kara yel esiyor
Yok denizin imanı
Bize selam veriyor
Şirin Vona limanı
Lo lo lo lo da lo lo
Geliyor Hamsi kolu

2.
Motor ile kayıklar
Geliyor yelken kürek
Girdiler mi limana
Gülerler gevrek gevrek

3.
Lale sümbül kokuyor
Şu Vona'nın dağları
Hamsiciler geliyor
Çekiyor horonları
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

SEVDİĞİME VARAMADIM

Yöresi: Ordu - Aybastı
Kaynak: Ramadan Şen

Derleyen: Tuğrul Şan
Notalayan: Tuğrul Şan

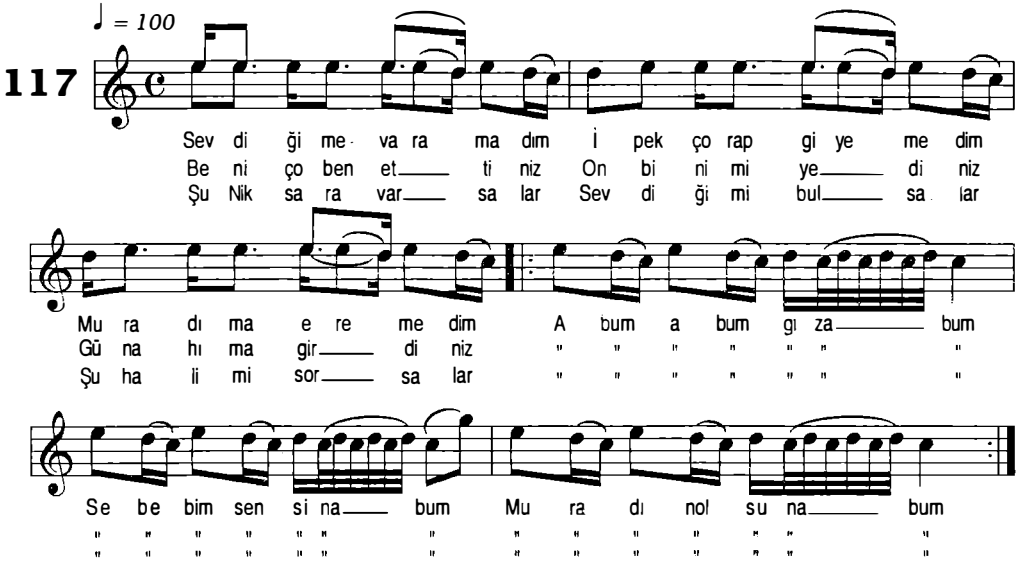

1.
Sevdiğime varamadım
İpek (naylon) çorap giyemedim
Muradıma eremedim
Abum abum gız abum
Sebebim sensin abum
Muradın olsun abum

2.
Beni çoban ettiniz
On binimi yediniz
Günahıma girdiniz
Abum abum gız abum
Sebebim sensin abum
Muradın olsun abum

3.
Şu Niksar'a varsalar
Sevdiğimi bulsalar
Şu halimi sorsalar
Abum abum gız abum
Sebebim sensin abum
Muradın olsun abum

NOT: Aynı türkü Tokat repertuarında da bulunmaktadır.

"Ordu Türküleri

SIÇAN GELİR TAKA TUKLA

Yöresi: Ordu
Kaynak: Olgun Gönül

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

118

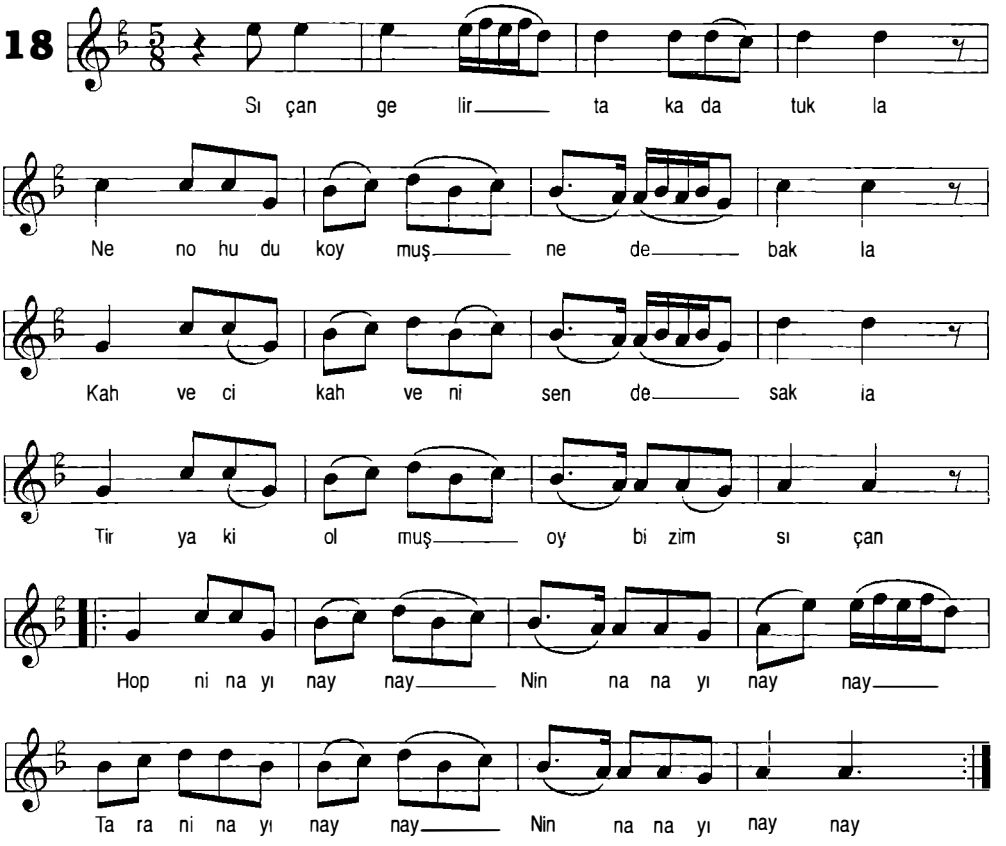

2.
Bıçkıyı almış eline
Keseri sokmuş beline
Çıkmış damın tepesine
Dülger olmuş oy bizim sıçan
Hop ni nayı nay nay
Nin nanayı nay nay
Tara ninayı nay nay
Nin ninayı nay nay

3.
İstanbul'dan gelirkene
Gördüm sıçan sürüsünü
Öldürdüm eşekten irisini
Davula gerdim derisini
Hop ni nayı nay nay
Nin nanayı nay nay
Tara ninayı nay nay
Nin ninayı nay nay

4.
Yitirdim yedi lirayı
Öldüm arayı arayı
Duvara saklamış parayı
Sarraf olmuş oy bizim sıçan
Hop ni nayı nay nay
Nin nanayı nay nay
Tara ninayı nay nay
Nin ninayı nay nay

"Ordu Türküleri

SİGARAMI YANDIRDIM

Yöresi: Ordu-Uzunisa Köyü
Kaynak:

Derleyen: Sabri Yener
Notalayan: Sabri Yener

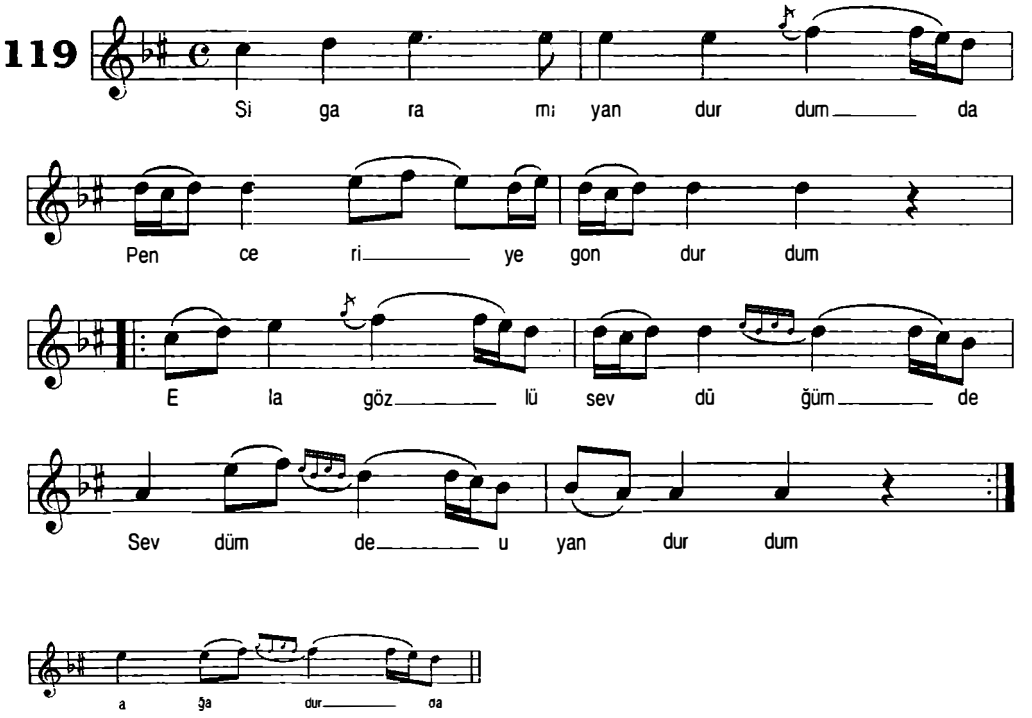

2.
Gül koydum gül üstüne de
Selam söyle Güssüne
Bir çift mendil göndersin de
Garibimin üstüne

3.
Ata binen ağadur da
Atın yolu dağadur
Yürü sevdüğüm yürü de
Bu türküler saadur

"Ordu Türküleri"

SİLDİRGE SİLDİRGE YAĞAN YAĞMURLAR

Yöresi: Ordu - Mesudiye
Kaynak: Ramazan Erbaş

Derleyen: Nida Tüfekçi
Notalayan: Nida Tüfekçi

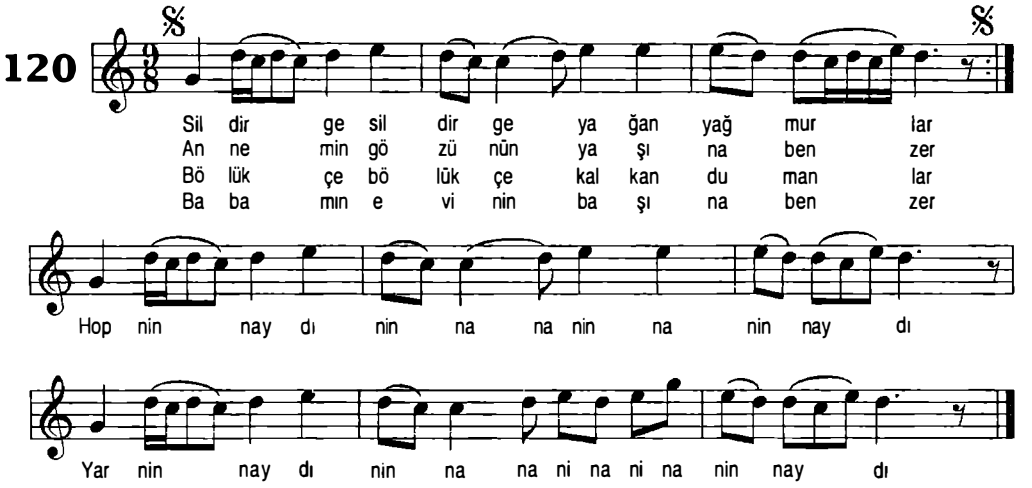

2.
Vardım baktım şu derede ağlıyor
Al yazmasın çezmiş çezmiş bağlıyor
Beni görmüş gesil gesil ağlıyor
Hop ninnaydı ninna na ninna ninnaydı
Yar ninnaydı ninna na ni na ni na ninnaydı

3.
Göğe bulut gibi havalanırsın
Sulu sepken gibi yere yağarsın
Nerde güzel görsen ona bakarsın
Hop ninnaydı ninna na ninna ninnaydı
Yar ninnaydı ninna na ni na ni na ninnaydı

"Ordu Türküleri"

SİS DAĞI'NIN ARDINDA
(HORON HAVASI)

Yöresi: Ordu
Kaynak: Mahallî Ekip

Derleyen: Cemil Demirsipahi
Notalayan: Cemil Demirsipahi

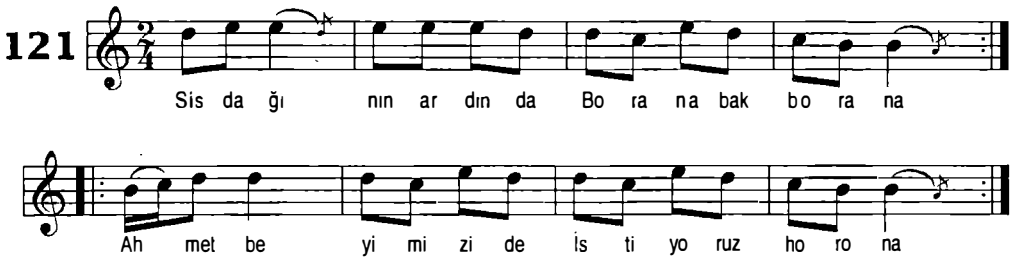

1.
Sisdağının ardında
Borana bak borana
Ahmet beyimizi de
İstiyoruz horona

2.
Sisdağının ardında
Borana bak borana
Hatice hocamızı da
İstiyoruz horona

"Ordu Türküleri"

ŞU AKKUŞ'UN GÜRGENLERİ

Yöresi: Ordu-Akkuş
Kaynak: İmeciler

Derleyen: Şener Gök
Notalayan: Şener Gök

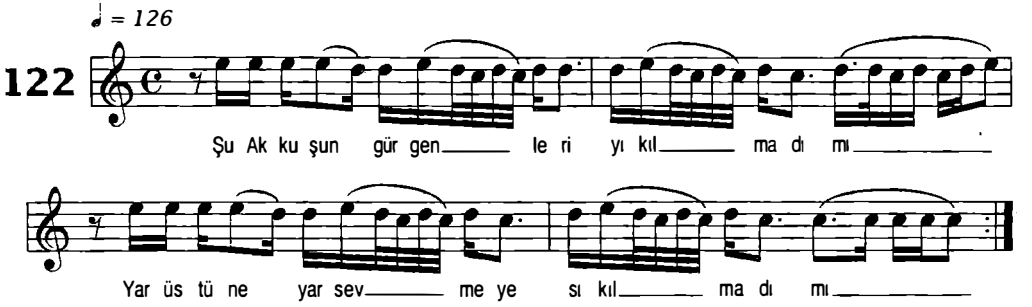

2.
Şu karşıki tarlayı da kime kazdırdın
Gönderdiğin mektupları kime yazdırdın

3.
Şu karşıki tarlayı da kime sürdürdün
Ben gurbette, sen sılada beni öldürdün

4.
Şu Akkuş'un tepesinde kar var duman yok
Benim nazlı yarimde de din var iman yok

5.
Irmak gibi çağlarım da çağlatma beni
Yetimlikte büyüdüm de ağlatma beni

6.
Keltepe'nin taşlarını koyun mu sandın
Yar üstüne yar sevmeyi oyun mu sandın

7.
İçmem güzelim içmem de bir yudum içmem
Dünya güzelle dolsa da yar senden geçmim

8.
Alçaklardan götürün de benim salımı
Kimselere söylemeyin benim halımı

9.
Üç aşağı beş yukarı salla mendili
Tanımıyom yar seni de tanıt kendini

"Ordu Türküleri"

ŞU DERENİN BOYUNA

Yöresi: Ordu - Ünye
Kaynak: Fethi Gençalioğlu

Derleyen: Hamdi Tanses
Notalayan: Tuncer İnan

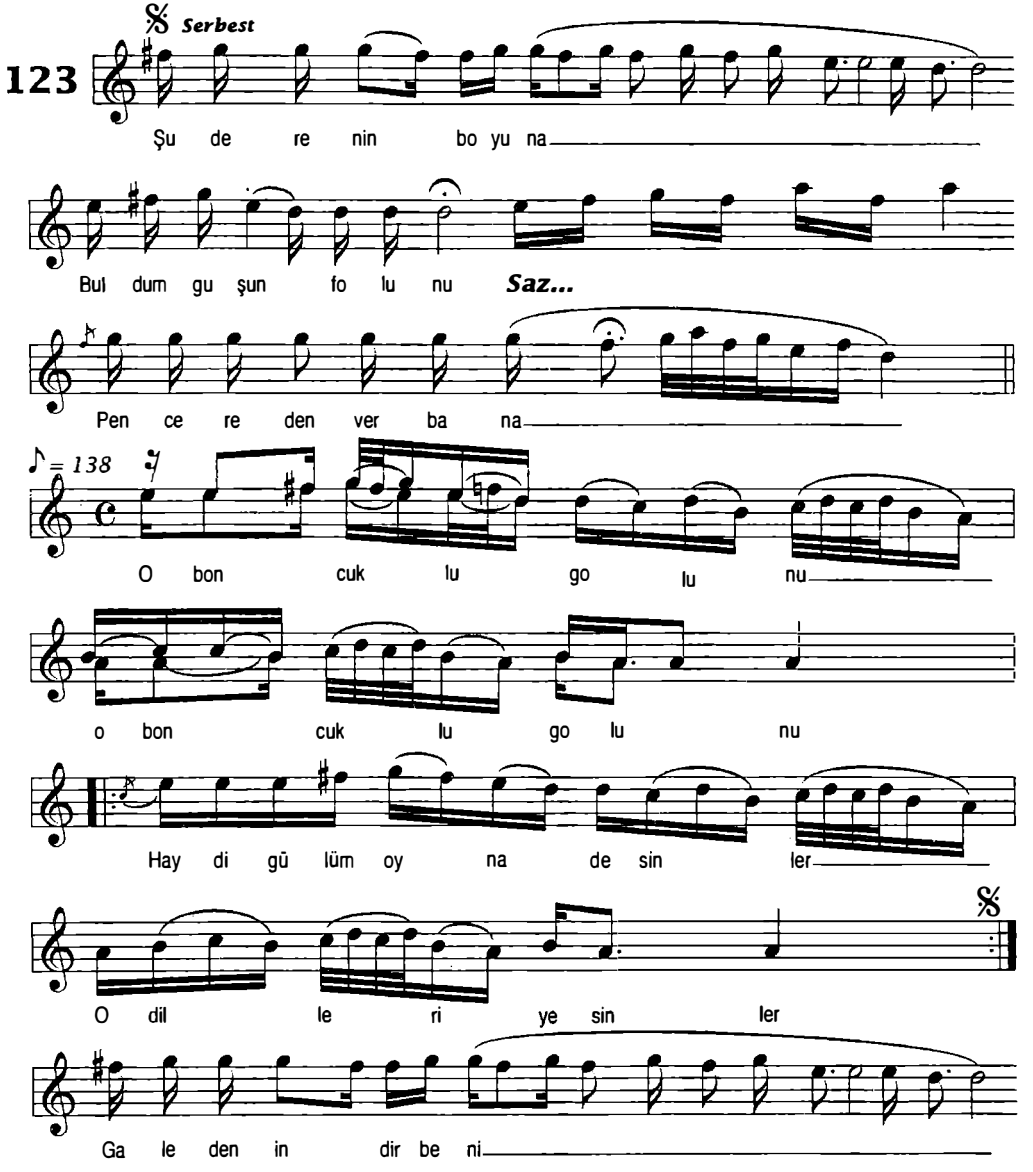

"Ordu Türküleri"

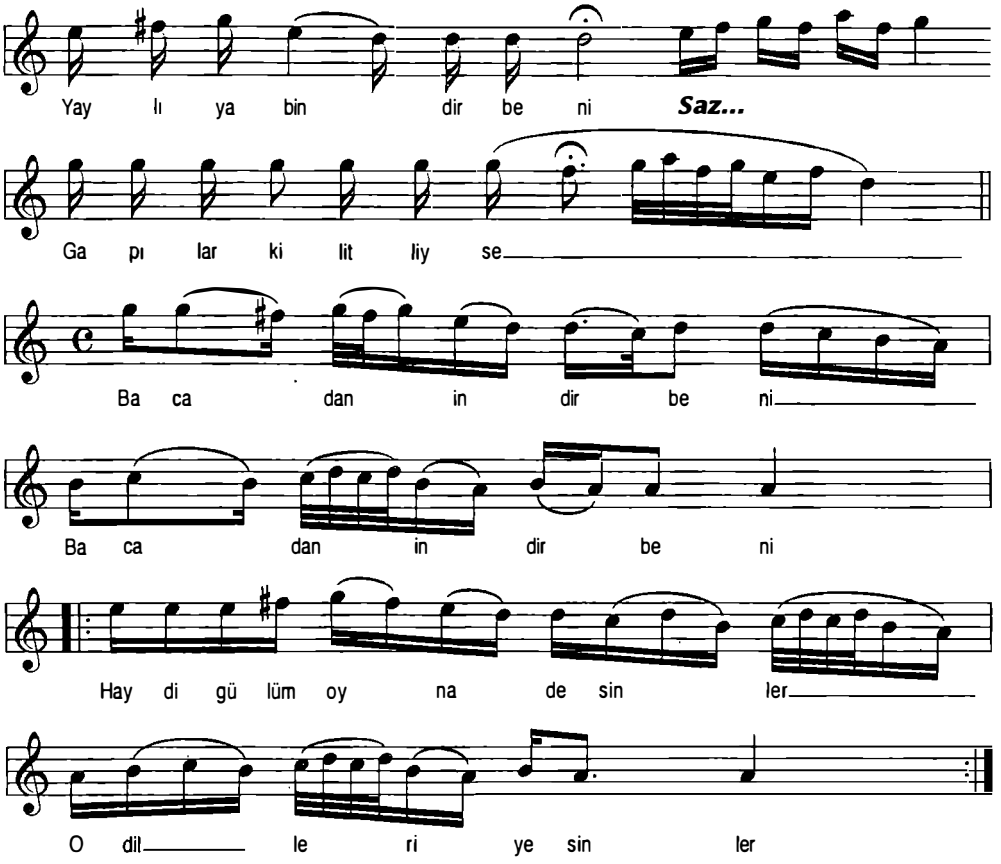

1.
Şu derenin boyuna
Buldum guşun folunu
Pencereden ver bana
O boncuklu golunu
Haydi gülüm oyna desinler
O dilleri yesinler

2.
Armut dalda dal yerde
Bülbül ötmez her yerde
Mevlam bizi ayırdı
Her birimiz bir yerde
Haydi gülüm oyna desinler
O dilleri yesinler

3.
Gateden indir beni
Yaylıya bindir beni
Kapılar kitliyise
Bacadan indir beni
Haydi gülüm oyna desinler
O dilleri yesinler

"Ordu Türküleri"

TABAKAMDA TÜTÜN AZ

Yöresi: Ordu - Gölköy
Kaynak: Ahmet Sırtbaş

Derleyen: Ank. Devlet Kons.
Notalayan: Ateş Köyoğlu

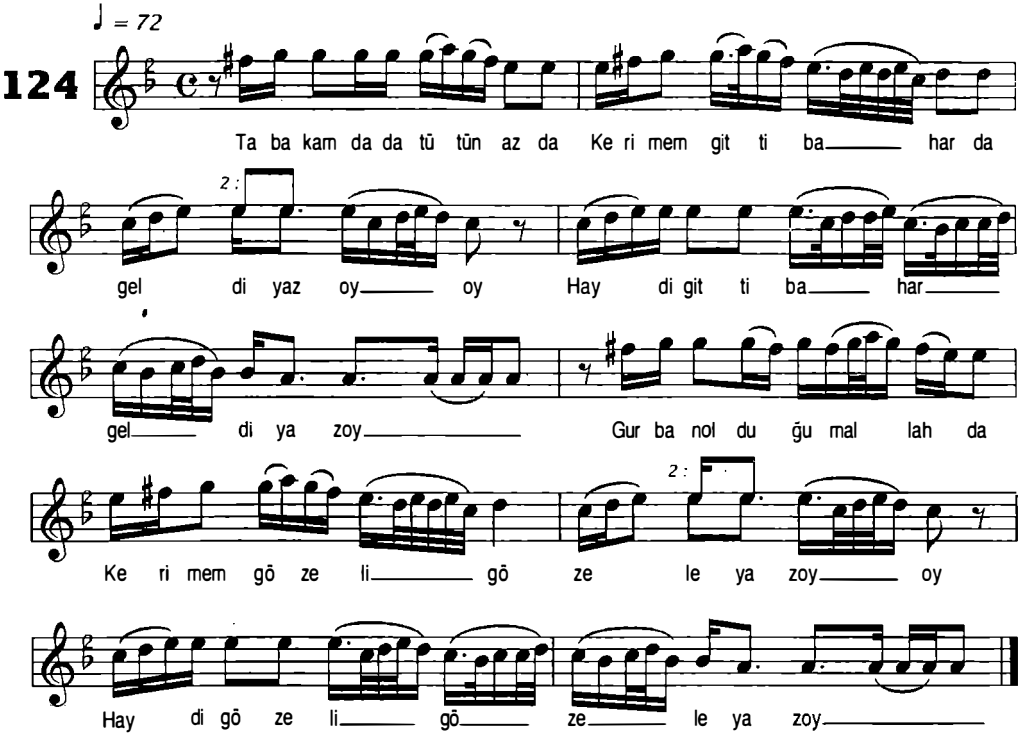

1.
Tabakamda da tütün az
Kerime'm gitti bahar geldi yaz oy
Gurban olduğum Allah da
Kerime'm gözeli gözele yaz oy

2.
Tabakamda tütünüm de
Kerime'm inadına bütünüm oy
Yalvartma beni gelin de
Gurbette bir yetimim oy

"Ordu Türküleri"

TAŞLIDERE YOLUNDA

Yöresi: Ordu-Akkuş
Kaynak:

Derleyen: Hikmet Uzun
Notalayan: Hikmet Uzun

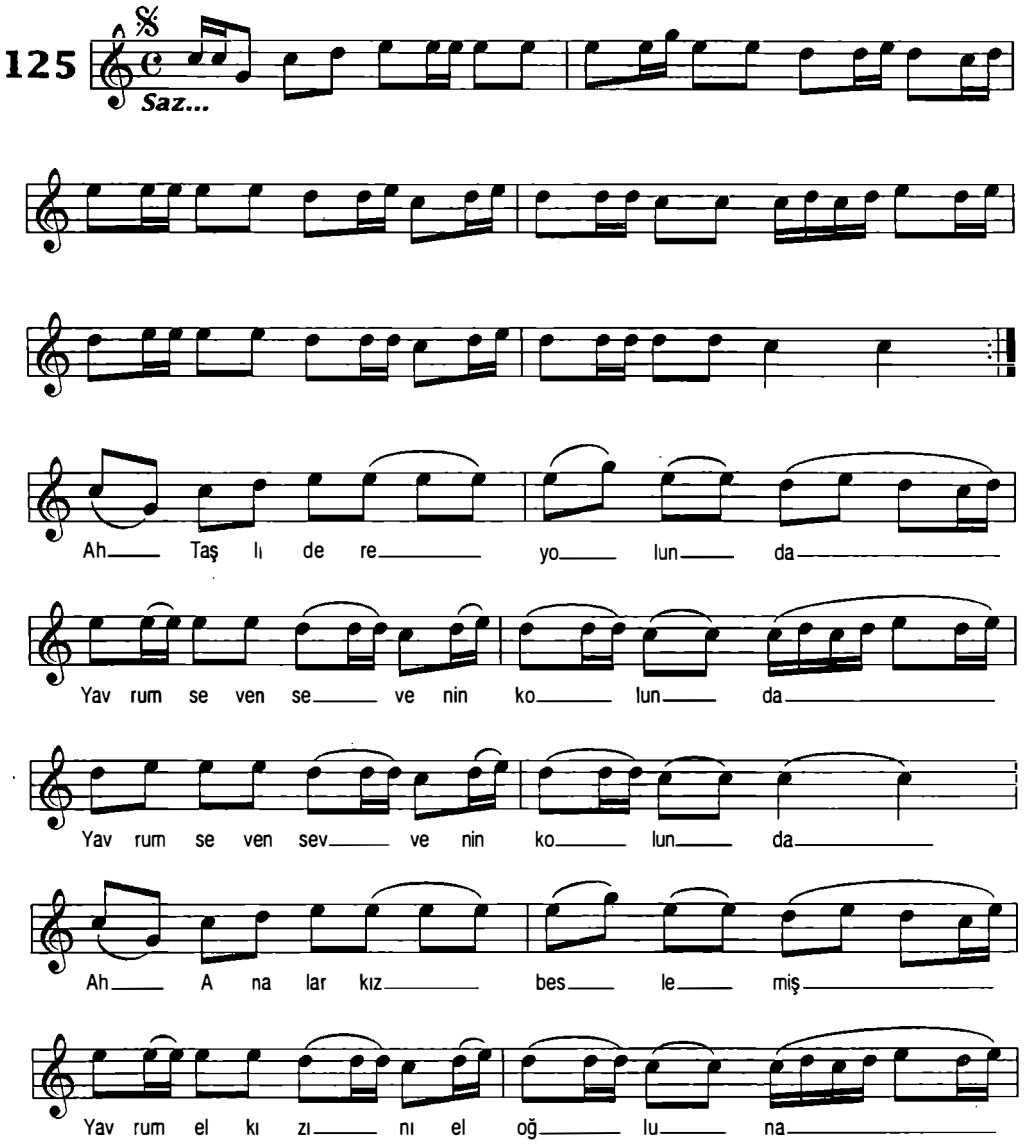

"Ordu Türküleri"

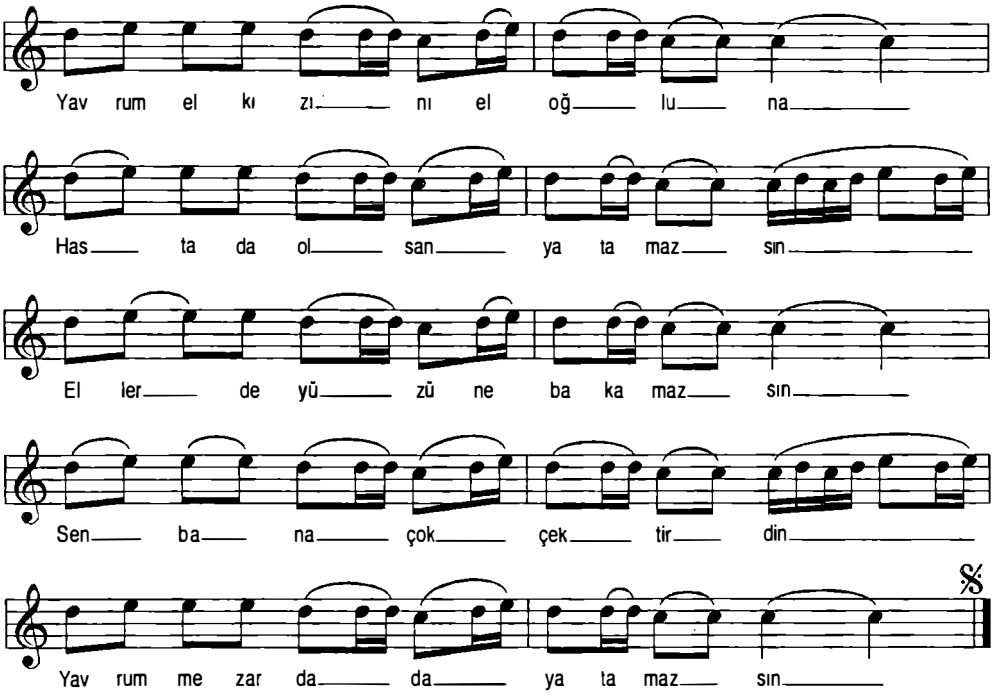

1.
(Ah) Taşlıdere yolunda
(Yavrum) Seven sevenin kolunda
(Ah) Analar kız beslemiş
(Yavrum) El kızını el oğluna
Hasta da olsan yatamazsın
Eller de yüzüne bakamazsın
Sen bana çok çektirdin
(Yavrum) Mezarda da yatamazsın

2.
(Ah) Taşlıdere yolları
(Yavrum) Duman aldı dağları
(Ah) Seni bana vermiyor
(Yavrum) Taşlıdere'nin ağ(a)ları
-Bağlantı-

3.
(Ah) Taşlıdere dedikleri de
(Yavrum) Sevdadır çektikleri
(Ah) Hiç aklımdan çıkmıyor da
(Yavrum) O yarin dedikleri
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

TEPEKÖY'ÜN BAŞINDA

Yöresi: Ordu-Fatsa
Kaynak: Hayrettin Şengül

Derleyen: Taner Can
Notalayan: Taner Can

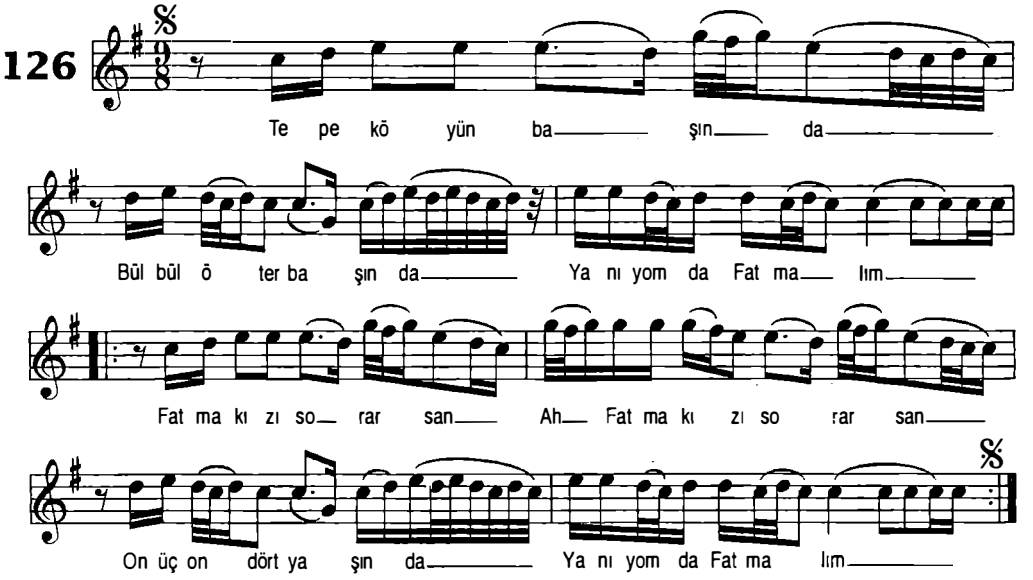

1.
Tepeköy'ün başında
Bülbül öter taşında
Yanıyom da Fatma'lım
Fatma kızı sorarsan
On üç on dört yaşında
Yanıyom da Fatma'lım

2.
Tepeköy baştan başa
Atlarım taştan taşa
Yanıyom da Fatma'lım
Fatma kızı kaybettim
Ağlarım yaştan yaşa
Yanıyom da Fatma'lım

3.
Tepeköy'de dibek var
Fatma kızda göbek var
Yanıyom da Fatma'lım
O göbeğin altında
Altı aylık bebek var
Yanıyom da Fatma'lım

"Ordu Türküleri"

TEREKTE DARI GÖRDÜM -I-

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Köşe Köyü
Kaynak: Döne Karakuş

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

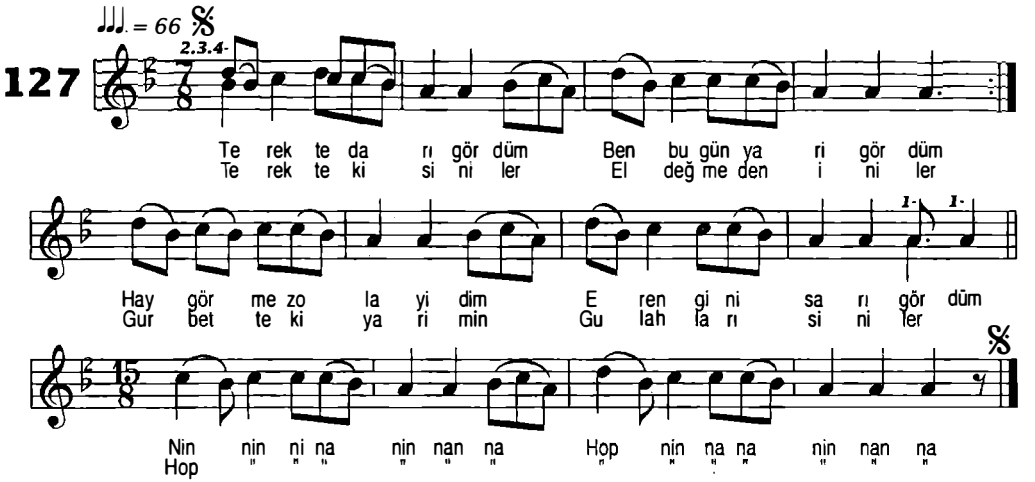

1.
Terekte darı gördüm
Ben bugün yari gördüm
Hay görmez olayıdım
İrengini sarı gördüm

2.
Terekteki siniler
El değmeden iniler
Gurbetteki yarimin
Gulahları siniler

3.
Tam da çilem bitmez mi
Süpürseler gitmez mi
Şu boynumun eğrisi
Yare keder etmez mi

TEREKTE DARI GÖRDÜM -II-

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Kaynak: Döne Karakuş

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

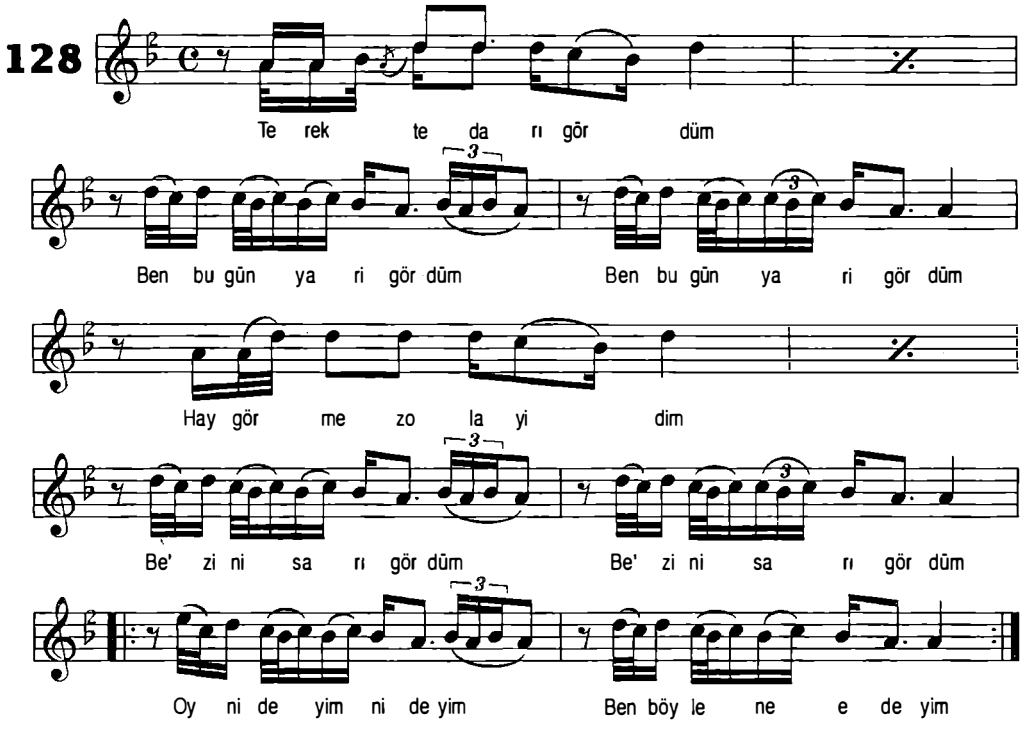

1.
Terekte darı gördüm
Ben bu gün yari gördüm
Hay görmez olayidim
Benzini sarı gördüm
Oy nideyim nideyim
Ben böyle ne´edeyim

2.
Terekteki siniler
El değmeden iniler
Gurbetteki yarimin
Gulahları ziiler
Oy nideyim nideyim
Ben böyle ne edeyim

3.
Sepete üzüm goydum
Varın bahın dolmuş mu
Yare yüzük gönderdim
Barmağına olmuş mu
Oy nideyim nideyim
Ben böyle ne edeyim

"Ordu Türküleri"

TİNYABANIN DAŞLARI

Yöresi: Aybastı
Kaynak: Necati Eyri

Derleyen: Tuğrul Şan
Notalayan: Tuğrul Şan

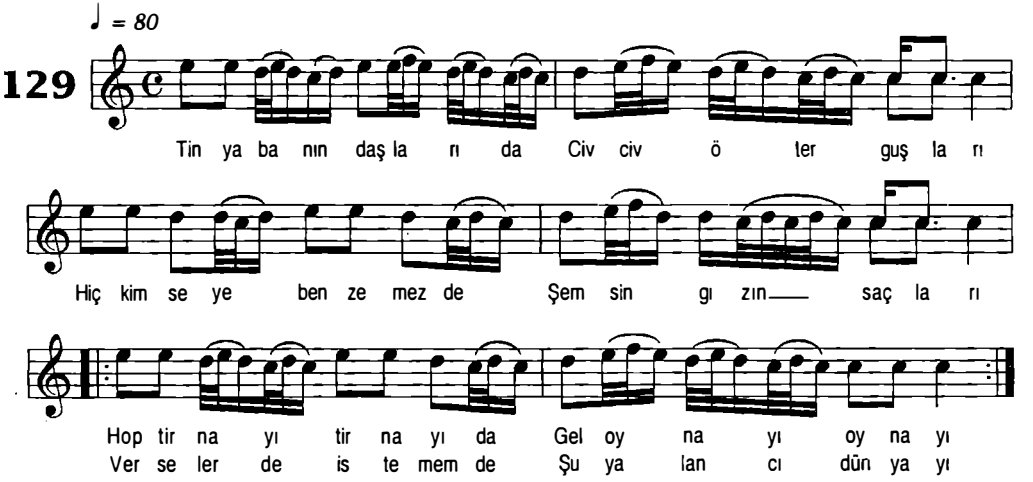

1.
Tinyabanın daşları da
Civ civ öter guşları
Hiç kimseye benzemez de
Şemsin gızın saçları
Hop tirnayı tirnayı da
Gel oynayı oynayı
Verseler de istemem de
Şu yalancı dünyayı

2.
Tinyabuya vardın mı da
Şemsin gızı gördün mü
Şemsin gızın saçını da
Eliyinen ördün mü
-Bağlantı-

3.
Irmak suyun bulansın da
Yar yanına dolansın
Gız ben seni almıyodum
Gaçdın gaçdın dolandın
-Bağlantı-

4.
Duman geliyor duman da
Doldurdu dereleri
Gız babanın evinde de
Doldurdun sineleri
-Bağlantı-

5.
Yazı yazarım yazı da
Guşların ganadına
Gız ben seni alıyom da
Düşmanın inadına
-Bağlantı-

6.
Gız saçların iki gat da
Bir gatını bana sat
Eğer annen vermezse de
Gel bir gece bizde yat
-Bağlantı-

7.
Denize daldım derin de
Yüzüne çıkdım serin
Gızlara duzak kurdum da
Dutuldu allı gelin
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

UZUN KAVAK NE UZARSIN

Yöresi: Ordu - Giresun
Kaynak: Sarı Recep

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
Notalayan: Muzaffer Sarısözen

130

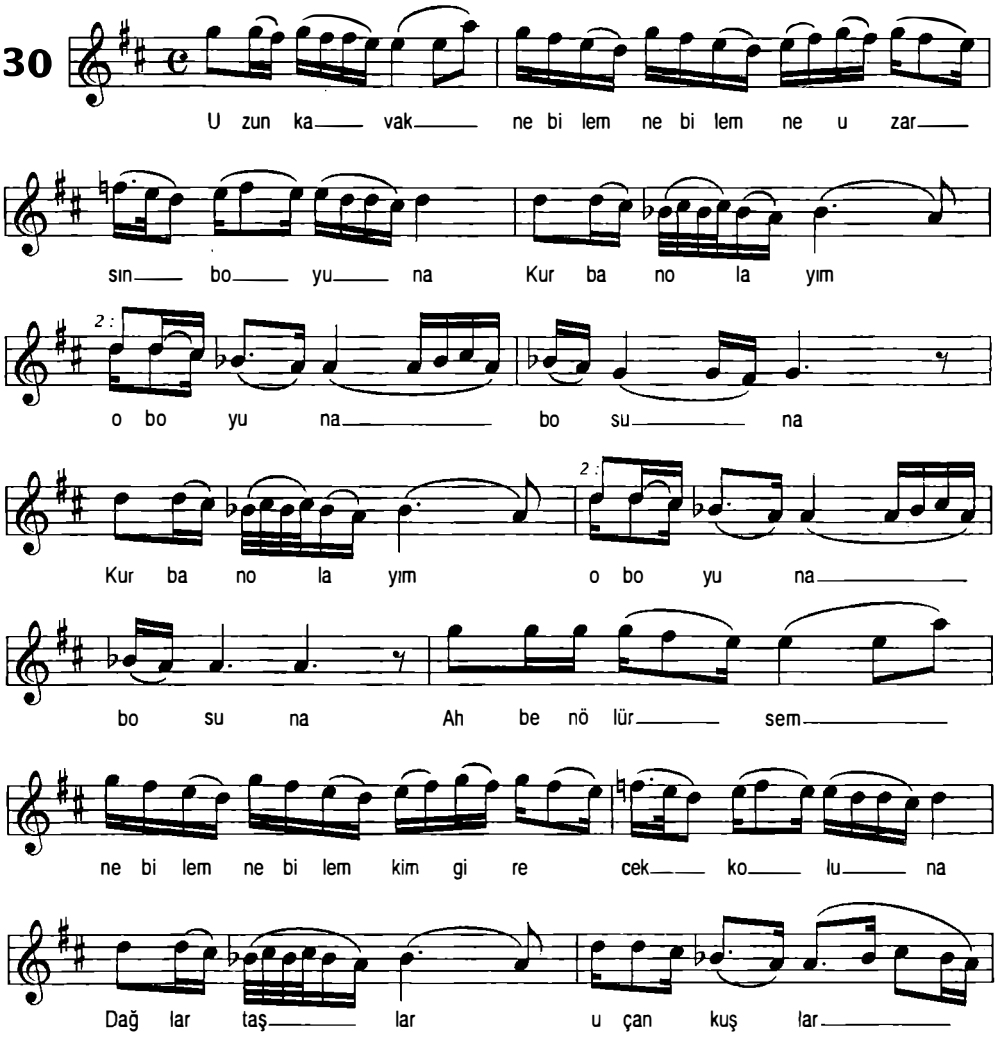

"Ordu Türküleri"

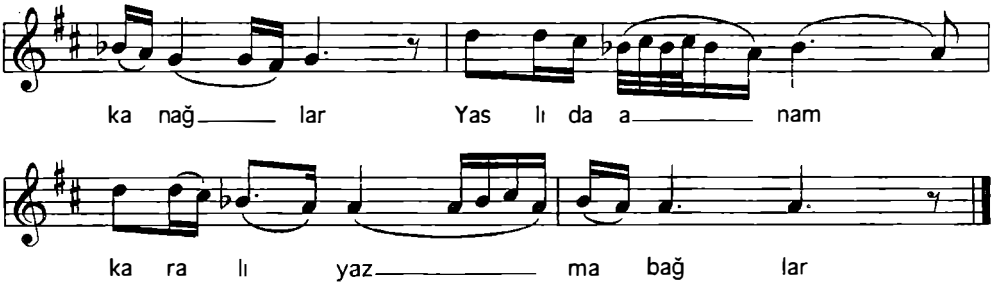

1.
Uzun kavak ne bilem ne bilem ne uzarsın boyuna
Kurban olayım o boyuna bosuna
Ah ben ölürsem ne bilem ne bilem kim girecek koluna
Dağlar taşlar uçan kuşlar kan ağlar
Yaslı anam kara yazmalar bağlar

2.
Uzun kavak ne bilem ne bilem gıcır gıcır gıcılar
Anne benim sol yanımda sancı var
Ah ben ölürsem ne bilem ne bilem benden daha genci var
Dağlar taşlar uçan kuşlar kan ağlar
Yaslı anam kara yazmalar bağlar

"Ordu Türküleri"

ÜNYE'DEN ÇIKTIM BAŞIM SELAMET

Yöresi: Ordu - Ünye
Kaynak: Fethi Gençalioğlu

Derleyen: Hamdi Tanses
Notalayan: Tuncer İnan

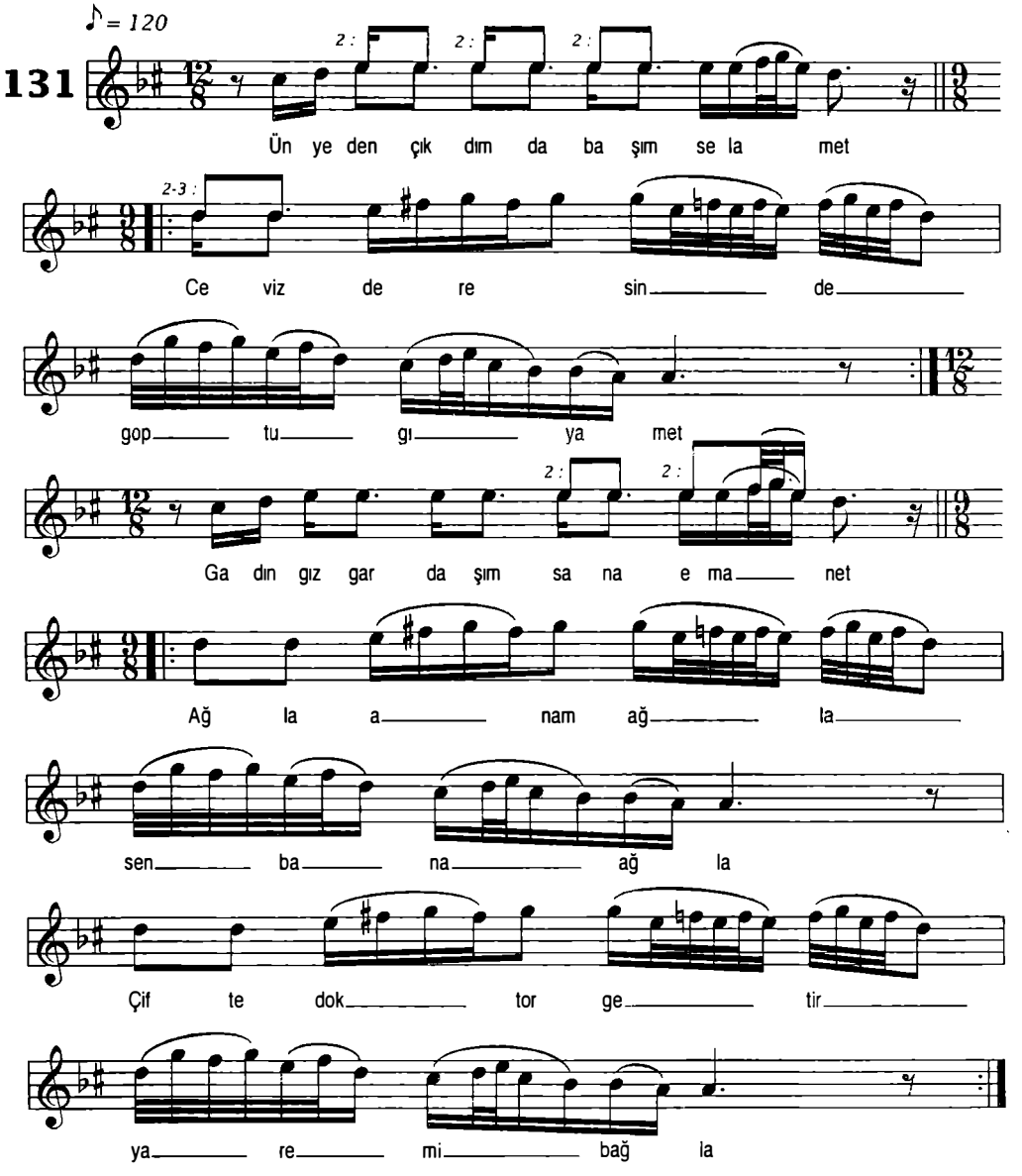

"Ordu Türküleri"

1.
Ünye'den çıktım da başım selamet
Ceviz deresinde koptu kıyamet
Gadın gız gardaşım sana emanet
Ağla anam ağla sen bana ağla
Çifte doktor getir yaramı bağla

2.
Yedi karış gelir omzumun eni
Genç yaşımda kabre koydular beni
Anneciğim bana söylesin ninni
Ağla anam ağla sen bana ağla
Çifte doktor getir yaramı bağla

3.
Martinim duvarda asılı kaldı
Elbisem sandıkta basılı kaldı
Gadın gız gardaşım küsülü kaldı
Ağla anam ağla sen bana ağla
Çifte doktor getir yaramı bağla

"Ordu Türküleri"

YAR ÇİÇEĞİM ÇİÇEĞİM

Yöresi: Ordu - Mesudiye
Kaynak: Rüştü Tuncalı

Derleyen: Ank. Devlet Kons.
Notalayan: Ateş Köyoğlu

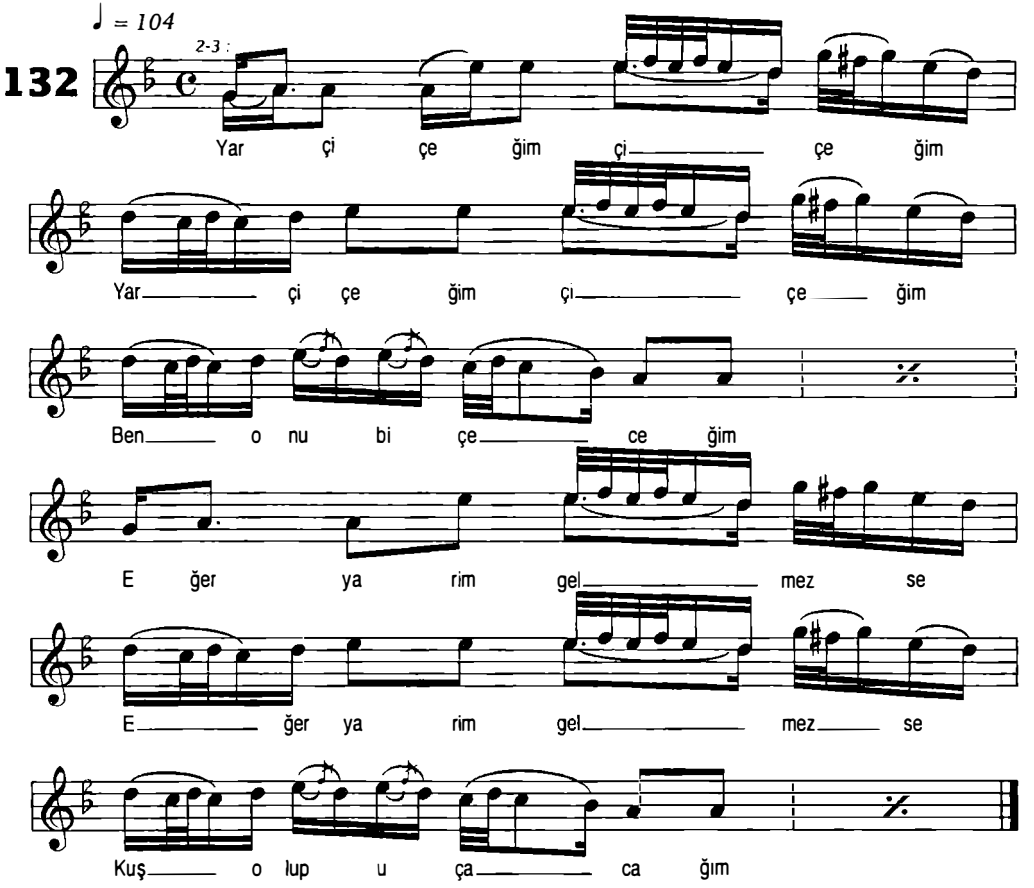

2.
Değirmen üstü çiçek
Orak getirin biçek
Seninki azyar ise
Benimki de mor çiçek

3.
Cıgarayı yandırdım
Pencereye kondurdum
O ale gözlerini
Öptüm de uyandırdım

4.
Sular gibi akmayın
Mavi boncuk takmayın
Ben bir köy çocuğuyum
Duruşuma bakmayın

"Ordu Türküleri"

YAR SANA BEŞLİK ALAYIM MI?

Yöresi: Ordu - Ünye
Kaynak: Fethi Gençalioğlu

Derleyen: Nurettin Çamlıdağ
Notalayan: Nurettin Çamlıdağ

133

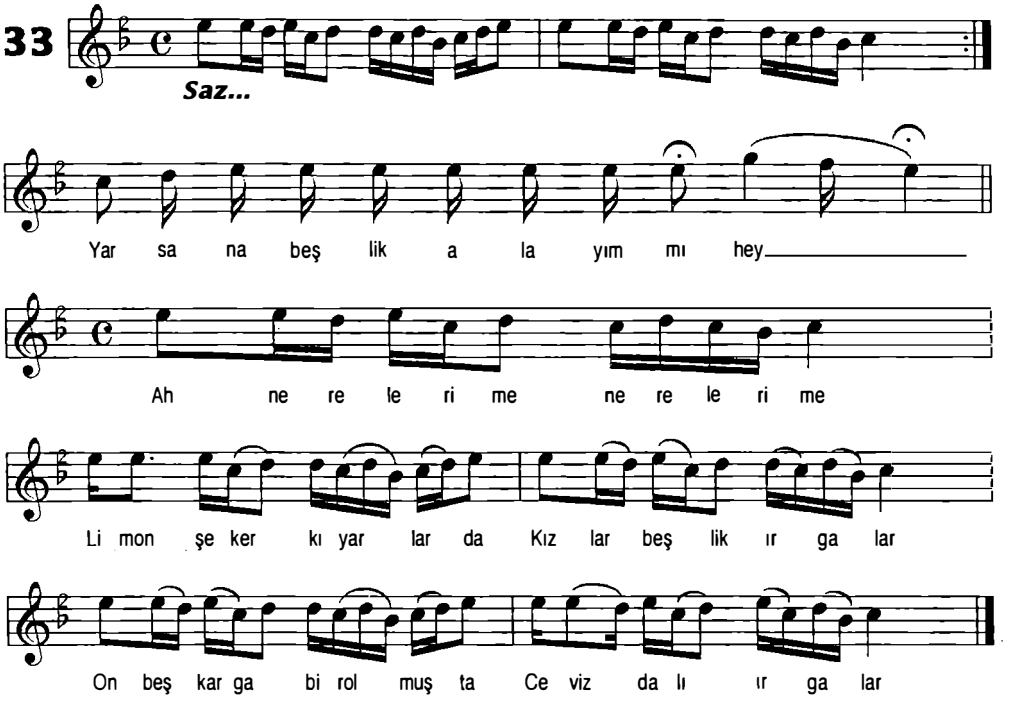

1.
Yar sana beşlik alayım mı hey
Ah nerelerime nerelerime
Limon şeker kıyarlar da
Kızlar beşlik dizerler
Onbeş karga bir olmuş ta
Ceviz dalı ırgalar

2.
Yar sana fistan alayım mı hey
Ah nerelerime nerelerime
Limon şeker kıyarlar da
Kızlar beşlik dizerler
Onbeş karga bir olmuş ta
Ceviz dalı ırgalar

3.
Yar sana pabuç alayım mı hey
Ah nerelerime nerelerime
Limon şeker kıyarlar da
Kızlar beşlik dizerler
Onbeş karga bir olmuş ta
Ceviz dalı ırgalar

"Ordu Türküleri"

YARİMİN GİYDİĞİ YEŞİL ENTARİ

Yöresi: Ordu
Kaynak: Mahallî Ekip

Derleyen: TRT Müzik Darise
Notalayan: Altan Demirel

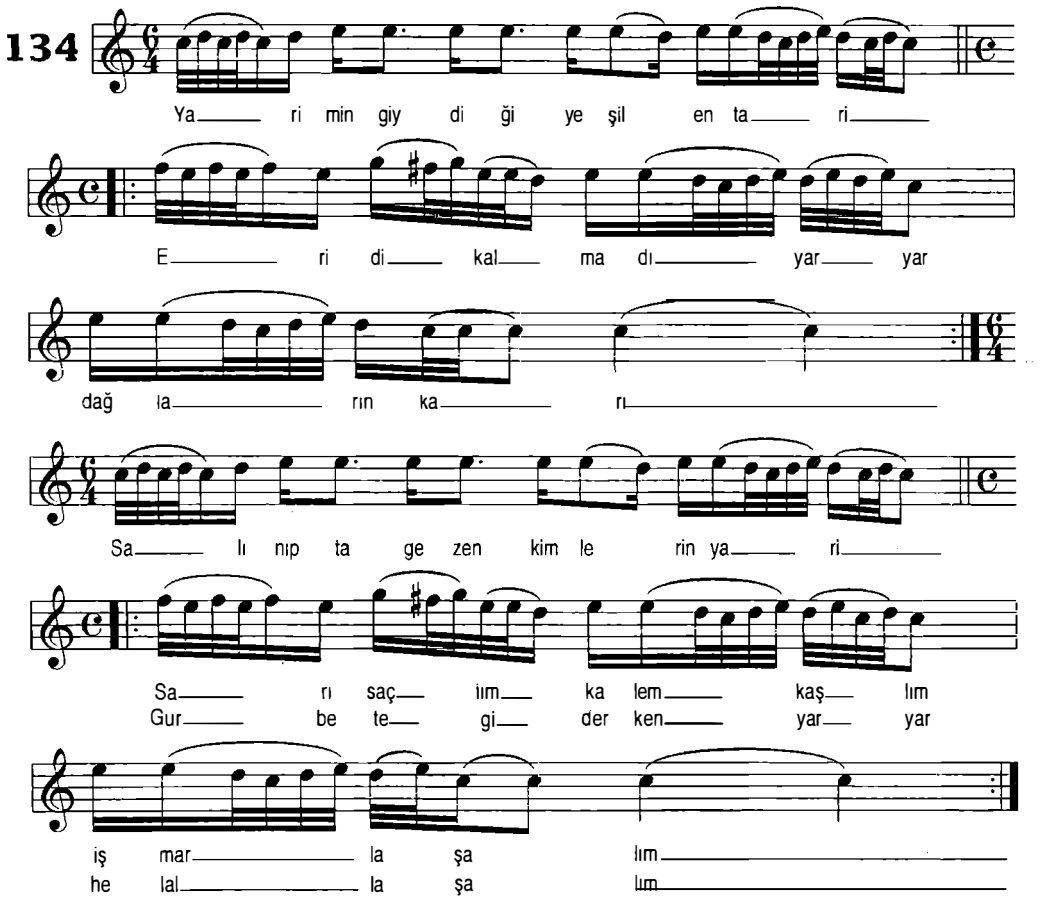

1.
Yarimin giydiği yeşil entari
Eridi kalmadı dağların karı
Salınıp da gezen kimlerin yari
Sarı saçlım kalem kaşlım işmarlaşalım
Gurbete giderken yar yar helallaşalım

2.
Evlerinin önü üç ağaç incir
Kollarım kelepçe yar yar boynumda zincir
Zincirin yerleri hiç durmaz incir
Sarı saçlım kalem kaşlım işmarlaşalım
Gurbete giderken yar yar helallaşalım

"Ordu Türküleri"

YAVADI'DAN ÇIKTIM YALDIZ PİYADE

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Yeşilce Köyü
Kaynak: Temel Ünal

Derleyen: Şener Gök
Notalayan: Şener Gök

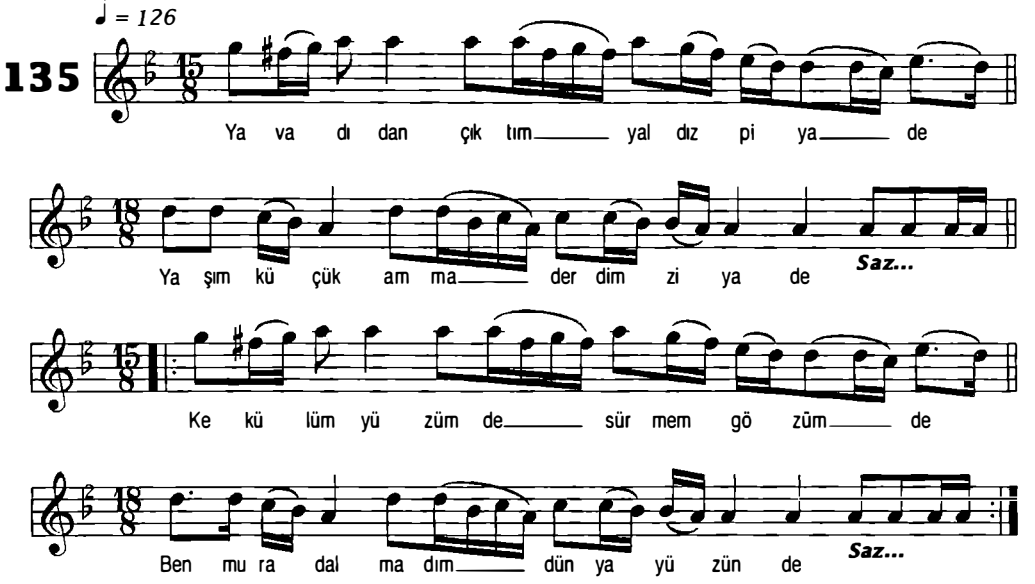

1.
Yavadı'dan çıktım yaldız piyade
Yaşım küçük amma derdim ziyade
Kekülüm yüzümde sürmem gözümde
Ben murad almadım dünya yüzünde

2.
Çatağa da vardım baktım arkama
Beylik kurşun birden girdi kafama
Anam babam yok ki gelse yanıma
Ben benim ağlarım yanar giderim

3.
Yaylanın yaprağı düştü kanıma
Çifte kardaşlarım geldi yanıma
Nasıl kıydın Hakkı tatlı canıma
Ben benim ağlarım yanar giderim

4.
Vurulduğum yerler Çatağa yakın
Gidin komşularım halime bakın
Murat çocuğuma, kızıma bakın
Ben benim ağlarım yanar giderim

"Ordu Türküleri"

YAYLA YAYLAYA BAKAR -I-
(ÇEŞİTLEME)

Yöresi: Ordu - Akkuş
Kaynak: Fethi Gençalioğlu

Derleyen: Hamdi Tanses
Notalayan: Tuncer İnan

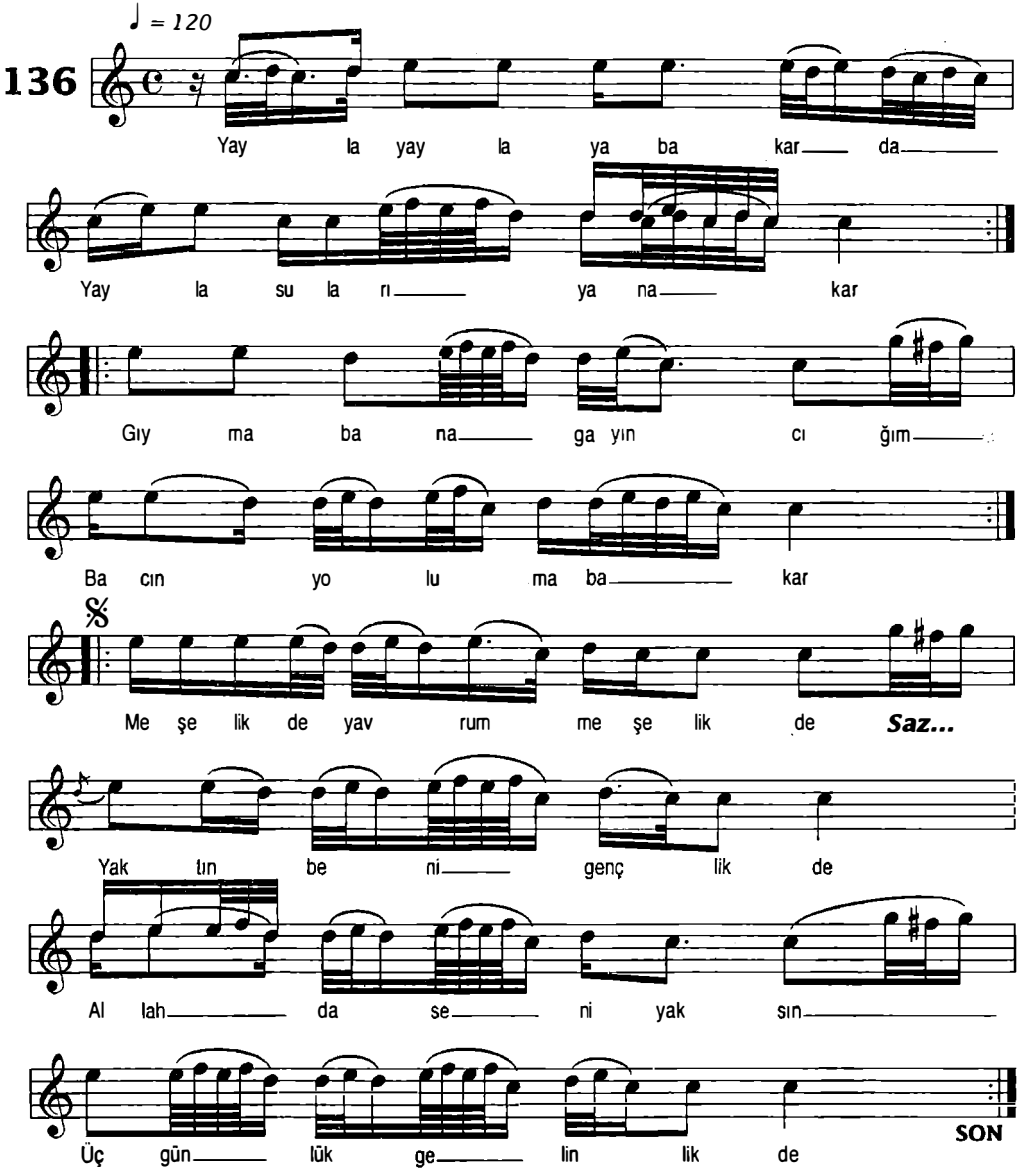

"Ordu Türküleri"

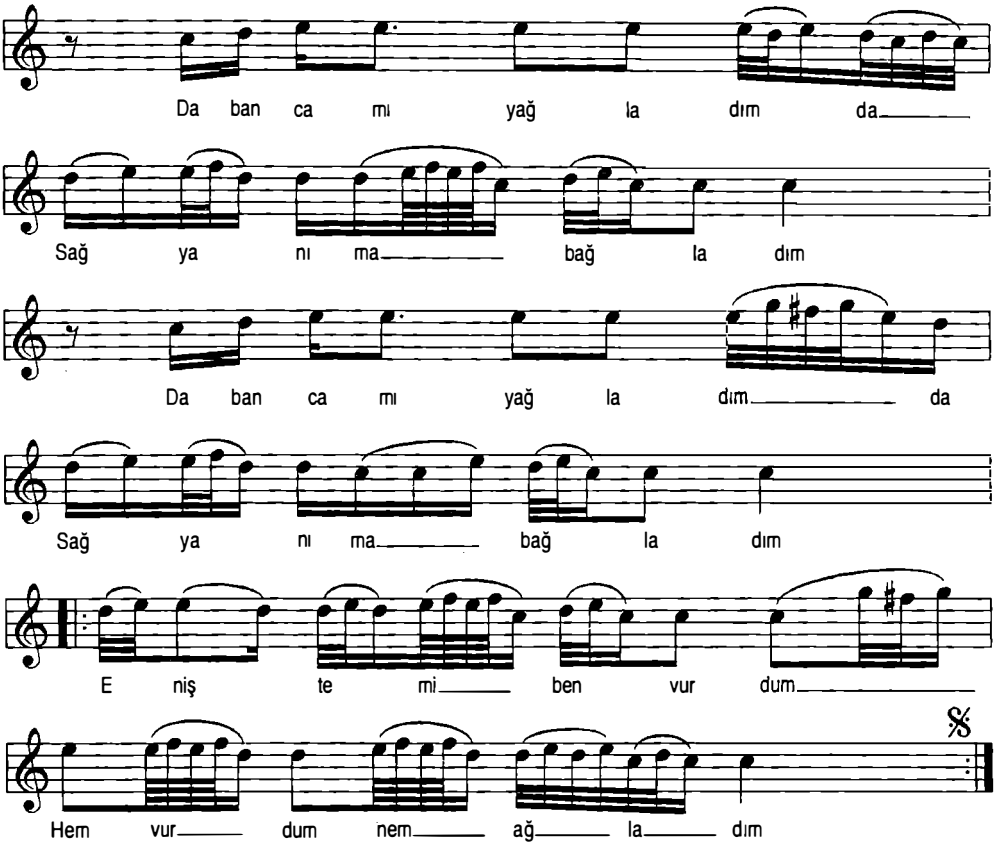

1.
Yayla yaylaya bakar da
yayla suları yan akar
Gıyma bana gayıncığım
Bacın yoluma bakar
Meşelikde yavrum meşelikde
Yaktın beni gençlikde
Allah da seni yaksın
Üç günlük gelinlikde

2.
Dabancamı yağladım da
Sağ yanıma bağladım
Eniştemi ben vurdum
Hem vurdum hem ağladım
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

YAYLA YAYLAYA BAKAR -II-
(HATİPOĞLU)

Yöresi: Ordu - Akkuş
Kaynak: Fethi Gençalioğlu

Derleyen: Hamdi Tanses
Notalayan: Tuncer İnan

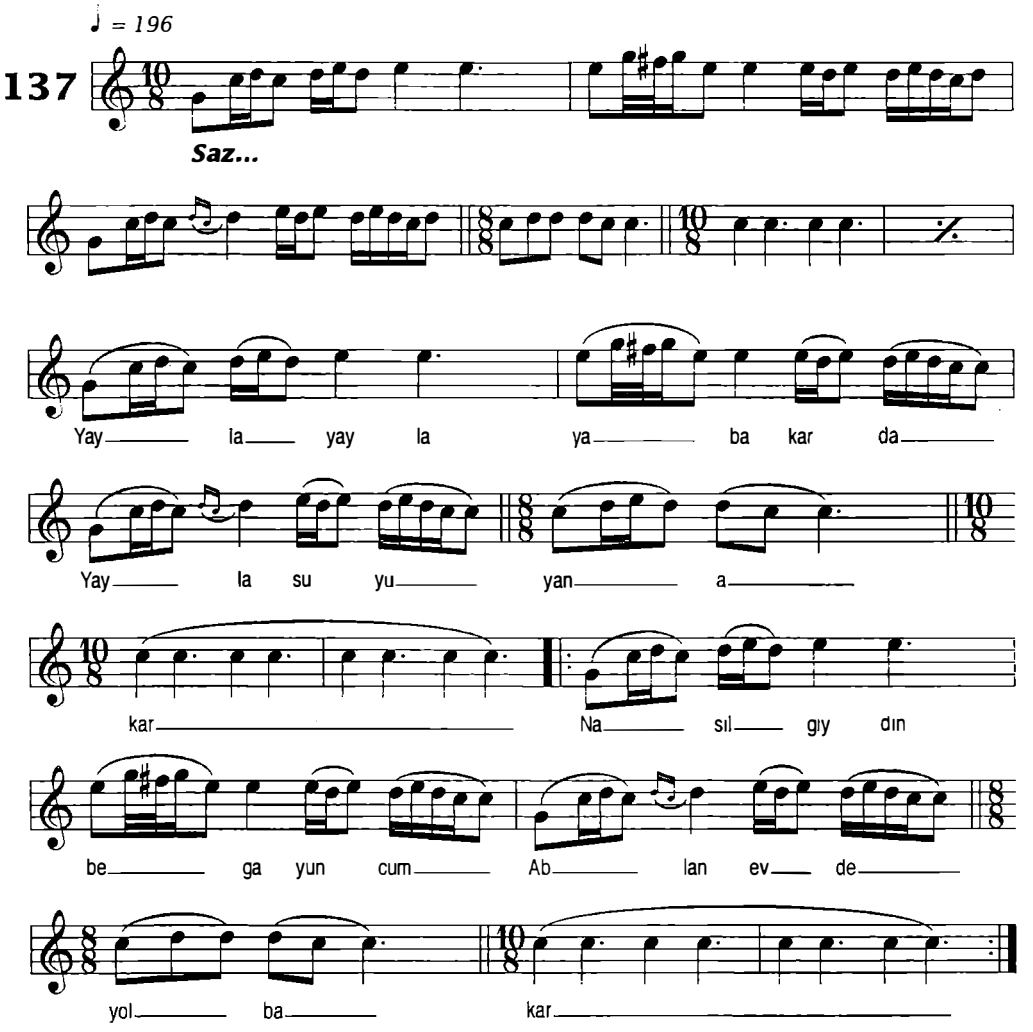

1.
Yayla yaylaya bakar da
Yayla suyu yan akar
Nasıl gıydın be gayıncum
Ablan evde yol bakar

2.
Yayladan mı geliyon da
Goyununan maşallah
Bizim evde gelin yok da
Sen olursun inşallah

3.
Hatipoğlu nam verir de
Muhtarlığa şan verir
Muhtarlığın yoluna da
Oğlunu gurban verir

YAYLANIN ÇİMENİNE

Yöresi: Ordu
Kaynak: Mehmet Ziya Tanrıver

Derleyen: Şener Gök
Notalayan: Şener Gök

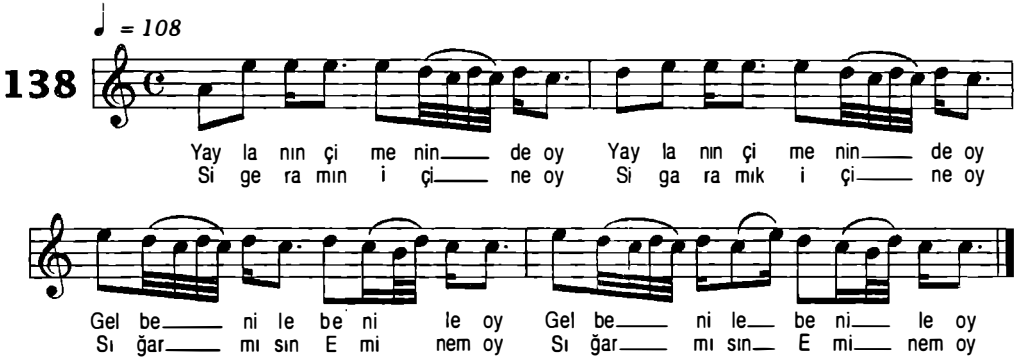

1.
Yaylanın çimeninde oy
Gel ben ile ben ile
Sigaramın içine oy
Sığar mısın Emine'm oy

2.
Yayla yolu bu mudur oy
Desti dolu su mudur oy
Bekledim de gelmedin oy
Tez geldiğin bu mudur oy

3.
İndim derenin kurdu oy
Yar yanıma oturdu oy
Seni (bizi) fena diyenin oy
Yıkılsın evi yurdu

"Ordu Türküleri"

YAZI YAZARIM YAZI

Yöresi: Ordu-Akkuş
Kaynak: Kemal Uzun

Derleyen: Hikmet Uzun
Notalayan: Hikmet Uzun

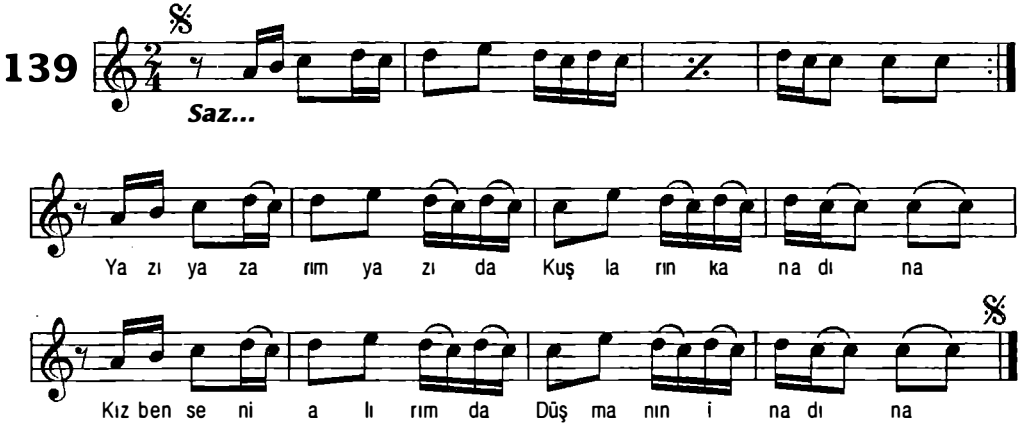

1.
Yazı yazarım yazı
Kuşların kanadına
Kız ben seni alırım da
Düşmanın inadına

2.
Yazı yazarım yazı
Aynanın kapağına
Yine mi geldik yarim
Ayrılık sabahına

3.
Aman yarim allı yar
Al yazması pullu yar
Bu gün sende bir hal var
Gözlerinden belli yar

"Ordu Türküleri"

YENİ ÇİFLİK DERLER ÇÖLÜN DÜZÜNDE

Yöresi: Ordu - Tokat
Kaynak: Ümit Tokcan

Derleyen: Tuncer İnan
Notalayan: Tuncer İnan

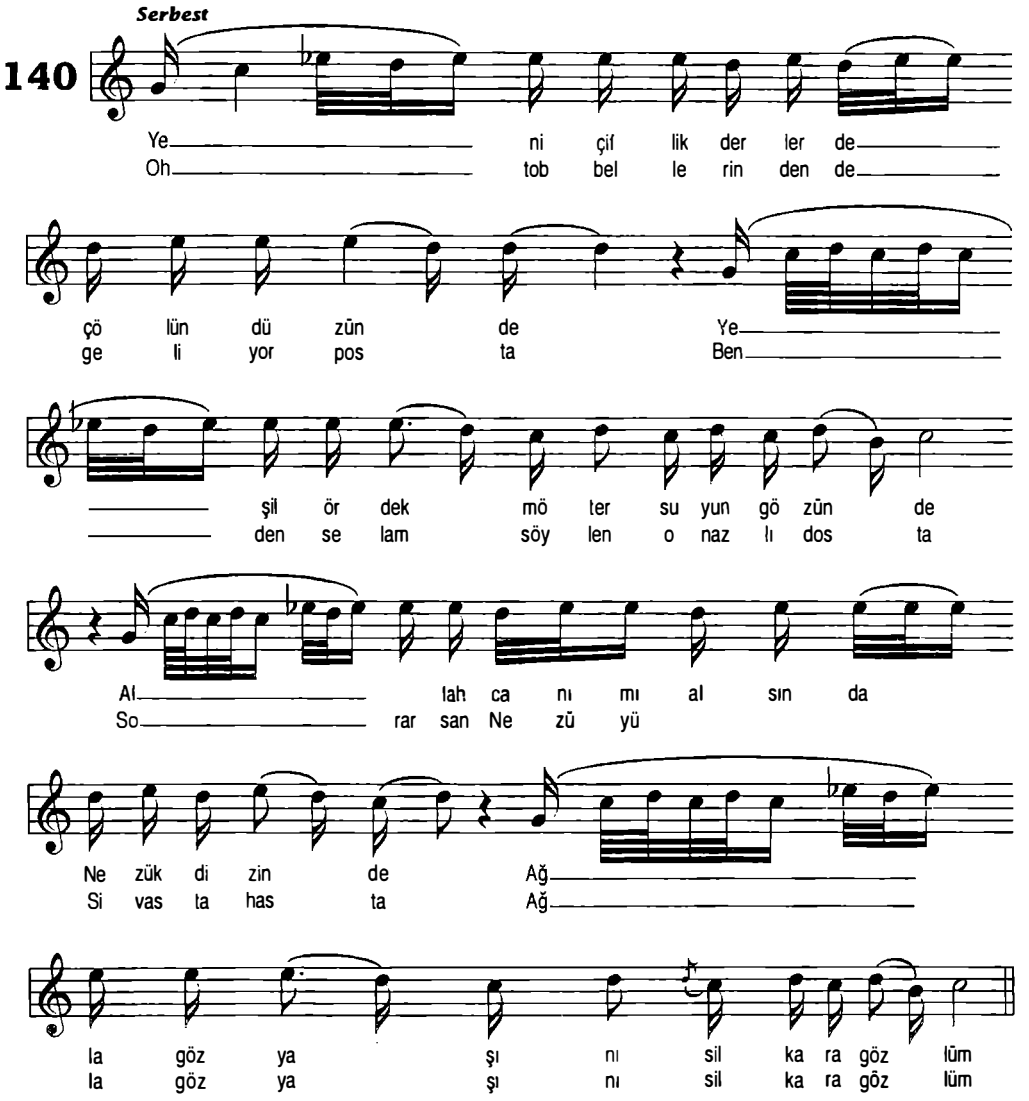

"Ordu Türküleri"

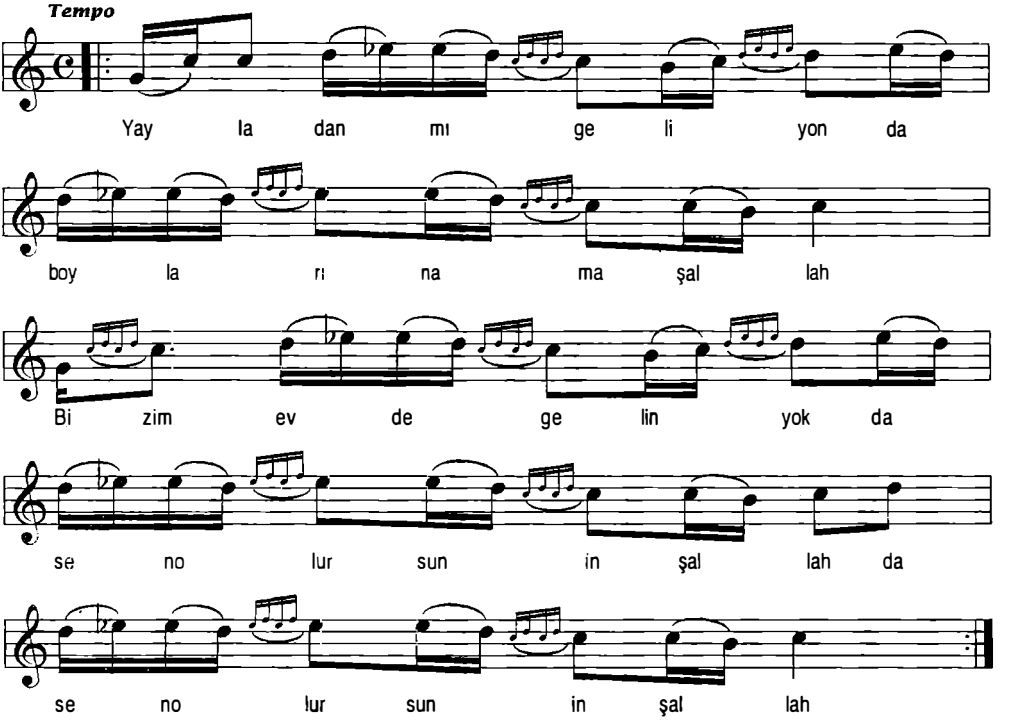

1.
Yeni çiflik derler de çölün düzünde
Yeşil ördek m'öter suyun gözünde
Allah canımı alsın Nezük dizinde
Ağla gözyaşını sil gara gözlüm
Yayladan mı geliyon da boylarına maşallah
Bizim evde gelin yok da sen olursun inşallah

2.
Ohtob bellerinden de geliyor posta
Benden selam söylen o nazlı dosta
Sorarsan Nezüyü Sivas'ta hasta
Ağla gözyaşını sil gara gözlüm
Yayladan mı geliyon da boylarına maşallah
Bizim evde gelin yok da sen olursun inşallah

"Ordu Türküleri"

YENİ YOLUN BÜKMELERİ

Yöresi: Ordu
Kaynak: Lütfullah Topçuoğlu

Derleyen: Hamdi Tanses
Notalayan: Tuncer İnan

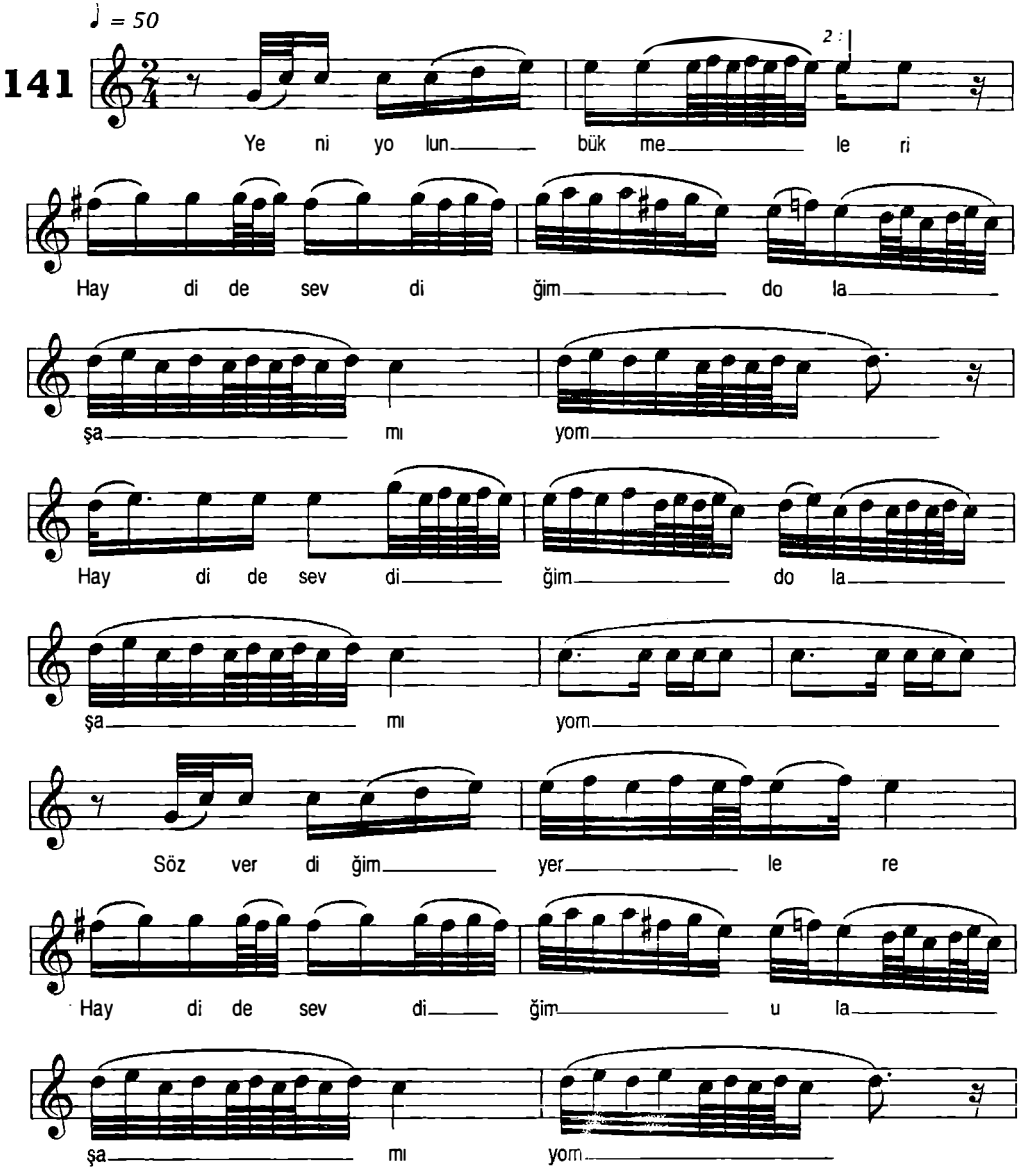

"Ordu Türküleri"

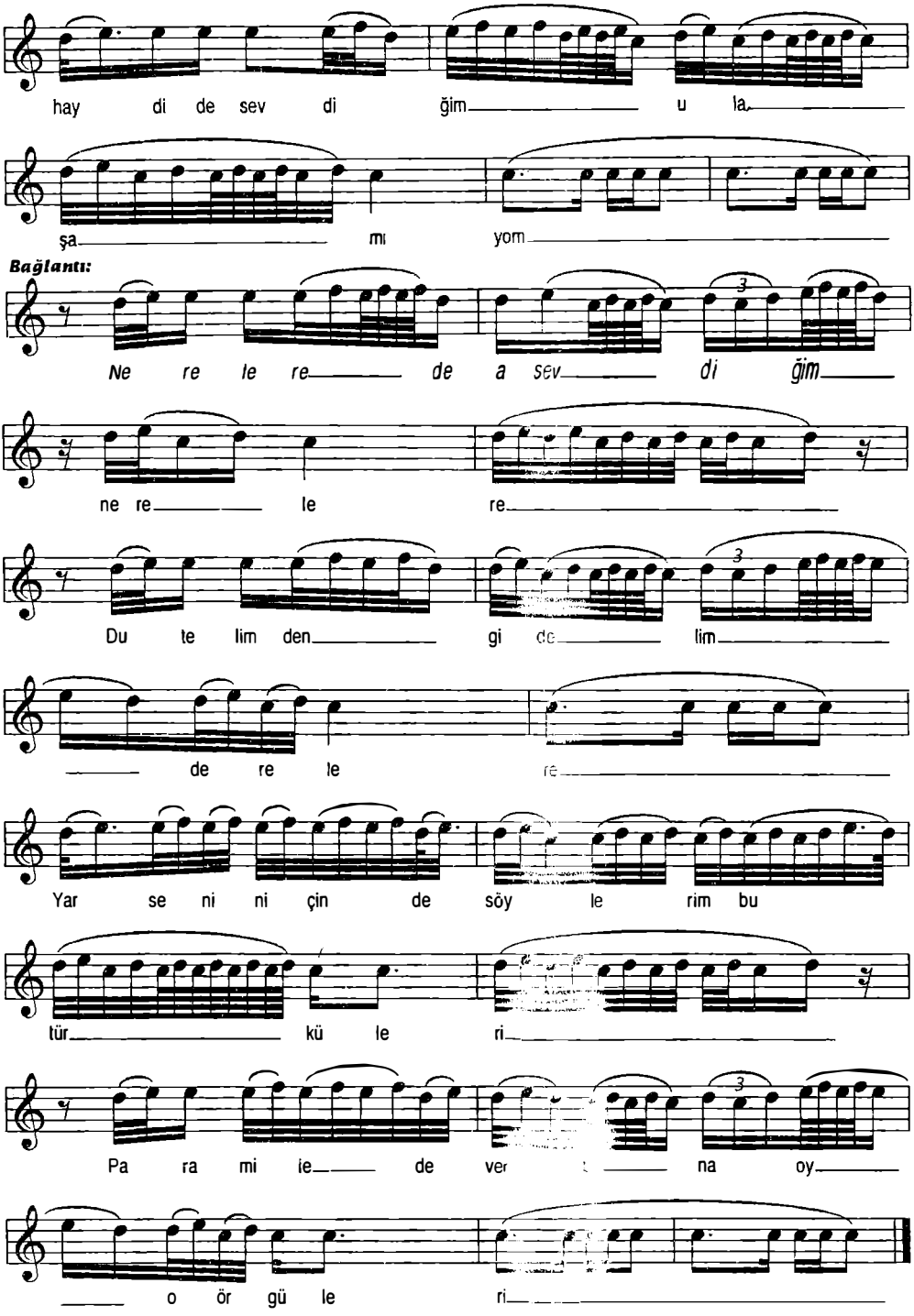

"Ordu Türküleri"

1.
Yeni yolun bükmeleri
Haydi de sevdiğim dolaşamıyom
Söz verdiğim yerlere
Haydi de sevdiğim ulaşamıyom

Nerelere de a sevdiğim nerelere
Dut elimden gidelim derelere
Yar senin için de söylerim de bu türküleri

2.
Yeni yolun üstünde
Sevdiğim galemden direk
Senin gibi güzele
Sevdiğim yanmaz mı yürek

Nerelere de a sevdiğim nerelere
Dut elimden gidelim derelere
Yar senin için de söylerim de bu türküleri

"Ordu Türküleri"

YENİ YOLUN BÜKMESİNİ DOLAŞAMADIM
(GÜLİZAR)

Yöresi: Ordu
Kaynak: Ali Rıza Gündoğdu

Derleyen: Tuncer İnan
Notalayan: Tuncer İnan

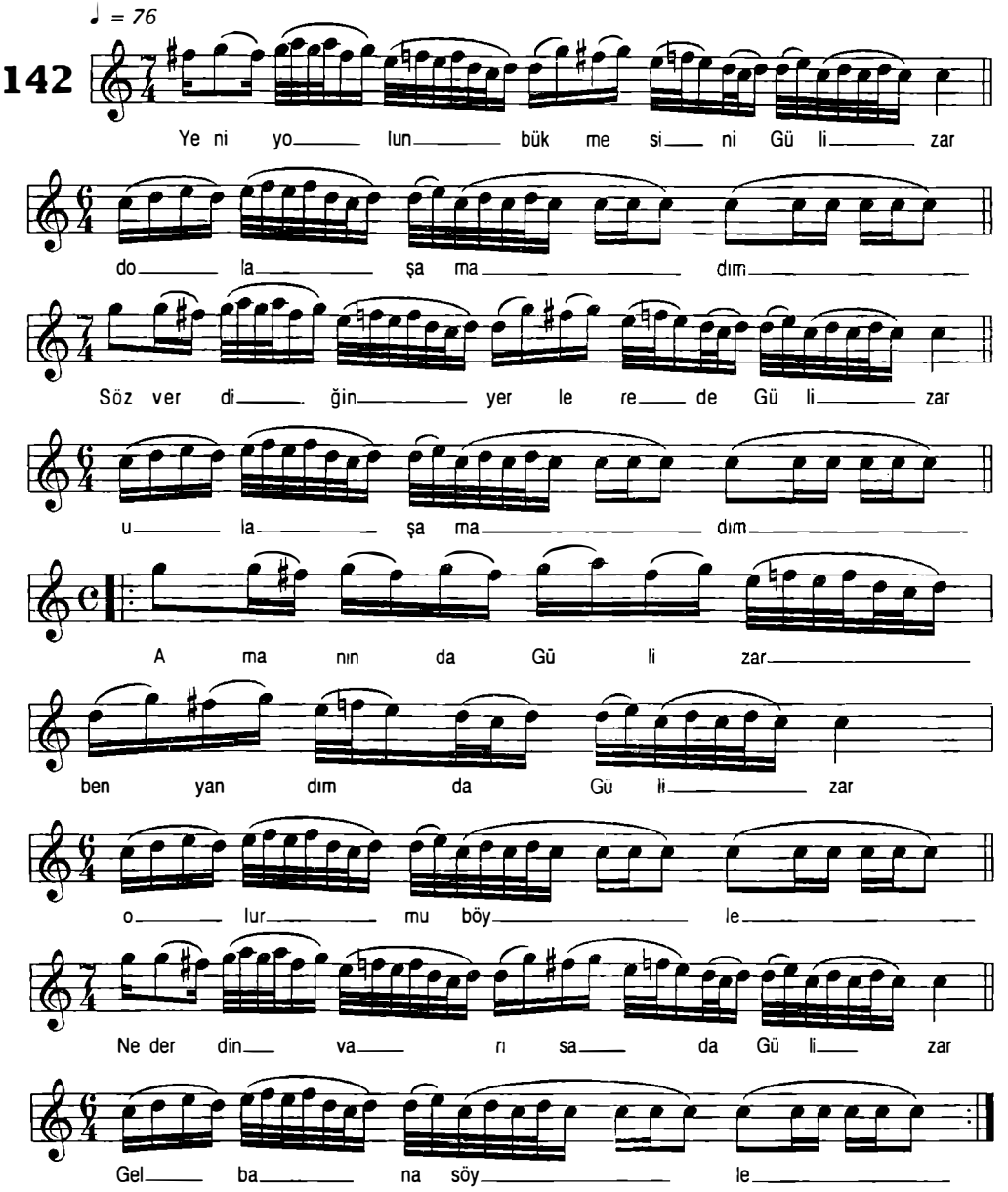

"Ordu Türküleri"

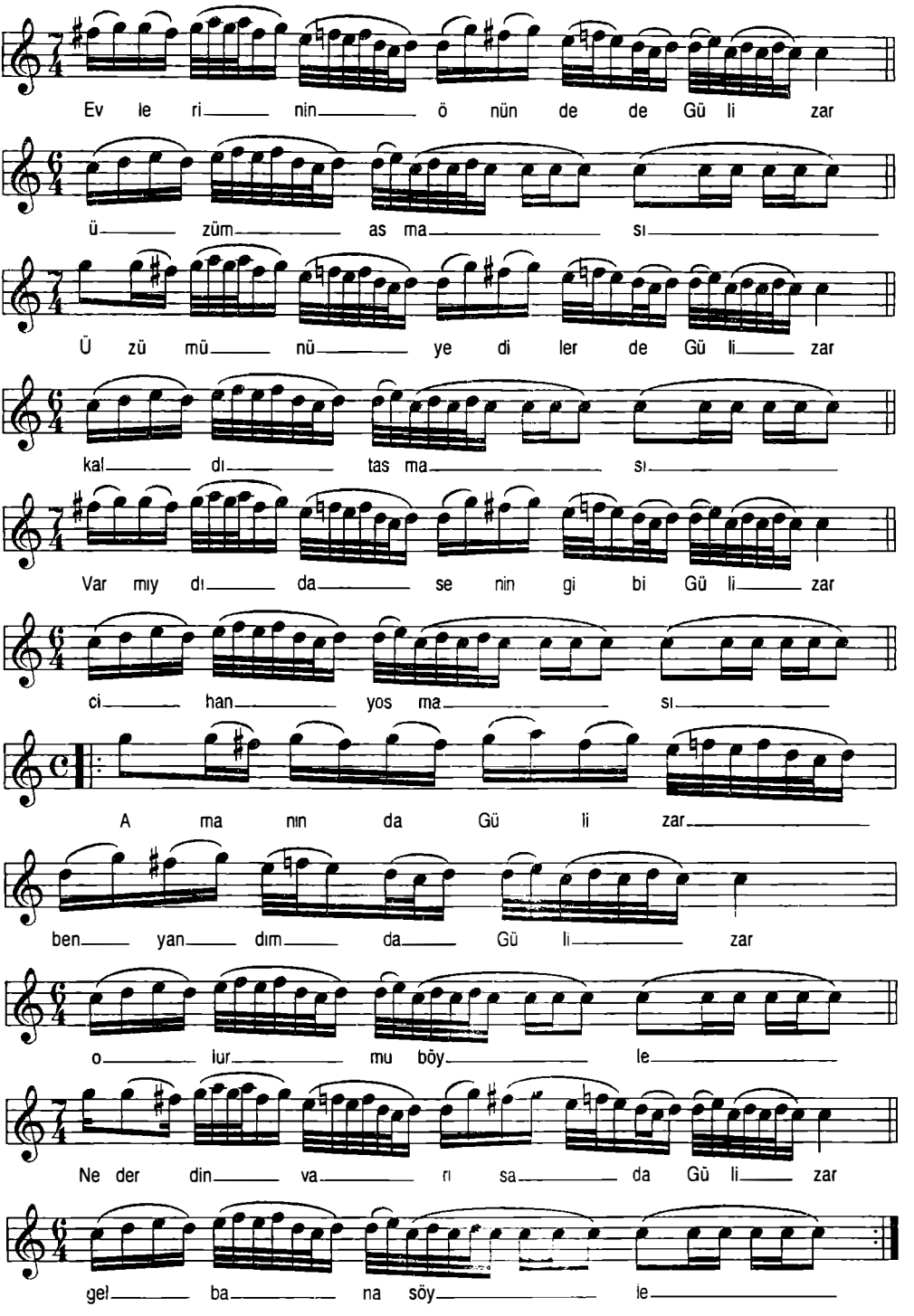

"Ordu Türküleri"

1.
Yeni yolun bükmesini Gülizar dolayamadım
Söz verdiğin yerlere de Gülizar ulaşamadım

Amanın da Gülizar ben yandım da Gülizar olur mu böyle
Ne derdin varısa da Gülizar gel bana söyle

2.
Evlerinin önünde de Gülizar üzüm asması
Üzümünü yediler de Gülizar kaldı tasması
Varmıydı senin gibi Gülizar cihan yosması

Amanın da Gülizar ben yandım da Gülizar olur mu böyle
Ne derdin varısa da Gülizar gel bana söyle

YIKIRGAN'IN ARMUDU

Yöresi: Ordu - Akkuş
Kaynak: Kâni Coşkun

Derleyen: Hamdi Tanses
Notalayan: Tuncer Inan

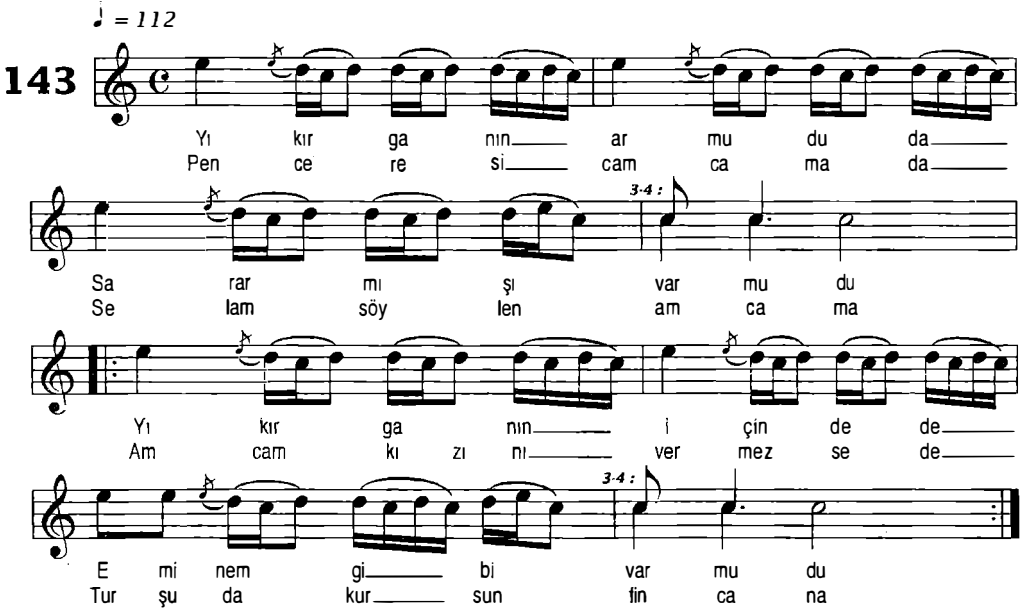

1.
Yıkırgan'ın armudu
Sararmışı var mudu
Yıkırgan'ın içinde de
Emine'm gibi var mudu

2.
Penceresi cak cama da
Selam söylen amcama
Amcam kızını vermezse de
Turşu da kursun fincana

3.
Ben sana gel mi dedim de
Ah duvarı del mi dedim
Açık kapı dururken de
Bahçadan in mi dedim

4.
Damdan dama toz gider de
İncebelli kız gider
O kız yolun şaşırmış da
İnşallah bize gider

5.
Derede tuttum cücük
Ağzı burnu küçücük
Verin benim yarimi
İçinizde bitecük

6.
Yıkırganın yazısı
Tavşan kovar tazısı
Beni baştan çıkaran
Yıkırgan'ın cazısı

7.
Armut dalda sallanır
Sallandıkça ballanır
Benim yarim sevdikçe
Hep Akkuş'lar allanır

8.
Armut versem yer misin
Bana yarim der misin
Yanağından öpünce
Olmaz ayıp der misin

"Ordu Türküleri"

YOLA YOLLADIM SENİ

Yöresi: Ordu
Kaynak: Olgun Gönül

Derleyen: Olgun Gönül
Notalayan: Olgun Gönül

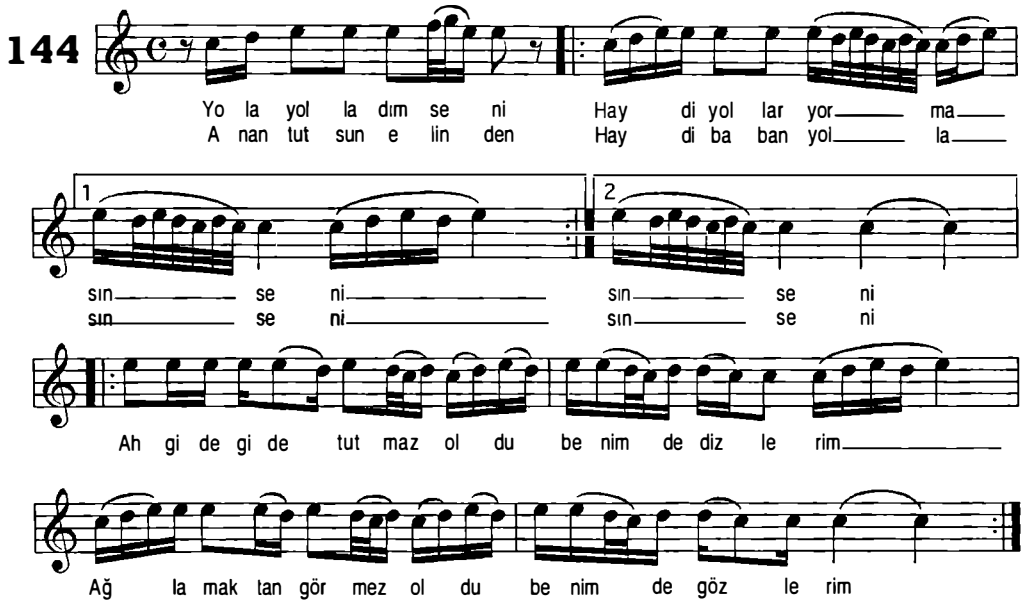

1.
Yola yolladım seni
Haydi yollar yormasın seni
Anan tutsun elinden
Haydi baban yollasın seni
Ah gide gide tutmaz oldu
Benim de dizlerim
Ağlamaktan görmez oldu
Benim de gözlerim

2.
Yola giden yorulmaz
Haydi gölün suyu durulmaz
Andır kalsın sevdalık
Haydi evde barkta durulmaz
Ah gide gide tutmaz oldu
Benim de dizlerim
Ağlamaktan görmez oldu
Benim de gözlerim

3.
Kaşların karasına
Haydi gül koydum arasına
Seni merhem dediler
Haydi yüreğim yarasına
Ah gide gide tutmaz oldu
Benim de dizlerim
Ağlamaktan görmez oldu
Benim de gözlerim

"Ordu Türküleri"

YÜCE DAĞ BAŞINDA BİR ULU ÇINAR

Yöresi: Ordu-Fatsa
Kaynak: Dursun Karaduman

Derleyen: Ank. Dev. Kons.
Notalayan: Hale Gür

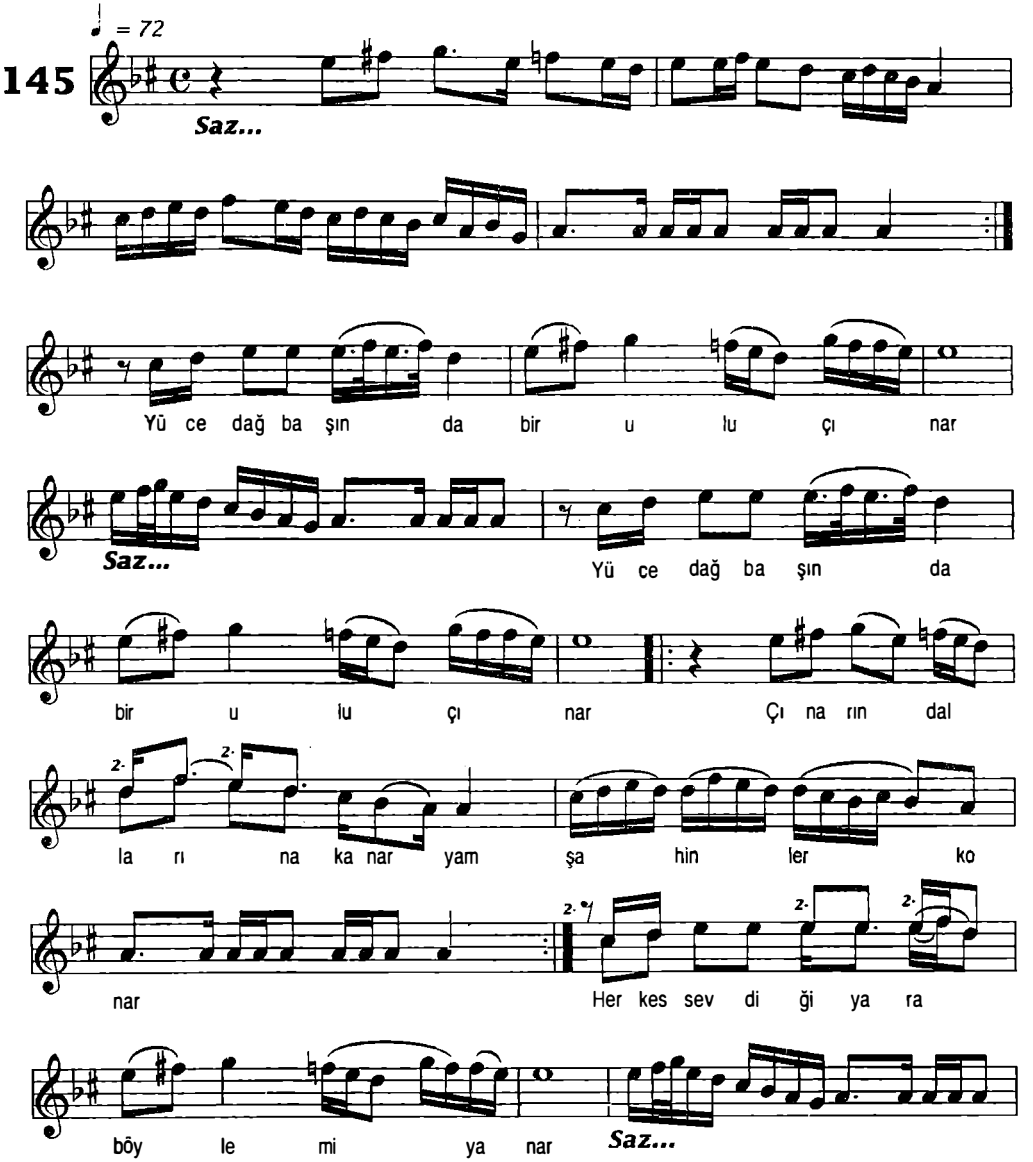

"Ordu Türküleri"

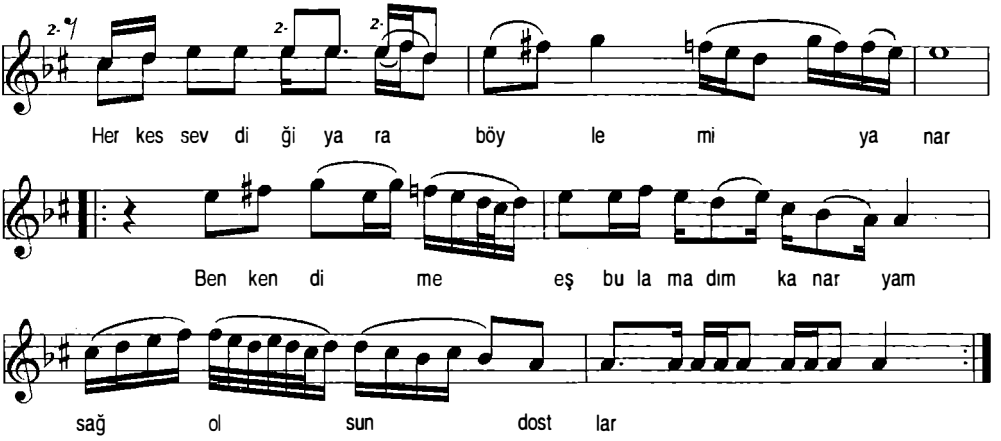

1.
Yüce dağ başında bir ulu çınar
Çınarın dallarına (kanaryam) şahinler konar
Herkes sevdiği yara böyle mi yanar
Ben kendime eş bulamadım (kanaryam) sağ olsun dostlar

2.
Yüce dağ başında tabakam kaldı
Senlen bizim kavuşmamız (kanaryam) mahşere kaldı
Küçücükten bir yar sevdim ellere kaldı
Ben kendime eş bulamadım (kanaryam) sağ olsun dostlar

"Ordu Türküleri"

YÜKSEK ODALARDA KUR'A ÇEKİLİR

Yöresi: Ordu-Alınca Köyü
Kaynak: Ahmet Yener

Derleyen: Sabri Yener
Notalayan: Sabri Yener

146

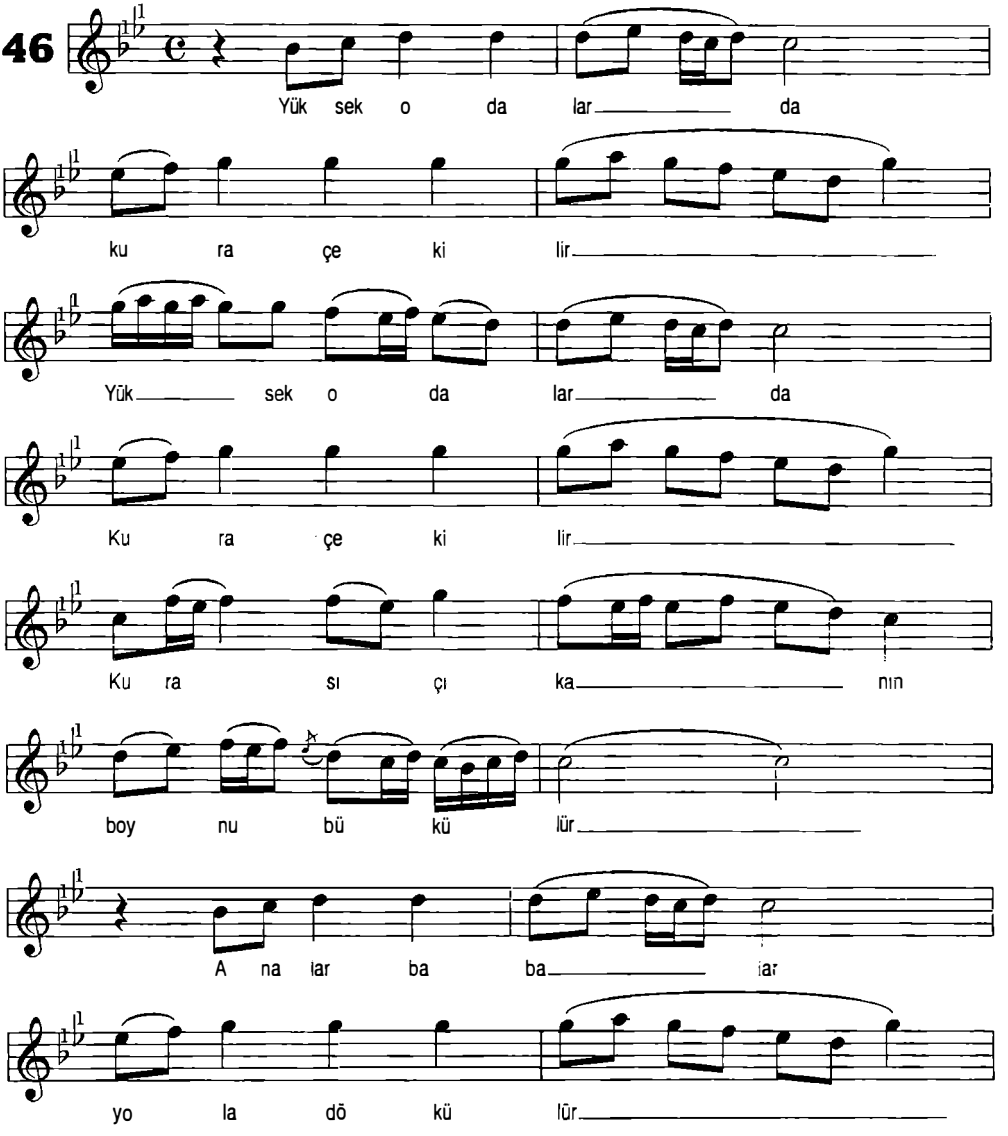

"Ordu Türküleri"

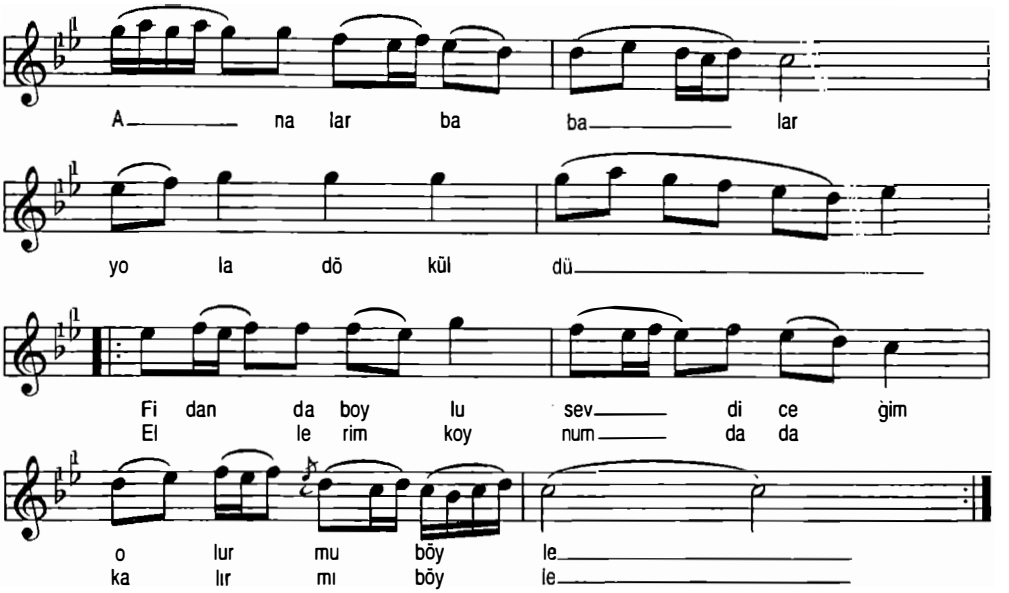

2.
Evlerinin önü taş ben olaydım
Elâ göz üstüne kaş ben olaydım
Yalınız gezene eş ben olaydım
Fidan da boylu sevdiceğim olmaz mı sandın
Al yanakta güllerini solmaz mı sandın

3.
Yüksek odalarda kandil mi yanar
Her kulun başına devlet mi konar
Herkes sevdiğine böyle mi yanar
Fidan da boylu sevdiceğim olmaz mı sandın
Al yanakta güllerini solmaz mı sandın

"Ordu Türküleri"

ZALUTLARIN ALÇAĞI

Yöresi: Ordu
Kaynak: Hüseyin Birben

Derleyen: Tuncer İnan
Notalayan: Tuncer İnan

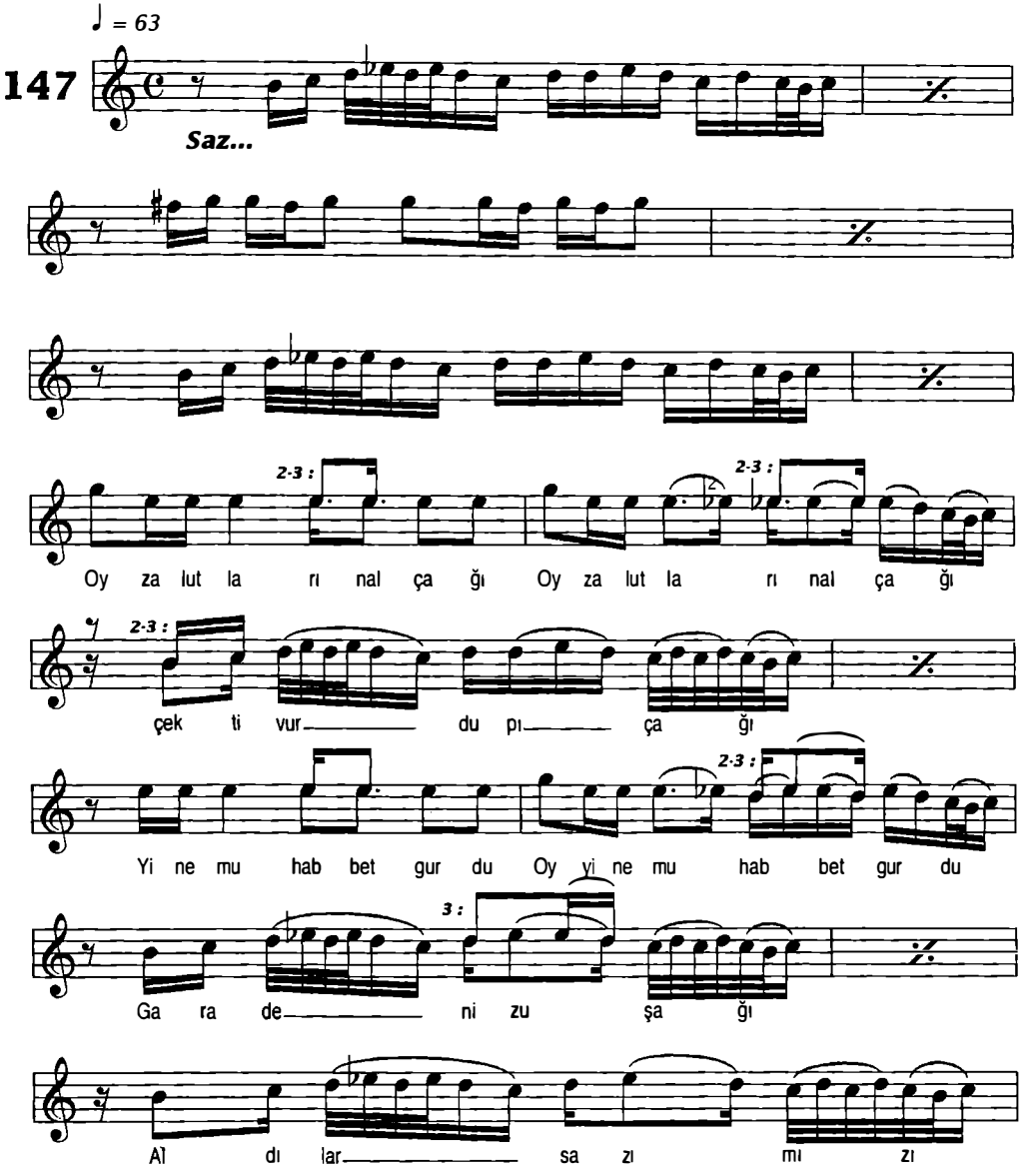

"Ordu Türküleri"

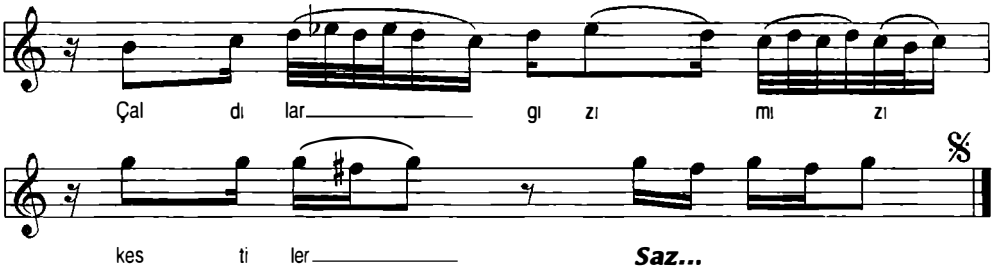

1.
Zalutların alçağı
Çekti vurdu pıçağı
Yine muhabbet gurdu
Garadeniz uşağı
Aldılar sazımızı
Çaldılar gızımızı kestiler

2.
Giresun Bulancak
Bu işler ne olacak
Ben hakime danıştım
Yarim benim olacak
Aldılar sazımızı
Çaldılar gızımızı kestiler

3.
Lazutlar salkım saçak
Alçak boylusun alçak
Seni dediler küçük
Sen söndürürsün ocak
Aldılar sazımızı
Çaldılar gızımızı kestiler

"Ordu Türküleri"

II. BÖLÜM

ÖZEL BESTE TÜRKÜLER

ADIN TÜRKÜLERDE ADIN DİLLERDE
(ARGUVAN)

Söz Dursun Ali Akınet
Müzik: Avni Kaysal

Notalayan: Avni Kaysal

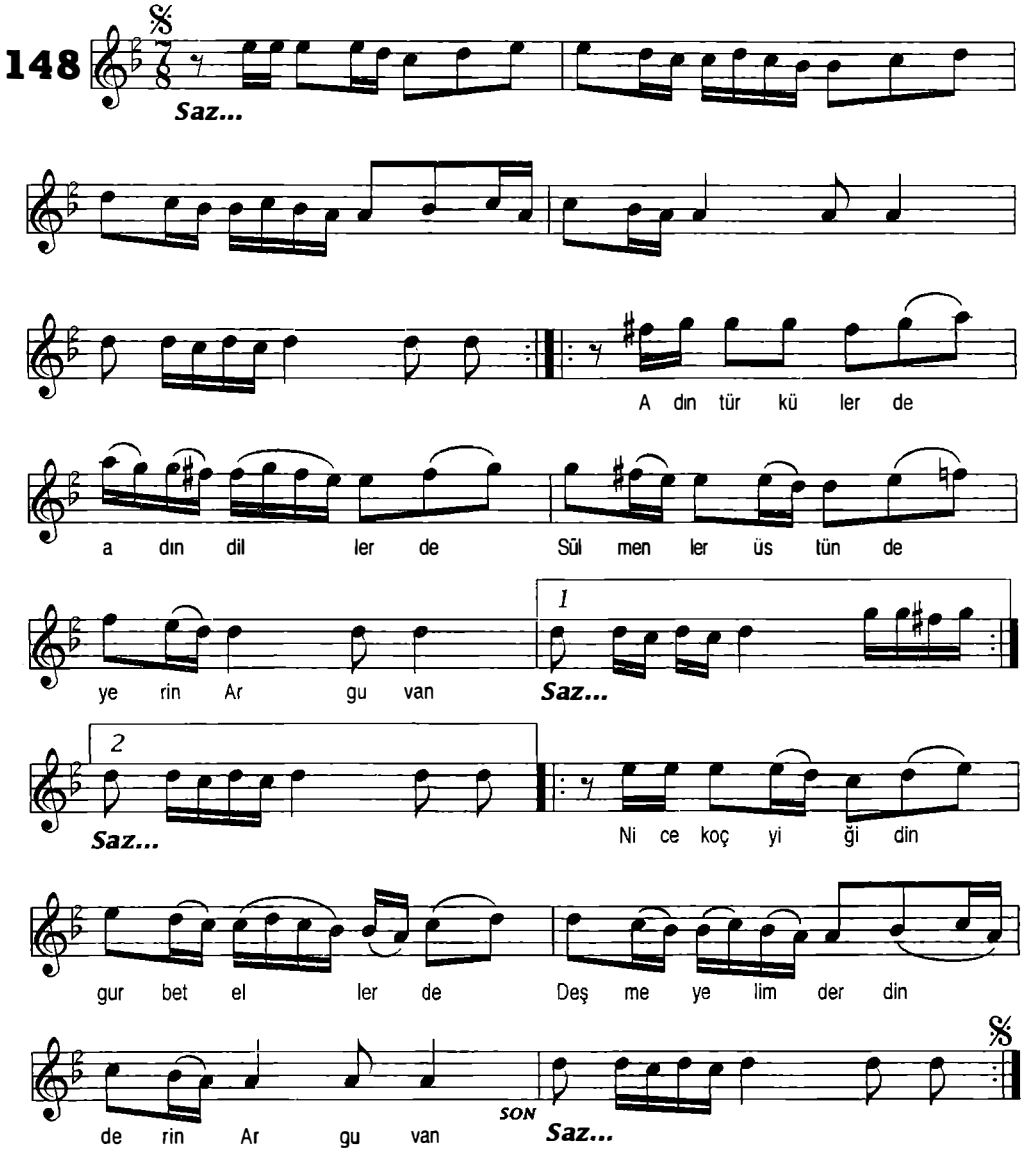

"Ordu Türküleri"

1.
Adın türkülerde, adın dillerde
Sülmenler üstünde yerin Arguvan
Nice koç yiğidin gurbet ellerde
Deşmeyelim derdin derin Arguvan

2.
Kınık Deresi'nden insem aşağı
Konak konak değil sersem döşeği
Gara muhun yansın göçer uşağı
Avşarçayında kevserin Arguvan

3.
Ermişli'ye komaz Bemere damı
Gadir gıymet bilmez elin adamı
Ahirette midir bu dünyada mı?
Ne yandadır gün görenin Arguvan

"Ordu Türküleri"

AKŞAM VAKTİ GELİP BENİ SORDULAR

(ŞÜKRÜ'NÜN DESTANI)

Söz: Necmi Kıran
Müzik: Necmi Kıran

Notalayan: Necmi Kıran

149

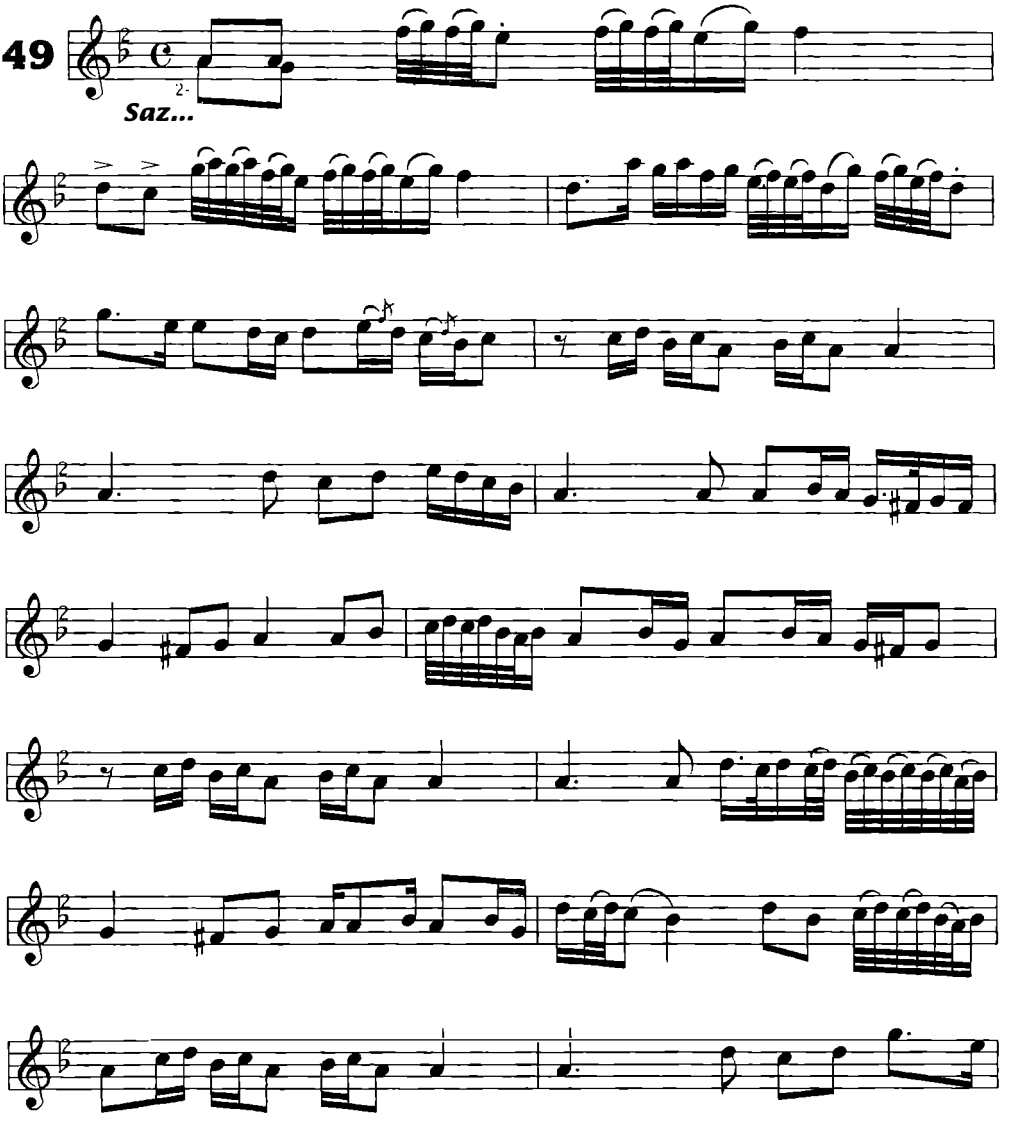

"Ordu Türküleri"

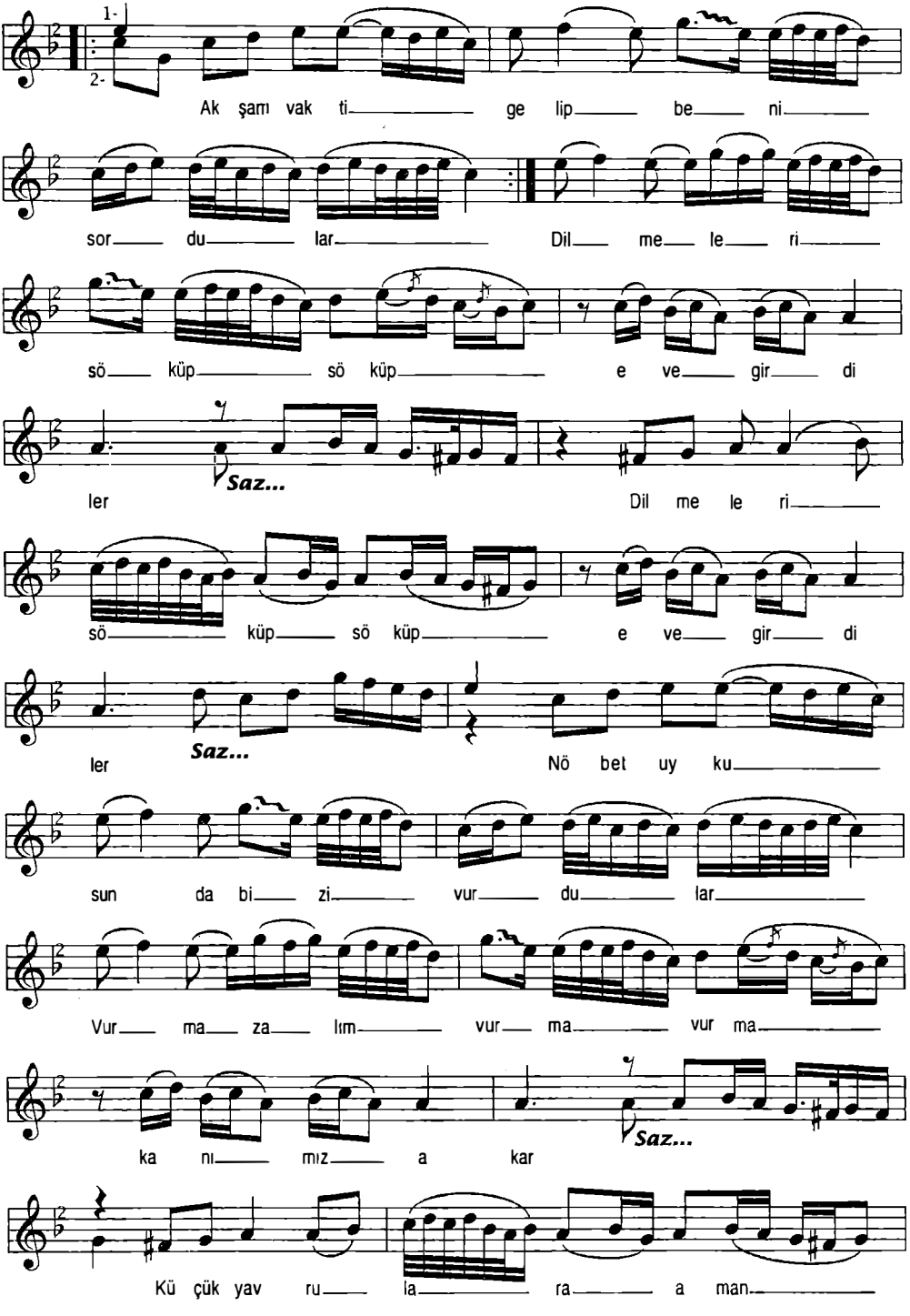

"Ordu Türküleri"

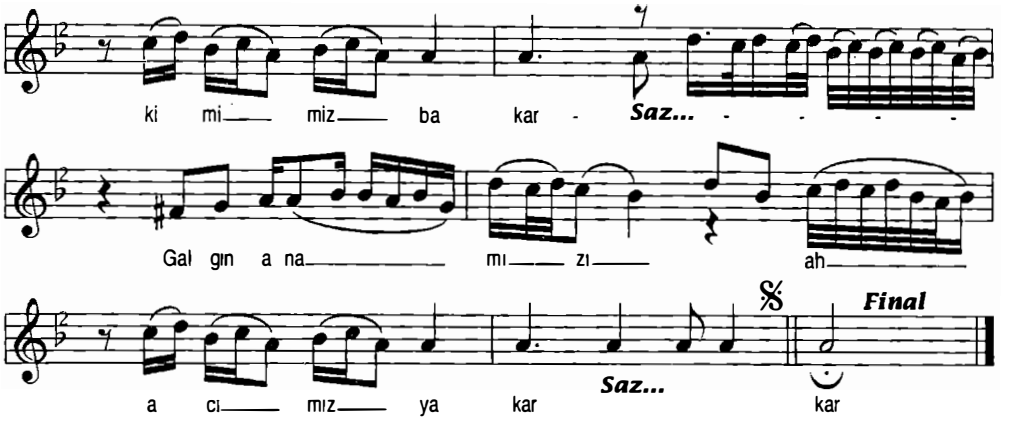

1.
Akşam vakti gelip beni sordular
Dilmeleri söküp (söküp) eve girdiler
Nöbet uykusunda bizi vurdular
Vurma zalım vurma (vurma) kanımız akar
Küçük yavrulara (aman) kimimiz bakar
Galgın anamızı (ah) acımız yakar

2.
Komşularım duyup hemen vardılar
Bizi kandan göle (aman) banık gördüler
Karakola tezden haber verdiler
-Bağlantı-

3.
Komutanlar gelip hali gördüler
Bavulumu dağda (aman) bulup gardılar
Bunu kimler yaptı diye sordular
-Bağlantı-

4.
Anam Ayşe'm Şükrü'm diye ağlıyor
Bizim acımızdan (aman) ciğer dağlıyor
Görenler yas tutup kara bağlıyor
-Bağlantı-

5.
Jandarmalar köyde durdular
Katilimi köye indi gördüler
Kelepçeyi alıp kola vurdular
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

BAĞBANDIM GÜL DEREMEDİM
(SENELER)

Söz: Dursun Ali Akınet
Müzik: A. Bahri Çağlayan

Notalayan: A. Bahri Çağlayan

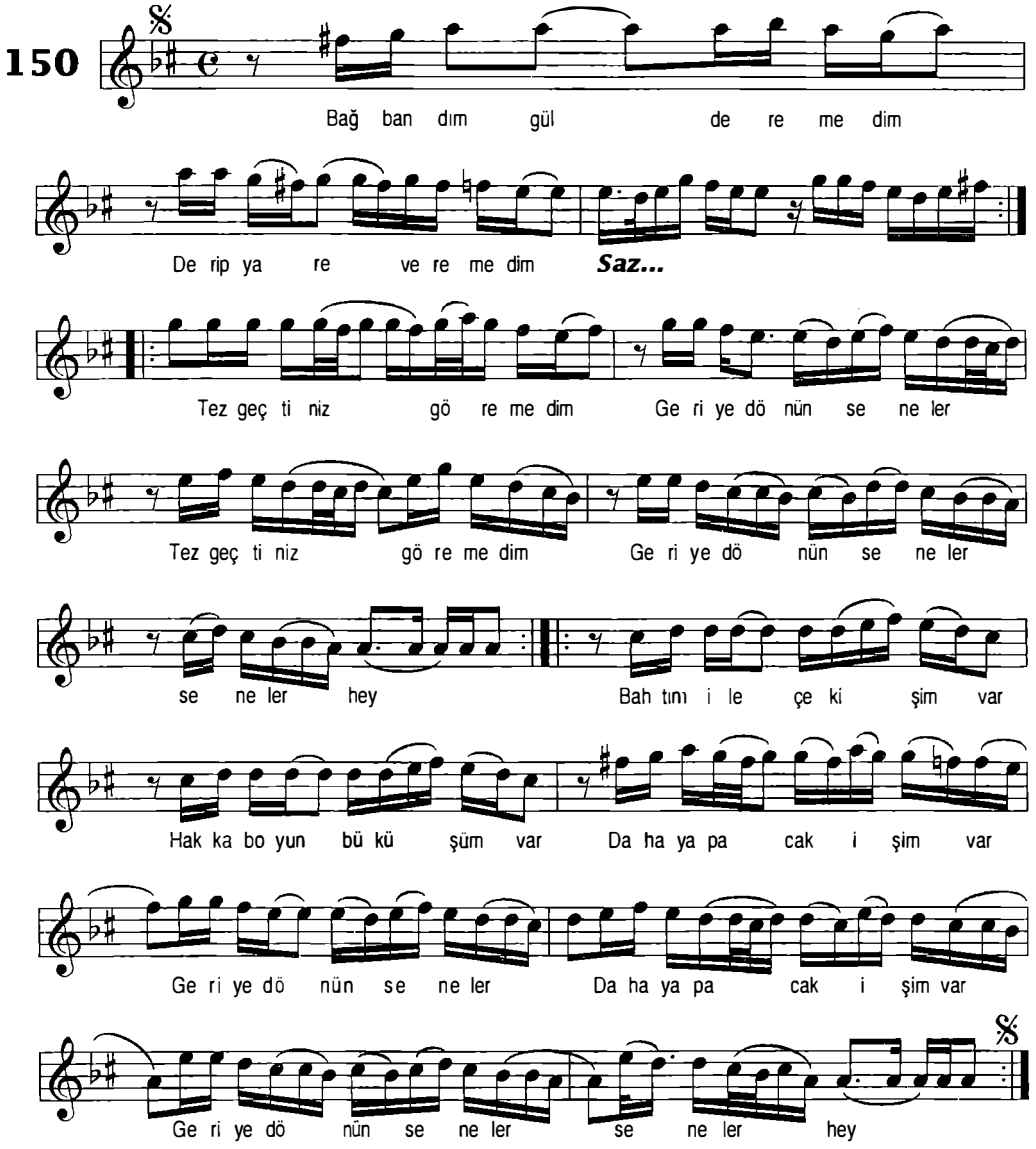

"Ordu Türküleri"

1.
Bağbandım gül deremedim
Derip yare veremedim
Tez geçtiniz göremedim
Geriye dönün seneler (seneler hey)
Bağlantı:
Bahtım ile çekişim var
Hakka boyun büküşüm var
Daha yapacak işim var
Geriye dönün seneler (seneler hey)

2.
Ömür dediğin hayalmış
Kimi gülmüş kim ağlamış
Hiç merhametin kalmamış
Geriye dönün seneler (seneler hey)
-Bağlantı-

3.
Dert sayfası sütun sütun
Anılarım ile bütün
Elinizi çabuk tutun
Geriye dönün seneler (seneler hey)
-Bağlantı-

4.
Çiçekleri karlı yayla
Mahzun mahzun bakar öyle
Yaradan'ın himmetiyle
Geriye dönün seneler (seneler hey)
-Bağlantı-

BAHÇALARDA PIRASA

Söz: Anonim-Necmi Kıran
Müzik: Necmi Kıran

Notalayan: Necmi Kıran

151

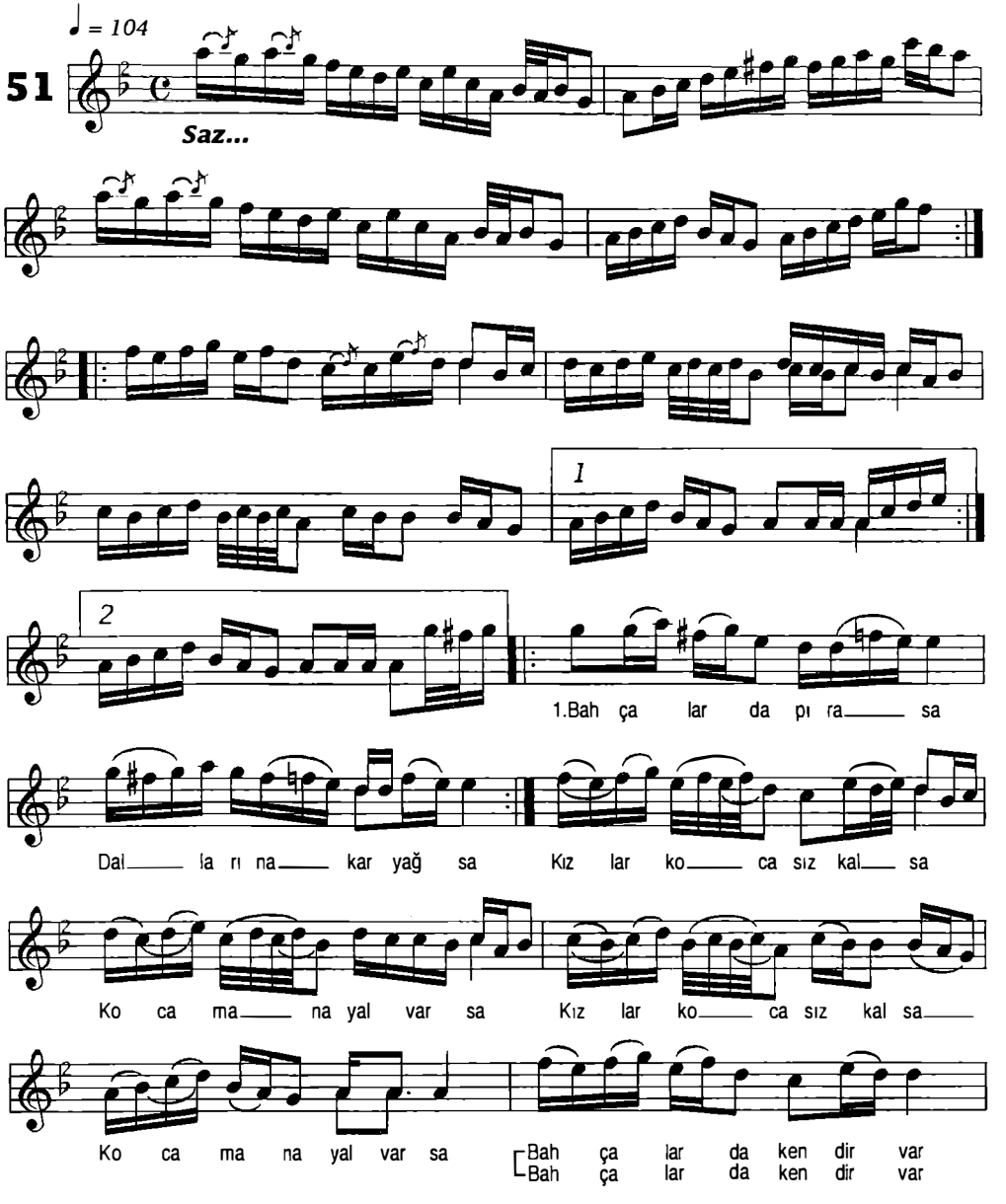

"Ordu Türküleri"

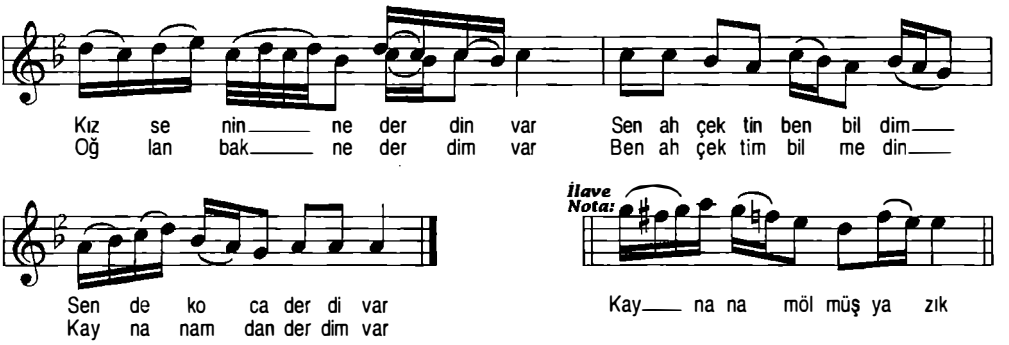

1.
Bahçalarda pırasa
Dallarına kar yağsa
Kızlar kocasız kalsa
Kocamana yalvarsa
Bahçalarda kendir var
Kız senin ne derdin var
Sen ah çektin ben bildim
Sende koca derdi var

2.
Köprünün altı kazık
Kaynanam ölmüş yazık
Öldüğüne yanmıyom
Bir top kefene yazık
Bahçalarda kendir var
Oğlan bak ne derdim var
Ben ah çektim bilmedin
Kaynanamdan derdim va

3.
Bahçalarda pancar var
Kaynanamdan zarar var
Hiç kimseden fayda yok
Yine yardan yarar var
Bahçalarda kendir var
Oğlan bak ne derdim var
Ben ah çektim bilmedin
Kaynanamdan derdim va

"Ordu Türküleri"

BANA YAZDAN BAHARDAN
(YOLUN SONU GÖRÜNÜYOR)

Söz: Dursun Ali Akınet
Müzik: Selahattin Aygün

Notalayan: Cengiz Kurt

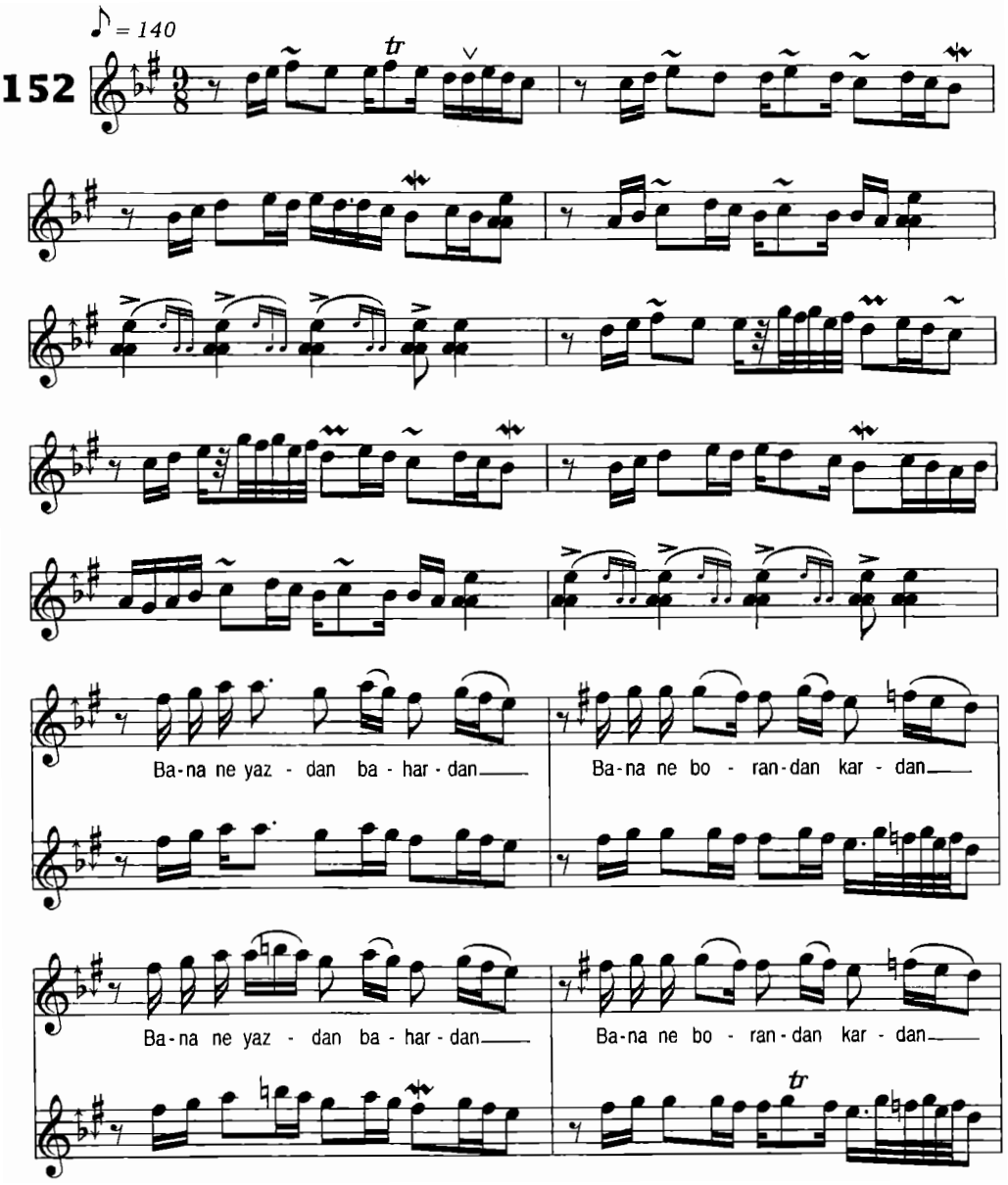

"Ordu Türküleri"

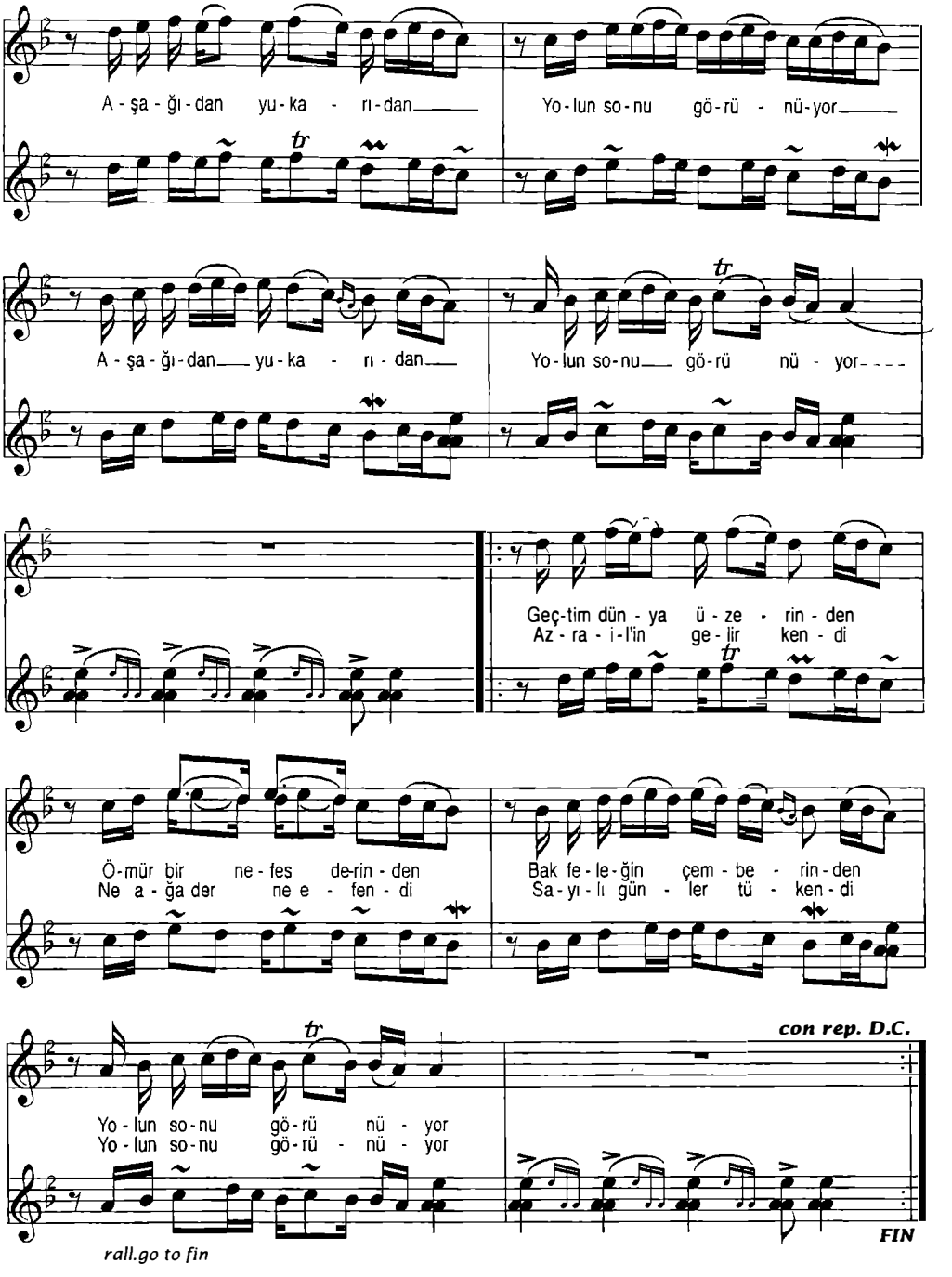

"Ordu Türküleri"

1.
Bana ne yazdan, bahardan
Bana ne borandan, kardan
Aşağıdan, yukarıdan
Yolun sonu görünüyor

Geçtim dünya üzerinden
Ömür, bir nefes derinden
Bak feleğin çemberinden
Yolun sonu görünüyor

Azrail'in gelir kendi
Ne "ağa" der, ne "efendi"
Sayılı günler tükendi
Yolun sonu görünüyor

2.
Bu dünyanın direği yok
Merhameti, yüreği yok
Kılavuzun gereği yok
Yolun sonu görünüyor

Geçtim dünya üzerinden
Ömür, bir nefes derinden
Bak feleğin çemberinden
Yolun sonu görünüyor

Azrail'in gelir kendi
Ne "ağa" der, ne "efendi"
Sayılı günler tükendi
Yolun sonu görünüyor

"Ordu Türküleri"

BELLİDİR KÖYÜMÜZ

Söz: Hamdi Tanses
Müzik:Hamdi Tanses

Notalayan: Taner Can

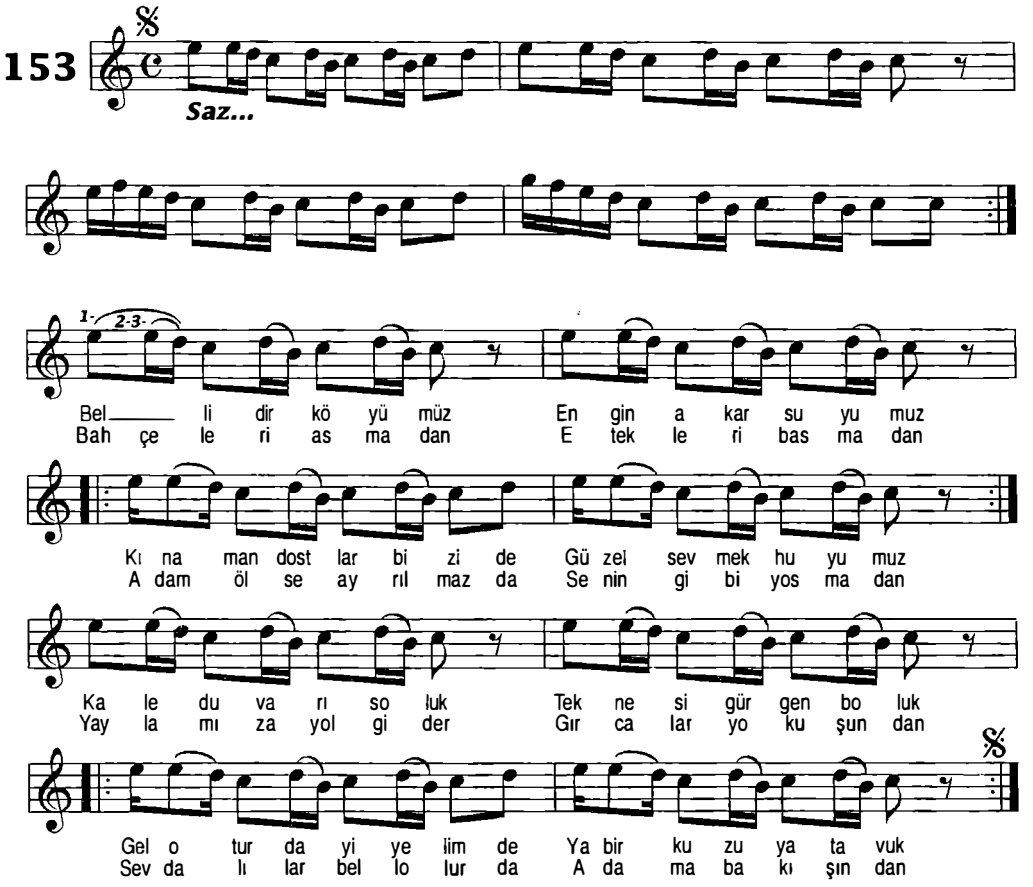

1.
Bellidir köyümüz
Engin akar suyumuz
Kınaman dostlar bizi de
Güzel sevmek huyumuz

Kale duvarı soluk
Teknesi gürgen boluk
Gel otur da yiyelim de
Ya bir kuzu ya tavuk

2.
Bahçeleri asmadan
Etekleri basmadan
Adam ölse ayrılmaz da
Senin gibi yosmadan

Yaylamıza yol gider
Gırcalar yokuşundan
Sevdalılar bellolur da
Adama bakışından

3.
Tarlalarda hozan var
Hozanda bir gezen var
Haberin olsun yarim de
Aramızı bozan var

Pencereyi açan kız
Atlayıp da kaçan kız
Bu gönül böyle kalmaz da
Bir gün sen de kaçan kız

"Ordu Türküleri"

BULANIK KIZILIRMAK

Söz: Dursun Ali Akınet
Müzik: A. Bahri Çağlayan

Notalayan: A. Bahri Çağlayan

154

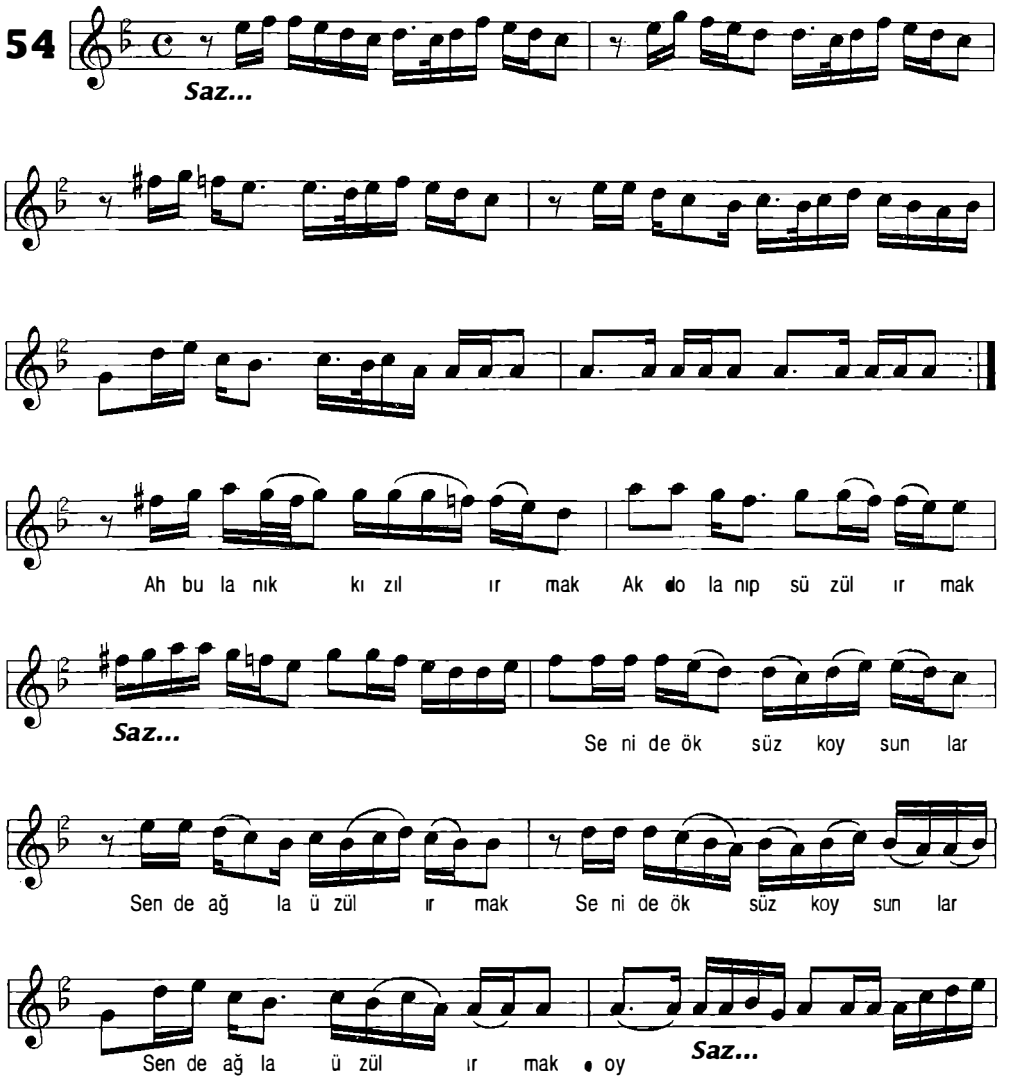

"Ordu Türküleri"

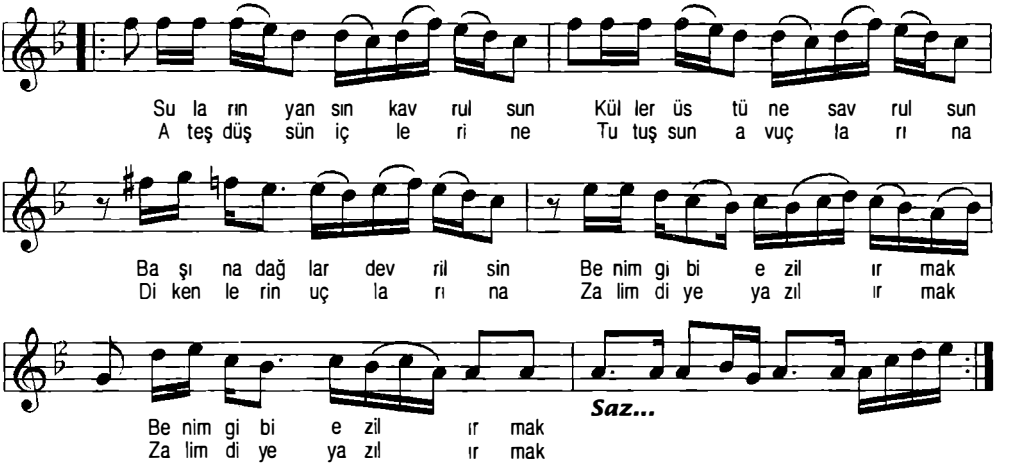

1.
Ah bulanık Kızılırmak
Ak dolanıp süzül ırmak
Seni de öksüz koysunlar
Sen de ağla üzül ırmak (oy...)
Bağlantı:
Suların yansın kavrulsun
Küller üstüne savrulsun
Başına dağlar devrilsin
Benim gibi ezil ırmak

Ateş düşsün içlerine
Tutuşsun avuçlarına
Dikenlerin uçlarına
Zalim diye yazıl ırmak

2.
Aldın ayırdın yarimden
Hançer vurdun içerimden
Akıp durdun üzerimden
Düğümlendin çözül ırmak
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

ÇIKTIM YAYLA DÜZÜNE
(OLMADI YAR OLMADI)

Söz: Hamdi Tanses
Müzik: Hamdi Tanses

Notalayan: Taner Can

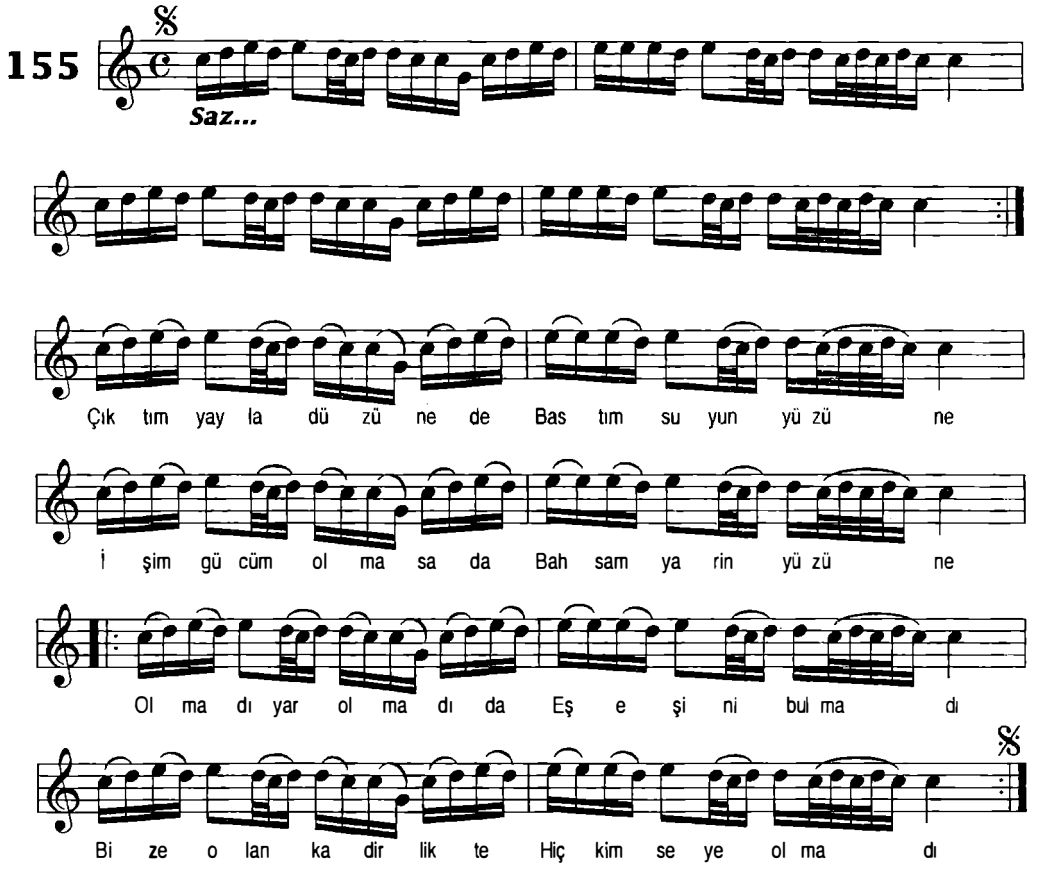

1.
Çıktım yayla düzüne de
Bastım suyun yüzüne
İşim gücüm olmasa da
Bahsam yarin yüzüne
-Bağlantı-

2.
Kemençemin telleri de
Kıvratmadır kıvratma
Kız o süflü kocanı da
Yanlarına uğratma
-Bağlantı-

3.
Bahçıya vurdum ayak da
Ayıya vurdum dayak
Yari geliyor sandım da
Seyirttim yalın ayak
-Bağlantı-

Bağlantı:
Olmadı yar olmadı da
Eş eşini bulmadı
Bize olan kadirlik de
Hiç kimseye olmadı

"Ordu Türküleri"

DAĞDA KIZIL OT BİTER
(HALİL İBRAHİM)

Söz: Dursun Ali Akınet
Müzik: Selahattin Aygün

Notalayan: Cengiz Kurt

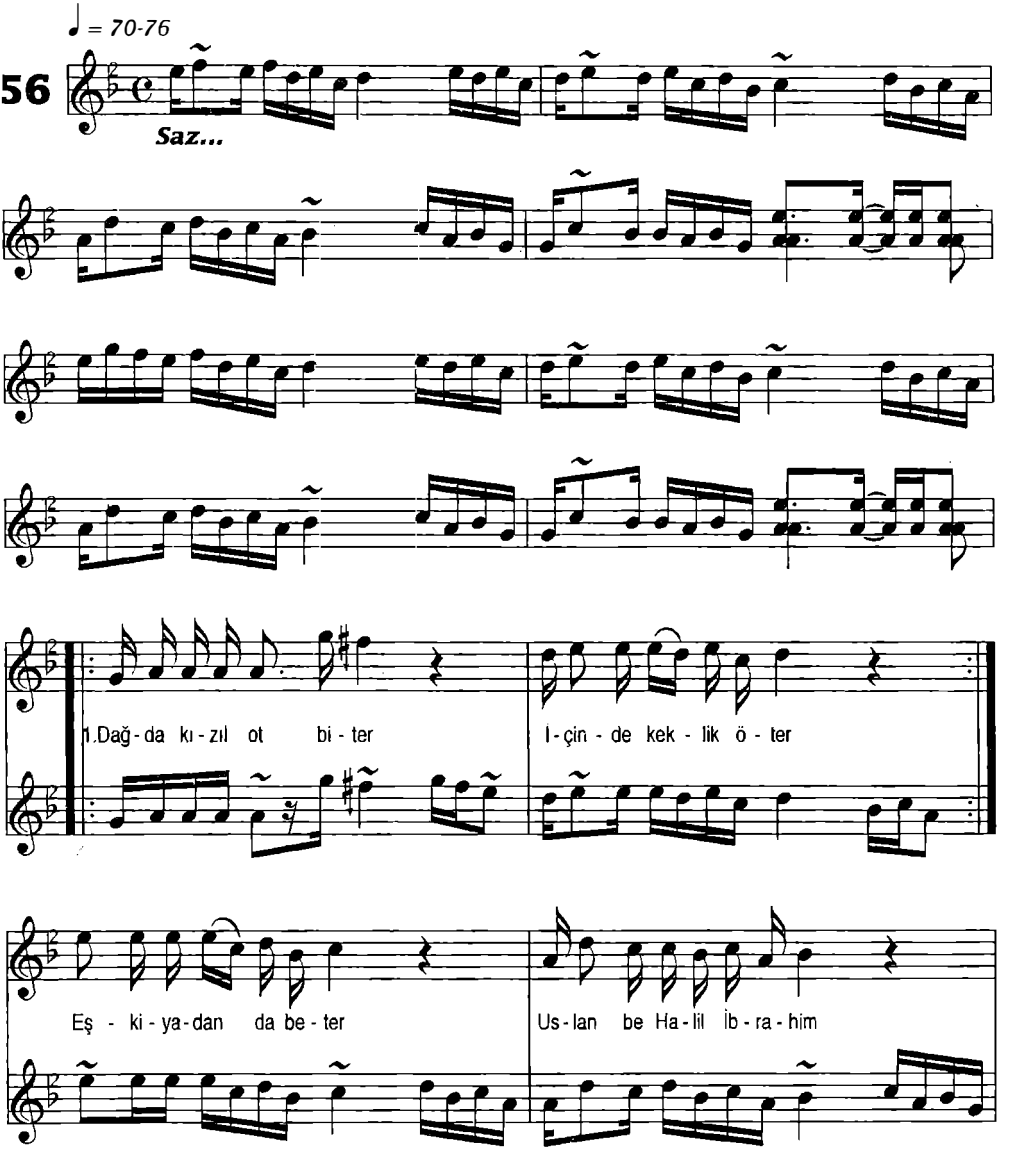

"Ordu Türküleri"

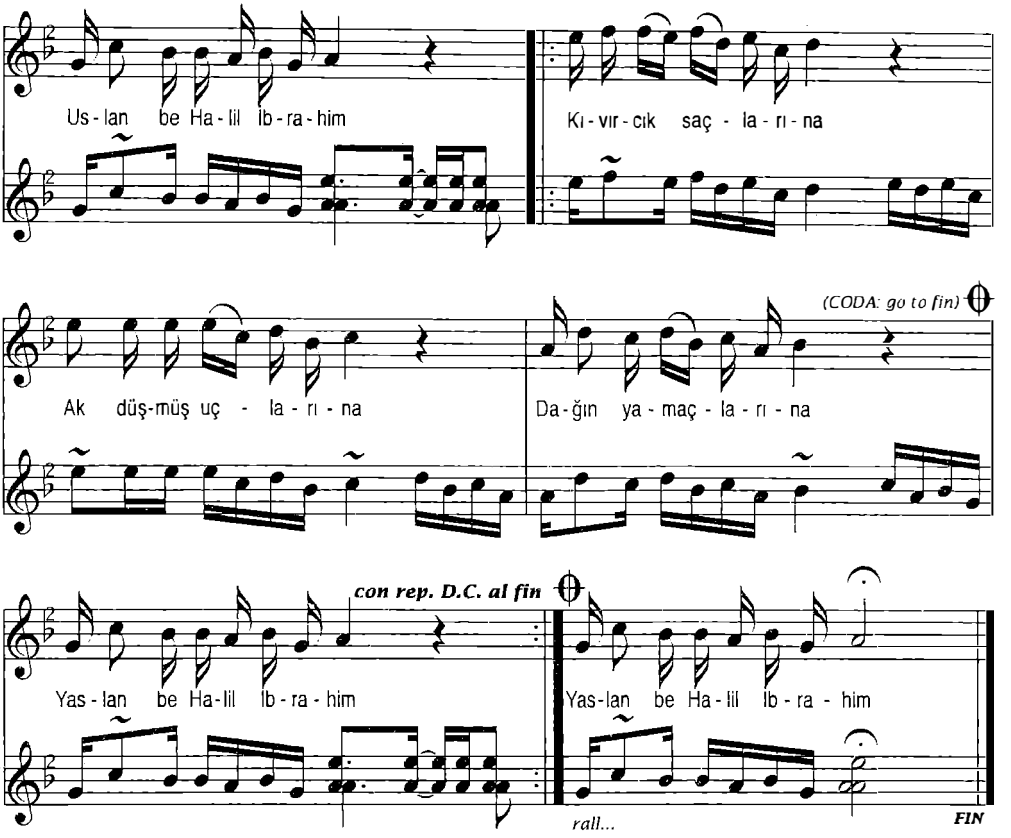

1.
Dağda kızıl ot biter
İçinde keklik öter
Eşkiyadan da beter
Uslan be Halil İbrahim
Kıvırcık saçlarına
Ak düşmüş uçlarına
Dağın yamaçlarına
Yaslan be Halil İbrahim

2.
Müfreze dağı sarar
Dağda kaçaklar arar
Geçit vermez kayalar
Hızlan be Halil İbrahim
Kıvırcık saçlarına
Ak düşmüş uçlarına
Dağın yamaçlarına
Yaslan be Halil İbrahim

3.
Derede su durulur
Daldan köprü kurulur
El yerine vurulur
Aslan be Halil İbrahim
Kıvırcık saçlarına
Ak düşmüş uçlarına
Dağın yamaçlarına
Yaslan be Halil İbrahim

NOT: Türkünün hikâyesi için bkz. s.358.

"Ordu Türküleri"

DAYADIM SIRTIMI YAMAÇLARINA
(DERDİME DERMANSIN DAĞLAR)

Söz: Salih Soydemir
Müzik: Salih Soydemir

Notalayan: Orkun Yılmazer

157

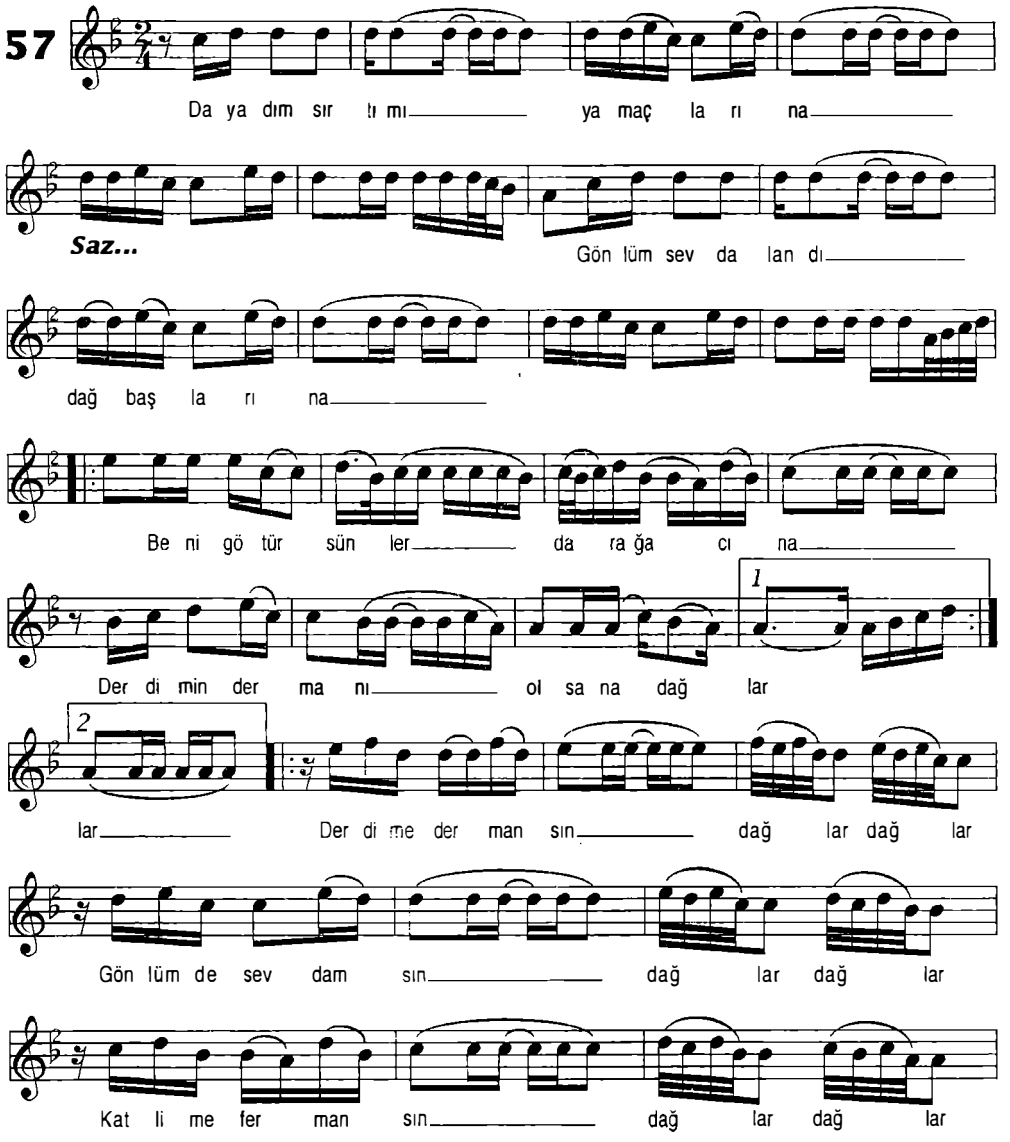

"Ordu Türküleri"

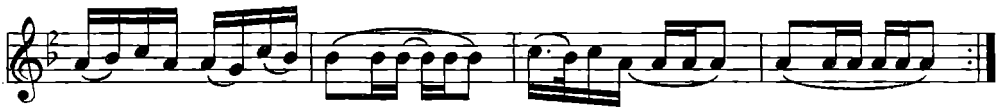

1.
Dayadım sırtımı yamaçlarına
Gönlüm sevdalandı dağ başlarına
Beni götürsünler darağacına
Derdimin dermanı olsana dağlar
Derdime dermansın dağlar dağlar
Gönlümde sevdamsın dağlar dağlar
Katlime fermansın dağlar dağlar
Sen beni saklarsın dağlar oy oy

2.
Fidanlar yeşerdi yaprağa düştü
Dereler çağladı ırmağa düştü
Nice koçyiğitler toprağa düştü
Gönlümün dermanı olsana dağlar
Derdime dermansın dağlar dağlar
Gönlümde sevdamsın dağlar dağlar
Katlime fermansın dağlar dağlar
Sen beni saklarsın dağlar oy oy

"Ordu Türküleri"

FINDIĞIN POTAĞINDAN
(OY KADER)

Söz: Kemal Kutur
Müzik: Kemal Kutur

Notalayan: Taner Can

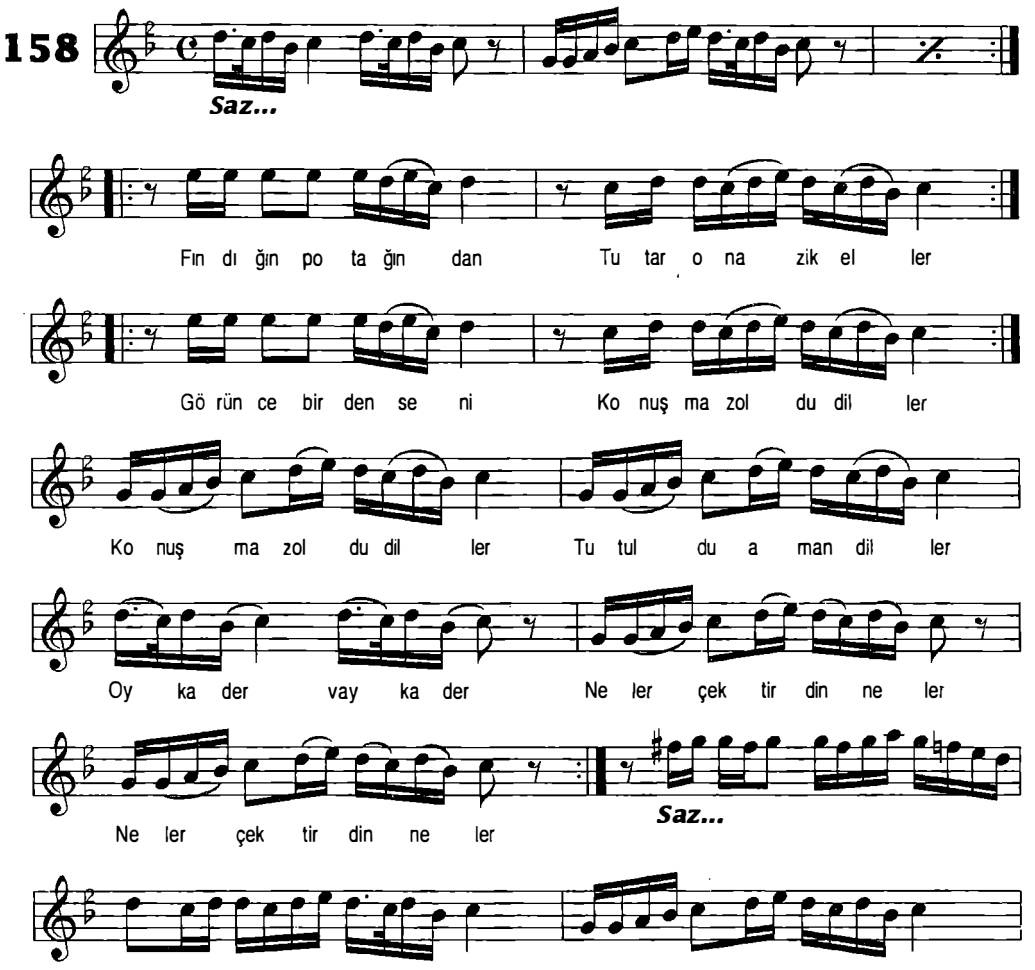

"Ordu Türküleri"

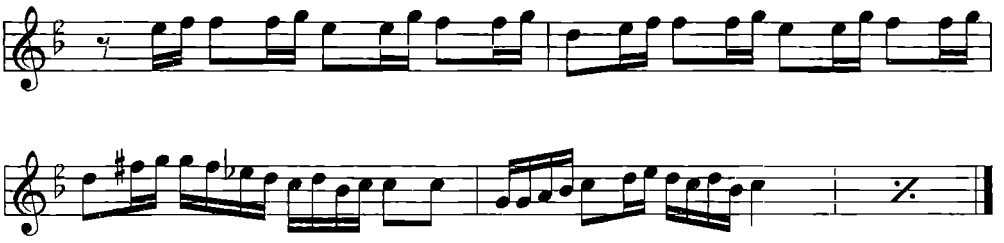

1.
Fındığın potağından
Tutar o nazik eller
Görünce birden seni
Konuşmaz oldu diller
Tutuldu aman diller
Oy kader vay kader
Neler çektirdin neler

2.
Çakmağımı çaktırdın
Sigaramı yaktırdın
Hani söz vermiştin bana
Niye beni kandırdın
Oy kader vay kader
Neler çektirdin neler

3.
Akşam oldu gelmedin
Sabah oldu gelmedin
Ne çok sevmiştim seni
Sevdiğimi bilmedin
Oy kader vay kader
Neler çektirdin neler

"Ordu Türküleri"

GEMİ GELİYOR GEMİ DE

Söz: Hamdi Tanses
Müzik: Hamdi Tanses

Notalayan: Taner Can

159

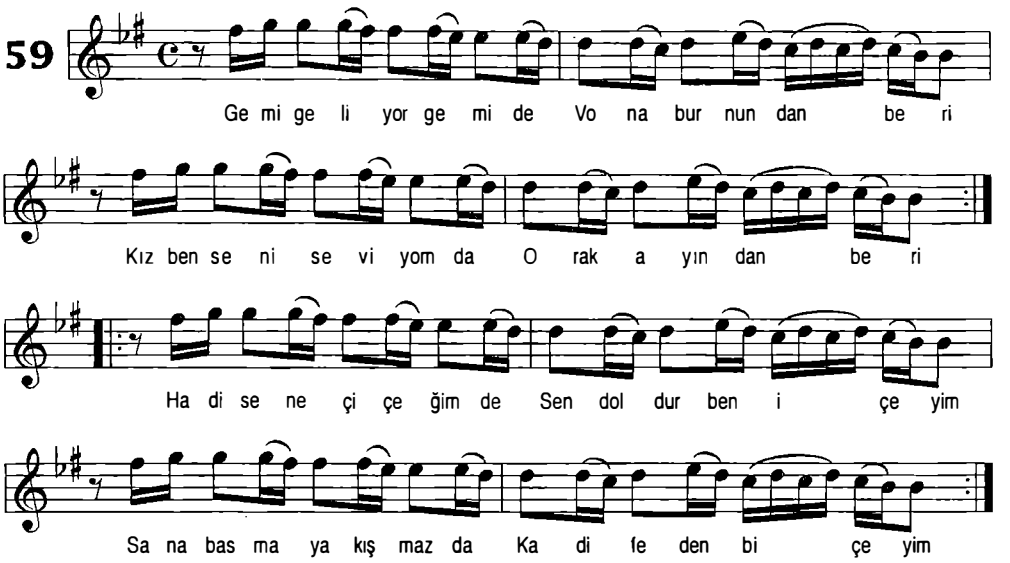

1.
Gemi geliyor gemi de
Vona burnundan beri
Kız ben seni seviyom da
Orak ayından beri
-Bağlantı-

2.
Ah Gemi geliyor gemi de
Denizi yara yara
Kız ben seni alacam da
Başına vura vura
-Bağlantı-

3.
Ah Gemilerde var direk te
Suyu nerden indirek
Kuşlar dilden bilmiyor da
Selam nerden gönderek
-Bağlantı-

Bağlantı:
Hadi sene çiçeğim de
Sen doldur ben içeyim
Sana basma yakışmaz da
Mor kadifeden biçeyim

"Ordu Türküleri"

GONCA GÜLLER TALAN OLMUŞ

Söz: Dursun Ali Akınet
Müzik: Avni Kaysal

Notalayan: Avni Kaysal

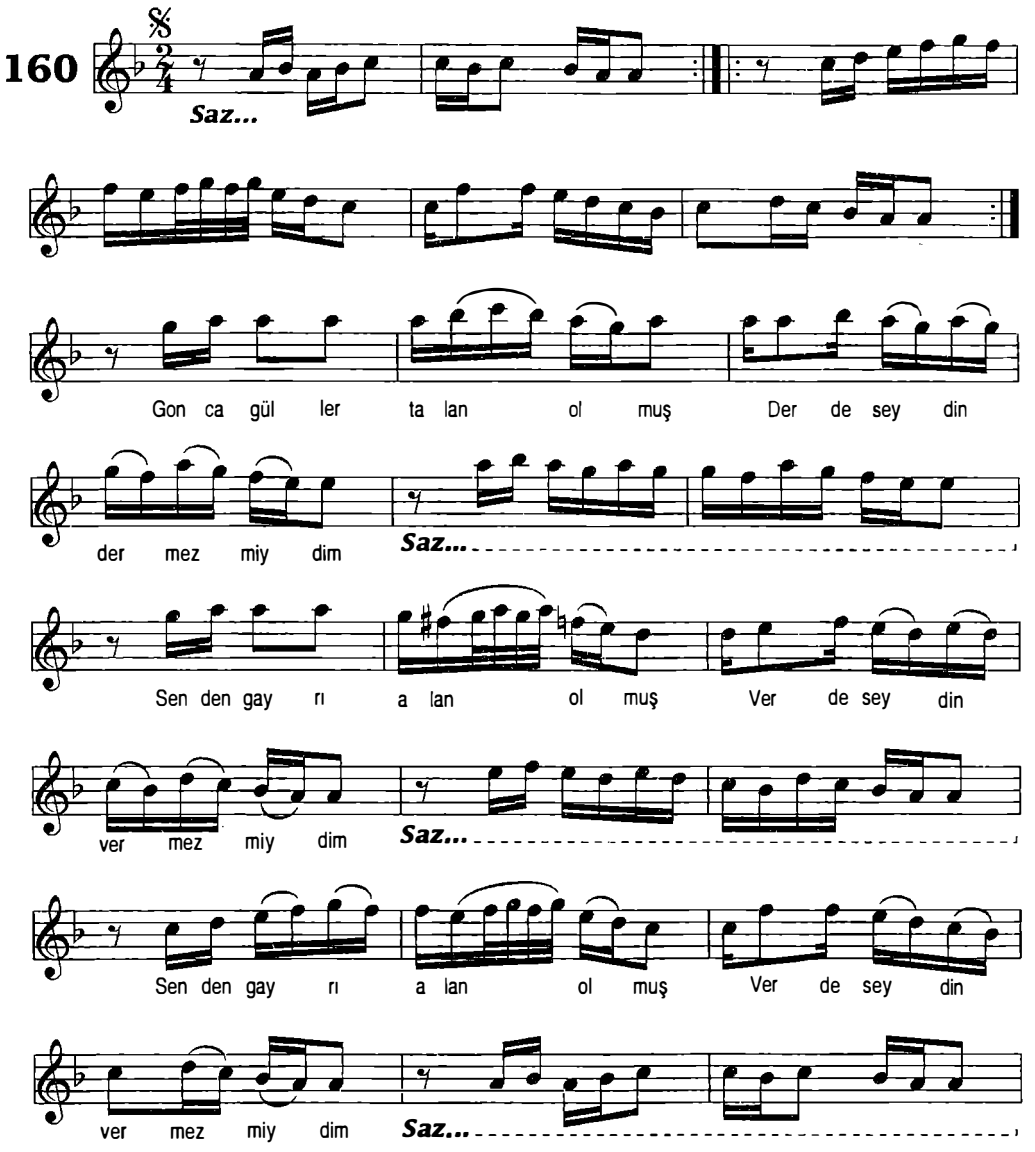

"Ordu Türküleri"

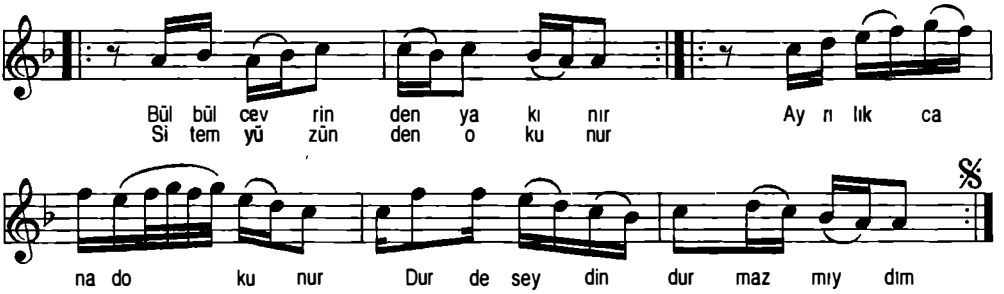

1.
Gonca güller talan olmuş
Der deseydin dermez miydim?
Senden gayrı alan olmuş
Ver deseydin vermez miydim?
Bülbül cevrinden yakınır
Sitem yüzünden okunur
Ayrılık cana dokunur
Dur deseydin durmaz mıydım?

2.
Neyleyim dünya malını
On paralık kemalini
Döndürüp mah cemalini
Gör deseydin görmez miydim?
Elde melanet hançeri
Komaz kaçarı göçeri
Gönül kapından içeri
Gir deseydin girmez miydim?

"Ordu Türküleri"

GÖK KUBBE ALTINDA YERİN ÜSTÜNDE

Söz: Sefil Selimî
Müzik: Hamdi Tanses

Notalayan: Erdem Çalışkanel

161

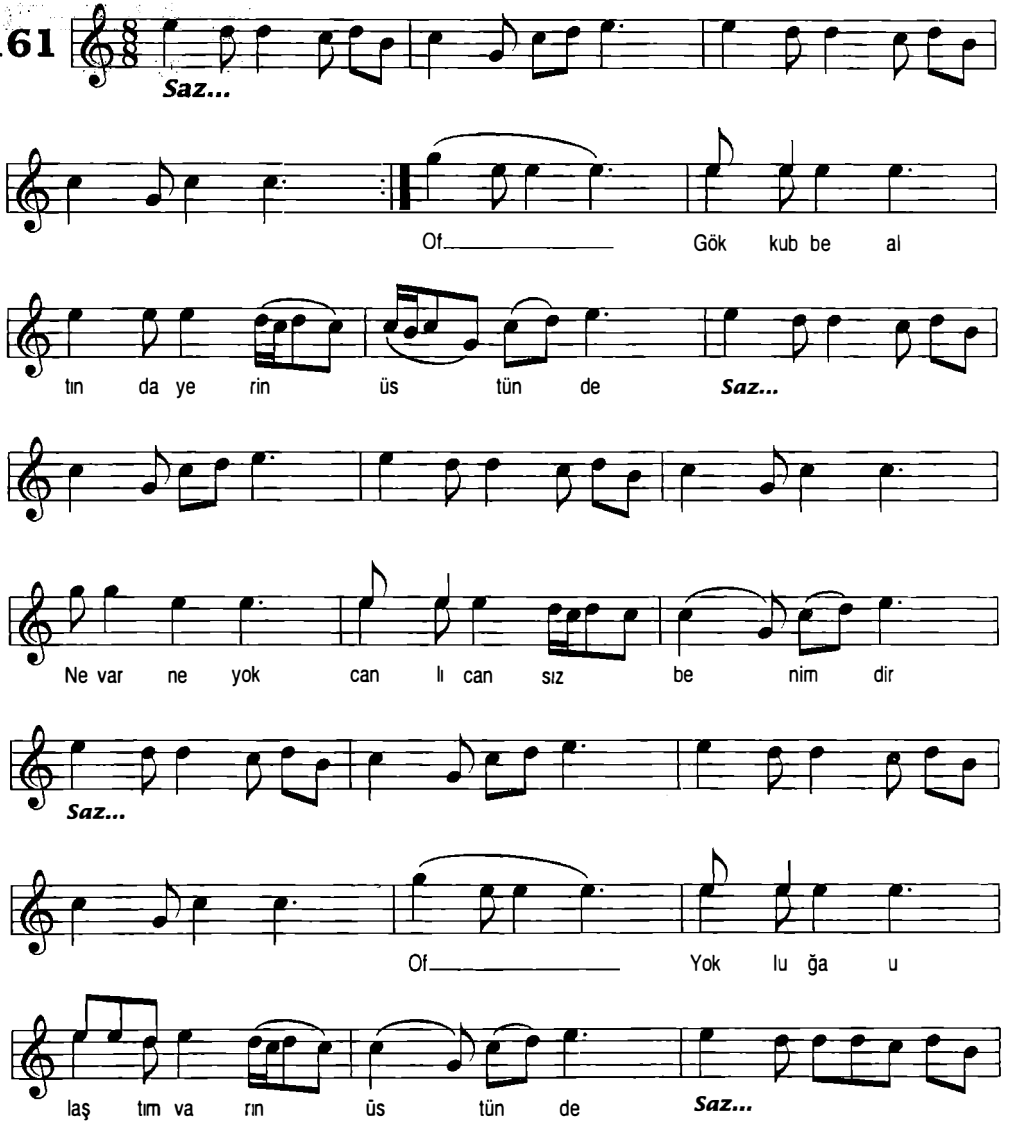

"Ordu Türküleri"

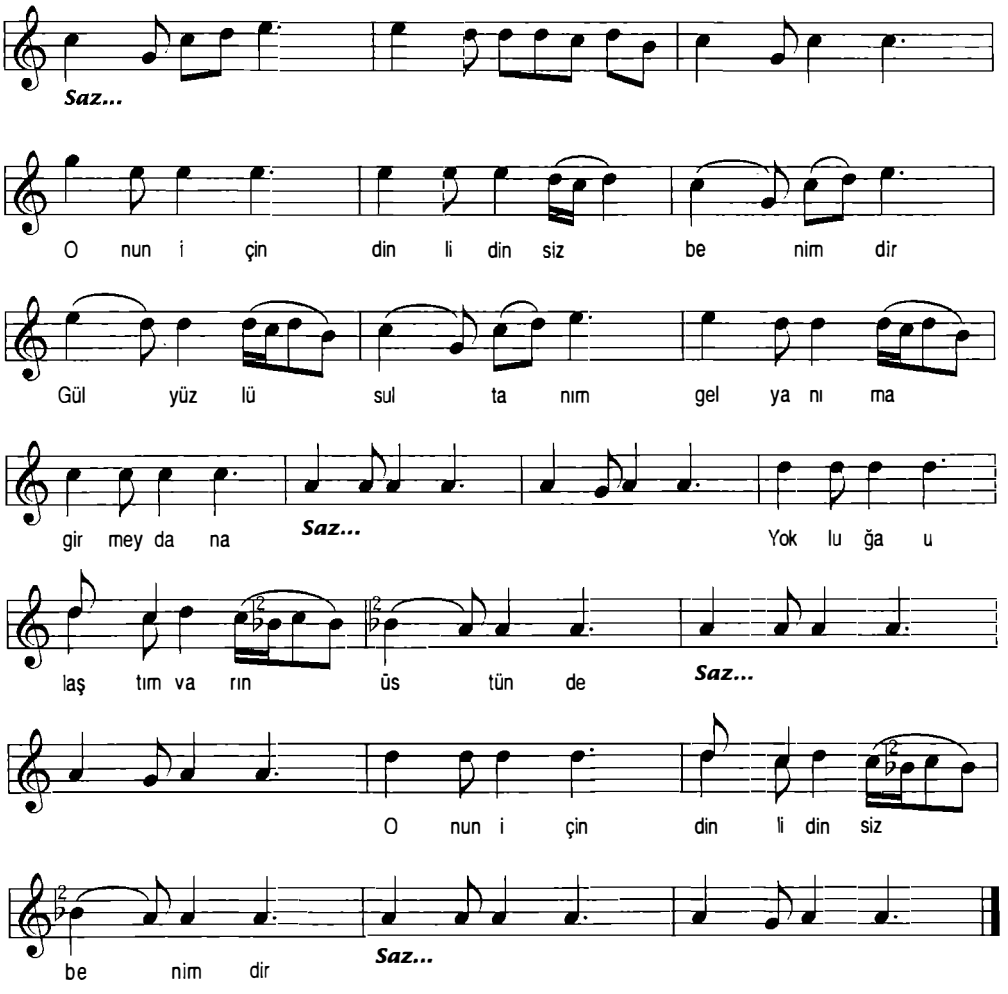

1.
Gök kubbe altında yerin üstünde
Ne var ne yok canlı cansız benimdir
Yokluğa ulaştım varın üstünde
Onun için dinli dinsiz benimdir
Gül yüzlü sultanım gel yanıma gir meydana
Yokluğa ulaştım varın üstünde
Onun için dinli dinsiz benimdir

2.
Bu hesabın üst başıyla alt ucu
Sefil Selimînin itikat gücü
Tatlıya talıdır acıya acı
Huylu huysuz kinli kinsiz benimdir
Gül yüzlü sultanım gel yanıma gir meydana
Tatlıya talıdır acıya acı
Huylu huysuz kinli kinsiz benimdir

"Ordu Türküleri"

GÖKTE UÇAN HUMA KUŞU
(HOŞ MUDUR)

Söz: Dursun Ali Akınet
Müzik: Mehmet Gümüş

Notalayan: Mehmet Gümüş

162

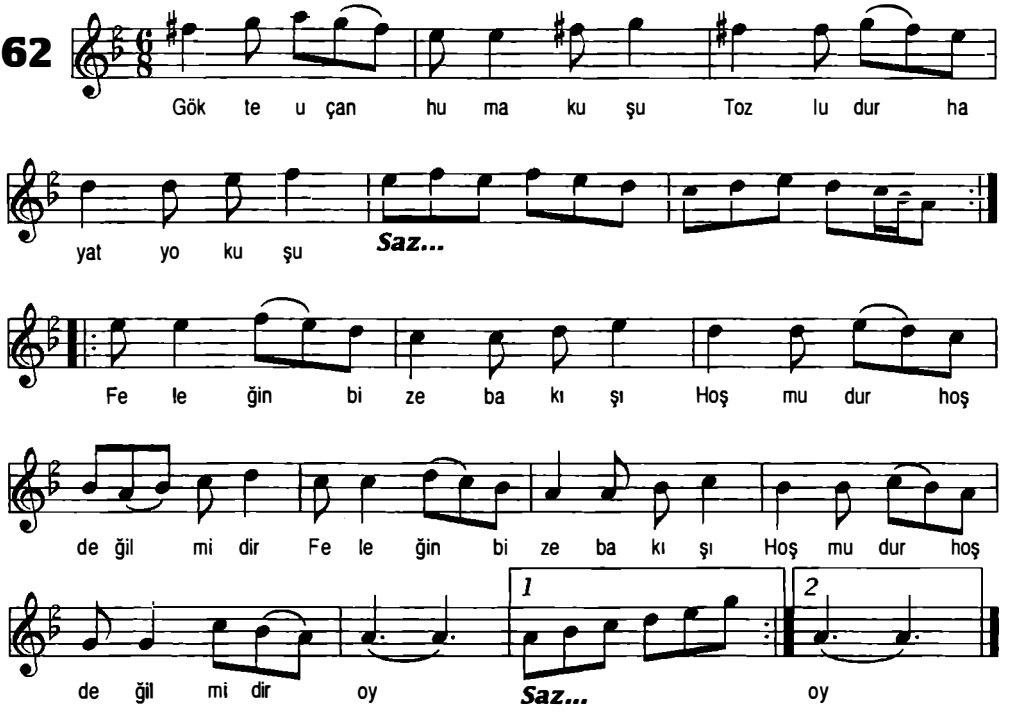

1.
Gökte uçan huma kuşu
Tozludur hayat yokuşu
Feleğin bize bakışı
Hoş mudur, hoş değil midir? (oy...)

2.
Çınar gökyüzünü deler
Yaprağını yere salar
Söyle derdini deseler
Hoş mudur, hoş değil midir? (oy...)

3.
Bir fener al da eline
Karanlığın vur beline
Bak şu köyün güzeline
Hoş mudur, hoş değil midir? (oy...)

4.
Bana bir sevgili göster
Ben istemem gönül ister
Yüzünden pahalı astar
Hoş mudur, hoş değil midir? (oy...)

"Ordu Türküleri"

GÖNÜL VURGUN YEDİ PERİŞAN HALİM
(MIZRAP TETİK ÇEKTİ)

Söz: Dursun Ali Akınet
Müzik: Arif Deryal

Notalayan: Arif Deryal

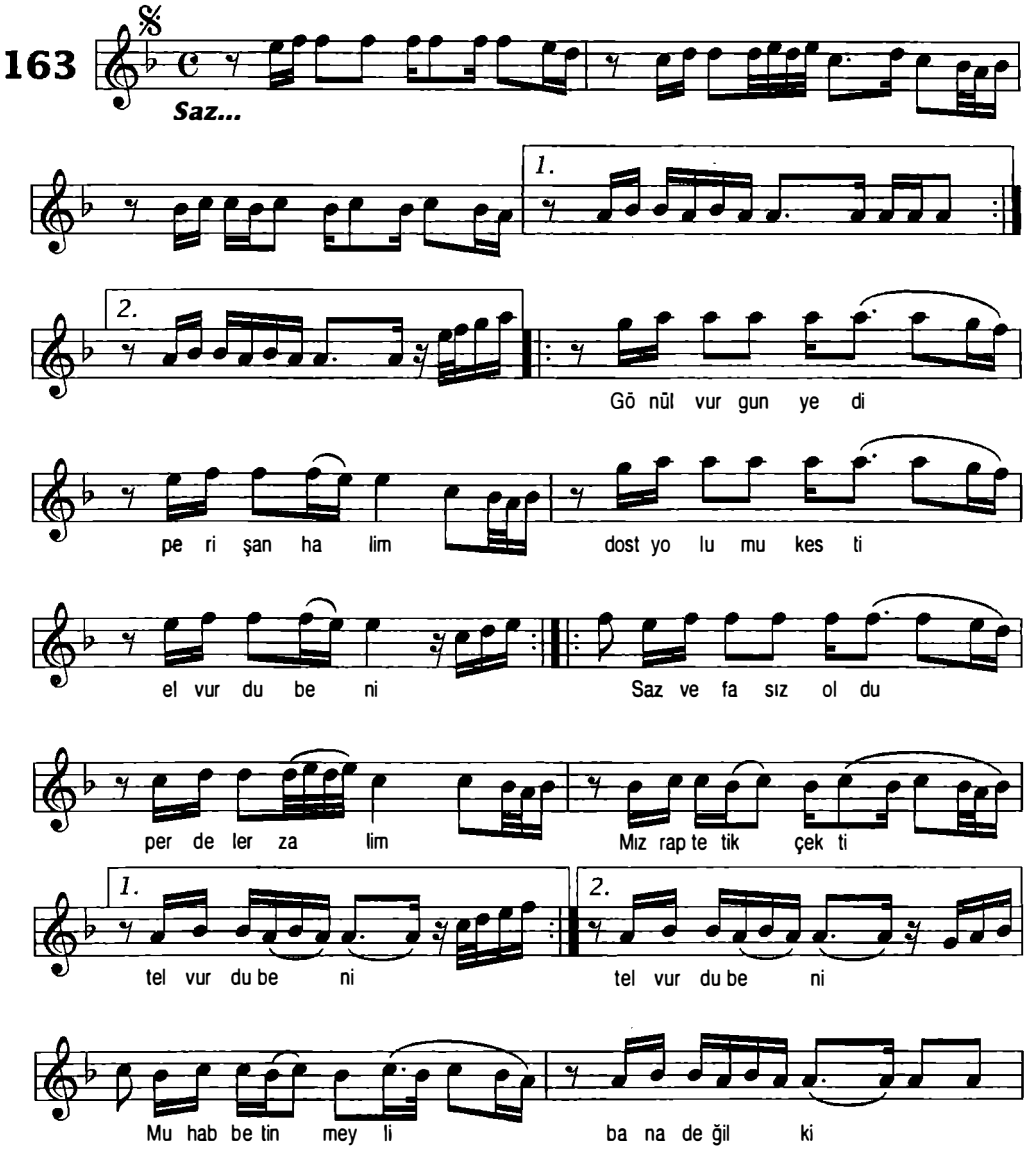

"Ordu Türküleri"

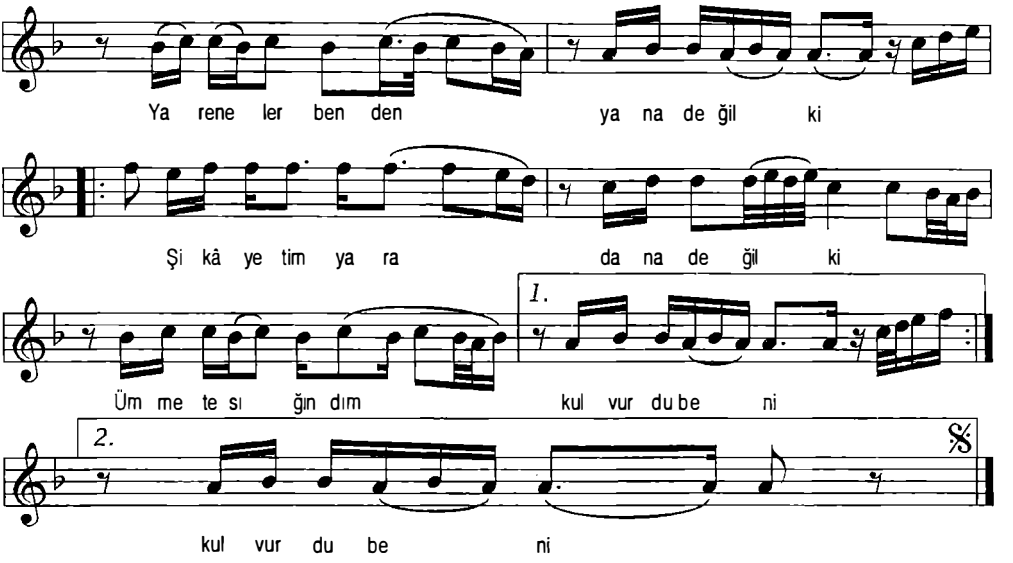

1.
Gönül vurgun yedi perişan halim
Dost yolumu kesti el vurdu beni
Saz vefasız oldu perdeler zalim
Mızrap tetik çekti tel vurdu beni
Muhabbetin meyli bana değil ki
Yarenler benden yana değil ki
Şikayetim yaradana değil ki
Ümmete sığındım kul vurdu beni

2.
Tecellîmi kem gözlerden sakladım
Ömür boyu gülmesinin bekledim
Ne elimi sürdüm, ne de kokladım
Dikenler içinde gül vurdu beni
Olup bitenleri göreyim dedim
Hata yaptım bedelini ödedim
Kerem'in yolundan gideyim dedim
Sahra oluverdi, çöl vurdu beni

"Ordu Türküleri"

GÖV KESDENE ÜÇER BEŞER
(ŞAHSEN IRMAĞI)

Söz: Dursun Ali Akınet
Müzik: Arif Deryal

Notalayan: Arif Deryal

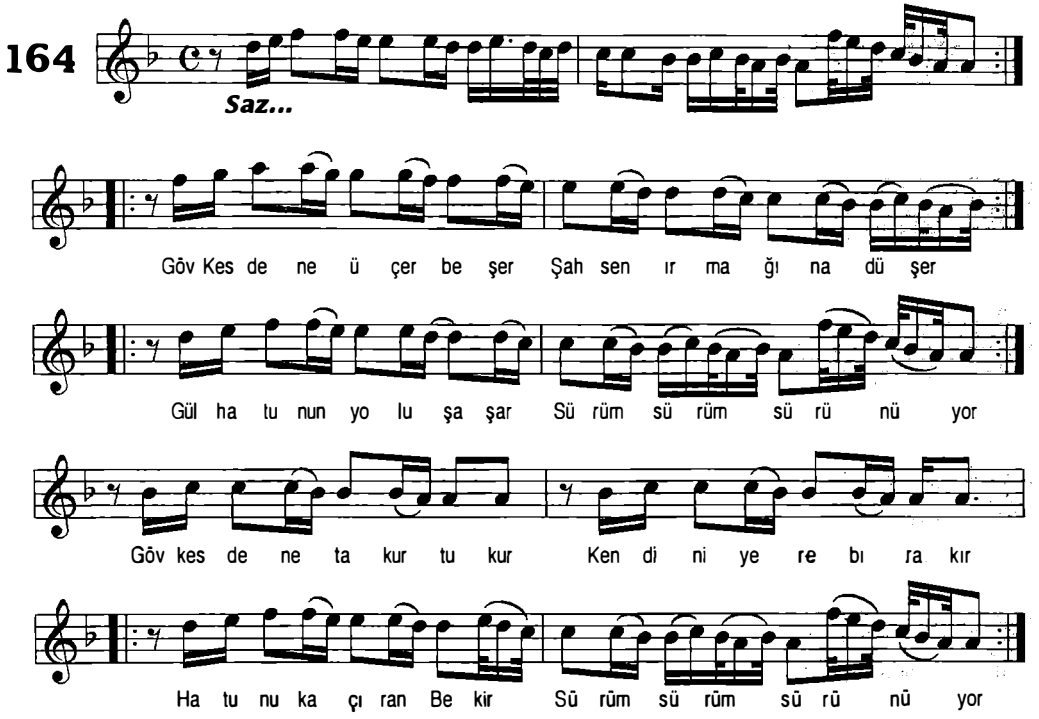

1.
Göv kesdene üçer beşer
Şahsen ırmağına düşer
Gül Hatun'un yolu şaşar
Sürüm sürüm sürünüyor
-Bağlantı-

2.
Şahsen ırmağı bulandı
Demir köprüyü dolandı
Bekir'i vuran dellendi
Sürüm sürüm sürünüyor
-Bağlantı-

Bağlantı:
Göv kesdene takur tukur
Kendini yere bırakır
Hatun'u kaçıran Bekir
Sürüm sürüm sürünüyor

NOT: Türkünün hikâyesi için bkz. s.357.

"Ordu Türküleri"

GÜLÜN KOKUSUNU SEHER YELİNE

Söz: Dursun Ali Akınet
Müzik: Dursun Ali Akınet

Notalayan: Arif Deryal

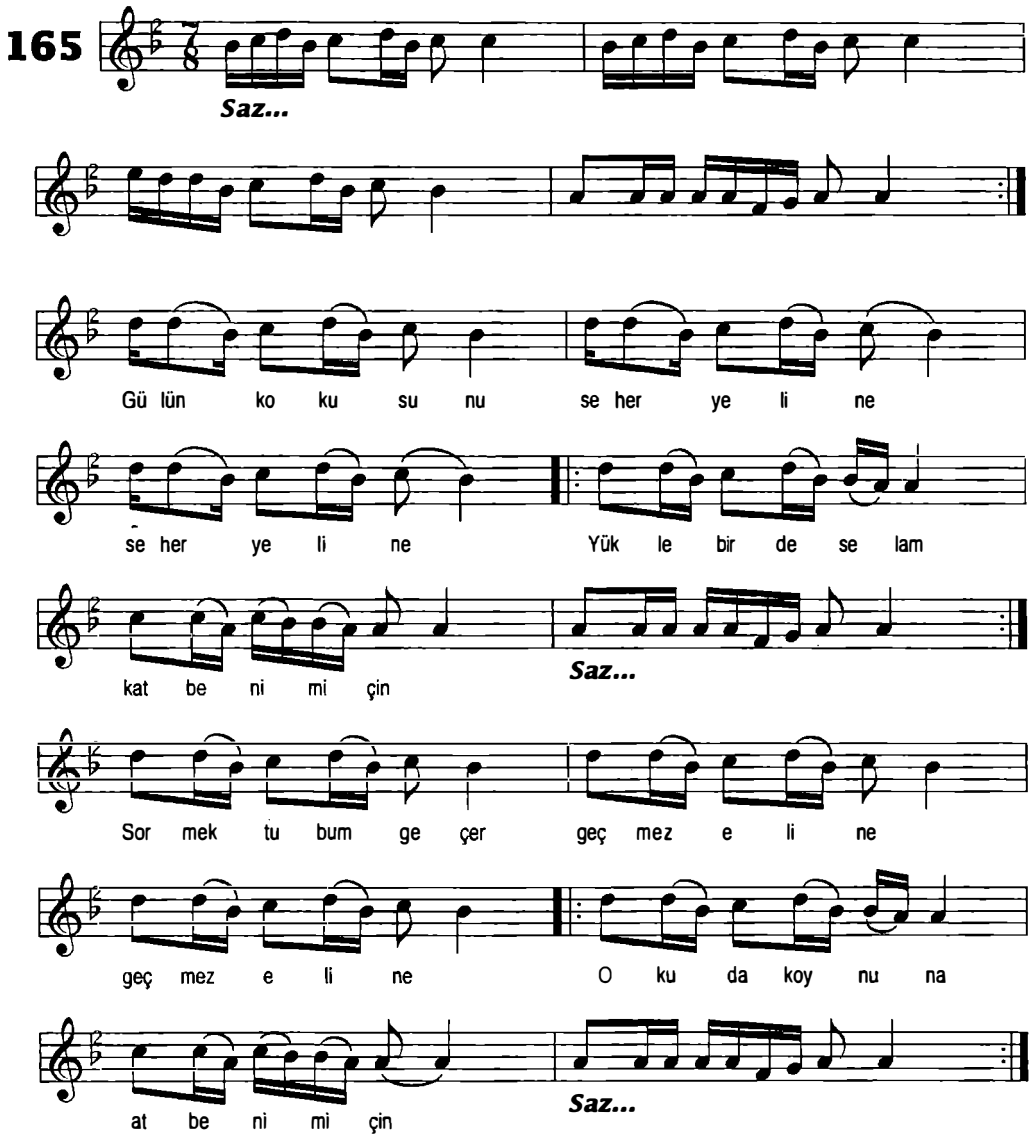

"Ordu Türküleri"

1.
Gülün kokusunu seher yeline
Yükle bir de selam kat benim için
Son mektubum geçer geçmez eline
Oku da koynuna at benim için

2.
Bu akşam ay daha yakınmış gibi
Atlastan halkalar takınmış gibi
Köyde yine sela okunmuş gibi
Yalan de yeminler et benim için

3.
Gözlerinden hüzün seli akarken
Hasret ateşi sineni yakarken
Dalgın dalgın yıldızlara bakarken
İçinden birini tut benim için

4.
Maziye dalarken inme derine
İsyan et bu ne de sor kaderine
Katla anıları örtüzerine
Uyu benim için yat benim için

"Ordu Türküleri"

GÜZEL SENİN SEVDAN DÜŞTÜ SERİME
(ZAREYLE GÖNÜL)

Söz: Mehmet Bıçakçı
Müzik: Mehmet Bıçakçı

Notalayan: Necmi Kıran

166

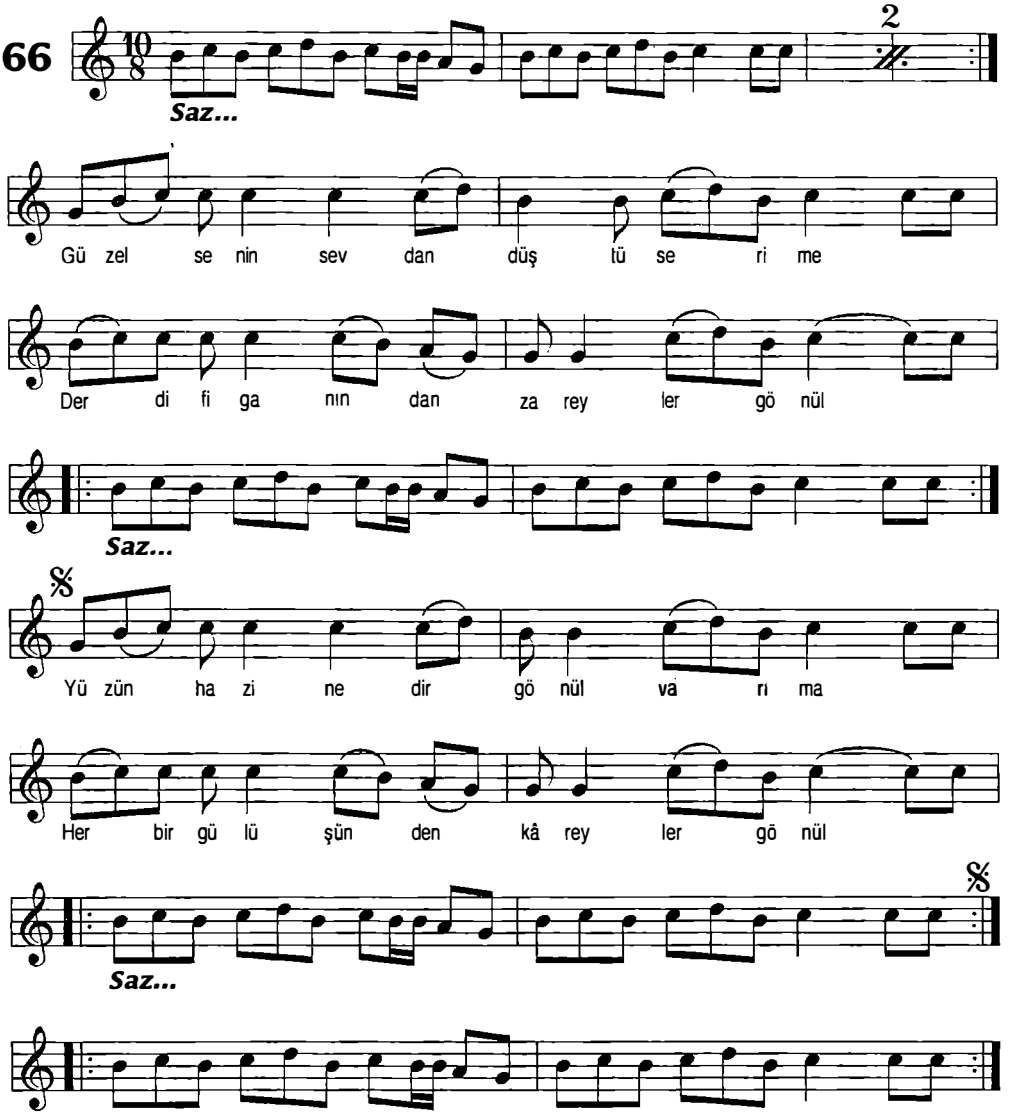

"Ordu Türküleri"

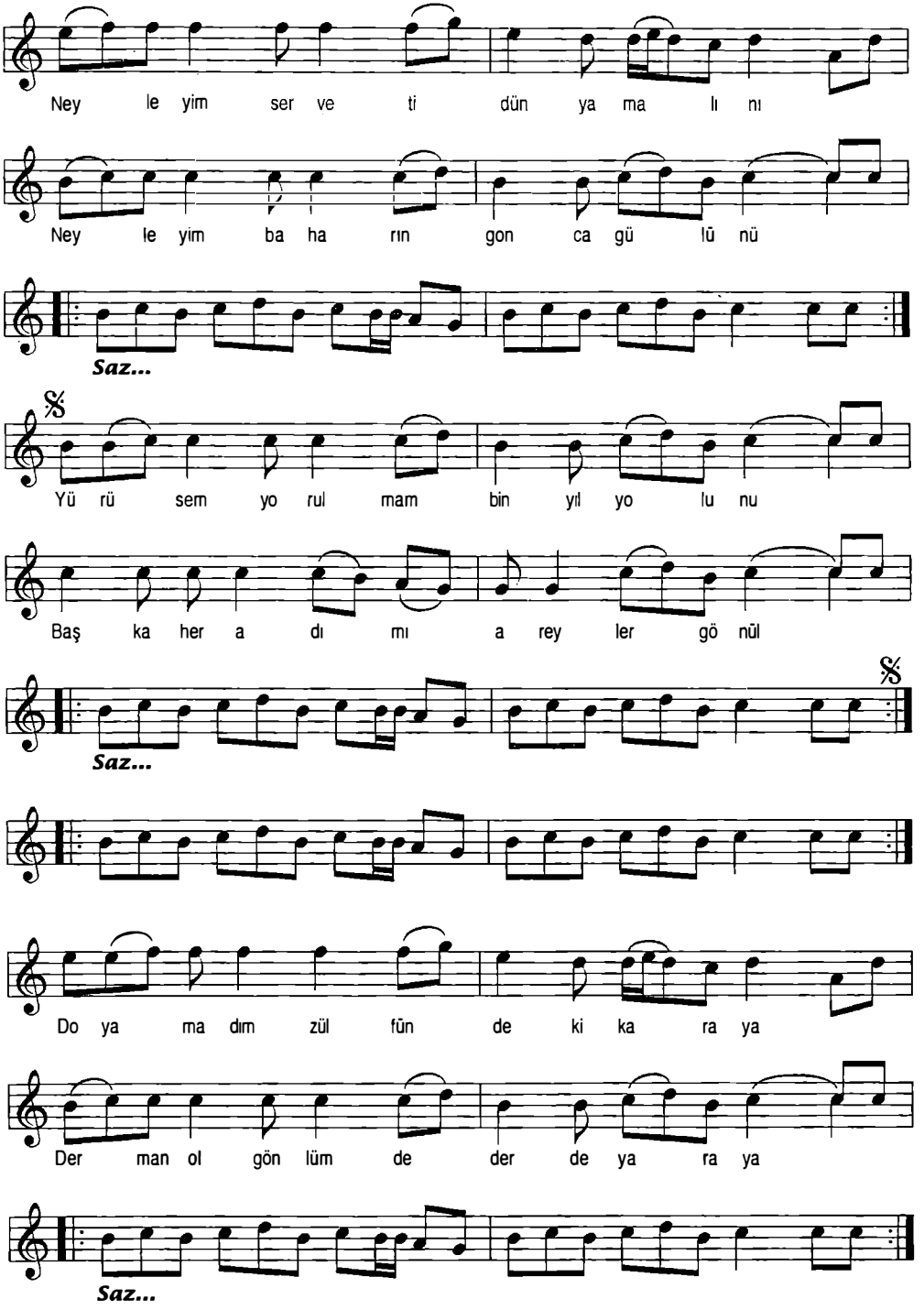

"Ordu Türküleri"

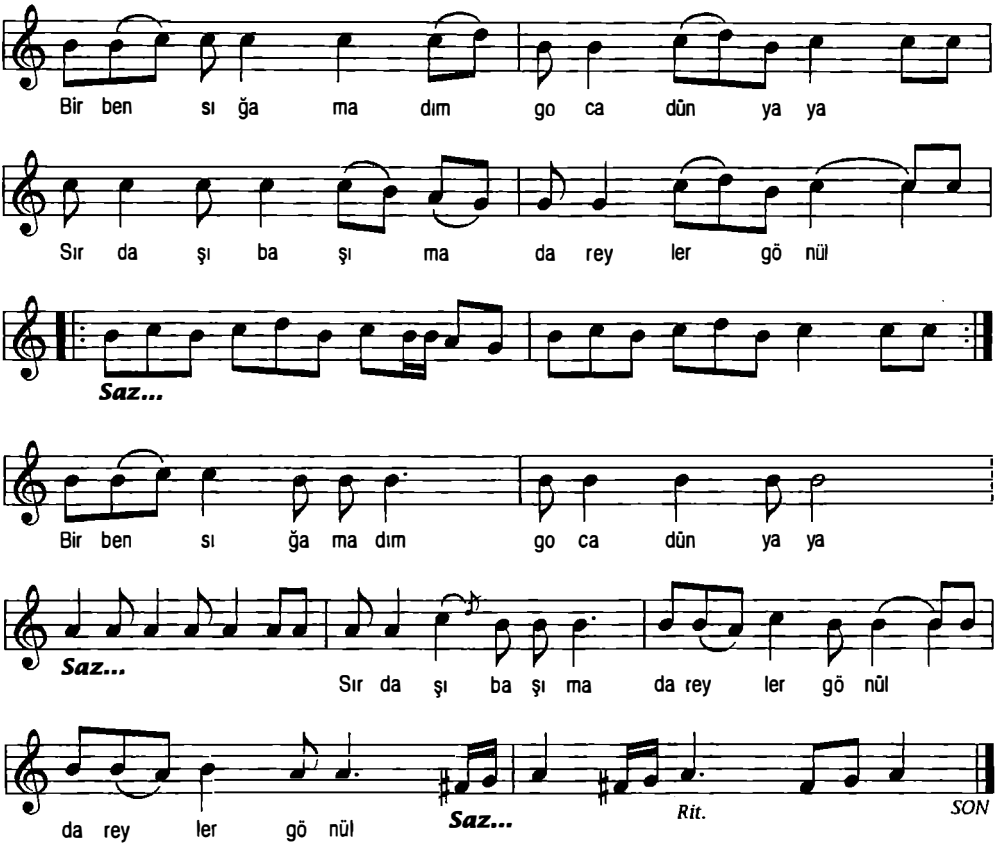

1.
Güzel senin sevdan düştü serime
Derd-i figanından zar eyler gönül
Yüzün hazinedir gönül varıma
Her bir gülüşünden kâr eyler gönül

2.
Neyleyim serveti dünya malını
Neyleyim baharın gonca gülünü
Yürüsem yorulmam bin yıl yolunu
Başka her adımı ar eyler gönül

3.
Doyamadım zülfündeki karaya
Derman ol gönlümde derde yaraya
Bir ben sığamadım goca dünyaya
Sırdaşı başıma dareyler gönül

"Ordu Türküleri"

HASRETİNDEN DELİ OLDUM GEZERİM
(OĞULA HASRET)

Söz: Mehmet Bıçakçı
Müzik: Mehmet Bıçakçı

Notalayan: Necmi Kıran

167

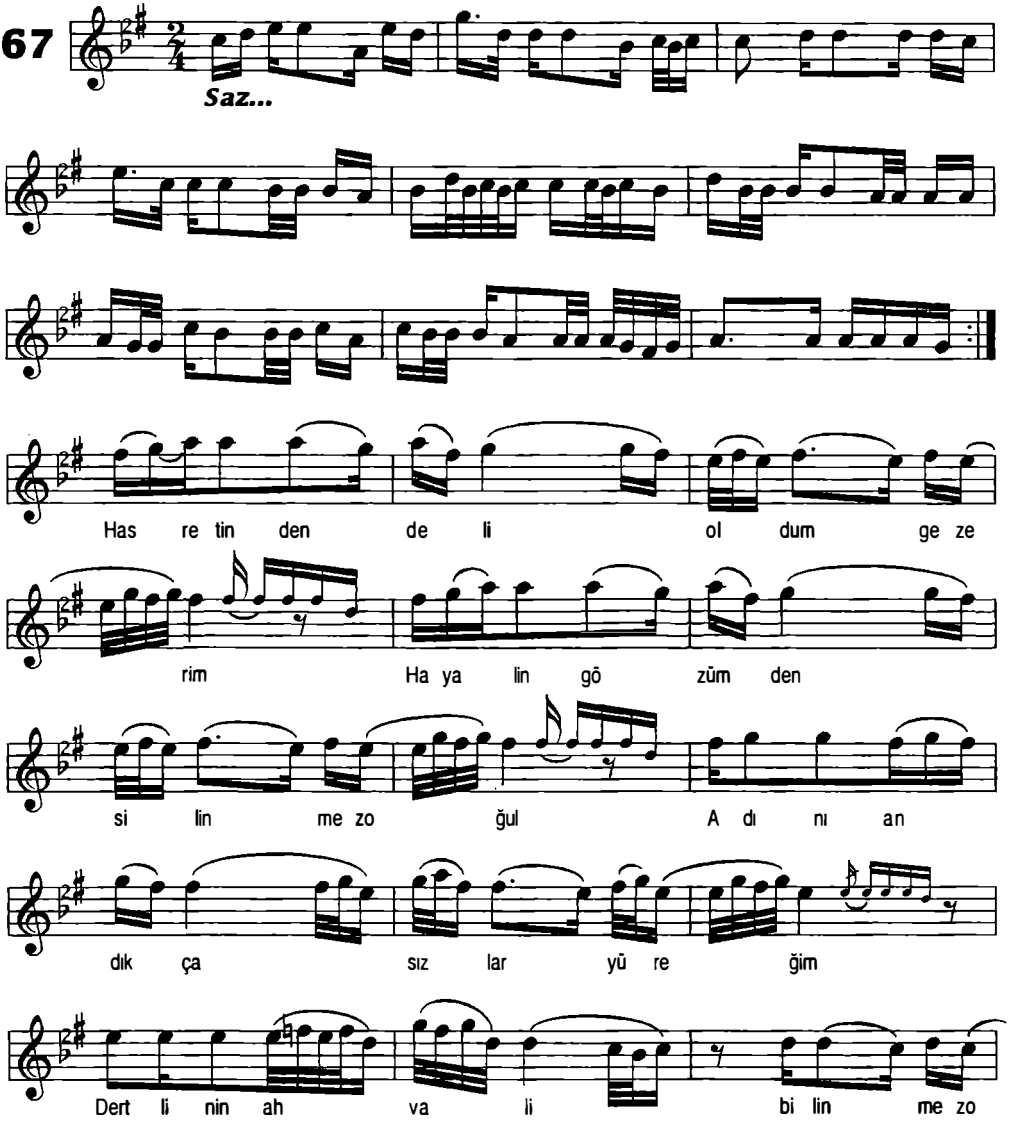

"Ordu Türküleri"

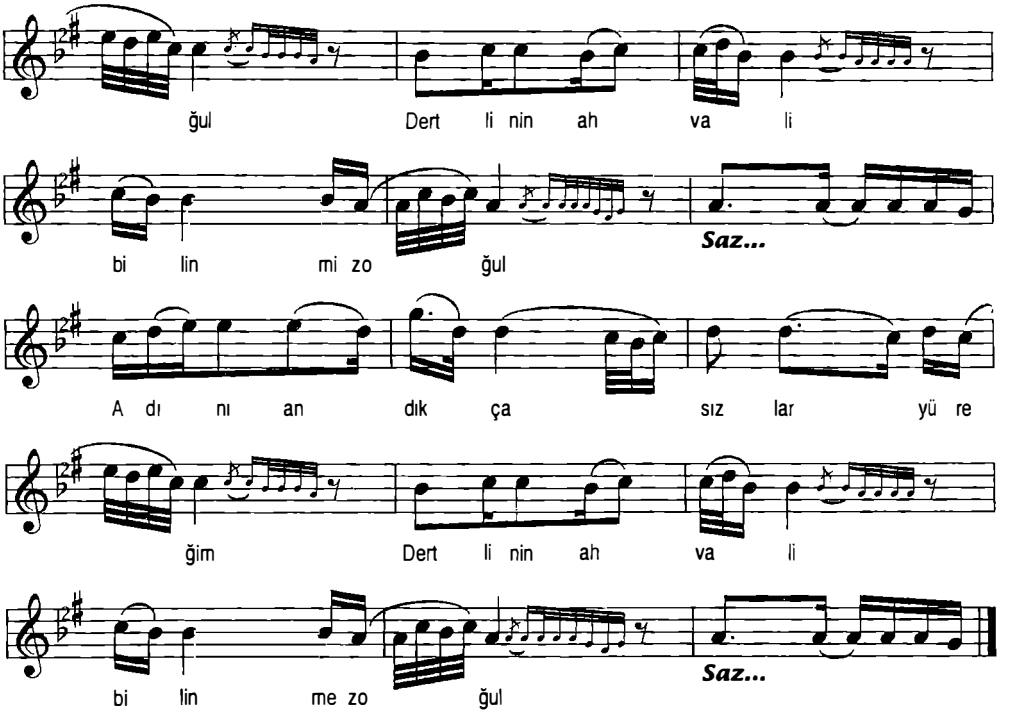

1.
Hasretinden deli oldum gezerim
Hayalin gözümden silinmez oğul
Adını andıkça sızlar yüreğim
Dertlinin ahvali bilinmez oğul

2.
Her nereye baksam seni görürüm
Elim varmaz boyun büker dururum
Söyle oğul seni nerde bulurum
Halinden bir haber alınmaz oğul

3.
Yanarım yürekten dinmez yareler
Senin derdin bu sinemi pareler
Tükendi umutlar bitti çareler
Ayrılığa derman bulunmaz oğul

"Ordu Türküleri"

HAVADA ÇİĞSE DUMAN
(HELE GEL)

Söz: Necmi Kıran
Müzik: Necmi Kıran

Notalayan: Necmi Kıran

168

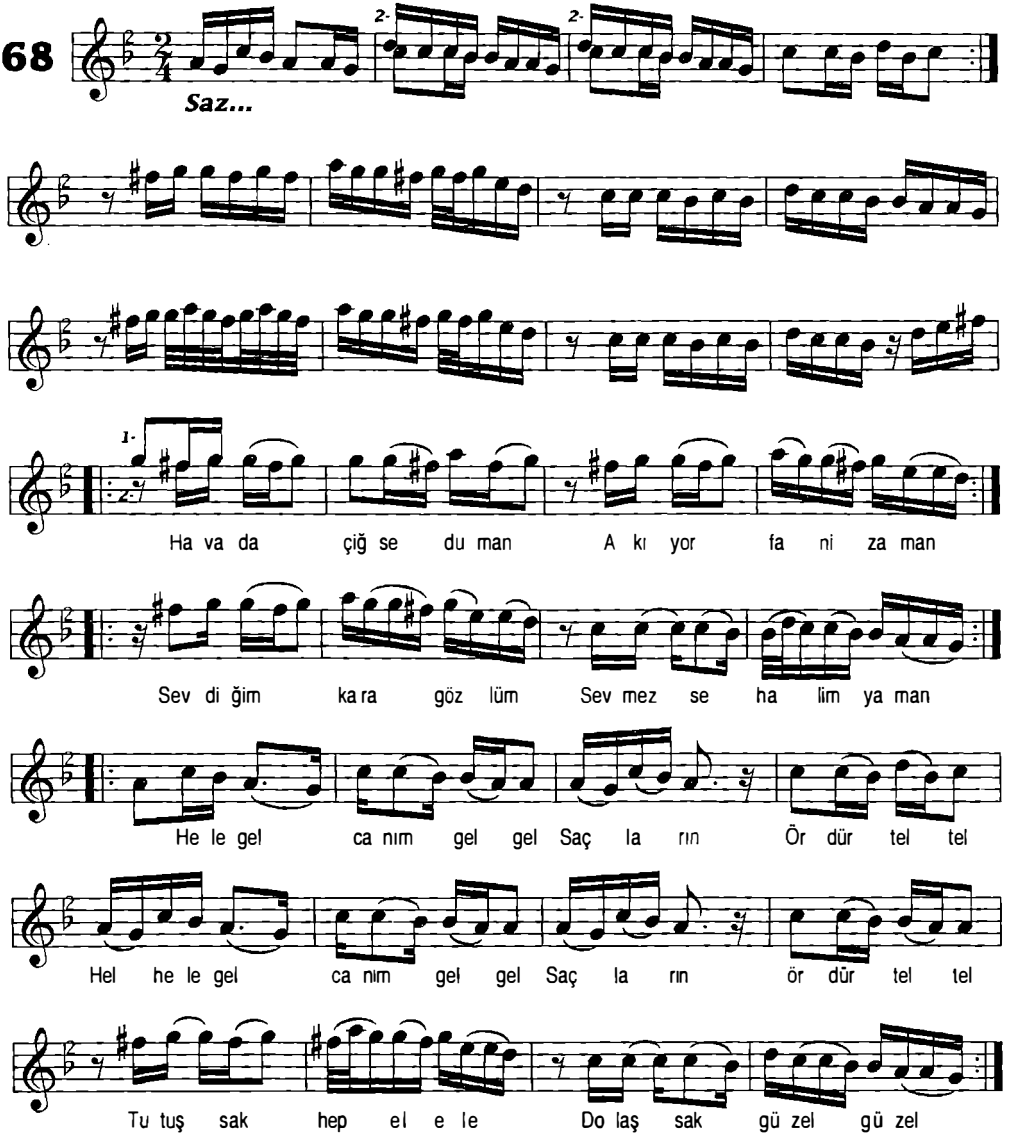

"Ordu Türküleri"

1.
Havada çiğse duman
Akıyor fani zaman
Sevdiğim kara gözlüm
Sevmezse halim yaman
Hel (vay) hele gel canım gel gel
Saçların ördür tel tel
Tutuşsak hep el ele
Dolaşsak güzel güzel

2.
Havalar pırıl pırıl
Su akar şırıl şırıl
Bilmez misin ben sana
Aşığım sırıl sırıl
-Bağlantı-

3.
Aşıktır Necmi sana
Gönül ver aşka kana
Yok ise gönlün ona
Boş yere neden yana
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

HEY GİDİ KÖŞE OBASI

(YAYLA HAVASI)

Söz: Necmi Kıran
Müzik: Necmi Kıran

Notalayan: Necmi Kıran

169

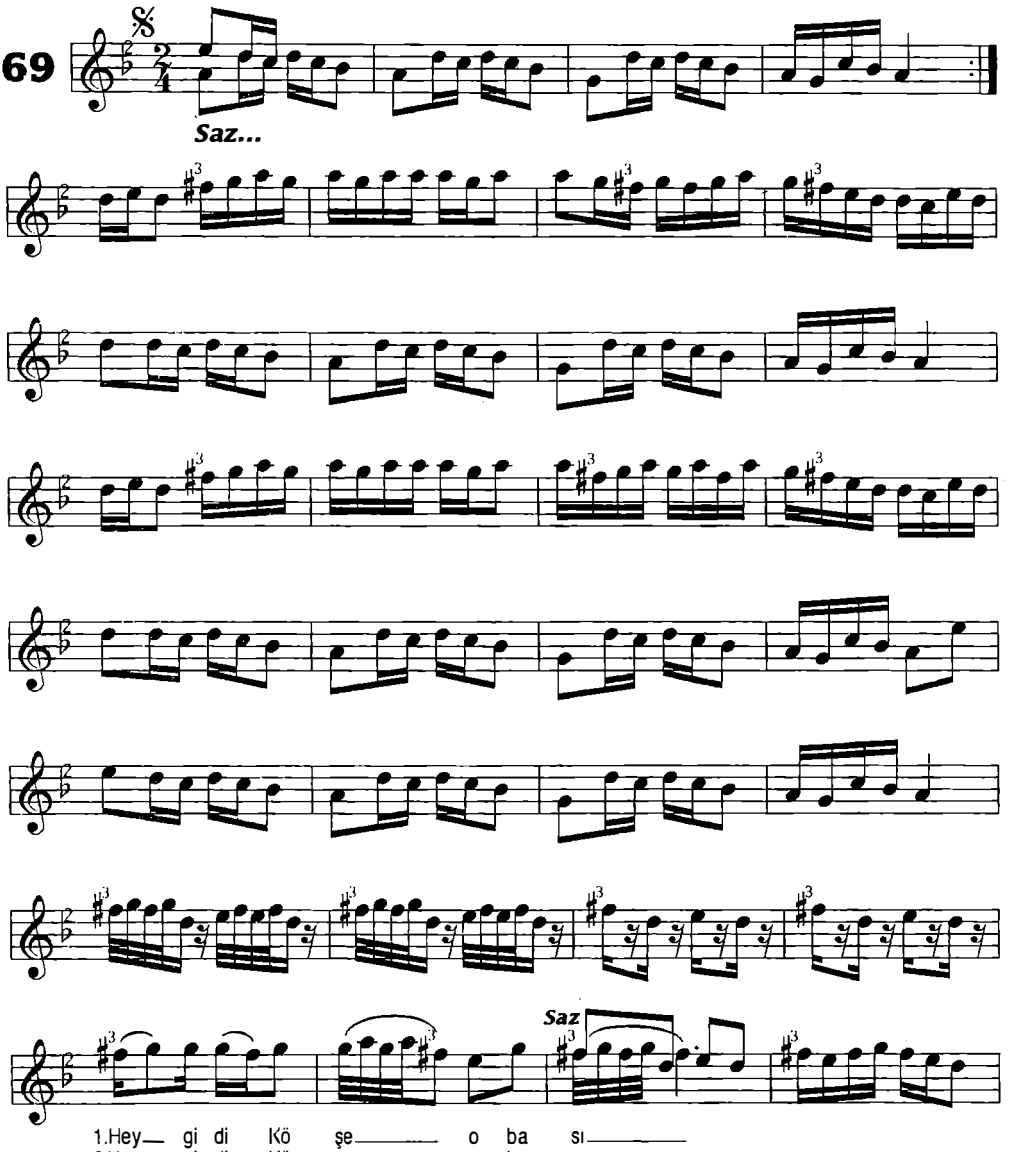

"Ordu Türküleri"

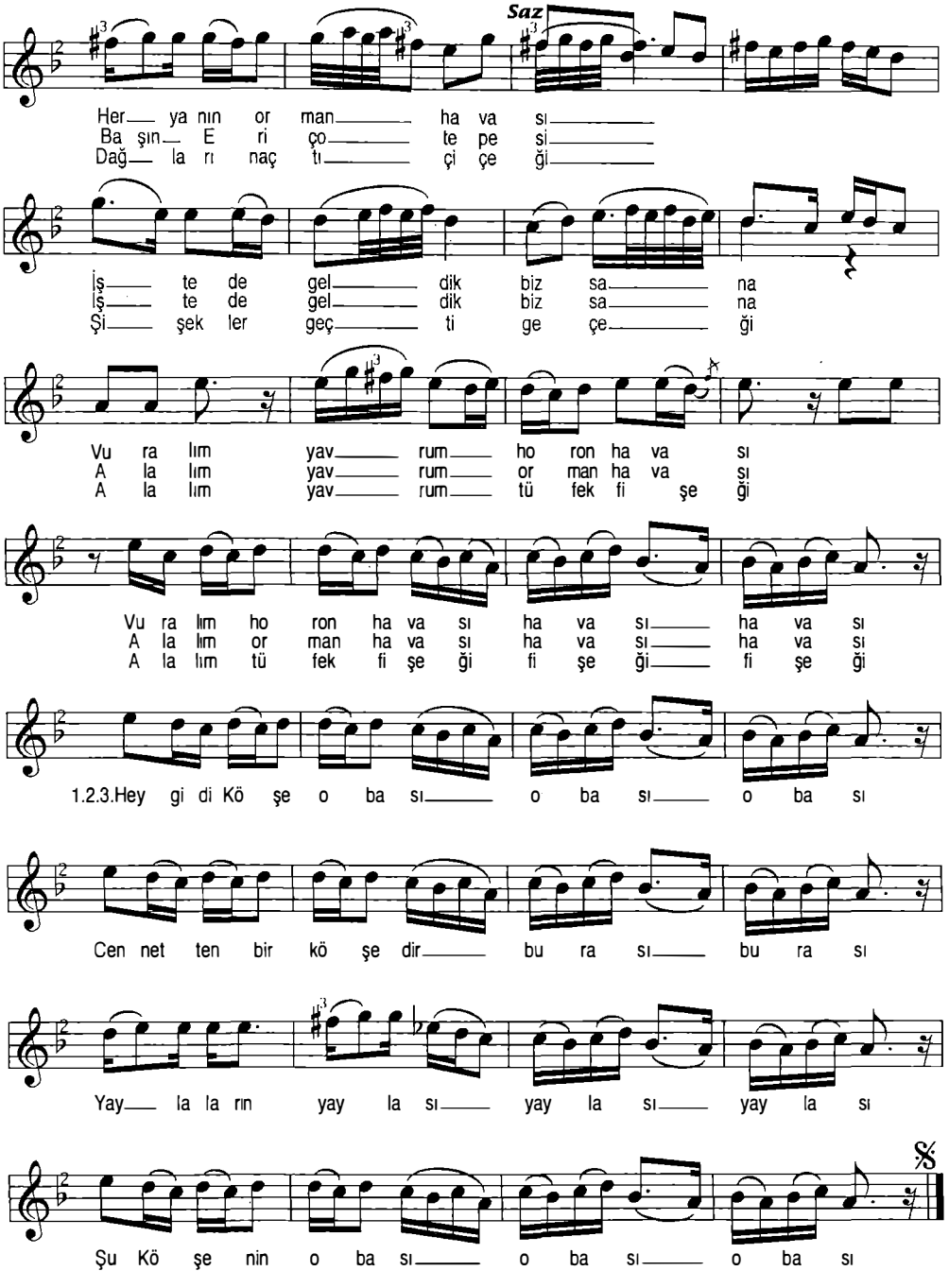

"Ordu Türküleri"

1.
Hey gidi Köşeobası
Her yanın orman havası
İşte de geldik biz sana
Vuralım (yavrum) horon havası
Hey gidi Köşeobası obası obası
Cennetten bir köşedir burası burası
Yaylaların yaylasi burası burası
Şu Köşenin obası obası obası

2.
Hey gidi Köşeobası
Başın Eriço tepesi
Ayranı içip gezelim
Alalım (yavrum) orman havası
-Bağlantı-

3.
Hey gidi Köşeobası
Bakıyor Maşot kayası
Yıldırım duman alınca
Sevilir (yavrum) Oba doğası
-Bağlantı-

4.
Hey gidi Köşeobası
Çalındı yoğurt mayası
Sabaha gelir adamın
Gümbürgüp (yavrum) yayık yayası
-Bağlantı-

"Ordu Türküleri"

KÖŞE'NİN ALTI TARLA
(PARLA FADİMEM'M)

Söz: Şavgu Kıran-Necmi Kıran
Müzik: Şavgu Kıran-Necmi Kıran

Notalayan: Necmi Kıran

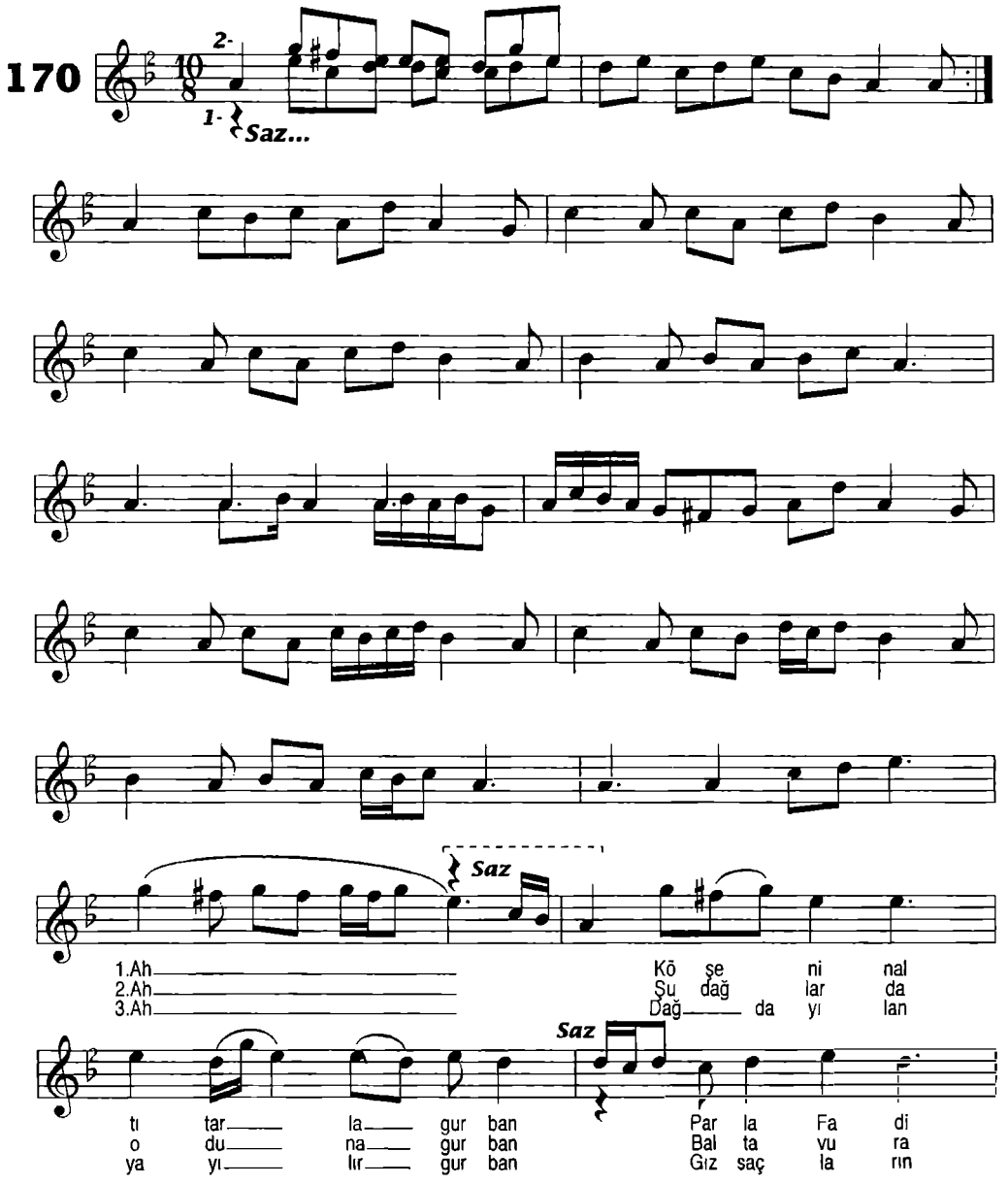

"Ordu Türküleri"

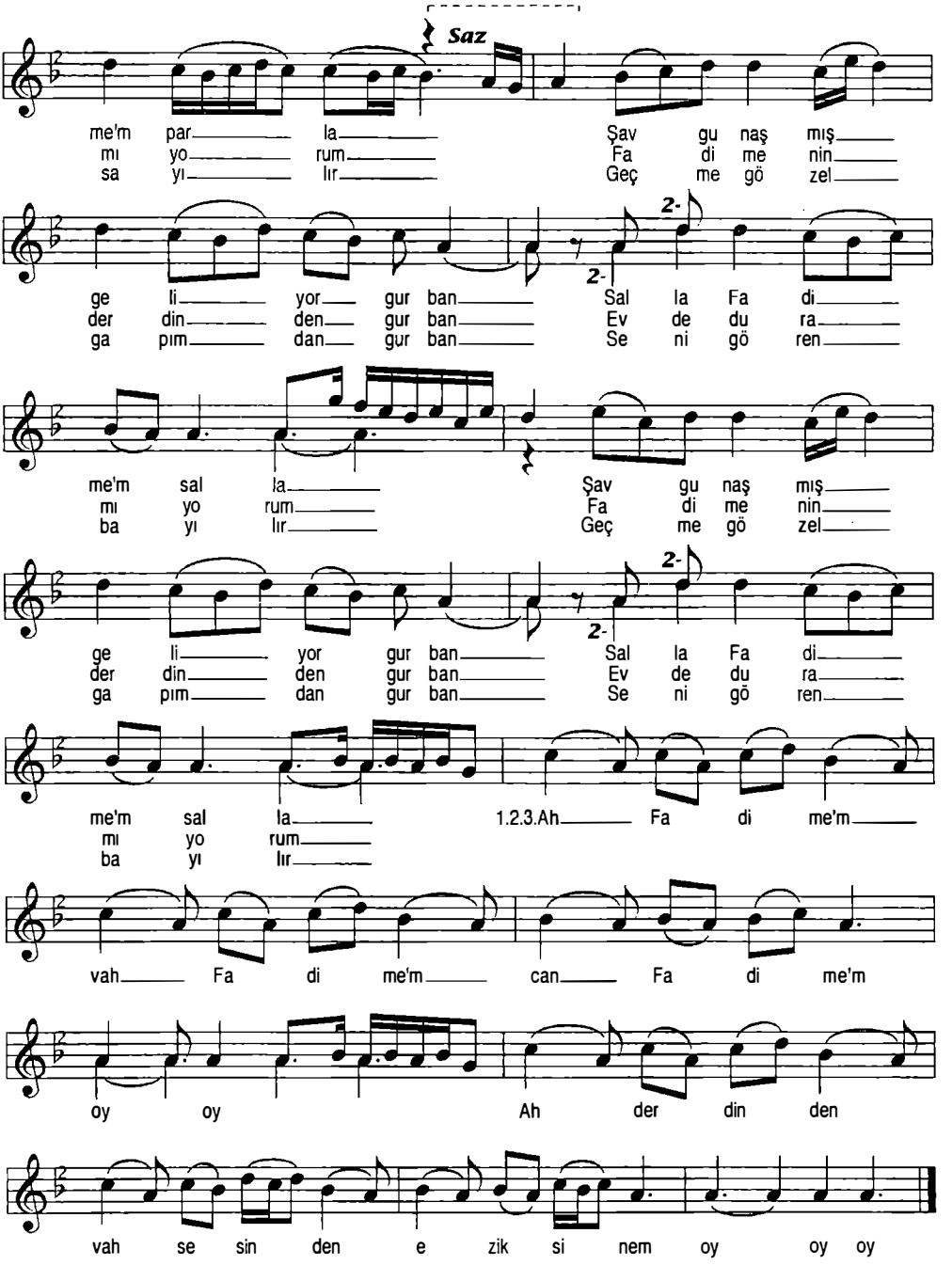

"Ordu Türküleri"

1.
Köşe'nin ıltı tarla (gurban)
Parla Fadime'm parla
Şavgu'n aşmış geliyor (gurban)
Salla Fadime'k salla
Ah Fadime'm vah Fadime'm
Can Fadime'm
Ah derdinden vah sesinden
Ezik sinem

2.
Şu dağlarda oduna (gurban)
Balta vuramıyorum
Fadime'nin derdinden (sesinden) (gurban)
Evde duramıyorum
-Bağlantı-

3.
Dağda yılan yayılır (gurban)
Gız saçların sayılır
Geçme gözel gapımdan (gurban)
Seni gören bayılır
-Bağlantı-

MELET'İN GIZLARI

Söz: Necmi Kıran
Müzik: Necmi Kıran

Notalayan: Necmi Kıran

171

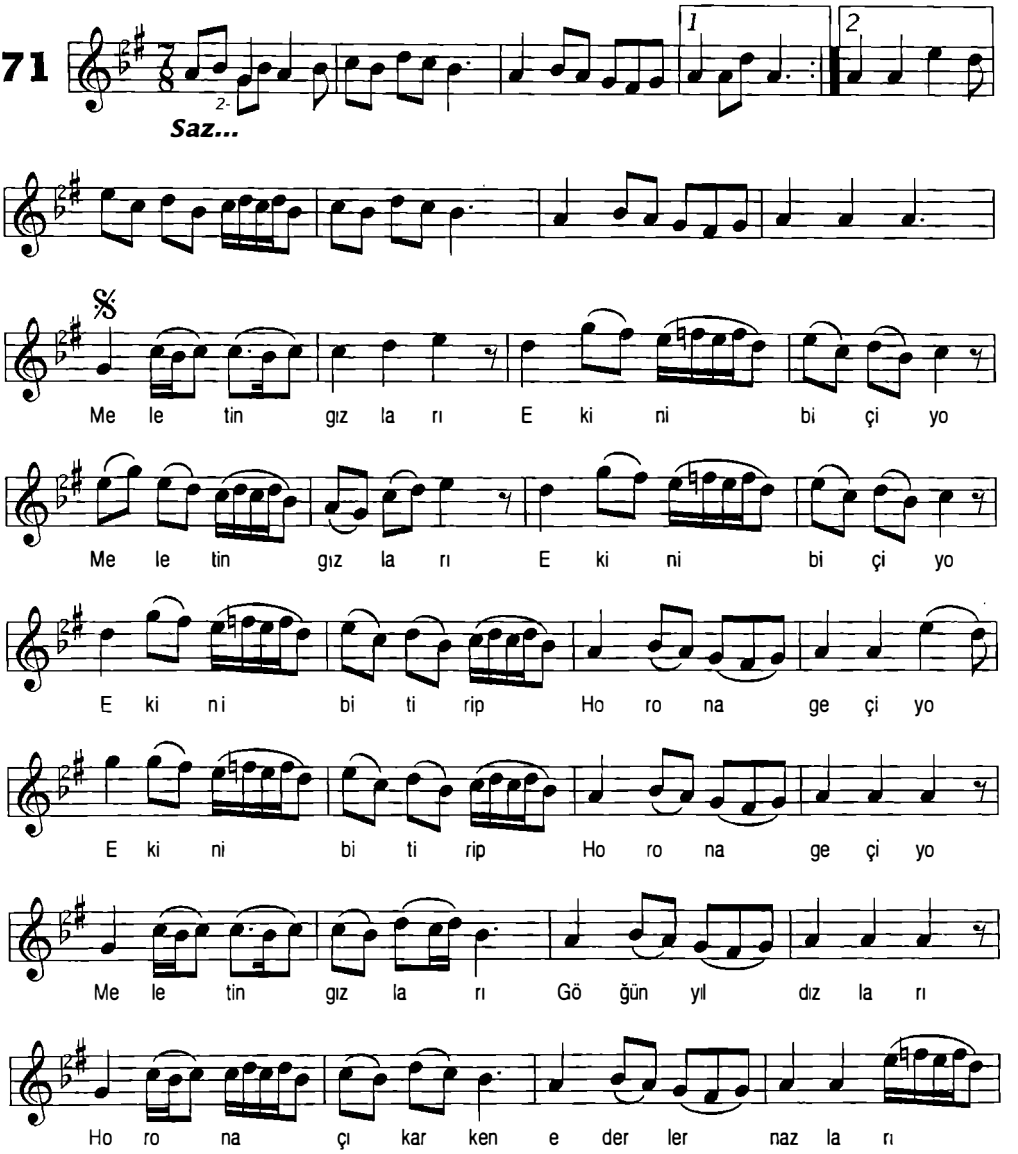

"Ordu Türküleri"

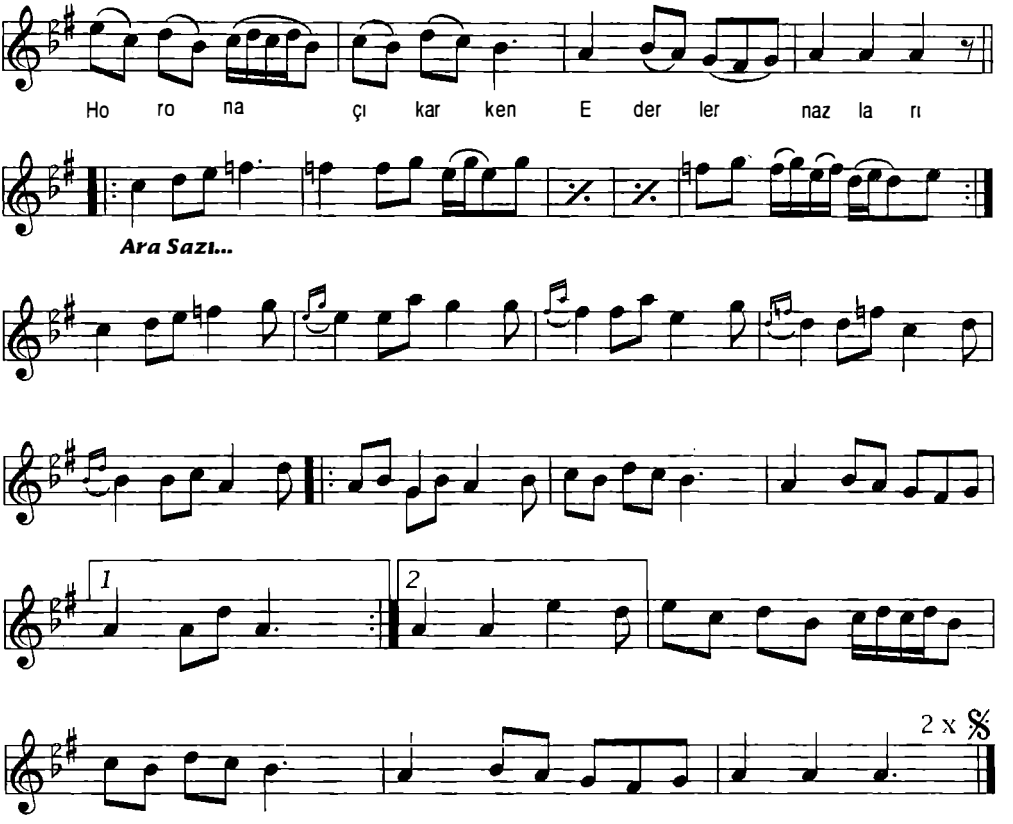

1.
Melet'in gızları
Ekini biçiyo
Ekini bitirip
Horona geçiyo
-Bağlantı-

2.
Melet'in gızları
Kimleri bağlıyor
Beşeri yığınca
Horona çağlıyor
-Bağlantı-

3.
Melet'in gızları
Çıkarlar oyuna
Gelin arıyanlar
Bakarlar boyuna
-Bağlantı-

Bağlantı:
Melet'in gızları
Göğün yıldızları
Horona çıkarken
Ederler nazları

"Ordu Türküleri"

SALLAN YEŞİL CAMİ SALLAN
(YASLI BAYRAM)

Söz: Dursun Ali Akınet
Müzik: Arif Deryal

Notalayan: Arif Deryal

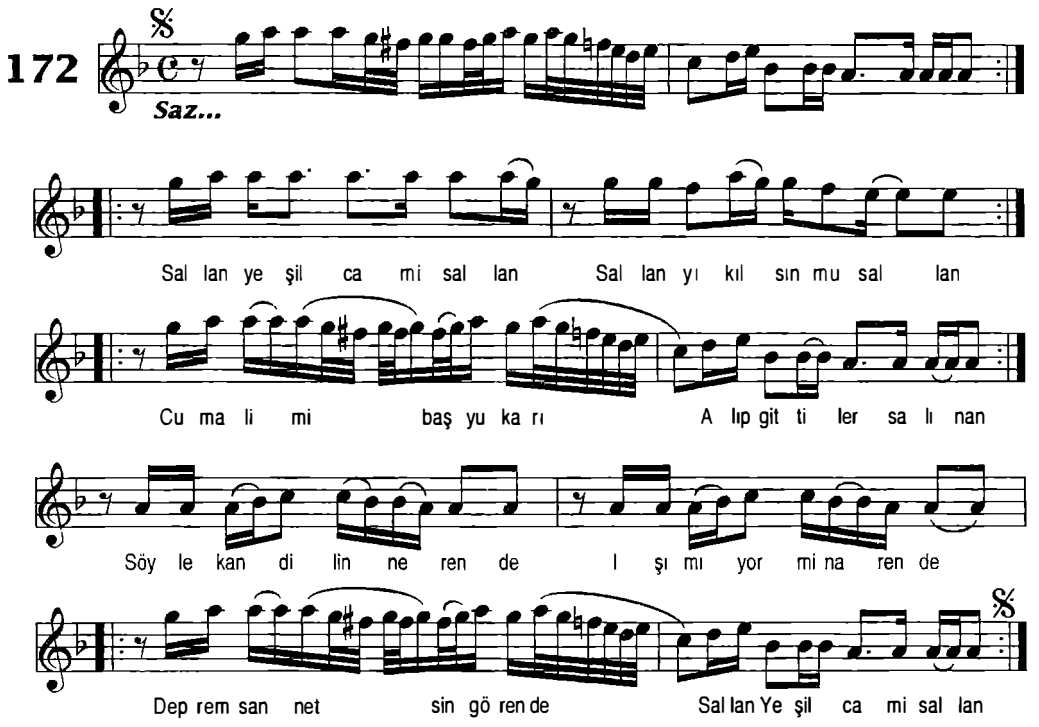

1.
Sallan yeşil cami sallan
Sallan yıkılsın musallan
Cumali'mi baş yukarı
Alıp gittiler salınan
Söyle kandilin nerende
Işımıyor minarende
Deprem zannetsin görende
Sallan Yeşil Cami sallan

2.
Uyan gözyaşımı dindir
Uyan Tanrı şahidindir
Civanım koç yiğidimdir
Can veriyor emsalınan
Yağan Tanrı laneti mi
Depreştiren mihnetimi
Cumali'nin dört yetimi
Uyanır mı masalınan

"Ordu Türküleri"

ŞU ORDU'NUN FINDIĞI
(HERGELE KARŞILAMASI)

Söz: Necmi Kıran
Müzik: Necmi Kıran

Notalayan: Necmi Kıran

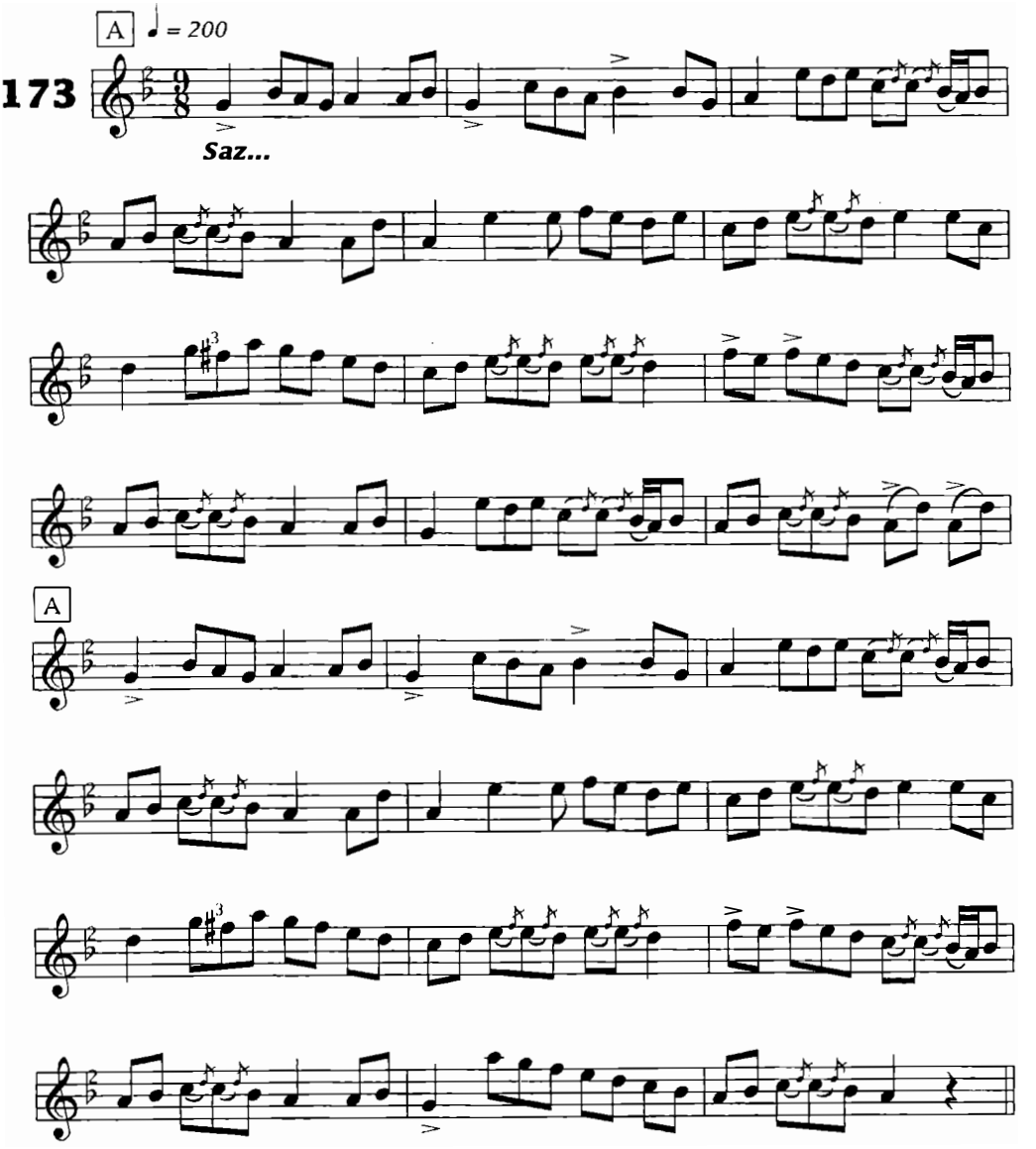

"Ordu Türküleri"

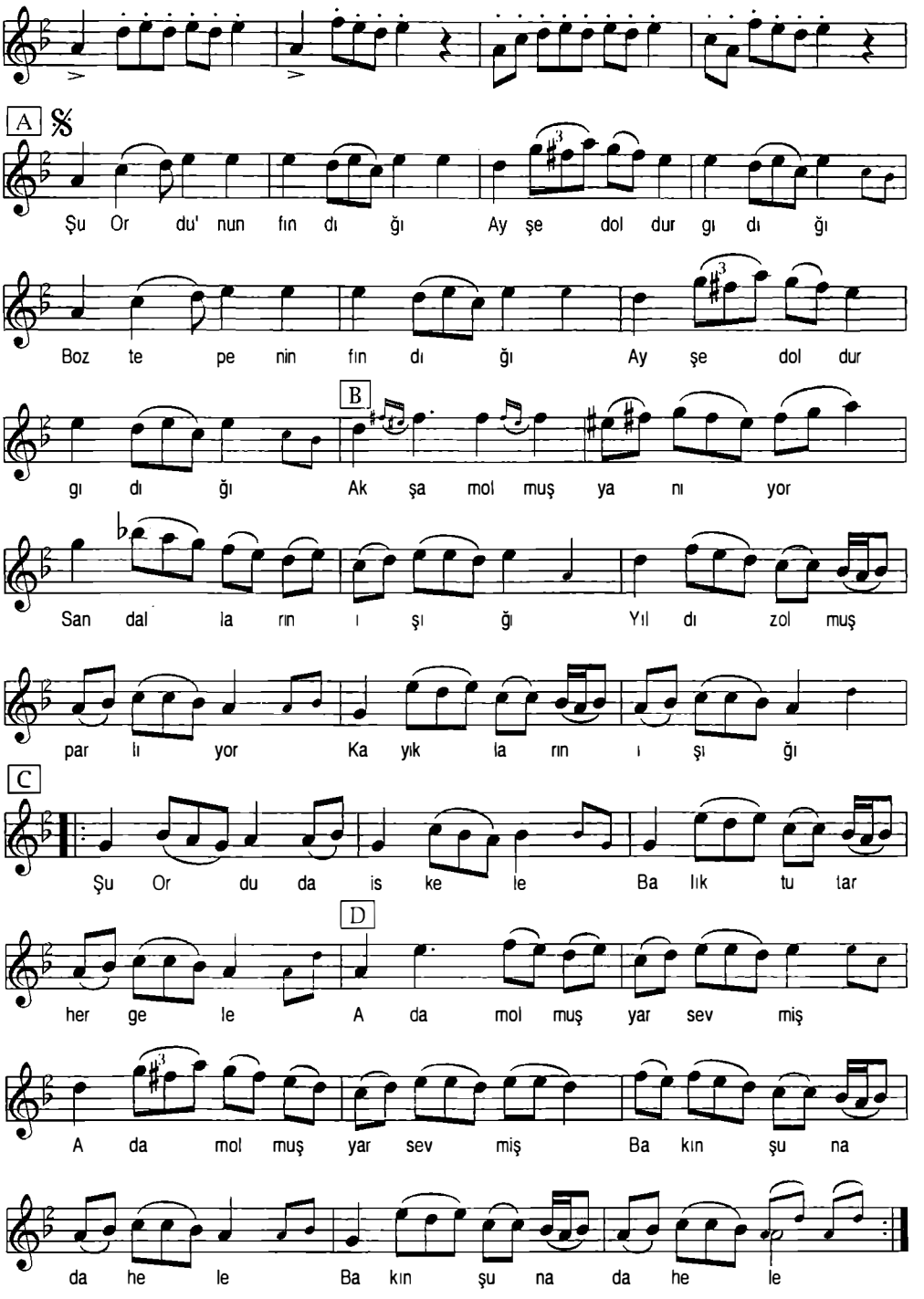

"Ordu Türküleri"

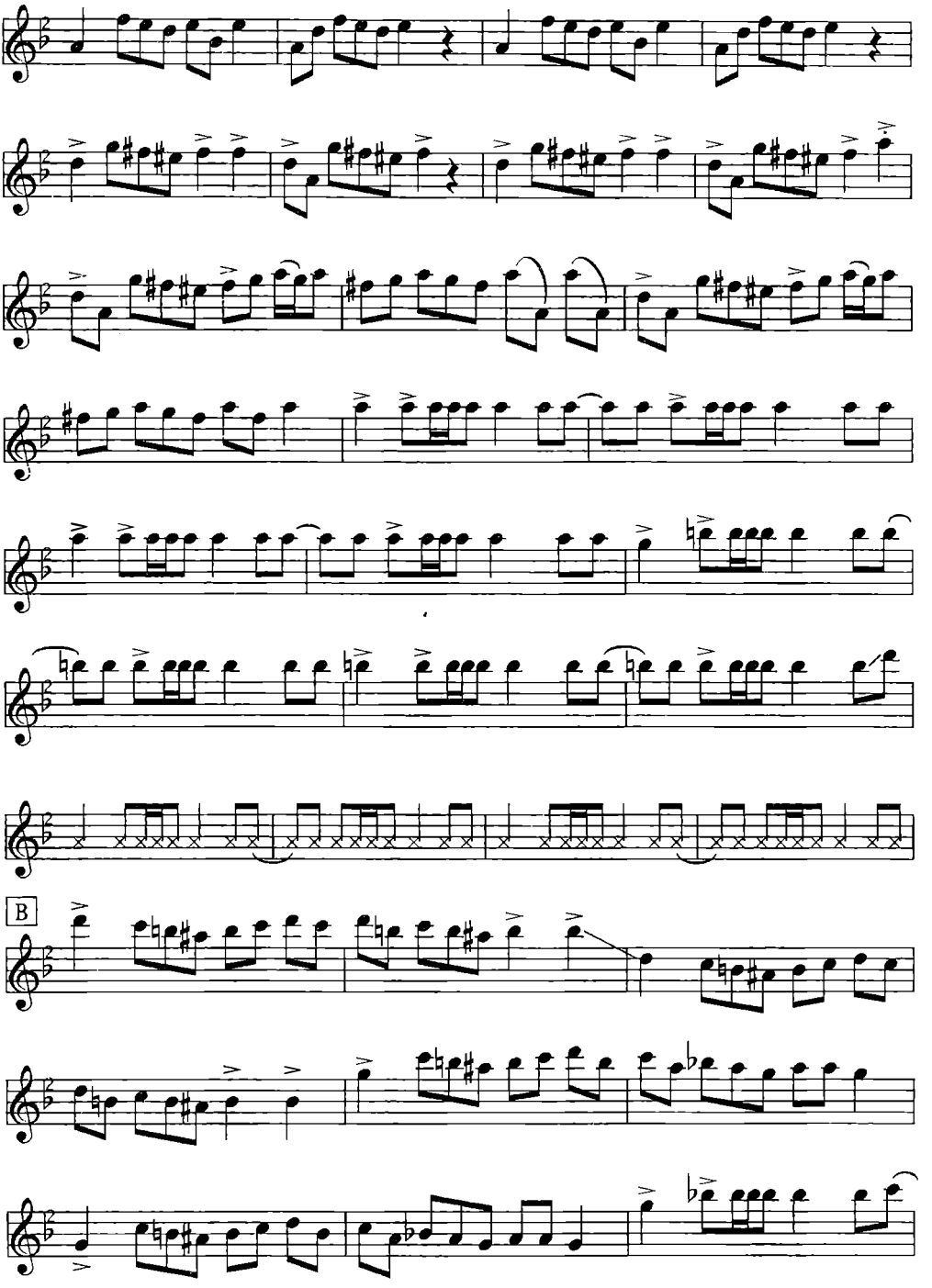

"Ordu Türküleri"

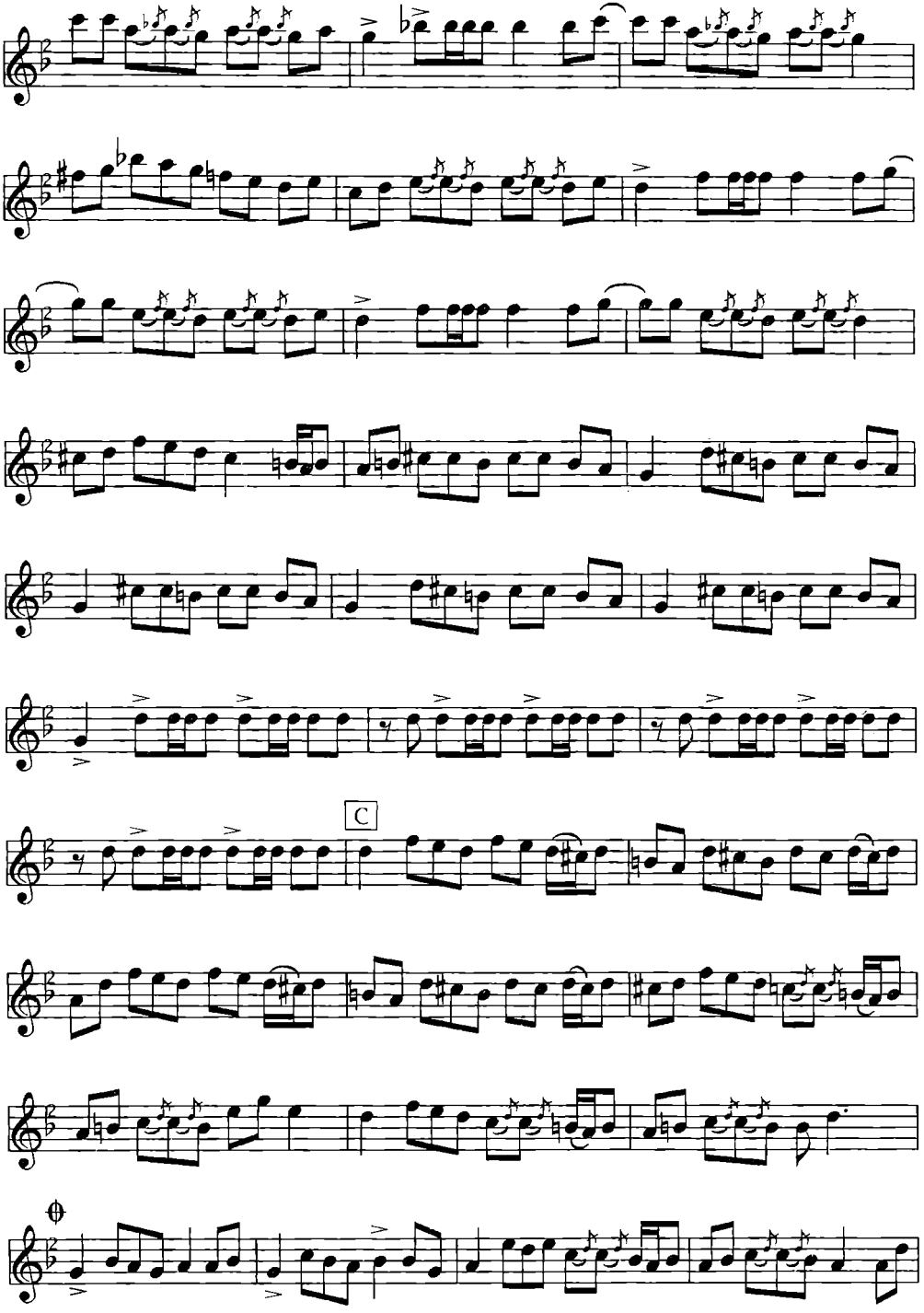

"Ordu Türküleri"

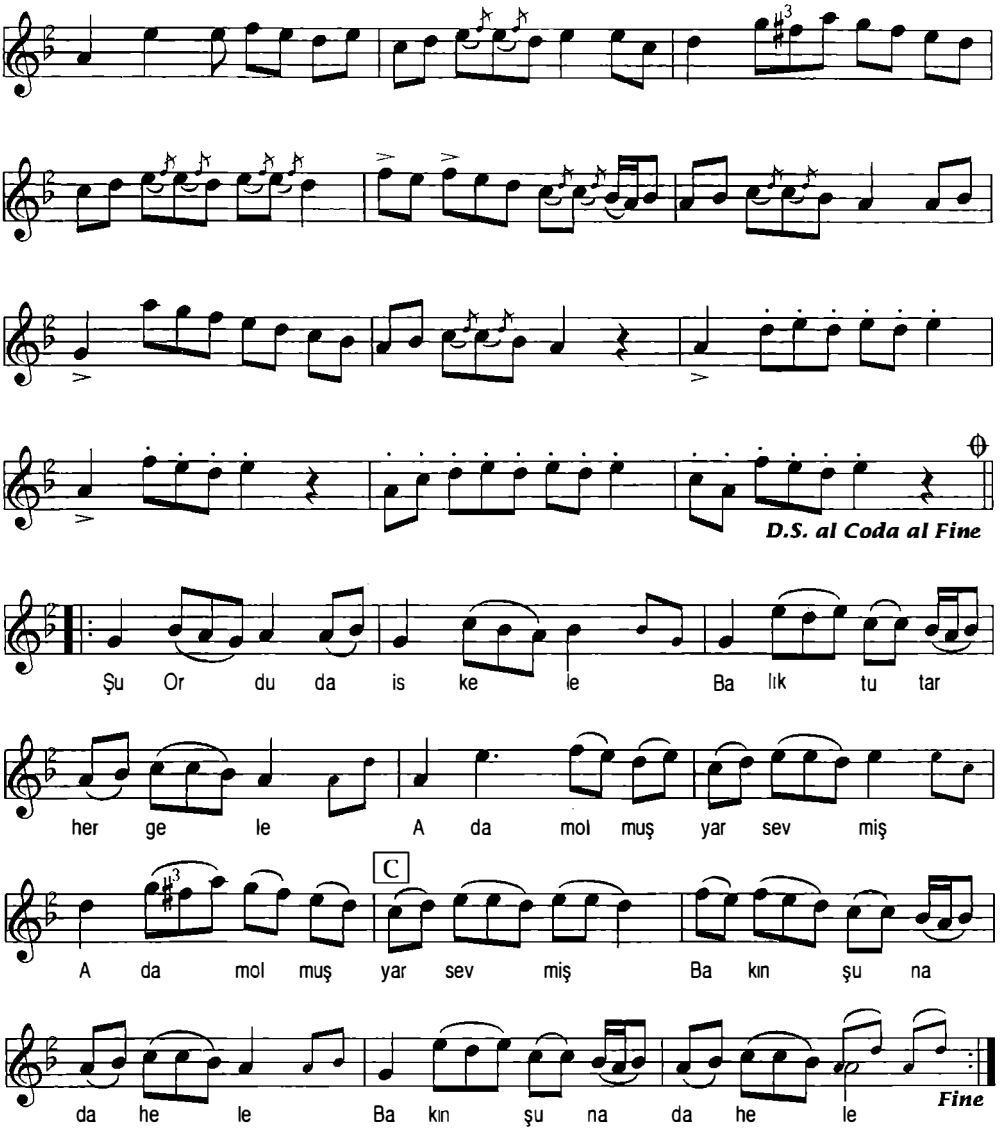

1.
Şu Ordu'nun fındığı
Ayşe doldur gıdığı
Boztepe'nin fındığı
Ayşe doldur gıdığı
Akşam olmuş yanıyor
Sandalların ışığı
Yıldız olmuş parlıyor
Kayıkların ışığı
-Bağlantı-

2.
Gece gündüz ağ doldu
Hergele kısmet buldu
Gece gündüz ağ doldu
Hergele kısmet buldu
Ayşe'sini isterken
El aleme kul oldu
Kısmetini isterken
Ona buna kul oldu
-Bağlantı-

Bağlantı:
Şu Ordu'da iskele
Balık tutar hergele
Adam olmuş yar sevmiş
Bakın şuna da hele

"Ordu Türküleri"

TURNAM BAŞIM DARDA BENİM

Söz: Dursun Ali Akınet
Müzik: Mehmet Gümüş

Notalayan: Mehmet Gümüş

174

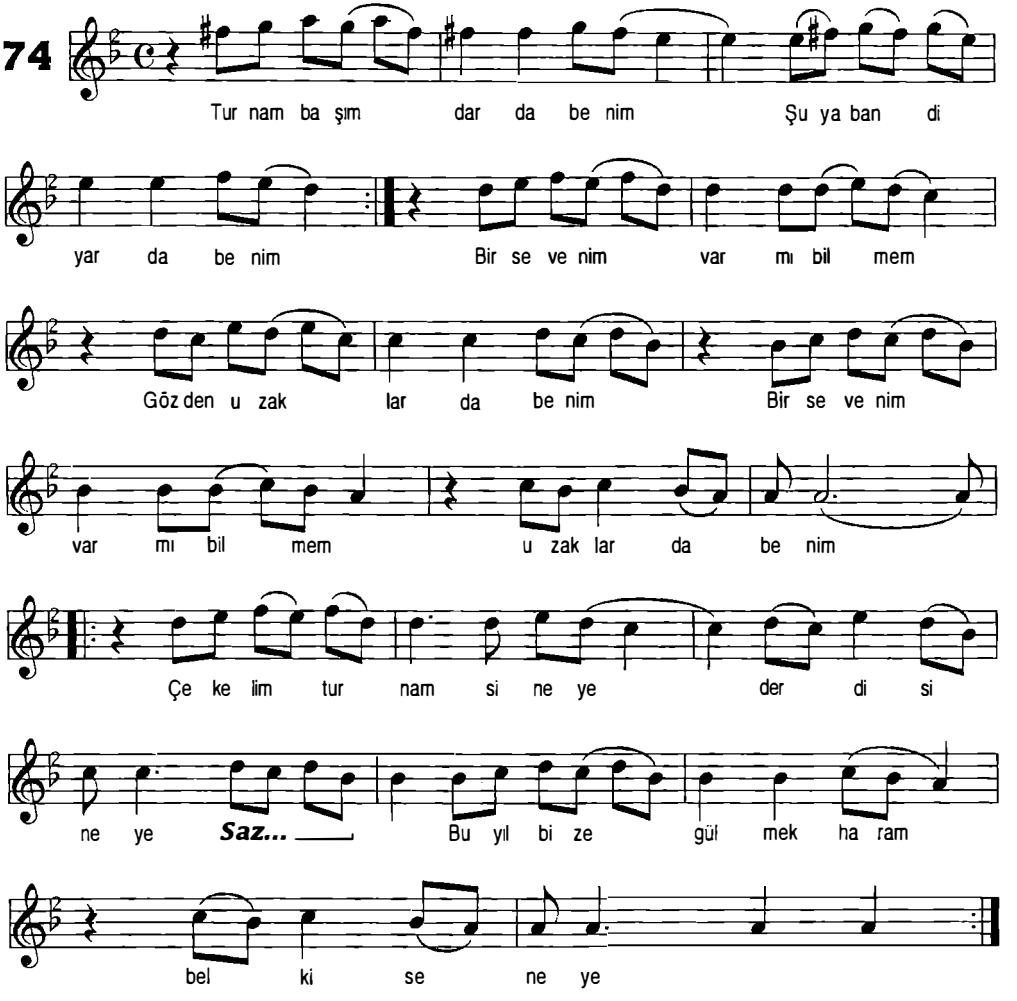

1.
Turnam başım darda benim
Şu yaban diyarda benim
Bir sevenim var mı bilmem
Gözden uzaklarda benim
Bir sevenim var mı bilmem
Uzaklarda benim
Çekelim turnam sineye, derdi sineye
Bu yıl bize gülmek haram, belki seneye

2.
Başım öne eğdirirler
Yüzüm yere değdirirler
Saçıma kar yağdırırlar
Yaz ile baharda benim
Çekelim turnam sineye, derdi sineye
Bu yıl bize gülmek haram, belki seneye

"Ordu Türküleri"

UYANSIN ALLI TURNAM UYANSIN

Söz: Dursun Ali Akınet
Müzik: Arif Deryal

Notalayan: Arif Deryal

175

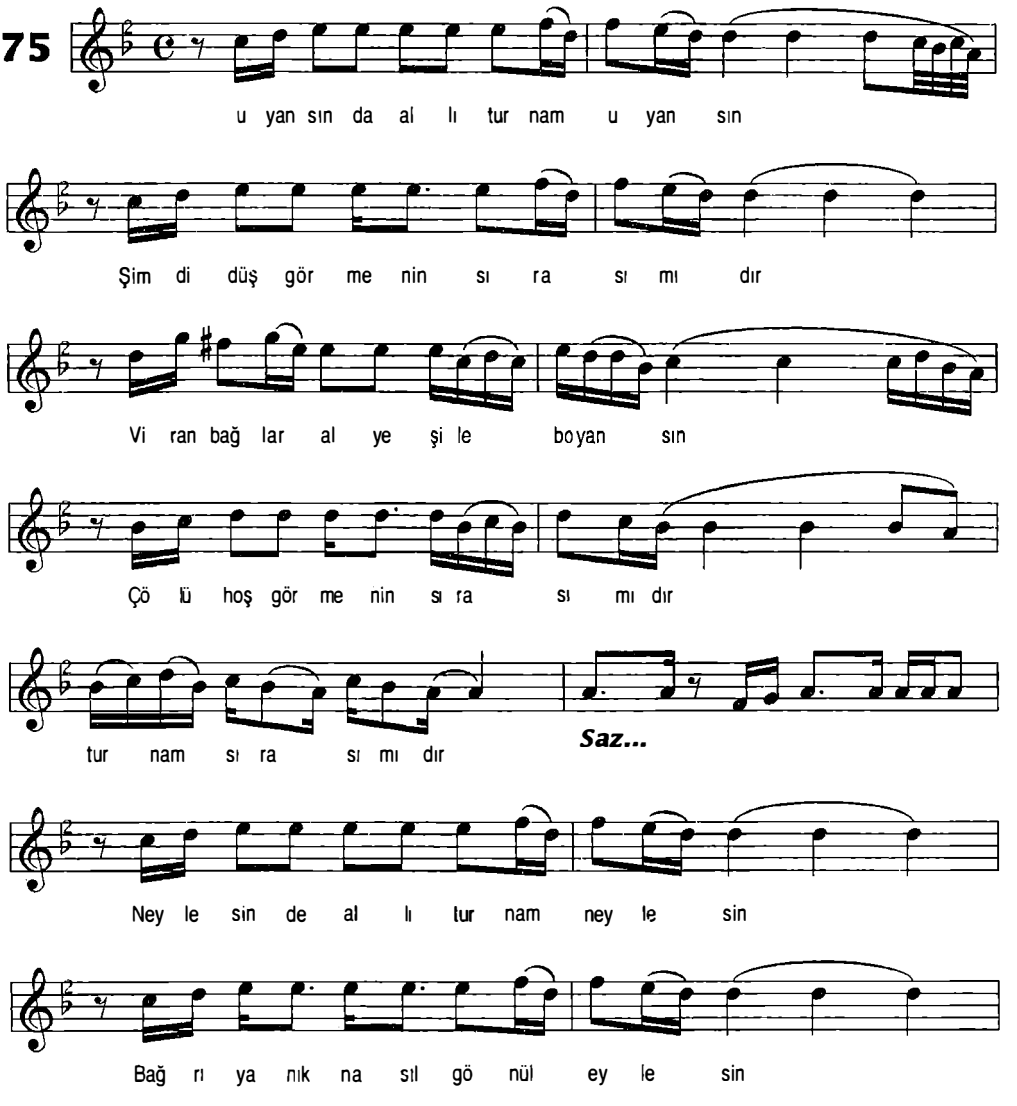

"Ordu Türküleri"

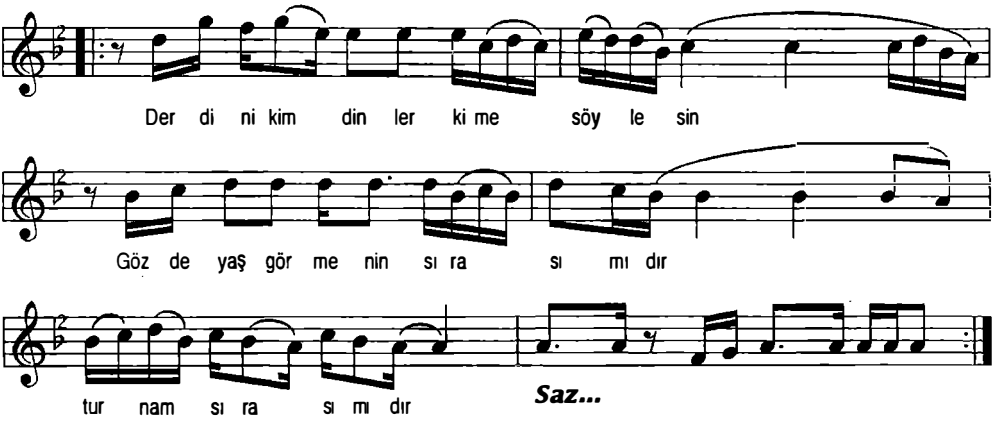

1.
Uyansın da allı turnam uyansın
Şimdi düş görmenin sırası mıdır
Viran bağlar al yeşile boyansın
Çölü hoş görmenin sırası mıdır
turnam sırası mıdır
Neylesin de allı turnam neylesin
Bağrı yanık nasıl gönül eylesin
Derdini kim dinler kime söylesin
Gözde yaş görmenin sırası mıdır
turnam sırası mıdır

2.
Yürüsün de allı turnam yürüsün
Güzelliği yaylaları bürüsün
Hele şu dağların karı erisin
Yazı kış görmenin sırası mıdır
turnam sırası mıdır
Neylesin de allı turnam neylesin
Bağrı yanık nasıl gönül eylesin
Derdini kim dinler kime söylesin
Gözde yaş görmenin sırası mıdır
turnam sırası mıdır

"Ordu Türküleri"

III. BÖLÜM

UZUN HAVALAR

ÇUKURALAN'DAN ÇIKTIM SAĞ SELAMET
(SIRRI PEHLİVAN DESTANI)

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Kaynak: Kemancı Ali Kıran

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

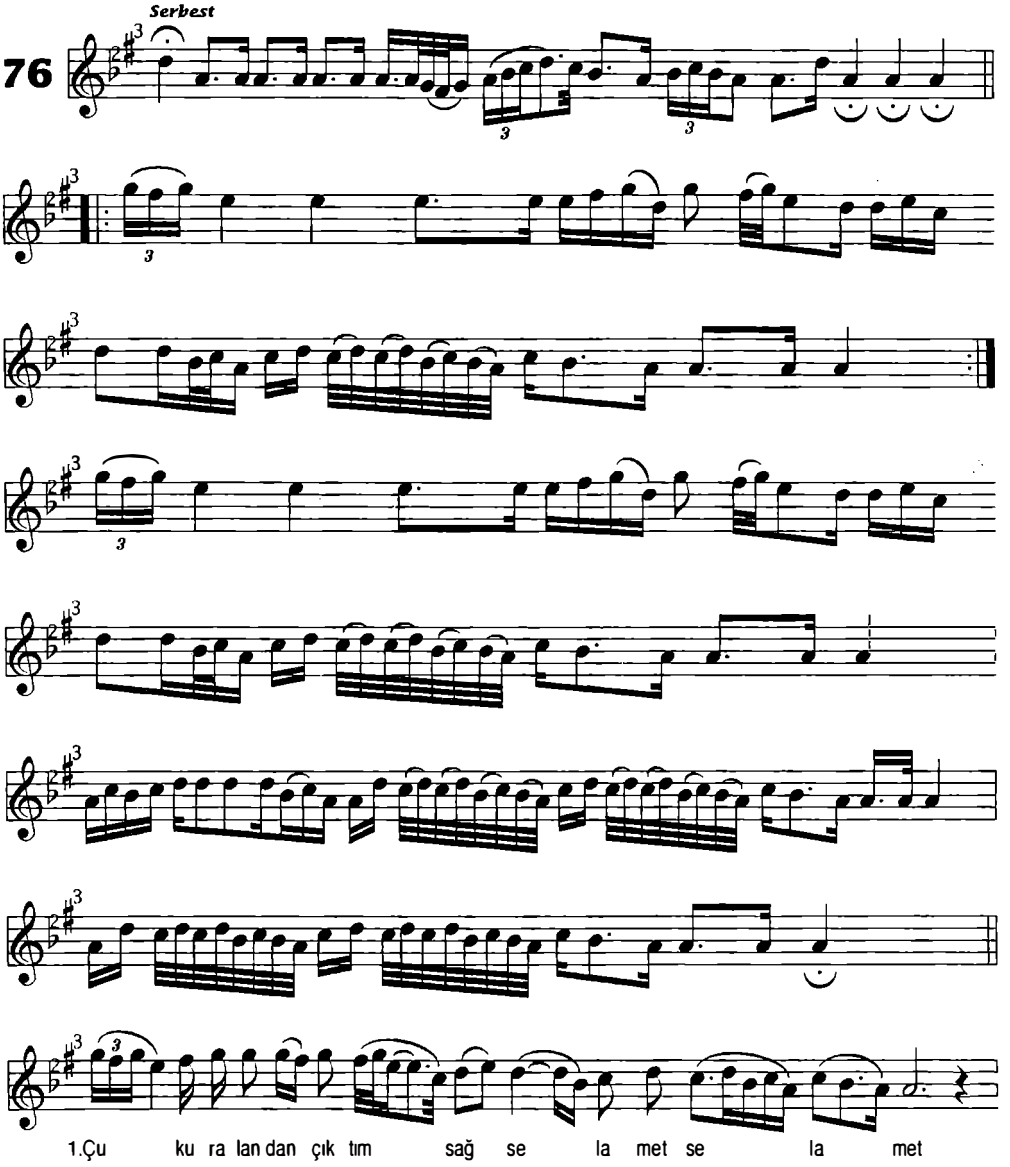

"Ordu Türküleri"

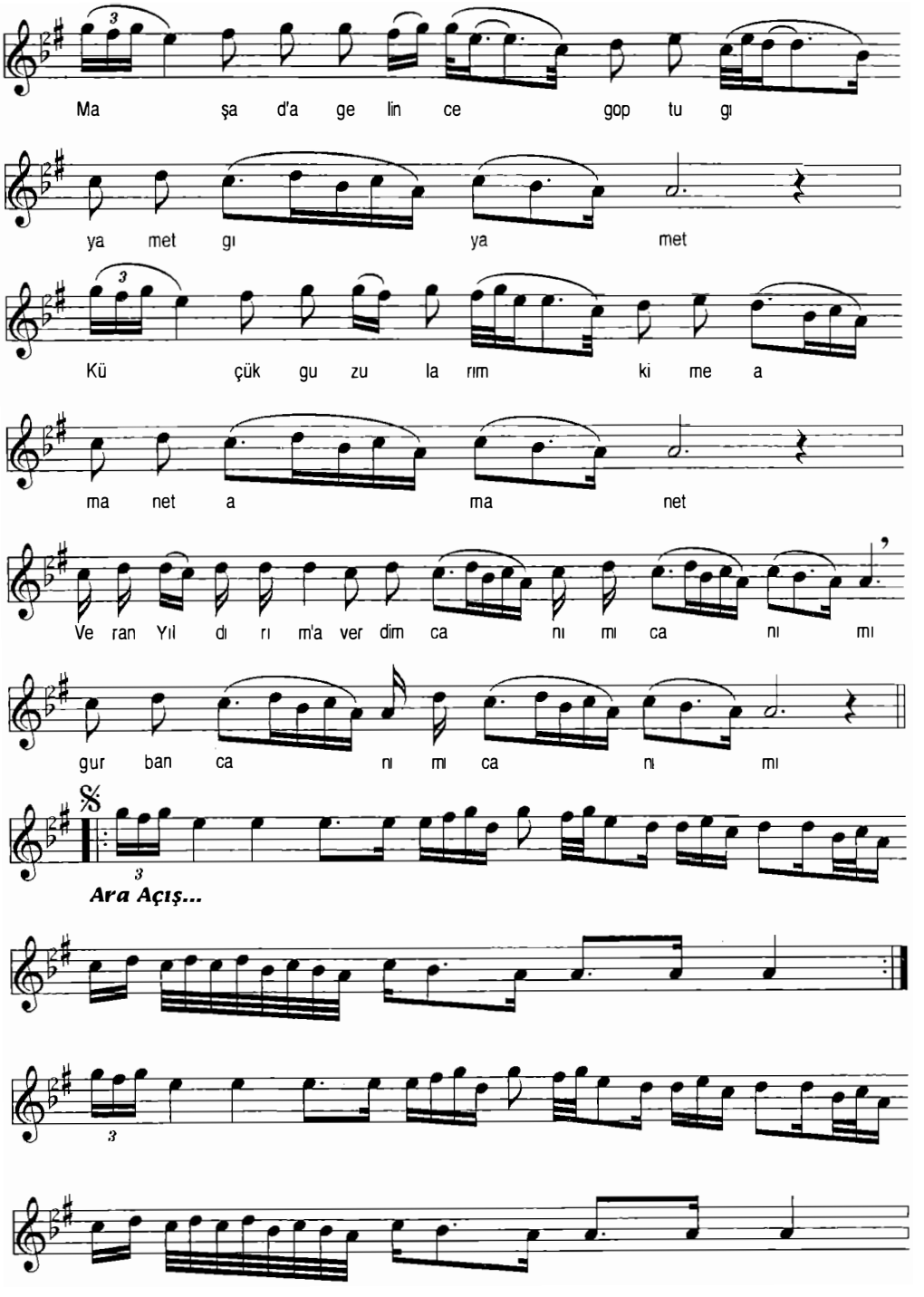

"Ordu Türküleri"

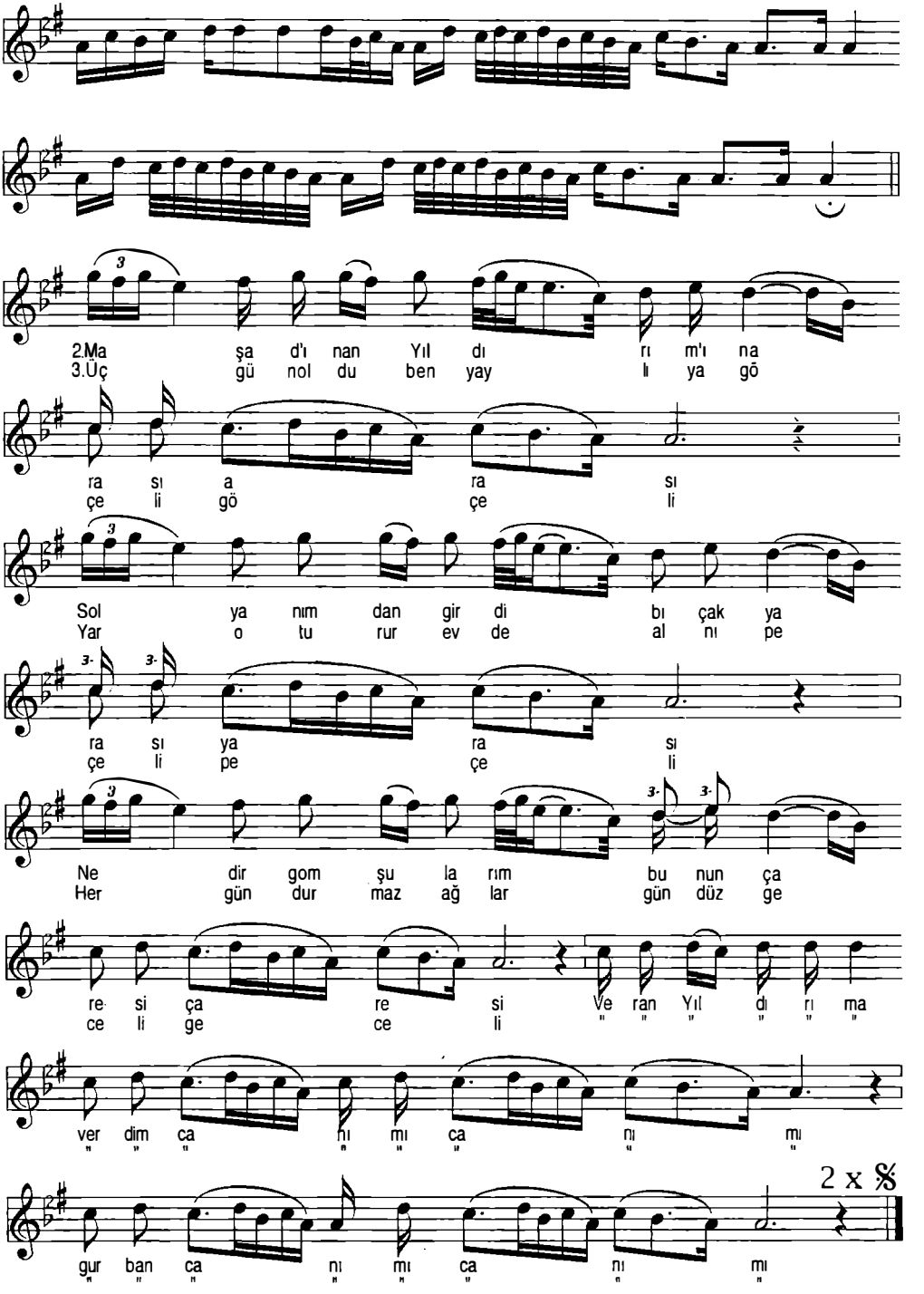

"Ordu Türküleri"

1.
Çukurlan'dan çıktım sağ selamet
Maşad'a gelince goptu gıyamet
Küçük guzularım kime emanet
Veran Yıldırım'a verdim canımı gurban canımı

2.
Maşad'ınan Yıldırım'ın arası
Sol yanımdan girdi bıçak yarası
Nedir gomşularım bunun çaresi
Veran Yıldırım'a verdim canımı gurban canımı

3.
Üç gün oldu ben yaylıya göçeli
Yar oturur evde alnı peçeli
Her gün durmaz ağlar gündüz geceli
Veran Yıldırım'a verdim canımı gurban canımı

"Ordu Türküleri"

SEFERBERLİK ÇIHTI GELİN DEDİLER
(AĞIT)

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Kaynak: Ali Kıran

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

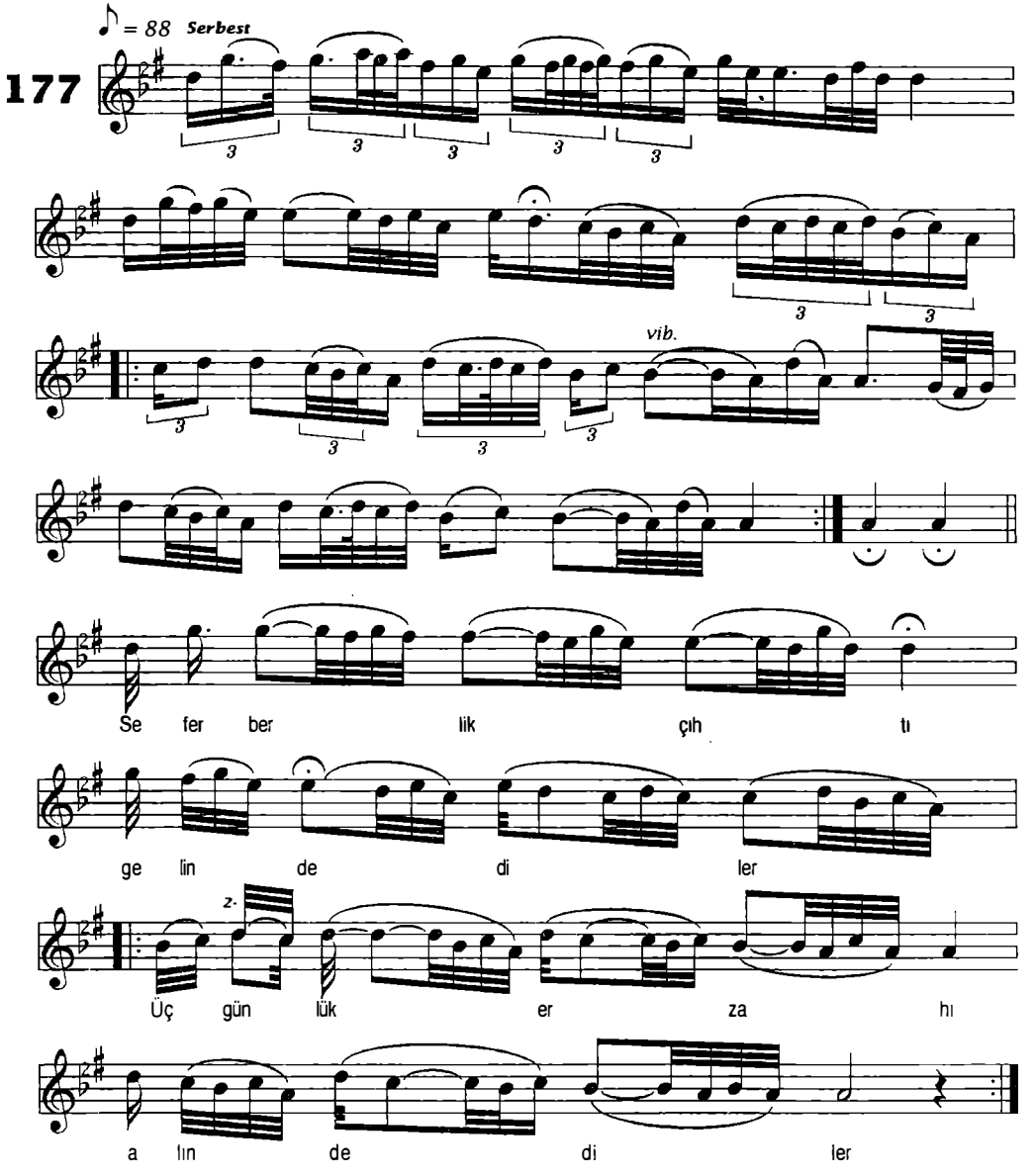

"Ordu Türküleri"

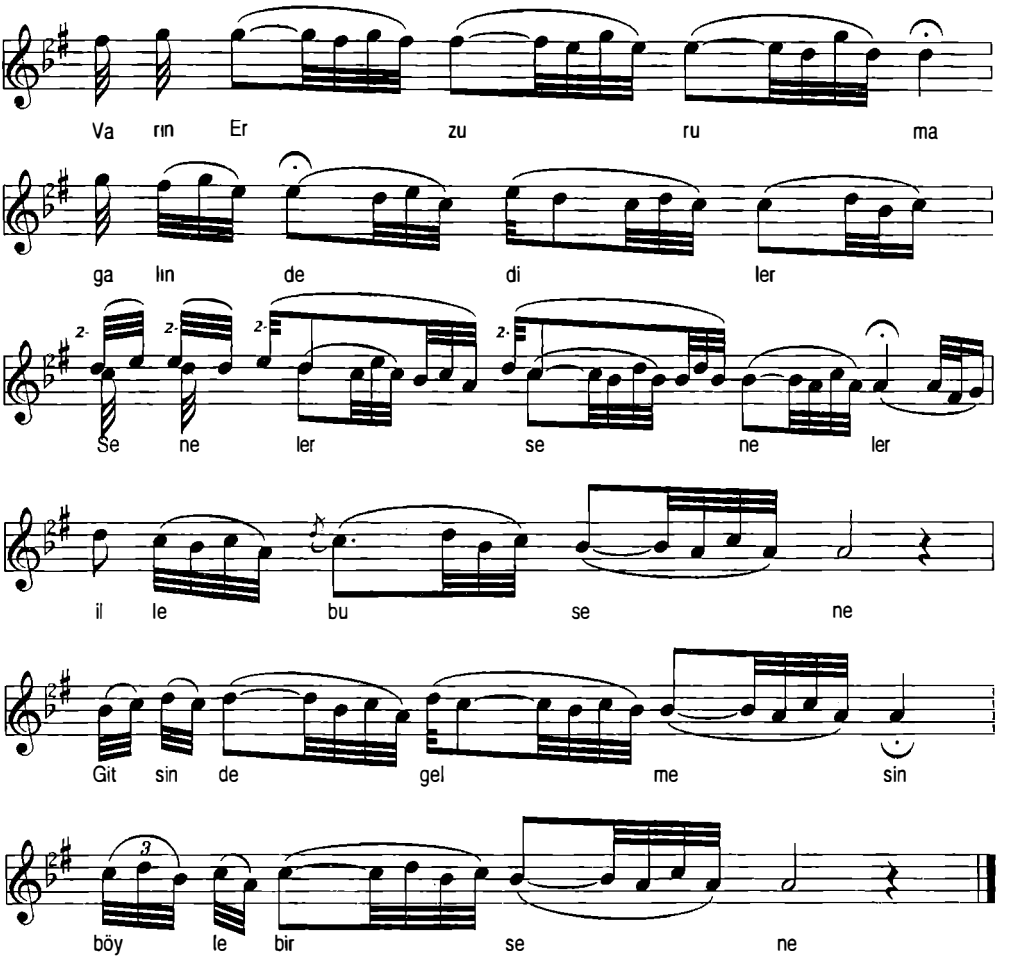

1.
Seferberlik çıhtı gelin dediler
Üç günlük erzahı alın dediler
Varın Erzurum'a galın dediler
Seneler seneler ille bu sene
Gitsin de gelmesin böyle bir sene

2.
Anam çıhsın yaylasını yaylasın
Sağsın gara goyun gaymah bağlasın
Anamın oğlu çoh beni neylesin
Alsın gucağına gönlün eylesin
Alsın gucağına gönlün eylesin

"Ordu Türküleri"

SOYTAROĞLU'NUN ASKERİ BİR ORDU BOZAR

Yöresi: Ordu **(AĞIT)** *Derleyen: Ahmet Caferoğlu*
Kaynak: Osman Gavran

178

Soytaroğlu'nun askeri bir ordu bozar
Maşalla Soytaroğlu geliyor değmesin nazar
Soytaroğlu'nun belinde gama parlıyor
Gamanın ucunda ganlar damlıyor
Kâmil'in anası Kâmil'i arıyor
Galın börtlenmiye yaslan Kâmil'im

İsmail'in tüfeği ceviz garası
Kâmil'i vurdular gece yarısı
Kâmil'im Kâmil'im aslan Kâmil'im
Galın börtlenmiye yaslan Kâmil'im

Soytaroğlu dedikleri orta boylu bir uşak
Bir omuzdan bir omuza bin beşyüz fişek
Gürcülerin ölüsüne dahi vurur bir gaç bıçak
Aman da Hakkı Çavuş gan parça parça
Şimdi gidelim el çırpa çırpa

Soytaroğlu'nun garısı altın sarısı
Soytaroğlu'nu vurdular gece yarısı
Aman da Hakkı Çavuş gan parça parça
Gürcüler geliyor el çırpa çırpa

Soytaroğlu İsmail Türkler babası
İstanbul ölu Remiz kilise papazı
İstanbul ölu Remiz gelmiyo hisaba
Soytaro'nun askeri benziyodu gasaba

Aman Soytaro alınan öldü
Merkezin hanı ganınan doldu
Bu poşluk sana binbaşıdan oldu
Türk Milleti birbirini tanımadığından oldu
Aman da Halil gardaş gan parça parça
Gürcüler gelir şimdi el çırpa cırpa

NOT: Ezgisi bilinmeyen bu türkünün kahramanı Soytaroğlu, aslında yörede bilinen meşhur bir eşkıya imiş. Ancak Rum - Pontus-çulara karşı yapmış olduğu mücadele sayesinde halkın gözünde kahraman olmuş. (A. Caferoğlu)

"Ordu Türküleri"

YAYLAM SENİN BAŞINA DUMAN ALMAMIŞ
(YAYLALAR)

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Kaynak: Kemancı Ali Kıran

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

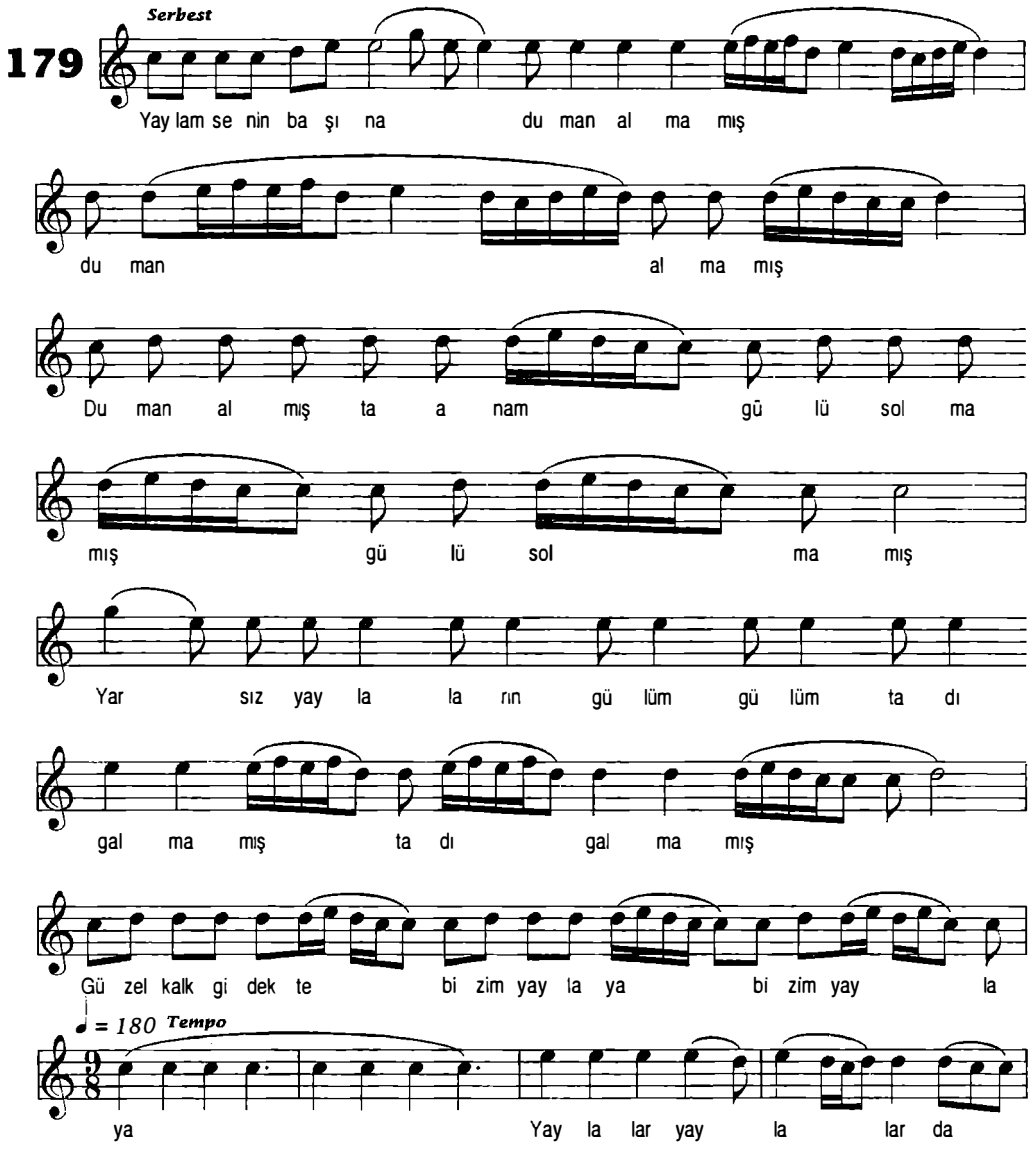

"Ordu Türküleri"

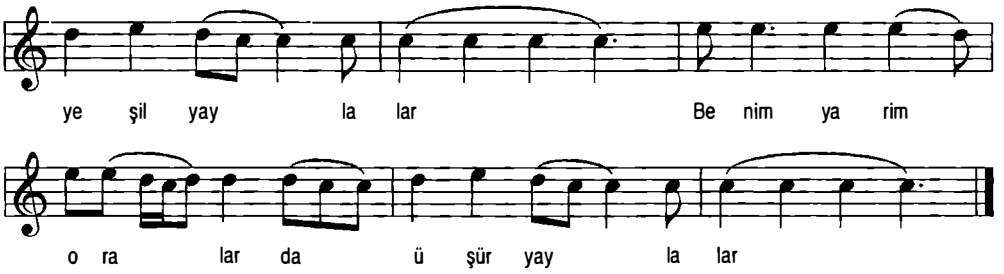

Yaylam senin başına (duman almamış)[2]
Duman almış ta anam (gülü solmamış)[2]
Yarsız yaylaların (gülüm)[2] (tadı galmamış)[2]
Güzel kalk gidek de bizim (yaylaya)[2]

Yaylalar yaylalar da yeşil yaylalar
Benim yârim oralarda üşür yaylalar

"Ordu Türküleri"

YEDİ YERDE OĞUL VERMİŞ ARI'M
(AĞIT)

Yöresi: Ordu-Korgan
Kaynak: Cemal Başlı

Derleyen: MİFAD

180

1.
Yedi yerde oğul vermiş arı'm arı'm
Gizli peteklerde balım var benim
Gelin utanmadan yalan söyledin
Ellenmiş petekte bal eyleşir mi?

2.
Gördün mü Memet Tekçe mezarı?
Zarar mı verdi sana Kirlik pazarı
Eve geldim karı vurdu azarı
Atın var Memet yükün hanı senin?

NOT: Korgan'dan Niksar'a kaçırılan kızın, üç gün sonra kaçıranın elinden geri alınması üzerine yakılmış bir ağıt.

"Ordu Türküleri"

IV. BÖLÜM
KARŞILAMA, SALLAMA, HORON VE OYUN HAVALARI

BOLAMAN HORONU

Yöresi: Ordu-Bolaman
Kaynak: Yaşar Toy-Fehmi Köken

Derleyen: Şener Gök
Notalayan: Şener Gök

181

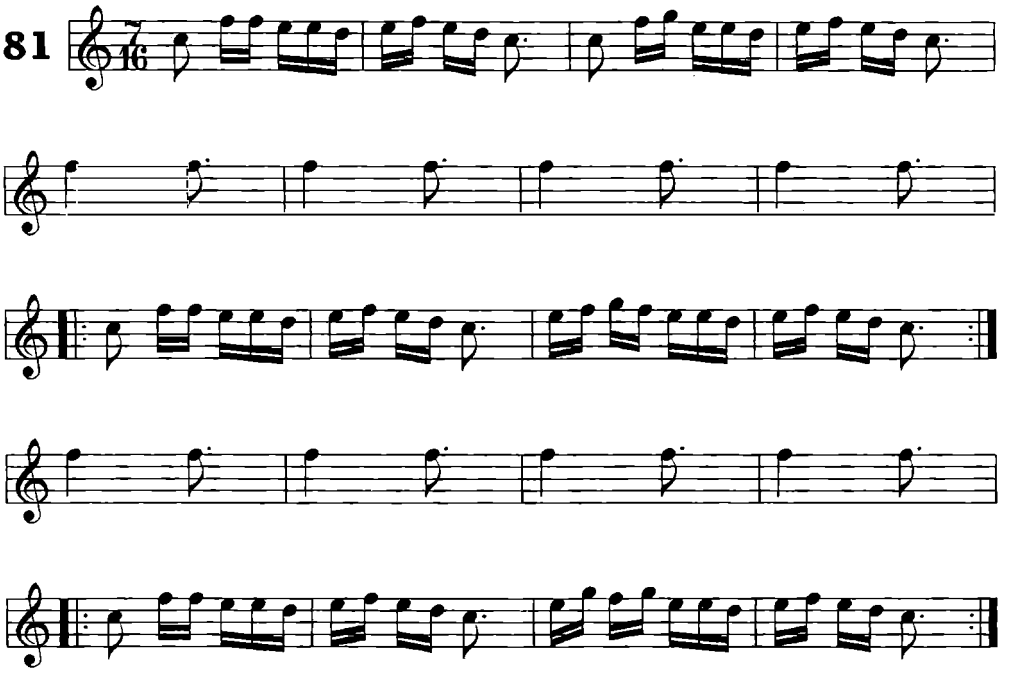

"Ordu Türküleri"

DİK HORON HAVASI

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Kaynak: Ali Kıran

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

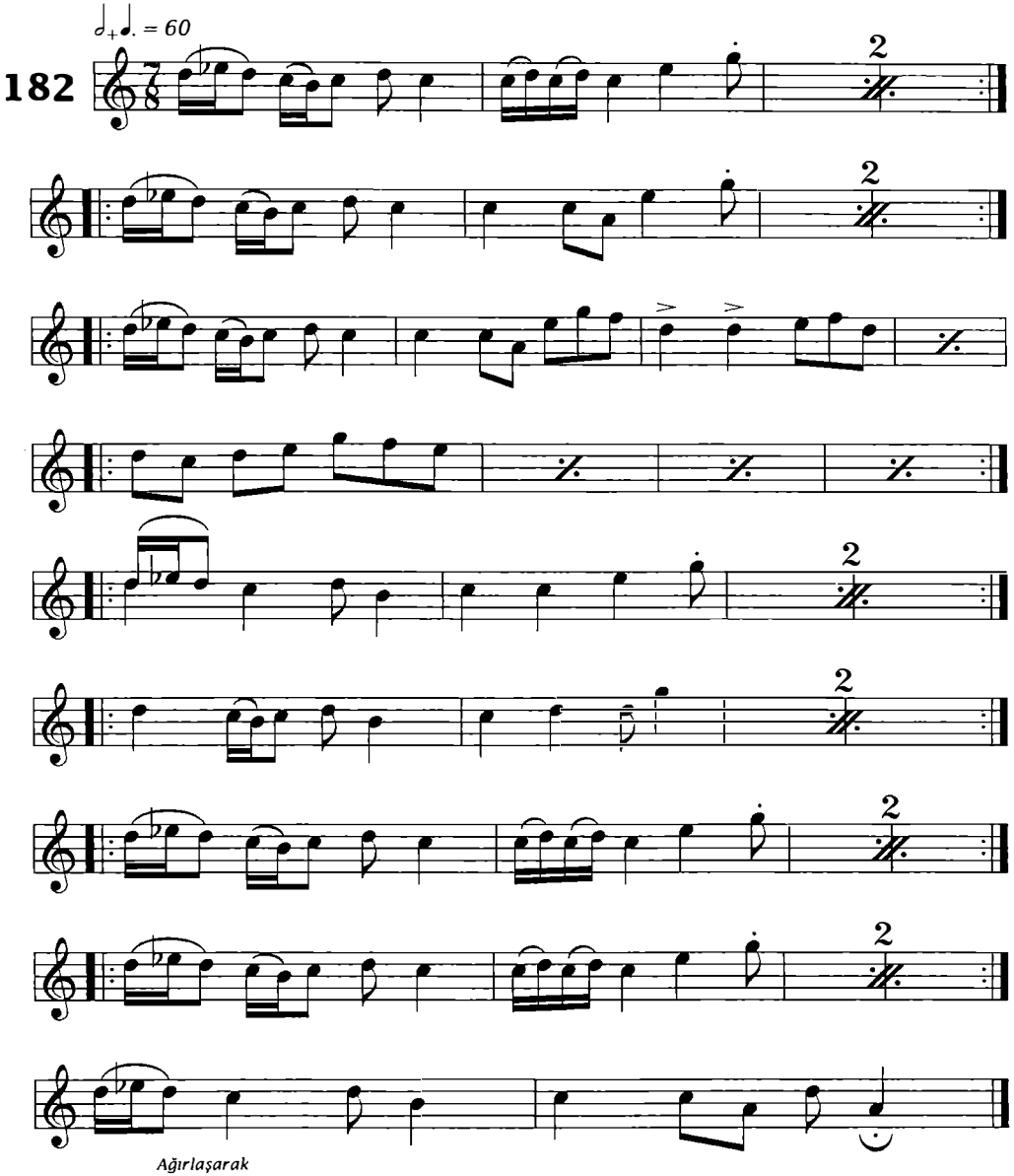

"Ordu Türküleri"

GÜRCÜ SALLAMASI HAVASI

Yöresi: Ordu
Kaynak: Yöre Ekibi

Derleyen: Şener Gök
Notalayan: Şener Gök

183

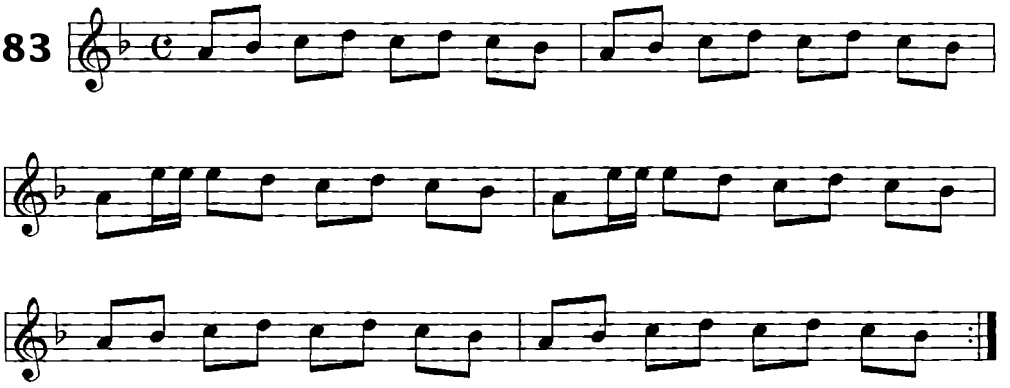

"Ordu Türküleri"

HOBİ OYUNU HAVASI

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Köşe Köyü
Kaynak: Kemancı Ali Kıran

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

184

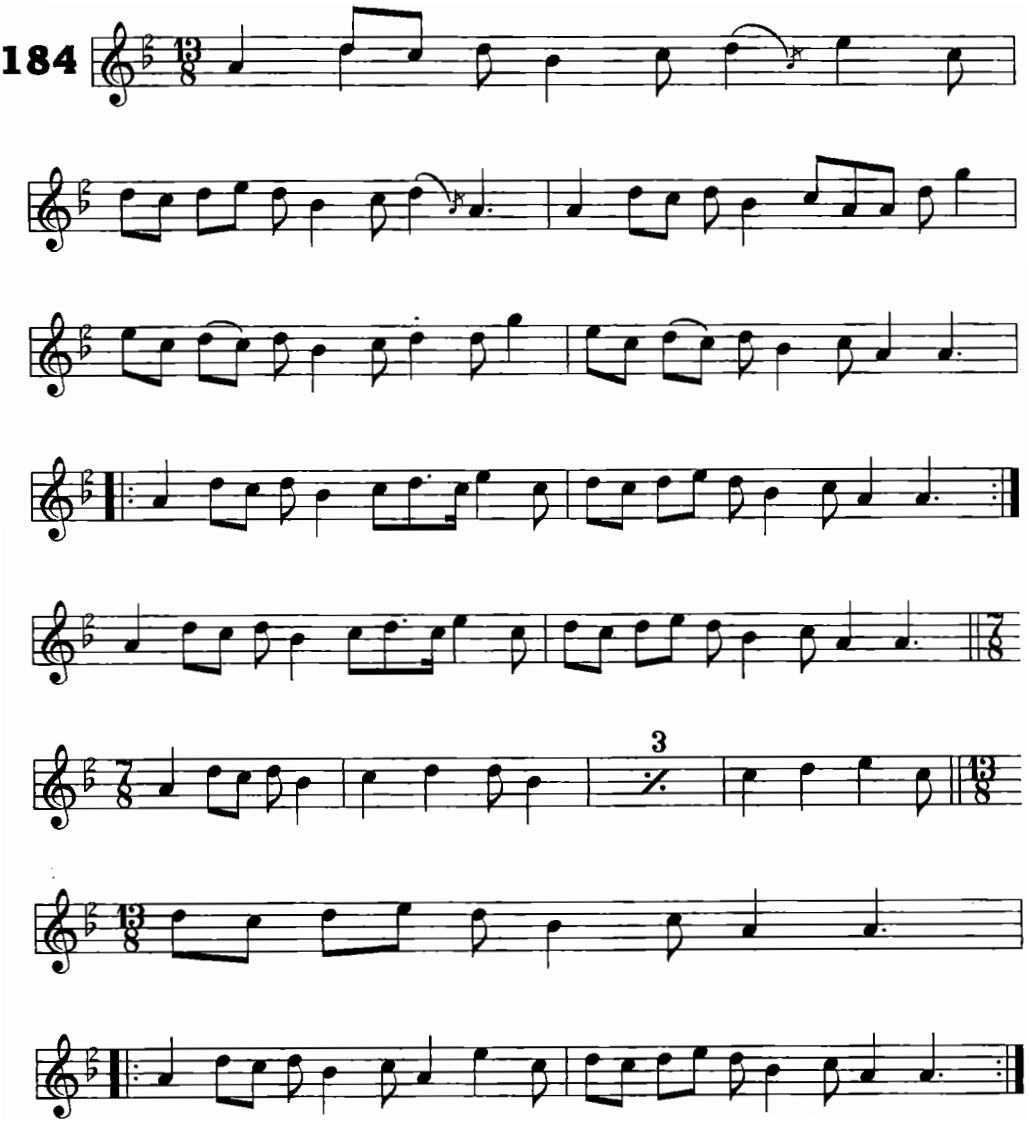

"Ordu Türküleri"

HOŞ BİLEZİK OYUNU HAVASI

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Kaynak: Ali Kıran

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

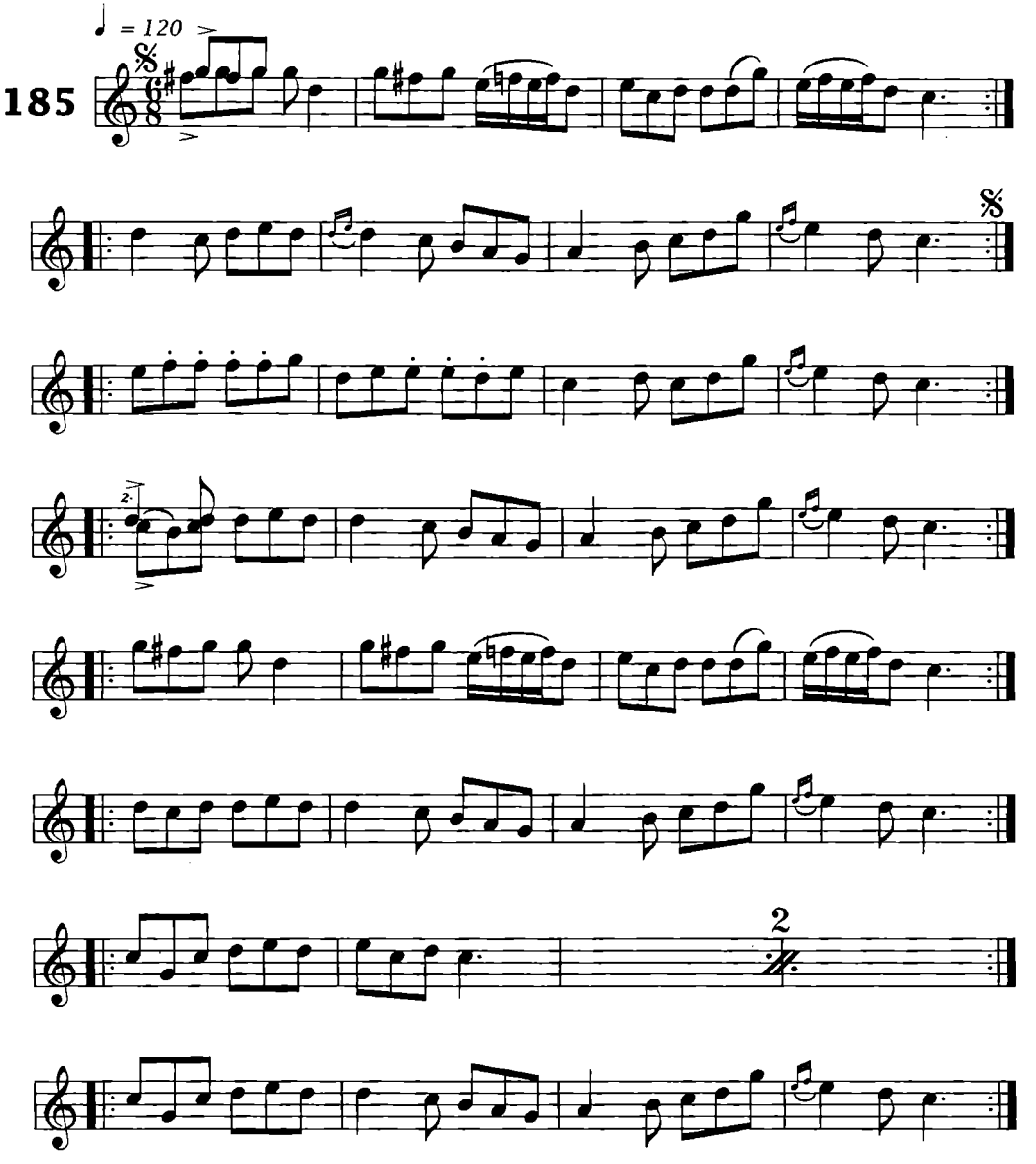

"Ordu Türküleri"

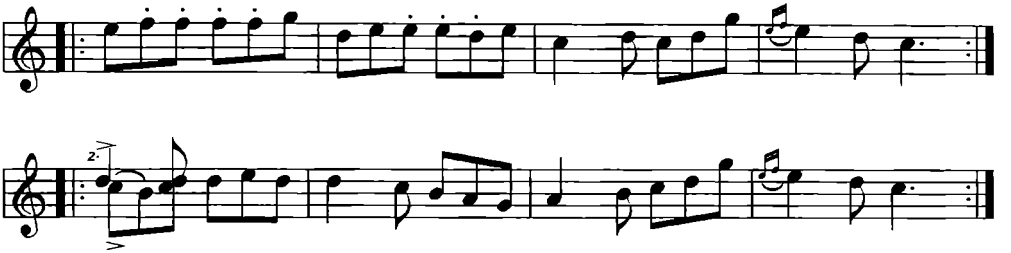

KARADENİZ KARŞILAMASI

Yöresi: Ordu
Kaynak: Mahalli Ekip

Derleyen: Cemil Demirsipahi
Notalayan: Cemil Demirsipahi

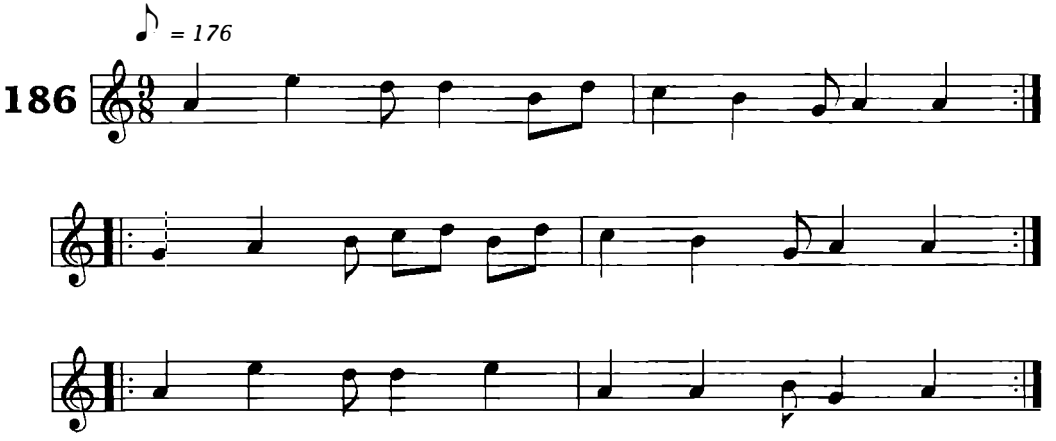

"Ordu Türküleri"

KEMAN AÇIŞ HAVASI
(ÇEŞİTLEME)

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Kaynak:

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

187

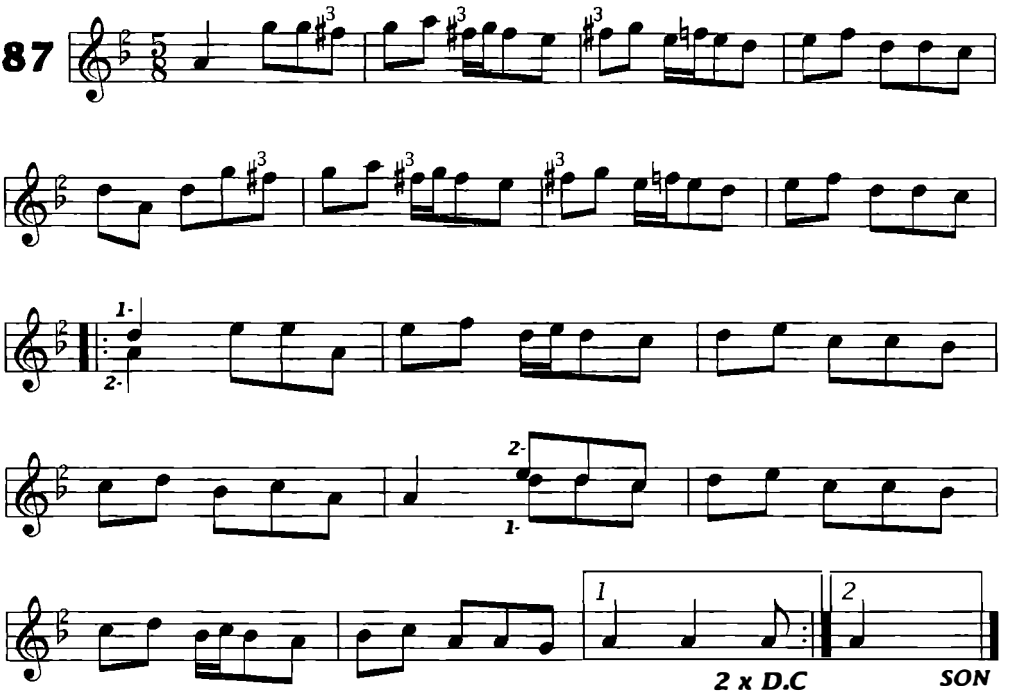

NOT: Bu ezginin Erzincan repertuarında sözlü olmak kaydı ile üç çeşitlemesi bulunmaktadır.

"Ordu Türküleri"

KIZ HORONU HAVASI

Yöresi: Ordu
Kaynak: Bengi Tanrıverdi

Derleyen: Selim Cihanoğlu
Notalayan: Selim Cihanoğlu

188

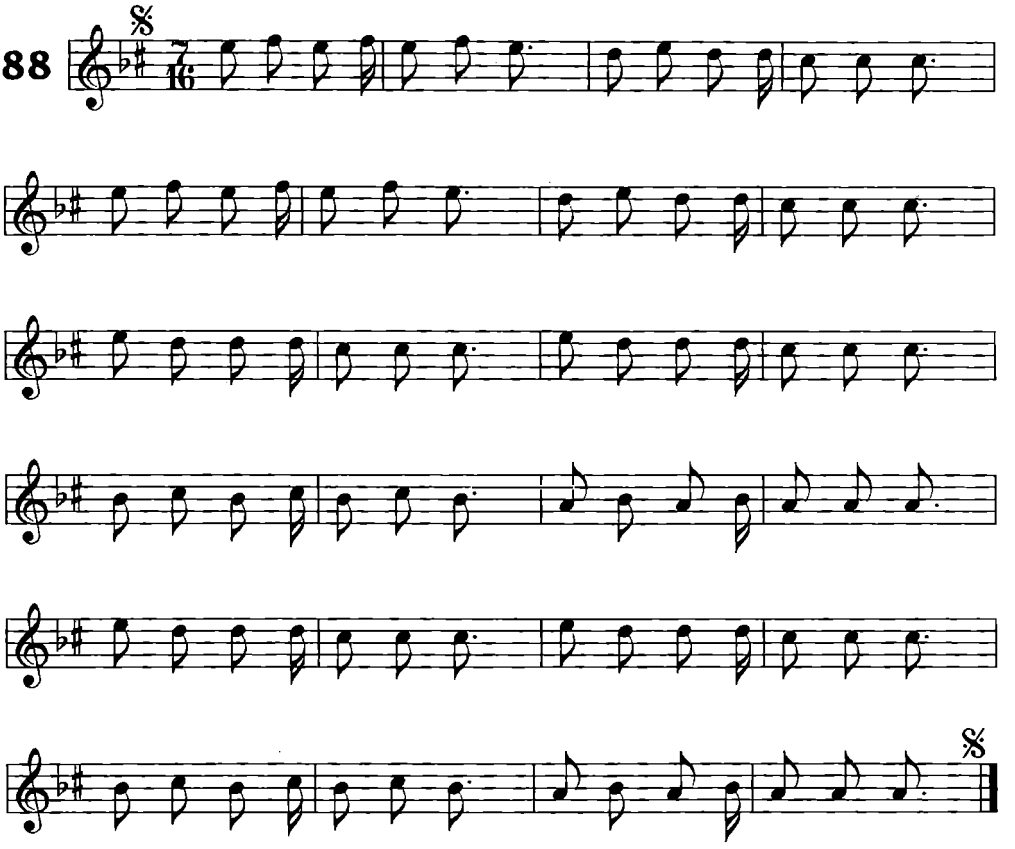

"Ordu Türküleri"

KOL BASTI HAVASI

Yöresi: Ordu
Kaynak: Ragıp Akdeniz

Derleyen: Vesile Baran
Notalayan: Vesile Baran

189

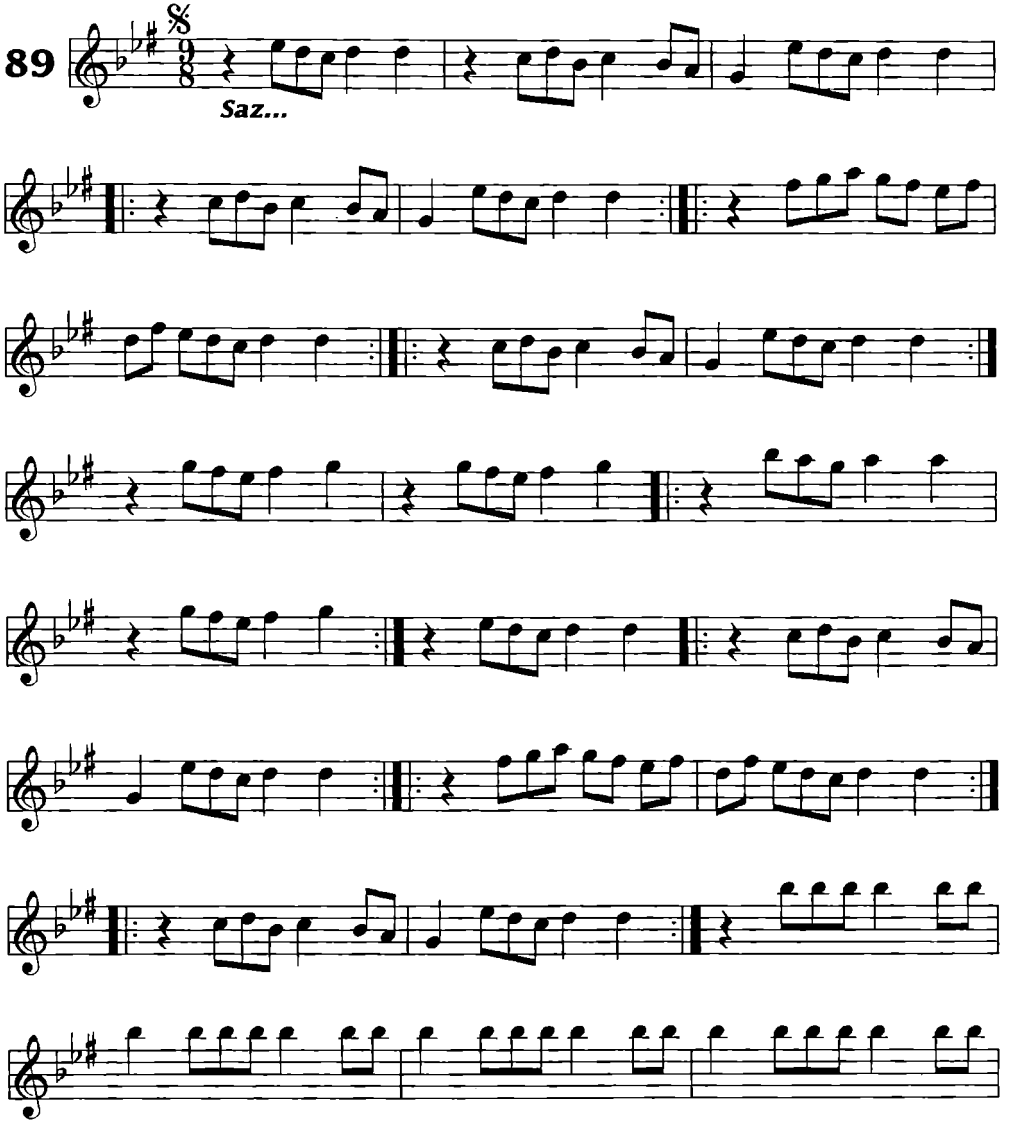

"Ordu Türküleri"

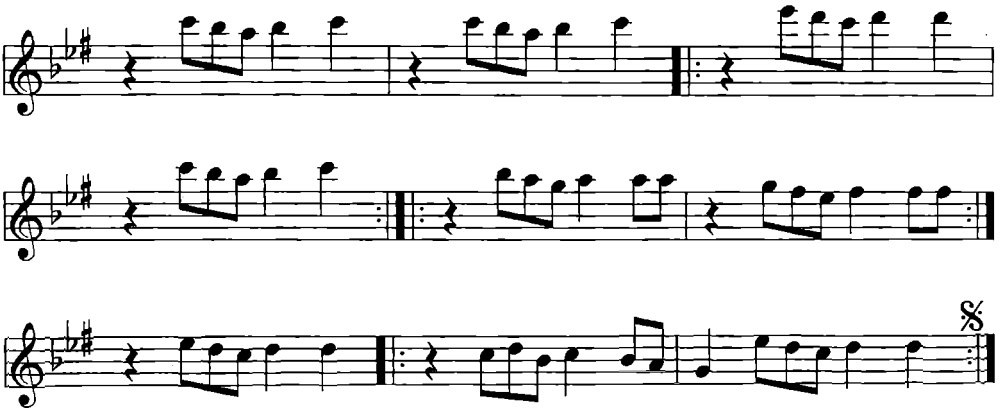

"Ordu Türküleri"

KOL OYUNU HAVASI

Yöresi: Ordu
Kaynak: Ragıp Akdeniz

Derleyen: Vesile Baran
Notalayan: Vesile Baran

190

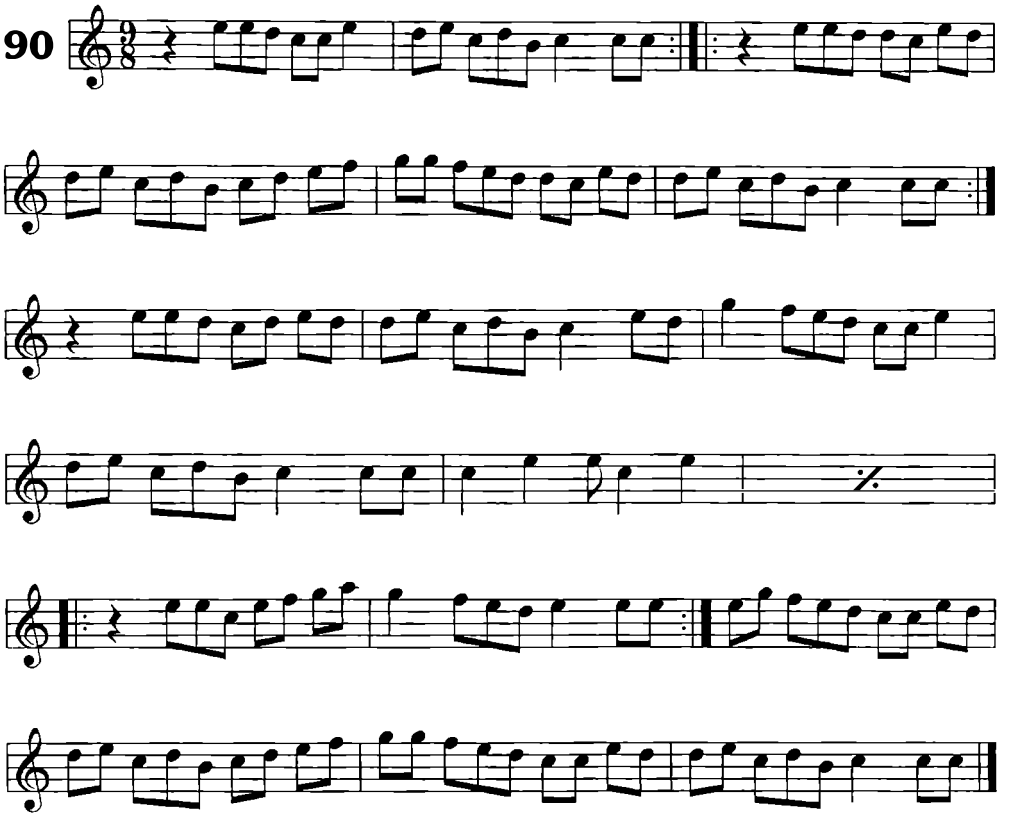

"Ordu Türküleri"

KOL HORONU HAVASI

Yöresi: Ordu-Gölköy
Kaynak: Yaşar Yılmaz

Derleyen: Şener Gök
Notalayan: Şener Gök

191

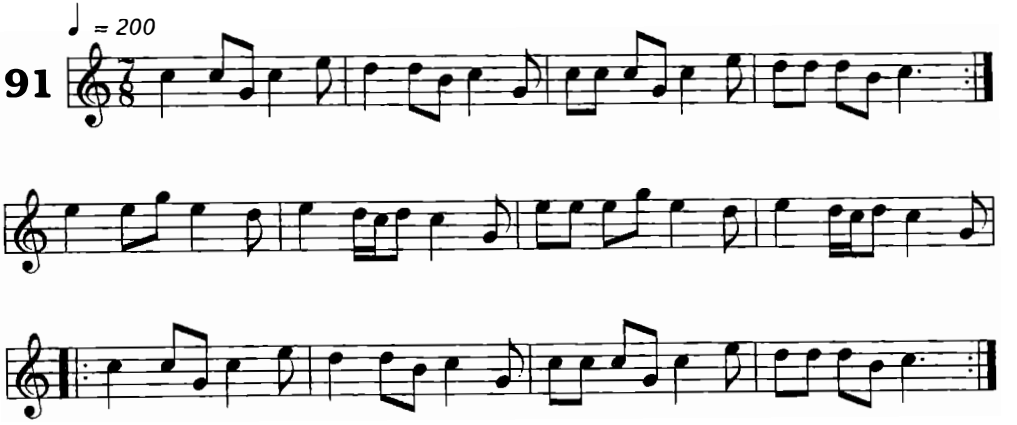

"Ordu Türküleri"

KÖÇEK (TEK) OYUN HAVASI

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Kaynak: Kemancı Ali Kıran

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

192

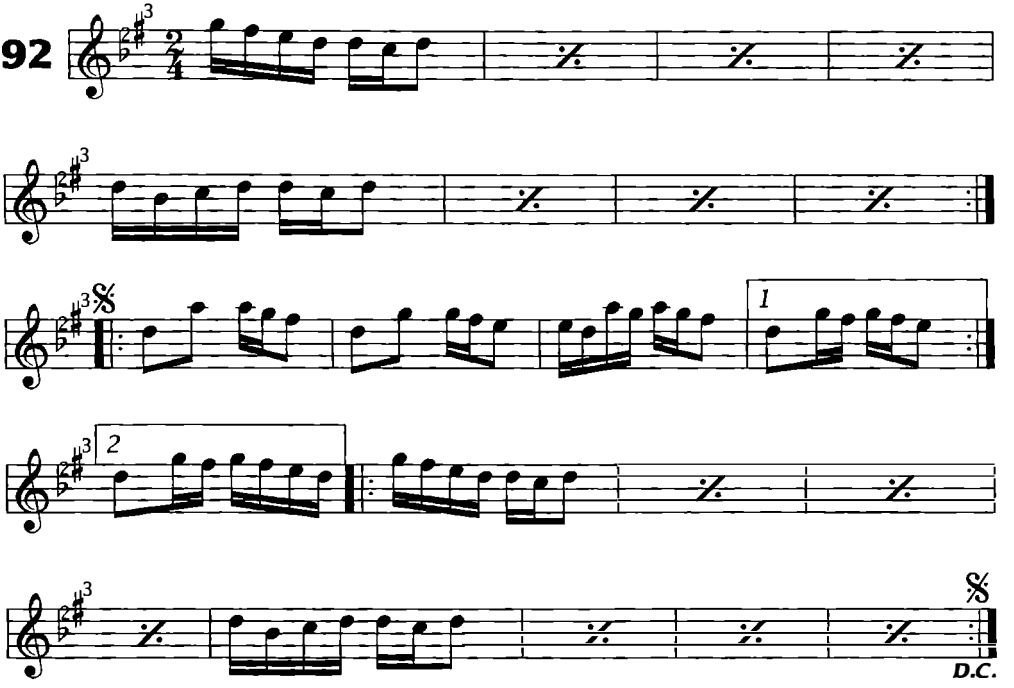

"Ordu Türküleri"

LAZUTLAR SALKIM SAÇAK
(OYUN HAVASI)

Yöresi: Ordu
Kaynak: Bengi Tanrıverdi

Derleyen: Selim Cihanoğlu
Notalayan: Selim Cihanoğlu

193

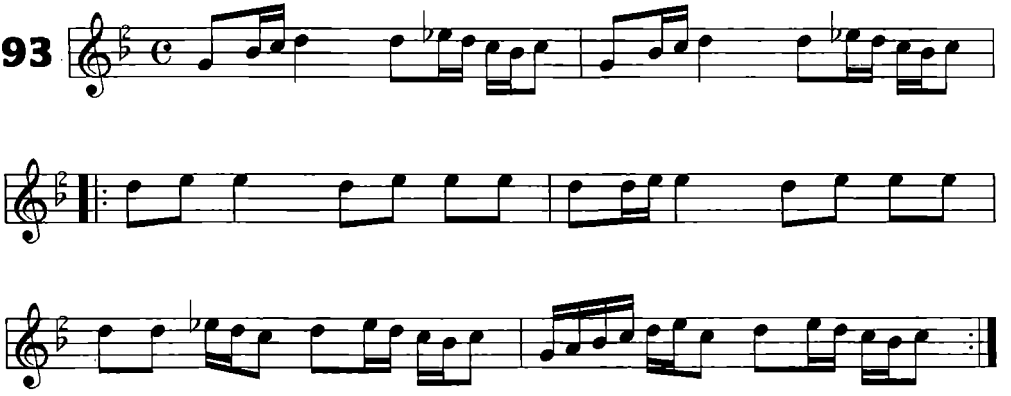

"Ordu Türküleri"

MESUDİYE KARŞILAMASI HAVASI

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Köşe Köyü
Kaynak: Ali Kıran

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

194

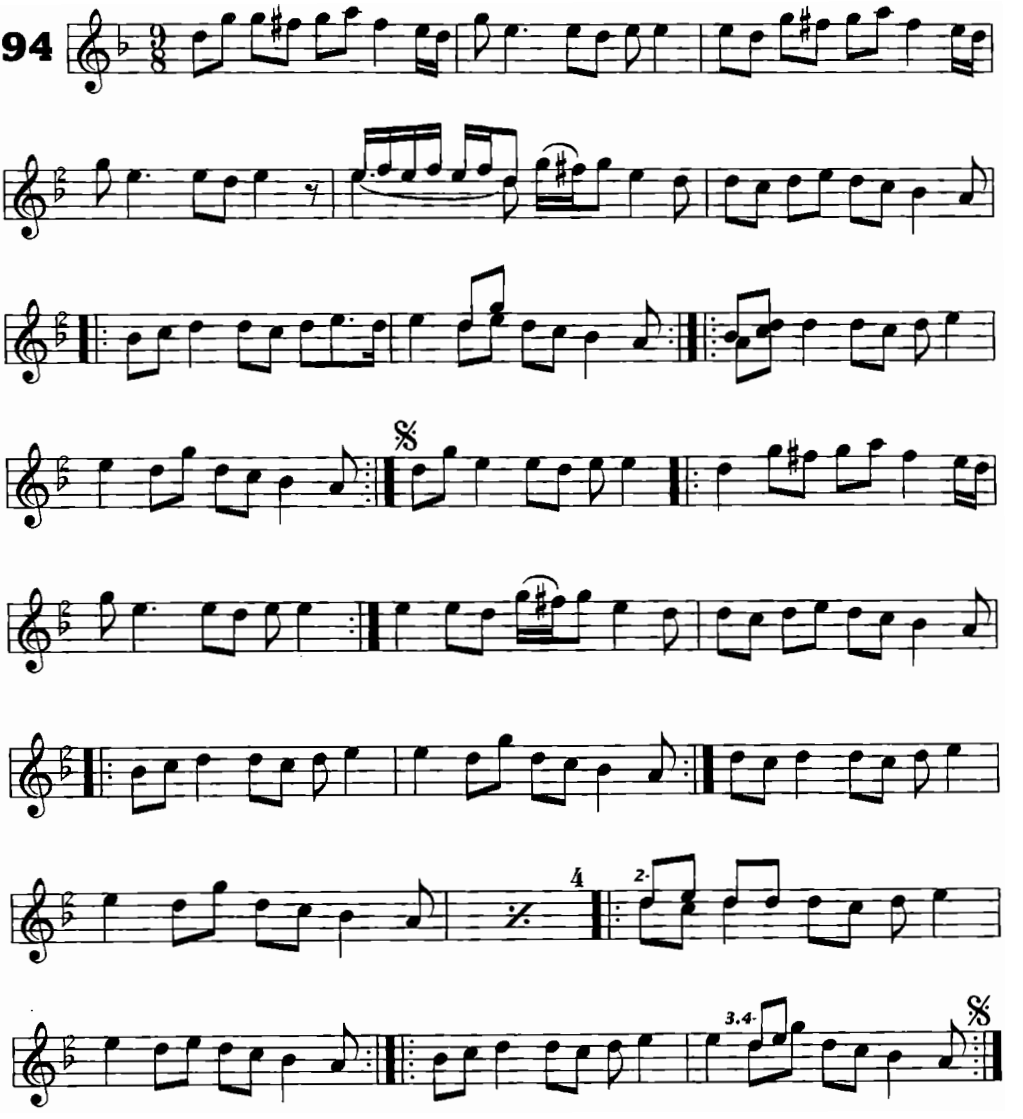

"Ordu Türküleri"

MESUDİYE SALLAMASI HAVASI

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Kaynak: Fehmi Köken

Derleyen: Selim Cihanoğlu
Notalayan: Selim Cihanoğlu

195

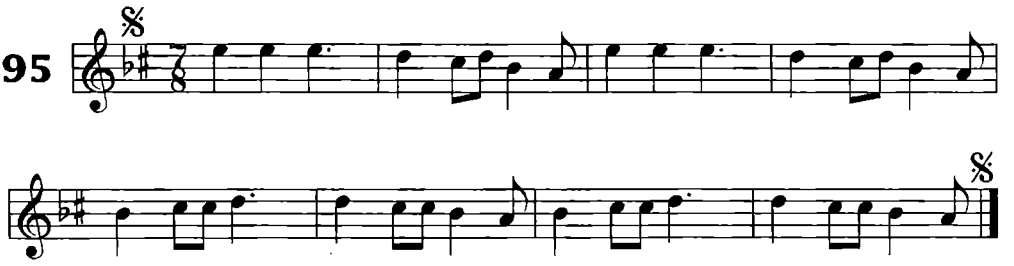

"Ordu Türküleri"

MISIRLI HORONU HAVASI

Yöresi: Ordu-Perşembe
Kaynak: Yaşar Toy-Fehmi Köken

Derleyen: Şener Gök
Notalayan: Şener Gök

196

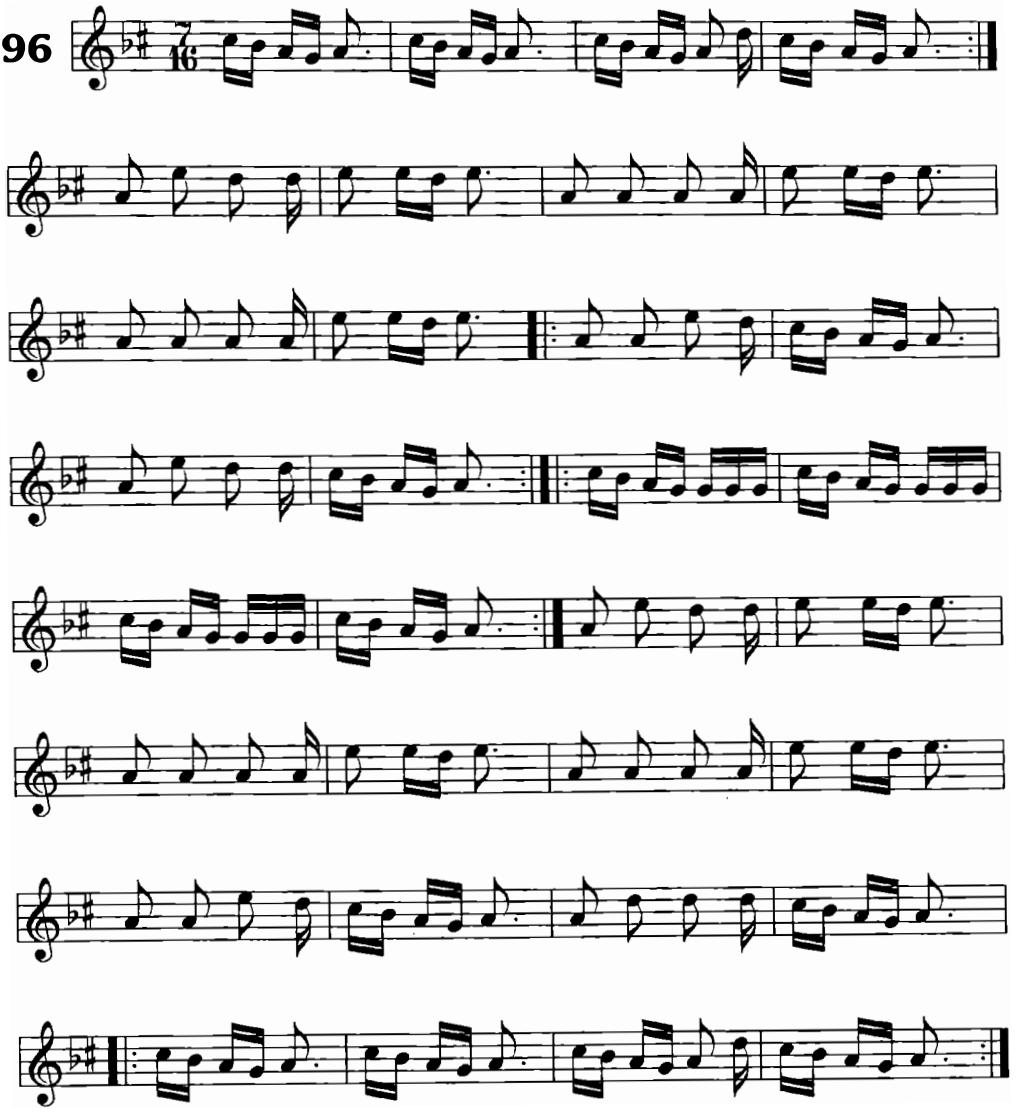

"Ordu Türküleri"

ORDU SALLAMASI HAVASI
(GÜRCÜ-BOZTEPE SALLAMASI HAVASI)

Yöresi: Ordu-Gölköy
Kaynak: Fehmi Köken

Derleyen: Selim Cihanoğlu
Notalayan: Selim Cihanoğlu

197

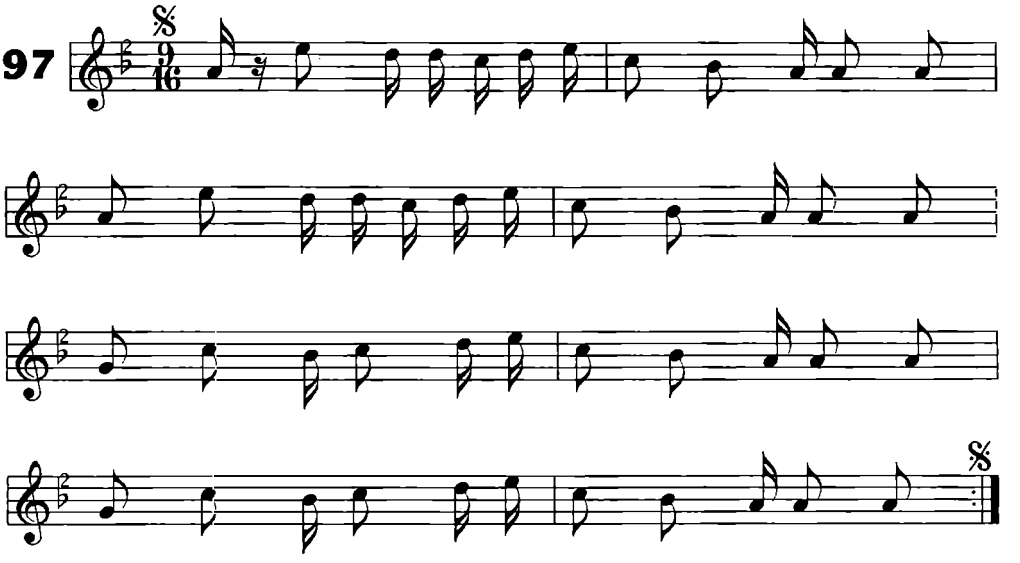

"Ordu Türküleri"

ORDU KARŞILAMASI HAVASI -I-

Yöresi: Ordu
Kaynak: Bengi Tanrıverdi

Derleyen: Selim Cihanoğlu
Notalayan: Selim Cihanoğlu

198

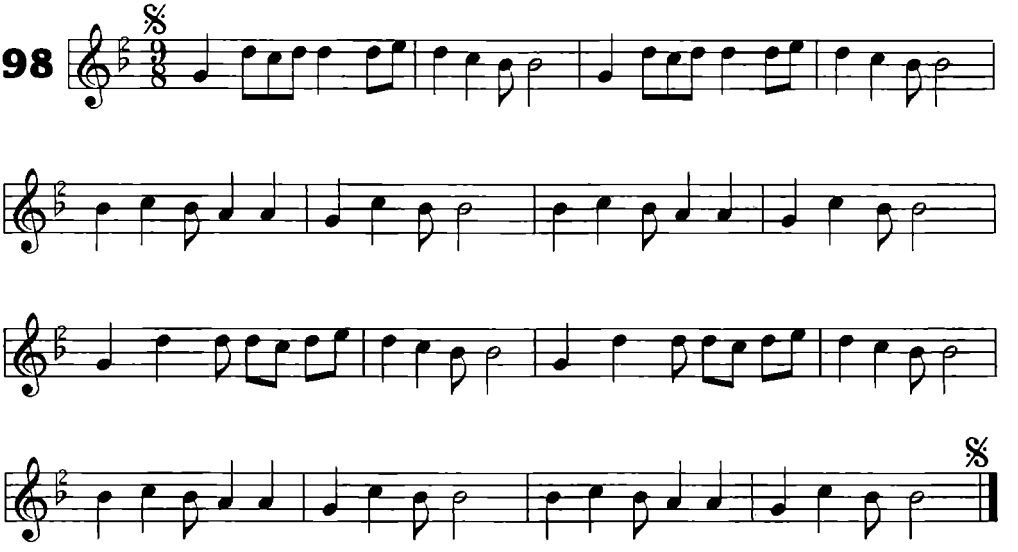

"Ordu Türküleri"

ORDU KARŞILAMASI
(SIK KARŞILAMA)

Yöresi: Ordu
Kaynak: Ali Yıldırım

Derleyen: Sabri Yener
Notalayan: Sabri Yener

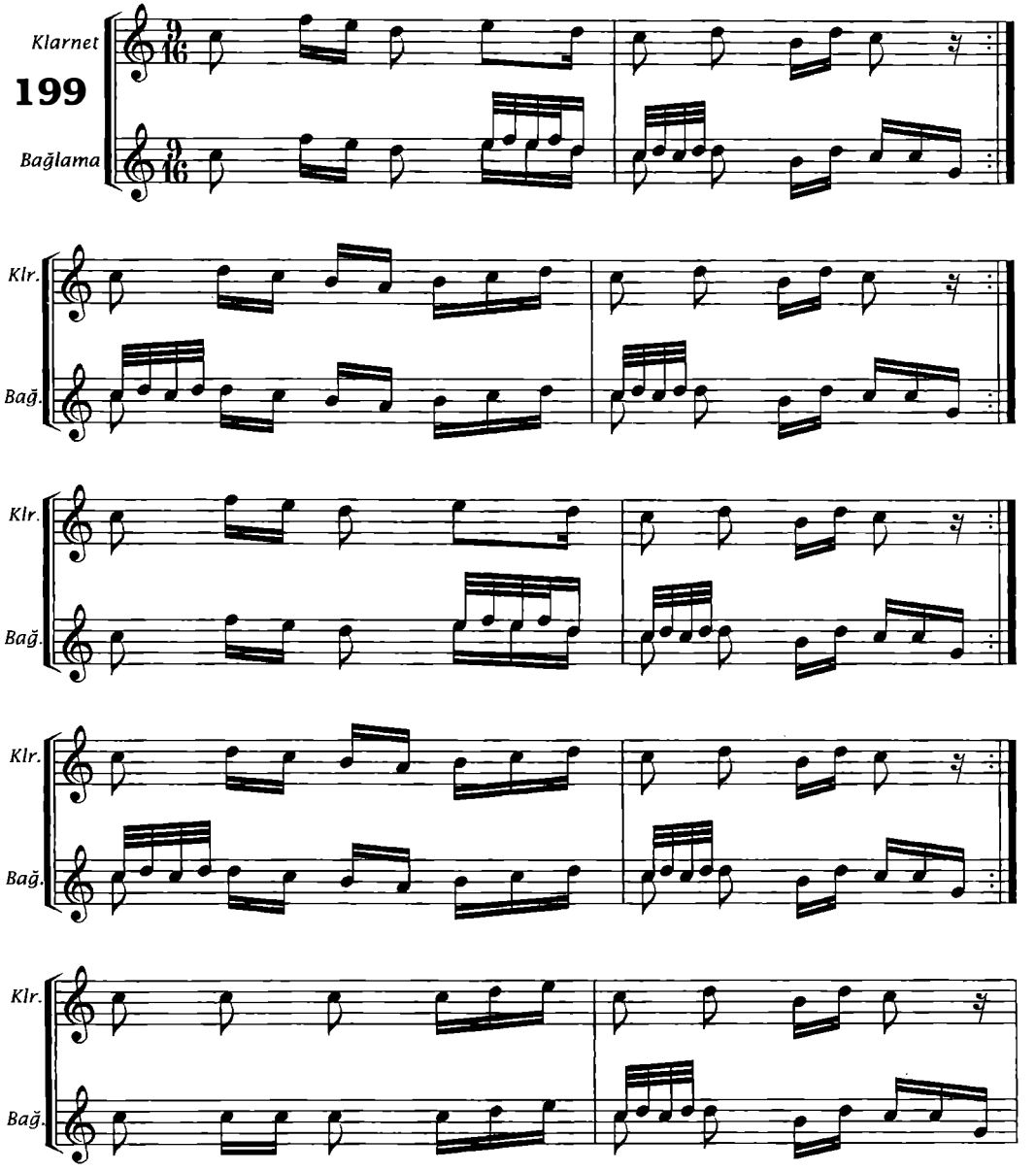

"Ordu Türküleri"

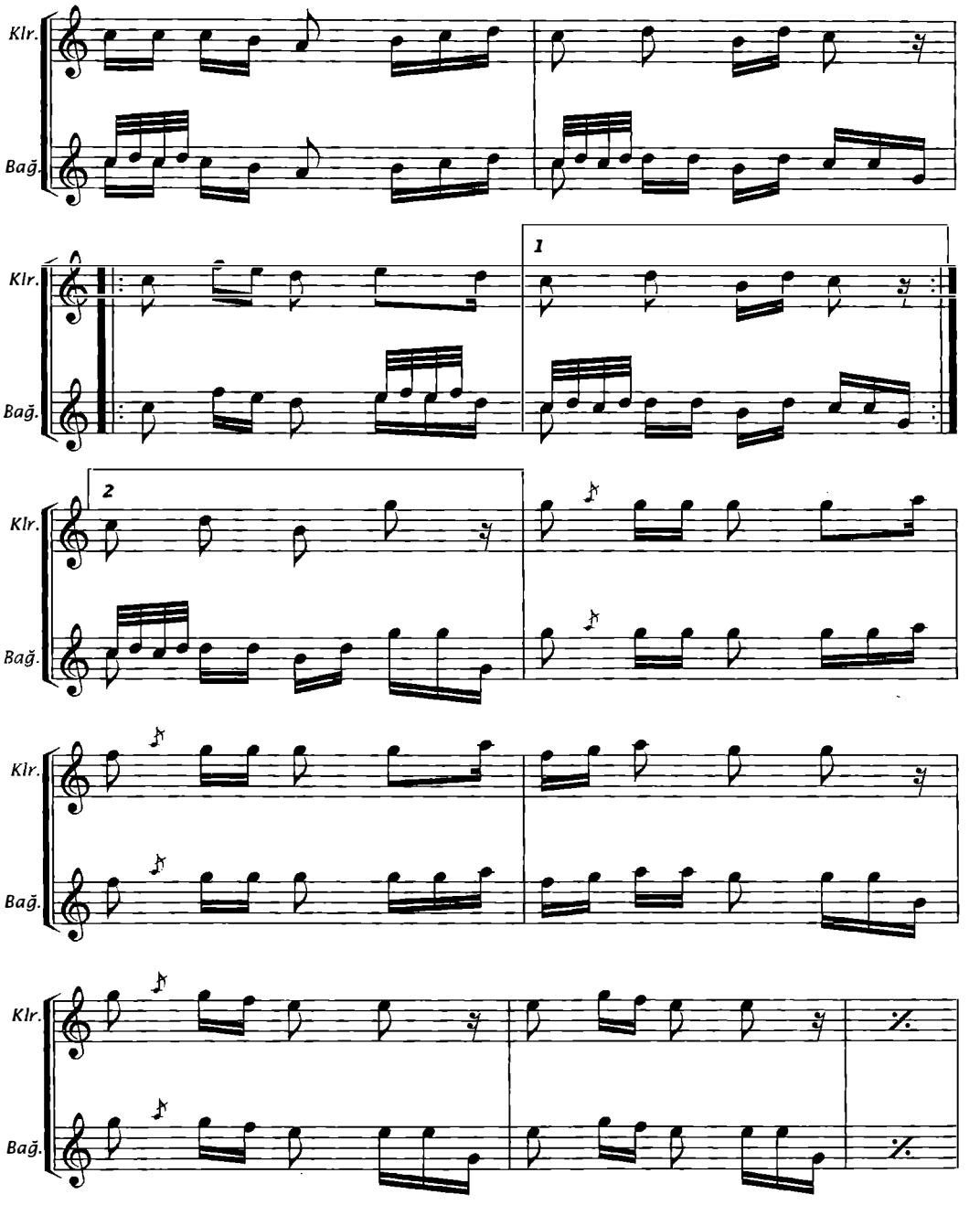

"Ordu Türküleri"

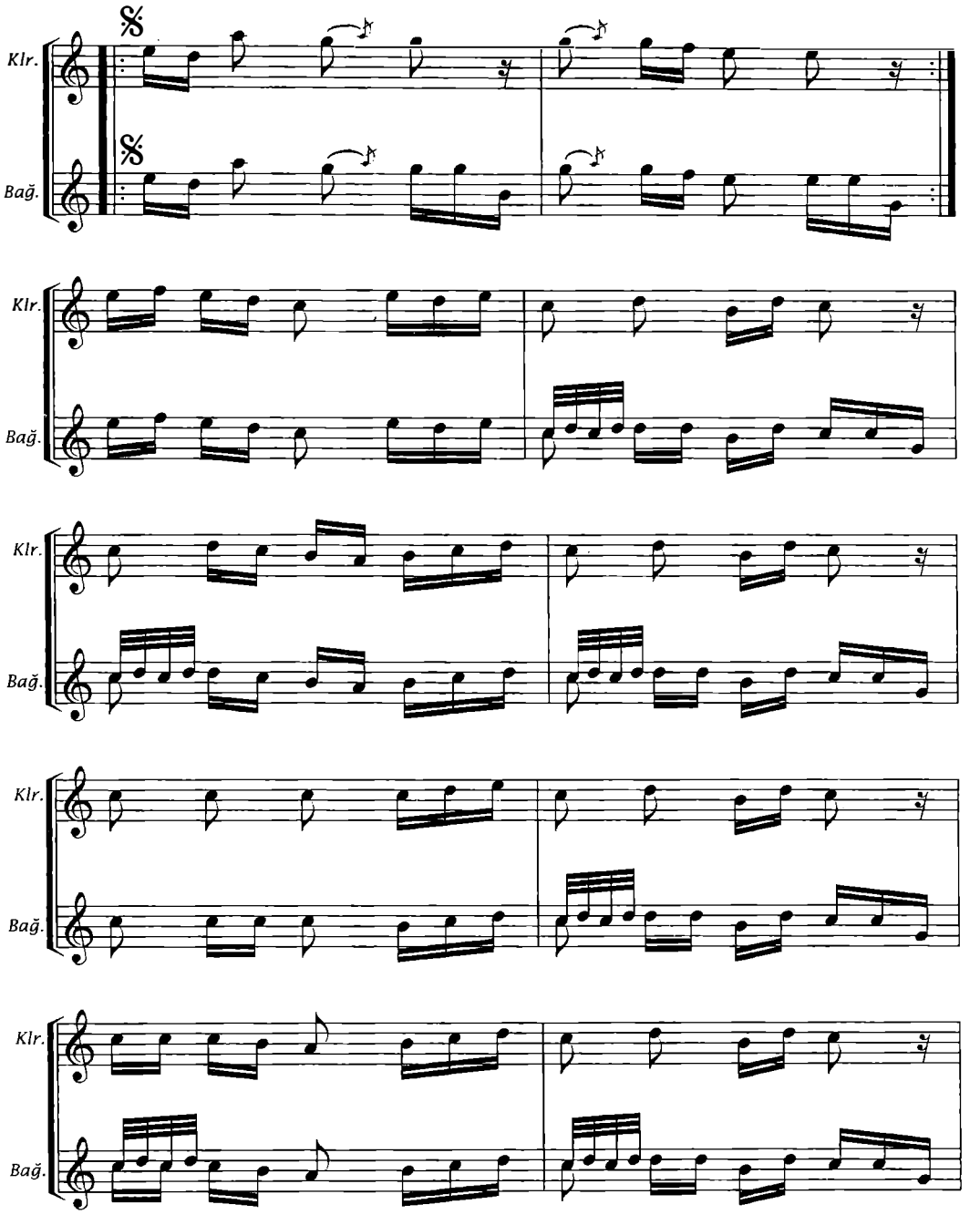

"Ordu Türküleri"

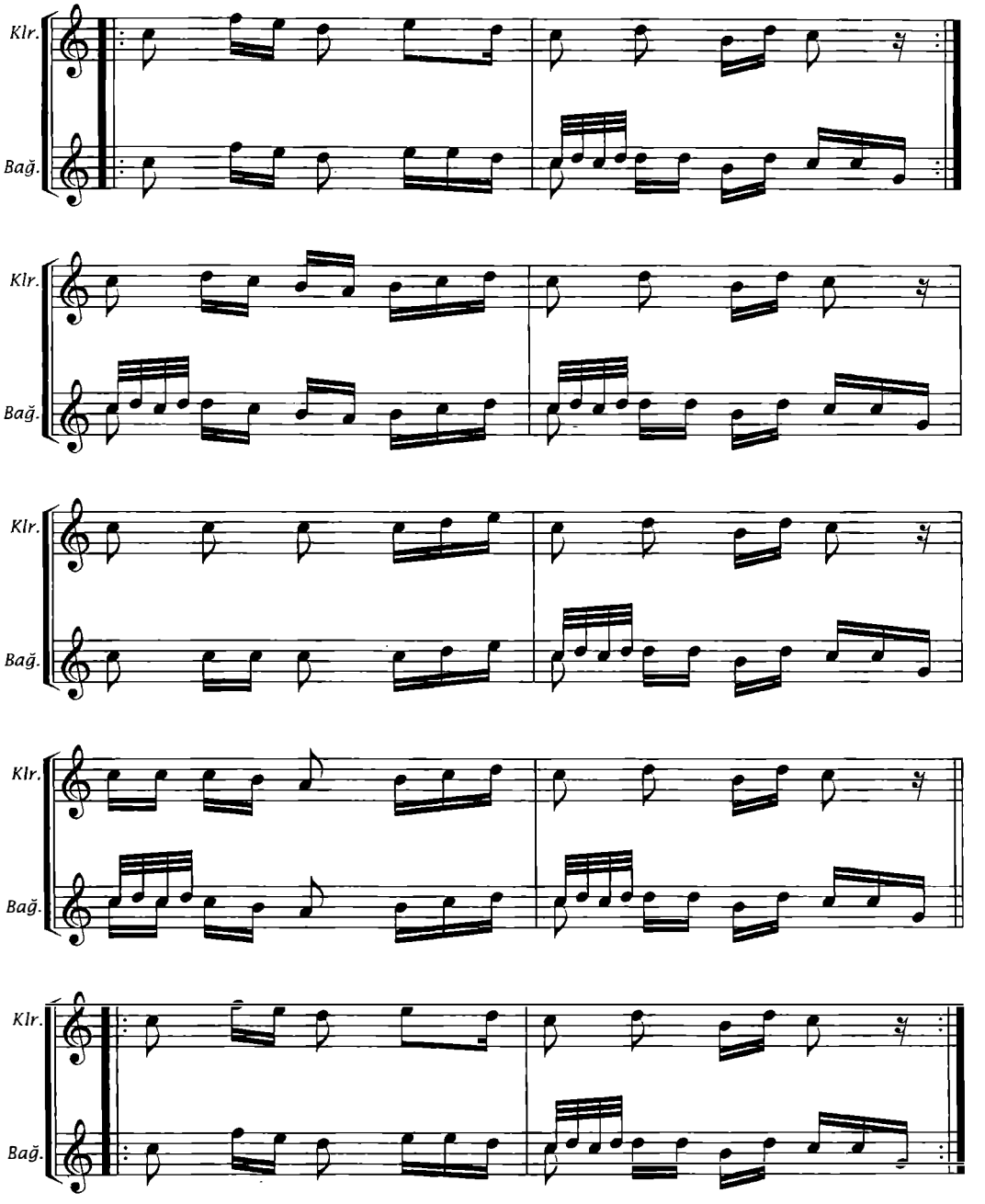

"Ordu Türküleri

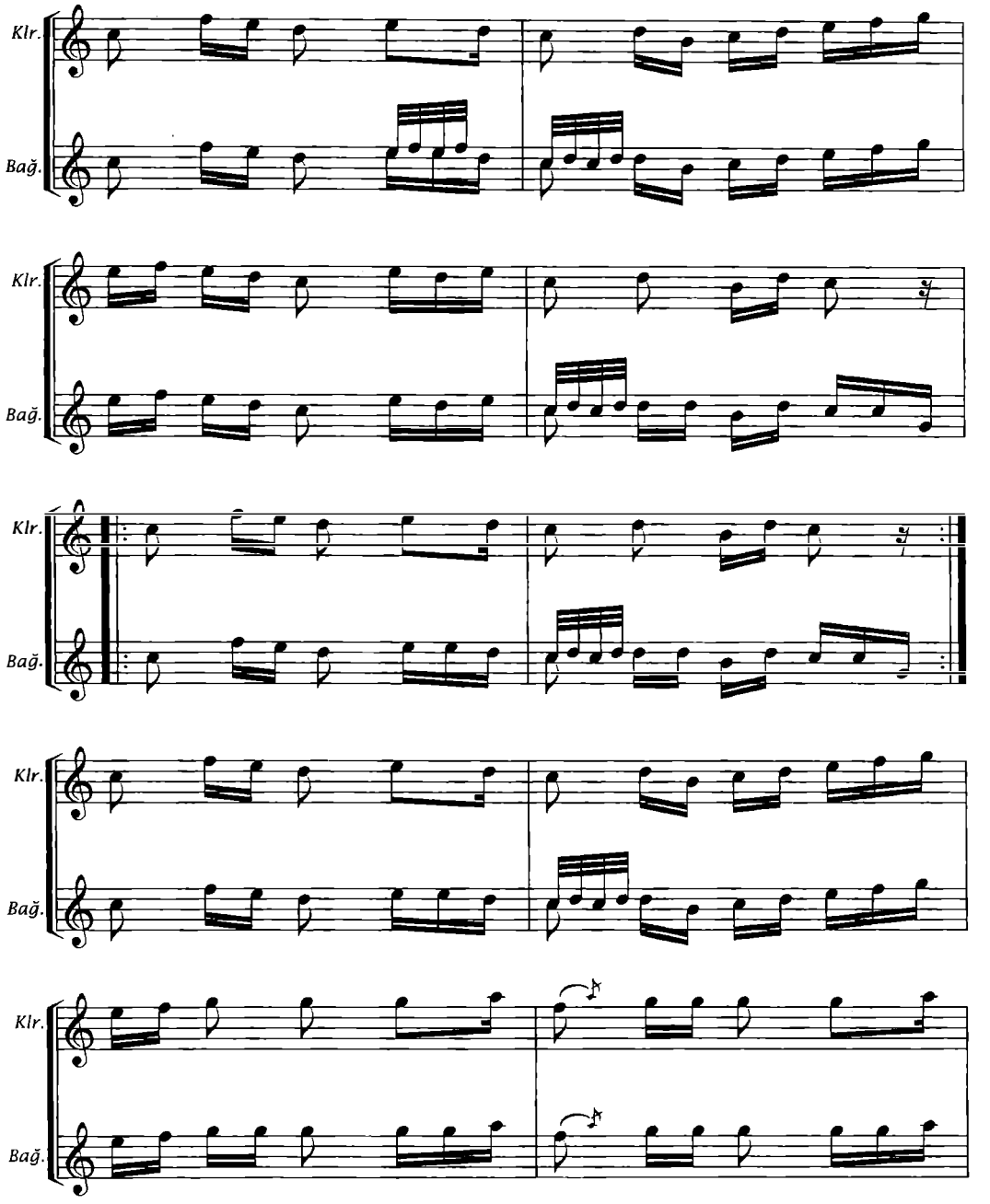

"Ordu Türküleri"

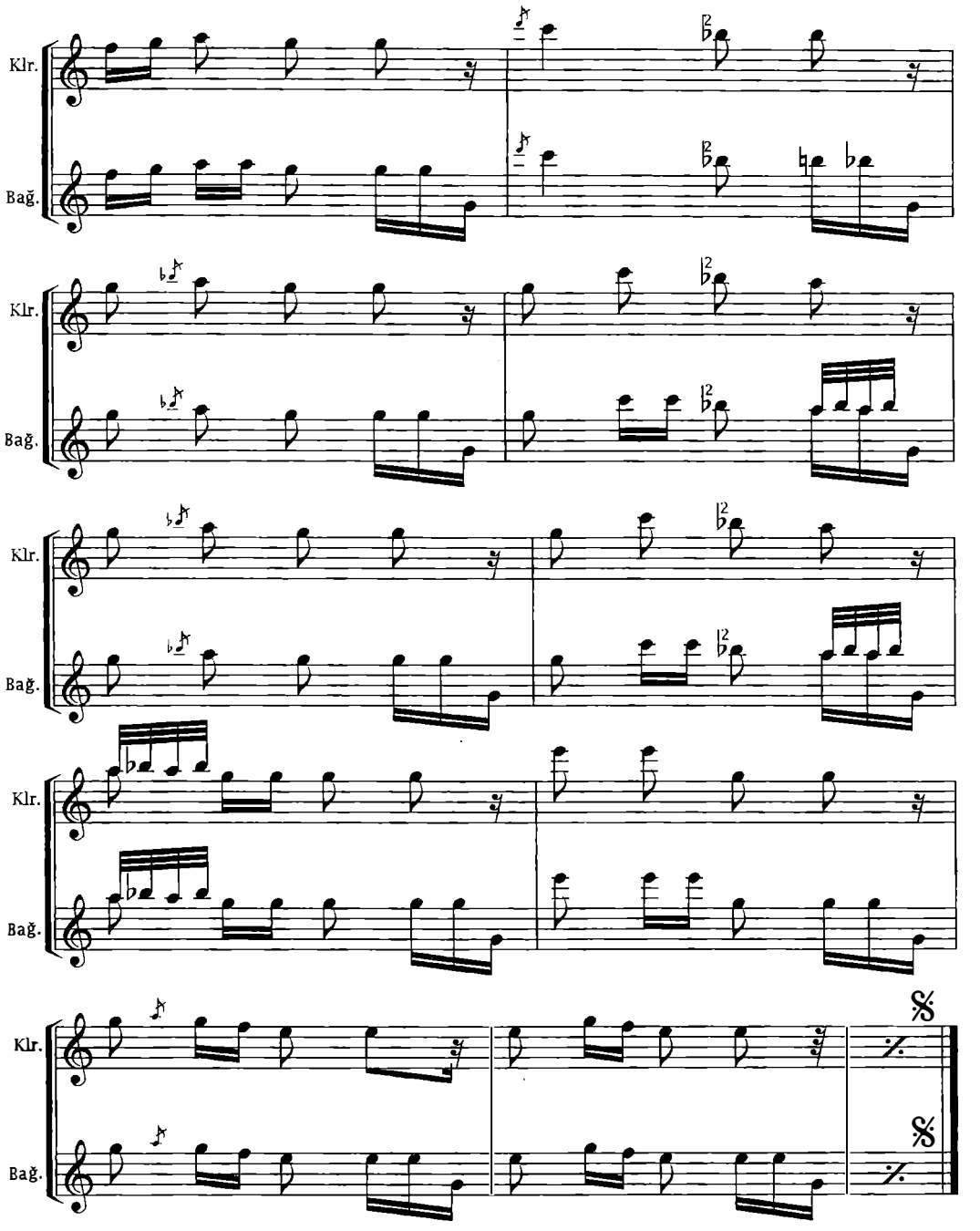

NOT: Oyun uzadıkça ezgi aynen, ya da her çalana göre değişen çeşitli varyasyonlarla devam etmektedir. Genellikle klarnetle çalınan bu ezgi, yörede her klarnetçi tarafından farklı alınmak a, fakat ana tema değişmemektedir.

"Ordu Türküleri"

PERŞEMBE HORONU HAVASI -I-

Yöresi: Ordu-Perşembe
Kaynak: Fehmi Köken

Derleyen: Selim Cihanoğlu
Notalayan: Selim Cihanoğlu

200

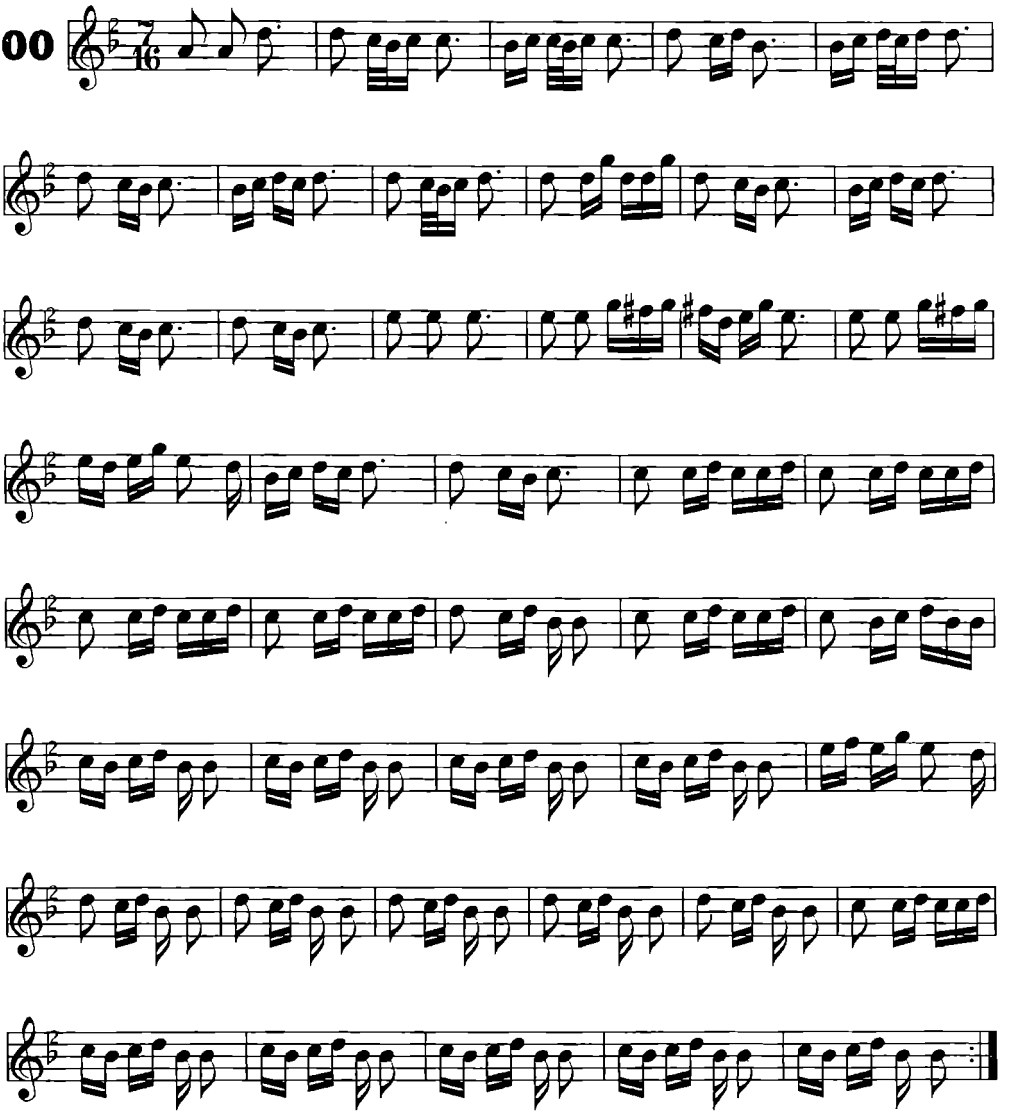

"Ordu Türküleri"

PERŞEMBE HORONU HAVASI -II-

Yöresi: Ordu-Perşembe
Kaynak: Fehmi Köken

Derleyen: Selim Cihanoğlu
Notalayan: Selim Cihanoğlu

201

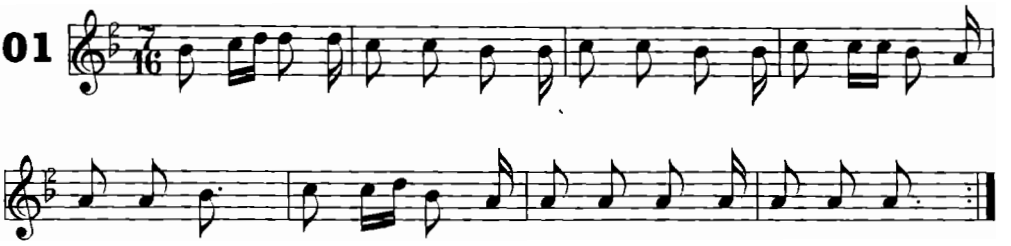

RİZE'NİN PAZARI
(OYUN HAVASI)

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Köşe Köyü
Kaynak: Kemancı Ali Kıran

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

202

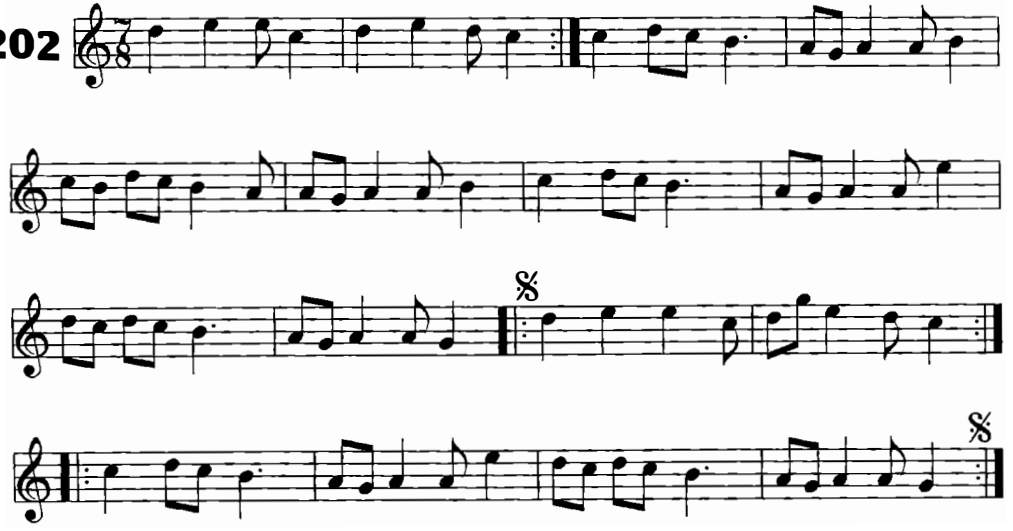

"Ordu Türküleri"

SARHOŞ KARŞILAMASI

Yöresi: Ordu
Kaynak: Mahallî Ekip

Derleyen: Şener Gök
Notalayan: Şener Gök

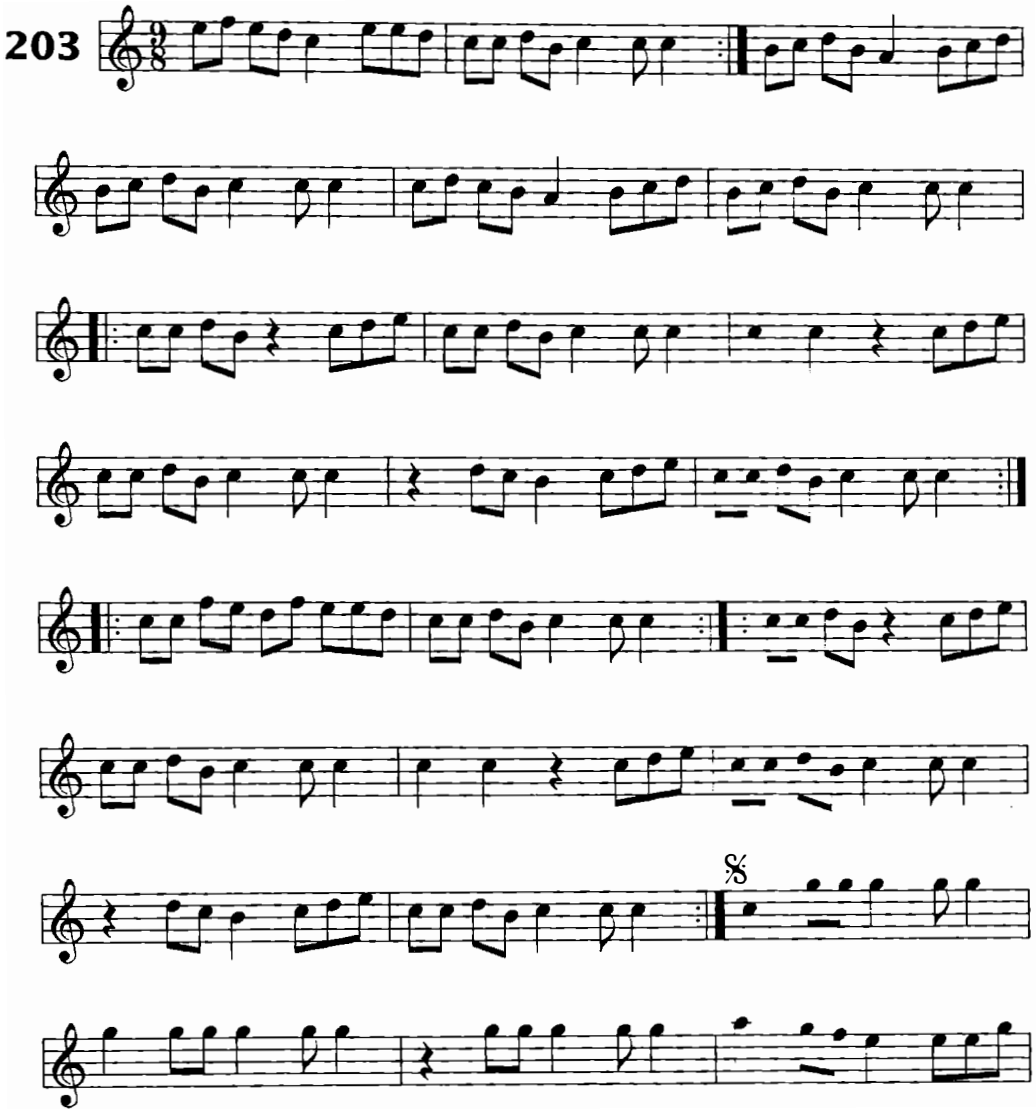

"Ordu Türküleri"

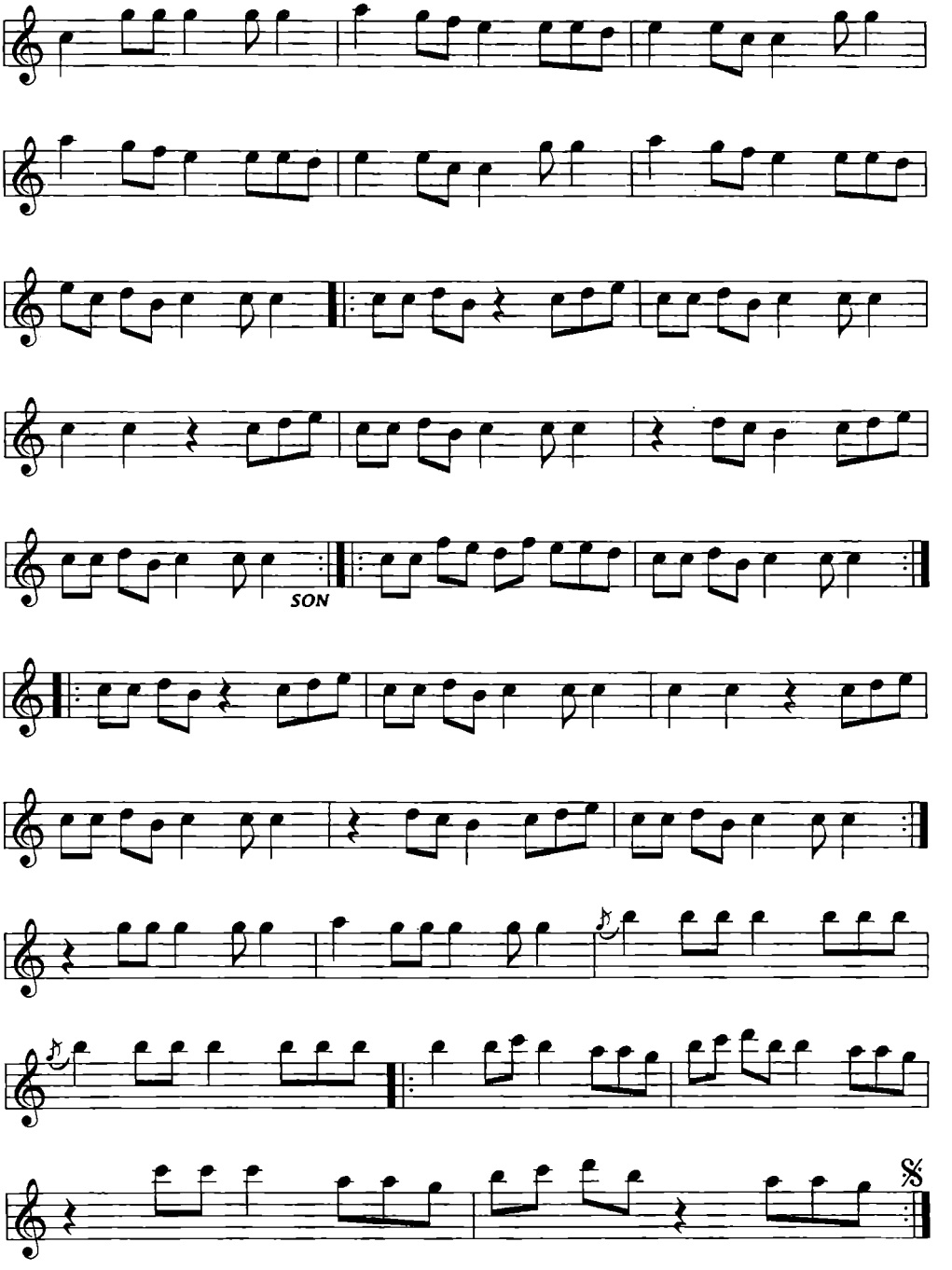

"Ordu Türküleri"

TEMİR AĞA OYUNU HAVASI
(ÇEŞİTLEME)

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Kaynak: Ali Kıran

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

204

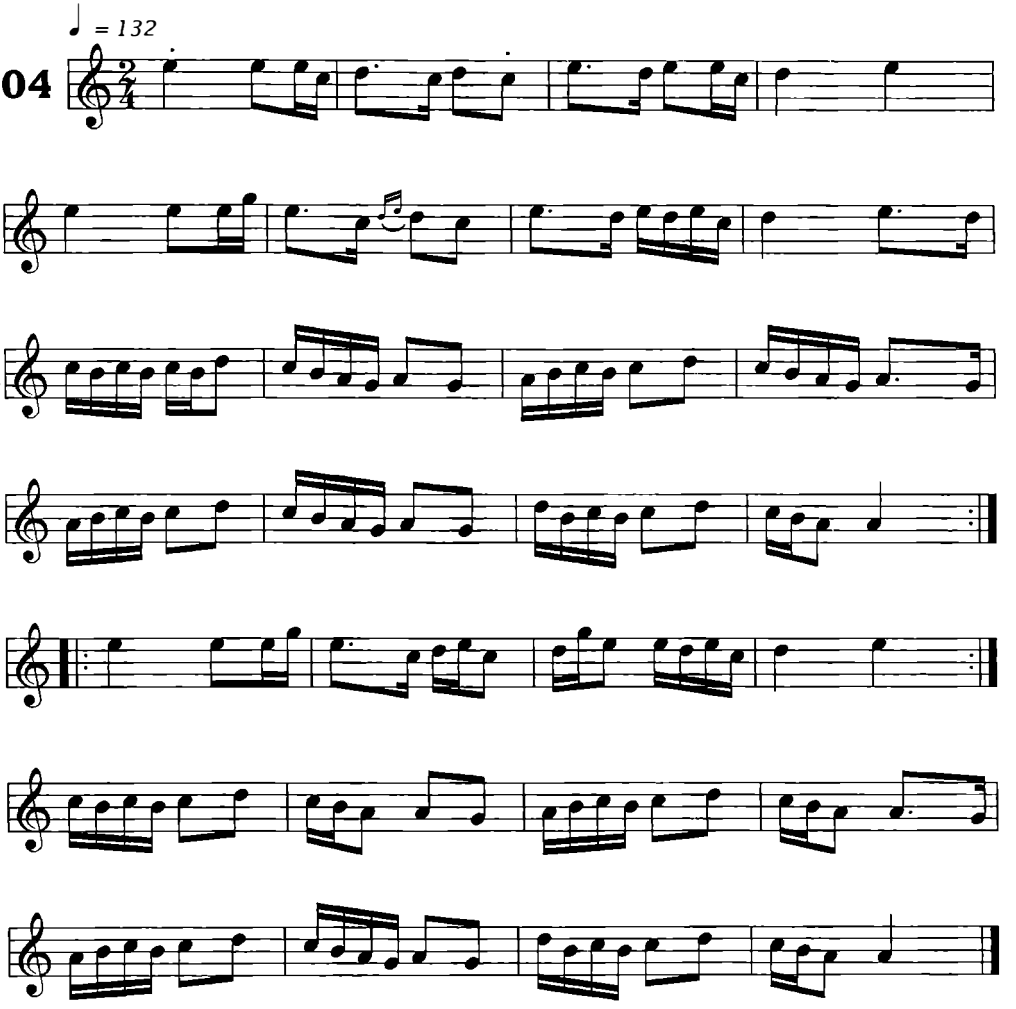

"Ordu Türküleri"

TULUM HORONU HAVASI

Yöresi: Ordu
Kaynak: Yaşar Toy-Fehmi Köken

Derleyen: Şener Gök
Notalayan: Şener Gök

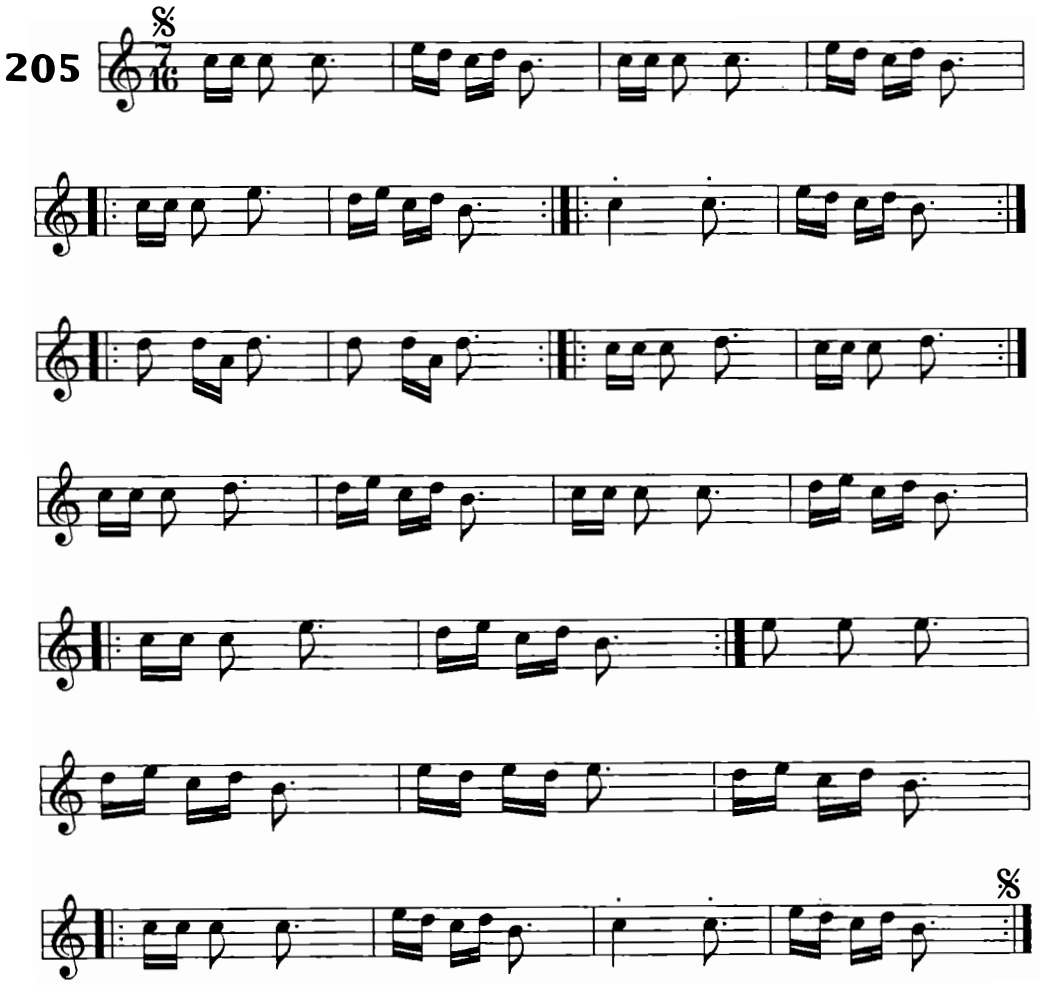

"Ordu Türküleri"

ÜÇ AYAK OYUN HAVASI

Yöresi: Ordu-Gölköy
Kaynak: Fehmi Köken

Derleyen: Selim Cihanoğlu
Notalayan: Selim Cihanoğlu

206

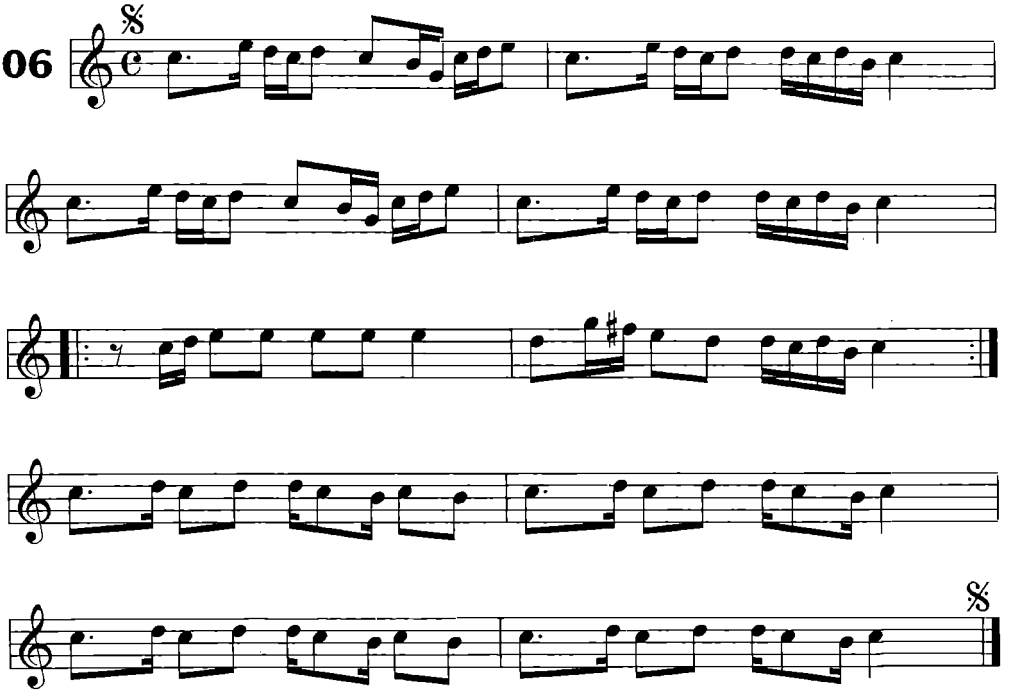

"Ordu Türküleri"

YANIK KEREM OYUN HAVASI

(TEK)

Yöresi: Ordu-Mesudiye
Köşe Köyü
Kaynak: Kemancı Ali Kıran

Derleyen: Necmi Kıran
Notalayan: Necmi Kıran

207

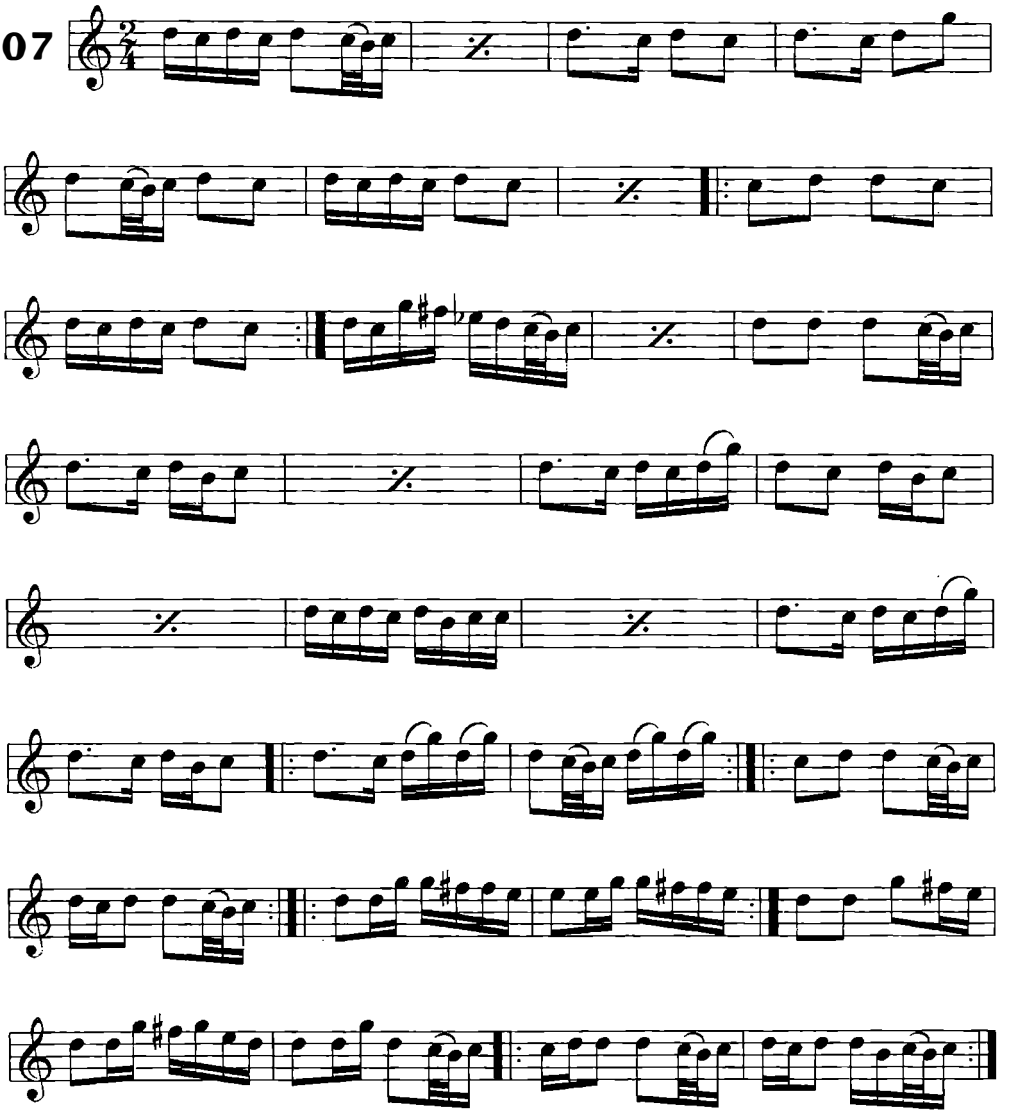

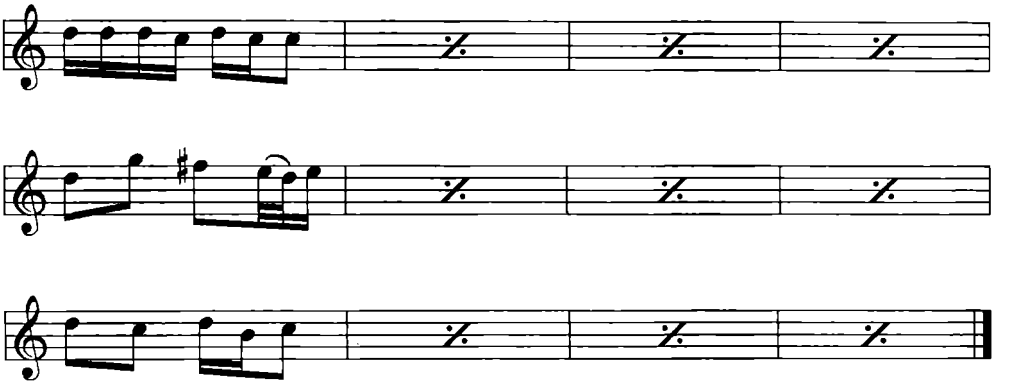

"Ordu Türküleri"

TÜRKÜ HİKÂYELERİ

GÖV KESTENE

Kocaman ağacın tepesinden kopan kestaneler gürültü ile dökülür yere, çamaşır kayasına düşenler ise bir kaç takla atarak ırmağı boylar.

Çamaşır kayası mahallenin eteğinde yarım oda büyüklüğünde üzeri düz siyah bir taştır, yanı başında diğer bir kayanın oyuk tarafi yağmurdan korunmak için yapılmıştır sanki. Sıcak havalarda göv kestanenin gölgesi yaman olur hani.

Gül Hatunun ikinci evidir orası. Taştan kütmeğine postu serdi mi, gel keyfim gel. Örgü örer, elişi yapar. Orada az mı çorap, eldiven, kazak örmüştür keçi kılından. Ateş yakar elma, kirmit, mısır pişirir közde. Çok sever burasını, gerisi umurunda değildir zaten.

Kaderine küsmüştür, dünyası kararmıştır Gül Hatunun. Bekir altüst etmiştir, yıkmıştır hayallerini. Gerçi o da Allah'ından bulmuştur belasını. Bir kaza kurşunu onu felç etmiş, süründürüyor ama Gül Hatunu hiç ilgilendirmiyor olanlar. O kendi aleminde hiç kimseden bir beklentisi yok artık.

Not : *Nota ve güftesi için bkz. s.279.*

HALİL İBRAHİM

Fatsa'da 1931 yılında doğmuş ve Fevzioğlu tepesinin yarı belinde oturan birisi imiş. Fatsa'da mağazalar başı caddesinde bir saat ve gramofon atölyesi olan Halil İbrahim, çok aydın, temiz ve titiz bir insanmış. Takım elbisesi, kravatı ve boyalı ayakkabıları her zaman bakımlıymış. Evine giderken devamlı bir ırmaktan geçmesi gerekirmiş. Irmağın üstünde de dal köprü bulunmaktaymış.Akşam evine, sabah işine giden Halil İbrahim, o sıralarda lakabı Çolağın Ahmet'in kızı ile evlenmiş.

Evliliğinden bir erkek, bir kız çocuğu olmuş. Evlendikten sonra 1951 yılında askere gitmiş. Askere gidince art niyetli kişiler Halil İbrahim'e mektup yazmışlar. Mektupta karısının babası, karısını başkasına sattığını söylemişler.Bu sırada Halil İbrahim'in tarlasının yanında ağanın tarlası varmış. Ağa da tapusuna senin tarlanın bir kısmını alıyor demişler. Bu nedenlerle Halil İbrahimin askerden firar etmesini sağlamışlar ve Halil İbrahim askerden firar etmiş, Fatsa'ya gelmiş ama geldikten sonra ağaya bir kurşun atmış, sonra yakalanmış.Yakalandıktan sonra askerler onu bir telefon direğine bağlayarak dövmüşler.O zaman asker kaçağı her zamanki gibi büyük bir suçmuş. Dayak yerken Halil kafasına bir darbe aldığı için o andan itibaren aklı gel git olmuş, yani delirmiş. Daha sonra askerliğini bitirip memlekete gelmiş ama o atölyesini falan kapatmış. Artık hayatı evi ile orman arasında geçen Halil İbrahim tamir işini de evinde yapmaya başlamış. Ayrıca da silahsız gezmiyormuş. Halil askeri görmemek için gündüz evinden dışarı çıkmaz ve yolu da sadece karşıdan karşıya geçmek için kullanırmış. Başka zamanlar kimseye görünmemek için devamlı yol haricinde, bahçeden bahçeye yürürmüş. Sadece dost olarak üç kişinin yanına gidermiş. Dışarı çıktığı zaman da oda altı denilen yerde, bahçeden dereye iner, dere içinden Cemal dayının yanına gidermiş. Bu sıralarda hanımını babası para kazanamıyor evine bakamıyor diye çocuklan ile beraber Terme'ye satmış. Halil İbrahim artık tamamen yalnız kalmış. Halil her gün gramafon dinlermiş. Bütün sanatçıların plakları da kendisinde varmış.Gelincik sigarası içer, bütün boş paketlerini de biriktirilmiş. Yıllar, 1954-55 yıllarıymış. Toplumdan tamamen kopan Halil İbrahim 1980 yıllarına kadar kendi halinde yaşamış. 12 Eylül'den önce köye nokta operasyonu yapılmış. O sıralarda bazı köylüler

fındık toplamaya dahi köye çıkamaz olmuşlar.Can güvenliği yokmuş. Operasyon gece yapılmış. Tam bu sıralarda Halil İbrahim'in evini birisi yakmış. Evi yandıktan sonra ormanda yaşamaya başlamış.Evinin karşısında bir kaya varmış, onun altında yangından kurtardığı masası ve birkaç eşyasından başka bir şeyi kalmamış. Bir gece öyle bir yağmur yağmış ki sanki gök yarılmıştı. Onun yaşadığı kayanın ormanı da kimsenin gündüz bile geçemediği bir yermiş. Ama artık onun mekânı olmuş. Yağmur yağdığı gece orada barınamayacağını anlayınca, ahbabı Dursun dayının evine gitmek için ormana girmiş. Ormanın içinde epey yol aldıktan sonra dereyi geçerek Dursun dayının evine gelmiş. Onu rahatsız etmemek için samanlığa girip otların üzerinde yatmış.Tabancası her zamanki gibi belinde imiş. O gece teröristler şehire inerek bir öğretmeni öldürüp dağa çıkmışlar.Bunun üzerine büyük bir operasyon yapılmış. Adım adım askerler her yeri arıyorlarmış. Halil'i samanlıkta uyurken yakalamışlar.Evin sahibi Dursun amcanın gelinine ve çocuklarına kim diye sormuşlar, onlar da zararsız birisi olduğunu anlatmışlar. Kumandanda silahını alıp salıvermeyi düşünüyormuş. Ama Halil İbrahim'de 30 sene önceki yediği dayak yüzünden korkuyormuş. Askerler başka yerleri de ararken bu bir fırsatını bulup kendini tepeden aşağı atmış, yuvarlanarak dereye inmiş. Askerler de arkasından havaya ateş etmişler.Tabii onu öldürmemek, durdurmak için. Derede de dal köprü var, köprüden karşıya geçmiş ama ormana girmek için yüz metre yürümesi gerekiyormuş.Ormana girse kurtulacak ama bu taraftaki askerler diğerleri vuramadı kaçırdı diye, Halil İbrahim'i vurmuşlar ve kayanın üstüne cesedi düşmüş.

Kumandan bu olaya çok üzülmüş ve eşyalarını Terme'den gelen oğluna vermiş.Karısı zaten önceden ölmüş, oğlu eşyalarını almak istememiş, çünkü babasını sevmiyormuş. Cenazesini üç dört kişi kaldırmış ve defnetmişler.

İşte bu olaydan sonra Dursun Ali Akınet Türkünün güftesi olan bu şiiri yazdıktan sonra ailesi onu kabulenmeye başlamış ama ne fayda.

Not : *Nota ve güftesi için bkz. s.265.*

HEKİMOĞLU

Ordu'nun Fatsa ilçesi dolaylarında yaşayan Hekimoğlu, yoksul bir ailenin çocuğudur.Üstelik yoksul bir anneden başka hiç kimsesi yoktur.Çevresinde doğruluğu,dürüstlüğü,akıllılığı ve yiğitliği ile tanınan bir gençtir.

Yörede egemenlik kurmuş bir Gürcü beyi vardır.Bu Gürcü beyi, Ayşe adında güzel ve narin bir kızla sözlüdür.Ne var ki, bu kız Gürcü beyini sevmemektedir ve üstelik Hekimoğluna gönülden bağlanmıştır.Bu dostlukla, arkadaşlıkla karışık bir sevgidir.Hekimoğlu'ylada buluşup görüşmektedir.

Gürcü beyi. iki gencin ilişkisinin bu noktaya vardığını duyar duymaz Hekimoğlu'na düşman olur ve ona karşı savaş açar .Hekimoğlu'na teke tek görüşüp, hesaplaşmayı önerir, bir de yer belirtir. Hekimoğlu, gözüpek mert bir gençtir.Aynalı mavzerini kuşanıp, tek başına buluşma yerine gider. Gitmesine gider ama Bey sözünde durmamış,adamlanyla gelmiştir.Üstelik adamlarından biri buluşma yerine varır varmaz,sabırsızlanıp Hekimoğlu'nu yaylım ateşine tutar.Ötekilerde çevresini sararlar.Hekimoğlu'yla Beyin adamları arasında yaman bir çatışma olur. Hekimoğlu çatışma sonunda çemberi yararak kurtulur.Olaydan hemen sonra Ordu'da tek başına yaşayan anasının yanına gider. Anasına durumu anlatır ve artık şehir yerinde duramayacağını bildirir.Anasıyla helallaşıp, yanına Mehmet ve Hasan adlı iki amcaoğlunu alarak dağa çıkar.Çıkış bu çıkış ve ölünceye kadar Hekimoğlu artık dağdadır.

Hekimoğlu'nun dağa çıkış nedenini bilen, duyan yöre köylüleri kendisine kucak açarlar.Onun mertliği, yiğitliği ve doğru sözlülüğü köylüleri daha da etkiler ve her konuda kendisine yardımcı olurlar.Özellikle yoksul köylülerle dostluk kurar, zenginlerden aldıklarını onlara dağıtarak onları sevindirir.Hekimoğlu, artık Gürcü beyinin korkulu rüyası olmuştur.Bu yüzden Bey kendisini sürekli jandarmaya şikayet eder, devamlı izletir.Hekimoğlu'nu ihbar etmeleri için çeşitli yörelerde adamlar tutar.Fakat

halk koruduğu için. Hekimoğlu'nu bir türlü ele geçiremezler.Hatta bir defasında Beyin adamlarından birinin ihbarı üzerine Hekimoğlu'nun kaldığı evi jandarmalar basıyorlar,bütün çevreyi kuşatıyorlar.Evin altında bir fırın vardır.Hekimoğlu fırıncının yardımı ile fırının ekmek pişirilen yerini arkadan delerek kaçmayı başarır.

Hekimoğlu kaçmasına kaçıyor ama Beyin iki amcaoğlunu öldürttüğünü haber alıyor ve doğruca Çiftlice köyüne iniyor.Gittiği ev muhtarın evidir.Bu muhtar Hekimoğlu'dan yana görünüyor Oysa gerçekte Beyin adamıdır ve onunla işbirliği içindedir.Nitekim adamlarından birisi ile ihbarda bulunur ve Hekimoğlu jandarmalar tarafından sarılır. Hekimoğlu muhtarın "puştluğu" yüzünden kıstırılmıştır.Taraflar arasında büyük çatışma çıkar. Adeta namlulardan kurşun kusmaktadır. Özetle yaman cenk olur.Olayın sonucuna ilişkin iki söylenti var halk arasında;

1-Hekimoğlu, çatışma sırasında çemberi yarıyorsa da aldığı yaralar yüzünden fazla uzaklaşmadan ölüyor.

2-Atına atlıyor,elini karın bölgesine aldığı yaralara bastırarak Ordu'ya kadar geliyor ve burada ölüyor.

Hekimoğlu denince hemen akla gelen bir özelliği de **"aynalı martini'** dir. Hekimoğlu türküsünde geçen ve kendisinin adıyla özdeşleşen bu tüfeğin özelliği şudur. Hekimoğlu özel olarak yaptırdığı bu mavzerin üstüne bir ayna taktırmıştır.Çatışmaya girdiğinde bu aynayı düşmanının gözüne tutarak gözünün kamaşmasına, dolayısıyla hedefini şaşırmasına sebep oluyor. Hekimoğlu böylece rakibini etkisiz hale getirmiş oluyor.Bu yüzden Hekimoğlu'nun adı "aynalı martin"ile özdeşleşmiş oluyor ve türkü de bu olaylar üzerine yakılıyor,okunuyor...

Derleyen: *Nihat Taydaş*

Not : *Nota ve güftesi için bkz. s.135.*

ORDUNUN DERELERİ

Çok eski devirlerde Ordu'nun uzak köylerinden birinde iki genç kız ve delikanlı yaşarmış. Genç kız çok güzelmiş. Dal gibi boyu ,sırma örgülü saçları hokka gibi ağzı.boncuk gibi gözleriyle yürekler hoplatan kızın adı Hacermiş. Delikanlı da yakışıklı mı yakışıklı, levent yapılı yağız gencin adı Mehmetmiş. Şöyle bir bakışıyla genç kızları mezara dek peşinde sürükleyen Mehmet ne var ki Hacer"e sevdalıymış.

Güzelliği ile dillere destan olan Hacer de derin bir sevda ile Mehmet için yanıp tutuşurmuş.Zaman zaman fındık bahçelerinde buluşur,el ele, göz göze, diz dize akıp giden saatlerin farkına bile varmazlarmış.Bu mutluluk böyle sürerken bu beraberliğe, her nedense kem gözler, karışmış.Haset dolu köyün diğer kızları çevirdikleri türlü entrikalarla bu güzel ve tatlı beraberliği engellemişler. Hacer kızın aleyhine inanılmaz dedikodular yaymışlar ve nihayet Mehmet'in sevdiğini ve de köyünü terketmesine sebep olmuşlardır. Böylece çok derin bir üzüntüyle gurbete çıkan Mehmet geride gözleri yaşlı bir kız, yerinden kalkamayan dertli bir ana bırakmıştır. Büyük acı içinde olan, yüreği yanık Hacer kız hergün evinin yakınından akan dereye gider, çamaşır yıkar,çitlere asarken dudaklarından hiç eksik etmediği bu türküyle bütün köyü inletip dururmuş. Ama ne yazık ki Hacer kızın bu feryatlarını, ne Mehmet duyar nede araya giren iyi niyetli komşular bu işe bir çare bulamazlarmış.Tüm komşuların gelip gittiği bu ev yas evine dönmüş.

O günden sonra günler aylar böylece gelip geçmiş, ne Mehmet dönmüş, ne de Hacer sevdiğinin yanına gitmiş. Ama Hacer'in yüreği yanık,hep dertli dertli söylermiş bir türkü inceden. Ne çare ki içli kız, dertli kız,türkusüne vurduğu gamını, kederini sevdiğine ulaştıramamış.Araya girenlerde işin üstesinden gelememişler. Böylece yıllar yılları kovalamış, Mehmet gurbette kalmış, Hacer kız da dere kenarında hem ağlamış,hem söylemiş "Ordu'nun Dereleri" türküsünü ölünceye kadar.

Not : *Nota ve güftesi için bkz. s.177.*

ŞÜKRİYE

Altın saçlı, yazgısı saçaklı, gönlü güzelde, gözler üzerinde Şükriye'nin hikâyesidir.

İlkin babası verir Şükriye'yi, gönlünün olmadığı bir adama kuma gider. Ardından sığınır bir başka erkeğin hanesine, sonra Aslan denen yiğide kaptırır gönlünü. Gelin gider yine gelin olur Şükriye, bu kez Aslan'ın ailesine. Derken asker olma vakti çatar Aslan'ın, gönlü de kalır aklı da Şükriye'de.

Gençliği midir, güzelliği mi yoksa uçarılığı mı? Bir başkasına gider aklı da gönlü de. Yaşarlar birlikte sevdalarını ama Aslan'ın ailesi yar etmez Şükriye'yi bu adama. Bir pusu kurup alırlar canını, kalır elinde ondan olma bebesi ile Şükriye.

Not : *Nota ve güftesi için bkz. s.138.*

TORUNOĞLU

Aybastı'nın henüz radyo repertuarına geçmemiş türkülerinden biri de "Torunoğlu Ağıtı'dır. Anlatılanlara göre olay, yaklaşık 1934-1935 yıllarında, Bafra'da geçmiştir. Torunoğlu Ahmet Ağa'nın oğlu Dursun ve Mehmet'in Bafralılar tarafından zehirlenerek öldürülmesi üzerine Pelitözü'nden Gır'ın Ali (Ali İbiş) tarafından cenazenin başında yakılmıştır. Bunun için Ali'ye bir kat elbise kestirilmiştir.

Daha önce bilindiği üzere Bafralılar'ın öldürdüğü Dursun Ağa değil, Reşâdiye'ye bağlı Bozcalı köyünden yılkı (at) ve koyun sürüsü sahibi Durmuş Ağa'dır. Bir kıskançlık meselesi yüzünden zehirlenerek öldürülen odur. Ayrıca olay, 1934-1935 yıllarında değil, daha sonra cereyan etmiştir.

Torunoğullarına yakın olanların anlattıklarına göre o zaman, 66 yaşında olan Cemal Tarun'la, 4.2.1984 tarihinde, Ahmet Zâimoğlu'nun kahvesindeki görüşmemizde olayın ne zaman olduğu sorulduğunda: zaman, "48-50 sene olmuştur" cevabını vermişti. Türküde adı geçen Dursun, Cemal Torun'un amcası ve kayınpederidir 1938 sonbaharında, kışlatmak için. Bafra'ya, sürü götürürken Çamaş'ta hastalanmış; yanındaki arkadaşı Gürcü Ömeroğlu Şâkir, Onu Samsun'a hastaneye götürmüş. Dursun'un kardeşi Ahmet Ağa'da, İstanbul'a erkek sürü götürürken Düzce'de hastalanmış. "Ilgaz'da yaylayan sürü" buymuş. O sene Torunoğulları'nın dört sürüsü varmış. O sırada 18 yaşında olan Cemal Torun,para getirmek için Bafra'ya gitmiş ve hastaneye harçlık getirmiş. O, Bafradayken; radyo Atatürk'ün öldüğünü söylemiş.

Dursun Torun, Atatürk'ten 18 gün sonra demek ki 28 Kasım 1938'de Samsum'da vefat etmiş. O sene müthiş kış olmuş ve cenazeyi Çarşamba – Fatsa üzerinden getirememişler; Tokat üzerinden Niksar'a kadar da sal ile getirmişler. Salı; biri önde, biri arkada iki ata yüklemişler; ancak öyle getirebilmişler. Olayı tam bilmeyenler, cenazenin kızakla getirildiğini söylerler ki yanlıştır.

Olayın türküsünü, çocukluk yıllarında fındık toplarken dinlediğim 1341 doğumlu Yusuf Aydın'dan 18.2.1982 tarihinde derlemiştim. Fakat gerek Yusuf Aydın'ın çok yaşlanmış olması nitekim altı ay kadar sonra vefat etmiştir, gerekse kayıt sırasında teybin arızalanması yüzünden türküye eski sağlamlığında kaydedemedim. Türküde yer yer unutmalar, yer yer karıştırmalar, yer yer de tekrarlar oldu. Yine Cemal Torun'dan öğrendiğime göre türküye Hüseyinoğlu Şükrü de güzel söylermiş. Onun da yanına gittim fakat bir türlü söyletemedim. Gır'ın Ali'nin Çakırlı Mahallesi'nde oturan torunu Sâlih İbiş de güzel söylermiş fakat kendisiyle görüşmek fırsatı bulamadım. Türkünün kaydettiğim şekli şöyledir:

Derleyen: *Ahmet ÇOBAN*

Not : *Nota ve güftesi için bkz. s.67.*

YARARLANILAN KAYNAKLAR

AKDENİZ Çetin;

1995 *Ordu Türkülerinde Analiz Çalışması.* İTÜ. Türk Müziği Devlet Konservatuvarı . Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.

AKDENİZ, Çetin;

994/95 *Ordu Türkülerinin Analiz Çalışması.* İstanbul Teknik Üniversitesi, TMDK Bitirme Tezi.

AKINET, Dursun Ali;

2003 **Suyun Gözü,** Kora Yayın. Berfin Basın Yayın ve Tic. Ltd. Şti. İstanbul.

AKOBUZ GAZETESİ;

ALAKUŞ, İdil;

2005 *Röportaj. (Ahmet Özdemir).* Sabah Gazetesi. 31 Aralık 2005 Cumartesi s.4.

BARAN, Vesile;

1994/95 *Giresun ve Ordu Yöresi Kol Havaları.* İstanbul Teknik Üniv. TMDK Yüksek Lisans Bitirme Tezi.

BAYKURT, Şerif;

1965 **Türk Halk Oyunları.** Halkevleri Genel Merkezi Yayınları. No: 1, Başnur Matb. Ankara.

CİHANOĞLU Selim;

2004 **Doğu Karadeniz Bölgesinde Oynanan Horonlar – Karşılamalar - Barlar ve Halaylar.** T.C. Trabzon Valiliği, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları. Efsane Reklamcılık Yayıncılık. Trabzon.

ÇAĞLAYAN, Ata Bahri;

2005 *TRT Repertuarındaki Ordu Ordu Türkülerinin Makam, Ayak, Usül ve Tür Yönünden İncelenmesi.* Konya – Selçuk Üniversitesi, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.

ÇELİK, Ahmet;

2002 **Tarihi - Sosyal Kültürel ve Coğrafi Yönleriyle Akkuş.** Ziya Ofset. İstanbul.

DAĞLI Kamil Kudret;

1993/94 *Kol Havaları,* İstanbul Teknik Üniversitesi TMDK Yüksek Lisans Bitirme Tezi.

DEMİRCİ (DEMİRCİOĞLU) Yusuf Ziya;

Anadolu Köylerinin Türküleri, İstanbul.

DEMİRSİPAHI, Cemil;

1975 **Türk Halk Oyunları.** İş Bankası Yayınları. Ankara.

ELÇİ (COŞKUN), Armağan;

1997 **Muzaffer Sarısözen-Hayatı, Eserlerince Çalışmaları**. Kültür Bakanlığı Yayınları, Yorum Basın Yayın San. Ltd. Şti. Ankara.

EMNALAR, Atınç:

1998 **Türk Halk Müziği ve Nazariyatı**, Ege Ünversitesi Basımevi. İzmir.

ERSİN, Erdal;

1991/92 *"Do" Kararlı Karakteristik Mesudiye Türküleri.* İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikîsi Devlet Konservatuvarı Yüksek Lisans Bitirme Tezi.

GAZİMİHAL, Mahmut Ragıp;

1991 **Türk Halk Oyunları Kataloğu**, *C.1* (Bs. Hazl Nail Tan) HAKAD Yayını: 161 Repromat, Ankara.

1997 **Türk Halk Oyunları Kataloğu**, *C.II* (Bs. Hazl. Nail Tan – Ahmet Çakır) HAGEM Yayını: 259. THK Bsm. Ankara.

1999 **Türk Halk Oyunları Kataloğu,** *C.III* (Bs. Hazl. Nail Tan – Ahmet Çakır) HAGEM Yayını: 277. THK Bsm. Ankara.

GÖNÜL OLGUN;

1984 *Ordu iline Ait Kelime ve Deyimler.* Basılmamış Kitap Metni. Ankara.

KALENDER, Cemalettin;

Özel Arşivi.

KALKAN, Emir;

1991 **XX. Yüzyıl Türk Halk Şairleri Antolojisi,** Kültür Bakanlığı Yayını: 1295 Semih Ofset Ankara.

KIRAN, Necmi;

1985 *Ordu – Mesudiye İlçesinin Köse Köyü ve Şıhdere Mahalesinde Halk Müziğ,* Türk Musikîsi Konservatuvarı, Basılmamış Bitirme Tezi. İstanbul.

KUZU, Fatma Hatun;

2003 *Dursun Ali Akınet Hayatı, Sanatı ve Eserleri*, 19 Mayıs Üniv. Fen Ed. Fak. Basılmamış Bitirme Tezi, Ordu.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI YAYINLARI:

ORDU VALİLİĞİ, İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ;

2005 **Ordu Kültür – ve Turizm Envanteri,** Olay Ofset Ordu.

ORDU VALİLİĞİ; İl Yılığı.

ÖNALDI, Senel
1977 **Türk Halk Musikîsi Ansiklopedisi,** Afa Matbaacılık. İstanbul / Aksaray.

ÖZBEK, Mehmet;
1975 **Folklor ve Türkülerimiz.** "Ötüken Yayınları. Özener Matbaası. İstanbul.

ÖZHAN, Mevlut – Kırcı, Emine GÖZÜKIZIL, Ömer ÖZÇÖREKÇİ, N. Zeynep – KÜREN, Mukaddes
1992 **Yaşayan Halk Ozanları Antolojisi,** Kültür Bakanlığı HAGEM Yayınları: 184 Feryal Matbaacılık. San. Ltd. Şti. Ankara.

ÖZTELLİ, Cahit;
1972 *Evlerinin Önü, Halk Türküleri,* Hürriyet Yayınları, İstanbul.

TANSES, Hamdi;
Özel Arşivi

TAYDAŞ, Nihat;
2001/ 1. *Bir Türkünün Öyküsü Şükriye'm* Folklor Edebiyat Sayı: 21.

TRT KURUMU YAYINLARI:

TURHAN, Salih;
2003 **Meşhur Olmuş Türkülerimiz.** *C.I. II.* Alfa Yayın Grubu, İstanbul.

UZLU, Temel;
2000 *Ordulu Ozanlar,* Mustafa Gürdal. Tefrika *Ordu olay Gazetesi.* 11 Nisan Salı. Ordu.

YEŞİLORDU MECMUASI;

YÖNETKEN, Halil Bedi;
1966 **Derleme Notları.1** Orkestra Yayınları. Celtüt Matbaacılık Kolektif Şti. İstanbul

V. BÖLÜM
ORDULU SANATÇILAR

TIFLI (HASAN TAHSİN) : Tıflı, Aslen Ordu'lu olup, 1850 (1265) de Mudurnu'da doğmuştur Babası Hasan Sıtkı Efendi'dir İlk tahsilini müteakip Amasya Rüştiyesi'ne girdi. Mezun olduktan sonra da Trabzon "Mektubî Kaleminde çalıştı. Erzurum'da askerken Dördüncü ordu Kâtipliğinde görev aldı. Bedel vererek Trabzon'a döndü. Buradan, babasının bulunduğu Giresun'a geldi. Sonra Ordu'da "Tahrirat Kâtibi" oldu. Fakat görevlerinin sonu gelmedi... O sırada çıkan "Rus Savaşı"na gönüllü olarak katıldı. Gösterdiği başarılardan ötürü "Kolağası" rütbesine erişti. 1888'de resmi görevinden ayrılarak Büben'e çekildi; ziraatle uğraştı. Ancak, çalışma aşkı sönmemiş olacak ki, dedesinin, köyünde yaptırdığı medresede öğretmenlik, sonra Ordu Belediye Başkanlığı ve Ordu Müftülüğü görevlerinde bulundu. 11 Ocak 1908 (1323)'de vefat etti. Kendi kendini yetiştirip Arapça ve Farsça öğrenen Tıflı, "Divan" sahibidir. Divanındaki Münacat'ı, Na't'ı, Mersiye'si, Tarihi Kaside'si Gazeller'i, Musammat ve Şarkıları; Terkib-i bend'i, Terci-i bend'i, Hicviyeleri; büyük dîvan şairlerini hemen hemen aratmaz. Nitekim Trabzonlu şair Salim Efendi onun için: "Ordu'nun Büyük Şairi Tıflı Efendi, Kasidede, Nef'i, Gazelde Nabi'nin hayrulhalefi sayılır. Fikirleri o kadar geniş idi ki, büyük şairlere bile iktidarını teslim ettirdi.* Divanındaki manzumelerini, aruzun belirli kalıplarıyla yazmış ve ne yazık ki birçok divan şairi gibi imâle ve zihaflardan kurtulamamıştır. Dili oldukça terkipli, mazmunları klasik; fakat mânâ ve hayali zengindir. Gazellerinde; aşk ile yanıp tutuşan, Mey ile kendinden geçen, sevgiliye vurulan şair, sosyal hayatının arzularını, acılarını, çirkinliklerini, kötülüklerini; devrin bozuk yönetimini, kof yöneticilerini hicviyeleriyle yansıtmaktan da çekinmemiştir.Koşmalarında, duraklı-duraksız onbirli hece kalıbını kullanmıştır. Dili oldukça sadedir Ancak yine de bazen, gazellerini andırmaktan kendini alamaz. Hatta bazı mazmunlara da başvurur.

KEMENÇECİ YUNUS: Ordu – Perşembe - Çerli köyünde doğdu. Bücüroğlu diye tanınan ailendendir. Köyün şehre yakın olması münasebeti ile tez tez Ordu'ya gelir, ekâbir takımının oturduğu gazino benzeri kıraathanelerde, özel olarak davet edildiği meclislerde kemençesi ile kendi bestelediği türküleri okumuş. Aynı dönemde Rizeli Sadık, Sürmeneli Hüseyin Dilaver gibi ünlü kemençeciler vardı. Onları takip eden sanatçı Ordu ve çevresinde yavaş yavaş tanınıp, yer edinmekte çalıp okuyuşundan bir çok insanı duygulandırıp ağlatmıştır. Askerlik dönüşü Ordu milletvekili o yıllarda Eskişehirde Demir yolları Atölye müdürüdür. Sıkıntılı olan Yunusu yanında işe alır. Rivayete göre kendisine ait 50 civarında türküsü vardır ancak pek çoğu günümüze intikal etmemiştir. Bazı eserleri taş plağa kaydedilmiştir. Ankara Radyosunda bu plakları ile tanınmıştır. Dolayısı ile Radyoda ilk Ordu türküsü okuyan sanatçı ünvanına sahiptir. "Ayağında iskarpin", "Konma bülbül konma meşe dalına" "Çıktım Kocatepe"ye gibi eserleri mevcuttur. Ölüm tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Ancak mezarının Eskişehir'de olduğu söylenmektedir.

---

* Ömer Akbulut Trabzon Meşhurları Bibliyografyası Ankara 1970, s.23.

BAĞLAMACI (AĞA) YUNUS: Ordu Merkez Keçiköy'de doğdu. Küçük yaşlarda bağlama çalmaya ve türkü söylemeye başladı. İlerleyen zamanda hem bağlamasını geliştirdi. Kendine has bir üslupla çalmaya başladı hemde davudi sesi ile Ordu ve yakın civar havalarını çalıp söylemiş Özellikle kendi işlettiği kahvesinde adeta konser vermekteymiş. Dolayısı ile halk da kendisini zevkle huşu içinde bazende coşku içinde dinlerlermiş. Özellikle vecde geldiğinde "Ordunun dereleri aksa yukarı aksa" adlı türküyü bir başka söylermiş.

MUSTAFA EFİLOĞLU (Efil Ağa) : Halk müziğindeki adı **Efiloğlu Mustafa** yöredeki adıyla **Mustafa Efil** veya **Efil Ağa**; 1306 yılında Ordunun Akkuş İlçesinde doğmuştur. Türkülere olan düşkünlüğü nedeniyle Karadeniz Bölgesinin hemen hemen bütün illerini, kasabalarını ve köylerini dolaşmıştır. 1959 yılında vefat eden Mustafa EFİL veya Türk Halk Müziğindeki adı Efiloğlu Mustafa anlatılanlara göre tipik Anadolu ağalarından biridir. Yöresinde çok sevilen, sayılan bir insan olması nedeniyle türküleri de kendisi gibi sevilerek günümüze kadar gelmiştir.Yörede okunan türkülerin hemen hepsinin diğer yörelerimizde olduğu gibi mani dörtlüklerinden oluştuğu görülmektedir. Bugün EFİLO HAVALARI adıyla bilinen türkülerinin bir kısmı, Ordu ili Akkuş ilçesi'nde yaşamış olan ve asıl adı Mustafa EFİL tarafından bestelenmiş olan türküleri çeşitli yörelerde katılmış olduğu meşk ve alemlerde çalıp söyleyerek duyulması ve okunması yönünde çabalar sarf etmiş. Ordu ili ve Akkuş ilçesinin de tanıtımına katkılar sağlamıştır.

ADEM ŞAHİN: 1926 yılında Ordu / Keçiköyde doğdu. Ortaokulu Ordu'da Liseyi Trabzon ve İstanbul vefa lisesinde okudu. Ablası ud dersleri alırken dayısının ise tanbur çalmasından etkilenerek müziğe başlamıştır. Disiplinli müzik çalışmasına Zonguldağda tanıştığı bestekar, müzikoloji, icracı Müfit Kuraner ile tanışması ile başlamıştır. Altı yıl ders aldığı bu hocadan, nota, solfej, nazariyet makam, bestekarlık, prozodi vb. teknik bilgileri öğrenmiştir. 1947 yılında tanıştığı, Ankara Radyosu sanatçısı Ragıp Tanju'dan tanbur dersleri aldı. Ud dersi alamamıştı ama kendine has üslupla çalıyordu. 1951 yılında maden mühendisi olarak İzmir'de göreva başladı. Bir yıl süre ile bulunduğu İzmir'de ayrıca İzmir Radyosunda tanbur çaldı. 1952 yılında Ankara'ya tayin oldu. Ankara'da Ferit Sıdal, Selahattin İnal, Nevzat Sümer, Yücel Açan, Akın Özkan ile musıkî çalışmaları uzun süre devam etti. 1949-50 yıllarından itibaren beste çalışmalarına başladı. Bu alanda Hacı Arif Beyi örnek aldı. "Öyle Çektimki Cefa Dilde Sefa Niyetine" güfteli Süzinak çarkı onun Melahat Pars tarafından okunan ilk şarkısıdır. Bunun dışında TRT repertuarına girmiş, 20 civarında eseri vardır. 1975 yılında esas madencilik mesleği ile ilgili olarak İstanbul'a döndü. SENEM MÜZİK YAYINEVİ'nin çalışmalarına katıldı. 1980 yılında emekli oldu.

MUSTAFA GÜRDAL : Ordu'nun Öceli Köyünde 1930 yılında doğmuştur. Babası, İmam oğullarından Mustafa oğlu Hüseyin efendidir. Annesi, yine Öceli köyünün Ömerli mahallesinden Hatipoğullarından Süleyman Öztürk'ün kızı Fatma hanımdır. İlkokula babasının memur bulunduğu Gölköy ilçesi merkez okulunda başlayıp bitirmiş, Ortaköy ilçesi merkez okulunda başlayıp bitirmiş, Orta ve Liseyi Ordu'da okuyarak mezun olmuştur. Bundan sonra hava subayı olarak askerliğini bitirdikten sonra ayrılamamış, askerliği meslek seçerek sekiz yıl çalışmıştır. Daha sonra bu meslekten ayrılan Mustafa Gürdal, Ankara'da Cento teşkilatında görev alarak burada 4 yıl çalışmış sonra buradan da ayrılarak Ankara Et ve Balık Kurumuna stok kontrol şefi olarak girmiştir. Bir aralık geçici görev alarak ve yine aynı görevdeyken Tokat İlinde görev yapmıştır. Sakin efendi, doğru, aynı zamanda içli bir kişi olan Mustafa Gürdal şiire henüz daha çocukken, ilkokul sıralarındayken heveslenmiş bu merakını Orta ve Lisedeyken geliştirerek "Küçük Şiirler" adlı bir kitapta toplamıştır. Okulları bitirdikten sonra çok güzel Bağlama çalmayı da öğrenmiş, bundan başka Ud, Mandolin, Tanbur ve Cura çalmayı, aynı zamanda kendi şiirlerinden bazılarını da besteleyerek Türkü haline getirmiştir. Türkiye Radyolarında çalınıp okunan Ordu türküleri arasındaki "Düz Mahalle İçinde Çıramı Yakamadım" türküsü de onundur.

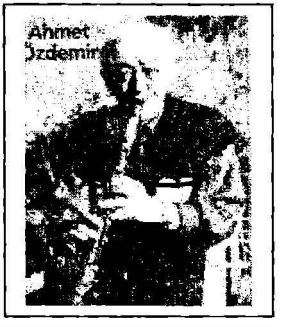

AHMET ÖZDEMİR: 1932 yılında Ordu'da doğdu. 1949 yılında klarnet yapmaya başladığında Türkiye'de bu alanda hiçbir ustanın olmadığını ifade ediyor. Önce çakı bıçağı ile kaval yaptığını ve kavallara perde takmış. Ağaç perdeli klarnet yapmış.Önceleri çok güzel klarnet çalarken içki içip düğünlerde silah atanlara kızmış 1957 den itibaren düğünde çalmamış. Yurt içinden ve dışından birçok müşterisi olduğunu söyleyen Özdemir; Barbaros Erköse, İsmail Oytun, Naci Göçmen, Hüsnü Şenlendirici, Woody Allen, Bon Jovi'nin müşterileri olduğunu söylüyor.

İHSAN GÜRDAL: 1932 yılında Ordu'nun Öceli köyünde doğdu. İlkokul mezunudur. Güzel sanatlara olan tutkusu çocukluk yıllarında başlamıştır. Resim müzik ve Edebiyatla ilgilendi: Türk halk müziği dalında derlemeler yaptığını ifade etmekte. Ağaç-ahşap malzeme üzerine resimler yapmakta. Bu çalışmaları ile bir çok ödül almıştır. Aynı zamanda birçok kurum ve kişi kaynak kişi olarak kendisinden Ordu ezgileri derledi. Halen Ordu'da hayatını sürdürmektedir.

RAGIP AKDENİZ: 1933 yılında Ordu'nun Perşembe-Kaleyaka köyünde doğdu.Marangozluk mesleği ile hayatını kazanırken, 1964 yılında ailesi ile İstanbul'a yerleşti. Kafasında enstrüman-bağlama yapımcılığı var. [illegible]rkadaşı aracılığı ile Agop usta (Enstrüman yapımcısı satıcısı) ile tanıştırıldı. Kendiside enstrüman-bağlama yapımcılığına başladı. Nida Tüfekçi, Orhan Gencebay, Arif Sağ, Yavuz Top, Ali Ekber Çiçek, Emin Aldemir gibi usta bağlamacılar onun sazlarını kullandılar. Kendisi ayrıca Bağlama, Karadeniz kemençesi, Kabak Kemane, Klamet ve Saksafon gibi enstrümanları çalıyordu. Geniş müzik kültürüne sahip olan Akdenizden bu yönü ile de bir çok sanatçı adayı kendisinden istifade etmiştir. Daha önce Konya ve Kayseri'de yapımı denenmiş ancak netice alınamamış "Yaprak" tekneli bağlamayı tekrar gündeme getirmiş ve yapımını yaygınlaştırmıştır. Bağlama yapımı konusunda bir çok öğrenci, ayrıca oğulları M. Cihan, Rafet Cihanı da bu meslekte yetiştirmiş, En küçük oğlu Çetin Akdeniz'in ise bağlama icracılığı konusunda usta olmasına ruh verip vesile olmuştur.

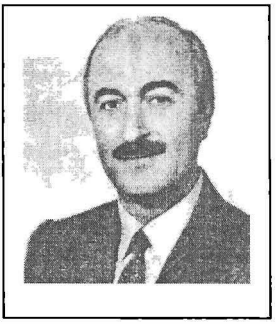

TUNCER İNAN: Türk Halk müziği saz (bağlama) sanatçısı ve koro şefi 18 Haziran 1937 Ordu'da Taşbaşı Mahallesinde doğdu. Babası Trabzon-Sürmene eşrafından, M. Hasanoğullarından merhum Tevfik Hüda İnan, annesi Ordu eşrafından Boğukzade Abdülkadir Baykal kızı merhum Saliha İnan, Biri kız beş kardeşin en küçüğü, Babası Rüştiye muallimi (Ortaokul öğretmeni) olarak Ordu'ya tayin olur ve annesiyle evlenerek Ordu'ya yerleşir. Saz çalmaya 1952 yılında Ordu'da başlayan san'atçı Gazetecilik Okulu mezunudur. Onsekiz yaşına kadar Ordu'da kaldı. Sazı, radyo ve eski saz ustalarının plâklarını dinleyerek kendi kendine öğrendi. 1955 yılında İstanbul Gazetecilik Okuluna geldiğinde amatör koro çalışmaları yaptı. Profesyonel dönem ilk olarak 1957 yılında Türk Halk Müziği ses san'atçısı Muzaffer Akgün'e sahne ve radyo programlarında eşlik etmekle başladı. Bu arada fahri olarak İstanbul Belediye Konservatuvarı Folklor Tatbikat Topluluğuna devam etti. Bu topluluğun konser ve radyo programlarına saz san'atçısı olarak katıldı. 1958 yılında Gazetecilik Okulundan mezun oldu. 1959 da askere gitti. Askerliğini yedek subay olarak Deniz Kuvvetleri emrinde, Yassıada ve Anadolu kavağında tamamladı. 1960 yılında askerlik hizmeti devam ederken Türkiye Radyolarında açılan san'atçı imtihanına İstanbul Radyosunda girdi ve kazanarak aynı yıl İstanbal Radyosunda saz san'atçısı olarak göreve başladı. 1961 yılında İstanbul Belediye Konservatuvarı Türk Halk Müziği Topluluğuna kadrolu san'atçı olarak girdi. Saz san'atçılığının yanı sıra 1975 yılından beri TRT İstanbul Radyosunda koro şefliğide yapıyor. Radyo ve Konservatuvar çalışmalarının yanında, 1982 yılına kadar 25 yıl, her dönemin popüler ses san'atçılarına sahnede saz grup şefi olarak

eşlik etti. Dış ülkelerde düzenlenen birçok uluslararası festivali ve konserlere katıldı. 1982 yılında Devlet sektöründe çalışan san'atçılara uygulanmaya başlayan sözleşmeyle getirilen sahne yasağıyla sahne çalışmalarına son verdi. Genellikle, memleketi olan Ordu yöresi türkü ve oyun havalarından olmak üzere, Anadolu'nun çeşitli yörelerinden çokça türkü ve oyun havası derleyen san'atçının ilerlemelerinden birkaçı şunlar: "Ünye'den Çıktım Başım Selamet" (Ordu), "Bahçeye Gel Bahçeye" (Ordu), "Tarlaya Ektim Soğan" (Giresun), "Yol Üstünde Kurdum Kara Kazanı" (Samsun – Bafra), "ayla Yollarında Göç Katar Katar" (Tokat) "Evleri Köndelen Yar" (Azerbaycan), "Damıda Bacaları Adam Sanırdım" (Konya – Bozkır). İstanbul Belediye Konservatuvarı 1986 yılında Yüksek Öğrenim Kurumuna devroluncada göreve devam etti. 1989 yılında Konservatuvardan ayrıldı. Halen San'at hayatını TRT İstanbul Radyosunda Yurttan Sesler Korosu Şefi, Saz Sanatçısı İcra Denetim Kurulu üyesi, TRT Merkez repertuvar ve icra denetim kurulu üyeliği görevini yürüten sanatçı İstanbul'da yaşamaktadır.

AHMET VARAN: Ordu'nun Fatsa ilçesinde 1938 yılında doğdu. Yüksekokul mezunu olup, mesleği laborantlıktır. Saz çalmasını bilmeyen "Varan Mahlas" olarak soyadını kullanmaktadır. "Mehtap", "Şafak", "Sonumuz", Çelikten Adam" ve "Beyaz Gülüm" adlı kitapları yayımlanmıştır.

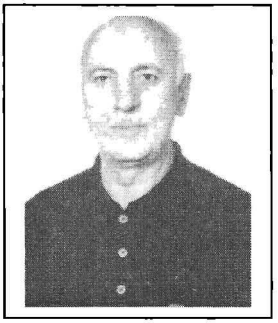

CENGİZ DİLAVER: 1942 yılında Ordu'da doğdu. İlk, orta ve liseyi Ordu'da okudu. 1964 yılında İstanbul Üniversitesi Coğrafya bölümüne girdi. Bu arada; İstanbul Radyosu'nun açmış olduğu bağlama sanatçısı dalındaki imtihanı 6000 kişi içinde ilk 20'ye girerek kazandı. Daha sonra; bazı ailevi nedenlerle okulu ve radyoyu bıraktı. Askerlik dönüşünde Ordu Sağlık Meslek Lisesinde göreve başladı ve 1994 yılında emekli oldu. Müzik hayatı ise; kısaca şöyle: Ortaokulda mandolin, lisede ise; bağlama çalmaya başladı. Lise yıllarında ve daha sonra, Ordudaki birçok ortaöğretim okul korolarını ayrıca; Ordu'lu T.H.M. sanatçılarının da yetiştiği Ordu Halkevi ve Halkeğitimi Merkezi korolarını yönetti. Ordu Belediyesi Karadeniz Tiyatrosu'nun sergilediği İlk Pusuda" ve "Nalınlar" adındaki tiyatro eserlerinin müziğini canlı olarak yaptı. Memuriyeti boyunca; çeşitli kendi okulunda ve çeşitli okullarda kurduğu T.H.M. öğrenci korosunu yönetti. Bu koro; Ordu'da yapılan yarışmalarda her yıl birinci oldu. 1991 yılında Milli Eğitim Bakanlığınca açılan THM jüri üyeliği kursuna çağrıldı ve jüri üyeliği belgesi aldı. Yine aynı bakanlığın düzenlediği THM yarışmalarında; il içi ve dışında jüri üyesi olarak görev yaptı. Derlemesini yaptığı bazı türküler şunlardır: Mesudiye türküsü: "Emine'm Pazar mısın" Maçka Türküsü: Tüfeğimin Dengine", Çambaşında Çarşılar".

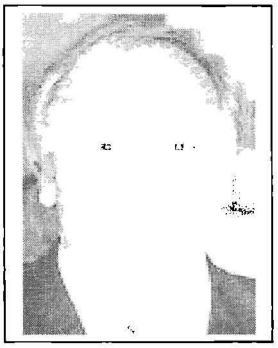

KÂMİL SÖNMEZ : 1947 yılında Ordu'nun Perşembe ilçesinde doğdu. Giresun İlköğretmen Okulunda okurken, Ankara Devlet Konservatuvarı Opera - Şan bölümüne girdi. 1967 – 69 yılları arasında Askerlik görevini yaptı. Aynı yıl AVNİ DİLLİGİL TİYATROSU'nda profesyonel Tiyatro oyunculuğuna başladı. Sırasıyla ANONİM SAHNESİ ve ANKARA KARDEŞ OYUNCULAR TİYATROLARINDA çalışmalarını sürdürdü. Tiyatroda oyunculuğunu sürdürürken Zülfü LİVANELİ'nin yapımcılığında ilk plağını "İNCE MEMED – HEKİMOĞLU yaptı. 1993 yılından beri T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI Devlet Türk Halk Müziği Korosu SOLİST sanatçısıdır. DEVRAN – BİZİM SOKAK – BİR KADIN – DÜŞMANI – BENİ ANNEME GÖTÜR – DÜŞMAN vs. gibi Sinema Filmleri ile BİZİM MAHALLE – TIRVANA – KUMSALDAKİ İZLER KINALI KAR – ÖLÜMSÜZ AŞK gibi TV dizilerinde oynadı.

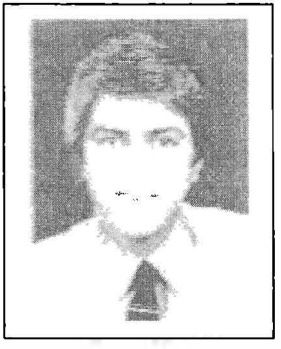

ÜMİT TOKCAN: 1945 yılında Ordu'da doğdu. Ailesi aslen Batumdan gelmedir. İlk ve Ortaokulu Ordu'da liseyi İstanbul'da Haydarpaşa lisesinde tamamladı. Orta öğrenimi sırasında musikî cemiyetinde müzik çalışmasanı başladı. İstanbulda ise Lise döneminde devam ettiği Türk musikîsi Cemiyeti'nde Neriman Tüfekçi ve usta hocaların öğrencisi oldu. 1966 yılında TRT Kurumunun Türkiye genelinde açmış olduğu halk müziği stajyer ses sanatçılığı imtihanını kazandı. Üç yıllık süren bu stajyerlik döneminde Neriman Tüfekçi, Nida Tüfekçi, Tuncer İnan, Yücel Paşmakçı gibi sanatçı - hocalardan istifade etti ve kadrolu sanatçı olma başarısını gösterdi. 1969 yılında Ankara'da askerlik görevini yaparken bir yandanda Ankara'da Ordu, Tokat ve Giresun yöresinden kendi derlediği türküleri seslendirdi. Askerlik dönüşü İstanbul radyosundaki görevine başladı. Daha sonra radyodan ayrılıp 15 yıl dışarıda gazino-sahne ve film çalışması yaptı. 1987 yılıda tekrar radyoya döndü. Yurt içinde ve dışında bir çok programa katıldı. Geniş bir ses yapısı, güzel ses rengi ve özel hançeresi ile kendi bölgesi dışında Ortaanadolu bölgesi bozlaklarını da başarılı şekilde icra etmektedir.Radyoda okuduğu yüzlerce türkünün dışında 22 adet kaset – albüm, 7 adet Long play (uzun çalar) hazırladı. Altmış civarında türkü derleyip genel repertuara dahil etti. Bunlardan "Hekimoğlu", "Bir Sigara Ver Bana", "Aşağıdan Gelir Yaylı Makine", "Sokakbaşı Meyhane" bunlardan bir kısmıdır. Halen İstanbul radyosundaki görevine devam etmektedir.

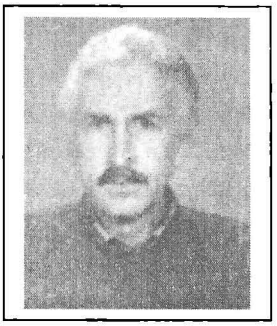

DURSUN ALİ AKINET: 1945 yılında Ordu – Fatsa – Sazcılar Köyünde doğdu. Baba tarafından Gürcistan asıllıdır. Sıkıntılı gençlik yılları içerisinde "Köroğlu Dergisi" ve "Veysel Karani" kitapları ile şiir kültürü gelişir. Başlangıçta komik tarzda şiir denemelerinde bulunur. 1972 – 81 yıllarında Şoförlük, 1982 – 96 yıllarında da mobilyacılık yaptı. Yazmış olduğu şiirler bir çok defa mahalli gazetelerde yayımlandı.Yolun Sonu Görünüyor ve Suyun Gözü adlı iir kitapları yayımlandı. Şiir, güfte ve beste çalışmaları yaptı. Güftesi kendisine ait olup da meşhur olan türkülerinden bazıları şunlardır: Halil İbrahim, Yolun Sonu Görünüyor, Kos Pınarı,Turnam Başım Darda Benim. Halen Ordu Fatsa'da şiir çalışmalarına devam ederek hayatını sürdürmektedir.

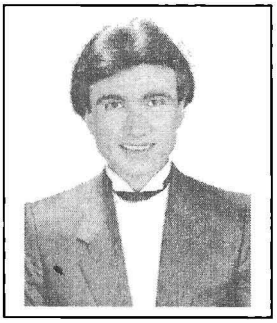

ALİ RIZA GÜNDOĞDU: 1946 yılında Ordu'da doğdu. İlk Orta ve Liseyi Ordu'da bitirdi. Daha sonra Ankara'da İktisadi ve Ticari İlimler Akademisinden mezun oldu. Lise yıllarında başladığı müzik çalışmalarına Ankara'da devam etti. Özcan Tamer Yönetimindeki Halkevleri Genel Merkezi Halk Müziği Korusunun çalışmalarına katıldı. Aynı koroda Şakir Öner Gürhan, Serbülent Yasunla birlikte korist ve solist olarak çeşitli icralarda bulundu. 1966 yılında Türkiye genelinde açılan TRT Kurumu sınavını kazandı. Üç yıllık stajyerlik döneminden sonra radyoda türkü okumaya başladı. Askerlik görevini Kars – Sarıkamışta yaparken o yöre türküleri ile de ilgilendi ve daha sonra bunları radyoda okudu. Tenor ses özelliğine sahip olan Ali Rıza Gündoğdu kendisine has bir okuyuş biçimine sahip. Başta Ordu olmak üzere civar illerin türkülerinin yanı sıra İç Anadolu, Doğu ve Güney Doğu türkülerini de başarı ile icra etmektedir. Çeşitli plak ve albüm çalışmalarının yanı sıra film çalışmaları da olmuştur. Radyo TV programları yapmıştır. Derlediği ya da sesinden hafızalara taşınan türkülerinden birkaçı şunlardır; "Ordu'nun Dereleri", "Püsküllüdür Püsküllü", "Geçti Gitti Vatanına Yurduna", "Zühtü", "Vardım Hint Eline Kumaş Getirdim", "Peştamali Yamali", "Bir Gurşun Atacağım Durnamın Ganadına", "Geceler Ay Geceler". Sanatçı hâlen İstanbul Radyosunda görevine devam etmektedir.

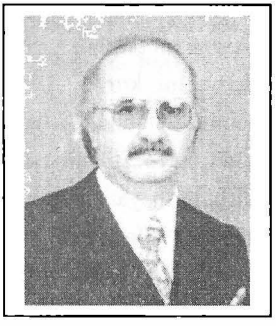

HAYRETTİN ŞENGÜL: 1946 yılında Perşembe-Kavanlı Köyünde doğdu. İlk öğrenimini aynı aynı köyde yaptı. Orta öğretimi Perşembe'de, Lise öğrenimini Ordu da yaptı. 1970 yılında Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisinin, Ekonomi ve Mali İşletmecilik bölümünden mezun olmuştur. Askerlik görevinden sonra 1972 yılında İş Bankasında göreve başlamıştır. Çeşitli kademelerde çalıştıktan sonra müdür olup, 1996 yılında emekli olmuştur. Bir kısım Ordu türküsüne kaynaklılık etmiştir. Halen Samsun'da yaşamaktadır.

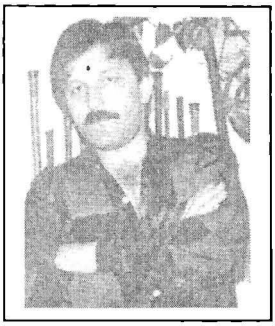

HAMDİ TANSES : 1946 yılında Ordu/Ünye/Genehor köyünde doğdu. İlk hocası Cemal Efendidir. İlkokulu dışardan bitirmiş. Ortaokul ve liseyi Ünye'de okumuş. Daha sonra İstanbul'da Yıldız Teknik Üniversitesinden Mühendis olarak mezun olmıştur. Ta ilkokul çağlarından başlamak üzere maddi bakımdan sıkıntılı bir hayatı olmasına rağmen üstün azmi, gayreti neticesinde hem yüksek tahsil yapmış hem de müzik alanında çok güzel hizmetleri olmuştur. İstanbul'da bulunduğu yıllarda özel dersler alarak kendisini yetiştirmiş. Bir dönem gazino ve plak çalışmaları yapmış. Radyoya girmişse de bilehare ayrılmış. Bir süre Libya'da teknik personel olarak çalışmış. Mühendislik mesleğini kenara bırakarak halen Almanya'da sanat hayatını sürdüren Tanses, bir çok türkü derlemiş. Bağlama kursları vermiş, beste yapmış, kitap yayınlamış ve öğrenci yetiştirmiştir. Zaman zaman Türkiye gelen Tanses hayatını Almanya'da sürdürmektedir.

FAHRULLAH YALDIRAK (ÂŞIK UMMANÎ)

Ordu'nun Ünye ilçesinde 1946 yılında doğdu. Lise mezunu olup evli ve beş çocuk babasıdır. Geçimini memurlukla sağlamaktadır. Denizle ilgili olduğu için Ummanî mahlasını almıştır. Saz çalmasını bilen Ummani kendi şiirlerini okumaktadır. Şiirleri mahallî gazetelerde de yayımlanan âşığın "Sevgiye Doğru", "Kahramanlık Şiirleri" ve "Aşkın Sesi" adlarında üç kitabı yayımlanmıştır.

TUĞRUL ŞAN: 15.03.1948 yılında Ordu Merkez Kayadibi köyünde doğdu. Kendi kendine bağlama çalmasını öğrendi. Ortaokulda iken okul müsamereleri ve Halkevi müzik çalışmalarına katıldı. Öğretmen Okulu son sınıfında iken Ankara Radyosu Çoksesli Korosu imtihanını kazandı. İki yıl sonra askere gitti. Askerlik dönüşü Türk Halk Müziği Bölümüne geçti. 1975 yılından itibaren Ankara Radyosunda solo türküler okumaya başladı. 1984 yılında HALAY - KUR adlı Folklor derneğini kurdu. 1991 yılına kadar başkanlığını yaptı. 1993 yılında İstanbul radyosuna kendi arzusu ile tayin oldu. Yine 1997 yılında buradan emekli oldu, serbest çalışmaya başladı. Bir müzik okulu açtı. Radyolarda okuyup sevdirdiği türkülerin yanı sıra bir adet 45 lik plağı, bir adet Long-play (Uzunçalar), 4 adet kaset, 2 sinema filmi bulunan Tuğrul Şan çeşitli kurumlarca kendisine birçok plaket-ödül verilmiştir. Ordu türkülerini ihtiva eden (Ordulu sanatçıların icra ettiği), bir kaset-CD çalışması da yapan Şan halen İstanbul'da yaşamaktadır.

NAZİF ÇANDIR: (SEYYAHÎ) : Ordu'nun ilçesinde 1950 yılında doğdu. İlkokul öğretmeni olan Çandır evli ve iki çocuk babasıdır. Saz çalmayı kendisi öğrenmiştir. Ustası ve çırağı yoktur.

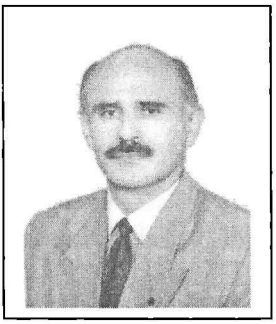

SABRİ YENER (Prof. Dr.) 1952 yılında Ordu'da doğdu. İlk ve Ortaokulu aynı ilde okudu. 1970 yılında Perşembe İlköğretim Okulu'nu bitirerek İlkokul öğretmeni oldu Aynı yıl girdiği Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümünü bitirdi ve müzik öğretmenliğine başladı. Çankırı Kız İlköğretmen Okulu Müzik Öğretmenliği (1973-1975) Giresun Öğretmen Lisesi Müzik Öğretmenliği (1975-1976) Giresun Eğitim Enstitüsü Müzik Öğretmenliği (1975-1976) ve Müdür yardımcılığı (1976-1977), Ordu Lisesi müzik öğretmenliği (1979-1985) ve müdür yardımcılığı (1985) görevlerinde bulundu. Ayrıca Ordu İli Öğretmenler Türk Halk Müziği Koro Şefliği (1982), Ordu Musıkî derneği Türk Sanat Müziği Koro Şefliği (1981-1985) vb. ek görevler yaptı. Çok sayıda Konserler verdi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitimde Psikolojik Hizmetler Bölümü'nde (1983), daha sonra Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü'nde (1987) Lisans tamamlama programlarını bitirdi.Giresun Eğitim Yüksek Okulu'nda müzik dersleri verdi (1983-1984) Karadeniz Teknik Üniversitesi Güzel Sanatlar Bölümü Müzik okutmanlığına atandı (1985). İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nden Türk Halk Müziği dalında bilimde "Doktora" düzeyinde "Sanatta Yeterlik" ünvanı aldı (1987). Bağlama Öğretim Metodu adlı üç ciltlik kitabını yayınladı (1987). Halk Müziği derleme çalışmaları yaptı. 1988 yılında Yardımcı Doçent oldu. Karadeniz Teknik Üniversitesi Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği Korolarını yönetti. Yönetimindeki KTÜ Türk Halk Müziği Korosu Üniversitelerarası Türk Halk Müziği Koro yarışmalarında çeşitli ödüller kazandı. 1988 yılında Türkiye 1.liğini kazandı. Aynı yıl Polonya'da yapılan uluslararası müzik yarışmasında Türkiye'yi temsil etti ve 1.lik ödülü aldı. Aynı yarışmada uluslararası en iyi şef ödülü de kendisine verildi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fatih Eğitim Fakültesi'ne bağlı olarak yeni kurulan Müzik Eğitimi Bölümünün başkanlığına atandı. (1988). Milli Eğitim Bakanlığı'nca çeşitli dönemlerde Müzik öğretmenleri için açılan hizmetiçi kurslarda öğretim üyeliği yaptı. Bu kurslarda Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği dersleri verdi. TRT , Milli Eğitim Bakanlığı, Kültür Bakanlığı, Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü gibi bazı kurumlarda çok sayıda jüri üyeliği yaptı. Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği ve Müzik Eğitimi alanlarında da çok sayıda sempozyum ve

kogrelere katıldı. Bildiriler sundu. Başkanlığın da yaptığı Müzik Eğitimi Bölümünde Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği, Orkestra, Türk Müziği Armonisi vb. birçok dersler verdi. Sözleşmeli sanatçı olarak, bir dönem Trabzon Devlet Tiyatrosu Orkestrasını yönetti (1994 - 1995). TRT Trabzon THM Gençlik Korosunu yönetti (1995). KTÜ Fatih Eğt. Fak. Müzik Eğt. Blm. THM ve Klasik Türk Müziği Koroları ile Oda Orkestrasını yönetti. Motif Halk Oyunları Eğitim Derneği'nin 1998 yılı Türk Halk Müziği Araştırma Ödülüne layık görüldü. Türk Halk Müziği ve Türk Sanat dallarında çok sayıda Televizyon ve radyo programları yaptı. Uzun bir dönem Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimimi Bölümü Başkanlığı yaptı. 2002 yılında Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanlığına getirildi. Üç yıl bu görevde bulundu. Halen bu fakültenin Müzik Bölümü başkanlığını yürütmektedir.

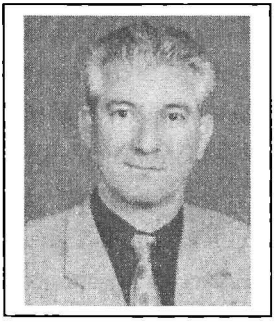

OLGUN GÖNÜL: 1954 yılında Ordu'da doğdu. İlk öğrenimni doğduğu Burhanettin Köyünde, orta öğrenimini babasının ölümü üzerine verildiği Ordu Yetiştirme Yurdu'nda kaldığı dönemde tamamladı. Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Kamu Yönetimi Bölümü'nden 1977 yılında mezun oldu. Askerliğini personel yedek subay olarak 1978-80 yıllarında Balıkesir'de yaptı. 1972 yılının Mart ayında Ankara GİMA'da işe başladı. Aynı yıl Kasım ayında çalışmaya başladığı Sayıştay Başkanlığı'nda çeşitli memuriyetlerde bulunduktan sonra 1981-1990 yılları arasında Özel Kalem Müdürlüğü, 14 yıl Yazı İşleri Müdürlüğü yaptı. Halen Sayıştay Sağlık İşleri ve Kreş Müdürüdür. Spor, şiir ve müzikle iç içedir. Çeşitli amatör korolarda korist ve solist olarak görev almıştır. 40'a yakın şarkı bestesi, bir o kadar da türkü derlemesi vardır. Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin Türkeye çapında açmış olduğu çocuk şarkıları yarışmasında söz ve müziği kendisine ait olan iki şarkısı mansiyon kazanmıştır. 1990 yılında HERKES BAŞKA SEVER isimli şiir kitabı yayınlanmıştır. SAYIŞTAY BAŞKANLARI ve ORDU İLİNE AİT YÖRESEL KELİME VE DEYİMLER isimli derlemeleri vardır. TRT ile özel radyo ve televizyonlarda amatör olarak defalarca türkü okumuş, sohbetlere katılmış, şiirleri seslendirilmiştir. 22 yıldır çalıştırdığı HAMOY Derneği Türk Halk Müziği Çocuk Korosu ile 2005 yılından itibaren Keçiören Belediye Konservatuvarı Türk Halk Müziği Çocuk Korosunu yönetmekte. Tv, Radyo ve yurt içindeki çeşitli konserler vermektedir.

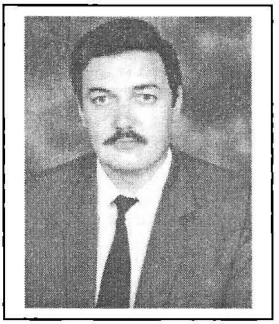

ŞENER GÖK: 1954 yılında Ordu-Uzunmusa Köyünde doğdu. İlkokulu Komşu Yağızlı Köyü ilkokulunda, ortaokulu Ordu Merkez ortaokulunda (Şimdi Merkez İlköğretim) okudu. Perşembe öğretmen okulunu kazandı. Üç yıl okuduktan sonra 1972 yılında mezun oldu. Sınıf öğretmeni olarak. Ordu'nun Yeşilyurt, Bayramlı ve Uzunmusa köylerinde, uzun yıllar çalıştı. Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi, Eğitim Önlisansı bitirdi. Milli Eğitim Bakanlığının açtığı Hizmet İçi Eğitim Müzik Dersi Öğretmenliği Kurslarına katıldı. Ordu Merkez İlköğretim okullarında müzik öğretmenliği yaptı. Ocak 1998'de emekli oldu. Müzikle ilgisi çok küçük yaşlarda başladı. İlkokul ve ortaokul yıllarında , okul korolarına girdi. Sınıf öğretmenleri ve müzik öğretmenleri, kendisini yönlendirip teşvik etmişlerdir. Daha sonra öğretmen okulu yıllarında bağlama çalmayı öğrendi. Okul Korolarında ve öğretmenlik yıllarında, Ordu'da kurulan THM Korolarına bağlama çalarak eşlik etti. Solo olarak türküler söyledi. Aile de ve çevrede müzikle uğraşan insanların ve hocaların arasında bulundu, iyi çalıp söyleyenleri örnek alarak, kendisini yetiştirmeye çalıştı. Sınıf öğretmenliği ve müzik öğretmenliği yıllarında okul koroları kurup, yetenekli öğrencileri teşvik etti. Ordu ve Perşembe Halk Eğitim Müdürlüğü bünyelerinde kurulan korolarda şef ve hoca olarak görev yaptı. Yine Ordu Musikî Cemiyeti THM Korosunda 2 yıl şeflik ve hocalık yaptı. 1987 yılında TRT'nin açtığı ön dinleme sınavını kazanarak band ve program yapma hakkını aldı. TRT Radyo ve Televizyon programları oldu. Araştırma ve derleme çalışmalarına yıllardır devam etmektedir. Birçok türkü ve sözsüz oyun havalarını derleyip notaya aldı. 1996 yılında Ordu Belediye Konservatuvarı kurulunca THM bölüm başkanı olarak görev verildi. Halen çalışmaları burada devam etmektedir. Repertuvar, Solfej, bağlama dersleri vermektedir. İlkokul öğrencisinden, Yetişkin öğrencilere kadar, çok sayıda öğrenciye THM Müziğini sevdirdi.

AYŞE TAŞ: 1955 yılında Ordu-Ünye'de doğdu. İlkorta ve Lise tahsilini İstanbul'da yapmış. Konservatuvara girmiş, ancak maddi imkânsızlıklar nedeniyle bitirememiş. Hocası Ali Nihat Karamemişoğlu'ndan özel dersler almış. Daha sonra Ankara'ya yerleşmiş ve Ziya Taşkent ile Selahattin Altınbaşı tanıması ile sanatçının kaderi değişmiş. Daha önce ön dinleme sınavını kazanan Ayşe Taş 1987 yılında Ankara Radyosu Türk Sanat Müziği kadro sınavını kazanmıştır. Bugüne kadar bir çok Radyo ve TV programında görev almış, yurt içinde ve dışında bir çok programa iştirek etmiş, çokça ödüle lâyık görülmüştür. Oldukça geniş repertuveara sahip olup, aynı zamanda türkü ve uzun havaları da başarılı ve cesurca icra etmektedir. TRT Kurumunun başarılı icracılarından alan Taş, halen bu görevini Ankara Radyosunda sürdürmektedir.

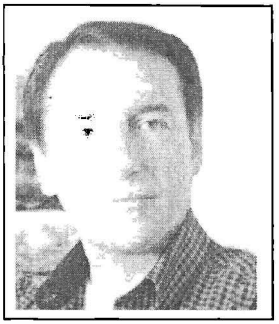

MEHMET GÜMÜŞ: Fatsa'da doğdu. İlk-orta ve lise öğrenimini Fatsa'da yaptı.Ailedeki müzik ortamının da etkisiyle küçük yaşlarda müzikle tanıştı. İlkokul yıllarında bağlama çalan, türkü söyleyen ve konserlere katılan biri oldu. Orta ve lise yılları dersleriyle birlikte müzikteki başarısını kanıtladığı yıllardır.Müzik grupları kuran, okul içinde ve dışında gerçekleşen sanat çalışmalarına kimi zaman katılımcı, kimi zaman da yönlendirici olarak katılan bir müzisyendi.Lise çağlarında Fatsa ve civar ilçelerde en iyi bağlama çalabilen bir-iki kişiden biri olarak anılıyordu. Lise bitiminden sonra üniversite sınavlarına katıldı.Ayrıca (şimdiki adı Gazi Üniversitesi Müzik Fakültesi olan) Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümünün sınavlarına da katılmıştı. Puanı bir çok okula girmeye yetiyordu. Ama o yaklaşık 1000 kişinin katıldığı ve 70 kişinin kazandığı Gazi eğitim Enstitüsü Müzik Bölümünü 17. olarak kazandı ve hiç tereddüt etmeden burayı tercih etti. Ankara da, okulla birlikte yoğun sahne çalışmalarında devam etti.Müziği pratik ve teorik boyutuyla geliştirdi.Yüksek okul mezuniyetinden sonra Fatsa Lisesine müzik öğretmeni olarak atandı. Yıl 1979 du .Eğitmen olarak öğrencileriyle birlikte sanat etkinlikleri yaptı.Korolar-orkestralar kurdu.Etkinlikler düzenledi.12 eylülle birlikte tutuklandı.7 yıllık ceza evi sürecinden sonra, yargılandığı tüm davalardan Yargıtay aşamasında beraat etti. Ceza evi sonrası yine sevdiği mesleğe döndü.1990 yılında besteleriyle geldiği Unkapanı'nda yapımcıların ilgisini çekti ve ilk albümü ile profesyonel müzik yaşamına adımını atarken ; "Ben yaşadığım bir döneme ezgilerimle tanıklık ediyorum " dedi. Sanat toplumsal ilişkilerin estetik bir ifadesidir.Sanatın kaynağı toplumsal yaşamdır. Toplumsal yaşamdan beslenmeyen, kopuk olan sanatın yada sanatçının yol haritası olamaz. Zira gideceği yer yoktur?" dedi.

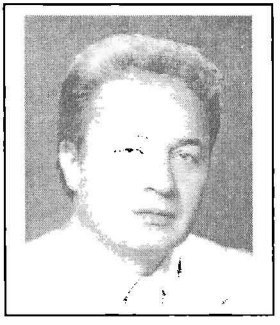

COŞKUN GÖK: 1956 yılında Ordu merkez Uzunmusa köyünde doğdu. İlkokulu merkez Yağızlı köyünde bitirdi. Ordu merkez ortaokulunda ve ticaret lisesinde okudu. Ticaret lisesi ikinci sınıftan ayrıldı. 1976 yılında Kırklareli'nde askere alındı. Kırklareli ve İstanbul'da çeşitli müzik cemiyetinin çalışmalarına katıldı. 1981 yılında TRT'nin açmış olduğu Klâsik Türk Müziği ve Türk Halk Müziği sınavlarını kazandı. Halk müziğini seçen Gök halen TRT Ankara Radyosu ses sanatçısı olarak görevini sürdürmektedir. Özellikle Ordu, Giresun, Samsun, Tokat yöresi türkülerini başarı ile icra etmektedir.

TURGAY ATAMAN : 1957 yılında İstanbul Kartal'da doğdu. Aslen Ordu nüfusuna kayıtlıdır. Babasının silahlı kuvvetler mensuu olmasından dolayı eğitimini Anadolu'nun çeşitli yerlerinde tamamladı İlkokulu Erzincan ve Erzurum (Dumlu)'da, Ortaokulu Çanakkale Ezine de, liseyi Balıkesir Edremit'te bitirdi. Üniversiteye 1976 yılında girdi. Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi / Yönetim Bilimleri Fakültesinden mezun oldu. 1980 yılında Ankara Radyosunun açmış olduğu stajyer olarak saz (mey, kaval) sanatçı sınavını kazandı. 1983 yılında vatani görevini tamamladıktan sonra kadrolu sanatçı olarak görevine başladı. Müzikle olan ilgisi küçük yaşlara dayanmakta özellikle ortaokulda blok flütle başlayan merak bağlamayla devam etti. Çeşitle demeklerde Halk Müziği çalışmaları oldu. Hâlen görevini Ankara Radyosunda sürdürmekte.

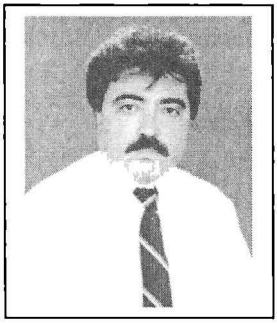

SEYFETTİN TOMAKİN: 1957 yılında Ordu ili merkez Gönen köyünde doğdu. Liseyi Ordu'da bitirdi. Müziğe okul müsamerelerinde başladı. Lise son sınıfta iken TRT ön dinleme sınavına kazanıp bant yapma hakkını elde etti. Silifke müzik festivalinde birincilik ödülüne layık görüldü. "Müdür beyin yeşil kürkü" adlı Tokat türküsü ile dikkatleri çekti. Ankara'da bulunduğu yıllarda Coşkun Güla'da özel dersler aldı. Hemşehrisi TV Prodüktörü Adem Gürses ve Sanatçısı Tuğrul Şanının desteklerini gördü. İstanbul'da kurulacak olan Devlet Korosu sınavını kazandı ancak bu koro kurulmadı iki yıl Türk Musıkîsi Konservatuvarında okudu. Halen müzik çalışmalarını serbest olarak sürdürmekdedir.

SÜLEYMAN ERGUNER: 1957 yılında İstanbul'da doğdu. Küçük yaşında(beş yaşında) ney ve mûsikî çalışmalarına başladı. Mûsikî ve neyzenliği babası Ulvi Erguner'den öğrendi. Çocukluk yıllarından îtibâren Türk mûsikîsi icrâ topluluklarına devam etti. Yine aynı dönemlerde Konya'da her yıl yapılan Mevlânâ Törenlerine katıldı. 1975 yılında, TRT İstanbul Radyosu'nda ve 1978 yılında İstanbul belediye Konservatuarı Türk Mûsikîsi İcrâ Heyeti'nde neyzen olarak göreve başladı. Babasından aldığı mûsikî eğitiminin yanı sıra , İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı'nı bitirdi(1979). Bunun yanında, Marmara Üniversitesi , İktisâdi ve İdârî Bilimler- Fakültesi'nden mezûn oldu(1981). Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler

Enstitüsü'nde Türk mûsikîsi üzerinde yüksek lisans ve doktora çalışması yaptı. Çalışmaları doğrultusunda Üniversitelerarası Kurulu'nca doçentlik ünvânı verildi (1985). Halen, İstanbul Teknik Üniversitesi, Türk Musikisi Devlet Konservatuarı'nda ney ve Türk mûsikîsi nazariyat ve solfeji öğretim üyesi olarak görev yapan Dr. Süleyman Erguner, TRT İstanbul Radyosu'nun ney sanatçısı, Tasavvuf Mûsikîsi ve Klasik Türk Mûsikîsi Korosu'nun şefidir. TRT ve diğer resmi kuruluşların , çeşitli ülkelerin kültür ve sanat faaliyetlerine, sayısız özel davetlerle gerçekleşen konserlere ve UNESCO'nun düzenlediği konser ve konferanslara katılmıştır. Türkiye'de ve dünyada ilk olarak ney metodu yazan ve yayınlayan (*Ney "Metod"*, İstanbul, 1986, 2002) sanatçı, 1975 yılından beri yurt dışında verdiği konserlerde neyi ve Türk mûsikîsini dünyaya tanıttı. 1980 'de İstanbul'da kurulan Mevlevi Heyeti'nin başkanı oldu. 1995 'te ERGUNER MEVLEVİ HEYETİ'ni kurdu. Türk mûsikîsi konularının işlendiği toplulukları hazırlayıp konserler vermektedir Erguner Ensemble İnstrümantal-Choeur Musique Turque, Süleyman Erguner Mevlevi Heyeti, Mevlevî "Dervishes Tourneurs", Fasıl , Nefes "Mevlevi-Bektaşi" , Sufi Music of Ottoman Court (Tende Cânım), Erguner Klasik Türk Mûsikîsi Korosu, kurup sahneye koyduğu topluluklardandır. Konser ve beste çalışmalarının yanı sıra çeşitli ülkelerde ve Türkiye'de yayınlanan kaset ve CD ' leri bulunmaktadır. -MEVLANA CD ' leri de bulunan Erguner, Türk mûsikîsinde ilk olarak ŞAH NEY CD' sini yapmıştır. Türkiye Yazarlar Birliği'nin 1997 yılı, Yılın Sanatçısı ödülünü almıştır. Süleyman Erguner'in çeşitli makam ve formlarda eserleri bulunmaktadır. Bazıları; Beyati Ağır Semâî "Düşmüşse firâk sîneye susmak ne yamandır" (güfte: Prof. Dr. Mustafa Tahralı) Kürdilihicazkâr Şarkı "Bir görmede ah aşkına düştüm de derinden"(güfte: Süleyman Erguner) Rast Şarkı "Türkiyemin bağları, erişilmez dağları"(güfte: Süleyman Erguner) Segâh İlâhî " Yâ Hazreti Mevlânâ "(güfte: Midhat Sertoğlu) Saba Zemzeme İlâhî ; "Çeşm-i rûhum görmek ister yâ Muhammed rûyini "(güfte:Mehmed Emin Efendi) Segâh , Pençgâh, Şevkefzâ saz semâîleri, Rast saz eseri. 2004 – 2006 yıllarında TRT Müzik Dairesi Başkanlığı görevinde bulundu. Hâlen İstanbul Radyosunda görevini sürdürmektedir.

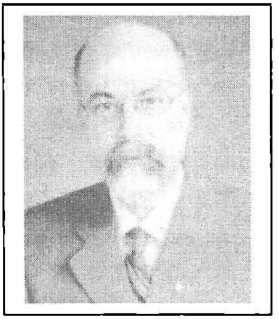

SAMİ MUTLU : 1958 yılında Fatsa'da doğdu. İlk ve ortaöğrenimini Ünye'de tamamladı. 1976-1980 yılları arasında Samsun Mûsıki Cemiyeti'ne devam etti. Burada Dr. Turgut Tokaç ile solfej ve nazariyet, Cavit Ersoy ile ud çalıştı. Samsun Eğitim Enstitüsü Matematik, Bölümü'nü bitiren sanatçı, öğretmen olarak Adana'da bulunduğu sıralarda Adana Musıkî Cemiyeti'ne devam etti. Neyzen Ahmet Polatöz ve Adana Dîvan Mûsıkîsi Derneği yöneticisi tanbûrî Uğur Türe'den meşkederek, klâsik repertuarını geliştirdi. 1986 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı İzmir Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu sınavlarını kazandı ve ses sanatçısı olarak göreve başladı Halen bu görevini sürdürmektedir.

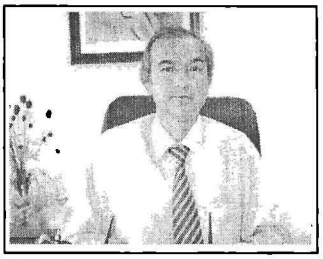

ALİ OSMAN ÖZTÜRK (Prof. Dr.): 1960'da Ordu'da doğdu. 1977-1981 yıllarında Ankara'da Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nde Germanistik (Alman Dili ve Edebiyatı) öğrenimini gördü. Doktorasını "Dil Yönüyle Türk ve Alman Halk Türküleri" üzerine hazırladı. DAAD kursuyla iki yıl (1989-1991) "Alman Halk Türküsü Arşivi'nde araştırma yaptı. 1991'de "Yardımcı Doçent", 1994'te "Doçent" oldu. Yurtiçi ve yurtdışı çeşitli yayın organlarında yazıları çıkan Ali Osman Öztürk'ün, Bern'de Almanca olarak yayımlanmış "Das Türkische Volkslied als sprachliches Kuntswerk" başlıklı, Türk halk türküsünü dil yönüyle inceleyen bir de kitabı vardır. Selçuk Üniversitesi, Halk Kültürü Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde yönetim kurulu üyeliği yaptı. Aynı Üniversitenin Fen-Edebiyat Fakültesi'nde Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı öğretim üyeliğinde bulundu. Çanakakkale Üniversitesi Rektör Yardımcılığı görevini bir süre yürüten Ali Osman Öztürk halen Prof. Dr. Akademik ünvanı ile bu üniversite Fen Edebiyat Fakültesi Alman Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalında öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

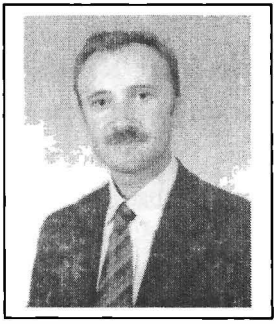

CEMALETTİN KALENDER: 1960 Ordu doğumludur. Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Bölümünden 1982 yılında mezun oldu. Lisans Eğitimi süresince, Sabri Uysal ile bağlama çalıştı. Daha sonra çeşitli okullarda müzik eğitimciliği görevlerinde bulundu. 1994 yılında Berlin'deki Tuhabilim-Schöneberg Music Schule'nin davetlisi olarak Türk Müziğinin Türk-Alman öğrencilere öğretilmesine yönelik kursların koordinasyonu için Almanya'ya gitti. Burada Türk ve alman Müziği ses sistemleri üzerine çalışmalar yaptı. Seminer ve konserler verdi. 1996 yılında Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi'nde Müzik Okutmanı olarak göreve başladı. 1998 yılında, Grup Ilgın'ın kurucuları arasında yer aldı. "Association of Music Stage and Show Artists" Derneğinin onur üyesi ve M.E.B. ve Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Türk Halk Müziği yarışmalarında seçici kurul üyesidir. Türk Halk Müziğine akademik yorumlar yoluyla, Gençliğin müzik beğenisini artırarak katkıda bulunmak yönünde çalışmalar yapmaktadır.

ENGİN CANDAN: 1960 yılında Ordu Merkez Boztepe köyünde doğdu. İlk, Orta ve Lise tahsilini Ordu'da tamamladı. Askerlik görevinden sonra bir süre ticaretle uğraştı. 25 yaşından itibaren kendisini tamamen müziğe verdi. 1985 yılında Ordu TSM ses birincisi oldu. Ud ve Kanun derslerinin yanında Erdoğan Baytak ve Ruhi Önerdende ayrıca solfej, nazariyat dersleri aldı. Ordu Musıkî Cemiyetinde Korist, solist ve saz olarak görev yaptı. Halen bu koronun şefliği yapmakta..

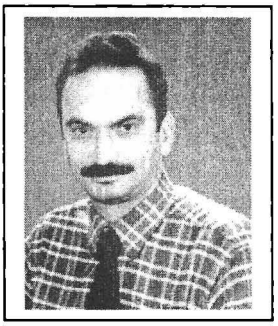

MUSTAFA CİHAN AKDENİZ: 1960 yılında Ordu'nun Perşembe kazasında doğdu. İlkokulu İstanbul'da tamamladı. Çok küçük yaşlarda Bağlama çalmaya başladı. Babası'nın (Ragıp Akdeniz) iyi bir Bağlama yapımcısı olmasının bunda çok büyük etkisi oldu Daha ilkokul çağında olmasına rağmen oldukça iyi bağlama çalıyordu. Fakat bir yandan baba mesleği olan saz yapımcılığınada ilgi duyuyordu. Hatta bir yandan eğitimine devam ederken, bir yandanda babasının yanında çıraklık yapıyordu. İlerleyen yıllarda sırasıyla ortaokul ve lise tahsilini tamamladı. 1978 yılında İ.T.Ü. T.M.D Konservatuvarı sınavlarına girerek Temel Bilimler Bölümünü kazandı ve burada üniversite tahsiline başladı. Beş kardeşten en büyüğü olan sanatçı ortanca kardeşi Rafet ve babası ile birlikte hem saz yapımcılığı mesleğini sürdürüyor hemde eğitimine devam ediyordu. 1982 yılında Konservatuvar eğitimini tamamlayan sanatçı bir süre müzik piyasasında atıldı. Küçük kardeşi Çetin ile birlikte profesyonel olarak çalıştı. Bağlamasıyla bir çok sanatçıya Plak kaset, CD ve konser çalışmalarında eşlik etti. 1986 ve 1989 yılları arasında İ.Ü. Konservatuvarı icra heyeti bölümünde saz sanatçısı olarak görev yaptı. İki mesleği her ne kadar bir arada yürütmeye çalıştıysada saz yapımcılığı zamanla daha ağır bastı. Yapmış olduğu sazlarada bu meslekte nekadar başarılı olduğunu kanıtladı. Halen mesleğini babası ve kardeşi ile başarıyla sürdürmektedir.

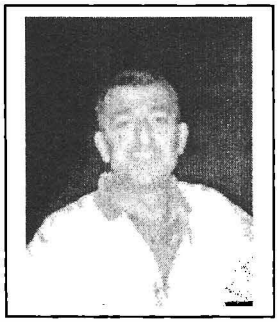

TAYFUR GÜNEY : 19761 yılında Ordu'da doğdu. Liseyi Ordu'da bitirdi. Ege Üniversitesi Spor Yüksek Okulu 2.sınıfına kadar okudu. Tamamlamadan ayrılıp ticaretle ilgilenmeye başladı. İlkokuldan itibaren halk oyunları ile ilgilenmeye başladı. 1978 yılında "Ordu Turizmini Sevenler ve Halk Oyunları" Derneğinin kurucuları arasında yer aldı. 1983 yılında Kültür Bakanlığı MİFAD Araştırma Heyeti ile birlikte Ordu'nun tüm ilçelerini kapsayan derleme çalışmalarında yer aldı. 1995 yılında Ordu Folklor Eğitim Merkezi "OFEM" Derneğini kurdu. Ordu Halk Eğitim Merkezinde usta öğreticilik görevlerinde bulundu. Ordu Belediye Konservatuvarı kuruluşunda görev aldı. İki yıl süre ile burada Halk Oyunları Bölüm Başkanlığı görevlerinde bulundu. Milli Eğitim Bakanlığı Seçici Kurul Üyesi'de olan Tayfur Güney Ordu'da hayatını sürdürmektedir.

M. REHA MEDİN : 1962 yılında Ordu'da doğdu. İlk Orta ve Lise tahsilini Ordu'da tamamladı. 1983 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu İnşaat Bölümünden mezun oldu. Lise yıllarından itibaren halk oyunları çalışmalarına iştirak etti. Ordu'da Halk Oyunları Dernek Kuruculuğu ve yöneticiliği yaptı. 1983 yılı Mayıs ayında Milli Folklor Araştırma Dairesi Folklor Araştırmacıları ile birlikte Ordu'nun tüm ilçelerinde gerçekleştirilen derleme çalışmalarında bulundu. Bu kitapta yer alan bir kısım ezgilerin derlenmesinde emeği geçti. 1985 yılında İstanbul'a taşındı. Emlakçılık sektöründe "Reha Medin Emlak Hizmetleri" Şirketini kurdu ve önemli hizmetler de bulundu. Bu arada TGRT Radyosunda programlar hazırlayıp sundu. 2005 yılında vefat etti.

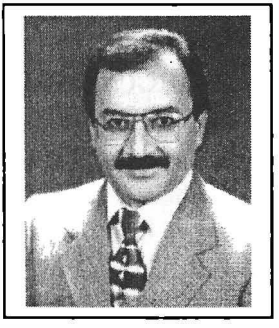

TANER CAN : 1962 yılında Ordu'da doğdu. Lise tahsilini Ordu'da tamamladı. Müzikle ilgisi Ortaokul yıllarında başladı. Lisede iken Ordu Halk Eğitim Merkezi Korosuna devam etti. 1981 yılında İ.T.Ü. Türk Musıkîsi Devlet Konservatuvar Temel Bilimler Bölümüne girdi.Konservatuvara devam ederken Atatürk Korosu sınavlarını kazandı. 1986 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Devlet THM Korosu Sınavını kazandı. Daha sonra Konservatuvardan mezun oldu. Aynı zamanda bu kitabın iki yazarından biri olan Taner Can halk müziğini içeren "Anadolu'dan Esintiler adlı bir albüm çalışması yaptı. 1997-2001 yılları arasında Koronun Müdür ve Sanat Kurulu Üyeliğini de yaptı. Halen Sanatçılık görevi ile birlikte Koro Müdürlüğü görevini yürütmektedir.

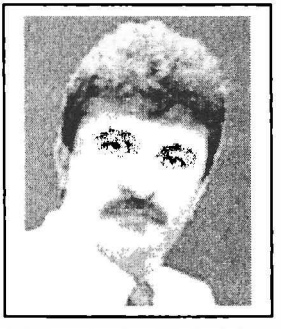

İSKENDER ULUS: 1962 Ordu doğumlu olan İskender Ulus, öğrenim hayatına Gölköy Hürriyet Okulu'nda başladı. Ordu İmam Hatip Lisesi'nden mezun olan Ulus, 1981 yılında İstanbula taşındı. Müziğe olan tutkusu İskender Ulus'u şan eğitimi almaya yönlendirdi ve müzik üzerine yaptığı çalışmalar o zamandan itibaren kendisinin mesleki kariyerine temel oluşturmaya başladı. 1982 yılında Malatya'da askerlik yapan Ulus, bu dönemde müzikten kopmayarak kedisini geliştirmeye devam etti ve bu gelişime paralel müziğini icra etme ortanı yakaladı. İstanbul'a tekrar döndüğünde müziği meslek olarak seçen İskender ulus, bazı gazinolarda sahne almaya başladı. Bu sırada kendisinin programını izleme gelen ve çok etkilenen bir arkadaşının desteği ile Güney Plakt'tan ilk albümünü piyasaya çıkarmak için hazırlıklara başladı. 1983 yılında İskender Ulus'un "Aşkın Ateşi" adını taşıyan ilk albümü piyasaya çıktı. Bu çalışma

döneminde Güney Plakt'tan gelen teklif ile firmada yönetici olarak çalışmaya başlayan Ulus yedi yıl süresince yöneticiliğin yanı sıra prodüktörlük de yaptı. Ardından sırası ile 1986 yılında "Topraklar", 1987 yılında "Sevdiğime Dokunmayın" ve 1989 yılında "Yıkıldım" adını taşıyan albümleri piyasaya çıktı. 1990 yılında kendi şirketini sektörün kalbinin attığı Unkapanı Plakçılar Çarşısı'nda Ulus Plak adıyla kurdu.1992'de yapımcılığa başlayan Ulus Plak, bir süre sonra Midas Müzik'i tüm repertuarı ile birlikte değerli sanatçı Belkıs Akkale'den devir alarak yeni atılımlarını gerçekleştirme yolunda ilerlemeye başladı. 1994 yılında İskender Ulus, kardeşi Turan Ulus ile birlikte sanatçıları arasında Belkıs Akkale, İzzet Altınmeşe,Fatih Erkoç, Sinan Erkoç, İlhan Erten, Erkan Sürmen, Ahmet Karaca, Adnan Varveren, Enver Merallı ve Mehmet Seske gibi isimler bulunan Midas Müzik ile Ulus Plak'ı birleştirerek firma adını Ulus Müzik Sanayi Ltd. Şti'ne dönüştürdü. Kısa zamanda Türkiye'nin en başarılı müzik firmaları arasında yer almayı başaran Ulus Müzik, İskender Ulus'iun müzikal ve ticari bakış açısı ile sürekli yenilik arayan, yaptığı işlerde kaliteyi gözeten gerek sanatsal gerekse teknolojik alanda son derece çağdaş bir anlayışı gözeten bir yapıya sahip. Bu yapısıyla geleceğe güvenle bakıyor.

ALEV ERGUNER: Mayıs 1963 tarihinde Ordu'da doğdu. İlk, orta ve lise tahsilini Ordu'da tamamlayan Alev Erguner, sırasıyla 19 Eylül İlkokulu, Merkez Ortaokulu ve Ordu Lisesinde eğitimine devam etti. İstanbul Türk Müziği Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü'nden 1984 yılında mezun oldu. 1984 yılında, TRT İstanbul Radyosu koro şeflerinden neyzen ve bestekar Süleyman Erguner ile evlendi. Çok küçük yaşlarda babasının taş plak koleksiyonundan Türk müziği ile tanışan Alev Erguner, öğrencilik yıllarında Ordu Musıkî Cemiyeti'nde solist ve korist olarak çalıştı. Alev Erguner'in "Nisan Sabahı" adlı bestesi, 1995 yılında I. Uluslar arası Pamukkale Müzik Festivali'nde finale kaldı. Alev Erguner, Kartal Maltepe Orhangazi Lisesi'nde kadrolu müzik öğretmeni olarak çalışmaktadır.

MUSTAFA DİLEK GÜL: Aslen Ordulu olup, İstanbul 1963 yılında doğdu. İTÜ Türk Müziği Devlet Konservatuvarı'ndan mezun oldu. Ayrıca İTÜ Sosyal Bilimler Bölümü'nde yüksek lisans yaptı. Türk Müziği Devlet Konservatuvarı'nda iki yıl öğretim görevlisi olarak hizmet verdi. Müzikle ilk tanışması daha 10 yaşındayken mandolin çalmaya başladı. 14 yaşında ise bağlamayı tanıdı. Yurt içinde ve dışında çeşitli sempozyumlara katılarak kâmançayı ve halk müziğimizi tanıttı, kâmança resitalleri verdi. Uzun yıllar folklor konulu derneklerde halk oyunları müzikleri hazırladı, icracı olarak görev yaptı. Amatör koro ve çalgı gruplarını yönetti. Yarışmalara katılarak ödüller, dereceler aldı. 1988'de açılan sınavı kazanarak Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Devlet Türk Halk Müziği Korosu'na saz (Kâmança) sanatçısı olarak girdi. Bu görevi halen devam etmekte. Mustafa Dilek Gül'ün beste çalışmaları da var.

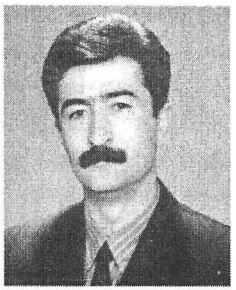

ERTUĞRUL ERARSLAN: 1963 yılında Odu'da doğdu. İlkokulu Gölköy, Saraycık ve Ordu Cumhuriyet İlkokulu'nda, Ortaokulu Fatih Lisesi ve Liseyi de Ordu Ticaret Lisesi'nde Okudu. 1980 yılında Açılan bir sınavla İTÜ Türk Müziği Devlet Konservatuvarında, ilk müzik eğitimine başladı. 1984-1985 döneminde de bu okuldan mezun oldu. Kredi ve Yurtlar İstanbul Bölge Müdürlüğü, Eminönü Halk Eğitim merkezi, çeşitli okullar ve Konservatuvar öğrencilerinden oluşmuş özel bir koro da şef olarak görevler aldı. Çukurova Üniversitesi'nde öğretim görevliliği, Adana Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü korosu'nda Şef olarak bulundu. Bir Halk müziği yarışmasın da, bu koro ile birlikte bölge birinciliği kazandı. Erzurum Anadolu Lisesi'nde ve Ankara - Çankaya Akşemsettin Ortaokulu'nda müzik öğretmenliği yaptı. Öğretmenlik mesleği sürerken, Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Devlet Türk Halk Müziği Korosunun 1988'de açmış olduğu sınavı kazanarak, meslek hayatını bu koro da sürdürmektedir. Bir süre Sanat kurulu üyeliğide yapan Erarslan çalgı olarak Azerbaycan Kâmançası ve Bağlama çalabilmektedir. Yurt içinde konserlere katılmanın yanı sıra, yurt dışında da konserlerde görev almıştır.

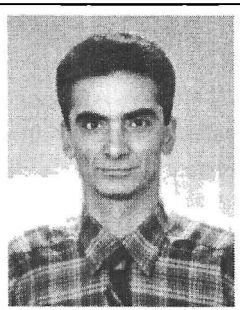

RAFET AKDENİZ: 1964 yılında Ordu'nun Perşembe kazasında doğdu. İlkokulu İstanbul'da tamamladı. Çok küçük yaşlarda Bağlama çalmaya başladı. Babasının ünlü saz yapımcısı (Ragıp Akdeniz) olması bunda önemli bir etkendi. Fakat Baba mesleğinde çok ilgi duyuyordu. Hatta ilerleyen yıllarda bu dahada belirginleşti ve çok sevdiği Bağlama'dan yavaş yavaş kopmaya başladı. Bu mesleğe kendisini o kadar çok kaptırdı ki eğitimini yarım (Lise bir terk) bırakmak zorunda kaldı. Ama bu mesleği çok sevdiği için fazlada üzülmedi. Saz yapımcılığını çok kısa zamanda kavraması Babası tarafından taktirle karşılandı. Babasını örnek alarak güzel şeyler üretmeye başladı. Ailenin Beş kardeşinden dördüncüsü olan sanatçı ağabeyi Mustafa Cihan ile birlikte bu mesleği en iyi şekilde yürütmeye başladı. İki kardeş adeta birbirlerini tamamlıyorlardı. Sanatçı daha sora Babası ve ağabeyi ile birlikte çalışmaya başladı ve adeta bir ekip oluşturdular. İşyerinde çıkan entrumanlar müşterileri de fazlasıyla memnun ediyordu. Baba mesleğini en iyi şekilde yapmak için eğitimini bile feda eden sanatçı, bunu fazlasıyla başarmıştır. Ürettiği sazlardan fazlasıyla anlaşılmaktadır. Günümüzde Babası ve Ağabeyi ile bu mesleği en iyi şekilde sürdürmekte

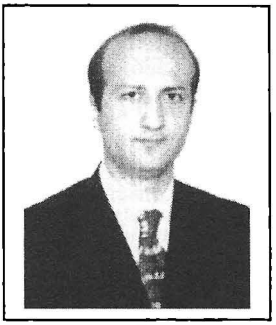

RECAİ NURİKADIOĞLU: 1965 yılında Ordu'da doğdu. İlk, orta ve lise tahsilini Ordu'da tamamladı. Müziğe ilkokul yıllarında başladı. İlk olarak ortaokulda bağlama çalmayı öğrendi ve lise döneminde okul korolarında (THM, TSM) çalıştı. Lise yıllarında Ordu Musikî Derneği çalışmalarına katıldı (1981). Ordu Altın Fındık Şenliği çerçevesinde düzenlenen amatör ses yarışması Türk Sanat Müziği dalında Türkiye ikincisi oldu (1985). Uluslar arası Silifke Müzik ve Halk Oyunları Festivalinde Türkiye ikinciliği ödülünü kazandı. (1986, TSM). Ordu'da Anadolu Musikî Derneği'ni kurdu. 1991 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümüne girdi ve 1995'de lisansını tamamladı. 1991 yılında TRT'nin açmış olduğu Türk Sanat Müziği Amatör Ses Yarışmasında Karadeniz Bölge ikincisi, 1994 yılında Bölge birincisi ve Türkiye finali yarışmasında ikincilik ödülünü kazandı. 1995-1996 yılları arasında Elazığ Atatürk Orta Okulunda stajyer müzik öğretmeni olarak görev yaptı. Elazığ Musikî Konservatuvarı Derneği'nde ud ve repertuar dersleri verdi. 1995-1998 yılları arasında Karadeniz Folklor Eğitim Merkezinde Türk Sanat Müziği Öğretmenliği yaptı. K.T.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsünün Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans programını bitirdi (2000). Hocası Prof. Sabri Yener'den Türk Sanat Müziği dersleri, Prof. Nazım Bağırov (Hidayetoğlu)'dan armoni ve solfej dersleri aldı 2001 yılından beri Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Devlet Türk Dünyası Müzik Topluluğu'nda ses ve saz sanatçısı olarak görev yapmaktadır.

BİLAL BAL : 1965 yılında Ordu - Mesudiye 'de doğdu. Liseyi Ankara'da Aydınlıkevler İnönü Lisesinde bitirdi. Küçük yaşlarda yöre türkülerini söyleyerek başladığı müziğe kabak, kemane merakı ile devam etti. 1986 yılında Ankara Radyosu Gençlik Korosuna kemane çalarak girdi. 1993 yılından itibaren Bir süre "Yurttan Sesler" kayıtlarına iştirak etti. "Hamoy Derneği" başta olmak üzere bir çok dernek ve kurumun amatör korolarına eşlik etti. Çeşitli TV programlarında koro ve solist icralarına eşlik etti. Halen Ankara'da hayatını sürdürmektedir.

TUBA ÇOL : 1965 yılında Ordu'da doğdu. İlk Orta ve Liseyi Ordu'da okudu. Daha sonra Gazi Üniversitesi Müzik Bölümü'nü 1985 yılında bitirdi. Lise yıllarında Ordu'da Sabri Yener yönetimindeki amatör okul korolarında halk müziği ile uğraştı. 1986 yılıda açılan sınavı kazanarak Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Devlet THM Korosuna girdi. Arkadaş canlısı olup, oldukça neşeli bir mizaca sahiptir. Hâlen bu korodaki görevini korist olarak sürdürmektedir.

ŞÜKRİYE TUTKUN : Anne tarafından Ordulu olup, 1965 yılında doğdu. Konservatuvar Opera - Şan Bölümü'nü kazanmasına karşın zorunluluklar nedeniyle eğitimine devam edemedi. Çalışırken bir taraftan da TRT Gençlik Korosu, İstanbul Operası, Gençlik Korosu, St. Antoine Kilisesi Korosu'nda şarkı söyledi. Konservatuvar sınavına tekrar girdi ve birincilikle kazandı. Öğrenimini devam ettiği süre boyunca çocuk yuvalarında müzik öğretmenliği yaparak, çocuk koroları çalıştırarak para kazandı. Sesinin ve duygularının türkülerle var olduğunu, türkülerde kendini ve duygularını bulduğunu, mutlu olduğunu fark etti. Albüm yapmak gündeme geldiğinde hiç düşünmeden "Ben Türkü Söyleyeceğim" dedi. Şükriye Tutkun sonunda söylemeyi seçtiği Halk Türküleri ile dolu alan "Sevin Gayrı" adlı ilk albümünü çıkardı. Daha sonraki yıllarda albüm yapmaya devam etti Kendisine has yumuşak, ses yapısı ile türküleri söylemeye devam etmekte. İstanbul'da yaşamaktadır.

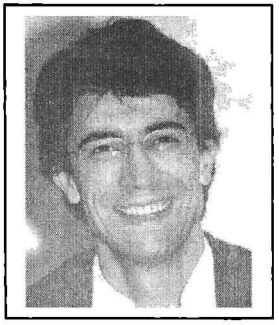

İRFAN GÜRDAL: 1966 yılında doğdu. Lisede öğrenci iken Ordu ili Musiki Derneği'nde koro elemanı olarak görev yaptı. 1982 yılında Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi'ne girdi ve 1986 yılına kadar öğrenciliğinin yanısıra Üniversite Halk Müziği Topluluğu'nda müzik çalışmalarına devam etti. 1987 yılında üniversiteyi bitirdi ve Kültür Bakanlığı Devlet Türk Halk Müziği Korosu sınavını kazanarak, saz sanatçısı olarak göreve başladı. 1991 yılında Ali Özaydın ve Cem Gürdal ile birlikte İpekyolu Türk Müziği topluluğunu kurdu. Dünyada Türkçe konuşulan tüm bölgelerin müziklerini araştıran ve icra eden topluluk ile yurt içi ve yurt dışında birçok konserler gerçekleştirdi. Anadolu dışında yaşayan Türklerin geleneksel müzikleri ve çalgı aletleri konularında birçok araştırmalar yaptı, 200'ün üzerinde türkü derledi. 9-15 Temmuz 1993 tarihlerinde Güney Sibirya'daki Tuva Türklerinin boğaz havaları ile ilgili araştırmalar yaptı, 15-30 Temmuz 1993 tarihlerinde Kazakistan'da halk çalgılarını ve halk çalgıları orkestralarını inceledi. 20-30 Mayıs 1995'te Türkmenistan'ın Aşkabat ve Merv bölgelerindeki aşık müziklerini araştırma imkanı buldu ve çoğunluğu Teke Türkmenlerine ait birçok aşık havası derledi. Türkmenistan Devlet Konservatuarı hocalarından Prof. Ata Kutlumuradov'dan "dutar"ın çalım teknikleri hakkında bilgiler aldı ve bu bilgiler ışığında Anadolu'da tezenesiz saz çalma tekniğine yeni vuruşlar kazandırdı. Uluslararası sanat ve el sanatları fuarlarında, topladığı Türk halk çalgılarını sergiledi ve bu çalgıları tanıtıcı nitelikte konserler verdi. Aralık 1999'da Kültür Bakanlığı Devlet Türk Dünyası Müziği Topluluğu'nun sanat yönetmenliğine getirildi. Bu toplulukla yurt içi ve yurt dışında çok sayıda konserler hazırladı ve yönetti. 2003 yılunda H.Ü. Devlet Konservatuarında etnomüzikoloji alanında yüksek lisansını tamamladı. 2004 yılında geleneksel Türk müziğinde atla ilgili türkülerden oluşan "Atın Türküsü" isimli albümünü yayınlayan Gürdal, halen Devlet Türk Dünyası Müziği Topluluğunun sanat yönetmenliği görevini yürütmektedir

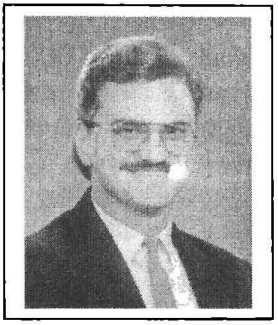

ÇETİN AKDENİZ: 1967 yılında İstanbul'da doğdu. Aslen Odu Perşembe'lidir. İlkokulu İstanbul'da tamamladı. Çok küçük yaşlarda müziğe karşı olan ilgisi kısa zamanda ailesi tarafından fark edildi. Özellikle Bağlamaya karşı çok büyük bir ilgi gösteriyordu. Babasının çok büyük bir saz yapımcısı olmasının (Ragıp Akdeniz) bunda çük büyük bir etkisi olmuştu. İlkokulu bitirdikten sonra yine Babasının etkisiyle 1987'de İTÜ TMD Konservatuvarı sınavlarına girdi ve kazandı. Aynı yıl burada eğitimine başladı. Esas meslek dersi olarak tabii ki Bağlama'yı seçti. Özellikle titizliği ve disipliniyle tanınan bağlama hocası (Merhum) Nida Tüfekçi'den çok şeyler öğrendi. Hocası tarafından çok sevilen sanatçı diğer derslerinde çok başarılı oldu. Okuldaki hocalarının gözünde ayrı bir yeri olan öğrencilerdendi. 1985 yılında müzik piyasasına atılan sanatçı bir yandan eğitimine devam ediyor, bir yandan da para kazanarak profesyonelliğin ağırlığını ismi müzik piyasasında yayılmaya başlamıştı. Okuldaki ve müzik piyasasındaki küçük yaşta kaldırmaya çalışıyordu. Kısa zamanda çalışmalarla yetinmeyen sanatçı boş zamanlarında evine kapanıp bağlama üzerinde farklı tekniklerle çalışıyordu. Özellikle İspanyol gitarını ustalıkla çalan sanatçıları dinliyor ve onlardan duydukarını bağlama üzerinde uygulamaya çalışıyordu. Bunun yanı sıra kendiside bir takım metodlar üretiyor ve bunlara çalışıyordu. Ayrıca Konservatuvardaki çok yakın bir arkadaşı olan Zeki Atayür'ün Bağlama için yazmış olduğu ve çalınması oldukça zor olan eserleri çalışarak rahatlıkla çalabiliyordu. Bu eserlerin onun için her zaman ayrı bir yeri oldu. Bağlama üzerindeki hakimiyeti parmak seriliği, sağlam ve kuvvetli ses çıkarma özelliğiyle, değişik bir mızrap tekniği kullanan sanatçı özellikle genç kuşak tarafından çok ilgi gördü. Kendine has bir teknikle tanınan sanatçı sazını ustalıkla çalan hocalarını dinler, örnek alır asla onları taklit etmedi. Kendisine has bir tekniğinin olmasıda bunun bir ispatıdır. 1989 yılında derslerini başarıyla tamamlayan sanatçı iki yıllık bir çalışmadan sonra bitirme ödevini teslim ederek 1991 yılında İTÜ TMD Konservatuvarının üniversite bölümünden mezun oldu. Aynı yıl Yüksek Lisans sınavını kazandı ve eğitime başladı. 1993 yılında derslerini yine başarıyla tamamlayan sanatçı yine iki yıllık bir çalışmadan sonra 1995 yılında bitirme Tezini vererek bu bölümdende başarıyla mezun oldu. 1990-1993 yılları arasında TRT İstanbul Radyosunda sözleşmeli sanatçı olarak görev yaptı. Aynı yıllar içerisinde Enstrumantal Folk Müzik isimli bireysel bir kaset ve CD'si piyasaya çıktı. Yapmış olduğu bu albümden sonra sayısız Televizyon ve Radyo programlarına katıldı. Müzik piyasasına adımını attığından itibaren bir çok sanatçı tarafından Kaset, CD veKonser çalışmalarında arandı ve çok tercih edildi. Bugüne kadar çaldığı, eşlik ettiği albüm sayısını hatırlamayan sanatçı (ikibinden fazla olduğu tahmin ediliyor) bunun yanı sıra zaman buldukça öğrenciler yetiştirdi. Kendi ülkesinin yanı sıra Almanya, Yunanistan, İngiltere. Amerika, Fransa, Hollanda, Belçika gibi ülkelerden gelen yabancı konuklara bağlama dersi verdi. Bu çalışmalarını halen İstanbul'da serbest olarak sürdürmektedir.

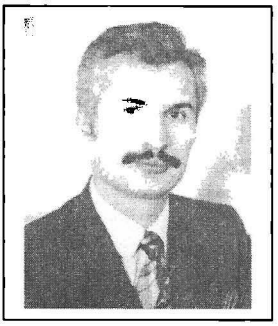

NECMİ KIRAN : 1967 yılında Ordu ilinin Mesudiye İlçesinde doğdu. Müzik yaşamı 1978 yılında Trabzon'da bağlama çalmayı öğrenerek başladı. 1983 yılında İTÜ Türk Musıkîsi Devlet Konservatuvarı'nın Temel Bilimler Bölümü'ne girdi. Ve 1989 lyılında mezun oldu. Aynı yıl İTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün yüksek lisan sınavını, üçüncülükle kazandı ve 1992 yılında, üst düzey notla mezun oldu. Konservatuvarı bitirme tezini/ödevini Nida Tüfekçi danışmanlığında kendi yöresinden derlediği türkülere dayalı olarak yaptı. Yüksek Lisans Tezinide Yard. Doç. Afşin Emiralioğlu ve Doç. Dr. Şenel Önaldı danışmanlığında, yine bir grup Mesudiye türkülerinin analizi ve kökeni üzerine yaptı. 1991 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı, Şanlıurfa Devlet THM Korosu'na stajyer saz sanatçısı olarak atandı. 1992 yılında aynı kadroya asaleten atandı. 1992 yılında Bağlama Metodu yazma çalışmalarına girişip, bağlama için etüdler yazmaya başladı. "Hazreti Eyüp Konulu Yeni Besteler" adlı bir müşterek yazarlı/Sabri Kürkçüoğlu kitabı, ŞURKAV tarafından yayınlandı. Bu dönemler halk müziği korolarına yönelik aranje/düzenleme çalışmalarına ağırlık verişinin ilk yıllarıdır. Diğer yandan da değişik formlarda orta ve uzun süreli enstrümantal beste yapımına başladı. 18 Nisan 1994 tarihinde, bağlı bulunduğu koronun, Koro Şef Yardımcılığına atandı. KIRANPOZ adını verdiği, bağlama klavye eli (sol el) pozisyonları sistematiğini geliştirerek uygulamaya koydu. Bağlamanın bozuk düzeninde, armoni ile yöresel tavırların buluştuğu, kendine has pozisyon ve icra teknikleri sergileyen bir icra şekli ortaya koymuş ve geliştirme çalışmalarını sürdürmektedir. KIRANİ BAĞLAMA adını verdiği akustik bir bağlğama çeşidi projelendirip, ilk prototipini çalınır halde üretmiştir. Uygulamaya yönelik bu araştırma-geliştirme çalışmasında, özellikle orijin tınıyı koruyarak, volüm artışı ve diğer teknik konularda geliştirme sağlanmasını hedefledi (2000-2002). Aranjörlüğünü ve yönetmenliğin yaptığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı DÖSİM yayınları arasında. Şanlıurfa Devlet THM Korosunun seslendirdiği "Urfa Ahengi" isimli CD/Kaset çalışması mevcuttur. Değişik tür ve tarzda beste, derleme, folklor, THM aranjesi, kitap, bağlama metodu, bağlama icra teknikleri bağlama akustiği, Türk Halk Müziği nazariyatı gibi bir çok alanda çalışmalarını sürdürmekte olan Kıran, Şanlıurfa Devlet THM Korosu'nda halen Koro Şef Yardımcılığı görevini sürdürmektedir.

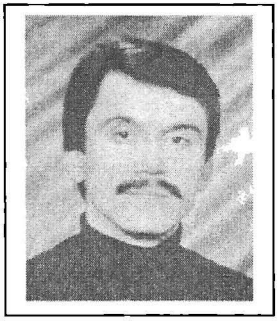

OKTAY KAHRAMAN: 1968 yılında Ordu/Ulubey Eymur köyünde doğdu. Babası gibi kendisi de çok yönlü bir sanatçıdır. Babası Ordu'da tanınan müzik çalgı aletleri yapımcısı olup, Ordu'lu sanatçılarca sevilip sayılmaktadır. Uzak doğu sporları ile ilgilenmiş SHOTOKAN KARETE DO dalında çok öğrenci yetiştirmiş ancak Halk Müziğinde öğrenci olduğunu ifade etmekte, Ordu'lu hemşehrilerine layık bir sanatçı olmak için çok gayret sarfetmekte. Çeşitli radyo TV programları ve konserlere iştirak eden sanatçı sporla müziği bir arada olmak üzere İstanbulda sürdürmektedir.

ELİF GÜREŞÇİ : 04.09.1971 yılında Ordu'da doğdu. Babası, aynı zamanda Ordu Musıkî Derneğinin kurucusu, musıkîşinas Hüseyin Taner Güreşçidir. Elif Güreşçi Lise sonda iken Ankara'ya ailesi ile birlikte geliyor. Hacettepe Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümünü bitiriyor. Ortaokul yıllarında meylettiği müzik çalışmalarını okuduğu Üniversitesinin Türk Sanat Müziği Korosunda aynen devam ettiriyor. Bu dönemde Ahmet Hatipoğlu'ndan özel dersler alıyor. Ayrıca Cahit Ünyaylar, Tevfik Soyata, İsmail Akdeniz, Özgen Gürbüz gibi hocalarla çalışıp kendisini bu alanda yetiştiriyor. 1994 yılında Ankara radyosunun akitli sanatçı sınavını 1997 de ise kadro sınavını kazanıyor. Özellikle Perihan Altındağ Sözeri ve Bekir Sıtkı Sezgin gibi klasik icracıları örnek alan Güreşçi 1999 yılında "Eski Sedalar" adlı bir albüm çalışması yapmıştır. Yurt içinde ve dışında bir çok programa davet edilmiş, çokça radyo, TV programı yapmış, kendisine bir çok ödül verilmiştir. Hâlen Ankara Radyosunda görevini başarı ile sürdürmekte.

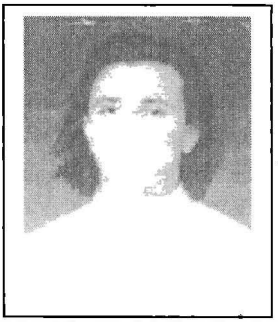

D. CEM GÜRDAL : Baba tarafından Ordulu olup, 1969 yılında Erzincan'da dünyaya geldi. İlk ve orta öğrenimini Ordu da tamamladıktan sonra 1986 yılında girdiği Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nün Halkbilimi Anabilim Dalından 1990 yılında mezun oldu. 1991 yılında Folklor Araştırmacısı olarak girdiği Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğünde iki yıl çalıştıktan sonra TRT kurumunun açtığı bir genel sınavı kazanarak 1993-2002 yılları arasında bu kurumda çalıştı. 2002 yılında kurulan Kültür ve Turizm Bakanlığı Devlet Türk Dünyası Müziği Topluluğunun açtığı sınavla bu topluluğa Tar ve ses sanatçısı olarak atandı ve halen görevini burada sürdürmektedir.

ARİF DERYAL : 1970 yılında Ordu – Ünye'de doğdu. 1987 yılında Samsun Belediye Konservatuvarına girdi. Dört yıl süre ile burada eğitim gördü. Konservatuvar Halk Müziği Korosunda görev alıp bir çok konsere iştirak etti. TRT Kurumunda bant yapma hakkını kazandı. 1992 yılında askerlik sonrası yarım bıraktığı lise tahsilini tamamladı. Askerliğini İzmir – Bornova Askeri Gazinosunda müzisyen olarak tamamladı. Ünye Belediye Konservatuvarında Bölüm Şefliği, bağlama kursu ve koronun yönetmenliğini yaptı. Çeşitli beste ve derleme çalışmaları oldu.

Yapmış olduğu bu bestelerden bir kısmını "Yiğidim" adlı albümünde okudu. Sözkonusu bestelerin Güftekârı ise Fatsalı Şair Dursun Ali Akınet'tir. Çeşitli Radyo, TV programlarına iştirak etmiştir. Sanat çalışmalarına bir yandan icracı bir yandan da çeşitli kurumlar bünyesinde bağlama kursları vererek devam etmektedir. Ordu yaşamaktadır.

SEVDA GÜL : 1971 yılında, babasının memuriyeti dolayısıyla bulunduğu Şanlıurfa'da doğdu. Müziğe küçük yaşlarda başladı. 1984'te İstanbul Kadıköy Halk Eğitim Merkezi'nde ses eğitimi dersleri aldı. Üç yıl gibi bir süre İTÜ Devlet Konservatuvarı'na devam etti. Ön Lisansını tamamladı. 1990'da Şanlıurfa Devlet THM Korosu'na girdi. Daha sonra 1997'de Ankara Devlet THM Korosu'na katıldı. Sevda Gül el sanatları ile ilgileniyor, resim yapıyor.

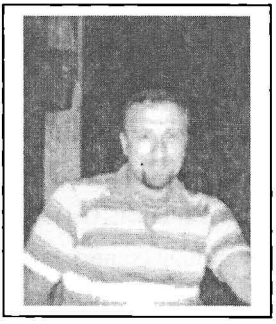

ATA BAHRİ ÇAĞLAYAN : 1972 yılında Ordu'da doğdu. İlk, orta ve liseyi Ordu'da bitirdi. İlkokul dördüncü sınıftan itibaren bağlama kurslarına katıldı. Bu ararda dışardan da özel bağlama dersleri aldı. Daha sonra Lisede o yıllarda Müzik Öğretmeni, halen Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Bölüm Başkanı Prof. Dr. Sabri Yener yönetimindeki okulun korosuna alındı. Lisedeki tüm kültürel faaliyetlerde aktif rol üstlendi. Hocası Sabri Yenerin teşvikleri ile Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Bölümünü dönem 1. si olarak kazandı. 1995 yılında mezun oldu. Bir süre Bulancak lisesinde görev yaptı taha sonra Erciyes Üniversitesi Müzik Bölümüne geçiş yapıt. Bağlama ve nazariyat dersleri verdi. Üniversite Korosunu kurup yönetti. Selçuk Üniversitesinde yüksek lisansını tamamladı. 2002 yılıda Araştırma görevlisi ünvanıyla 19 Mayıs Üniversitesine geçti. 19 Mayıs Üniversitesi Korosu ile Samsun Belediye Konservatuvar Halk Müziği Korolarını yönetti ve çeşitli başarılar sağladı. Bazı beste denemeleri de bulunan Çağlayan, Hâlen 19 Mayıs Üniversitesindeki görevini sürdürmektedir.

ADALET BÜYÜKKAYA: Ordu'nun Perşembe ilçesinde 1972 tarihinde doğdu. Müzik eğitimini İTÜ Türk Musikîsi Devlet Konservatuvarı "Çalgı Eğitimi Yüksek" bölümünde yaptı. 1993 yılında okuldan mezun olan Büyükkaya aynı yıl TRT Kurumunda açılan sanatçı sınavında başarı göstererek "Bağlama Sanatçısı" olarak görev yapmaya başladı (Akitli olarak). Karadeniz türkülerinde oluşan iki albüm çalışması olan sanatçı aynı zamanda Kemençe de çalmaktadır.

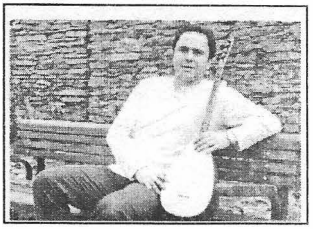

AYDIN BEYOĞLU : 1973 yılında Ordu Korgan'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Ordu'da tamamlayan Beyoğlu'na, Elazığ'lı olan ilkokul öğretmeni, müziğe olan ilgisini fark edip bu konuya yönelik ilk desteği veren kişi oldu. 1987 yılında İstanbul'a yerleşerek bir tekstil şirketinde çalışmaya başladı ve dört sene devam etti. 1993 yılında M.E.B. Özel Arif Sağ Müzik Merkezi'nden almış olduğu eğitimini tamamlayarak müzik hayatına profesyonel olarak geçiş yaptı. 1995 yılında Kütahya'da vatani görevini tamamladı. 2002 yılında ilk deneyimi olan Radyo Çağ'da 'Türkülerle Anadolu' adlı türkü programını hazırlayıp sundu. 2003 yılında Meltem Radyoya Tv'de 'Türküce' adlı programlarını hazırlayıp sundu. 2003 yılının son aylarında Moral Fm'de her cuma 22:30 saati itibariyle yayınlanan 'Türkü Harmanı' adlı Türk Halk Müziği ve Özgün Müzik içerikli programını hazırlayıp sundu. Hâlen devam etmekte olan bu programla Beyoğlu, bir çok türkü dostunun gönlünde büyük yer edindi. 2004 yılında Öncü Müzik etiketiyle 'Deli Başım' adlı ilk albümünü müzik sevenlerin beğenisine sundu. 11 türküden oluşan albümünde kendisine ait, 'Gül Yüzlüm', 'Karlı Dağlar', 'Nereye İstanbul'um' ve 'Yeni Yılın Kutlu Olsun' adlı dört eseri bulunmakta. İlk klip çalışmasını Kendi yöresine ait olan 'Hekimoğlu' adlı türküyle gerçekleştirdi. Seviyeli sanatı ve kişiliğiyle takdir gören, tüm yeniliklere açık olarak, yörelere ve ülkeye kültür hizmeti vermeyi, söz ve beste çalışmalarına devam ederek insanlara sevgiyi, barışı, özgürlüğü sunmayı kendisine ilke edinen Beyoğlu, herkesin anlayacağı dilden, sanatı evrenselliğe taşımayı görev bilerek, uzun yıllar Türk halk müziğine emek ve gönül verenlerin izinde yürümeye devam etmektedir.

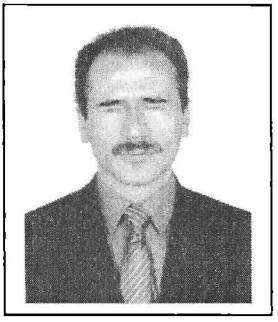

CELAL SEZER : 1974 Ordu'da doğdu. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümünde Yüksek Öğrenimini tamamladı. İlkokul yıllarından itibaren keşfedilen müzik yeteneği sonucunda birçok kişiden nota ve genel müzik bilgileri olanında çeşitli dersler aldı. Yine bu yıllarda Ordu Yöresi Sanatçıları Ümit Tokcan, Tuğrul Şan ve Seyfettin Tomakin gibi sesleri dinleyerek yöre türkülerini öğrendi ve çeşitli müzikal ortamlarda sesledirdi. ODTÜ'deki öğrenimi sırasında katıldığı Türk Halk Bilim Topluluğunda müzik çalışmalarını sistemli bir şekilde yürütmeye başladı. Başta zeybekler ve genel olarak kent halk ezgileri olmak üzere geleneksel müziğimizin bir çok örneğini çeşitli müzikal etkinliklerde icra etme imkanını buldu. Bu arada çeşitli radyo ve televizyon programlarında solist olarak yer aldı. Sesinin

geniş bir müzikal aralığa sahip oluşu ve farklı üsluplara sahip olan eserleri icra edebilmesi yönüyle müzik çevrelerince beğeni topladı. Öte yandan Ordu yöresi türkülerini Ankara'daki Üniversite ortamlarında müzikseverlere tanıtmaya çalıştı. Özellikle Efilo havaları ve karşılama türlerine ağırlık verdi. 2000 yılında TRT'deki bir yarışmada başarı göstererek bu kurumda solo bant çalışması yapabilme ve programlara katılabilme hakkını kazandı. 2005 yılında TRT'de yayınlanmakta olan Bergüzar programlarında solist olarak yer aldı. Halen bu kurumdaki diğer halk müziği programlarına zaman zaman icracı olarak katılmaktadır. Müzik eğitimi alanında da çalışmalarda bulunan Celal Sezer 2001 – 2004 yıllarında ODTÜ'de ses eğitimi kursları düzenledi ve korolarda benzeri çalışmalar yürüttü. 2004 – 2006 yıllarında Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü Halk Müziği Topluluğunu çalıştırdı. Son yıllarda beste çalışmalarına da başlamıştır. Ankara'da yaşamaktadır.

GAYE AKSU: 1985 yılında Trabzon'da doğdu. Ancak kendisi aslen Ordu/Gölköylüdür. Mustakbel bir sanatçı adayı olan Gaye Aksu ilkokul başlangıç yıllarında öğretmenlerinin dikkatini çekmiş. Çevrenin enpozesi ile hemşehrisi plak şirketi sahibi İskender Ulusun değerlendirmesine vesile olmuştur. Maltepe Musikî Cemiyetine devam ederek ufkunu genişletmeye başlar. Hocası Fikret Erkayanın dersleri ile Türk Sanat müziği dalında kendini yetiştirir. Bu çalışmalar sonucunda Ulus Müzik adına "Yaralı Kuş" adlı albümü hazırlar. Müzik çalışmalarına halen devam etmekte ve geleceği ümitle bakmaktadır.

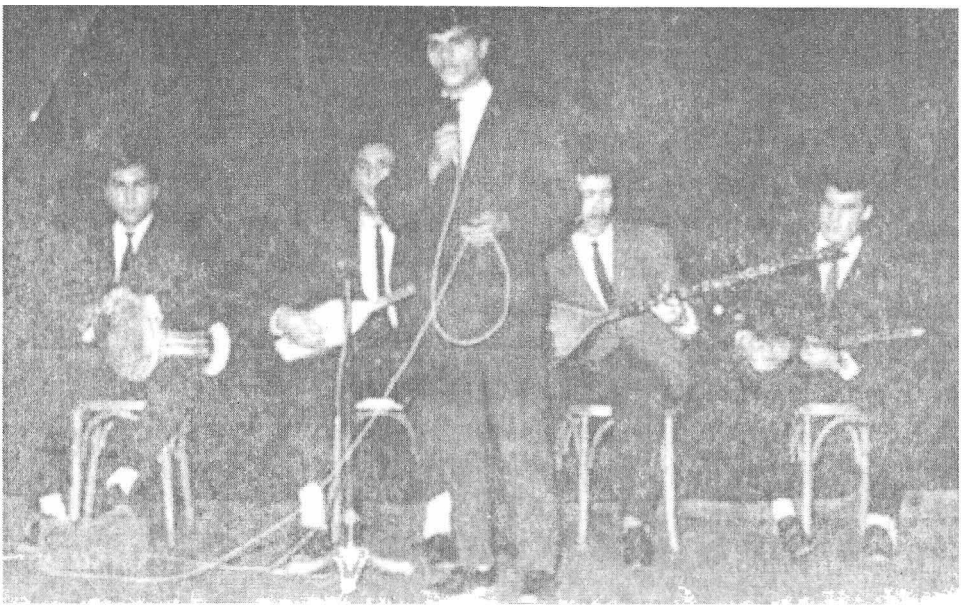

Soldan sağa: 1- Cengiz Dilaver, 2- Turhan Köymen, 3- Celal Kuru, 4- Mustafa Erbaş, 5- İhsan Gürdal (1961). (İhsan Gürdal Arşivi)

Soldan sağa: 1- Cengiz Dilaver, 2- Tuğrul Şan, 3- Seyfettin Tomakin, 4- İhsan Gürdal, 5- Temel Kuşoğlu (1975) (İhsan Gürdal Arşivi)

Soldan sağa: 1- Kamil Gülen, 2- Lütfü Karaosmanoğlu, 3- Yılmaz Başar, 4- Erdoğan Paytak, 5- Erdem Ulusoy, 6- Ali Özbucak, 7- İhsan Gürdal, 8- Foto Kemal Aksoy, 9- Hikmet Köselioğlu (cümbüş), (1956) (İhsan Gürdal Arşivi)

Soldan sağa: 1- Ümit Tokcan, 2- Cengiz Dilaver, 3- İhsan Gürdal, 4- Turan Köymen (1960), (İhsan Gürdal Arşivi)

Engin Candan Yönetimindeki Ordu Belediyesi Türk Sanat Müziği Korosu
Bir Konser Anında

Kaynak kişilerden Talip Uzun kemanıyla "Efilo Havası" çalarken

Mehmet Gümüş Lise öğrencisi iken Yonca Halk Oyunhları ekibi adlı grubu ile

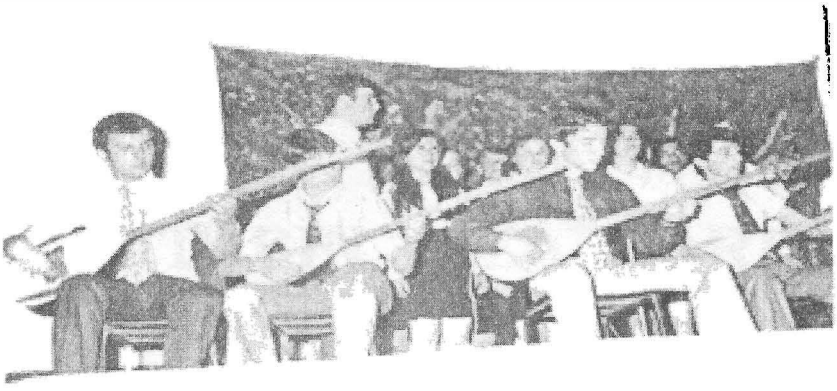

Mehmet Gümüş Lise yıllarında sahnede

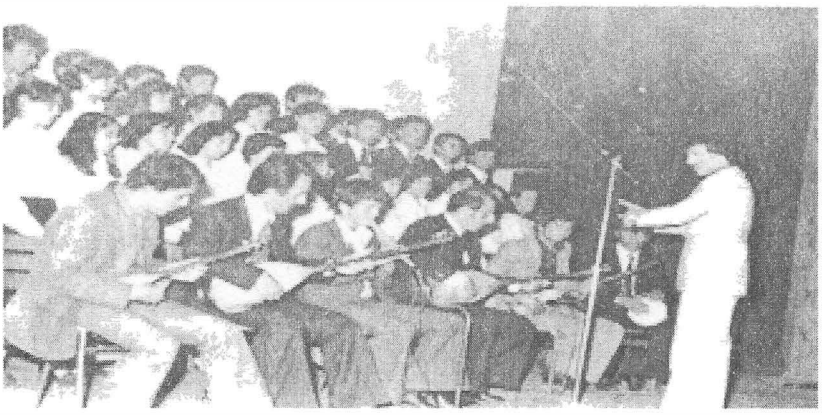

Fatsa Lisesi müzik öğretmeni Mehmet Gümüş ve Okul korosunu yönetirken

KİTABIN YAZARLARI

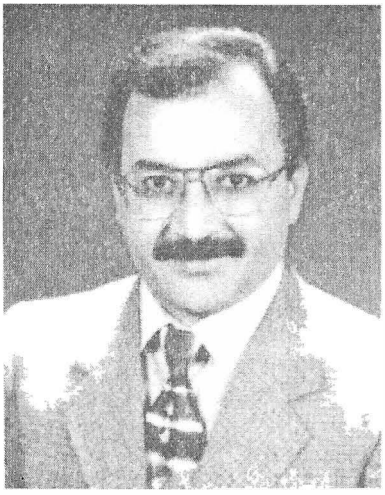

Taner CAN

1962 yılında Ordu'da doğdu. Lise tahsilini Ordu'da tamamladı. Müzikle ilgisi Ortaokul yıllarında başladı. Lisede iken Ordu Halk Eğitim Merkezi Halk Müziği Korosuna devam etti.Bölge genelinde konserlere katıldı. Çeşitli okulların Korolarını yönetti.

1981 yılında İ.T.Ü. Türk Musıkîsi Devlet Konservatuvar Temel Bilimler Bölümüne girdi.Konservatuara devam ederken 1986 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Devlet THM Korosu Sınavını kazandı. Aynı yıl Konservatuvardan mezun oldu. Solist sanatçı olarak Yurt içi ve yurt dışı birçok festival ve etkinliklerde yüzlerce başarılı konserler verdi. Birçok ödüller aldı. Çeşitli derleme çalışmalarıda yapan ve aynı zamanda bu kitabın iki yazarından biri olan Taner Can "Anadolu'dan Esintiler" adlı halk müziğini içeren bir albüm çalışması yaptı. 1997-2001 yılları arasında Koro Müdürlüğü yapan sanatçı, Koronun Sanat Kurulu Üyeliğini de uzun süre yürüttü.

Halen Sanatçılık görevi ile birlikte Koro Müdürlüğü görevine devam etmektedir.

Salih TURHAN

1956 yılında Elazığ'da doğdu. Liseyi Elazığ'da, Yüksek Okulu Ankara'da bitirdi. 1982 yılında TRT Erzurum Radyosuna ses sanatçısı olarak girdi. 5 yıl sonra 1987 yılında Kültür Bakanlığı Ankara Devlet Türk Halk Müziği korosuna naklen tayin oldu.

1991-1992 yıllarında bu korunun müdürlüğünü yaptı. Yurt içinde ve yurt dışında sanatçı ve uzman olarak Türkiye'yi temsil etti. Çeşitli yörelere ait 1000 civarında halk ezgisinin notasını dikte ederek yazdı. Bunlardan 200'ü aynı zamanda kendi derlemesi olup, THM repertuarına kazandırılmıştır. Çeşitli kurumlarca birçok ödüle layık görüldü; Azerbaycan, Uluslararası VEKTÖR İlimler Akademisince Fahri Doktora'ya layık görüldü.

15 yıldan beri birçok amatör koro kurup yönetti. Halk Müziği dalında birçok öğrenci yetiştirdi. Anadolu'dan selamlar, Vatan Nağmeleri (Müşterek), Gönül Nağmeleri (Müşterek) başlıklı albümler çıkardı. Radyo ve televizyonlarda programlar hazırlayıp sundu.

Bir kısmı müşterek olmak üzere halk müziği ile ilgili kitapları şunlardır: Harput - Elazığ Musıkî Folkloru, Kerkük Türküleri, Azerbaycan Halk Mahnıları, Anadolu Halk Türküleri ve Ezgileri, Türk Halk Müziğinde Çeşitli Görüşler, Notalarıyla Uzun Havalarımız, Diyarbakır Musıkî Folkloru, Notalarıyla Türkülerimiz ve Hikâyeleri 1-2, Azerbaycan Halk Türküleri, Azerbaycan Tarı (Çeviri), Bayburt Musıkî Folkloru, Malatya Musıki Folkloru, Ankara Halk Müziği, Çankırı Halk Müziği, Kırşehir Halk Müziği, Kırıkkale Halk Müziği, Şanlıurfa Halk Müziği, Uşak Türküleri, Van Halk Müziğine Giriş, Artvin Halk Müziğine Giriş, Isparta Türküleri, Meşhur Olmuş Türkülerimiz 1-2, Erzincan Türküleri, Konya Halk Müziği, Notalarıyla Dillerdeki Şarkılar,

2002 yılında kurucusu olduğu Etimesgut ve Keçiören Belediye Konservatuvarlarının THM Bölüm Başkanlığını da yürüten Salih Turhan halen Kültür Bakanlığı Devlet korosundaki görevini sürdürmektedir.

Halk müziği açısından Ordu, bulunduğu coğrafyada oldukça renklilik arzetmektedir. Bu durum tesadüfi olmayıp, Ordu yerli halkının yanı sıra Ordu'ya Gürcistan ve diğer Kafkas memleketleri dahil Doğu Karadeniz'den gelen bir çok aile yaşamaktadır. Haliyle bunların farklı müzik ve oyun kültürleri de Ordu'da yaşamaktadır.

Ayrıca Giresun ve Tokat illeri ile müzik kültürü açısından yakın etkileşim içerisindedir.

Oyunlarda "Sallama", "Karşılama" Müzikte ise "Kol Bastı", "Kol Havası", "Horon", "Efilo-Efiloğlu" havalarını yaygın olarak görmekteyiz.

Bu zengin müzik kültürünün az bir kısmı genele yansımıştı. Halen TRT Kurumunca tesbit-tescil edilen 60 ezgi 207'ye çıkarılmıştır.

Kitapta yer alan eserlerin notaları verilirken biri, kaynak seslerden olmak üzere diğeri ise Ordu'lu profesyonel sanatçıların icrasından oluşan ve Ordu ezgilerini içeren iki CD'de kitapla birlikte sunulmaktadır.

ISBN 9944-5651-0-5